This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

Return this book on or before the
Latest Date stamped below.

University of Illinois Library

MAR 28 1964

JUL 31 1964

DEC 14 1964

FEB 04 1993

12/9/93

JAN 12 1994

5·10·11

L161—H41

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

RÉMUNDAR SAGA KEISARASONAR

UTGIFVEN FÖR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

AF

SVEN GRÉN BROBERG

KØBENHAVN
S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI
1909—12

Digitized by Google

Digitized by Google

839.6
Sa 4
v.38-40

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sida
Inledning	I—LXVI
1. Bibliografi	I—II
2. Handskrifter	II—XIV
3. Närvarande upplaga	XIV—XXIII
4. Sagans innehåll	XXIII—XXXI
5. Sagostoff	XXXI—XLVIII
6. Sagans namn, ursprung, ålder, komposition, stil och språk	XLIX— LXVI
Rättelser, tryckfel och tillägg	LXVII—LXX
Rémundar saga keisarasonar	1—372
Register	373—382
1. Personer	373—377
2. Orter, folkslag, m. m.	377—382
3. Djur, vapen	382

832524 Digitized by Google

Digitized by Google

INLEDNING.

1. Bibliografi.

Rémundar saga keisarasonar *har hittills icke varit i tryck utgifven. Sagan har blifvit litteraturhistoriskt behandlad, utförligast af Finnur Jónsson*[1] *och helt kort af Mogk*[2]. *Äfven i Müllers Sagabibliothek förekomma några ord om den*[3], *och Liljegren upptager den i en förteckning på „franska" romantiska sagor*[4]. *Likaså omnämnes den dels i Einarssons Historia literaria Islandiæ*[5], *dels bland romantiska sagor af Vigfusson i hans Prolegomena till Sturlunga saga*[6]. *I ett par uppsatser om Ormr Snorrasons bok beröras äfven delvis Rémundar sagas handskriftliga förhållanden*[7].

---

[1]) *Den oldn. og oldisl. litt. hist. 3, Kbhvn 1902, s. 118 f.*

[2]) *Gesch. d. norw.-isl. Lit.*[2] *(i Pauls Grundr. d. germ. Philol.), Strassb. 1904, s. 882.*

[3]) *B. 3, Kbhvn 1820, s. 483 b. Müller synes antagligen hafva följt papp. hds. AM. 181 h, fol. (eller någon afskrift af densamma?), eftersom han anmärker, att „Cardan" och „Scaliger" citeras i sagan. Det är nämligen fallet just i denna handskrift (bl. 17*[r] *a*[25] *och 17*[r] *b*[42]).

[4]) *Skandinaviska fornålderns hjeltesagor 1, Sthlm 1818, s. XLIX.*

[5]) *Ed. nova, Havniæ et Lips. 1786, s. 104.*

[6]) *Sturlunga saga, vol. 1, Oxf. 1878, s. CXXXVII.*

[7]) *Se min uppsats om denna handskrift i Arkiv f. nord. filol. 24, s. 42 ff., och där citerad litteratur. Obs! rättelse i Arkiv f. nord. filol. 25, s. 387.*

Digitized by Google

Detta torde, fränsedt handskriftskatalogerna, vara den enda litteratur om sagan, man äger[1]).

2. Handskrifter.

Rémundar saga finnes nu bevarad i följande handskrifter och å nedan angifna blad därstädes[2]):

1) *Papp. hds. AM. 539, 4°* [a], *bl. 1—28, från 1600-talet. Å bl. 2*$^{v\,25}$ *finnes en större defekt, i härvarande upplaga motsvarande s.* 17^{18}—20^{5} (Var—jungfrú). **a**:*s afskrift,* **a**^{1}, *är här fullständig. Denna lucka torde endast kunna förklaras därigenom, att den person, som skrifvit* **a**, *hoppat öfver från ett ställe till ett liknande annat. Han har synbarligen märkt detta sedan och med ett litet tecken utmärkt luckans plats. Jag antager då, att han afskrifvit hvad som fattats* (Var—jungfrú) *på en särskildt bifogad lapp, men glömt att därå tillägga:* með miklu meiri prýði, virðing, sæmd ok sóma, en ek fáfróðr,

---

[1]) *Här bör också anmärkas, att man äger ett fragmentariskt* Rémundar kvæði *i Holm. papp. 4° nr 5.* Rémundar rimur *finnas i pappershandskrifterna: Brit. Mus. Add. 11,110, 4°; Bokmentaföl. nr 48, 4° och nr 30, 8°, i samtliga handskrifter ofullständiga.* Rémundr keisarason *omtalas äfven i* „Allra kappa kvæði", *str. 4:* „Remund mundi og raunir fá, ræsir fór so víða." *(Arkiv f. nord. filol. 1, s. 63).*

[2]) *Angående närmare beskrifning af handskrifterna se Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling 1—2, Kbhvn 1889—94; Gödel, Katalog öfver Kongl. bibliotekets fornisl. och fornnorska handskrifter, Sthlm 1897—1900; Ward, Catalogue of romances in the department of manuscripts in the British Museum, vol. 1, Lond. 1883. — Handskrifternas ålder angifves enligt resp. kataloger. Föröfrigt omnämnes här egentligen blott sådant, hvarom katalogerna icke meddela något. — Efter hvarje handskriftsnummer angifves inom klammer det af mig valda beteckningssättet för handskriften i fråga. (I stället för* **a**, **B** *o. s. v. användas äfven a, B o. s. v.).*

Digitized by Google

heimskr ok málstamr kunni frá at segja *eller något ungefär lika lydande, d. v. s. just de ord, som voro orsak till öfverhoppningen. Detta torde han hafva förbisett, på den grund att han redan hade dem eller något liknande (på „första" stället) i sin afskrift och därför ej tänkt på att införa dem å lappen (på „andra" stället, de skulle stå).* **a**[1] *har nämligen denna fras endast på „första" stället. Och att den eller något dylikt funnits på „senare" stället är säkert enligt alla närmare och fjärmare handskrifters vittnesbörd. Dessa äga ofvannämnda fras blott på „senare" stället (se varianterna till s.* $17^{11.13}$ *och* $20^{4.5}$*). Endast här torde den också ursprungligen hafva förekommit, men har sedan, kanske först i* **a**:*s original, blifvit insatt långt förut på en plats, där skrifvaren tyckte den passa.*

2) *Papp. hds. AM. 540, 4°* [**a**[1]], *bl. 1—35*[r], *från senare hälften af 1600-talet. Afskrift af* **a**.

3) *Perg. hds. AM. 567 XIX* β, *4°* [**B**], *bl. 1—4, från 1500-talet.*

4) *Perg. hds. AM. 574, 4°* [**C**], *bl. 8—15, från 1400-talet.*

5) *Perg. hds. AM. 567 II, 4°* [**D**], *bl. 2—3, från 1300-talet.*

6) *Perg. hds. AM. 567 XIX* γ, *4°* [**E**], *bl. 1—2, från slutet af 1300-talet.*

7) *Holm. papp. fol. nr 47* [**f**], *bl. 249—343*[1]), *från 1690—91. Rémundar saga häri synes vara afskrifven ur „Ormr Snorrasons bok" (se nedan!).*

8) *Holm. perg. fol. nr 7* [**G**], *bl. 1—16*[v] *b*[25], *från senare hälften af 1400-talet. Såsom i Gödels Katalog uppgifves, saknas i första lägget 2 blad, ett före bl. 1 och ett efter bl. 6. Men i tredje lägget (bl. 15—20) måste också ett blad vara borta, näm-*

[1]) *Gödels Katalog uppgifver 344, men detta blad är obeskrifvet.*

Digitized by Google

ligen mellan bl. 15 och 16. I Rémundar sagas text finnes nämligen här en större lucka, sid. 335—351. Nedtill på bl. 15ᵛ läses äfven: „Her vantar [c.] 1 blað". *Men denna notis har sedan öfverstrukits, och hvarken Arwidssons[1]) eller Gödels kataloger omnämna, att något blad här skulle saknas.*

9) *Papp. hds. AM. 181 h, fol.* [h], *bl. 1—23ʳ, från c. 1650.*

10) *Papp. hds. Brit. Mus. Add. 4859, fol.* [**4859**], *bl. 314—344ʳ. Af anteckningar i handskriften att döma torde den vara skrifven mellan 1693 och 1697. Enligt hvad sagans början och slut utvisa, synes handskriften vara att betrakta såsom en afskrift af* **h**. *Början lyder:* Remundar saga byriast hier. — Cap. I. — Þad er vpphaf þessarar søgu ad fyrer Saxlande Riede keysare sá er nefnest Rygardur. *Slutet lyder:* ...son er Rigardur hiet, eptter fødur R. hann var ad øllu lijkur faudur sijnumm, þann sendu þau vt a India Land, og vard hann þar kongr. þau gatu ad eiga Annan son er Jón hiet, eptter faudur Drottningar. Nu styrer R. kongur og Elena Drottning Saxlands rijke med mikillri megt heidri og virdingu alltt til Dauda, vnni þeim vmm alla þeirra rijkesstiórn huor madur hugastum, og einginn þottist sijnum hag hafa betur varit, en hafa þau og hallda fyrer sijna stjornendur, og yferbodara, feingu þau vmm sijder æskilegt And lat, Enn Joon sonur þeirra vard kongr Saxlands eptter þau fra fra(!) fallinn, og lykur hier saugu Remunds Keysara sonar.[2])

---

[1]) *Förteckning öfver Kongl. bibliothekets i Stockholm isl. handskrifter, Sthlm 1848, s. 11.*

[2]) *Jag har icke själf varit i tillfälle att se denna handskrift. Ofvanstående uppgifter om den har jag erhållit af Fil. D:r Anna Paues, som äfven godhetsfullt i British Museum läst korrektur å de här meddelade utdragen. — Härmed kan jämföras sagans början och slut i* **h** *(se variantapparaten!). Stycket:* vnni þeim — yferbodara, *som icke upptages bland varianterna, förekommer ordagrant lika i* **h** *och* **4859**.

Digitized by Google

11) *Perg. hds. AM. 567 XIX a, 4⁰* [I], *bl. 1—2, från senare hälften af 1400-talet.*

12) *Perg. hds. AM. 570 b, 4⁰* [J], *bl. 1—11, från senare hälften af 1400-talet.*

13) *Perg. hds. AM. 579, 4⁰* [K], *bl. 17ᵛ²⁴—22, från 1400-talet.*

14) *Papp. hds. AM. 125, 8⁰* [l], *bl. 38ᵛ—102ʳ, från 1652—53. Enligt anteckning i handskriften (bl. 102ʳ) är Rémundar saga skrifven 1653.*[1])

15) *Holm. papp. 4⁰ nr 16* [16], *bl. 19—64, från jan. 1654—20 april 1659. Enligt anteckning i handskriften är Rémundar saga skrifven under januari 1654. Afskrift af föregående.*

16) *Papp. hds. AM. 167 fol.* [167], *bl. 1—35, från c. 1660. Denna och nästföljande handskrift äro hvar för sig kopierade efter en nu förlorad handskrift, som haft* 16 *till original.*

17) *Papp. hds. Jón Sigurðssons saml. 27 fol.* [27], *Rémundar saga upptager här 44½ blad ungefär i midten af handskriften. Denna förvaras å Landsbiblioteket i Reykjavík. Enligt där befintliga*

---

[1]) *Handskriften innehåller nu i följande ordning: 1) Flóres saga ok sona hans (bl. 1—14; bl. 14 omskrifvet af Arne Magnusson); 2) 3 blanka sidor (bl. 15, 16ʳ); 3) Viktors saga ok Blá(v)us (bl. 16ᵛ—37); 4) en blank sida (bl. 38ʳ); 5) Rémundar saga keisarasonar (bl. 38ᵛ—102ʳ; bl. 102ʳ omskrifvet af Arne M.); 6) en blank sida (bl. 102ᵛ). Ursprungligen har ordningen varit: 1) Flóres saga... (bl. 1—13 + 38ʳ); 2) Rém. saga (bl. 38ᵛ—101 + 16ʳ); 3) Viktors saga... (bl. 16ᵛ—37). Af Arne M. hafva sedan insatts bl. 14, 15 och 102. Hvad som ursprungligen varit skrifvet å bl. 38ʳ har Arne M. öfverkorsat, och på hela sidan har därefter klistrats ett blankt papper. Det, som här stått att läsa, har han i stället omskrifvit å bl. 14, som därför tillagts. Med bl. 16ʳ har förfarits på liknande sätt. På bl. 102ʳ har Arne M. upptecknat det, som varit skrifvet på bl. 16ʳ; dock har han glömt att medtaga sagans sista ord:* Finis.

Digitized by Google

anteckningar är den skrifven omkr. 1680.[1]*) Se i öfrigt föregående handskrift!*

18) *Papp. hds. AM. 166 fol.* [**166**], *bl. 1—46, från slutet af 1600-talet. Afskrift af* **167**.

19) *Papp. hds. AM. 538, 4*⁰ [**m**], *bl. 1—85, från 1705.*

20) *Papp. hds. Landsbibl. Reykjavik, nr 151, 4*⁰ [**151**], *bl. 264*ᵛ*—299*ʳ. *Är skrifven af sýslumaðr Halldór Jacobsson (f. 1734, d. 1810), son till Jacob Eiriksson på Búðir.*[1]*)*

21) *Papp. hds. Bókmentafél. viðb. B. 56, 4*⁰ [**56**], *bl. 6*ᵛ ¹⁶*—27*ᵛ ¹². *Är enligt Bókmentafél.-katalogen skrifven „á öndverðri 19. öld".*[1]*) Förvaras å Landsbiblioteket i Reykjavik.*

Rémundar saga har äfven förekommit i den nu förlorade gamla membran. som gått under namnet „Ormr Snorrasons bok" [**OS**]. *Sagan torde där hafva börjat å bl. 64*ᵛ *och slutat å bl. 71. Handskriften synes hafva tillkommit under senare hälften af 1300-talet eller senast omkr. 1400 och har sannolikt blifvit nedskrifven på Island. Sedan har den förts till Sverige och där åtminstone delvis kopierats af Jón Vigfússon. Om denna membran äger man kännedom genom en mängd citat, som gjorts från densamma af Bureus*[2]*), Verelius*[3]*) och Stiernhielm*[4]*). Vid en jämförelse mellan sådana citat och motsvarande ställen i Rémundar saga i* **f** *tyckes*

[1]) *Enligt benäget meddelande af bibliotekarien Jón Jakobsson.*

[2]) *Göthiskt och gammal-svenskt lexicon. Hds. å Kungl. bibl. i Stockholm (Antikvitetsark:s sign. F:a 13). — Af samme författare är Sumlen. Hds. å Kungl. bibl. i Stockholm (Antikvitets ark:s sign. F:a 12).*

[3]) *Index lingvæ veteris scytho-scandicæ, Upsaliæ 1691.*

[4]) *Utkast till Svea- och Göta-Måles Fatebur. Hds. å Kungl. bibl. i Stockholm.*

Digitized by Google

framgå, att sagan i sistnämnda handskrift är kopierad från Ormr Snorrasons bok. Om denna membran och dess afskrifter se min ofvan (s. I) anförda uppsats i Arkiv f. nord. filol. och där citerad litteratur!

Huru mycket af sagan, som nu finnes kvar i membraner, framgår af nedanstående öfversikt:

s. 3^2—17^3 **K** *(bl.* $17^{v\,35}$—*18)* | Þat[1])—stóð ||

s. 16^3—142^3 **C** *(bl. 8—15)* || phanum—vit sitt ||

s. 16^{14}—20^8 **D** *(bl.* 2^r*)* || ... gum *eller* ... gun[n]i(?)—skilja ||

s. 20^{10}—24^5 **D** *(bl.* 2^v*)* || ... þá—jun ||

s. 21^{12}—34^2 **B** *(bl. 1)* || váru—henni „li“ ||

s. *24—154* **G** *(bl. 1—6)* || ... vglede—mi ||

s. 58^9—72^6 **B** *(bl. 2)* || fá—verða ||

s. 63^9—83^3 **K** *(bl. 19)* || silfrligum—við sína systur ||

s. 95^5—$100^{5.6}$ **D** *(bl.* 3^r*)* || Kranki—lítilli stū ||

s. 101^3—$106^{2.3}$ **D** *(bl.* 3^v*)* || Nú—hann yfir ||

s. 124^1—267^8 **J** *(bl. 1—8)* || fegrð—keyrir ||

s. 124^8—147^5 **K** *(bl. 20)* || Rémundr—En hvert ráð ||

s. 165^8—171^3 **I** *(bl.* 1^r*)* || ... þarkómu[2])—nǫkkurr ||

s. *166—334* **G** *(bl. 7—14)* || [llum]—af ||

s. 171^{10}—178^1 **I** *(bl.* 1^v*)* || ... Verðr[3]) konungr þá glaðr—Rémund kꝭ ||

---

[1]) *Såsom öfverskrift förekommer*: Rémundar saga.

[2]) *Öfverst på sidan kan läsas, ehuru otydligt*: ...hesta sína ...biskup þeim lei... þeir nú nætr ok da...ok er ekki getit u... f[er]ð, fyrr en þeir koma í þann skóg, sem stóð við h... ndiamanna. Var þetta hit... „elld“. *Härefter omedelbart* þarkómu *o. s. v.*

[3]) *Öfverst på sidan kan läsas, ehuru otydligt*: ...„u“ riða ind... gi frá s... þeir hǫfðu „fein“... frá þeim... „ha“... veitt. *Härefter omedelbart*: Verðr *o. s. v.*

Digitized by Google

s. 217^{5}—222^{9} **I** *(bl. 2*^{r}*)* || ... Ok verðr ekki—nǫfn ||

s. 219^{11} *f.*—237^{6} **K** *(bl. 21)* || brotnaði—Nú ||

s. 223^{10}—228^{7} **I** *(bl. 2*^{v}*)* || ... langa[1])—særðir allir náliga til úlífis ||

s. 262^{3}—268^{11} **B** *(bl. 3*^{r}*)* || Ok eptir—varð ... son ||

s. 281^{7}—289^{2} **B** *(bl. 4*^{v}*)* || „lldū“ stinnum—hest [...] ||

s. 292^{4}—337^{5} **J** *(bl. 9—11)* || fá—at konungr lofi „sendi“ ||

s. 302^{4}—321^{5} **K** *(bl. 22)* || Nú—hit ... [Indialand] ||

s. 336^{16}—358^{3} **E** *(bl. 1—2)* || „ll[er]“ — segjandi ... ||

s. 352—372 **G** *(bl. 15—16*^{v} *b*^{35}*)* || likar — AMEN.

***Vissa partier af membranerna äro i dåligt skick, svårläsliga, ja ibland omöjliga att dechiffrera. Detta gäller särskildt delar af fragmenten* B, E *och* I *samt bl. 1*^{r} *i* G. *Af detta skäl har jag måst uppgifva hvarje försök att läsa bl. 3*^{v} *och 4*^{r} *i* B.

Handskrifternas ungefärliga förhållande till hvarandra visas af följande stamträd[2]):

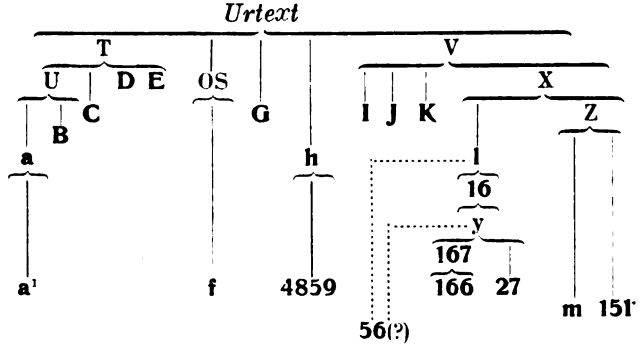

[1]) *Öfverst på sidan kan läsas, ehuru otydligt*: ...frá megi segja sinum herra...

[2]) *Från eventuella mellanled bortses här.*

Digitized by Google

Det synes mig klart, att **a, B, C, D** *och* **E** *bilda en grupp för sig; af dessa stå* **a** *och* **B** *hvarandra synnerligen nära. Platsen för* **D** *och* **E** *kan jag på grund af deras fragmentariska skick icke mera noggrant bestämma; det är dock alldeles tydligt, att de äro nära besläktade med* **a, B** *och* **C**. *En annan grupp utgöres af* **I, J, K, l** *(med afskrifter),* **m** *och* **151**; *inom denna bilda de tre sistnämnda en särskild afdelning.* **f, G** *och* **h** *intaga en mellanställning. I vissa fall ansluta de sig närmast till* **aBCDE**-*gruppen, i andra till* **IJKlm**-*gruppen; dock lutar i allmänhet* **f** *mera åt den förra,* **h** *mera åt den senare gruppen.*

Ofvanstående stamträd gör, såsom antydt, endast anspråk på att i stora drag angifva handskrifternas ställning till hvarandra. Icke blott **f**:*s,* **G**:*s och* **h**:*s förhållande sinsemellan och till de öfriga handskrifterna är något oklart, utan äfven torde kunna sättas i fråga, huruvida icke den inbördes släktskapen mellan* **I, J** *och* **K** *är något mera invecklad, än stamträdet utvisar. Dels finnas motsägande varianter, dels kan man icke på grund af luckor i handskrifterna göra någon mera ingående jämförelse mellan dem. Afskrifter från hvarandra äro de dock icke. Hvar rätta platsen för* **56** *är har jag haft svårt att bestämma. Emellertid saknar detta praktisk betydelse, alldenstund* **56** *har en mycket fördärfvad och omarbetad text och dessutom synes utgå från någon af* **l**-*gruppens handskrifter.*

En god ledning för handskrifternas klassificering erbjuder kapitelindelningen[1]. **B, D, E** *och i allmänhet* **C** *öfverensstämma härutinnan med* **a,**

[1]) *Kapitelöfverskrifter finnas icke eller kunna icke säkert urskiljas i någon handskrift med undantag af* **f**. *I* **D** *läses dock på ett ställe (öfver kap. 20) rubriken*: bardagi . R . ok Ene[as] kg̃s. — *Kapitelinitialer förekomma ibland utskrifna.*

Digitized by Google

såvidt man nämligen af de korta fragmenten kan döma. Kapitlen 10 och 11 i **a** *äro sammanslagna till ett i* **C**, *likaså kap. 20 och 21. Kap. 12 och 14 äro hvardera uppdelade i två kapitel i* **C**. *Gränsen mellan kap. 22 och 23 finnes i* **C** *á sid. 126*[3]; *det nya kapitlet börjar där så:* En þar næst til at taka.

Á andra sidan hafva **I**, **J**, **K** *alltid och* **l**, **m** *nästan alltid sinsemellan lika kapitelindelning, hvilken dock ofta skiljer sig från den i* **a**, **B**, **C**, **D** *och* **E** *förekommande. Emellertid är det ju endast på tämligen få ställen, som jämförelse mellan flera handskrifter kan äga rum*[1]). *Där* **a** *börjar kapiteln 4, 5, 24, 27, 32, 36, 39, 40, 43, 45, 51, 52, 53, 54, 59, 62 och 63, inträda nya kapitel äfven i* **l**, **m** *och i den eller de af membranerna* **I**, **J** *och* **K**, *som på ifrågavarande ställe äro representerade. Där* **a** *börjar kap. 2 och 44, inträda nya kapitel i* **K** *resp.* **I**, **J**, **K**, *men icke i* **l** *och* **m**. *Utan motsvarighet i* **a** *börjar nytt kap. s.* 8[1] *i* **Klm** (Eptir fá daga liðna), *s.* 64[1] *i* **Klm** (Nú er þat enn eitt kveld *Kl*), *s.* 68[9] *i* **Klm** (Eptir þetta gørt), *s.* 74[3] *i* **Klm** (Eptir þetta), *s.* 78[6] *i* **Klm** (Nú er þat einn dag *Kl*), *s.* 126[3] *i* **JKlm** (Nú skal hér við skilja *Kl*), *s.* 160[14] *i* **J**, *men ej i* **lm** (Þat var á einum sléttum velli *J*), *s.* 163[19] *i* **J**, *men ej i* **lm** (Þá mælti konungsdóttir *J*), *s.* 188[6] *i* **Jlm** (Nú veljaz xx riddarar *J*), *s.* 203[8] *i* **Jlm** (Nú svá sem Rémundr er *J*), *s.* 227[3.4] *i* **IJKlm** (Þessu næst er þat segjanda), *s.* 241[9] *i* **Jlm** (Árla um morguninn *Jlm*) *och s.* 333[5] *i* **Jlm** (Þá mælti konungsdóttir).

Med afseende på kapitelindelningen öfverensstämma **f**, **G** *och* **h** *än med andra handskrifter, än går hvar och en sin egen väg.*

Såsom skäl för att gruppera handskrifterna på

---

[1]) *Alla de ställen, där icke någon af* **I**, **J** *eller* **K** *är bevarad, förbigås här.* **151** *medtages ej heller, emedan den ofta har en helt afvikande kapitelindelning.*

Digitized by Google

ofvannämnda sätt må vidare anföras några mera viktiga afvikelser mellan dem[1]).

1. **aBCDE** *mot* **IJKlm**; **fGh** *närma sig än den ena, än den andra gruppen.*

21[6] félagar *a*; kumpánar *CD*; kompánar *f*; kunningjar ***hlm.***

30[7.8] Harma þat margir at sǫnnu *a*; Harmar þat ok margr meðr honum (því *B*) *BC*; Harmar þat margr móðurson ***hlm.***

30[8] konurnar *aBh*; konur ok frúr *C*; keisarinn ***lm.***

31[1.2] Capadócialandi *aB*; Kapadócialandi *C*; Grikklandi ***hlm.***

96[2.3] þegar *(sakn. aC)* til sín kallandi einn mikinn hǫfðingja (ok sér mjǫk kæran ***till.*** *a*; ok sér mjǫk heimolligan ***till.*** *D*) *aCD*; ok *(sakn. lm)* kallar (nú ***till.*** *f*) til sín (með miklum óðleik[2]) ***till.*** *h*) þann mann *fGhlm.*

96[4] ok hinn karskasti *a*; ok hinn bezti riddari *CD*; ***sakn. Ghlm.***

100[1.3] Ok því klauf hann hjálma ok hausa, hálsa ok herðar, búka ok brynjur, sǫðla ok hesta ok hvern þann, er hans sverð nær til, svá at á jǫrðu nam staðar *a*; Ok því nam hans sverð æ í jǫrðu stað *C*; Ok því klauf hann hjálma ok hausa, háls ok herðar, búka ok brynjur, sǫðla ok hesta hverjum, sem hans sverð náði til, svá at æ nam í jǫrðu stað *D*; steypandi nú mǫrgum heiðingja af baki með skjótum atburð *f*; ok sníðr marga heilaborg, háls ok herðar ok gylldar gerðar, limu ok líkam, steypandi mǫrgum heiðingja af baki með fáheyrðum atburðum *G*; sníðandi marga heilaborg, háls ok herðar, limi ok líkama, steypandi af baki mǫrg-

---

[1]) **151** *citeras endast undantagsvis. Öfverensstämmer eljest närmast med* **m**.

[2]) *Jfr* með miklum óðleika *Glm strax förut (se variantapparaten!).*

Digitized by Google

um heiðingjum með skjótum atburð *h*; Sníðr hann marga heilaborg (heila brynju *m*), háls, herðar ok harðan búk ok brynju ok gylldar gerðar (limu ok líkama *till. l*), steypandi (mjǫk *till. m*) mǫrgum heiðingja af baki *(sakn. m)* með skjótum atburðum *lm*.

127[6.7] eina af sínum (heimuligum *till. C*) fylgismeyjum *aC*; sín trúnaðarmey *G*; skemmumey (sína *till. JK*) þá, sem henni var heimuligust *JKlm*.

131[10]—*132*[1] alla *(sakn. a)* tilgǫngu síns krankleika *aC*; hvat honum væri at kran(k)leika *G*; svá *(sakn. l)* frá sínum krankleika *JKlm*.

169[6.7] en Sikileyjar riddara hvern at ǫðrum háðuliga af baki rekandi *a*: ok fella af baki hvern at (af *h*) ǫðrum *fh*; ok fella af baki hvern um þveran annan þeira mótstǫðumanna *G*; ok fella af baki (alla *till. I*) þeira mótstǫðumenn *IJlm*.

297[3.4] svá segjandi, at hann hafi við øngvan riddara fræknara átt *så a och liknande i f; saknas i GhJlm, som i stället hafva ungefär detsamma tillagdt efter* stór *296*[5] *(se variantapparaten!)*.

332[8.10] „Vitrliga segi þér, dóttir mín!“ sagði hann. „En frá því má ek eigi segja, hversu fríðr hann er“ *så a och liknande i fGh; saknas i Jlm, som i stället hafva ungefär detsamma tillagdt efter* neita *332*[1] *(se variantapparaten!)*.

351[12] franzeisum *aE*; sǫxum *fhlm*.

352[3] „percida“ mǫnnum *a*; „þsidia“ lands mǫnnum *E*; indíum *G*; indíamǫnnum *hlm*.

357[12] hljóðir *aE*; hræddir *fGlm*.

2. *Inom grupp* **aBCDE**:

a) **aB** *mot* **CDE**:

21[15] kæri *aB*; elskuligi *CDfhlm*.

21[16] hafið *aB*; hafið fengit *CDfhlm*.

Digitized by Google

22[1] né matar né drykkjar *aB*; né drykkju *CDf*; né matar *hlm*.
65[3] VII *aB*; IV *CGhKlm*.
66[11] dreng *aB*; skálk *CfKlm*.
68[8] fyrr *aB*; fyrr hǫggvit af nǫkkurum manni *C*; fyrr af neinum manni hǫggvit *G*; gefit af neinum manni *h*; hǫggin (hǫggit *K*; hǫggvin *m*) af nǫkkurum manni (fyrr *till. K*) *Klm*.
133[7.10] því—deyja *(se texten och varianterna!) så a och liknande i GJKlm; saknas i C.*
338[7.10] Biðr—fýsir *(se texten och varianterna!) så a och liknande i l; saknas i E.*
340[6.7] Kom—kirkju *(se texten och varianterna!) så a och liknande i l; saknas i E.*

b) **a** *mot* **B**:

21[12.13] eru komin ǫll í einn stað *a*; váru nú ǫll í einn stað *B*; eru komin ǫll í eitt herbergi *CD*; eru ǫll komin (saman *till. m*) í eitt (einu *m*) herbergi *lm*; eru ǫll saman komin í einu herbergi *151*.
28[6] hvat heit ástin er *a*; hvílík ást kann at verða *B*; hvat heit ástin (ást *m*) kann at verða *Clm*.
283[2] II *aGlm*; IV *B*.

3. *Inom grupp* **IJKlm**:

a) **I** *mot* **JK**, **J** *mot* **IK**, **K** *mot* **IJ**:

220[2 var.] eigi meirr, en hann væri ekki til reiðu *G*; ok eigi meirr, en honum væri (veri *I*) ekki (nǫkkut *I*) tilræði veitt (... *K*) *IKl; saknas aJ.*
221[5.7] því—ok(1) *(se texten och varianterna!) så a och liknande i GJKl; saknas I.*
221[11] háðuliga *aIJ*; sneypuliga *G*; aumliga *lm; sakn. K.*

b) **IJK** *mot* **lm, 151**:

70[11.12] þó at leiti (leitat sé *afG*) um alla verǫldina (verǫld *G*) *aBCfGK*; hvar sem leitat er *lm, 151.*
140[7.8] Nú fekk hon þar komin *a*; Liggja þau þar,

Digitized by Google

því hon fekk [nú] *C*; Nú fekk hon *JK*; Leið yfir hana (nú *till. l*) *lm*, *151*.

165[16] griðatími *a*; sá tími, er þeir hǫfðu grið sett *fIJ*; sá tími, er grið váru sett *lm*; *saknas 151*.

c) **m** *och* **151** *mot* **l**:

5[9.10] þrír hinir fræknustu (riddarar *till. fm*, *151*) *afm*, *151*; hinir fræknustu III *h*; hinir sterkustu riddarar III *K*; þeir fræknustu riddarar *l*.

84[8] allir góðir (drengir *till. G*) *aCGm*, *151*; *saknas l*.

d) **151**, *som eljest står nära* **m**, *kan dock ej vara afskrift af denna, på grund af:*

20[5] honum *aCDl*, *151*; mér *m*.

351[13]—*352*[1] engi gat fyrir þeim í sǫðli setit *a*; fyrir þeim fekk engi á hesti setit *E*; engi gat í sǫðli setit (fyrir þeim *till. l*) *lm*; engi sat í sǫðli fyrir þeim *151*.

370[3.5 var.] sem feðr þeira hǫfðu stýrt *l*, *151*; sem feðr þeira hǫfðu átt *m*.

3. Närvarande upplaga.

Till grund för närvarande upplaga har lagts **a** *och, där denna har en lucka (s. 17*[18] Var—*20*[5] jungfrú), **a**[1]. *Bland de handskrifter, som äro fullständiga eller kunna kompletteras med direkta afskrifter, är nämligen* **a** *den, som står de äldsta fragmenten,* **D** *och* **E**, *närmast. Någon membran har icke kunnat väljas härtill, ty dels äro de ju alla mer eller mindre fragmentariska, dels lämpar sig icke en membran till att utfylla luckorna i en annan*[1]*), dels finnas inga som helst afskrifter från någon bland dem be-*

[1]) *Genom att låta membranerna komplettera hvarandra skulle man få texten sammansatt från handskrifter, tillhörande olika grupper, i brokig växling.*

Digitized by Google

varade. **G** *är visserligen jämförelsevis fullständig, men hvad som fattas i den kan icke lämpligen ersättas hvarken af* **f** *eller* **h** *— dessa stå ju närmast — på grund af deras förvanskade text. Vidare afviker* **G** *så grundligt från alla öfriga handskrifter, att den äfven af detta skäl ej bör komma ifråga att läggas till grund för en edition af sagan. Det har därför också blifvit nödvändigt att i sin helhet aftrycka* **G**. *Skulle man upptagit dess läsarter bland de öfriga varianterna, hade i alla fall större delen af texten fått komma med*[1]).

---

a:*s text har normaliserats, så att den i allmänhet skulle kunna motsvara det isländska språkbruket omkr. 1300. Dock har jag behållit åtskilliga ord, som säkerligen icke kunna påvisas i isländskan så tidigt. Det skulle ju vara tämligen vanskligt att söka insätta andra ord eller uttryck, som bättre kunde tyckas vara i öfverensstämmelse med äldre språkbruk. Jag har därför låtit* **a**:*s text gälla, så långt det synts mig möjligt. Uppenbara skriffel hafva naturligtvis rättats, och i de fall, då* **a** *icke gifvit någon begriplig mening, hafva i stället läsarter från andra handskrifter måst upptagas i texten. Alla sådana af mig vidtagna förändringar hafva anförts i variantapparaten*[2]).

---

[1]) *Jämför hurusom Kölbing i sin edition af Elis saga varit tvungen att behandla denna handskrift på samma sätt. Han anser, att man där har att göra med en genomgående omarbetning (Elis saga ok Rosamundu, Heilbronn 1881, s. XXXVIII).*

[2]) *I åtskilliga fall har jag varit oviss om, huruvida* **a**:*s text bortändras eller icke. Särskildt vill jag påpeka stället:* at låta fara upp á sik *342*[6], *hvilket sannolikt torde kunna anses som ett senare tillägg, emedan det blott förekommer i* **a**. **E** *är dock här fullständigt oläslig. Då i alla fall meningen härmed är fullt klar, har jag, om ock med stor tvekan, låtit det vanprydande uttrycket kvarstå i texten.*

Digitized by Google

Att här närmare redogöra för a*:s skrifsätt och huru jag i hvarje fall gått till väga vid normaliseringen torde knappast vara behöfligt. Särskildt i början har jag nämligen alltsom oftast bland varianterna anfört* a*:s nyisländska former. Samma egennamn förekommer ibland med ganska skiftande utseende. I sådant fall har jag blifvit tvungen att normalisera ordet och därvid emellanåt hämtat ledning från andra handskrifter. — Vissa småord, såsom* at, er, *hvilka ofta saknas i* a *(i förbindelserna* því at *m. fl.,* þar er *m. fl.), hafva tillagts och därvid blifvit satta inom parentes. — I de fall, då en förkortning möjligen kunnat upplösas annorlunda än som skett, har jag brukat angifva handskriftens verkliga beteckningssätt.* s^{t} *(tecknas vanligen så) upplöses* segir; s^{1} *22*^{15} *har återgifvits med* svaraði *i anslutning till andra handskrifter. — Vid accentuering af främmande ord har jag ofta stått tveksam, särskildt emedan samma ord ofta brukar accentueras helt olika. I allmänhet har jag följt Noreen, Altisl. u. altnorw. gramm.*[3]*, F. Jónsson, Fremmede ords behandling i oldnordisk digtning*[1]*), samt registret till editionen af Hauksbók (Kbhvn 1892—96).*

Angående variantapparaten må anmärkas, att läsarter icke upptagits i samma utsträckning från de olika handskrifterna.

Från **B, C, D, E, I, J, K** *och* **l** *hafva alla viktigare varianter anförts*[2]*).* **m** *har också behandlats*

---

[1]) *Festskrift til Vilhelm Thomsen, Kbhvn 1894, s. 204 ff.*

[2]) *Uteslutna äro t. ex. sådana som* eigi: ekki; er: sem; í móti: á móti; þeim: þessum; þeir segja: þeir sǫgðu; Rémundr: junkeri Rémundr; Gengr nú: Ok gengr; slíkra manna ráð: ráð slíkra manna; segir: talar. *I början (s. 3—84*[6]*) hafva dock varianter medtagits i något större utsträckning.*

Digitized by Google

på samma sätt i början, s. 3—196[41]*), men därefter hafva blott enstaka läsarter medtagits, som möjligen kunna hafva något intresse, så t. ex. nomina propria. Denna inskränkning har gjorts af det skäl, att* **m** *under sagans senare del ofta har uteslutit eller sammandragit stycken af texten, något som skulle vara både besvärligt att anföra och äfven, då det gäller en så sen handskrift, till ringa nytta.* **m** *öfverensstämmer ju annars i hufvudsak med* **l**.

151 *är helt utesluten. Handskriften, som ju står närmast* **m** *och är mycket sen, har en ganska omarbetad text, hvarför jag ansett varianter därifrån vara tämligen värdelösa.*

Från **f** *och* **h** *hafva läsarter anförts endast i det fall, att dessa mer eller mindre öfverensstämma antingen sinsemellan eller med andra handskrifters. Detta gäller naturligtvis icke små obetydliga likheter. Sålunda kan man icke af variantapparaten draga någon slutsats rörande* **f***:s eller* **h***:s text vid de tillfällen, då intet om dem är anmärkt. Att behandla dem på samma sätt som öfriga handskrifter skulle vara meningslöst och dessutom allt för mycket inkräkta på utrymmet, alldenstund, såsom redan antydt, båda hafva en synnerligen förvanskad och omarbetad text, som dels är interpolerad, dels sammandragen. Men att helt och hållet lämna dem åsido har jag icke kunnat göra. De innehålla nämligen äfven åtskilliga värdefulla läsarter, och* **f** *synes ju dessutom vara afskrift af en förlorad 1300-talsmembran, Ormr Snorrasons bok*[2]*). Alla de citat.*

[1]) *Äfven s. 11*[10-14] (**prýðiligan—manna**) *har jag ansett mig böra utesluta* **m***:s helt afvikande läsart, detta också af utrymmeskäl.*

[2]) *Såsom jag i min ofvan anförda uppsats (Arkiv f. nord. filol. 24, s. 63; jfr s. 60 f. och Arkiv 25, s. 387) sökt visa, tyckes ansvaret för en fördärfvad text icke så mycket få läggas på den person, som skrifvit* **f**, *nämligen Jón Vigfússon, utan snarare på det original, som han följt.*

Digitized by Google

som gjorts af Bureus och Verelius från Rémundar saga i **OS**, *och hvilka äro så pass utförliga, att deras motsvarande ställen i* **f** *kunnat anträffas, hafva upptagits i variantapparaten vid sidan af* **f**:*s text*[1]).

G *har bokstafstroget aftryckts*[2]). *Nomina propria hafva dock för tydlighetens skull blifvit försedda med stora initialer. Handskriftens interpunktion har behållits. Dock upptagas icke punkter, som utmärka förkortningar eller tjänstgöra som bindestreck vid ords afstafning på två rader*[3]), *ej heller sådana, som bruka föregå och efterfölja siffror*[4]). *Vissa grafiska förenklingar hafva gjorts: de olika* **r**-*typerna* (r, ɾ *och* ʀ[5])) *äro återgifna med* r, **s**-*typerna* (s *och* ſ) *med* s. *I texten har icke angifvits det allt emellanåt förekommande diakritiska tecknet* (ˈ) *öfver* ı *och* ȷ. *Äfven har jag — i likhet med Kölbings edi-*

---

[1]) *De af Stiernhielm gjorda citaten inskränka sig, åtminstone för Rémundar saga, till enstaka ord.*

[2]) *Skriffel hafva rättats och angifvits i noter under texten. — De ord eller delar af texten, som jag icke kunnat läsa, hafva utmärkts i allmänhet blott med ... (detta gäller äfven andra handskrifter). I sagans början (särskildt bl.* 1ʳ *i* **G**) *har jag dock användt ännu flera punkter i följd (t. o. m. 15 stycken) för att beteckna längre oläsbara stycken. Full konsekvens häri har därför icke uppnåtts.*

[3]) *Dylika „bindestreck" förekomma endast tämligen sällan, så t. ex.* leing. | e *87*[3], b. | ære *90*[9], bryn. | ium *103*[2], kuell | .dit(!) *179*[2], roskuz. | tu *189*[9], huorutu. | eggia *197*[3], s. | ynazt *205*[4], þrau. | ngur *207*[3.4], Thuru. | ns *234*[2], hial. | mum *242*[5], ra. | da *245*[4], u. | estur *245*[8], ha. | duliga *264*[7.8], la. | ngt *265*[11], b. | etre *278*[1].

[4]) *Efter* IV *s. 222*[5] *har jag låtit punkten kvarstå, då den här kan betraktas som skiljetecken.*

[5]) ʀ*-typen användes så godt som uteslutande i början af ord. Inuti ord har jag påträffat den blott i* ydʀa *147*[6], himeʀike *207*[5] *(i likhet med* ʀike*),* oʀʀosta *303*[3] *och* eitʀut *305*[6].

Digitized by Google

tion af Elis saga — uteslutit alla accenter (7). *Dessa uppträda nämligen i* G *synnerligen oregelbundet och jämförelsevis sällan.*

Då det möjligen skulle vara af intresse att se, huru skrifvaren använder dylika, meddelar jag emellertid här en förteckning öfver dem[1]*):*

1. Ord med á.

á *(prep.)* 37[1], 38[3], 50[1, 2], 59[5], 61[6], 67[3], 68[2], 72[7], 81[1, 3, 6, 7], 97[6], 98[3 (2)], 102[5], 104[6], 107[4], 117[9], 121[6, 9], 123[7], 128[6], 129[3], 132[5], 136[3], 139[2], 141[8], 144[6], 145[5], 150[1, 2], 153[6], 166[7], 172[13], 175[3], 177[3], 178[6, 7], 182[3 (1)], 184[5], 187[6], 203[7], 211[7], 218[5], 219[3], 220[8], 222[5], 227[3], 231[1], 232[8, 11 (2), 12], 242[6 (1)], 244[4], 250[10], 252[1 (1)], 254[9], 257[2], 260[1], 262[7], 263[7], 270[6 (1, 2)], 276[2], 280[1, 6], 289[8], 291[1], 298[3], 306[4]; á *(prep.)* 44[3], 300[2], 355[5]; á *(af* eiga*)* 78[6], 132[9], 333[8]; ágæt (-a, -an) 52[5], 136[8], 140[3], 145[2], 153[1]; ákafliga 67[7]; áná(!) 319[6]; ásionu 127[6, 8]; ástgiafa 149[6.7]; át *(pres. af* eiga*)* 83[6 (1)]; át *(partic. af* eiga*)* 281[5]; áuallt 142[1]; blám 281[7]; blodrásum 252[4]; dádlauser 275[4]; dáraligt 276[10]; dátt 187[2]; drepá 46[3]; fá (-zt) 140[6], 150[5], 172[16], 173[5], 203[7], 280[14]; fár, fátt 238[2], 264[4]; fári 82[3]; Gádal 284[8]; grám 51[9]; hádi 277[2]; háls 139[9], 269[7]; háreyste 49[3]; hárre, hátt 247[2], 277[3], 282[2]; hásæted 45[2]; hát *(af* háttr*)* 263[5]; iarnslám, jarn- 39[5], 270[2]; lá 218[5]; lágsman 301[3]; lásbogum 267[1]; liflát 46[3]; má, mátti 93[6], 140[6], 147[2], 244[3], 254[9], 276[4, 7]; Mágádo 310[8]; málefni 278[1]; málsniallaztur 276[1.2]; máttlitill 121[4]; rád 54[8], 147[2 (2)], 207[6]; rás 38[2]; riddaraskáp 230[2]; Roddán 96[6]; sá *(pron.)* 84[8], 119[5], 170[7], 220[4]; sagá(!) 136[9]; ságt 61[2]; sál 286[1]; sár 145[2], 256[1], 268[4], 296[6, 9]; Sátan 286[8]; siá (-m, -nde), sá 118[9], 122[6, 7], 141[4], 182[1]; Sithádes 237[1]; þá 146[7].

---

[1]) *På de ställen, där handskriften är svårläslig, kunna ju accenter hafva förekommit, utan att jag lyckats upptäcka dem. Så t. ex. har jag på bl.* 1[r] *icke kunnat urskilja ett enda accenttecken. — I förteckningen sammanskrifvas och åtskiljas orden såsom i vanlig normaliserad text. Då ett ord förekommer mer än en gång på samma rad, angifves med 1 eller 2 inom parentes efter radsiffran, hvilket af dem det är fråga om.*

Digitized by Google

2. *Ord med* é.

audséd *86*[11]; Bartolomeé *211*[2]; Éneas *69*[1]; éta *212*[1]; étla *53*[2]; fasénum *361*[3-4]; fé *204*[8]; féi *(interj.) 275*[5]; félagar *149*[1]; féll *288*[8], *299*[1]; hendé *186*[5]; hét *109*[4], *250*[3, 6], *274*[3], *353*[4]; hné (= kné) *146*[1]; hué *183*[5]; kémi *174*[3]; léd *153*[7]; lék *59*[5]; létta *281*[9]; né *170*[4, 8], *285*[8], *289*[8]; réd *271*[3]; sé, séd *(af* vera) *73*[5], *91*[4], *94*[7], *166*[9], *179*[4]; séd, sér *(af* sjá) *85*[3], *108*[3], *118*[4], *141*[5], *149*[5], *170*[8], *172*[3], *366*[3]; sémdum *370*[6]; sémiliga *74*[9]; sér *(pron.) 51*[6], *78*[6], *135*[2]; slétta *265*[12]; uég *(accenten otydlig) 90*[1]; uéi *275*[5]; uét *172*[4].

3. *Ord med* i (j).

hrid *304*[8]; j *214*[9], *270*[3]; mín *168*[7]; Nodrubít *40*[2]; sín *148*[1], *278*[5]; stíga *98*[3]; þín *132*[9]; þuí *93*[6].

4. *Ord med* ó (= ó, o).

bód *317*[1]; Bólgaraland *315*[4]; bót *73*[9], *133*[7], *134*[4], *278*[9]; brióstid *286*[6]; Farón *299*[3]; fló *40*[4]; fól *66*[8]; fólki *123*[7]; fór *40*[6], *240*[4], *241*[3]; forunótum *46*[1]; fóstbrodr *224*[6]; fóta, fótum *98*[2], *105*[3], *290*[2]; gód (-a, -ar), gótt *120*[1], *149*[4, 12], *285*[2]; hió *269*[8]; kómum, kómuzt *228*[2], *231*[7], *265*[4]; liós *207*[2]; meistaradóm *119*[5]; Menóns *287*[6]; mót (-i), móz *86*[11], *109*[1], *117*[1, 2], *154*[1], *168*[4], *177*[5], *182*[3 (1)], *184*[9], *195*[7], *228*[9], *229*[9], *247*[6], *250*[3, 5], *253*[1, 4], *268*[2], *269*[10], *286*[4], *296*[1], *359*[4], *364*[3]; mótstodv *170*[5]; mótuollin *174*[2]; nóg *225*[6], *281*[2]; ódleika *96*[5]; ódr, óder *270*[10], *306*[5]; [ó]dæme *171*[1]; óhamingia *84*[2]; ókendum *56*[5]; ókunna *72*[4]; óp *263*[3]; ór *67*[8], *142*[3](!), *186*[6]; órade *168*[7], órda *146*[4]; óss *229*[9]; ótta *301*[8]; óuiturligum *277*[4]; riddarafólk *180*[2]; ró *226*[4]; Salamón *149*[9]; Samsón *149*[8]; siór *319*[4]; skiót *149*[2]; skóg *51*[1]; sló *68*[6]; só *92*[9], *95*[2]; sólu *330*[7]; stód *119*[2], *126*[2], *239*[7], *285*[8], *293*[6]; stór *296*[6]; tók *127*[8], *239*[6], *288*[8]; Turónsborg *241*[6]; uónde, vónde *99*[7], *285*[9]; uópnabraki *107*[1]; uór *196*[6]; uós *265*[1]; uósklæde *328*[8]; þó *62*[4], *121*[4], *136*[9], *144*[5], *153*[2], *167*[6], *175*[9], *180*[3], *244*[10], *249*[8], *286*[1]; þóre *275*[4]; þótti *183*[4].

5. *Ord med* ó (= ǫ, ø).

fódr *224*[2]; fóng *98*[3]; gióra *91*[4], *98*[2]; gólldrum *96*[2]; hófd, hófdu *54*[8], *98*[3], *115*[7], *116*[4]; hófde, hófudit *58*[2], *110*[6], *112*[9], *220*[12]; hógg (-um) *99*[10], *112*[4]; hógga, hóggua, hóggur

Digitized by Google

99[11], *100*[3], *270*[10]; hóll *82*[2]; lógum *107*[6]; lóng *182*[4]; mórgum *100*[1]; Nódrubit, -bijt *99*[10.11], *260*[9]; ódrum *119*[6]; ófúsu *120*[1]; óll(-u,-um) *70*[9], *238*[3], *262*[9], *301*[9]; óluærd *201*[8]; órgata *201*[8]; róddo, róddu *166*[4], *266*[1], *274*[6]; sódlinum, sódulinn *70*[9], *110*[5], *112*[3, 7]; sógduzt *43*[3]; tólodv *213*[2]; tólu *278*[3].

6. *Ord med* ú (v́, ẃ)

búa, búner, búnu *60*[3], *179*[4], *280*[1, 13], *315*[2]; búk *41*[3], *107*[3]; búnad (-e) *126*[7], *180*[9]; enú *199*[2]; gúll *82*[3]; herbúdum *173*[10]; húg *206*[8]; Kerúmanne *131*[8]; lúdrum *266*[9]; manúdum *218*[3]; minú *193*[2]; mótstodv́ *170*[5]; múg, mv́g *313*[4], *364*[8]; munú *93*[2]; nú, nv́ *104*[8], *137*[3], *142*[1], *144*[1], *145*[4], *146*[5], *149*[2], *150*[7], *166*[6], *167*[3], *168*[1], *171*[2], *172*[14], *174*[2], *175*[11], *182*[7], *184*[2], *202*[5], *204*[7], *213*[8], *223*[6], *225*[7], *239*[3], *246*[7], *250*[1], *262*[7], *263*[2], *278*[4], *282*[5]; ófúsu *120*[1]; sú *40*[9]; vefne *89*[1]; úflyianda *229*[1]; vfæru *255*[8]; vglod *211*[5] *och* vglaud *(med accent äfven öfver* au*)* *212*[6]; vkatur *215*[1]; vkuna, úkunnum *84*[5], *171*[5.6]; vkunig *135*[3]; wlifat *133*[8]; vngum *280*[9]; úr, wr *38*[5], *51*[7], *81*[8], *153*[2], *260*[3]; wreyndu *176*[2]; úsigur *171*[5], *179*[6]; út, vt, wt *62*[1], *68*[3], *150*[8], *169*[1], *263*[7], *265*[10], *270*[7 (1)], *290*[8], *318*[3]; útan *279*[4]; úti *310*[2], *323*[5]; útlenda, wtlendum *84*[6], *189*[2]; winer (= úviner) *169*[4]; úviturlig *276*[5]; wæntt (= úvæntt) *169*[1]; wollvna *181*[3]; þú *67*[2], *176*[2], *177*[4], *181*[7]; þúnga *220*[9]; ærú *147*[6].

7. *Ord med* ý.

mýrt *(accenten otydlig)* *249*[4].

8. *Ord med* æ.

fæ *181*[8]; m[æ]la *188*[1]; þær *139*[2]; æ *361*[2]; ætt *132*[2].

9. *Andra ord med accenter öfver vokaler eller diftonger.*

Góndrheime, Góndrheims (ó = ó *eller* o?) *237*[4], *264*[5]; kastólum (ó = ó *eller* o?) *115*[6]; sáu *eller* saú(?) *124*[2], *265*[13]; séa *eller* seá(?) *132*[9]; *accent förekommer vidare öfver* au *i* laung *136*[9] *och* vglaud *212*[6], *öfver* ei *i* franceisa *270*[9] *och* seia *277*[11 1]).

---

[1]) *Samma tecken användes äfven öfver konsonanter några gånger*: *öfver sista* s *i* dyrsinns *117*[4], *öfver* r *i* fegrst *78*[7], *öf-*

Digitized by Google

Vid förkortningarnas upplösning i G *hafva följande beteckningssätt valts i anslutning till membranens utskrifna former af ifrågavarande ord. En del af nedan upptagna ord kunna dessutom tjäna som typiska exempel på andra liknande fall.*

" *upplöses* er *utom i* g"a *och däraf afledda ord, som återgifvas med* giora *o. s. v.*; me" *220*[9] = meir; f" = fyrer. — [2] = ur. — [t] *i allmänhet* = it, *t. ex.* mikit, tekit, *äfven* = at, *t. ex.* boluat *39*[8]. — e[7] = edr. — e' = eigi. — u', [d]u = uid; [t]u = uit *(båda formerna finnas utskrifna).* — ȝ = ok *(utskrifves ibland* ok *eller* og, *båda ungefär lika vanliga).* — s[0] = suo *(utskrifves ibland* suo *eller* so, *båda ungefär lika vanliga).* — h[0] = hun. — hm̄, hm = honum. — m[c] = mik (mik, þik, sik *och* mig, þig, sig *förekomma om hvarandra utskrifna).* — þra, þri = þeirra, þeirri. — m[c]ill, m[c]ils, m[c]it, m[c]elle, m[c]l", *o. s. v.* = mikill, mikils, mikit, mikelle, mikler, *o. s. v.*; m[c]la, m[c]lar, m[c]lu, m[c]lum = mykla, myklar, myklu, myklum *(detta i anslutning till det sätt, hvarpå formerna oftast äro utskrifna).* — [o]u = uoru. — [æ]u = uæri. — þp = byskup. — j. = junkæri. — jtiñ *har upplösts* jallinn *235*[3], *emedan ordet två gånger finnes utskrifvet med* ll *180*[8], *234*[6], *men en gång med* rl *124*[11]. — kgr = kongr. — m[7]. = manudi *227*[2], *229*[6]. — ora = orrosta. — r[1] *betecknar än* riddari, *än* ride, *än* rike. — s[7]. *eller* sg[7]. = seger. — su[7]. *eller* su[ω] = suarar. — ggu = geingu, tgi = leingi *o. s. v.*

---

ver sista n *i* iafnan *86*[12], *något till höger öfver* t *i* næst *105*[1] *och öfver sista* s *i* sins *60*[5]. *I dessa fall kan tecknet icke vara något allmänt förkortningstecken, hvilket det annars ofta är. Såsom sådant — och icke accent — får man väl uppfatta det, där det förekommer öfver* a *i* k"a = kerruna *121*[9], *126*[10] *och öfver* n *i* k"na = kerruna *126*[5]. *I så fall böra de på dessa ställen i texten utsatta parenteserna tagas bort.*

Digitized by Google

Dock återgifves ēgi *etc. med* engi *etc., då denna upplösning ligger närmast till hands och formen så utskrifves flera gånger; vanligast är dock* eingi *etc.* — młte = mællte; słtu = skalltu. — m̄nde = munde. — kom̄ *upplöses* kominn *(= nom. sg. m.) t. ex. 365*[10], *men* komin *(nom. sg. f.) 366*[1]. *I allmänhet bör anmärkas, att enkel- och dubbelskrifningen af konsonanter är mycket oregelbunden.* — Rémundr *skrifves i nominativ* Remund, Rem̄d *eller* R *(med eller utan något „allmänt" förkortningstecken). Dativform finnes ej utskrifven; jag har därför användt formen* Remundi[1]*).* — Vidforull *skrifver jag i dat.* Vidforle *i anslutning till handskriftens* v'le *56*[2]. — *Bokstäfver och ord, som tillagts af mig, äro satta inom parentes ( ). Egentligen är det skriffel, som på detta sätt blifvit rättade; en och annan gång, särskildt i början, har jag gjort dylika tillägg, som kanske äro obehöfliga, då* G*:s skrifsätt kunna vara gjorda med afsikt. Emellertid framgår ju dock tydligt, hvad handskriften i hvarje fall har.*

4. Sagans innehåll[2]).

1. *Remunds uppväxt och dröm.*

Remund, son till kejsar Rikard i Saxland och dennes gemål, Oda, hängifver sig redan i unga år åt studier och lär sig många språk. Han får en lärare i ridderliga idrotter och kommer snart att öfverglänsa alla andra i tornering (kap. 1*, sid. 3 ff.).*

---

[1]) *På bl. 15 och 16 i* G *förekommer dativformen alltid skrifven* R[e]. *För öfrigt skrifves blott* R *med eller utan något „allmänt" förkortningstecken. Därför borde möjligen ordet i stället upplösas* Remunde.

[2]) *Referatet göres på vissa ställen mera utförligt, på andra (t. ex. vid de enformiga stridsskildringarna) mycket kort.* a*:s resp.* a[1]*:s text följes. Med afseende på innehållet öfverensstämma i hufvudsak alla handskrifterna.*

Digitized by Google

Till honum sluta sig sedan 12 kungasöner. Den mest framstående bland dessa är Berald, son till konungen i Frankrike. De roa sig med tornering (kap. 2, 3, sid. 6 ff.). — Författarens uppmaning till åhörarna (kap. 4, sid. 11 f.). — Remund drömmer en gång, att han hade kommit långt bort till ett okändt land, till en stor, vacker stad. Där lägger han särskildt märke till tre ståtliga byggnader: en kyrka, ett kungligt palats och en borg med höga murar. Han ser lysande processioner tåga fram. I en af dessa går en underbart skön jungfru, den vackraste, han någonsin sett. Remund ledes af konungen och ärkebiskopen med ett präktigt följe till kyrkan. Dit föres äfven jungfrun. Remund och hon sammanvigas; de växla ringar. Sedan föras de i procession till konungens slott och vidare till sängs. I det samma som han har för afsikt att vända sig mot jungfrun och sluta henne i sin famn, vaknar han, tänker på drömmen och ser då ringen, som han fått (kap. 5, sid. 12 ff.). Drömmen gör ett starkt intryck på Remund. Han blir nedstämd till lynnet, „dricker litet, men äter än mindre". Vill först ej yppa orsaken till sin sorg. Berättar sedan för sin far, mor och ärkebiskopen om drömmen och visar dem ringen. Hans största önskan är nu att kunna finna den sköna jungfru, som han drömt om (kap. 6, s. 21 ff.). Remund låter kalla till sig den mest framstående målaren i Saxland. Begifver sig sedan ensam bort från sina män hvarje dag under en half månads tid. — En morgon, då kejsaren går till kyrkan, ser han längst ned i kyrkan en jungfru stå, den vackraste, han skådat. Han går fram och hälsar på henne, men hon besvarar ej hans hälsning utan står orörlig och tiger. Då träder Remund fram och säger till sin far, att detta blott är en bild af den kvinna, han sett i drömmen. Remund omfamnar

Digitized by Google

nu bilden och kysser den. Låter föra den med sig, hvart han går (kap. **7**, *s. 25 ff.).*

2. Remund och Eskupart.

Då Remund en gång sitter i skogen med sin älskades bild och sina män omkring sig, angripes han af Eskupart, son till tartarkungen Agamenon. Eskupart förklarar, att den jungfru var hans kärasta, hvilkens bild Remund hade (kap. **8**, *s. 29 ff.). Strid uppstår mellan Remund och Eskupart. Dennes svärdsudd fastnar i Remunds hufvud. Eskupart säger då, att järnstumpen skall blifva kvar där och förorsaka Remunds död, såvida icke den jungfru, som Remund tränar mest efter, tager bort den. Eskupart faller sedan för Remunds svärd, Nǫðrubítr (kap.* **9**, *s. 38 ff.). Eskuparts lik föres hem till hans far. Remund återvänder hem och omtalar sitt äfventyr (kap.* **10—12**, *s. 42 ff.). Kejsaren tillkallar de mest framstående läkare för att söka få järnstumpen aflägsnad ur Remunds hufvud, men alla misslyckas. Ingen kan heller gifva anvisning på den kungadotter, som skulle kunna bringa hjälp (kap.* **13**, *s. 49 ff.).*

3. Vidforull uppträder. Färden till Indien.

En dag då Remund efter vana befinner sig i skogen, framträder plötsligt en okänd man, som kallar sig Vidforull, och omtalar, att han fått höra, huru Remund besegrat Eskupart och af denne blifvit illa sårad. Sedan erbjuder Vidforull sig att bistå Remund på det villkor, att han ensam får bestämma, hvad som bör göras, och att Remund villigt fogar sig häri. Vidforull begär då att få vara ensam i ett hus och att där få disponera öfver en del verktyg, guld och silfver m. m. Detta bifalles (kap. **14**, *s. 49 ff.). Efter en månad får Remund se hans verk: en vagn, konstmässigt hopsatt med både guld*

Digitized by Google

och silfver. Vidforull tillsäger Remund att jämte de 12 kungasönerna laga sig i ordning till en resa. De gifva sig i väg. Remund till häst, likaså Vidforull, som drager med sig ofvannämnda vagn. Då de komma till hafvet, beder Vidforull Remund återsända alla sina män utom Berald och tillägger, att de kunna möta honom på andra sidan hafvet om tre år. Så sker. Remund, Vidforull och Berald fara nu öfver till Afrika. Remund blir sämre, ligger i vagnen om nätterna. Vidforull säger, att han skall antaga namnet: hinn Kranki Kerrumaðr. *Här träffa de på Akillas, son till kung Eneas, som råder öfver Afrika. Trots det att Remund till självförsvar dödat en af Akillas' män, blir han med sina följeslagare inbjuden till Eneas att vara där, så länge de önska. En gång frågar Vidforull Remund, om han vet, att konungen har en ung och vacker dotter, som heter Rosamunda. „Jo, det vet jag," säger Remund. Vidforull uppmanar då Remund att söka få se henne (kap.* **15—17**, *s. 59 ff.). Genom Akillas' förmedling komma de till Rosamunda. Hon blir häftigt förälskad i Remund, men kan icke bortskaffa järnstumpen ur hans hufvud. Han vill emellertid ej besvara hennes kärlek (kap.* **18**, *s. 80 ff.). Rosamunda anklagar då Remund hos sin fader för att hafva förfört henne. Då Remund, Vidforull och Berald sedan begifvit sig i väg, sänder kung Eneas efter dem sin väldige kämpe, Roddan, och 1000 man med befallning att döda eller tillfångataga dem. Akillas drager ut med 1000 riddare för att bistå Remund. Äfven Eneas tågar dit med 30,000 riddare. Ur de strider, som uppstå, klarar sig Remund och kommer jämte Vidforull och Berald lyckligt undan (kap.* **19—21**, *s. 94 ff.).*

4. I Indien.

De fara vidare. Döda 2 lejon. Remund blir allt sämre och måste både dag och natt ligga i sin

Digitized by Google

vagn. En kväll komma de till en stor stad, hvilken Remund igenkänner såsom den plats, han sett i drömmen. Det är — som man sedan får veta — den stad, där konungen af Indien, Johannes (v. l. Jon), residerar. De få reda på, att kungadottern följande dag skall gå till kyrkan (kap. **22**, *s. 115 ff.). Vidforull begifver sig därför nästa morgon fram mot kyrkan och drager efter sig vagnen med Remund i. Berald följer efter. De ställa sig vid vägen, som leder dit från slottet. Snart få de då se flera processioner tåga fram till kyrkan. I en af dessa ledes en underbart skön jungfru, konungens dotter. Då hon går förbi den plats, där Remund ligger i sin vagn, reser han sig upp och kastar till henne ett knyte, som hon lägger märke till och tager upp, utan att någon observerar det. Efter mässan återvänder kungadottern till sitt slott, öppnar knytet och finner däri ett bref. När hon läst det, sänder hon bud till ärkebiskopen, att han skall hämta till sig de utländingar, som kommit till staden (kap.* **23**, *s. 121 ff.). Ärkebiskopen uppsöker dem då, får höra om Remunds dröm och sjukdom samt ser ringen, som Remund fått i drömmen. Så meddelar biskopen, att kungadottern haft en alldeles liknande dröm, och lofvar sedan att ställa allt till det bästa för Remund, går till prinsessan och beder henne till kvällen uppsöka Remund (kap.* **24**, *s. 130 ff.). Hon gör så, åtföljd af sin kammarjungfru. För att bli osynliga taga de hvardera en* náttúrusteinn *i handen. Kungadottern går fram till vagnen, och efter åtskilliga omfamningar tager hon bort järnstumpen ur Remunds hufvud och botar honom sedan fullständigt. Omtalar för Remund, att hon heter Elina. För att Remund och hans följeslagare skola kunna besöka henne, utan att någon märker det, sänder hon dem hvar sin* náttúrusteinn *att bära i handen (kap.* **25**, *s. 138 ff.). Remund, Vidforull och Berald besöka*

Digitized by Google

Elina (kap. **26**. *s. 150 ff.). En dag kommer en kungason från Sicilien, Geiraldus, för att fria till Elina. Hon säger emellertid nej till honom (kap.* **27**, *s. 155 ff.). Då nu strid uppstår mellan indierna och Geiraldus, ser det först ut, som om den senare skulle afgå med segern (kap.* **28**, *s. 160 ff.). På Elinas bön gifva sig nu Remund och hans två följeslagare utan konungens vetskap in i striden, med påföljd att Geiraldus slutligen blir slagen (kap.* **29**—**34**, *s. 163 ff.). Han får begifva sig tillbaka till Sicilien med oförrättadt ärende (kap.* **35**, *s. 191 ff.). Kung Johannes återvänder till sin hufvudstad; dit komma äfven Remund, Vidforull och Berald. Festligheter anordnas. Endast ärkebiskopen och Elina veta om hvilka det är, som förhjälpt indierna till seger (kap.* **36**, **37**, *s. 194 ff.). — Remunds och Elinas karaktärer skildras (kap.* **38**, *s. 203 ff.). — Remund och Elina kunna ej få hvarandra nu. Ärkebiskopen meddelar dem, att Remund först skall begifva sig hem till Saxland och sedan om 3 år komma åter och hämta sin brud och då med ett lysande följe, såsom det höfdes honom. Kommer han icke om 3 år, så må Elina gifta sig med hvilken annan som hon vill. Utan motsägelse foga de sig häri (kap.* **39**, *s. 206 ff.).*

5. *Remund åter i Saxland.*

Efter att hafva tagit afsked af Elina och ärkebiskopen (kap. **40**, *s. 212 ff.) rida Remund, Vidforull och Berald åter till Saxland samma väg, de kommit (kap.* **41**, *s. 215 ff.). Så möta de på utsatt ställe de 11 kungasönerna (kap.* **42**, *s. 218 ff.). Först sedan de omtalat, hvilka de voro, igenkänna de hvarandra (kap.* **43**, *s. 222 ff.). En af de 11 berättar nu bl. a., att tartarkungen Menelaus infallit i Saxland, att Remunds fader var död, och att hela landet var i hedningarnas våld, men att Frankrike hade tar-*

Digitized by Google

tarerna än ej lyckats intaga (kap. **44**, *s. 225 ff.). Remund och hans följeslagare fara nu öfver hafvet, landstiga i staden „Bersidón“ (v. l. Lissabon), rida till „Turnuborg“ (v. l. Túronsborg) (kap.* **45**, *s. 232 ff.), vidare till „Stǫðuborg“ vid Rhen, där franske konungen befann sig för att söka försvara staden mot tartarernas angrepp. Remund rider med sina män rakt in i konungens hall (kap.* **46**, *s. 236 ff.) och blir med jubel mottagen, då man där får veta, hvem han är (kap.* **47**, *s. 239 f.). Därefter drager Remund ut med sina följeslagare och mycket annat folk för att återeröfra sitt fädernesland (kap.* **48**, *s. 240 ff.). Vid Gandrheim hafva de först att strida mot bl. a. kungarna Klibanus, Jason (v. l. Roten) af Ninive och Josias (v. l. Kurant) af Atacusia (kap.* **49**, **50**, *s. 242 ff.). Berald dödar Jason (v. l. Kurant) (kap.* **51**, *s. 252 ff.). Vidforull dödar Josias (v. l. Roten) (kap.* **52**, *s. 256 ff.). Remund dödar Klibanus och intager Gandrheim (kap.* **53**, *s. 258 ff.). Klibanus' bröder, Libarus och Kalabarin, dödas, den förre af Berald, den senare af Vidforull (kap.* **54**, *s. 264 ff.). Hedningarna fly till Magdeburg och berätta för hufvudkungen Menilaus om nederlaget (kap.* **55**, *s. 270 ff.). Sedan Menon och Maris yttrat sig, beslutar Menilaus, att man skall fortsätta striden mot Remund (kap.* **56**, *s. 273 ff.). Denne, som med sin här hvilat ut något i Hildesheim, tågar nu till Magdeburg (kap.* **57**, *s. 279 ff.). Remund börjar striden. Höfdingen Gadal dödas af Berald. Menon kastas till marken, men kommer åter upp, får tag i en häst och rider bort (kap.* **58**, *s. 282 ff.). Under de följande striderna nedgöras bl. a. kung Maris af Vidforull och kung Jodan af Berald (kap.* **59**, *s. 293 ff.). Sköldborgen, som skyddade kung Menilaus, genombrytes af Remund och hans följeslagare. Remund dödar Menon och låter sedan halshugga Menilaus, då han ej vill öfvergå till kristendomen. Magdeburg*

Digitized by Google

faller i Remunds händer (kap. **60**, *s. 302 ff.). Sedan Remund farit omkring i Saxland och återställt ordningen, rider han hem till Magdeburg, där han får ett festligt mottagande (kap.* **61**, *s. 310 ff.).*

6. Remunds återfärd till Indien, bröllop och hemresa till Saxland med sin gemål.

Med 20,000 riddare drager Remund åter ut till Indien. Vägen tages öfver „Beigeialand" (Bayern?), Alperna, Venedig, Askalon, Jerusalem, Betlehem. Arabien, Medien o. s. v. till Indien (kap. **62**, *s. 313 ff.), till den stad, där kung Johannes residerade. Remund skickar Vidforull, Berald och 10 män in i staden för att inför konungen framföra frieriet (kap.* **63**, *s. 321 ff.). Efter öfverläggning med Elina, ärkebiskopen och sina rådgifvare underrättar konungen sändemännen, att Remund må komma med hela sin här (kap.* **64**, **65**, *s. 330 ff.). Så tågar Remund in i staden och blir mottagen med stora högtidligheter (kap.* **66**, *s. 339 ff.). Han frambär därefter själf inför konungen och prinsessan sitt friarärende och får genast ja. Vidare klargöres för konungen, hurusom det var, tack vare Remunds hjälp, som Geiraldus för 3 år sedan blef besegrad. Remund berättar nu sina lefnadsöden och Elina sin dröm. Vidforull omtalar, att hans egentliga namn var Perciakus, att han var son till kung Percius, samt att han af Elina blifvit utsänd för att uppsöka Remund (kap.* **67**, *s. 342 ff.). Så blir det bröllop ej blott för Remund och Elina, utan äfven Perciakus och Berald få sig hvar sin kungadotter till gemål (kap.* **68**, *s. 346 ff.). Bröllopen firas med lysande festligheter och en 3 dagars tornering, däri Remund öfverträffar alla andra. Sedan far hvar och en hem till sitt land (kap.* **69**, **70**, *s. 348 ff.). Remund och Elina färdas öfver Medien, Arabien, Jerusalem, Venedig till Magdeburg, där de få ett ståtligt mot-*

Digitized by Google

tagande (kap. **71**, *s. 360 ff.). Slutligen skildras Remunds och Elinas kröning. Ett storartadt gästabud äger rum. En af Remunds söner blir konung i Indien, en annan efter faderns död konung(!) i Saxland (kap.* **72**, *s. 366 ff.).*

5. Sagostoff.

1. *Dröm-motivet.*[1])

En dröm, som är af samma art som Remunds och Elinas (s. 13[1] *ff., 133*[2] *ff.), känner jag ej från den isländska litteraturen. Dock är det ett drag, som där har motsvarighet: Remund och Elina växla ringar i drömmen; vid uppvaknandet ser han en ring på sin hand, och med henne är det på liknande sätt (s. 18*[11] *ff., 20*[10] *ff., 132*[5] *ff., 345*[9] *ff.). Flerstädes i den isländska litteraturen omtalas nämligen, att en person tycker sig i drömmen erhålla (eller blifva beröfvad) ett eller flera föremål, som han sedan, då han vaknar, också i verkligheten finner hos sig (resp. saknar). Så är förhållandet i Gull-Þóris saga kap. 3 (Þórir drömmer, att Ag-*

[1]) *Angående dröm-motiv i allmänhet hänvisas särskildt till följande arbeten: Baake, Die Verwendung des Traummotivs in der englischen Dichtung bis auf Chaucer, Diss. Halle 1906; Benezé, Sagen- und litterarhistorische Untersuchungen 1: Das Traummotiv in der mittelhochdeutschen Dichtung bis 1250 und in alten deutschen Volksliedern, Halle a. S. 1897. Dunlop, Geschichte der Prosadichtungen, übertr. v. Liebrecht, Berlin 1851, s. 474 b f. (Anm. 180) eller Dunlop, History of prose fiction, new ed. by Wilson, vol. 1, Lond. 1911, s. 258, anm. 1; Henzen, Über die Träume in der altnord. Sagalitteratur, Diss. Lpz. 1890; Mentz, Die Träume in den altfranzös. Karls- und Artus-Epen (Ausgaben und Abhandlungen aus dem Gebiete der romanischen Philologie, veröffentl. von Stengel, 73) Marburg 1888; Rohde, Der griechische Roman und seine Vorläufer*[2]*, Lpz. 1900, s. 45 (47) ff., 137 (146) anm. 2.*

Digitized by Google

narr gifver honom „kyrtil godan“ ... „hialm ok suerd“ ... „glofua“ ... „knif ok bellti“ ... „xx merkr gullz ok xx merkr silfrs“ *och en bägare. När han därefter vaknar, ser han allt detta bredvid sig*)[1]), *Reykdælasaga kap. 19* („Svá er sagt, at um nóttina eptir ena næstu bar Þórkatli Skefil í drauma“ ... „ok vil ek gefa þér sverðit“, *säger Skefill till Torkel* ... „Ok nú vaknar Þórkell, ok var þar komit sverðit“)[2]), *Flóamannasaga kap. 16* („Eina nótt kom Auðunn at Þorgilsi ok heimti at honum sverðit Blaðni“ ... „Þorgils kvað hann víst hafa skyldu sverðit. Auðunn bað hann hafa þökk fyrir ok gaf honum fingrgull; en er Þorgils vaknaði var sverðit brottu, ok þótti honum svipr at.“)[3]). *Þáttr Þorvalds tasalda* („Vm nottina“ ... „dreymdi Þorualld at honum þotti Olafr konungr koma at ser ok mællti. þu munt finna at höfde þer duk æinn er þu uaknar ok þar er knytt j bref æitt er a er ritat nafnn guds.“ ... „Þorualldr uaknade ok fann dukinn.“)[4]), *Þáttr Orms Stórólfssonar (Ormr drömmer, att han af mön Mengloð får ett par handskar:* „nu eru her glofar at ek uil gefa þer ok fylgir su nattura at þeim uerdr alldri afla fátt sem þa hefir a hondum.“ ... „Sidan huarf konan en Ormr uaknade ok uoru þar glofarnir“)[5]), *Magnús saga hins góða ok Haralds harðráða kap. 11 (En person drömmer, att någon beder få låna hans skepp; denne säger sig då skola lägga skeppslega i fartyget. När den drömmande vaknar och sedan begifver sig till skeppet, ser han, att det varit användt, och att däri låg* „eitt mikid staup af gulle.“)[6]), *i Gǫngu-Hrólfs*

[1]) *Udg. ved Kålund, Kbhvn 1898, s. 10*[1] *ff.*

[2]) *Íslenzkar fornsögur 2, Kphfn 1881, s. 101.*

[3]) *Fornsögur, hrsg. v. Vigfússon und Möbius, Lpz. 1860, s. 135*[15] *ff.*

[4]) *Flateyjarbok 1, Chria 1860, s. 380*[37] *ff.*

[5]) *Flateyjarbok 1, s. o. s. 529*[15] *ff.*

[6]) *Flateyjarbok 3, Chria 1868, s. 292*[12] *ff.*

Digitized by Google

saga kap. 27 (Vilhjálmr drömmer, att Grímr gifver honom „vopn ok góð klæði ok fleiri hluti aðra.“ *Då han sedan vaknar,* „lágu þar bæði vopnin ok klæðin“.)[1] *och i Skíðarima str. 101 ff., 162 ff., 192, 197, 199 (Skíði drömmer bl. a., att han i Valhall får till skänks en doppsko på sin staf, smör i sitt skrin, och vidare, att han stoppar i sin ränsel Fafnes tand, som han slagit ur med sin staf. När han vaknar, befinnes det, att hans staf har en doppsko, i hans skrin är smör och i hans ränsel ligger en tand.)*[2]*.*

För att finna ett motstycke till Remunds och Elinas dröm torde man få gå utom den isländska litteraturen. Motivet uppträder under något olika form. Dels är det, såsom här i sagan, både mannen och kvinnan, som drömma om hvarandra och därvid fatta kärlek till hvarandra, hvarefter den ene drager ut för att finna den andre, dels är det endast mannen, dels endast kvinnan, som har en sådan dröm. I följande redogörelse för de paralleller, jag lyckats samla, anföras äfven i ett sammanhang från resp. litteraturalster vissa andra motiv, som också uppträda i Rémundar saga. Så är särskildt bild-motivet (se vidare nedan!) ofta förenadt med dröm-motivet. En del litteratur, som här till jämförelse meddelas, är af långt senare ursprung än den isländska sagan, men torde dock böra omnämnas, emedan med all sannolikhet urgammalt sagostoff därför ligger till grund.

a) Ömsesidig dröm (både mannen och kvinnan drömma om hvarandra) förekommer i:

En berättelse i sagosamlingen „Sju vise mästare“ (En riddare och en fru se hvarandra i

[1]) *Fornaldar sögur norðrlanda 3, Kphfn 1830, s. 312*[16] *ff.*

[2]) *Hrsg. von Maurer (Abhandl. d. k. bayer. Akad. d. Wiss. Cl. 1, Bd 12, Abth. 1), München 1869, s. 62 (230), 66 (234), 68 (236).*

Digitized by Google

drömmen. Han blir förälskad i henne och drager ut för att söka sin käresta; finner henne slutligen, där hon sitter inspärrad af sin gemål. Genom en underjordisk gång — eller genom ett hål i muren — kommer han i förbindelse med henne och bortför henne.)[1]*), historien om Aniruddha och Usā (Usā ser i drömmen en ung man. Beder Citrarēkhā om hjälp att kunna finna honom. Denna ritar då upp flera manliga bilder. I en af dessa, som föreställer Aniruddha, igenkänner Usā den, som hon drömt om. Han har ock sett henne i en dröm. Citrarēkhā för därefter Aniruddha till Usā.)*[2]*), Dandins roman Daçakumāracarita (Pramati drömmer, att han hvilar vid sidan af en sofvande jungfru. Det var, som han får veta, kungadottern Navamālikā från Çrāvastī. Han begifver sig dit och möter där en flicka, bärande en bild, som hon för-*

---

[1]) *Berättelsen har flera namn såsom „Inclusa", „Le chevalier à la trappe", „The elopement", „The two dreams" o. s. v. Förekommer i olika bearbetningar, se t. ex. Fabliaux ou contes, traduits par Legrand d'Aussy*[3]*, T. 3, Paris 1829, s. 156 ff.; Clouston, Popular tales and fictions 2, Edinb. a. Lond. 1887, s. 212 ff.; Li romans des sept sages, hrsg. v. Keller, Tübingen 1836, s. CCXXVIII, v. 4218 ff. (s. 164 f.); Loiseleur Deslongchamps, Essai sur les fables indiennes ... suivi du Roman des Sept sages de Rome en prose, publ. p. Le Roux de Lincy, Paris 1838, Essai...s. 158 ff., Roman...s. 89 ff.; Deux rédactions du roman des Sept sages de Rome, publ. p. G. Paris, Paris 1876, s. 44 ff., 139 ff.; Die deutschen Volksbücher, ges. v. Simrock, Bd 12, Frankf. a. M. 1865, s. 196 ff.; Metrical romances of the thirteenth, fourteenth and fifteenth centuries, publ. by H. Weber, vol. 3, Edinb. 1810, s. 113 ff.*

[2]) *Finnes i Harivaṁça („Harivansa", trad. par Langlois, T. 2, Paris 1835, s. 200 ff.); dramatiserad i Madhuraniruddha (Select specimens of the theatre of the Hindus, transl. by Wilson*[2]*, vol. 2, Lond. 1835, s. 396 ff.). Förekommer äfven i hindost. Prem sāgar (Garcin de Tassy, Hist. de la litt. hindoui et hindoustani 2, Paris 1847, s. 156 ff.).*

Digitized by Google

vånad jämför med honom. Navamālikā har nämligen målat ett porträtt af den man, som hon sett i en dröm, och har utsändt sin kammarjungfru för att söka originalet. Pramati gifver sig tillkänna som den eftersökte, målar prinsessans bild och omtalar öfriga omständigheter från sin dröm. Sänder sedan kammarjungfrun tillbaka med hälsning, att han inom kort skall infinna sig hos Navamālikā.) [1]*), Subandhus roman Vāsavadattā (Prins Kandarpakētu har sett i en dröm en skön jungfru och blifvit förälskad i henne. Han reser ut, åtföljd af sin förtrogne, Makaranda, för att uppsöka henne. Af ett samtal mellan två fåglar får Makaranda veta, att prinsessan Vāsavadattā, som tillbakavisat alla friare, har sett Kandarpakētu i en dröm och fattat kärlek till honom. Hon har äfven sändt ut sin förtrogna, Tamālikā, för att söka Kandarpakētu. Denna träffa de nu. Hon lämnar prinsen ett bref från prinsessan och för dem sedan till Vāsavadattā.)* [2]*), indiska dramat Nāgānanda (Prinsessan Malayavatī får i en dröm af gudinnan Gaurī meddelande om att konung Jīmūtavāhana skall blifva hennes gemål. Denne har i en dröm sett sin käresta. Han målar hennes bild. Då han sedan kommer till Malayavatī, får han se, att det är henne, han drömt om.)* [3]*), historien om Simoustapha och Ilsetilsone (Båda se hvarandra i drömmen.)* [4]*), historien om prinsessan från Kaschmir i „Tusen och en dag“ (Prins Farrukhschad i Persien ser i dröm-*

[1]) *Weber, Indische Streifen 1, Berl. 1868, s. 333 f.*

[2]) *Weber, s. o. 1, s. 375 ff. Kortfattadt referat hos Clouston, s. o. 2, s. 228.*

[3]) *Nāgānanda, La joie des serpents, trad. par Bergaigne (Bibliothèque orientale elzévirienne 27), Paris 1879, s. 21 ff.*

[4]) *Le cabinet des fées 39, Genève et Paris 1788, s. 17 f., 25, 70 f.*

Digitized by Google

men en kvinna, som sedan befinnes vara prinsessan Farrukhnaz från Kaschmir. Han fattar kärlek till henne i drömmen, men erfar då också, att hans kärlek ej blir besvarad. Även hon har sett honom i en dröm utan att dock älska honom. Prinsen sörjer och blir sjuk. Med vännen Symorgue begifver han sig ut för att uppsöka henne. Prinsen kvarlämnas på vägen. Symorgue, förklädd till dervisch, fortsätter till prinsessan Farrukhnaz och lyckas omstämma henne. Hon och dervischen, som omtalar, hvem han verkligen är, sammanträffa därefter med prinsen.)[1]*), en georgisk roman Miriani (Prins Miri, son till kejsaren af Kina, får höra talas om och se porträttet af prinsessan Nomi-Avthab, dotter till konungen i Maghrib. Han drager ut för att uppsöka henne; ser henne sedan i en dröm. En gång under färden, då han lagt sig att sofva under ett träd, kommer prinsessan Sarasca och byter ring med honom, då han sofver. När han vaknar och ser en annan ring på sin hand, blir han förskräckt och begifver sig genast vidare. Prinsessan, som anser honom otrogen, föranstaltar, att han blir gripen. Han säljes till Egypten som slaf. Blir sedan konung af Egypten. Sänder därefter bref till konungen i Maghrib med begäran att få Nomi-Avthab till äkta. Denna får då en dröm, däri hon ser Miri. Då hon är utsedd till gemål åt en fransk prins, gifver konungen Miri nekande svar. Miri tågar dit med en här för att söka bemäktiga sig prinsessan; den franske prinsen kommer äfven dit, men blir sedan dödad. Slutligen få Miri och Nomi-Avthab hvarandra.)*[2]*). Tahcīn-uddīns versroman Quissa-i Kāmrūp o*

[1]) *Les mille et un jours, Contes persans, turcs et chinois, trad. par Petit de la Croix, Paris [1848], s. 416 ff. Även i Le cabinet des fées 15, Genève et Paris 1786, s. 520 ff.*

[2]) *Journal asiatique (2) 16 (1835), s. 453 ff., 562 ff., (3) 1 (1836) s. 52 ff., 346 f.*

Digitized by Google

Kalā (Kāmrūp och Kalā, som bo i skilda länder, drömma samtidigt om hvarandra. Båda sörja sedan af längtan efter hvarandra. En bramin utsändes af Kalā för att uppsöka Kāmrūp, finner honom och igenkänner honom på beskrifning. Kāmrūp begifver sig till Kalā, åtföljd af braminen och sina sex kamrater. Två af dessa, den ene läkare, den andre målare, komma i förväg till Kalā. Hon tröstas i sin sorg af läkaren, som visar henne ett af målaren utfördt porträtt af Kāmrūp. Denne gifter sig sedan med Kalā och för henne med sig till sitt fädernesland.)[1]*, en syrisk folksaga (En ung armenier drömmer om en ung kvinna. Äfven hon ser honom i en dröm. De träffas sedan och känna igen hvarandra.)*[2]*, Athenaeus' Dipnosophistae XIII, 35 (Zariadres ser i en dröm Odatis, den vackraste af alla Asiens jungfrur. Äfven hon har drömt om honom. Han begär hos hennes far att få henne till äkta, men blir afvisad. Vid en fest skall Odatis välja sig en gemål bland de församlade gästerna. Då anländer Zariadres dit i vagn. Hon igenkänner honom från sin dröm, och han bortför henne sedan på sin vagn.)*[3]*, Le petit Artus de Bretaigne (Artus ser i en dröm — under bilden af en örn — Florence, dotter till konung Emendus i Sorolois. Han blir förälskad i henne. Äfven Florence har en natt haft följande syn: Två kvinnor samtala om en leopard, som skall få en örn. Synen uttydes så, att det är Artus, som skall bli förenad med Florence. Hon blir kär i honom. Artus, åtföljd af Hektor,*

---

[1]) *Tahcin-Uddin, Les aventures de Kamrup, trad. par Garcin de Tassy, Paris 1834, s. 15 ff. Referat i Journal asiatique (2) 15 (1835), s. 451 ff.*

[2]) *Prym und Socin, Der neu-aramaeische Dialekt des Tûr 'Abdîn 2, Göttingen 1881, s. 123 f.*

[3]) *Rec. Kaibel, vol. 3, Lips. 1890, s. 267 ff.*

Digitized by Google

Gouvernau och en väpnare, drager ut för att söka Florence. På vägen har han åtskilliga äfventyr. Proserpina söker förföra honom, likaså en hennes tärna, hvilket allt dock misslyckas. Kejsaren af Indien vill emellertid äkta Florence. Denna, som af mäster Stephan underrättats om Artus' trohet, begär, att hennes giftermål skall uppskjutas i väntan på en tornering, till hvilken Artus kommer, och hvarvid han utmärker sig. Konung Emendus gifver sitt tillstånd till Artus' och Florences giftermål. Innan förmälningen äger rum, begifver sig Artus till sin hemort, Bretagne. Återvänder sedan till Florence med ett lysande följe. Kejsaren af Indien tillfångatages. Konung Emendus tillställer en tornering för firande af ett tredubbelt bröllop: Artus blir förmäld med Florence, äfven Gouvernau och mäster Stephan blifva gifta.)[1]*). Samma motiv har användts så sent som af Kipling i novellen The Brushwood boy (En man och en kvinna drömma om hvarandra, träffas sedan och igenkänna hvarandra.)*[2]*).*

b) Endast mannen drömmer. Motivet förekommer i:

Nachschabīs Tūtīnāme (Kejsaren af Kina ser en kvinna i drömmen, den skönaste, han skådat. Låter sedan en af sina vesirer måla hennes bild. Denna utställes till allmänt beskådande. En resande, som får se bilden, förklarar, att den föreställer drottningen af Rūm. Kejsaren sänder vesiren till drottningen. Denne målar kejsarens bild för

---

[1]) *The history of the valiant Knight Arthur of Little Britain, transl. by Bourchier (Lord Berners), new ed., Lond. 1814, s. 36 ff. Utförligt referat hos Dunlop-Liebrecht s. o. s. 105 a ff. (Dunlop-Wilson s. o. 1, s. 253 ff.).*

[2]) *Kipling, The day's work, Lpz. 1898, s. 347 f., 357, 360 ff. (Meddeladt af prof. G. Cederschiöld).*

Digitized by Google

henne, och hon förklarar sig då vilja äkta kejsaren.)[1]*), en berättelse ur „Tusen och en dag“ (Ady ser i drömmen sin blifvande maka, Fatime.)*[2]*), en hindostansk versroman Quissa-i Khāvir Schāh (Māh-līca, son till konung Khāvir, drömmer om prinsessan Camartalat från Magrib och blir förälskad i henne. Begifver sig ut att uppsöka henne. Efter otaliga äfventyr på sin färd, hvarunder han i en ny dröm ser sin älskade, kommer han slutligen till henne.)*[3]*), en serbisk folksaga (En kejsarson hade svurit att icke gifta sig, förr än hans tillkommande visat sig för honom i drömmen. En natt drömmer han om en vacker kvinna, som gifver honom anvisning på tre fader- och moderlösa flickor. Han uppsöker sedan dessa, utväljer åt sig en af dem, tager en ring från sin hand och sätter den på hennes finger. Omsider blifva de förenade med hvarandra.)*[4]*), den franska medeltida versromanen Guillaume de Palerne (Melior blir kär i sin page, Guillaume. Denne drömmer sedan om henne och blir då förälskad i henne.)*[5]*), den spanska romanen Palmerin*

---

[1]) „Neschebi, Touti Nameh“, deutsche Uebers. v. Iken, Stuttg. 1822, s. 133 ff. Samma motiv förekommer äfven i den turkiska bearbetningen, se „Tuti-Nameh“, Das Papagaienbuch, nach der türk. Bearbeitung übers. v. Rosen, Th. 2, Lpz. 1858, s. 209 ff.

[2]) Le cabinet des fées 15, s. o. s. 436 ff.

[3]) Garcin de Tassy, Hist. de la litt. hindoui...2, s. o. s. 550 ff.

[4]) Volksmärchen der Serben, ges. u. hrsg. v. Wuk Stephanowitsch Karadschitsch. Deutsche Übers. Berl. 1854, s. 166 ff.

[5]) Publ. par Michelant, Paris 1876, v. 1118 ff. (s. 33 f.). Äfven i engelsk öfversättning (The romance of William of Palerne, edit. by Skeat, v. 655 ff. = Early Engl. text society, Extra ser. 1, Lond. 1867, s. 30). — Mera afvikande är drömmen i Durmart le Galois: Durmart drömmer om sin käresta, men har dock förut hört talas om henne och äfven sett henne (Li romans de Durmart le Galois, hrsg. v. Stengel, v. 4089 ff. = Bibliothek d. litt·

Digitized by Google

de Oliva (Palmerin ser i drömmen kejsardottern Polinarda och blir förälskad i henne.)[1]*), Johanns von Würzburg epos Wilhelm von Österreich (Wilhelm, son till hertig Liupolt i Österrike, drömmer hvarje natt, att han ser Aglye, en mycket skön jungfru. Han omtalar drömmen för sin far och beder honom låta måla en bild af jungfrun. Ingen kan dock utföra hennes porträtt. Han drager ut för att söka henne, kommer till konung Agrant i Zyzya och blir upptagen såsom fosterson hos honom. Wilhelm, som nu kallar sig Rial, igenkänner i konungens dotter den kvinna, han sett i drömmen.)*[2]*), Chaucer's Canterbury tales: Sir Thopas v. 76 ff. (Sir Thopas drömmer en natt om en fédrottning, blir förälskad i henne och rider sedan ut för att uppsöka henne.)*[3]*), Spenser's Faerie Queene B. 1, Canto 9, str. 13 ff. (Arthur ser i en dröm „the Faerie Queene" och blir förälskad i henne. Då han vaknar och icke finner henne bredvid sig, sörjer han mycket häröfver och drager ut för att söka efter henne.)*[4]*) och i Ziegler und Kliphausens Asiatische Banise (Balacin har i en dröm fattat kärlek till en skön kvinna, som han sedan får veta vara prinsessan Banise i Pegu. Drömmer ännu en gång om henne och uppsöker henne.)*[5]*).*

Vereins in Stuttgart 116, Tübingen 1873, s. 114). Om dessa och några andra fornfranska episka dikter med dylika motiv se Mentz, Die Träume in den altfranz. Karls- und Artus-epen s. o. s. 44 f., 94 f.

[1]) *Jag känner den endast genom Dunlops referat (Dunlop-Liebrecht s. o. s. 161 b; Dunlop-Wilson s. o. 1, s. 380).*

[2]) *Hrsg. v. Regel (Deutsche Texte des Mittelalters, Bd. 3), Berl. 1906, v. 675 ff. (s. 10 ff.). Äfven referat af Zacher i Zeitschr. f. dt. Altert. 1 (1841) s. 216 f.*

[3]) *Chaucer, Compl. works, ed. by Skeat, 4, Oxford 1894, s. 192 f.*

[4]) *Ed. by Smith, vol. 1, Oxford 1909, s. 111.*

[5]) *Lpz. 1738, s. 16 f., 145 f.*

Digitized by Google

Här torde äfven böra påpekas historien om Noureddin Ali och Bedreddin Hassan i „Tusen och en natt“, ehuru ett verkligt dröm-motiv där icke föreligger (Bedreddin, som ligger och sofver på sin faders graf, föres i sömnen af två andar bort till Kairo. De sätta honom där på en bänk och väcka honom. Han får af dem bl. a. en praktfull dräkt och pengar. Bedreddin slutar sig till ett bröllopståg, som drager förbi. Genom en af andarnas förmedling kommer han att intaga brudgummens plats. Bedreddin och bruden gå i samma säng och somna i hvarandras famn. Så snart han somnat, bortföres han af andarne till Damaskus. Där vaknar han.)[1]*).*

c) Endast kvinnan drömmer. Motivet förekommer i:

Historien om Guschtāsp och Kitāyūn i Firdausīs Schāhnāme (Kitāyūn, dotter till kejsaren af Rūm, skall vid en fest välja sig en gemål. I en dröm har hon emellertid bland flere män sett en, som hon älskar. Af de vid festen närvarande igenkänner hon i Guschtāsp den man, hon fattat kärlek till i drömmen, och utväljer honom åt sig.)[2]*), Djāmīs Jūsuf och Zalīchā (Zuleichā) (Zalīchā drömmer tre gånger, att hon ser en vacker yngling, och får i sista drömmen veta, att han är storvesir i Egypten. Hon blir sedan gift med storvesiren därstädes, men upptäcker då, att han ej är den, som hon sett i drömmen. — Jūsuf säljes af sina bröder såsom slaf till en köpman från Egypten och föres till Memfis. Zalīchā igenkänner honom såsom den, hon drömt om, och får honom till slaf. Försöker vinna hans kärlek. Då Jūsuf till-*

[1]) *The Book of the thousand nights and one night, done into English prose and verse by Payne, vol. 1, Lond. 1882, s. 187 ff.*

[2]) *„Firdosi's Königsbuch (Schahname)“, übers. v. Rückert, hrsg. v. Bayer, [3], Sage XX—XXVI, Berlin 1895, s. 286 ff.*

Digitized by Google

bakavisar den, anklagar hon honom för att hafva förfört henne. Han insättes i fängelse, men frigifves sedan. Blir storvesir i Egypten. När Zalīchā blifvit änka, gifter hon sig med honom.)[1]*, en berättelse ur „Tusen och en dag“ (Cadige ser i drömmen sin blifvande man, Dahy.)*[2]*, en hindostansk novell om Hīr och Rānjhā, (Rānjhā älskar Hīr på grund af några fakirers berättelse om henne. Hīr, som har sett Rānjhā i en dröm, sänder med en bramin ett bref till honom för att bedja honom komma till sig.)*[3]*, historien om konungen af Kina i turkiska Tūtī-nāme (Konungen af Kina förälskar sig i kungadottern från Medinet-el-Ukr på grund af hörsägner om henne och begifver sig ut att uppsöka henne. Hon har sett honom i en dröm och vill gifta sig med honom. Därför har hon afvisat en annan friare, som också genom hörsägner blifvit kär i henne.)*[4]*, Lucianus' Hermotimus 73 (Medea skall hafva förälskat sig i Jason endast på grund af en dröm.)*[5]*, Nibelungenlied str. 13 f., 44 (Kriemhild drömmer om en falk, som enligt hennes moders uttydning skall föreställa „ein edel man“. Denne har endast hört talas om „ein schœniu meit“, som „wœre in Burgunden“.)*[6]*, Ulrichs von Zatzikhoven dikt Lanzelet (Iblis har i drömmen sett en riddare och blifvit*

---

[1]) „Jámi“, „Yúsuf and Zulaikha“, transl. by Griffith, Lond. 1882, s. 46 ff. Referat i Fortlage, Vorlesungen über die Gesch. d. Poesie, Stuttg. u. Tüb. 1839, s. 200 f.

[2]) Le cabinet des fées 15, s. o. s. 391, 444.

[3]) Jag känner den endast genom referat hos Rohde, Der griechische Roman² s. o. s. 137 (146), anm. 2.

[4]) „Tuti-Nameh“, Das Papagaienbuch, nach der türk. Bearbeitung übers. v. Rosen, Th. 2, s. o. s. 250 ff.

[5]) Lucianus, rec. Sommerbrodt, vol. 1, p. 2, Berolini 1889, s. 158.

[6]) Das Nibelungenlied, hrsg. v. Bartsch, Lpz. 1866, s. 4, 12.

Digitized by Google

kär i honom. Hon begifver sig ut följande dag och igenkänner då i Lanzelet den man, hon drömt om.)[1]*).*

2. Bild-motivet.

Remund låter måla en bild af den kvinna, han sett i drömmen, o. s. v. (s. 25*[6] *ff.). Härmed kan jämföras Tristrams saga kap. 79—81 (Tristram låter i all hemlighet göra en bild af Ísond. Så ofta han kommer dit, där bilden finnes, kysser han den, tager den i famn och talar till den.)*[2]*), Þiðriks saga kap. 100—101 (Velent gör en bildstod af Reginn. Då konung Nidung får se bilden, tilltalar han den i tro, att det är Reginn, men får ej något svar. Velent förklarar då, att det blott är en bild.)*[3]*) och Landnámabók (Tjǫrvi, som blef vägrad att få äkta Astrid, ritar upp hennes bild på en vägg tillika med den mans, som hon blifvit gift med. Han kysser hvarje kväll hennes bild, men spottar på hennes makes.)*[4]*). Om ett bildmotiv i Hermanns saga ok Jarlmanns se sid. XLVI f.!

Rörande motivets förekomst i utom-isländsk litteratur hänvisas till hvad som i det föregående härom anförts i samband med redogörelsen för drömmotivet[5]***).***

3. ***Rida in till häst i salen*** *(s. 44*[1]*, 45*[1] *f., 237*[6] *f.).*

Motivet återfinnes i Elis saga ok Rósa-

---

[1]) *Hrsg. v. Hahn, Frankf. a. M. 1845, v. 4215 ff. (s. 99 f.). Referat hos Bächthold, Der Lanzelet des Ulrich von Zatzikhoven, Frauenfeld 1870, s. 29.*

[2]) *Hrsg. v. Kölbing, Heilbronn 1878, s. 92*[18] *ff.*

[3]) *Udg. v. Bertelsen, 1, Kbhvn 1905—11, s. 95*[6] *ff.*

[4]) *Landnámabók, Kbhvn 1900, s. 91*[15] *ff., jfr s. 206*[23] *ff.*

[5]) ***Flerstädes påträffas ett härmed besläktadt bildmotiv: en man förälskar sig i bilden af en kvinna, som han ej förut sett. Se härom Rohde, Der griechische Roman*[2]*, s. 49 (53), anm. 4, senare delen.***

Digitized by Google

mundu kap. 24, 52[1]*), Ívens saga kap. 9, 13*[2]*), Parcevals saga kap. 2*[3]*), Bevers saga kap. 10*[4]*) och Yngvars saga víðfǫrla kap. 3*[5]*). Det förekommer äfven i utom-isländsk litteratur och i folksagor*[6]*).*

4. „Hinn Kranki Kerrumaðr".

Remund, som färdas i vagn för att uppsöka sin käresta, kallar sig „hinn Kranki Kerrumaðr" (s. 63[5] *f.). Någon parallell härtill i isländsk litteratur känner jag icke*[7]*). Själfva namnet har nästan direkt motsvarighet i „le chevalier de la charrete". Så benämnes ju hjälten i Chrétiens de Troyes Lancelotroman. För att nå sin älskade, Guenièvre, underkastar sig Lancelot en sådan skymf som att färdas i en kärra. I sällskap med Gauvain möter han nämligen en dvärg med en kärra, och denne lofvar, att följande morgon visa honom Guenièvre, om han vill stiga upp i kärran*[8]*). Äfven hos Athenaeus (se ofvan s. XXXVII) förekommer ett liknande motiv (Zariadres färdas i vagn, då han skall uppsöka den kvinna, som han sett i en dröm.).*

---

[1]) *Hrsg. v. Kölbing, Heilbronn 1881, s. 51*[5]*, 103*[6] *ff.*

[2]) *Hrsg. v. Kölbing (Altnord. Saga-Bibliothek 7), Halle a. S. 1898, s. 70*[3] *f., 98*[6] *f.*

[3]) *Riddarasögur, hrsg. v. Kölbing, Strassburg 1872, s. 6*[29] *f.*

[4]) *Fornsögur suðrlanda, utg. af Cederschiöld, Lund 1884, s. 223*[43] *f.*

[5]) *Antiquités russes, T. 2, Copenh. 1852, s. 146 b*[20] *ff.*

[6]) *Se härom Fritzner, Ordbog over det gamle norske Sprog*[2]*, B. 3, art.* riða, *s. 102 b f.; Dunlop-Liebrecht s. o. s. 71 a, 469 b (Dunlop-Wilson s. o. 1, s. 173 f.); Ipomedon in drei englischen bearbeitungen, hrsg. v. Kölbing, Breslau 1889, v. 6253 ff. (s. 179) jämte anm. s. 433 f.*

[7]) *En* Gundrun kerrumaðr *omtalas visserligen, men blott i förbigående i Karlamagnús saga (udg. af Unger, Chria 1860, s. 361*[1] *f.).*

[8]) *„Christian von Troyes", Sämtl. Werke, hrsg. v. Foerster, Bd 4, Halle 1899, v. 24 (s. 1), 358 ff. (s. 15).*

Digitized by Google

5. För att få se Elina taga Remund och hans följeslagare plats vid vägen, där hon skall gå till kyrkan o. s. v. (s. 121[5] ff., jfr s. 16[5] ff., 367[10] ff.).

Jämför ett något liknande ställe i Þiðriks saga kap. 322 (Herburt, som för Þiðriks räkning skall fria till Hilde, konung Artus' dotter, ställer sig vid vägen, där hon skall gå till kyrkan för att få se henne. Hon åtföljes af 12 grefvar, 12 munkar och 12 jarlar. Till skydd för solen hålles öfver henne 2 påfåglar. Inne i kyrkan väcker han sedan hennes uppmärksamhet genom att släppa lös två möss. Hon sänder därefter sin kammarjungfru till honom för att få veta, hvem han är, och stämmer möte med honom.)[1]*). Äfven i Mírmanns saga kap. 15 och i Hermanns saga ok Jarlmanns kap. 5 finnes ett sådant motiv (se härom i det följande sid. XLVI f.!).*

6. Náttúrusteinar.

a) Náttúrusteinar, som göra de personer osynliga, hvilka bära sådana (s. 138[4] ff., 147[8] ff., 148[5], 150[9], 337[12], 338[12]; jfr s. 366[9] f.). Stenar med just denna egenskap omtalas flerstädes i de isländska sagorna: i Ívens saga kap. 3[2]*), Flovents saga kap. 16*[3]*), Jǫkuls þáttr Búasonar kap. 3*[4]*), Sagan af Sigurði þǫgla kap. 20, 30*[5]*) och i Blómstrvallasaga kap. 26*[6]*).*

---

[1]) *Þiðriks saga, s. o. 2, Kbhvn 1908—11, s. 50[20] ff.*

[2]) *Hrsg. v. Kölbing (Altnord. Saga-Bibl. 7) s. o. s. 30[3] ff.*

[3]) *Fornsögur suðrlanda s. o. s. 143[37] ff.*

[4]) *Íslendinga sögur 2, Kbhvn 1847, s. 470[9] ff.*

[5]) *Útgefandi: E. Þórðarson, Rvík 1883, s. 49[22] ff., 75[20] ff.*

[6]) *Ed. Möbius, Lipsiæ 1855, s. 46[24] f. — En sten med rakt motsatt egenskap omtalas i Partalopa saga (utg. af Klockhoff, Ups. 1877, s. 19[12] ff): den person, som bär den i handen kan se och ses af alla; stenen upphäfver här en förtrollning.*

Digitized by Google

b) Andra náttúrusteinar. Om karbunkulus, *som* „lýsti um herbergit með sinni birtu“ *(s. 19*[14] *f.), och om de stenar, som lyste* „bæði nátt ok dag, svá at aldri var myrkt“ *(s. 151*[6] *f.), jämför exemplen hos Fritzner, Ordbog*[3] *2, s. 257 a, art.* karbunkulisteinn[1]*).*

7. En prinsessa som läkare (s. 40[10] *ff., 142*[9] *ff., jfr s. 90*[7] *ff.).*

Samma motiv: endast en drottning eller prinsessa kan bringa hjälp mot en sjukdom, återfinnes i andra isländska sagor. Så i Tristrams saga kap. 29 f., 95 ff. (Tristram har blifvit sårad i striden med Mórhold. De förnämsta läkarna kunna här icke uträtta något. Tristram begifver sig till Irland, kallar sig Trantris och blir botad af drottning Ísodd. — Mot slutet af sagan omtalas, hurusom Tristram i en strid fått ett elakartadt sår. All läkarhjälp var förgäfves. Han sänder bud efter drottning Ísond i England, men dör innan hon kommer.)[2]*), Elis saga ok Rósamundu (se längre fram!), Mirmanns saga kap. 12 ff. (Mírmann har genom en dryck blifvit spetälsk. Inga vanliga läkare kunna här göra något. Mírmann, som antager namnet Justinus, begifver sig till Sicilien till kungadottern Cecilia för att få hjälp, uppsöker henne, då hon går till kyrkan, och blir sedan botad af henne.)*[3]*) och i Hermanns saga ok Jarlmanns kap. 4 ff. (Kungadottern Ríkilát är känd som en utmärkt läkare. Jarlmann, som låtsar sig vara sjuk, uppsöker henne, då*

[1]) *Litteraturhänvisningar rörande náttúrusteinar i allmänhet — äfven omfattande utom-isländsk litteratur — finnas i Kölbings editioner af Flóres saga ok Blankiflúr (Altnord. Saga-Bibl. 5, anm. till s. 30*[9]*) och Ívens saga (Altnord. Saga-Bibl. 7, anm. till s. 30*[3-5]*). Jfr äfven Fritzner, Ordbog*[3] *2, s. 792 b, art.* náttúrusteinn.

[2]) *Tristrams saga s. o. s. 36*[21] *ff., 107*[16] *ff.*

[3]) *Riddarasögur s. o. s. 170*[9] *ff.*

Digitized by Google

hon går till kyrkan, för att fria till henne å Hermanns vägnar. Målar sedan för henne Hermanns bild.)[1]*). — Om en borgfru som läkare berättas i Ívens saga kap. 9 (Íven, som blifvit vansinnig, botas med en underbar salva af en borgfru.)*[2]*).*

8. Remund och Elina få hvarandra först efter 3 års väntan (s. 209[11] *ff.).*

Detta är ett från isländsk litteratur, äfven släktsagorna, kändt motiv. Finnes i Gunnlaugs saga Ormstungu kap. 7 (Helga skall „vera heitkona Gunnlaugs, en eigi festarkona, ok bíða þrjá vetr. En Gunnlaugr skal fara utan ok skapa sik eptir góðra manna siðum.“)[3]*), Laxdœla saga kap. 40* (Guðrún mælti: „Þá vil ek fara utan með þér í sumar“... „Þat má eigi vera“, segir Kjartan,...„ok bíð mín þrjá vetr.“)[4] *) och i Gǫngu-Hrólfs saga kap. 3, 21 (Erik från Gestrikland dödar konung Hreggvid och vill hafva hans dotter Ingegerd till äkta. Hon erhåller 3 års frist för att få en man att kämpa för sig. Om denne segrar, slipper hon att gifta sig med Erik. Det blir Hrólfr, som slutligen får henne.)*[5]*).*

9. Eskupart. Víðfǫrull.

Eskupart och Víðfǫrull uppträda äfven i andra isländska sagor under delvis liknande omständigheter som i Rémundar saga.

Eskupart förekommer i Bevers saga kap. 18 ff. (Här är han en väldig jätte, som för sin her-

---

[1]) *Skand. fornåld. hjeltesagor, utg. af Liljegren, D. 2, Sthlm. 1819, Jarlmans och Hermans saga s. 8 ff.*

[2]) *Ívens saga s. o. s. 64*[4] *ff.*

[3]) *Hrsg. v. Mogk (Altnord. Texte*[3] *1), Halle a. S. 1908, s. 10*[3] *ff.*

[4]) *Hrsg. v. Kålund (Altnord. Saga-Bibl. 4), Halle a. S. 1896, s. 120*[14] *ff.*

[5]) *Fornaldar sögur norðrlanda 3, s. o. s. 245 f., 296.*

Digitized by Google

res, Ivorius, räkning gör anspråk på Bevers' kärestа, Josvena, och anklagar Bevers för att hafva bortfört henne.)[1] *och i Gibbons saga (Här finnas två personer med detta namn. En af dessa synes vara motståndare till sagans hjälte, Gibbon, och blir öfvervunnen af denne.)*[2].

Viðfǫrull är i Rémundar saga i själfva verket en kungason, som tagit sig detta namn (s. 345[5] *ff.). Ungefär samma figur återfinnes i Mágus saga och i Ǫrvar-Odds saga. I den förra är det Mágus, som uppträder förklädd och kallar sig Viðfǫrull*[3], *i den senare antager Odd detta „inkognito-namn", då han kommer till Húnaland*[4].

Ett motiv i sagan har jag icke ansett mig behöfva upptaga till närmare behandling, nämligen det vidt spridda „Potifar"-motivet, som här förekommer i historien om Remund och Rosamunda. Författaren torde hafva känt det, om icke från annat håll, så åtminstone från den bibliska berättelsen om Josef och Potifars hustru (1. Mos. 39)[5].

---

[1]) *Fornsögur suðrlanda, s. o. s. 235*[31] *ff.*

[2]) *Sagan är ännu icke utgifven. Se F. Jónsson, Den oldn. og oldisl. litt. hist. 3, s. 117.*

[3]) *Fornsögur suðrlanda, s. o. s. 27*[34]. *Jfr Bragða-Mágus saga, skrifuð upp af G. Þórðarsyni, Kphfn 1858, s. 85*[24] *ff.*

[4]) *Hrsg. v. Boer (Altnord. Saga-Bibl. 2), Halle a. S. 1892, s. 68*[1] *ff.*

[5]) *Rörande detta motiv hänvisas särskildt till Landau, Die Quellen des Dekameron*[2], *Stuttg. 1884, s. 60 ff. (om ramberättelsen i „Sju vise mästare" och besläktade historier).*

Digitized by Google

6. Sagans namn, ursprung, ålder, komposition, stil och språk.

Om sagans namn torde några ord böra sägas. F. Jónsson kallar den „Sagan af Rémund keisarasyni ok Elínu kóngsdóttur“ [1]), *Mogk benämner den* „Rémunds saga keisarasonar ok Elinu konungsdóttur“ [2]). *I handskrifterna förekomma växlande rubriker (se härom s. 3). Dock är det endast från en membran,* K, *som man har öfverskriften bevarad. Den lyder där:* Rémundar saga. *Jag har därför valt detta namn, men trott mig i anslutning till andra handskrifter böra bifoga ordet* keisarasonar, *ett tillägg, som torde vara nödvändigt äfven af det skäl, att denna saga behöfver skiljas från en* Rémundar saga ok Melusinu [3]). *Däremot har jag ansett mig kunna stryka orden:* „ok Elínu kóngsdóttur“, *emedan dessa icke förekomma i någon af handskrifternas rubriker. I sagans slut (s. 372) finnes däremot i* a, f *och* G *ett liknande tillägg till namnet:* ok hinnar vænu Elínu dróttningar *a;* ok Elenu dróttningar *f*; ok Elínar dróttningar *G.*

Till isländska lygisǫgur räknas Rémundar saga både af F. Jónsson och af Mogk i deras nyss citerade arbeten [4]). *Något utländskt original till sagan*

---

[1]) *Den oldn. og oldisl. litt. hist. 3 s. o. s. 118.*

[2]) *Gesch. d. norw.-isl. Lit.*[2] *s. o. s. 882.*

[3]) *I inledningen till denna edition använder jag som namn för korthetens skull endast orden* Rémundar saga. *Någon förväxling är ju här ej tänkbar.*

[4]) *Här torde kanske äfven böra anmärkas, att Cederschiöld i sin uppsats om* „Allra kappa kvæði“ *(Arkiv f. nord. filol. 1, s. 71) uttalat en förmodan om sagans ursprung. Han finner den „åt minstone vid flyktig genomläsning“ göra intryck af att vara en öfversättning.*

Digitized by Google

i dess helhet har icke kunnat uppvisas, och ett sådant torde icke heller hafva funnits. Författaren, som därför med all sannolikhet får antagas vara en isländing, har dels haft inhemska källor till grund för sin framställning, dels hämtat vissa motiv utifrån, direkt eller indirekt. Och det kan ju tänkas, att han äfven haft någon utländsk förebild, som han delvis följt.

Så erbjuder särskildt den ofvannämnda romanen „Le petit Artus de Bretaigne" emellanåt slående likhet med Rémundar saga. Märk: 1) Ömsesidig dröm, ehuru visserligen olikartad i Artus-romanen och i den isländska sagan; 2) Artus, åtföljd af Hektor och Gouvernau jämte en väpnare — som för öfrigt ej spelar någon större roll —, drager ut att söka Florence (jfr Remund, som i sällskap med Vidforull och Berald far ut att uppsöka den kvinna, han sett i drömmen); 3) Artus' äfventyr med Proserpina. Hans trohet mot Florence sättes här på prof (jfr Remund och Rosamunda); 4) Florence får äfven en annan friare, kejsaren af Indien (jfr Elina och Geiraldus); 5) Innan Artus blir förmäld med Florence, begifver han sig till sin hemort, Bretagne (jfr: Elina skall i 3 år vänta på Remund. Under tiden drager denne hem till Saxland); 6) Artus återvänder sedan till Florence, men denna gång med ett lysande följe (alldeles motsvarande i Rémundar saga); 7) Till sist: tredubbelt bröllop (liksom i Rémundar saga). — I den franska romanen saknas emellertid bildmotivet helt och hållet, och Vidforull-figuren ersättes endast delvis af mäster Stephan. Vidare finnes här ju äfven mycket, som saknar hvarje motsvarighet i den isländska sagan[1]*). Man skulle emellertid kanske vara*

[1]) *Alla episoder i Artus-romanen, som ej äga någon motsvarighet i Rémundar saga, har jag i referatet (s. XXXVII f.) ansett mig böra utesluta.*

Digitized by Google

frestad att antaga, att den senare åtminstone delvis varit direkt påverkad af „Le petit Artus de Bretaigne“. Denna synes dock näppeligen vara äldre än Rémundar saga, snarare betydligt yngre. Olika åsikter om Artus-romanens ålder hafva framställts. Den dateras tidigast till början af 1300-talet, senast till slutet af 1400-talet[1]*). Tanken på något omedelbart inflytande från densamma måste kanske därför förfalla. Men intet hindrar ju, att båda kunna hafva öst ur samma källa.*

Såsom utländskt lån får man väl betrakta drömoch vagn-motiven. Dylikt sagostoff har jag icke kunnat anträffa i isländsk, men väl i annan medeltida eller ännu äldre litteratur samt i folksagor. Hvarifrån författaren närmast fått uppslaget till den ömsesidiga drömmen är ej godt att veta; motivet har ju, som ofvan visats, varit mycket spridt. Förebilden till „hinn Kranki Kerrumaðr“ torde väl däremot med säkerhet vara att söka i Chrétiens Lancelot.

Öfriga förut omnämnda motiv återfinnas alla i isländska sagor, särskildt i de romantiska, och kunna mycket väl hafva hämtats från dem. Dröm- och bild-motiven uppträda ju ofta tillsammans. Antager man utländskt lån för det ena, ligger ju närmast till hands att äfven göra så för det andra. Dock ser det ut, som om författaren vid användningen af det senare motivet varit direkt påverkad af Tristrams och Þiðriks sagor. Remund låter ju måla sin kärestas bild, som han därefter omfamnar och kysser (jfr Tristrams saga). Då Remunds far, som får se bilden, tror, att det är en lifs lefvande jungfru, till-

[1]) *Se härom Grässe, Lehrbuch einer allg. Literärgeschichte, Bd. 2, Abth. 3, H. 1, Dresden u. Lpz. 1842, s. 244 f.; Dunlop-Liebrecht s. o. s. 103 a f., 474 b (Dunlop-Wilson s. o. s. 250 f.). Någon nyare undersökning om denna roman finnes icke, så vidt jag vet.*

Digitized by Google

talar han den, men får ej något svar (jfr Þiðriks saga).

Ett par af de här använda motiven synas vara af direkt nordiskt ursprung och tala sålunda i sin mån för, att man ej kan betrakta sagan som en öfversättning. Den i drömmen förekommande ringväxlingen, som sedan visar sig vara verklighet, är ju ett rent isländskt drag. Likaså skildringen af huru Elina får vänta i 3 år, innan hon blir förmäld med Remund[1]*).*

Nomina propria återfinnas till största delen under samma eller liknande former i andra isländska skrifter, särskildt i de romantiska sagorna och framför allt i Elis saga och Þiðriks saga, och torde därför i allmänhet få anses vara lånade från dem. Namnet Viðfǫrull *är ju rent nordiskt och förekommer, hvilket jag ofvan framhållit, i Rémundar saga liksom i Mágus saga och Ǫrvar-Odds saga som ett „inkognito"-namn. Emellertid ser det närmast ut, som om författaren lånat namnet från den förstnämnda sagan. Mágus-Vidforull är ju t. ex. liksom Perciakus-Vidforull en synnerligen konstskicklig man. Båda draga sig undan sitt sällskap för att i ensamhet utföra sina mästerverk, den förre åstadkommer bland annat en glashimmel, på hvilken han låter hjältarne i Þiðriks saga uppträda, den senare tillverkar Remunds vagn*[2]*). Själfva Vidforull-gestalten åter*

[1]) *Jfr F. Jónsson, Den oldn. og oldisl. litt. hist., B. 2, D. 2, Kbhvn. 1901, s. 800, anm. 1. — I „Le petit Artus de Bretaigne" får ju äfven Florence vänta på Artus, medan han gör ett besök i sitt hemland. Här är dock ingen bestämd tid utsatt, inom hvilken han bör återvända till henne.*

[2]) *Möjligen kan författaren till Rémundar saga vid bildning af namnet „*hinn Kranki Kerrumaðr*" hafva påverkats af „*hin Hálfliti Maðr*", ett af de namn, under hvilka Mágus uppträder. Eljest är det nog Lancelot, „le chevalier de la charrete", som här är den verkliga förebilden (se s. XLIV).*

Digitized by Google

(en person, som utsändts af prinsessan för att eftersöka den man, som hon sett i en dröm) är snarast kanske hämtad utifrån. Åtminstone förekommer en dylik figur här och hvar i utländsk litteratur i samband med dröm-motivet (se ofvan!).

Ordet aiol *(s. 295*[6]*) skulle man möjligen vilja anföra som bevis på att sagan vore af franskt ursprung. Men jag är snarare benägen att här antaga ett direkt lån från Karlamagnús saga. Jämför:* „Hann hafði geysistort spjót i hendi. Skapt spjótsins kunni eigi at brotna, en sá viðr hét aiol.“ *i Rémundar saga*[1]*) med* „ok var þat harmr er þat spjót var svá seigt, at hvárki kunni bogna né brotna. Þenna við kalla sumir menn aiol.“ *i Karlamagnús saga (Agúlandusþáttr)*[2]*). Endast här i den isländska litteraturen har, så vidt jag vet, ordet hittills anträffats*[3]*). Det förekommer äfven blott i den äldre redaktionen af Karlamagnús saga (hds. A; a har* niol*), men har i den yngre (Bb) blifvit ersatt med* ölr[4]*). Ordets betydelse, namn på ett träslag, är ju den samma i båda sagorna. I fornfranskan däremot synes* aiol *endast vara uppvisadt på ett ställe och med betydelsen: „espèce de serpent“*[5]*).*

Förekomsten af rent isländska motiv, namnet Viðfǫrull *och ordet* aiol *— i den betydelse, i hvilket det förekommer — tyckes mig således peka åt det*

---

[1]) aiol *förekommer i hds.* aJ *(i* J *har* viðr *utbytts mot* hestr, *och* aiol *blifvit ett egennamn);* Gl *skrifver i stället* jol.

[2]) *Udg. af Unger, Chria 1860, s. 307*[21] *ff.*

[3]) aiol *saknas i isländska ordböcker, men har upptagits af Fischer, Die Lehnwörter des Altwestnordischen (Palaestra 85), Berlin 1909.*

[4]) *Ungers edition s. o. s. 196*[37].

[5]) *Se Godefroy, Dictionnaire de l'ancienne langue française, T. 1, Paris 1881, s. 193, och Histoire litt. de la France, T. 22, Paris 1852, s. 275.*

Digitized by Google

hållet, att sagan icke får betraktas såsom en från ett utländskt original gjord öfversättning. Detta antagande vinner i styrka, när man ser, att författaren åtminstone från Clári saga upptagit t. o. m. hela satser nästan oförändrade.

Som direkta lån från Clári saga må anföras:[1])

með hjartaligri ást ok hunangligum ilm, er angaði af hennar munni ok anda meirr en af hinum dýrustum jurtum. *Rém. 139*[7] *ff.*

Hon ilmaði ǫll af hinum dýrustum jurtum. *Clár. 18*[2] *f.*

Svá góða lykt hinna dýrustu jurta gaf þat af sér, at þeir hugðuz í paradís komnir vera. *Rém. 151*[3] *ff.*

Svá ferska lykt gaf þeim hér at kenna at þeir hugðuz í páradísum komnir vera *Clár. 18*[6] *f.*

Svá mikil birti var þar, at hneppiliga mátti í gegn sjá *Rém. 151*[5] *f. (jfr äfven:* Þar var svá bjart, at varla mátti í gegn sjá *Rém. 324*[7] *f.).*

Svá mikil birti var hér, at hneppiliga mátti í gegn sjá *Clár. 17*[18] *f.*

Möjligen kunna äfven följande ställen tjäna som exempel:

Þegar á unga aldri var hann til bækr settr. *Rém. 4*[9] *(Obs! den sällsynta genitivformen* bækr).

Ok hit fyrsta er hann hefir aldr til, er hann til bœkr settr. *Clár. 2*[16] *f.*

Nú klæðiz Rémundr ok gengr til borðs í séttan tíma, drakk lítit, en etr minna. *Rém. 21*[4] *f. (jfr* gengr hann ... til borðs, drekkr (*v. l.* etr) lítit, en etr (*v. l.* drekkr) minna. *Rem. 213*[1] *f.*).

ganga því næst til borðs — ok etr keisarason lítit, en drekkr minna — *Clár. 6*[13] *f.*

[1]) *Följande upplaga citeras här: Clári saga, hrsg. v. Cederschiöld (Altnord. Saga-Bibl. 12), Halle a. S. 1907.*

Digitized by Google

Allir menn unðraz fegrð Rémundar, list ok kurteisi, vǫxt ok hæversku. *Rém.* 75[8] *ff.*

Allir landsmenn . . . undraz ákafliga fegrð ok kurteisi, list ok hæversku Clári keisarasonar. *Clár.* 10[12] *ff.*

Vidare märkes: adjektivet snauðr *förekommer i dessa båda sagor i en betydelse (= föraktlig, hånfull), som eljest icke är anträffad i fornvästnordiskan, men väl i fornsvenskan. Se härom Cederschiölds anmärkning till Clár.* 57[6.7 1]).

Þat er ... mjǫk dárligt at gefa þeim snauð orð, sem ekki vinna til. *Rém.* 276[5] *ff. (så a. I stället för* snauð *användes* vándslig *i Gl och* vánd *i h.).*

hann gefr henni snauð orð. *Clár.* 57[6] *f.*

Äfven det, så vidt jag vet, hittills endast i Clári saga uppvisade uttrycket langa verǫld *(i betydelsen „ett långt stycke") återfinnes i Rémundar saga.*

En Rémundr setti sitt skapt í skjold Írons svá fast, at hann hraut langa verǫld af hestinum. *Rém.* 357[4] *ff.*

(I stället för langa verǫld *i aE användes* langt í burt *i G och* langar leiðir *i l).*

Þetta hit sama ferr fram, at hon gengr undir hann, ok hann sakir vaxtar dregr eptir sér fœtrna langa verǫld. *Clár.* 62[15] *f.*

Här torde äfven böra påpekas orden skáldpípa *Rém.* 340[8] *och* tíðara (= optarr), *Rém.* 190[9], *hvilka förut endast anträffats i Clári saga, resp.* 56[7] *och* 51[1].

I förordet till sin här citerade edition af Clári

---

[1]) *Öfversättes af Cederschiöld med „böse" eller „niederträchtig, verächtlich", af* Þorkelsson *(Supplement til isl. Ordbøger 2, Rvik 1879-85) med „uartig, knubbet". Jfr äfven* sneyðilig *ord i* C *(sid. 66) och* sneyðiliga, sneyðiligr *hos Fritzner, Ordbog*[2].

Digitized by Google

saga (s. XXIV) uppräknar Cederschiöld en del i sagan förekommande ord, som äro speciellt norska eller också vida mer uppträda i norsk än i isländsk litteratur. Af dessa återfinnas några i Rémundar saga, så t. ex. alþingis *88*[3], *98*[9], *137*[1] *f., 254*[6], *364*[3]; hneppiliga *151*[5] *f., 152*[4], *279*[6], *291*[5], *298*[9], *348*[5] *och* ekki vætta *258*[4], *261*[9], *306*[3]. *Hit bör väl äfven räknas* ljúfara (= gjarnara, heldr) *Clár. 24*[1], *47*[4], *hvilket med samma betydelse anträffas i Rém. 128*[2].

Nu får man visserligen icke bortse från att det framför allt är hds. **a**, *som uppvisar dessa öfverensstämmelser med Clári saga. Men* bækr *förekommer dock äfven i* **K**, hneppiliga, langa verǫld *och* skáldþípa *i* **E**, alþingis *i* **CD** *samt* ekki vætta *i* **Jl**. *De lån af hela meningar, som jag ofvan anfört, återfinnas icke blott i* **a** *utan äfven, fast under något växlande form, i andra handskrifter. Det torde därför vara omöjligt att förklara dessa likheter såsom endast gällande* **a**, *eller att den person, som skrifvit* **a**, *inflikat i sin kopia en del ord och fraser, hvilka han känt från Clári saga. I stället synes detta förhållande böra tolkas så, att det i allmänhet är* **a**, *som mera troget återspeglar det ursprungliga originalet, under det att öfriga handskrifter ofta insatt ord, som varit mera vanliga i isländskt språkbruk. Visserligen måste man medgifva, att ofvannämnda norvagismer kunna hafva inkommit i Rémundar sagas urtext från annat håll, men det torde i alla fall vara klart, att författaren rönt påverkan och gjort lån från Clári saga.*

Det kan då äfven förtjäna anmärkas, att början i dessa båda sagor är i viss mån likartad. Clarus är nämligen liksom Remund son till kejsaren af Saxland. Så snart han är tillräckligt gammal, är han „til bækr settr“. *Han får en lärare, mäster Perus. Af denne erhåller Clarus som uppgift att en natt dikta några verser om den sköna kunga-*

Digitized by Google

dottern Serena. Följande morgon förklarar han, att han ej kunnat sofva, emedan han fattat en häftig kärlek till prinsessan, och nu vill han nödvändigt gifta sig med henne. Begifver sig sedan ut på friaresärd. (Någon dröm är emellertid icke tal om här. Föröfrigt finnas inga likheter med Rémundar saga i afseende på motiv).

Såsom ofvan nämnts, synes Rémundar saga hafva lånat åtskilliga egennamn från Elis saga ok Rósamundu. Öfverensstämmelsen mellan dessa sagor inskränker sig emellertid icke härtill. Särskildt med Elissagans senare del, hvilken, som bekant, författats på Island och så blifvit fogad till den norska öfversättningen, är det, som likheten blir mera i ögonen fallande. Den rikedom på presens particip och stereotypa uttryck, som kännetecknа stilen i detta tillägg, återfinner man i Rémundar saga. Visserligen äro participial-konstruktioner och stereotyper något gemensamt för hela denna art af litteratur, men vid jämförelse med åtskilliga romantiska sagor har jag icke funnit någon, som i stilistiskt hänseende erbjuder en sådan slående likhet med Rémundar saga som just denna. Här följa som exempel några paralleller, hvilka emellertid skulle kunna mångfaldigas [1]*).*

Heyrið nú, góðir menn *Rém. 11*[9].

Hann var bæði þykkr ok þungr, svá at einn maðr mundi varla fá lypt honum frá jorðu *Rém. (hds. l) 39*[8] *f.*

Hæyrit, horskir menn *El. 1*[1].

skiolldr hans sua mikill oc þungr at hinn sterkasti akr karll myndi æigi fa upp lypt af iorðu. *El. 44*[13] *f.*

[1]) *Här nedan citeras Kölbings ofvan anförda edition af Elis saga.*

Digitized by Google

Nú hefz hér (þar *h*) hin snarpasta (harðasta ‖ snarpasta *l*) orrosta með miklum gný ok vápnabraki *Rém. (hlm) 99⁵ f.*

Rémundr høggr nú til hans með sínu sverði, kemr í hjálminn, sníðr hjálminn ok hausinn, búkinn ok brynjuna, sǫðulinn ok hestinn sundr í miðju. *Rém. 104⁴ ff.*

Hér má líta ... hestana lausa með sǫðlunum hneggjandi hlaupa. *Rém. 107⁵ ff. (jfr äfven 162⁷ f.)*

ok kallar hárri rǫddu ok biðr menn rýma vǫllinn. *Rém. (Jlm) 183⁵ f.*

Skal þar ok engi úboðinn koma, ungr né gamall, snauðr ok sæll. *Rém. 347⁵ f.*

Rémundr konungr offrar sínu góda sverði ok leysir út X mǫrkum gulls. *Rém. 368⁶ ff.*

Nv hefzt her vpp hin snarpazta orrosta med miclvm gny oc vopna braki *El. 126¹³ f.*

hann ... hǫggr til þess riddara, er Fabrin het, ofan j hialminn, oc klyfr havsinn, bvkinn oc brynivna, savdvlinn oc hestinn svndr j midiv *El. 127⁶ ff.*

hestannir hlavpa med savdlvm gneggiandi *El. 128¹¹ f.*

hann æpir nv harre rǫddv oc bidr menn ryma vollinn *El. 129¹.*

skal eingi obodinn koma. hvorki vngr ne gamall. snavdr ne sæll. *El. 136²⁰ f.*

Sidan er Elis offrandi sinv goda sverdi oc leyser hann þat sidan vt med .XXX. marka gvllz. *El. 137²² f.*

Jämför äfven t. ex. Rém. 155¹¹ ff. med El. 123¹⁴ ff. samt Rém. 200⁹ ff. med El. 87⁹ f. och 134².

Om participialkonstruktioner i Elis saga, se s. 116¹⁴ ff. därstädes. Jämför Rémundar saga t. ex. s. 29⁶ ff., 101⁷ ff., 103⁵ ff., 137² ff., 146⁴ ff., 153⁴ ff., 212⁹ ff., 214¹ ff., 219³ ff., 254⁷ ff., 290⁸ ff., 337⁸ ff., 352⁶ ff., 365¹ ff.

Vidare är att omnämna en öfverensstämmelse mellan dessa sagor i afseende på motiv. Sedan Elis

Digitized by Google

i en strid blifvit sårad, kommer han till prinsessan Rosamunda och blir läkt af henne. Då han känner sig frisk, utropar han: „þetta er paradisi oc himnesk dyrð, oc vit erom i komnir!“ *(El. 74—76). Jämför, huru Remund blir botad af Elina, och huru han jämte sina följeslagare* „hugðuz i paradís komnir vera“ *(Rém. 151[4] f.)! — Kung Julien kommer därefter och begär att få Rosamunda till äkta. Hon önskar emellertid ej att blifva hans gemål. På hennes begäran gifver då Elis sig i strid med honom och dödar honom (El. 78 ff.). Jämför historien om Geiraldus i Rémundar saga s. 155[8] ff.!*

Huruvida den senare, rent isländska delen af Elis saga direkt påverkat Rémundar saga, vågar jag ej bestämdt uttala mig om, emedan det torde vara ovisst, hvilken af dessa som är äldst. Att den sistnämnda lånat egennamn och väl äfven motiv från den gamla norska Elis-sagan torde vara klart. Då man nu vet, att det till Elis-sagan fogade slutet är att räkna som en isländsk dikt, och att Rémundar saga i stilistiskt hänseende mycket nära öfverensstämmer med detta, så ligger häri allt skäl att äfven hänföra Rémundar saga till de isländska litteraturalster, som benämnas „lygisǫgur“.

Sagans nordiska karaktär visar sig äfven i de paralleller, som här förekomma. Då likartade händelser skildras, göres detta ungefär på samma sätt och i samma ordalag. Så öfverträffar alltid Remund alla andra i mod och tapperhet. Han utför vanligen lika mycket som Vidforull och Berald tillsammans. Då de en gång påträffa två lejon, dödar Remund ensam det största, Vidforull och Berald tillsammans det minsta (s. 116 f.). På återfärden från Indien möta de elfva riddare, hvaraf tre rida främst. Sedan dessa tre kastats till marken, angriper Remund ensam fyra af de öfriga, Berald och Vidforull däremot de

Digitized by Google

andra fyra (s. 218 ff.). Författaren använder sig äfven af stegring i dylika skildringar. Se t. ex. framställningen af striderna i Saxland: Berald och Vidforull börja vanligen kampen, sist kommer Remund, som då alltid får de värsta motståndarna på sin lott, och som i motsats till sina följeslagare icke synes blifva sårad.

Äfven i sagan själf förekomma ett par gånger uttalanden, hvaraf man gärna skulle vilja söka svar på frågan, om sagan är öfversatt eller icke. De olika handskrifterna använda emellertid, som det tyckes, motsägande uttryck. Ifrågavarande ställen lyda: 1) En ek trúi, segir sá, er sǫguna hefir samsett **a** *93*[18] *f. Orden:* hefir samsett, *som påträffas i* **aClm**, *motsvaras af* diktaði *i* **f**, *men af* snarade *i* **G** *och* hefir snarat *i* **h**; 2) sá, sem (er **a**) sǫguna samsetti (hefir samsett **a**) **alm** *197*[5]; 3) Bidit fyrer þeim er sauguna setti saman, *som endast förekommer i* **G** *372*[8].

Enligt F. Jónsson skulle Rémundar saga härröra från senare hälften af 1300-talet. Jag har dock anledning tro, att den är författad något längre tillbaka i tiden. Äldre än från början af 1300-talet är den i hvarje fall icke, då den blifvit påverkad dels af Clári saga, som enligt Cederschiöld (Clár. s. XXXI) torde hafva öfversatts omkring 1290, dels troligen äfven af Mágus saga, som härstammar från tiden omkring år 1300. Senare än 1350 kan den åter näppeligen anses vara nedskrifven att döma af handskrifterna. **E** *och* **OS** *tillhöra ju slutet af 1300-talet.* **D** *gör ett bestämdt intryck af att vara äldre. Enligt handskriftskatalogen dateras fragmentet, såsom ofvan framhållits, till 1300-talet i allmänhet. Dess ålder bestämmes emellertid något närmare: af Cederschiöld*[1]*) till midten,*

---

[1]) *Fornsögur suðrlanda s. o. s. CLXXXVIII.*

Digitized by Google

af Kölbing[1]*) till första hälften af samma århundrade*[2]*). Om det ock är svårt att mera noggrant fastställa* D*:s plats i stamträdet, torde man dock hafva rätt att förutsätta ett eller ett par äldre led af handskrifter, och till följd häraf måste sagans urtext härröra från 1300-talets förra hälft, kanske snarare från århundradets första fjärdedel än från dess andra.*

Sagans komposition och stil har redan i annat sammanhang delvis behandlats. Här må ännu några anmärkningar göras.

Såsom F. Jónsson påpekat, finnes i Rémundar saga en utomordentlig vidlyftighet i framställningen och ett hopande af tilldragelser; särskildt de enformiga stridsskildringarna äro både många och långa. De upptaga nära nog en tredjedel af hela texten. Man skulle möjligen anse, att hela historien om Remund och Rosamunda helst borde vara borta. Det förefaller ju ganska underligt, att Vidforull, som var utsänd af Elina för att eftersöka den man, hon drömt om, skulle först leda Remund till en annan prinsessa, och detta utan att författaren på något vis gifver skäl härför. Naturligare hade väl varit, tycker man, att föra Remund ju förr dess hellre till henne, som kunde bota honom. Men det sannolika är, att författaren härmed velat visa Remunds trohet mot sin käresta från drömmen, och den tanken ligger ju nära till hands, att Vidforull af Elina fått i uppdrag att sätta Remunds karaktär på prof. Någon sådan motivering af besöket hos Rosamunda kommer ej till synes, hvilket gör, att hela episoden verkar som ett löst påhäng. Men man bör ju räkna med

---

[1]) *Elis saga s. o. s. XIV.*

[2]) *Denna närmare datering af* D *har jag ofvan (s. III) förbisett att omtala.*

Digitized by Google

möjligheten af att författaren haft något utländskt original, som han delvis följt eller sökt efterlikna, men sedan användt stoffet på ett mindre lyckligt sätt. Här kan åter erinras om „Le petit Artus de Bretaigne", där ju en motsvarande historia är inflätad, men ganska väl motiverad[1]*).*

I lexikografiskt hänseende erbjuder Rémundar saga ett och annat af intresse, ehuru kanske icke så mycket för fornisländskan. Ett flertal af ord, som i detta afseende äro anmärkningsvärda, påträffas nämligen endast i pappershandskrifter från 1600-talet eller ännu senare tid. I nedanstående förteckning medtagas alla de ord, som antingen helt saknas hos Fritzner och Vigfusson eller som i Rémundar saga förekomma med annan betydelse eller böjning än som i dessa ordböcker angifves. Dock uteslutas i regel självklara sammansättningar, rent latinska ord (ss. organum, patronus, processione) *samt former, som torde vara på ett eller annat sätt förvanskade. Om ett ord af mig återfunnits i något lexikon eller annorstädes, angifves detta alltid*[2]*).*

---

[1]) *Som exempel på en annan ojämnhet i kompositionen kunna nämnas några motsägande sifferuppgifter. Af 8 konungar (s. 295) dödas först Maris, därefter Jodan. Enligt* aG *återstå sedan 7(!) konungar, enligt* Jl *däremot 6 (s. 300).*

[2]) *Följande förkortningar användas här: *a betyder, att formen är upptagen i hufvudtexten utan att finnas i* a. — a$^{var.}$ *angifver, att formen endast återfinnes bland varianterna, ehuru den förekommer i* a. — *Andr. = G. Andreæ, Lexicon islandicum, Havniæ 1683. — Fischer = Fischer, Die Lehnwörter des Altwestnordischen (Palaestra 85), Berlin 1909. — Fr. = Fritzner, Ordbog over det gamle norske Sprog*^{2} *1—3, Kria 1886—96. — Hald. = Haldorsen, Lexicon islandico-latino-danicum 1—2, Havniæ 1814. — Hægst. = Hægstad og Torp, Gamalnorsk ordbok, Kria 1909. — Jons. = E. Jonsson,*

Digitized by Google

áfúsa *se* aufúsa.
aiol *aJ*, jol *Gl 295 (Fischer; jfr ofvan sid. LIII).*
alvápn (?) *l 323.*
arbogi *a 242.*
arbyst *(växlande former och genus) aBGKl 160, 267, 303, 305* (arbyst, armbrist *Fr., Hægst.;* ar(m)-b(r)ysti *Fischer;* armbrysti *Hald.*).
arma *(verb) a 37 (Hald.).*
armæði *G 28 (Hald., ÞII).*
aufúsa **aC*, áfúsa $a^{var.}$ *(verb) 119.*
barón *aEf*, barún *Gl 348, 365 (växlande former hos Fischer, Fr., Hald., Hægst., Jons., Vigf., Z^{1904}, Z^{1910}).*
bosúnera (-éra?) *E 340* (basónera *Fischer s. 87).*
brosa (-að) *l 343.*
buldr *a 320 (Hald.).*
bumba *(verb) Jl 267 (ÞIII).*
bygging *(betyder?) lm 19.*
dárligr $a^{var.}$, *al 52, 276;* dáraligr *G 276 (Hald.).*
drembinn *G 66 (Hald., Jons.).*
dusta (= dustera) *a 166 (Hald.; jfr Fischer s. 86 och Fr.* turnera).
dusteran (-éran?) **aE 354.*
ergilæti **alm* („eingiñ læti“ $a^{var.}$, „erfvi læti“ *f) 34, 204.*
fangari (= brottare?, gycklare?, fångstman?) **a 281.*
fei *(interj.) G 275 (Vigf.: addenda).*
fordrukkinn *aCJKlm 130 (Hald.).*
formega *aCh 85, 128, 164* (formuga *Fischer*).
forntalaðr *a 83 (Andr. s. 76 a).*
frekr (= frækn?) *lm 7.*

Oldnordisk Ordbog, Kbhvn 1863. — Vigf. = Vigfusson, An Icelandic-English dictionary, Oxford 1874. — Z^{1904} = Zoëga, Íslenzk-ensk orðabók, Rvík 1904. — Z^{1910} = Zoëga, A concise dictionary of old Icelandic, Oxford 1910. — ÞII, ÞIII, ÞIV = Þorkelsson, Supplement til islandske Ordbøger, resp. 2, 3, 4, Rvík 1879—97, Kbhvn 1899.

Digitized by Google

fullkostar *(adv. i komp.?) l 332.*
ganti *a 275 (Andr. s. 84 a, Hald., Vigf.: add., ÞIII).*
gilda (= *gälla, kosta*) *a 89 (Hald., Hægst., ÞII, III, IV).*
glæpari **ahlm* („glapi" $a^{var.}$; „glæpi" *B;* „glæuari" *C;* „glæfvarinn" *f*; [„glævare"] *G) 33.*
greiðan *m 165.*
„harloka" (?) (= hrakliga?) $a^{var.}$ *327.*
heilaborg *Ghl 99, 100, 108.*
hemóttarligr (?) *a 243 (jfr* humóttulegr *Vigf.).*
hljóða (= *genljuda) E 349 (Andr. s. 115 b).*
hljóma (= *genljuda) al 349 (Andr. s. 115 b, Hald., ÞIII).*
hnísuligt (?) (= hneisuligt) *J 163.*
hógsamligr *J 332 (Jons.).*
hvatstaki (?) *a 303 (jfr fsv.* staki*).*
jafnreisugr $a^{var.}$ *149* (reisugr *Hald.*).
jól *se* aiol.
kjǫllr *Jlm 192 (Hald.).*
klára *l 309 (Hald., ÞII).*
knittr *J*, þorparaknittr **a*, þorparakniktr (-„knicktur") *G 178.*
krapta *m 107 (Hald.).*
kvennsvipt (= *kvinna*) a^{var} *27 (jfr ÞIII).*
kyndugr (= *fräck, oförskämd) afGKlm 66, 247.*
kyndugskapr (= *fräckhet, oförskämdhet) aGJl 248.*
lofligr (= *loflig*) *a 207.*
lund (*pl.*-ar) (= *„det skjære Kjød som sidder under Rygraden ved Nyrerne", Fr.) 301 G.*
málstamr *a 17 (Hald.).*
njósnunarmaðr *l 279.*
óðleiki *Glm*, óðleikr *h 96.*
óska *hlm 6, 26 (Hald., Z[1904], ÞII).*
pípa *a 123 (Hald., ÞII).*
priela (?) *l 95 (jfr* priála *Hald.).*
purpura *(? verb) a 334.*
reisugr *se* jafnreisugr.
runt *(adv.) l 236.*

Digitized by Google

skylmaraslag (?) *a („skilm"slægi" *(dat.)* $a^{var.}$) *256.*
smiðunartól $a^{var.}$ *58.*
snauðr *(= föraktlig, hänfull) a 276 (ÞII; jfr ofvan sid. LV)*[1])
spar (*n.*) *aBfG 284 (jfr* sparr, spjörr *Fr.*, spari, spiör *Hald.*, sparr, spjǫr(r), *Hægst.*, spjör *Vigf.).*
spraka *(skriffel för* sparka?) *Clm 108.*
staki *se* hvatstaki.
svarla *a, svalla $a^{var.}$ (= slösa) 326 (Hald., Jons., ÞIV).*
sverðatilreiðingr *l 251.*
sviptan *l 307.*
svæfa (= *bedöfva*) *alm 108, 298.*
sǫngleikr *l 198.*
tilganga *(fem. = orsak, anledning) aC 131 (Jons.).*
tilreiðingr *se* sverðatilreiðingr.
timpanistrium *(växlande former) aCEfGhKlm 16, 122, 123, 340.*
trametum *(dat. pl.) l 244.*
trygðarband *a 10.*
turna (= turnera) *a 169.*
údæða *a 23 (Jons.,* ódæða *Hald.).*
úferð *f 322.*
úgunst („ogunst") $a^{var.}$ *225 (Hald.).*
ununarsamligr *a 24 (Andr. 258 b, Z^{1904}, ÞII).*
ústilli *J 204.*
verǫld (langa verǫld = *ett långt stycke*) *aE 357 (jfr ofvan sid. LV).*
Þorparakniktr, -knittr *se* knittr.
æfintýra *a 168.*
ørlǫgsþráðr *aGJl („ørløgs"-$a^{var.}$ *l*, „orlugs"-*G*, „aurlaux"-*J*) 299, 300.*

Då mitt arbete med sagans utgifning till följd af ämbetsgöromål och andra yttre omständigheter måst fördelas på en längre tid och själfva tryckningen af texten fortgått under c:a fyra år, har jag icke, så

[1]) snauðr *förekommer äfven i den vanliga betydelsen: fattig (sid. 6, 347).*

Digitized by Google

som jag önskat, varit i stånd att öfverblicka det hela från början till slut. Den brist på full konsekvens, som nog gör sig märkbar, har häri sin orsak. I inledningen har har jag äfven några gånger påpekat dylika ojämnheter, hvilka dock, som jag vill hoppas, endast röra sig om saker af mera underordnad betydelse.

Till sist beder jag att här få uttala ett tack till alla dem, som under mitt arbete bistått mig med råd eller dåd. I första rummet har jag därvid att vända mig till min lärare, professor Gustaf Cederschiöld, som följt denna afhandling från början intill slutet med oaflåtligt intresse, granskat vissa delar af manuskriptet och gifvit mig många synnerligen värdefulla anvisningar. Äfven står jag i största tacksamhetsskuld dels till bibliotekarien d:r Kr. Kålund i København, professor E. Lidén i Göteborg och docenten d:r C. W. von Sydow i Lund för goda råd och upplysningar, dels till fil. d:r Anna Paues, som benäget skaffat mig underrättelse om de i British Museum befintliga hithörande handskrifterna och gjort afskrifter från dem, dels till bibliotekarien d:r L. Wåhlin och tjänstemännen vid Göteborgs Stadsbibliotek för ett aldrig svikande tillmötesgående, då jag anlitat deras hjälp. Samfund til udgivelse af gammel nordisk litteratur har äfven beredt mig den stora förmånen att få sagan tryckt i dess årspublikation, och Universitetsbiblioteket i København, Kungliga biblioteket i Stockholm och Landsbiblioteket i Reykjavík hafva godhetsfullt låtit mig få till Göteborgs Stadsbibliotek låna och därstädes under åtskilliga år använda alla de handskrifter, af hvilka jag haft behof. Arbetet har härigenom för mig i betydlig mån underlättats, hvilket jag också här har att med tacksamhet erkänna.

Göteborg i december 1912.

Sven Grén Broberg.

Digitized by Google

Rättelser, tryckfel och tillägg.

1. *Allmän anmärkning.*

En del smärre interpunktionsfel finnas, som läsaren lätt torde kunna rätta. (Denna anmärkning gäller dock icke G:*s text). På ett och annat ställe hafva enstaka bokstäfver af oriktig stilsort insmugit sig, dock utan att behöfva vålla någon tvetydighet. De i marginalen förekommande siffrorna hafva ibland förskjutits något, på sid. 136 vid* G:*s text nästan en hel rad. Ett par gånger hafva de fallit bort.*

Flerstädes i a:*s text och bland varianterna har genom förbiseende fått kvarstå konj.* og, *som härmed rättas till* ok. *(Märk, att denna rättelse gäller icke* G:*s text!) Vid normalisering af* a:*s text och varianterna torde de emellanåt förekommande formerna* margt *och* Maumet *helst böra ändras till resp.* mart *och* Maumet. *Det sistnämda ordet utskrifves* Maumet *i* a *sid. 75*[1] *(eljest* Maument(t), Maum̄t*).*

I sidrubriken s. 98, 315 står Remundar *läs* Rémundar.

I inledningen s. VII[25] *står* kš̄ *läs* k̄s; *s. XV not* 2) *rad 2 står: bortändras läs: bort ändras; s. XXIII not* 1) *rad 2 står: blott läs: vanligen blott.*

2. a:s *text (hufvudtexten).*

3[4] tign	*läs*	tígn	*78*[8] kerrumanni	*läs*	Kerrumanni
5[9] or	-	ór	*94*[8] biðr hann	-	býðr honum
5[14] þat	-	þat(er)	*103*[3] ok ‖	-	‖ ok
6[15], *25*[7] heimugliga	-	heimuliga	*111*[8] klofnar ‖	-	‖ klofnar
31[1] Capadócía	-	Capadócía-	*119*[8] goða	-	góða
38[8] samkomu	-	samkómu	*123*[4] íss	-	ís
38[11], *39*[1] hǫggr	-	høggr	*127*[10] sagði	-	segir
39[4] ulfaldi	-	úlfaldi	*128*[1] svaraði	-	segir
40[1], *41*[1] hǫggr	-	høggr	*153*[5] stǫkkvandi	-	støkkvandi
56[8] Remundr	-	Rémundr	*153*[7] meistaradom	*läs*	meistara-dóm
64[11] þvílikast	-	þvílíkast			
74[6], *74*[9] in	-	inn	*172*[6] orrustum	*läs*	orrostum
76[10] nu	-	nú	*173*[2] mǫrguninn	-	morguninn

3. *Varianterna.*

a) Rättelser och tryckfel.

I början (t. o. m. s. 46) förekommer här flera gånger: sakn., *som bör rättas till: saknas. De i* a:*s text s. 31*[1], *74*[9], *78*[8], *153*[7] *gjorda rättelserna torde äfven införas å resp. ställen i variantappa-*

Digitized by Google

raten. — Här nedan räknas raderna i variantapparaten för sig (sålunda icke i följd med a:*s text).*

4[14] hafði *läs* hafði (2)
5[4] meistarinn - 2-3. meistarinn
6[11] 7. móður] móðir (!) *a. inskjutes före* 7—8. *(å rad 8 ofvan).*
9[6] hann *läs* hann (1)
11[17] *f.* hæverskan - 12-13. hæverskan
12[30] sofnaði - 15-16. sofnaði
13[18] silfrligir - 12-13. silfrligir
16[17] siðan - 9. siðan
18[17] hun - hon
19[31] *CD* - (... ll [i] *D*) *CD*
21[30] *BCD.* - („undarle"... *D*) *BCD.*
22[5] *så CD* - *så C*; ... „ylld" *D*;
23[19] slíkt] - slíkt] „Skilt" *D*;
24[8] ok— - ok
24[9] jun.... - jun ‖
25[8] *f.* hvárigum - 3-4. hvárigum
25[10] vitund - 10-11. vitund
33[7] glæpari - 8-9. glæpari
33[9] skemdar - 9-10. skemdar
38,[6] *38*[7] samkomu *läs* samkómu
38[18] høggr *läs* høggr
39[5] u. - ú.
45[11] ok - ok (2)
46[15] úvapnaðr - úvápnaðr
47[8] tyrkja - Tyrkja
57[14] raðum - ráðum
59[10] Remundr - Rémundr
66[3] *fKlm* - *afKlm*
72[9] ek - ek (2)
81[11] þv - því
94[7] hann] honum *a läs* býðr] biðr *C*; segir *h.*
94[7] 6-7. hann *läs* 6-7. honum
97[7] nokkura - nǫkkura
100[8] gylldar - gylltar
103[2] fram fram - fram
109[7] at - at (2)
109[8] at (2) - at (3)
116[19] at - 11-117, 1. at
119[6] turni - turni (1)
119[7] við - 4. við
123[7] iss - ís
137[4] illa - illa
141[11] engi— - engi
153[3] stǫkkvandi *läs* støkkvandi
164[10] fá—ek *läs* fá—ek (1)
172[3] Þá - Þá *(oläsl. I)*
192[7] gørt - gørt (1)
192[9] umbera] *så läs* bera] m. e. þ. umbera
192[14] 12 *läs* 11
209[5] sem - sem (2)
210[15] at - at (1)
225[5] sǫgðum *läs* sǫgðum („saugd"... *I*)
227[4] *f.* stóra hǫfðingja *IJK läs* stóra „haufd"... *I*; stóra hǫfðingja *JK.*
227[10] einn] *sakn. I utgår!*
242[2] arbogum *läs* 2-3. arbogum
299[14] at] - at (2)]
314[4] 5-6. bjóða - 5-6. bjóðaz
336[20] ...„ll[er]" - „ll[er]"
346[18] Viðforull - Viðfǫrull
351[17] hverju (1) - hverju
351[22] ridddarar - riddarar

b) Tillägg.

Här upptages hufvudsakligen sådant, som utan att hafva anförts i variantapparaten dock till största delen är oläsligt (i D *och* I*) antingen på grund af pergamentets beskärning eller till följd af hål och refvor i detsamma. Ifrågavarande ställen citeras nedan efter sida och rad i* a:*s text.*

Digitized by Google

17[1] með — fásénum] [með undarligum hagleik gørr ok mjǫk] ...*D. 17*[6] knappinum] kn... m *D. 17*[6] gulli] *oläsl. D. 17*[10] marga] *oläsl. D. 18*[1] Nú tekr]... r *D. 18*[8] ágætri] „ag“...„ri“ *D. 18*[8] borinn] „bo“... *D. 18*[10] messan]... essa *D. 18*[13] hann] *oläsl. D. 18*[13] fingr] fi... r *D. 18*[15] frábærum] „frab“... m *D.* syngz] ... ngz *D. 18*[17] leidd] ... dd *D. 19*[1] konungshallar] konungs... llar *D. 19*[3] hlutum] „lu“... m *D. 19*[5] áðr]... [y]rr *D. 19*[9] þótti] „þot“... *D. 19*[13] ok] *oläsl. D. 19*[14] ok] *oläsl. D. 20*[3] fannz]...„a[nz]“ *D. 20*[4] sængr]... ng...*D. 20*[5] honum] mér *m. 20*[7] lagðiz]... agðiz *D. 20*[10] i—með] *oläsl. D. 20*[12] hǫndina—þat] „hondin“...*D. 20*[14] sofanda þá] sofand... *D. 21*[6] skjótt] [s]... *D. 21*[8] eigi] *oläsl. D. 21*[11] keisarinn hann] konungrinn *D. 21*[12] dróttninguna ok] dróttning... *D. 21*[13] orða] ...„da“ *D. 21*[16] at þér]... e“ *D. 22*[2] gleði]...„di“ *D. 22*[7] þin—bæði] þ.. *D.* þér] þ... *D. 22*[9] svarar]... rar *D.* miklum] mik... m *D. 22*[10] faðir] fa... *D. 22*[15] svaraði] svar... *D. 23*[2] mér] *oläsl. D. 23*[4] gørningum ok] g“ni... *D. 23*[5] flærðum] fl... „rdum“ *D. 23*[7] ok (1)] *oläsl. D. 23*[9] údæmi] „ud“...„mi“ *D. 172*[1] *f.* guði—ráð] *oläsl. l. 172*[3] *f.* at—viljandi] *oläsl. I. 206*[6] Elínu] *så l;* „Elina“ *a;* „Elenu“ *f;* „Elena“ *m. 209*[7] Elínu] „Elina“ *a;* „Elenu“ *J;* „Elinar“ *lm. 215*[1] Elínu] *så Jl;* „Elina“ *a;* „Elenu“ *f;* „Elena“ *m. 217*[6] tíðenda—er] *oläsl. I. 217*[7] vert] *oläsl. I. 218*[19] Einn sléttr] *oläsl. I. 219*[1] móti—XI] *oläsl. I. 219*[8] riðandi]...„di“ *I. 219*[8] sem Rémundr] *oläsl. I. 221*[11] hagi] *oläsl. I. 223*[11]*—224*[3] minniz—tíðenda] min... inda *I. 224*[3] *f.* ok (2)—verða] *oläsl. I. 224*[5] *f.* segja—Saxlandi] *oläsl. I. 224*[9] bezt—nú] g... *I. 225*[3] sem—heyra]...eyra *I. 225*[5] Saxland—fǫður] „sax“... *I. 225*[7] sem—vér] *oläsl. I. 225*[8] hafi] [h]... *I. 225*[9] hǫfðum—verit] „hauf“... eima v... *I. 226*[5] XII] *oläsl. I. 226*[6] aldri] *oläsl. l. 227*[5] með] *oläsl. I. 227*[8] *f.* fráfall] „fra“... *I. 228*[8] Var þá] *oläsl. l. 331*[6] Rémundi] „Riemund“ *a.*

4. G:s *text.*

De å sid. 25[1] *f., 28*[6]*, 78*[7]*, 105*[6]*, 112*[8] *med fetstil tryckta orden böra hafva samma stil som texten i öfrigt.*

25[1] [E]pter	*läs* (E)pter	*112*[8] mikla	*läs* mykla
38[1] [Nv]	- (N)v	*137*[4] mynde	- munde
47[2] [Þ]at	- (Þ)at	*137*[5] og	- ok
53[6] Uidfurull	- Vidforull	*140*[4] iunk(e)re	- iunk(æ)re
78[6] kerrumanni	- Kerrumanni	*142*[5] of	- ok
92[4] Uidforli	- Uidforle	*174*[8] her(i)num	- hernum
93[10] mund(i)	- mund(e)	*182*[3] Vidforul	- Vidforle

Digitized by Google

191[b] miklum *läs* myklum
196[a] junkera - jvnkæra
196[6] og - ok
200[4] besta - bes[z]ta
216[7] 9[v] - 9[v] b
220[6] miklu - myklu
222[6] mikla *läs* mykla
264[8] Remundr - Remund
269[5] og - ok
286, not pukinn - pukinn]
308[6] Remundr - Remund
310[8] borgar Magado *läs* Magado borgar

Digitized by Google

839.6
Sa4
v.32

RÉMUNDAR SAGA KEISARASONAR

Digitized by Google

Handskrifterna betecknas sålunda:

a = AM. 539, 4°.
*a*¹ = AM. 540, 4°.
B = AM. 567 XIX β, 4°.
C = AM. 574, 4°.
D = AM. 567 II, 4°.
E = AM. 567 XIX γ, 4°.
f = Holm. papp. fol. nr 47.
G = Holm. perg. fol. nr 7.
h = AM. 181 h, fol.
I = AM. 567 XIX α, 4°.
J = AM. 570 b, 4°.
K = AM. 579, 4°.
l = AM. 125, 8°.
m = AM. 538, 4°.

Ver. Index = Citat från Ormr Snorrasons bok i Verelius' Index lingvæ veteris Scytho-Scandicæ, Upsaliæ 1691.

Bur. Lex. = Citat från Ormr Snorrasons bok i Bureus' Göthiskt och gammal-svenskt lexicon. Hds. å Kungl. Bibl. i Stockholm (Antikvitetsark:s sign. F; a 13).

Digitized by Google

a 1r

Kap. 1.

Þat er upphaf á þessarri frásǫgu, at einn ágætr keisari réð fyrir Saxlandi, sá er Ríkarðr nefndiz. Hann var mjǫk ríkr ok ágætr, sem hans tign byrjaði; hann var vel kristinn ok allt hans ríki. Hann átti sér ágæta dróttning, þá er Óda hét, af dýrum ættum; svá var hon ok frábær flestum konum um list ok kurteisi ok allar kvennligar íþróttir með fríðri ásjónu ok dýrðligu yfirbragði.

Erkibiskupsstóll var ok í þessarri borg, er keis-

Öfverskrift: „Sagan fra Riemundi keisarasyne“ *a;* „Hier byrjar upp Søgu Jungherra Remundar hins frakka Bardaga Manns, er werid hefur honum samtida“ *f (å titelbladet);* „Hier byrjast Saga Remundz Keysarasonar“ *f (å första sidan);* „Remundar saga“ *hK;* Hier byriar Remunds Sogu“ *l;* „Hjer byrjar Søgu af Rjemund keysara syne, so hljódande sem sem(!) epterfilger“ *m.* 2. á—frásǫgu] þessarrar sǫgu *h;* þessarrar *(históríu eðr till. m)* frásagnar *Klm.* 3. fyrir] *sakn. m.* Ríkarðr] *så K;* „Rigardur“ *a;* „Rikardur“ *f;* „Rigard“ *h;* „Rygardur“ *lm.* nefndiz] er nefndr *Kl;* hét *m.* 4. mjǫk] *sakn. l.* ágætr] víðfrægr *Klm.* 6. átti sér] aflaði sér *lm.* ágæta dróttning] dróttningu *K;* einnar ágætrar dróttningar *lm.* 6. Óda] *så afKl;* „Ada“ *(trol. så) h;* „Oveda“ *m.* af] hun var af *Klm.* dýrum] dýrmætum *l.* 8. list—kurteisi] kurt ok list *l.* list—íþróttir] kurt ok listir *m.* íþróttir] *sakn.(!) K;* listir *l.* 9. ok—yfirbragði] *sakn. Klm.* 10. ok] *sakn. fhKlm.* í—borg] í þeiri borg *f;* í þessum *(þeim K;* sama *lm)* stað *hKlm.*

Digitized by Google

arinn sat optast ok hǫfuðstaðr var hans ríkis. Sá erkibiskup var bróðir dróttningar keisarans. Hann var ágætr klerkr ok mjǫk vitr.

Keisarinn ok dróttningin unnuz mikit. Þau gátu at eiga einn son, er Rémundr hét; sá var fríðr ok fagr ok at ǫllu kurteisligr þegar á unga aldri. Faðir ok móðir unnu honum mikit, sva (at) þau máttu honum eigi móti láta þat, er hann kunni at biðja.

Þegar á unga aldri var hann til bækr settr ok nam mikinn klerkdóm með mǫrgum listum. Hann kunni ok margar tungur at tala, sem hann sjálfr af sinni vizku hafði numit. Ok sem hann hafði numit svá mikinn klerkdóm, sem hann vildi, biðr hann fǫður sinn fá sér þann meistara, sem hann veit beztan ok bezt kynni at kenna honum riddaraliga íþrótt; „þar með vil ek, at þér fáið mér xxx leiksveina.“ Þetta var þegar sýslat.

Ok at meistaranum komnum nemr hinn ungi

---

1. hǫfuðstaðr—ríkis] hǫfuðstaðrinn var hans ríki(!) *lm.* 1—2. Sá erkibiskup] En sá erkibiskup *(*biskup *lm),* er *(*sem *f)* þar var *fKlm.* 2. var] hann var *fK;* er *lm.* keisarans] *sakn. fh, K (trol.), lm.* 4. Keisarinn] Þessi *(otydl. K)* konungr *(*keisari *l) Klm.* dróttningin] dróttning *K;* hans dróttning *flm.* mikit] stórliga mikit *Klm.* 5. er —hét] er *(*sem at *f)* „Remund“ *(*„Rjemund“ *m)* hét *flm;* þann er „Remd“ er nefndr *K; sakn. ah.* sá] hann *fKlm.* 6. ok —kurteisligr] ok *(sakn. lm)* mikill vexti *Klm.* Faðir] hans *till. hKlm.* 7. mikit] stórmikit *lm.* 8. kunni] *så ahKlm.* biðja] beiða *hKlm.* 9. bækr] bókar *fhm;* bóka *l.* 10. nam] hann *till. Klm.* 10—11. Hann kunni] *så fKlm; sakn. a.* 11. ok] *sakn. m.* 11—12. sem —numit] *sakn. fhKlm.* 12. hafði] hefir *lm.* 15. beztan—kynni] *så K;* vísastan ok bezt kunni *lm;* beztan kunna *a.* 15—16. at—íþrótt] honum at kenna riddaraligar íþróttir *K;* honum allar riddaraligar íþróttir at kenna *l;* at kenna honum allar íþróttir *m.* 16. þar] hér *Klm.* ek] segir hann *till. lm.* at] *sakn. aKlm.* xxx] *sakn. lm.* 17—18. sýslat —komnum] gørt *f;* gørt at meistarinn kom *(*kemr *K),* enda *Klm.* 18. hinn ungi] hinn jungi *K;* junkeri *lm.*

Digitized by Google

Rémundr margar listir ok svá skjótt, at jafnskjótt sem meistarinn leikr, þá kann hann, áðr en meistarinn hefir út leikit, er honum skyldi kenna. Ok nú hefir hann numit allar þær listir, er meistarinn kann honum at kenna, ok margar, þær er engi kendi honum. Þó var sú ein, at langt gekk fram yfir allar aðrar, þat var burtreið, því (at) í því landi gat engi fyrir honum í sǫðli setit, ok svá gat ok engi honum or sǫðli komit, ok eigi þó (at) þrír hinir fræknustu riði at honum allir senn; en hann sæti fyrir á sínum góða hesti Brúant. Þá var þvílikt, sem þeir riði at einum borgarvegg; ok eigi viknaði hann fyrir ok eigi hans góði hestr, þat vert væri eins pennings. Ok er svá

---

1. Rémundr] „Riemund“ *a.* 1—2. jafnskjótt—leikr] **hverja íþrótt, er** *(sem at f; sakn. l)* **hann sér** *fKlm.* 2. þá—hann] kann hann hana *m.* áðr en] fyrr en at *f;* fyrri en *K;* strax er *lm.* meistarinn] hans meistari *fm;* hinn *Kl.* 3. hefir] hefði *f;* hafði *K.* skyldi] skal *Klm.* 3—4. Ok—numit] Ok svá verðr *(varð f)* hann fullnumi *(fullnuma f;* fullnuma um *lm) fKlm.* 4. allar—listir] allra íþrótta *f;* allra þeira lista *K;* allar þessar listir *lm.* 4—5. er—kenna] er hans meistari k. h. a. k. *K; sakn. flm; härefter tillägges:* **at hann kann** *(kunni fm)* **sumar** *(sakn. lm)* **betr en sá** *(meistari till. lm),* **er** *(sem f)* **honum kendi** *fKlm.* 6. ein] hans íþrótt *till. Klm.* 6—7. gekk—aðrar] gekk fram fyrir aðrar, en *K;* bar af ǫðrum, en *lm.* 7—8. því landi] þý *(trol. så eller* þú?*)* landi *K;* Saxlandi *m.* 9—10. þrír—fræknustu] **riddarar** *till. fm;* hinir fræknustu III *h;* hinir sterkustu riddarar III *K;* þeir fræknustu riddarar *l.* 10. riði] *så fKlm;* riðu *a.* 10—11. en—sæti] þá sat hann **kyrr** *Klm.* 11. fyrir] þeim *till. K (otydl.).* Brúant] „Burant“ *h;* er „Bruant“ hét *Kl;* er „Berant“ hét *m;* er „Orphaitt“ hét *f.* 12. þvílíkt] þýlíkast *(trol. så eller* þúlíkast?*) K;* þvílíkast *lm.* ok] því *hl;* því at *Km.* 13—14. hann—hestr] hann(!) fyrir(!) hans góði hestr né hann fyrir **þeira hǫggum** *K;* hann fyrir þeira *(stóru till. m.)* hǫggum ok ei hans hinn góði hestr *lm.* 14. þat—pennings] *sakn. fhKlm.*

Digitized by Google

mikit af honum sagt, at engi væri hans jafningi honum samtíða, sem síðarr mun birtaz.

Hann var blíðr ok lítillátr bæði við ríka ok fátæka. Barz þessi hans frægð um ǫll lǫnd, ok varð hann af þessu víðfrægr, svá at hverr karl ok eigi síðr konurnar báðu honum góðs, ungr ok gamall, snauðr ok sæll. Hér af þótti fǫður hans ok móður þeira virðing ok elska eigi minka, svá (at) þau máttu eigi móti honum láta.

Kap. 2.

Nú sem þessa unga manns líf stendr með svá miklum blóma og margfaldri heimsins list, svá sem vér nú áðr tjáðum, þá vill hann nú hafa meirr, ef hann kann fá. Þar fyrir kallar hann fǫður sinn heimugliga fyrir sik ok mælti: „Ek bið yðr, minn

---

3—4. ríka—fátæka] mildr ok stórgjǫfull, siðlátr ok sæmdarfullr *till. f (jfr* „sidlatur ok sæmdarfullur“ *Ver. Index);* **mildr ok stórgjǫfull ok sparði** (sparaði *l)* **ekki** *till. Klm.* 4. Barz—ok] *sakn. fKlm;* Ok spurðiz þetta víða *h.* 5. ok] *sakn. a.* 5—6. svá—góðs] af því lofaði hann hver tunga, er hans nafn kunni *f;* svá hvar sem hans var getit, óskuðu honum allir góðs *h;* **svá at hver tunga,** (sú *till. K)* **er hans nafn kunni,** bað honum góðs *Klm.* 7—8. Hér—minka] Ok hér eptir virða hann faðir ok móðir *f;* Hér með unni honum faðir hans *(sakn. lm)* ok móðir með heitri (heitri *till.(!) K)* ást og elsku *Klm.* 7. móður] móðir(!) *a.* 9. láta] **eðr móti hans vilja gera** *till. Klm.* 11. þessa—manns] hans *fKlm.* 12. margfaldri—list] margfaldri heims(!) list *a;* mikilli heimsins mekt (makt *m) Klm.* 12—13. svá—tjáðum] sem nú var tját (sagt *K) hKlm.* 13. nú(2)] þó *hm;* þó enn *Kl.* meirr] meira *K;* meiri makt *m.* 14—15. Þar—mælti] segir hann sínum fǫður sinn vilja, en þat er svá at skilja *f;* því talar hann við sinn fǫður einsliga, segjandi *h;* því talar hann við sinn fǫður (feðr *K)* einsliga **ok segir honum sinn vilja, en** *(sakn. K)* **þat er svá at skilja** *Klm.* 15. bið yðr] *sá ah;* vilda *fK;* vildi *lm.*

Digitized by Google

kæri faðir, at þér gerið bréf ok boð um allt yðart ríki til þeira, sem beztir eru, at þeir sendi
1v yðr sína sonu, ‖ mér til samlags ok þjónustu, svá at várr flokkr sé auðkendr, hvar sem vér kunnum fram at koma."

Nú af því (at) hans faðir má honum ekki í móti láta, er þetta þegar sýslat. Sendir hann ágætan mann með þessum boðum, at þeir kæmi með fríðu fǫruneyti. Ok eptir mátuligan tíma kemr hann aptr með XII konungasonu, því at hverr í sinn stað vildi Rémundi þjóna ok með honum bæði lifa ok deyja. Tekr hann nú við þeim með mikilli list ok kurteisi, því at þeir váru allir kurteisir, en þó er einn frænknastr, sonr konungsins af Frakklandi, er Berald hét. Skipar Rémundr honum næst sér, en þá hverjum eptir makt ok ríkdómi, svá at ǫllum vel líkar.

---

1. gerið] gerðuð *Klm.* 1—2. allt yðart] *sä l;* yðart *fK;* allt yðar(!) *hm;* ǫll yðar(!) *a.* 2. þeira] **konunga** *till. fhKlm.* beztir] ágætastir *fhKlm.* 3. yðr] til yðar *fhKlm.* ok þjónustu] ok mektar *h;* **mektar ok virðingar** *Klm.* svá] á þann hátt *hK;* í þann máta *lm.* 6. af því] er enn, sem áðr er sagt, at *(sakn. l) hKlm.* 7. er] því er *Klm.* sýslat] gørt *Klm.* 8. boðum] bréfum ok boðskap *K;* boðskap *lm.* at —kæmi] *så lm; sakn. K;* ok sér kæran *a.* fríðu] góðu *Klm.* 9. mátuligan] náttúrligan *K.* 10. með] fríðu fǫruneyti ok *till. a.* konungasonu] *så Km;* sonu *l;* konungasyni *a.* hverr] þeira *till. K.* 11. Rémundi] gjarna Rémund(i) *K;* honum gjarnan *lm.* þjóna] fylgja *K.* 12. nú] feginn *till. h (jfr f, r. 17 nedan,* líkar]*).* 12—13. list—kurteisi] gleði *h;* gleði og hæversku *Klm.* 13. því—váru] eru þeir *Kl;* váru þeir *m.* kurteisir] ágætir *(menn till. h) hKlm.* 14. frænknastr] frekastr(!) *lm.* 15. Berald] „Beralld" *afhKlm.* Rémundr] „Riemundr" *a.* honum] hann *hl.* næst] hit næsta *fKlm.* 16. makt] sinni mekt *(makt m) fKlm.* ríkdómi] ríkleik *K;* ríkidæmi *lm.* ǫllum] hverjum *lm.* 17. líkar] ok verðr hann þeira þarkvámu harðla feginn *till. f.*

Digitized by Google

Eptir fá daga liðna segir junkeri Rémundr, at þeir skuli skemta sér með turniment. Ríða nú út af borginni með fǫgrum skotvápnum, skinundum hjálmum, steindum skjǫldum, stinnum skǫptum, sitjandi upp á góðum vápnhestum. Ganga margir upp í hæstu turna borgarinnar at sjá þaðan, hverr bezt kynni burtreið, eða hverr flestum kæmi af baki. Leika nú svá lengi dags, ok þykkiz sá vel gøra, er flesta getr af baki riðit. En sá verðr endir, at sonr frakkakonungs yfirvinnr þá alla, því (at) hann reið þá af baki, er fræknastir váru, en junkeri Rémundr var enn ekki í leiknum.

Kap. 3.

Þá mælti Rémundr við Berald: „Nú skulum vit reyna með okkr, konungsson."

„Þér skuluð ráða, keisarason," segir hann.

Þá svarar Rémundr: „Ef margir væri slíkir, þá ynni oss eigi allir."

---

2. Ríða] Síðan ríða þeir *lm.* 3. með—skotvápnum] með **fagran** *(fǫgrum h; fagrligan K)* **skara**, með *hKlm.* skinundum] skínandi *ahKlm.* 4. steindum] ok *(sakn. h)* smeltum *hlm*; ok smeittum *K.* 5. upp á] á *hKlm.* góðum] vel góðum *Kl;* vegligum *m.* vápnhestum] hestum *hKlm.* upp í] í *hKlm.* 6. hæstu] háva *hKlm.* hverr] hverir *Klm.* 7. kynni] kunni *l.* burtreið] at ríða *hKlm.* eða hverr] eðr *hK;* ok *lm.* 8. Leika] þeir *till. hKlm.* svá] *sakn. hKlm.* vel gøra] bezt hafa *fhKlm.* 9. flesta—riðit] flestum kæmi af baki *K.* endir] á þeira leik *till. fKlm;* á leik þeira *till. h.* 10. yfirvinnr—alla] vinnr *(alla till. f) fKlm.* 11. þá] alla þá *K.* 12. enn] *sakn. Klm.* í leiknum] á leikvellinum *lm.* 15—18. okkr—allir] okkr. Konungsson segir: „þér skuluð ráða; þó margir væri slíkir, þá „innid" oss ei heldr" *h;* okkr. Konungsson segir: „þér skuluð því ráða; en þó margir væri slíkir *(sem ek till. lm.)*, þá ynni *(„inni" þeir lm)* oss *(sakn. lm)* ei *(ekki lm)* því *(at lm)* heldr" *Klm.* 16. keisarason] konungsson *a.*

Digitized by Google

Nú ríðr hvárr qðrum í gegn, ok leggr Berald í skjǫld keisarasonar, sem honum var hægast, ok brast skaptit í sundr í tvá parta. En junkeri Rémundr sat svá fast, at hann bifaðiz hvergi, heldr tók hann sinni hægri hendi til konungssonar ok hóf hann burt ór sqðlinum. Ok sem hann hafði sýnt sinn frábæra riddaraskap, þá setr hann konungsson aptr í sqðulinn sem hógligast. Er nú enn sem fyrr, at allir lofa Rémund af sínum frábærum riddaraskap, sem hann sýndi með sínum listum á þessum nýkomna konungssyni.

Nú kallar Rémundr til sín alla konungasonu ok frétti, hvárt þeir vildi honum fylgja, hvert sem hann færi, útan lands eða innan, ok aldri við hann skilja, nema hans sé lof eða leyfi. En þeir svǫruðu

---

1. Nú—gegn] Ríðaz þeir nú at *f*; Nú ríðaz þeir at *K*; Nú ríðr hvárr qðrum í móti (mót *h*) *hlm*; *härefter tillägges:* **ok leggr hvárr í annars skjǫld** *lm*. hvárr] hverr *a*. 3. skaptit] *sakn.(!) K*. í sundr] *sakn. m*. parta] hluti *Klm*. 4—5. heldr—hann] en hann tók (..k *K*) *fKlm*. 5. hendi] *så fhKlm*; hǫnd *a*. 6. hann] léttiliga *till. h*; **léttliga** *till. K*; sem léttiligast *till. l*; svá léttliga *till. m*. burt] *sakn. hlm*. hafði] hefir *hKlm*. 7. sinn—riddaraskap] sitt afl ok frábæran riddaraskap *Klm*; sinn „frabær skap" *a*. 8. sem hógligast] sem hægligast *lm*; *sakn. fh*; *härefter tillägges:* ok ríða síðan heim í borgina *f*; ríða síðan til sinna manna *h*; **ríða nú báðir til sinna manna** *Klm*. Er] *så hKlm*; Berr *a*. 9. lofa] lofuðu *l*. 10. frábærum] *så ah*; *sakn. fKlm*. riddaraskap] ok íþróttum *till. fm*; **ok** *(sakn. l)* **frábærum leikum ok íþróttum** *till. Kl*. 10—11. með—á] nú „enn lidnumm" á *f*; „lydnum" ok *hK*; nú á *l*; á *m*. 11. nýkomna konungssyni] fræknasta konungssyni *f*; nýkomnum konungasonum *hKlm*. 12. Nú] Því næst *lm*. sín—konungasonu] *så hK*; sín alla konungasyni *a*; allra konungasonanna *lm*. 13. frétti] fréttir *hl*. vildi] *så h*; vildu *aK*; vilja *f*; vili *lm*. fylgja] þjóna *K*. 13—15. hvert—leyfi] útan lands ok innan ok aldrigi við hann skiljaz útan hans lof ok leyfi *f*; hvar hann vill fara útan lands ok innan ok aldri útan hans leyfis við hann skilja *h*; ok aldri við hann

Digitized by Google

allir náliga senn, at þeir vildi honum gjarna fylgja ok aldri við hann skilja, nema dauðinn skili þá. Þá mælti junkeri Rémundr: „þér skuluð vinna at þessu eiða, at þér bregðiz mér aldri í hverjum nauðum, sem vér verðim staddir.“ Eptir þetta gengu þeir saman í þetta trygðarband við Rémund, ok síðan mintiz hvárr við annan ok allir við keisarason. Eptir þetta stíga þeir á sína hesta ok riða heim til borgar með mikilli gleði ok skemtan, ok drekka nú glaðir og kátir.

Er keisarinn nú með mikilli gleði, er hann sér sinn son svá mjǫk mektaz af sínum íþróttum ok frábærum riddaraskap ok þeim ágætum konungasonum, er honum vilja þjóna sem sínum herra.

Þykkir junkera Rémundi sitt líf standa með svá miklum blóma, at hann vill eigi framarr æskja.

---

skilja fyrir *(sakn.? K)* útan hans lof eðr *(ok lm)* leyfi, hvert *(er till. K)* hann vildi fara útan lands eðr innan *(lands till. l) Klm.* 15. svǫruðu] svara *hKl;* greina *m.*

1. vildi] vilja *K;* vili *hlm.* gjarna] gjarnan *här och förstädes a; sakn. K.* 2. nema] útan *hKlm.* 3. mælti] „s.“ *K.* at] á *m.* 4. aldri] ekki *m.* 5. verðim] verðum *aK;* erum *hlm.* 5—6. Eptir—trygðarband] Þeir taka þá hǫndum saman *f;* Eptir þat *(þetta m)* gørt taka þeir *(allir till. lm)* hǫndum saman *hKlm.* 6. trygðarband] „trigdar band“ *a.* 7. mintiz] minniz *hKl.* hvárr] hverr *K.* 8. Eptir þetta] gørt *till. h;* Ok eptir þetta *(þat K)* gørt *Klm.* 8—9. ok—borgar] *sakn. l.* 9. borgar] í borgina *hK.* 10. nú] mjók *lm.* 11. gleði] ok skemtan *till. m.* 12. mjǫk] *sakn. lm.* mektaz] hafa *till. lm.* af] í *m.* íþróttum] yfirvættis íþróttum *f (jfr:* „af sinum yfervættjs *(„yferættis“ citeras så på annat ställe i Ver. Index)* i þrottum ok fabæruin riddaraskap“ *Ver. Index).* 13. ágætum] ǫllum ágætum *hlm.* 14. þjóna] fylgja ok þjóna *hlm;* **ok fylgi velta** *till. K.* sínum] réttum *till. K.* 15—16. standa—blóma] með svá *(sakn. hK)* miklum blóma standa *hKlm; härefter tillägges:* **í þenna** *(þann h)* **punkt** *fhKlm.* 16. vill—æskja] *så hKlm;* sjálfr æskir eigi framarr *f;* vill eigi framarr missa *a.*

Digitized by Google

Allir lofa hann nú ok vegsama. Ferr nú hans frægð ok framgangr um alla norðrhálfu heimsins. Kann
2r þat maðr manni at segja, at engi finniz slíkr, ‖ þó (at) leitat sé um alla verǫld, sem junkeri Rémundr í Saxlandi. Sitr hann nú í síns fǫður ríki með heiðr ok hæversku, sæmd ok sóma, virðing ok frama í langa tíma ok allt hans vegliga mengi.

Kap. 4.

Heyrið nú, góðir menn, er eigi hryggiligt um þenna keisarason, prýðiligan ok dygðugan, með allri heimsins makt, sem hann er nú? Víst er þat syrgiligt at vita um svá mildan ok hæverskan riddara, ok eigi skyldi honum þat til handa bera, at hann skyldi hinn aumasti haldinn vera allra manna.

1—2. frægð—framgangr] frægð ok frami *hlm;* frami ok frægð *K.* 2. um] náliga um *Klm.* norðrhálfu] norðrálfu *a;* norðrálfuna *Klm.* heimsins] h. **eðr víðara** *K;* ok víðara *l;* ok víðarr annarstaðar *m.* 3. segja] er þat var *till. m.* finniz slíkr] m[uni] slíkr *K;* muni *(*mundi *m)* slíkr *(*senn *till. h)* finnaz *hlm.* 3—4. þó—verǫld] *sakn. K;* þó at leitat sé um alla álfuna veraldinnar *l;* þó leitat væri um alla heimsálfuna *m.* 4. junkeri Rémundr] keisarason *hK;* keisarason junkeri Rémundr *lm.* 5. fǫður] *sá K;* fǫðurs *ahlm.* 6. virðing—frama] mekt ok virðing *(*virðingu *h) hKlm.* 6—7. í langa] um marga *Kl;* um langa *m.* 7. vegliga] vegligt(!) *K.* 9. er eigi] er at þat nú *(sakn. m)* eigi *lm.* hryggiligt] mjǫk syrgiligt *K.* 10. dygðugan] „digdum skaptan“ *a.* 10—11. prýðiligan—nú] **ef nǫkkurn skugga eðr þesskonar** *(. . . . . K)* **dregi á hans frægð**, svá ágætr sem hann er *(*var at sǫnnu *l) Kl.* 11. Víst—þat] Jú*r*, víst er þat er(!) þat(!) *K;* En þat er *l.* 12. syrgiligt] hryggiligt *hl.* vita] slíkt *till. l.* hæverskan riddara] lítillátan, blíðan ok hæverskan junkera *K;* blíðan, lítillátan ok hæverskan junkera *l.* 13 eigi—þat] mein er, at honum skyldi slíkt *l.* skyldi] skuldi(!) *K.* 13—14. at—manna] *sakn. hKl.*

Digitized by Google

Heyrið mér, góðir vinir, ok látið yðr mín orð í eyrum loða! Leggið af hark ok háreysti ok hlýðið, hvat sá segir, sem sǫguna less, því at betra er at heyra fagrar dæmisǫgur ok æfintýr, frá ágætum mǫnnum sǫgð, heldr en at heyra únytsamligt skvaldr, framflutt með úhyggiligum hlátri, sem margir heimskir menn gøra. Vili þér eigi svá gøra, þá er únýt ræða þess, er sǫguna segir, því at henni er eigi gaman, nema allir þegi nema sá, sem sǫguna segir, því (at) þat er skemtiligt at heyra góðar sǫgur frá ágætum mǫnnum.

Kap. 5.

Þar er nú til at taka, er fyrr var frá horfit, at keisarason gengr til sængr sinnar undan drykkjuborðum, þegar tími var til kominn; ok þegar sofnaði hann.

---

1. mér] *så a.* 1–2. Heyrið—loða] Nú *(þó till. h, K?)*, góðir menn *hKlm.* 2. af] niðr *hKlm; härefter tillägges:* **gný ok glaum** *(glam h) hK;* glaum ok gaman *lm.* hlýðið] til *till. hlm.* 3. sem—less] sem undir bókinni sitr ok sǫguna fram þylr *h;* **er** *(sǫguna less ok till. lm)* **undir bókinni sitr** *Klm.* betra] *så hKlm;* fagrt *a.* heyra] segja *lm.* 4. fagrar] *så ah;* góðar *Klm.* æfintýr] fǫgr æfintýr *K (trol. så), lm.* 5. at heyra] *sakn. hKlm.* skvaldr] skjal ok skrum *Kl;* skraf ok skrum *m.* 5–6. framflutt með] *sakn. m.* 6. úhyggiligum] úheyrilig[um] *K.* hlátri] orðum *lm.* 6–7. sem—gøra] *sakn. lm.* 7. eigi svá] ok ei þat *K;* ok ekki *(eigi m)* svá *lm.* únýt ræða] lokit *(aflokit h)* starfi *hKlm.* 8. sǫguna segir] undir bókinni sitr *K.* 8–9. því—segir] *sakn. m.* 9. nema(1)] útan *K.* nema(2)] útan *Kl.* 10. skemtiligt] ok hyggiligt *till. K;* bæði til skemtunar ok svá einninn til góðra eptirdæma *l;* einninn til skemtunar ok svá til góðra eptirdæma *m.* heyra] heiðra *m.* 13. fyrr] áðr *hlm.* 14. gengr] gekk *K.* 15. þegar*(1)*] sem *Klm.* til kominn] til *fhK; sakn. lm.* þegar(2)] *(sem till. f)* **hann var í sæng kominn,** þá *(sakn. f) till. fKlm.* sofnaði] sofnar *fK.*

Digitized by Google

Ok þá þykkiz hann kominn langt út í lǫnd, en þat vissi hann eigi, hvert land þat var. Hann var ok svá kominn í eina borg svá sterka ok stóra, at eigi fann hann slíka fyrr. Þar var víða fagrt um at litaz. En þó sá hann þau III hús, er af báru ǫllum ǫðrum. Þat var musteri svá fagrt, at aldri sá hann slíkt fyrr. Þat var með rauðu gulli byst, ok allir þess turnar váru gulligir at sjá. Konungshǫll var annat herbergi, er enn bar af ǫðrum herbergjum. Hon var gør af hvítum marmara, með allskonar hagleik gør. Hon var með rauðu gulli þakin, ok allir veðrvitar váru gulligir, sumir silfrligir, ok aldri sá hann þá hǫll, er með meira hagleik væri gør. Enn gat hann at líta hit þriðja herbergi standa mjǫk jafnframt kirkjunni ok hǫllinni. Þat var einn kastali með sterkum múrum ok svá háfum, at ekki mátti yfir komaz nema fljúgandi fuglar. Hann var með ǫllum litum, rauðum ok

---

1. þá—hann] þegar *till. h;* þegar þykkiz hann *Klm.* langt] *sakn. fK.* 3. ok svá] ok *fKm; sakn. hl.* 4. fann] hafði —sét *f;* sá *hKlm.* slíka] aðra slíka *lm.* Þar—víða] Þar var ok *fKl;* var þar ok *hm.* 5. hann] þar *till. fm.* þau] *sakn. m.* 6. fagrt] ágætt *fhKlm.* 7. byst] *så enligt K;* „list" *a;* þakit ok „byrgtt" *f;* þakit *h;* þakit ok með *(sakn. lm)* rauðu (rauða *m)* gulli byst („bigt" *lm) Klm.* 8. þess] *så lm;* hennar *aK.* gulligir] gullugir *här och flerstädes a.* 8—9. Konungshǫll var] Konungshǫll sá hann *fhlm;* Keisarason sá enn *K.* 9. er enn] þat *K.* 10—11. Hon—var] Sjá(?) hǫll(?) var gør *K.* 11. gør] *sakn. fhlm.* rauðu gulli] rauða gulli *här och flerstädes a.* 12. þakin] *sakn. K.* allir veðrvitar] á henni *till. f;* hennar veðrvitar *hKlm.* silfrligir] silfrslegnir *lm.* 13. þá] slíka *lm.* meira] *så Kl;* meiri *am.* 14—15. Enn—standa] (En sjá(!) *till. K)* hit *(sakn. flm)* þriðja herbergi sá hann standa *(sakn. h) fhKlm.* 15. mjǫk] *så K; sakn. fhlm;* mitt *a.* jafnframt] *så alm;* jafnnær *fK;* næri *h.* 16. múrum] steinmúr *fhKlm.* 17. háfum] hár(!) *K.* nema] útan *fKlm.* 17—18. fljúgandi fuglar] fugl fljúgandi *hl;* flj. fugl *m.* 18. ǫllum] ymsum *lm*

Digitized by Google

blám, gulum ok grænum, svǫrtum ok hvítum. Allir hans turnar váru rauðu gulli þaktir. En upp af miðjum þessum kastala var einn turn gørr, en upp af turninum var eitt hús eða svá sem húfa. Hon var kringlótt ok með svá mikilli list ok frábærum hagleik gør, at hann þóttiz eigi kunna at skilja, því at um þetta hús váru svalir útan svá sem með gullpílárum, en gluggar fyrir gler af kristallo. Þetta hús sneriz svá, at dyrrnar horfðu æ jafnan á sólina. Upp af þessu húsi eða húfu var stǫng, en upp af stǫnginni var einn knappr af rauðu gulli, en upp af knappinum var einn flugdreki. Sá var mikill vexti. Hann breiddi frá sér báða vængi, ‖ búinn 2v til at fljúga. Hann hafði þann mikla gullknapp sér í klóm, sem myndi hann nema upp í loptit allan kastalann ok fljúga í burt. Drekinn var grænn at lit, en vængir hans váru gulligir. Hann var

2. rauðu] með rauða *K.* þaktir] slegnir *lm.* 3. miðjum þessum] þessum *l;* þeim *m.* gørr] **með undarligum hagleik** gørr *fKlm;* gørt m. u. h. *h.* 4. turninum] þessum turni *(turn m) lm.* eitt] *sakn. K.* eða] *sakn. m.* svá sem] *sakn. K.* 4—5. húfa—kringlótt] annarr knappr *(hnappr l).* Þat var kringlótt sem húfa *lm.* 4. Hon] Þat *fK.* 5. svá—frábærum] undarligum *lm.* 6. gør] gørt *Klm.* þóttiz] þat *till. K.* kunna at] *sakn. Klm.* skilja] um þetta hús *till. lm.* 7. því at] *sakn. fhKlm.* um—hús] útan um þat *lm.* váru—sem] útan váru fagrir *(sakn. K)* svalir *(salir h) fhK.* 7—8. svalir —gullpílárum] gulligar *(gullugar m)* svalir með fǫgrum silfrþiljum *lm.* 8. gluggar—kristallo] fyrir gler var hafðr sá ágæti kristallus *lm.* 9. sneriz svá] var svá reist *K.* æ] *sakn. fhK.* 10. þessu—húfu] þeiri húfu eða húsinu miðju *K.* eða húfu] *sakn. hm.* var] stóð *lm.* stǫng] ein stǫng *fhKlm.* 10—11. upp af] upp á *h;* uppi á *K.* 11. knappr] hnappr *lm.* 11—12. upp af] ofan á *h;* á *K.* 12. knappinum] hnappinum *K.* Sá var] *sakn. fhKlm.* mikill] harðla mikill *hKlm.* 13. frá sér] *sá afh; sakn. K (trol.);* út *lm.* báða] sína *h;* báða sína *lm.* 14. þann mikla] ok líka einn *l;* ok *(þann till. K)* hinn mikla *Km.* 15. myndi] mundi *ahlm;* „mdi" *K.* 16. í burt] í burtu *am;* með *till. f;* með hann *till. K(?)lm.* 17. lit] líta *lm.*

Digitized by Google

með gapanda gini ok horfði jafnan á vindinn. Mikit fannz junkera Rémundi um þetta herbergi.

Þar næst sá hann, at út af musterinu gekk kennimannaskari með fásénum skrúða, en í miðjum þessum skara gekk einn dýrligr erkibiskup með tólf lýðbiskupum. Þeir gengu þar til, sem Rémundr stóð.

Þessu næst sá hann annan skara, eigi minna en sá fyrri; sá gekk út af þeiri hǫll, sem fyrr var frá sagt. Þessi skari var fagrliga búinn með ágætum klæðum ok margir með dýrligum vápnum. En í miðjum þessum skara sá hann einn mektugan konung með gullkórónu ok skrýddan hvítum purpura. Þessi skari gekk ok þar at, sem Rémundr stóð, ok margir aðrir flokkar. Þessi konungr var svá mektugr, at hann leiddu IV konungar.

Þar næst sér Rémundr, at upp lukuz dyrr

---

1. gapanda] *så fK;* gapandi *ahlm.* gini] *så ah;* munni *fKlm.* jafnan] *så ah;* æ *fKlm.* vindinn] sólu *h;* sólina *lm.* 3. Þar] Þessu *fhKl;* Hér *m.* hann] *så af;* keisarason *hKlm.* musterinu] *så fKlm;* þessu musteri *h;* herberginu *a.* 4. kennimannaskari] mikill kennimannaskari *(*kennamannaskari(!) *l) fhm;* mikill kvennaskari *K.* fásénum] *så af;* frábærum *hKlm.* 5. gekk] var *fhKlm.* 6. tólf] fjórum *fhKlm.* gengu] viku *fhlm;* víkja *K.* þar] þangat *fhK;* þann veg *lm.* 8. Þessu] Hér *fhKlm.* minna] minni *a.* 8—9. eigi—fyrri] heldr meira *f;* meiri *h;* eigi minna *(*minni *lm)* heldr meira *Klm.* 9. fyrr] áðr *fKlm.* 11. margir] af þeim *till. lm.* margir með] *sakn. fh.* 12—14. i—purpura] *så ah.* 12—13. sá—konung] var leiddr einn kórónaðr konungr *lm.* 13. gullkórónu] gulligri kórónu *Klm.* skrýddan] skrýddr *K; sakn. lm.* 14—16. Þessi—konungar] Hann leiddu fjórir konungar *(*kórónaðir *till. lm).* Þessi skari veik ok *(sakn. h)* þangat *(*þar *f)* at *(sakn. hK),* sem Rémundr stóð, ok margir aðrir flokkar *fhKlm.* 17. Þar] *(*En *till. K)* þessu *fhKlm.* lukuz] lúkaz *fhKlm.* dyrr] *så af;* port *hKlm.*

Digitized by Google

kastalans. Þar gekk út margt fólk, fyrst leikarar, þá piparar; ok allra handa hljóðfæri váru þar leikin: simfón ok saltérium, hǫrpur ok gígjur ok timpanistria ok organ.

Hér eptir sér hann, at gengr mikill prýðiligr ok undarligr flokkr, svá at øngvan sá hann slíkan fyrr. En í miðjum þessum skara var leidd ein jungfrú svá fríð ok fǫgr, at øngva sá hann slíka hvárki áðr né síðan. Hana leiddu II konungar kórónaðir, en frammi fyrir henni gengu IV hertugar, en næst eptir henni gengu II jarlar ok halda upp hennar klæðum. IV greifar ganga út af, tveir til hvárrar handar, ok báru IV stengr gulligar at sjá. En upp af stǫngunum var einn glerhiminn at sjá,

---

1. kastalans] borgarinnar ok kastalans *lm.* Þar—út] Ok þar gengr út *fKlm;* Gekk þar út *h;* Þar gekk *a.* margt fólk] mikill flokkr *lm.* 2. hljóðfæri] sǫngfæri *fK, Ver. Index;* ok sǫngmenn *till. lm.* þar] þá *l.* 3. simfón] *så K;* symfon *a;* symphun *f;* simphon *hl;* symphon *m;* -phanum *härmed börjar C.* saltérium] *så lm;* salteriur *a;* psalterium *CfK;* psaltari *h.* 3–4. timpanistría] *så K;* timpanista *a;* timphanistrium *C;* „Tymphanum (Tympanistrum)" *f;* tymphanistris *l;* timphanis *m;* bumban *h.* 4. organ] *så ahm;* organa *C;* organum *fKl.* 5. sér—gengr] *så aC;* ferr *f;* sér hann *h;* sér hann at ferr *Klm.* 5–6. mikill—flokkr] mikill skari ágæta(!) vel virðuliga búinn *C;* svá mikill skari, undarliga búinn ok vel *f;* fríðan skara *h;* mikill skari ok *(sakn. lm)* ágætr ok **undarliga vel** *(sakn. m)* klæddr *(búinn lm) Klm.* 6. svá at] ok *C.* 6–7. slíkan fyrr] annan fyrr þvílíkan *C;* svá vel búinn fyrr *h.* 7. var—ein] sá hann ganga eina *C.* 8. fríð—fǫgr] fríða ok fagra *C.* slíka] fyrri *till. lm.* síðan] síðarr *l.* 10. henni] *sakn. m.* IV] *så aCfh;* II *Klm.* hertugar] greifar *hm;* en næst eptir gengu tveir hertugar *till. l.* 11. næst] *sakn. Cf.* henni] *sakn. Klm.* II] III *C;* fjórir *f.* halda] heldu *CfKlm.* 12. ganga] *sakn. C;* gengu *fKlm.* út af] *så aC; sakn. (trol.) K;* með *lm.* tveir] sínir tveir *lm.* 13. ok báru] berandi *CfhKlm.* IV] stórar *K.* 14. af] á *Ch.* stǫngunum] stǫnginni *K;* -gum *eller* -gun[n]i(?) *härmed börjar D.* glerhiminn] gullhiminn *l;* gulligr *till. lm.* at sjá] **sakn.** *CDhKlm.*

Digitized by Google

með undarligum hagleik gørr ok mjǫk fásénum. Þar var á dregit sól ok tungl með mikilli list ok fásénum hagleik. Upp af þessum himni stóð ein stǫng með mǫrgum hlutum. Var annarr af rauðu gulli, en annarr af hvítu silfri. En upp af stǫnginni var einn gullknappr stórr, en á knappinum stóð einn mikill ari; því þótti líkast hans fjaðrar, sem ǫnnur væri ór gulli, en ǫnnur af silfri. Allmikil gleði þótti honum at horfa á þenna skara, því (at) marga mátti þar líta góða jungfrú, þó (at) ein bæri af ǫllum qðrum með miklu meiri prýði, virðing, sæmd ok sóma, en ek fáfróðr, heimskr ok
$a^{1}3^{r5}$ málstamr kunni frá at segja. Var þar nú mikit fjǫlmenni saman komit.

---

1. ok—fásénum] *sakn. lm.* 2. Þar—dregit] Upp á himninum var gørt *lm.* dregit] *så a;* dregin *CDfhK.* tungl] **ok stjǫrnur** *till. CDfhKlm.* 2—3. ok(2)—hagleik] ok vélfinni *CDKl; sakn. fhm.* 3. af þessum] ór **miðjum** *(m . . . . . D)* þessum *CDfhK;* ór þessum miðjum *(sakn. m) lm.* himni] glerhimni *Cm.* 4—5. með—silfri] gør með hlutum. Var annarr af hvítu silfri en *(. . D)* annarr *(. . . arr D)* hverr af rauðu gulli *CD;* af rauðu *(rauða f)* gulli *fh;* með ymsum litum af silfri og gulli *lm.* 5. hvítu] hvíta *a.* upp af] uppi á *D.* 6. stórr] *sakn. hlm.* á] upp af *C;* upp á *m.* 7. einn—ari] *så CD;* einn ari *f;* einn ari, mjǫk mikill *hlm;* ein mikil „ora" *a.* því] þat *m.* þótti] *så CDhlm;* þóttiz *a.* líkast] vera líkast *D.* fjaðrar] *så D;* fjaðrir *aChlm.* 7—8. hans —silfri] at hans fjaðrir væri ǫnnur hver ór hvítu silfri, en ǫnnur hver ór rauðu gulli *C.* 8. ór] af *lm.* 9. þenna] þennan *här och flerstädes a.* 10. góða] „atlǫnz" góða *a;* fríða *CD;* fagra *lm.* 11. qðrum] *så am; sakn. CDfhl.* 11—13. með—segja] **sakn.** *CDfhlm; härefter tillägges:* **Þessi skari víkr** *(veik h)* **ok** *(sakn. Ch)* **þangat** *(þar C)* **til** *(. . . D; sakn. h;* **at** *lm)* **sem** *(. . m D;* **at** *till. f)* **Rémundr** *(hann Dl)* **stóð** *(var Ch)* ok *CDfhlm.* 13. Var] verðr *CDflm;* varð *h.* 14. saman komit] at saman komnum *(komandum C;* komandi *D)* þessum flokkum *(flokk C) CDfhlm.*

Digitized by Google

Nú tekr hinn mektugi hǫfuðkonungr í hǫnd Rémundi, en erkibiskup í aðra, ok leiddu hann með ágætri processiu í þat dýrliga musteri, sem fyrr var frá sagt, ok allt innarr fyrir gráður háaltarisins. Þangat var ok leidd hin ágæta jungfrú með þann glerhimin, er yfir henni var borinn; ok síðan lagði erkibiskupinn saman þeira hǫfuð. Þóttiz hann þat hér um skilja, at þat skyldi vera púsunarmessa. Less erkibiskupinn nú slíkt yfir þeim, sem þar er til skipat. Síðan syngz messan allt út til pacem; ok tekr junkeri Rémundr pacem ok gefr jungfrúnni. Ok þá dregr hann sitt fingrgull upp á fingr jungfrúnnar; ok hon tekr sitt fingrgull ok lætr á hans fingr. Þat var svá gott gull, at slíkt sá hann ekki fyrr. Þat var gørt með frábærum hagleik. Síðan syngz út messan til enda.

Ok eptir þetta eru þau ungu hjón leidd til

---

2. Rémundi] á Rém. *C;* Rémund *Df;* Rémundar *m.* en—aðra] *så CDfh;* ok erkib. í a. *lm;* ok aðrir konungar a^1. leiddu] leiða *flm.* 3. processiu] processione *Df.* dýrliga] listuliga *l;* lystiliga *m.* musteri] mynstr *D.* fyrr] áðr *lm.* 4. gráður] *så CDfhlm;* grátur a^1. háaltarisins] *så fh;* háaltarins(!) a^1C; . . altarisins *D;* altarisins *lm.* 5. hin ágæta] þessi hin *(sakn. D)* fríða *CD;* sú hin fríða ok fagra *lm.* jungfrú] frú *D.* 7. hǫfuð] *så* a^1CD; **hendr** *fhlm.* 8. hér—skilja] undirstanda *CDflm;* vita *h.* þat] þar *Cf;* hér *Dh.* skyldi] „mdi" *CD;* mundi *hlm.* vera] eiga at vera *Ch;* . . . . vera *D.* 9. slíkt—þeim] yfir *(fyrir l)* þeim slíkt *(allt C) CDflm.* sem—skipat] er til liggr *(„leggr" l) lm.* 10. út] *sakn. C.* 10—11. tekr—Rémundr] sem *(svá sem fm; svá l)* junkeri *(jungherra C;* junkera *D; sakn. h)* Rémundr tekr *CDfhlm.* 11. pacem] „fasen" a^1. Ok(2)] *sakn. CDfhlm.* 12. upp—jungfrúnnar] upp á fingr jungfrúnni *D;* á hennar fingr *f;* á fingr hennar *h;* henni á fingr *lm.* 13. ok(1)—lætr] hun dregr ok sitt fingrgull *f.* fingrgull] gull *m.* ok(2) lætr] upp *C;* ok dregr *Dlm.* fingr] hǫnd *fhlm.* 14. svá—gull] mjǫk ágætt *h;* svá ágætt gull *lm.* slíkt—ekki] aldri sá hann slíkt *C;* sl. s. h. aldri *m.* 15. frábærum] undarligum *lm.* 16. til enda] *sakn. C.*

Digitized by Google

konungshallar með slíkri mekt, sem fyrr var frá sagt. Var þar veizla svá prýðilig ok mektug, sem slíkum hlutum hæfir, sem áðr var tínt.

Síðan þótti honum þau leidd til þess ágæta kastala, sem áðr var frá sagt, af sjálfum hǫfuðkonunginum ok allri hans makt, ok upp í þat kringlótta hús, sem áðr var um rætt. Ok svá mikit sem honum fannz um þetta herbergi útan á at sjá, þá þótti honum nú enn framarr. xxx pílára stóðu í þessu húsi, allir af hvítu fílsbeini, gørvir með miklum hagleik ok rent víða í skurðina rauðu gulli ok víða settir ágætum steinum. Í milli þeira var eitt hválf, allt lagit ok laugat rauðu gulli. Í þessu hválfi var hinn ágæti steinn karbunkulus ok

1. fyrr] áðr *Dlm.* 1—2. frá sagt] sagt frá *C;* talt *l;* sagt *m.* 2. prýðilig] fríð *C;* fríðilig *D.* ok mektug] ok mjǫk mektug *Dl; sakn. fm.* 3. slíkum] „þvileikum“ *C;* þílíkum *D;* þvílíkum *lm.* hæfir] hæfði *Cf;* „hefdi“ *D;* til heyrði *lm.* tínt] um rætt *lm.* 4. þótti honum] váru *lm.* til þess] í þann *CDlm;* í hinn *h.* 5. áðr] fyrr *Cl.* 5—6. sagt—ok(2)] sagt ok allri hans hirð(!) af sjálfum hǫfuðkonunginum *l;* talt (var þar svá prýðilig veizla ok mjǫk mektug ok allri hans hirð(!) *inskjutes här enl. senare anteckn. i marg.)* af sjálfum hǫfuðkonunginum *m.* 6. makt] mekt *CD.* 7. sem—rætt] *sakn. lm.* áðr—rætt] fyrr *(. . rr D)* var frá sagt *CD.* 8. herbergi] hús *hlm.* á] *sá CDlm; sakn.* a^1. 9. framarr] meira *CDlm; härefter tillägges:* **ef á mætti gæða** *CD;* um *(sakn. m)* vert um þá ágætligu bygging, er þat var með innan prýtt ok gulli laugat *lm.* pílára] *sá CD;* pílárar a^1fhlm. 10. þessu húsi] **miðju** þessu húsi *f;* miðju húsinu *h;* þessu miðju húsi *l.* hvítu] *sá h;* [h]vítu *D;* hvíta *C;* hvítum a^1; *sakn. lm.* fílsbeini] *sá CDh;* fílabeinum a^1m; fílsbeinum *f;* fílabeini *l.* gørvir] **ok grafnir** *till. f;* grafnir *lm.* 11. víða—gulli] í skurðina *(skurðuna C)* með *(sakn. C)* rauðu gulli *CD;* rauða *(hvítu h; sakn. l)* gulli í skurðina *fhl;* víða í rauða gulli a^1. 11—13. ok—gulli] *sakn. m.* 12. settir] sett *C.* steinum] gimsteinum *l.* þeira] þessa *(þessarra fhl)* pílára *CDfhl.* 13. hválf] hólf *C.* rauðu] með rauða *Dl.* 13—14. Í—hválfi] En í millum þessarra hólfa *C;* En *(sakn. m)* í **miðju** þessu hválfi *(húsi m) Dlm;* En í miðju hválfinu *f;* Í miðju *h.*

Digitized by Google

lýsti um herbergit með sinni birtu. Á miðju gólfi var ein sæng, er honum fannz eigi lítit um. Hon var ǫll með rauðu gulli gør ok víða steinum sett.

Til sængr váru þau leidd, junkeri Rémundr ok þessi jungfrú. || Ok nú þótti honum, sem sú ágæta a2v25 jungfrú væri lǫgð þar niðr í þessa sæng. Þar niðr lagðiz hann eptir konungsins skipan ok vilja. Guð gefi þeim aldri at skilja! Ok sem hann hugðiz til gleði ok gamans at snúaz at henni með mjúku faðmlagi, þá vaknar hann í sinni sæng með mikilli áhyggju ok þungum trega, hugsar um sinn draum, lítr nú á hǫndina ok sér þat gull, sem hann við tók af jungfrúnni. ‖ Ok svá mikit sem honum þótti 3r um vert sofanda, þá fannz honum nú meira til, því

1. lýsti um] birti *C*; lýsti *D (trol.), flm*; lýsandi *h*. herbergit] allt herbergit *CDfhlm*. birtu] birti *CDfl*. gólfi] gólfinu *D*; þessu hválfi *hlm*. 2. var] stóð *CDfhlm*. 2—3. er—sett] af filabeinum ok af gulli gør ok dýrum gimsteinum sett en „for" skorin „fyrir" af hvítu silfri *f*; með gulli gør ok gimsteinum sett *h*. 3. rauðu—steinum] gulli ok gimsteinum smíðuð ok *lm*. gulli] **ok silfri** *till. CD*. gør] *sakn. C*. 4—5. junkeri—jungfrú] *sakn. CDfhlm; härefter tillägges:* **með meiri virðing ok sóma, mekt ok sæmd, en maðr kunni frá at segja** *C*; með meira þris, sæmd ok mekt, virðing ok sóma, en ek kunni . . . . . segja *D*; með miklum þris ok sóma ok meiri virðingu, en ek kunni frá segja *f*; með mikilli mekt ok virðingu, sæmd ok sóma, framarr en ek kann greina *h*; með meira þris, mekt ok virðing, sæmd ok sóma, en ek kunni frá at segja *l*; með meiri þris, en ek kunni frá at segja *m*. 5. Ok nú] Síðan *CDflm*. ágæta] hin fríða *C*; fríða *h*; hin væna *Dflm*. 6. lǫgð] leidd *m*. þar niðr(1)] *sakn. CDlm*. 7. vilja] **hennar** (góðum *till. CD*) vilja *CDfhlm*. 7—8. Guð—skilja] *sakn. m*. 8. hugðiz] ætlaði sér *Cflm*; ætlar sér *h*. 9—10. at(1)—faðmlagi] *sakn. C*. með—faðmlagi] *sakn. fhlm*. 10. vaknar] vaknaði *CDfhlm*. 12. við] *så CDf*; með *a*; *sakn. lm*. 13. mikit] mikils *D*. 13—14. svá—til] fannz mikit um *f*; þykkir mikils um vert *h*. þótti—vert] til þess koma(!) *C*; fannz um *lm*. 14. sofanda] *så C*; sofandi *alm*. nú—til] þó meira um þat vert vakanda *C*; nú þó m. t. *Dl*; þó enn m. t. *m*.

Digitized by Google

at slíkt sá hann aldri í gulli, at eigi væri þetta betra.

Kap. 6.

Nú klæðiz Rémundr ok gengr til borðs í séttan tíma, drakk lítit, en etr minna. Leið svá fram nǫkkura daga, ok finna þetta skjótt hans félagar ok frétta hann at, hvat til berr, at hann er svá fákátr ok úglaðr. En hann vill eigi frá segja. Ok svá fregnar þetta keisarinn sjálfr ok dróttningin, at þeira elskusonr hefir fengit mikla úgleði. Ok þegar kallar keisarinn hann á einmæli við sik ok dróttninguna ok erkibiskupinn. Ok sem þau eru komin ǫll í einn stað, þá tekr keisarinn til orða ok mælti svá:

„Minn kæri sonr," segir keisarinn, „þat þykkir oss undarligt, at þér hafið mikla úgleði ok njótið

---

1. slíkt] slíkan grip *CDhlm.* 1—2. at(2)—betra] at þetta væri ekki langt um betra *l; sakn. m.* þetta betra] *så Ch;* þetta [bet . .] *D;* þessi betri *a.* 4. klæðiz] *så CDfhlm;* gleðz *a.* 5. drakk] drekkr *CDfhlm.* Leið] Líðr nú *CDflm;* Líðr *h.* 6. félagar] kumpánar *CD;* kompánar *f;* kunningjar *hlm.* 7. hann at] eptir *CDhlm.* berr] bæri *f;* beri *hm.* 7—8. fákátr] fálátr *C.* fákátr—úglaðr] úblíðr ok fálátr *h.* 8. ok úglaðr] ok úblíðr *CDl; sakn. m.* vill] vildi þeim *(sakn. m) Cm;* vill þeim *(?D) Df.* 8—9. Ok(2)—fregnar] Svá finnr *(ok till. h) Dhlm.* Ok(2)—dróttningin] Svá ferr þetta, at konungr ok dróttning finnr þetta *C.* 9. dróttningin] hans kæra móðir *lm.* 10. elskusonr] *så ah;* elskuligi son *(su . . D) CDlm.* 10—11. Ok þegar] Ok því *C;* Því *Dhlm.* 11. á—sik] til sín á einmæli *D;* til tals við sik leyniliga *C.* 12—13. eru—ǫll] váru nú ǫll *härmed börjar B;* eru ǫll komin *(saman till. m) lm.* 13. einn stað] *så aB;* eitt *(einu m)* herbergi *CDhlm.* 14. ok—svá] *sakn. C.* mælti] mælir *lm.* 15. kæri] *så aB;* elskuligi *CDfhlm.* segir keisarinn] s. hann *Clm; sakn. fh.* 16. undarligt] mjǫk undarligt *BCD.* hafið] *så aB;* fengit *till. CDfhlm.* mikla] svá mikla *lm.* ok njótið] njótandi *BCDfhlm.*

Digitized by Google

hvárki svefns né matar né drykkjar með öngri gleði, með slíkum blóma, sem yðart líf var, ok mikilli sæmd. Nú gerið fyrir guðs skyld ok vára bæn ok gerið oss kunnigt, hvat til berr; því (at) þat er fornt orð, at ór hverju vandræði ráða betr tveir en einn, þótt hér sé fleiri til, því (at) hér er nú móðir þín, sem bæði er vitr ok vill þér gott, svá hit sama erkibiskupinn, yðarr frændi".

Junkeri Rémundr svarar þá með miklum móði ok mælti síðan: „Ek vil gjarna, minn kæri faðir, ekki við yðr þegja, heldr gjarna segja yðr hit sanna." Tekr síðan til orða ok sagði sinn draum allan út til enda með þvílíku efni, sem hann var fallinn, sem þér áðr heyrðuð.

En keisarinn svaraði: „Hér kann ek góð ráð til ór at ráða, ok eru þar til margar greinir: þat

---

1. né matar] *så aBhlm; sakn. CDf.* né drykkjar] *så aB;* né drykkju *CDf; sakn. hlm.* með öngri] ok öngrar *CDhlm.* 2. slíkum] svá miklum *BCDhlm.* var] stendr *hlm.* 3. mikilli] mektugri *BCDlm.* Nú gerið] Ok *(Nú fh)* gør *Cfh.* skyld] *så CD;* skuld *ahlm.* 3—4. vára bæn] vára með *C;* minn *(okkarn f;* várn *h)* bænastað *fhlm.* 4. oss] mér *hlm.* kunnigt] *BCDf;* kunnugt *alm.* til] við *m.* 5. orð] mál *C.* ór—betr] *så aBm;* ór hverju vandræði *(v . . dræði D)* kunni *(kunnu D)* betr at ráða *Dhl;* betr kunni *(kunna f)* ór hverju vandræði at ráða *(sakn.! C) Cf.* 6. fleiri] en einn *till. hlm.* 6—7. hér(2)—bæði] móðir þín *hlm.* 8. yðarr frændi] frændi þinn *hlm.* 9. með] af *l.* 10. ok—síðan] *sakn. Cfh.* gjarna] gjærna(!) *här och följ. rad C.* 12. Tekr] Hefr *a.* Tekr—draum] Hefr nú upp ok segir sinn draum *BCDlm;* Hefr nú sinn draum ok segir *f;* Hefr upp síðan drauminn *h.* 13. allan] allt *lm.* 14. fallinn] *sakn. fh.* sem—heyrðuð] *sakn. BCDfhlm.* 15. góð] gott *lm.* 16. ór—ráða] at *(sakn. C)* leggja *BCDflm.* ok—greinir] **því** *(sakn. lm)* **at** *(sakn. lm)* **þetta er** *(hit till. m)* **miklu úvandara mál, en vér hugðum** *(hu[g]ðum D;* ætluðum *flm) B (trol.), CDflm (jfr* „Myklu uvandari mal" *Ver. Index);* er þetta úvandara, en ek hugði *h.*

Digitized by Google

fyrst, at draumar eru lygnir, ok skyldi þeim engi maðr trúa; þat annat, at mér þykkir eigi úlikt, at yðr hafi sýnz nǫkkur flagðkona með gǫldrum ok gørningum ok brugðit á sik friðri ásjónu til þess at heilla yðr með djǫfligum flærðum. Hygg nú at með athygli, því (at) nú er ráðinn draumrinn. En gør nú fyrir guðs nafn ok vára bæn ok legg niðr þá fólsku ok heimsku, er þú ferr með; því at þetta eru fáheyrð údæmi um jafnvitran mann, sem þú ert, því at æriligt væri, þó at hinn heimskasti maðr hefðiz at slíka údæðu."

Slíkt hit sama talar erkibiskupinn ok dróttningin.

Rémundr svarar þá: „Þetta líz yðr eigi svá, sem er; því at eigi er þetta galdrar né gørningar

---

1—2. engi maðr] *så af*; engi *BCDhlm*. 2. þat] þá er þat *B (trol.), CDlm*; þat er *f*. annat] *sakn. C*. þykkir] *så BCDflm*; þykki *a*. úlíkt] úlíkligt *flm*. 3. yðr] þér *BCDflm*. hafi] hefir *l*. 3—4. ok gørningum] *sakn. Ch*. 4. ok] hafi *till. hlm*. 5. at(1)] *så ah*; vilja *till. BCDflm*. yðr] þik til sín *BCDfhlm*. 5—6. Hygg—athygli] Hygg nú (þú *B; sakn. m) BCDlm*; Hygg nú at, sonr minn *f; sakn. h*. 6. því—draumrinn] at nú er ráðinn draumrinn *B;* at *(sakn. h)* nú er draumrinn (draumr þinn *l)* ráðinn *Dhlm;* at draumr þinn er ráðinn *f;* at þessum ráðum, minn kæri son *C; härefter tillägges:* sem hann er *Dflm*. 7. guðs] *så aBh;* vars herra *CDflm*. ok—bæn] *sakn. hlm*. vára] mína *CD*. 8. fólsku—heimsku] heimsku ok fávizku *lm*. ferr með] *så aB;* hefir upp tekit *CDfhlm*. þetta] slíkt *BDfhlm;* slík *C*. 9. fáheyrð] *sakn. D;* úheyrð *m*. údæmi] dæmi *m*. um] *så B(?)CDflm;* fyrir *a*. sem] *så BCDflm;* sem at *a*. 10. því at—þó at] því þat er údæmi, at *lm*. 11. hefðiz—údæðu] *så a;* gørði *(. . . . till. D?) BCD;* gørði slíkt *flm*. 12. Slíkt] *sakn. m*. talar] *så aBfh;* talaði *CDlm*. erkibiskupinn] fyrir honum *till. l*. dróttningin] móðir hans *l;* móðir hans fyrir honum *m*. 14. svarar þá] svaraði *lm*. 14—15. líz—þetta] er eigi *(ekki lm)*, s[em] *(sakn.! C;* svá sem *lm)* yðr líz *CDlm*. 15. né] eða *CDflm*.

Digitized by Google

né flagðkonulist, heldr hefi ek sét þá fríðustu ok ununarsamligustu jungfrú, sem til er í ǫllum heiminum. Ok hér er merkit.“ Ok sýnir þeim gullit, svá segjandi: „Þetta gaf mér eigi flagðkona, heldr sú elskuligasta mær, er ek mintiz við. — Hó, hó, dróttinn minn, gef þú mér svá langt líf, at ek mega þat fagra blómstr finna, því (at) þá myndi minum angri ok trega linna! -- En nú yðr, minn kæri faðir, satt ‖ at segja, þá vinnr yðr eigi hér til at leggja ok 3v øngum manni ǫðrum, því at svá mun nú standa,

1. né] eða *CDfhm.* flagðkonulist] *så aB;* flagðkonukonstr *C;* flagðkonuákaust(!) *D;* flagðkonuákast *f;* flagðkona *hlm.* 1—2. ok—ununarsamligustu] **saknas** *BCDfhlm.* 2. til —í] í er *l;* er í *m.* 3—4. Ok(1)—segjandi] *saknas h.* 3—5. Ok(1)—við] er mér gaf þetta gull, sem at nú ber ek á hendi, ok sýndi þeim gullit *f;* ok ek mintiz við *lm.* 4. svá segjandi] með þessum orðum talandi *B (trol.), CD.* Þetta] gull *till. CD.* 5. elskuligasta] fríðasta *C.* mær] mey *a;* jungfrú *B;* jun . . . . *D;* frú *C.* 6. gef—mér] ef mér er lét *lm.* þú] *saknas C.* mega] *så C;* megi *a.* 6—7. mega—því (at)] mætti sjá þetta blómstr *lm.* 7. myndi] „mdi“ *BC;* mundi *alm.* 7—8. mínum—trega] mínum angr trega(!) *a;* minn angr ok tregi *C;* minn harmr *h;* mínum gráti ok harmi *lm.* 8. linna] Sýnir hann nú sínum fǫður þat fingrgull, **sem á hans fingr var komit** *till. lm.* 8—9. yðr—segja] at segja yðr *(saknas. hlm),* minn kæri *(saknas. m)* faðir *B (trol.), Cfhlm.* 9. þá vinnr] *så Cfh;* þá tjáir *lm;* ávinnr *a.* hér] þar *lm.* 10. standa] verða *till. hlm.*

. . . . . vglede . . . . . guds skylld *G*1ra
Remund . . . . . fad . . . . . audrum. . . . . .
mun nu standa þar til sem gud gefer . . . . . [þann]
sara trega [er] eg hefer feingit

1—4. *De första 10 raderna i G äro till största delen oläsliga.*

Digitized by Google

þar til (at) guð vinnr mér bót með sinni mildi ok miskunn með hverjum atvikum, sem þat verðr."

Nú eptir þetta skilja þeir sitt tal, ok er hvárigum léttara í hug, en þeim var, áðr þeir funduz.

Kap. 7.

Eptir fá daga liðna frá þeira viðrtali kallar junkeri Rémundr sinn skósvein heimugliga til sín ok mælti við hann: „Þú skalt ríða um Saxland ok leita at þeim pentur, er þú kant hagastan finna. Haf hann til mín með leynd ok enkis manns vitund hér í borginni; ok flýt þú þinni ferð, sem þú mátt mest!"

Sveinninn gørir, sem honum var boðit, fréttir upp þenna mann skjótt ok í hverjum stað, (er) hann

---

1—2. ok miskunn] *sakn. fh.* 2. atvikum] hætti *lm;* atburð *h.* verðr] kann til at bera *h;* kann at verða *lm.* 3. þeir] *så aBf;* þau *Chlm.* tal] mál *fh;* viðrtal *lm.* hvárigum] *så C;* hvárugum *afm;* hvárutveggju *l.* 4. léttara] nú betra *C;* betr *m.* hug] *så BCflm;* sinni *a.* þeim—funduz] áðr *BCfhlm.* 6. liðna] *sakn. Cm.* 7. skósvein] skjaldsvein *Clm.* 9. pentur] *så aCf;* pentara *h;* prentara *lm.* þú—finna] þú finnr hagastan *Clm;* hagastan kant at fá ok upp spyrja *h.* 10. til mín] jafnframt þér hingat á minn fund *lm.* leynd ok] *sakn. lm.* vitund] vitorði *Clm.* 13. fréttir] hann fréttir *lm.* 14. skjótt] *sakn. lm.*

[E]pter fa daga lidna [fra þeirra] vidur tale talar Remund vit sin[n] skialld suein **þann er honum var kærastur** ok mællte til hans þu skallt rida um Saxland ok leita at þeim pentur er hag[ast]ur er. haf hann til min leyneliga sueinin giorer sem uar bodit rekande

Digitized by Google

var, segir honum boð ok bæn keisarasonar. En hann kvað þar já við.

Ok eptir mátuligan tíma koma þeir fyrir Rémund, ok fagnar hann þeim vel.

Skjótt eptir þetta verðr sú nýlunda, at Rémundr hverfr burt hálfan mánuð hvern dag einn saman frá sínum mǫnnum.

En eptir þetta er þat einn morgun, er keisarinn gengr til kirkju mjǫk snemma með sinni fylgð, at hann sér mjǫk útarliga í kirkjunni, hvar

---

1. var] væri *m*. honum] þegar *till. C*. keisarasonar] síns herra *m*. 1—2. En—við] ok vill hann gjarna . . . *B;* Hann vill ok gjærna(!) gøra þat *C;* Maðrinn kveðz þetta vilja gjarnan gøra, sem hann óskar ok biðr um *lm*. 3. Ok—tíma] Eigi lǫngum tíma þar eptir *lm*. 4. fagnar—vel] *så Chlm;* . . . hann þeim [afar] vel *B;* fagnar honum vel *f (det närmast föregående i f starkt förkortadt);* með þeim fǫruneyti fagrt *a*. 5. Skjótt—nýlunda] Skǫmmum tíma hér eptir fellr svá til *lm*. nýlunda] *så C;* nýlenda(!) *afh*. 6. hálfan—dag] hálfan mánuð hvern ok einn dag *l*; hvern ok einn dag í hálfan mánuð *m*. 6—7. einn saman] *sakn. Clm*. 7. frá] burt frá *C*. 8. þetta] þann *(. . B;* þenna *f)* tíma *BCf*. er þat] *så BCf; sakn. ah;* berr svá til *lm*. er(2)] at *B(?)Cfhlm*. 9. mjǫk snemma] *sakn. C*. 9—10. sinni fylgð] sínum *(sinn h)* skara *hlm*. 10. at—sér] *så aBf;* hann sér *(så h) Ch;* þá sér hann *lm*. mjǫk] *sakn. fhlm*. hvar] *så BCfhlm;* hvar at *a*.

---

uel sinns herra erinde. [En e]pter mat[u]ligan tima koma þeir aptur skiott. epter þetta verdr su ny[lun]da at Remund huerfur [j burt halfan manud] huern dag einsamt fra sinum monnum . . . . . [tima] var þat ein m[or]g[u]n snema at kongr geingur til kirkiu [med] sin[n]e fylgd ser hann miog utarl[i]ga i kirkiunne

---

4. einsamt] *så eller möjl.* einsamr(?) *G*.

Digitized by Google

stendr ein jungfrú, svá fríð ok fǫgr, listug ok kurteis, at øngva þóttiz hann slíka hafa sét. Gengr til hennar ok kveðr hana kurteisliga. En þótt keisarinn væri mjǫk mektugr, þá vill jungfrúin ekki taka hans kveðju né lúta honum at minstu, heldr þegir hon við honum.

Þá gekk fram junkeri Rémundr ok mælti við fǫður sinn: „Minn kæri faðir! þetta er eigi, sem yðr sýniz, nǫkkur kona, af guði skǫpuð, heldr er þetta ein líkneskja, gør eptir þeiri konu, sem mér sýndiz í svefninum, og er þetta eigi nema svá sem fǫlski eða reykr hjá því, sem hon var at líta. Ok

1. jungfrú] frú *m*. 1—2. svá—at] listilig(!) ok kurteislig, ynnilig ok amorlig(!), ok *C*. listug—kurteis] kurteis ok hæversk *lm*. 2. Gengr] Hann gengr *BChlm*. 3. kurteisliga] mjǫk kurteisliga *Blm*. 4. vill] vildi *lm*. jungfrúin] þessi *(hans till. h)* jungfrú *BCfhlm*. 5. né—minstu] **sakn.** *BCfhlm*. heldr] *sakn. B*. 6. honum] *sakn. BC*. 7. gekk] gengr *flm*. 7—8. við—sinn] *sakn. Cfh*. 8. Minn—faðir] *sakn. m*. 8—9. sem—skǫpuð] sem yðr sýniz, kona *B;* kona *(kvinna h)*, sem *(er h)* yðr sýniz *Chlm;* kona *f*. 9. kona] kvennsvipt, sem yðr sýniz *a*. 9—10. er þetta] *sakn. Bf*. 10. ein] *sakn. lm*. líkneskja gør] líkneski gørt *m*. konu] *så Chlm;* jungfrú *f; sakn. a*. 11. eigi nema] þó *(sakn. Blm)* ekki *(ei l)* útan *BCflm*. svá sem] *sakn. Cflm*. 12. fǫlski] *så Bfl;* fǫlskvi *am;* „fǫlsk'" *C*. eða reykr] *sakn. Cf*. því—líta] þeiri konu, sem mér sýndiz *C;* henni *(at líta till. h) fh*. hon] *så Blm;* hin *a*.

---

h[u]ar stend[ur] ein [i]ungfru [suo] frid at al[ldri] fyrr sa hann þuilika. hann kuedur hana miog hæuesliga en [þo] at kongrin uære miog mektugur[.] þa uill þesse jungfru [eigi] at helld[ur] taka hans kuediu. helldr þeiger hun uit. þa geingur iunk[æ]r[e] Remund fram ok mællte uit fedur sinn þetta [er eigi kona] helldr er þetta liknesk[i]a gior epter þeirre iungfru [er] eg sa [j] suefnenum ok er þetta ecki nema folske hia þui sem h[un]

Digitized by Google

megu þér því heldr mér várkunna, sem þér sjáið þessa líkneskju, þótt þat sé enkis vert hjá henni.“

Keisarinn verðr nú fár við ok gengr þar frá þegjandi. En junkeri Rémundr tekr nú líkneskjuna sjálfr sér í faðm ok kyssir hana með mikilli gleði. Ok hér megu þér sjá, hvat heit ástin er. Liða nú svá fram margir tímar, at Rémundi verðr þat nú helzt til gleði, at hann lætr bera með sér þessa líkneskju, hvert sem hann gengr.

---

1. megu] megi *aBCfhlm.* því—mér] *så aB;* nú mér því heldr *C;* nú *f;* nú heldr mér *(sakn. m) hm;* mér nú heldr *l.* várkunna] várkenna *ahm;* várkynna *(mér till. f) BCfl.* þér sjáið] þú sér gør *C.* 2. enkis vert] reykr *C.* hjá henni] *så C;* hjá hinu *aB;* hjá því, sem hon er *l; sakn. m.* 3. þar] *sakn. BChlm.* 4. þegjandi] þegar *C.* 4—5. nú—sjálfr] nú *(sakn. Cfh)* sjálfr *(sakn. fhlm)* líkneskjuna *BCfhlm;* nú líkneskit sjálfr *a.* 5. sér í faðm] í fang sér *C.* 6. gleði] ok kærleika *till. C.* Ok—sjá] Þat veit engi *C.* hér] þar *lm.* megu] megi *aBClm.* sjá] nú sjá *B;* nú athuga *lm.* hvat heit] hvílik *Blm.* ástin] ást *Bm.* er] kann at verða *BClm.* 7. svá] *sakn. C.* margir tímar] *så aB;* tímar *C;* nǫkkurir dagar *(tímar h) hlm.* 8. nú helzt] *så aB; sakn. C;* helzt *h;* mest *lm.* gleði] skemtunar *lm.* með] eptir *lm.* 8—9. lætr —gengr] skemtir sér við þessa líkneskju dag ok nótt *C;* lætr nú bera hana með sér hvern dag *f.* 9. þessa] sína *lm.* gengr] ferr *lm.*

. . . . . u[er]d[ur] . . . uid ok geingur burtt þeijande. [en] Remund tekur sina lik[neskiu] i fadm ser ok min[n]izt uid hana med mikelle glede ok hefer hann [s] . . nu . . . . [gl]ede . . . þessa likneskiu ok uner s . . þ . . . ok linar þar med [sinne] armæde[.]

---

2. fadm] fãd *G.*

Digitized by Google

Kap. 8.

Brátt eptir þetta, sem nú var sagt, skipar Rémundr svá sínu framferði, at hann ríðr hvern dag á skóg ok hans félagar xii saman. Lætr hann ríða með sér hvern dag fyrr sagða líkneskju. Ok jafnan á daginn sitr hann í einu rjóðri, hana faðmandi ok blíðliga kyssandi ok hjá sér stundum niðr leggjandi ok á hana horfandi ok eptir lítinn tíma upp takandi. Þótti honum létta sínum harmi ok trega, sem hann þvingar á marga vega.

---

2. Brátt] [N]ú ok *C; sakn. lm.* sagt] frá sagt *hlm.* skipar] þá hagar *lm.* 2—6. skipar—rjóðri] ríðr junkeri Rémundr með sínum lagsmǫnnum fram í einn skóg ok setz hann niðr í eitt rjóðr með fyrr sagða líkneskju *C.* 3. sínu framferði] sinni „ꝼ^{w}mꝼ^{i}rid“ *B.* 4. saman] *sakn. fhlm.* Lætr—ríða] *så a och trol. h;* Lætr hann reiða *Bl;* Hann reiðir *m.* 5. hvern—líkneskju] fyrr sagða líkneskju *(*ok er svá *till. m)* hvern dag *Blm.* 5—6. Ok—daginn] *sakn. lm.* 6. daginn] *så B;* dæginn(!) *a.* rjóðri] með sína líkneskju *till. lm.* 6—7. hana—kyssandi] *så aBf;* hana sér í faðm takandi ok mjǫk blíðliga kyssandi *C;* hana blíðliga kyssandi *h; sakn. lm.* 7. ok(2)—stundum] *så aB;* ok svá hana *C;* stundum *f; sakn. hlm.* 7—8. niðr leggjandi] *så aBCf; sakn. hlm.* 8. ok(1)—horfandi] *så aBfh; sakn. Clm.* 8—9. ok(2)—takandi] *så aBC;* ok svá eptir lítinn tíma upp takandi *f; sakn. hlm.* 9. Þótti—ok] Þótti honum léttir síns harms(?) ok(?) *B;* Þetta er *(*var *fh)* honum til *(sakn. h)* léttis *(*léttirs *f;* léttir *h)* síns harms ok *(sakn. h) Cfh;* Ok er honum þetta til skemtunar ok léttirs síns *(*hans *m) lm.* 10. sem—þvingar] er hann þvingaðr *m.* á] *sakn. lm.*

. . . er . . . . R[emundar] kongs sonar at hann ridur huern dag a skog ok hans kumpanar xii saman ok lætur reida med ser [fyrr] nefnda likneskiu ser til

---

1. *Nytt kap. börjar i G; plats lämnad för initial.*

Digitized by Google

Nú ferr svá fram hans æfi um mǫrg ár. Ok fréttiz þetta nú víða um lǫnd; ok svá flýgr þetta sem sinueldr, hversu mikinn þunga keisarason hafi fengit af einum draumi. Ok þykkir mǫrgum illt at vita um svá ágætan mann, sem Rémundr var orðinn víða um lǫnd af sinni ‖ list ok kurteisi ok 4r frábærum riddaraskap. Harma þat ok margir at sǫnnu ok einkanliga konurnar.

Þessu næst berr þat til einn dag árla, at junkeri Rémundr ríðr út með sínum lagsmǫnnum, svá búinn, at hann var gyrðr sverði því, er Nǫðrubítr hét. Þat var svá gott sverð, at í þann tíð var

---

1. Nú ferr] Líðr nú *BCf;* Ferr nú *h;* Líðr *lm.* fram] *sakn. lm.* hans æfi] um han(s) hagr *C.* um mǫrg] *så BCflm;* um nǫkkur *h;* á margt *a.* 2. víða um] um mǫrg *lm.* svá flýgr] ferr *l.* 2—3. ok—sinueldr] *sakn. fm.* 3. hversu mikinn] hvé mikinn *l;* hvern *m.* þunga] þat *till. a;* at *till. C.* hafi] *så a;* hefir *BCfhlm.* 4. draumi] draum *a.* þykkir] þat *till. Chlm.* 5. ágætan mann] frægan mann ok ágætan *C.* var] ok svá frægr ok ágætr, sem hann var *till. lm.* 6. list ok] frægð *lm.* 7. Harma] Harmar *BChlm.* 7—8. Harma—konurnar] Harma nú allir menn hans úgleði *f.* ok—sǫnnu] ok margr meðr honum (því *B) BC;* margr móðurson *hlm.* 8. konurnar] *så aBh*; konur ok frúr *C;* keisarinn *lm.* 9. berr] bar *C.* 10. út] *så Chm*; út arla *l;* nú(!) *B*; *sakn. a.* 11. var] er *lm.* Nǫðrubítr] *så BCflm;* Nǫðrubít *ah.* 12. hét] er kallaðr (kallaðir(!) *l) lm.* tíð] tíma *Bhlm.*

---

skemtanar. lidr nu suo fram hans [æfe] vm morg ar. frettizt þetta vida um lond at hann hefer fein[ngit mikinn] harm ok trega af einum draum þiker þat morgum illt at vi . . . . [num] verst. þes[s]u næst bær þat til einn dag at ‖ junkæri Remund [reid] wt med 1rb sinum lax monnum suo [buinn] at hann war gyrdur suerdi þui er Naudrubitur het . . . . . hafdi hann

Digitized by Google

ekki borit betra. Þat var komit ór Capadócia landi. Hér með hafði hann sinn skjǫld ok eigi meirr tygjaðr. Allir hans kumpánar váru altygjaðir. Ríða síðan í þann skóg, er þeir váru vanir, ok fram í þat rjóðr, er þeir váru vanir at skemta sér. Ok sem þeir váru þar komnir, stiga þeir af sínum hestum ok setjaz niðr í hring hjá sínum herra. En hann tekr sína líkneskju ok skemtir sér við hana, sem hann var vanr, leggr hana stundum niðr ok kyssir hana með mjúku faðmlagi. Þykkir hans kumpánum æ gott, meðan þeir sjá hann glaðan.

1—2. Capadócia landi] *så aB*; Kapadócia landi *C*; **Grikklandi** *hlm*. 2—3. ok—tygjaðr] en *(ok f)* eigi *(engi l)* fleiri vápn *(né herklæði till. lm) flm*; en ei ǫnnur herklæði *h*. 3—4. altygjaðir] *så aB*; jafnan hjá honum *C*; jafnan *(sakn. lm)* herklæddir *hlm*; *härefter tillägges:* **ok var enn svá** *Ch*; ok svá eru þeir enn *l*. 4. síðan] út *C*. í] á *Chlm*. þann skóg] þann skóginn *B*; einn skóg þann *C*. 5. fram] *sakn. hlm*. 5—6. váru—sér] gørðu *(guldu C)* sér jafnan gleði ok skemtan *BC*; váru vanir sér at skemta *h*; váru vanir at gøra sér skemtan *lm*. 6. váru] eru *BC*. Ok—komnir] *sakn. hlm*. 7. þeir] *så BClm*; *sakn. a*; nú *till. lm*. hring] kring *B*. 8. sína] sér(?) *B*. 9. sér við] með *C*. hana] *sakn. l*. 9—10. leggr—niðr] *så aBCh*; *sakn. flm*. 10. ok —hana] ok faðmar hana ok kyssir *B*; en stundum kyssir *(faðmar hann C)* hana *Ch*; faðmandi hana ok kyssandi *f*; *sakn. lm*. 10—11. með—faðmlagi] með miklu blíðlæti *BCfh*; *sakn. lm*. 11. meðan] er *Ch*. 11—12. æ—glaðan] vel fara, at hann er glaðr *lm*.

[einn] skiolld [en eigi fleire herklædi allir] hans kumpanar v[oru] herklæd[d]er. [ri]da sid[an] j þann . . . . . [ri]odr sem þeir woru vaner at [giora ser gledi ok] skemtan. Remund tekur [þa . . likneskiuna] . . . . .

Digitized by Google

Ok er þeir hafa eigi setit þar lengi, þá heyra þeir brak mikit ok stóra bresti, þvílíkast sem margir menn riði með údæmiligum gný ok vápnabraki. Þessu næst sá þeir mann ríða á brúnum hesti, svá mikinn sem risa ok sterkan sem troll. Hann var ákafliga digr með sterkum hlífum ok stórum vápnum, sem einum risa byrjaði at bera. Ok øngvan mann þóttuz þeir hafa sét jafntorveldligan sem þenna. Hestr hans var ok mikill, svá at øngvan sá þeir slíkan. Hér eptir reið annarr maðr ok hinn þriði ok þar til, er þeir váru XII. Þessir XI, er síðarr riðu, váru mjǫk stórir, en þó váru þeir ekki svá stórir sem þeira herra, en þó váru

1. Ok er] Nú sem *lm.* eigi—lengi] setit þar eigi *(sakn. C)* mjǫk langa stund *BC;* setit um langa stund *h;* setit um stund mjǫk langa *lm.* 2. brak] hark *C.* stóra bresti] dunur stórar *BCfhlm.* 3. margir menn] mikill *(sakn. lm)* fjǫlði manna *(manns Cl) BClm.* údæmiligum—ok] údæmiligu *C;* miklu *hlm.* 4. sá] sjá *Cfhlm.* mann ríða] ríða einn mann *BCflm;* hvar riðr einn maðr *h.* brúnum] hvítum *C.* 5. mikinn] *så BCflm;* mikill *ah.* risa] *så BCflm;* risi *ah.* sterkan] *så BCl;* stóran *m;* sterkr *ah.* 7. stórum vápnum] stinnum *C.* bera] vera *l.* 8—9. Ok—þenna] *sakn. m.* jafntorveldligan sem] afskræmiligra en *C.* 9. þenna] þann *C;* hann var *l.* mikill—at] svá mikill, at *(svá m) BClm.* 10. sá—slíkan] þóttuz þeir slíkan sét hafa *C.* annarr] *så Chlm;* einn annarr *a;* „en" annarr *B.* maðr] *sakn. Ch.* 11. er þeir] er *B; sakn. h.* 12. XI] *sakn. C;* XII(!) *m.* er—riðu] *sakn. lm.* mjǫk] ok *lm.* stórir] sterkligir *C;* menn *till. lm.* váru] urðu *C.* 13. þeir—herra] *så lm;* margir jafnstórir *aB;* margir svá sterkir *C.*

---

hana. ok er þeir hafa þar ver[i]t [miog] . . . . þa heyra þeir brak mikit ok dunur storar. þuili[k]t sem . . . . . [þessu næst] sia þeir . . . . . þeir woru . . . . . hann uar mikell uex[k]ti suo at þeir þottuz eingan slikan sed hafa.

Digitized by Google

þeir mjǫk frækiligir undir vápnum. Allir þeira hestar váru svartir ok ǫll þeira harneskja. Þeir riðu allir fram í rjóðrit, þar (er) þeir sátu at sinni skemtan. Bar þá svá til, at junkeri Rémundr var þá sem blíðastr við sína unnustu.

Sá hinn mikli maðr, sem fyrst reið, veik þar at, sem keisarason sat, ok mælti til hans: „Hvárki bið ek þik heilan né sælan, þú, hinn vándi glæpari! því (at) þú ert þess ekki makligr, heldr skemdar ok hneisu; skaltu hana skjótt fá heldr en góða reisu. Eptir hana fengna með mikilli háðung, skaltu hér eptir liggja dauðr ok allir þínir félagar; ok værir þú þó verra makligr fyrir þá skemd, er þú

---

1. frækiligir] menn *till. C.* undir vápnum] at líta *lm.* Allir] *sakn. lm.* 2. ok] svá *till. hlm.* ǫll—harneskja] ǫll þeira herneskja *B*; ǫll þeira **vápn ok** herneskja *C;* vápn þeira *h;* ǫll þeira vápn *lm.* 3. riðu] ríða *BCh.* allir] *sakn. C.* sátu] váru *C.* 4. Bar] Berr *hl.* þá] ok þetta *BC;* ok *lm.* var] er(?) *B.* 5. sem] ok *l.* 6. fyrst] fyrstr *fh.* 8. þú] *sakn. BCfhlm.* glæpari] *så hlm*; „glapi“ *a;* „glæpi“ *B;* „glæuari“ *C;* „glæfvarinn“ *f.* 9. ekki] *sakn. B.* makligr] verðugr *lm.* skemdar] *så BCfhlm;* skǫmm(!) *a.* 10. skaltu hana] skaltu ok hana *BC;* skaltu *l;* hverja þú skalt *m.* skjótt] *sakn. C.* fá] ok hafa *till. lm.* heldr en] en eigi *C;* en(!) *lm.* 11. reisu] veisu(!) *m.* með—háðung] *sakn. lm.* 12. eptir] skjótt eptir *B;* skjótt *C; sakn. hlm.* félagar] *så af;* fylgðarmenn *BChlm.* 13. makligr] verðugr *fhlm.* skemd] hneisu *lm.*

---

var þetta i þ[ann] pun[kt] er Remund war sem blidazstur. sa en mykle madur veik þar at . . . . . til h[ans.] huorki [sertu] heill ne sæll . . . . [en vonde glævare] þuiat þu ert þess . . . . . eisu skalltu ha[f]a ok skiott fa fyrer þa skemd er þu ueiter mer ok minne

---

2. mykle] myle *G.*

Digitized by Google

veitir mér ok minni unnustu með því framferði, er þú hefir nú ok jafnan, er þú gørir eptir henni líkneskju. Hvar hefir þú heyrt nǫkkurn konungsson gøra slíkt? Er slíkt ergilæti, sem þú hefir hér í frammi með þorparaligri heimsku, meirr en nǫkkurr hafi heyrt sagt frá nǫkkurum konungssyni hvárki fyrr né síðarr.

Þá mælti junkeri Rémundr: „Hverr er sá hinn mikli maðr, er svá mælir úhæverskliga með miklu drambi ok ofrforzi? Ok aldri heyrða ek einn konungsson svá kvaddan fyrri, ok aldri kalla ek þann mann hæverskan, er svá talar. Eða hvert er þitt nafn? Eða hvar ertu fæddr? Eða hver er sú, er

---

1. veitir] gørir *C.* því framferði] þeiri *(eller „þu"(?) B)* framferð *Blm;* þeiri „framj" *C;* þínu framferði *h.* 2. hefir] gørir *lm.* er—gørir] en þú gørir *B;* enda gørir *(gørt f) Cf;* er þú hefir gørt *h;* enda hefir þú *(sakn. l)* gørt *lm.* 3—4. hefir—slíkt(1)] heyrðir þú slíkt gørt af nǫkkurum keisarasyni *f;* hafi þér heyrt slíkt gørt af nǫkkurum konungssyni ǫðrum *h;* hafi þér *(„þr" l)* slíkt heyrt af nǫkkurum konungssyni *(keisarasyni m) lm.* 3—6. heyrt—hafi] slíkt *C.* 4. Er slíkt] Eru slíkt *a;* eðr slík *(slíkt m) flm.* ergilæti] *så lm; „eingiñ læti" a; „erfvi læti" f.* 4—5. hefir—frammi] fremr *(hefir f)* **fyrir ǫllum mǫnnum** *flm.* 6. hafi heyrt] fái *lm.* frá] af *C.* nǫkkurum konungssyni] einum konungssyni *C;* slíku *lm.* 8—9. er—maðr] sá hinn mikli maðr væri *m.* 9. mælir] *sakn. (trol) C;* talar *hlm.* 9—10. úhæverskliga—drambi] úvizkuliga ok drambsamliga *lm.* 10. ok ofrforzi] ok „ofurfossi" *a;* ok dæmiligu(!) forzi *C;* ok *(með m)* fáheyrðu orðfæri *hlm.* 10—11. konungsson] keisarason *m.* 11. fyrri] *sakn. C.* aldri] eigi *C.* 12. hæverskan] kurteisan *C.* 13. hver er] **hvat heitir** *Chlm.*

---

vnn[o]stu [þar sem] þu giorder epter [henni] likneskiu. huar heyrdu menn slik odæme gior [af einum] keisara syne . . . hann þagnar . suarar Remund huer er [sia . . mik]le madur er talar med suo mykl[u] drambe . . . . . [ofur]forzsi edr huert er þitt nafn . [hin] . . . . . .

Digitized by Google

þú kallar eða ætlar þína unnustu? Segðu mér þat greiniliga!“

Þá sagði sá hinn mikli maðr: „Eigi skal leyna þik nafni minu eða ætt. Ek heiti Eskupart, en faðir minn Agaménon. Hann er konungr yfir Tartária, svá ríkr, at honum þjóna XII kórónaðir konungar. Lítils þykkir honum vert um yðarn ríkdóm. En þar sem þú spurðir at nafni minnar unn-
4v ustu eða hvar hon væri fædd, þá ‖ mun ek eigi svá mikla gleði gøra þínu hjarta at segja þér þat. En þó mundi þér nú skǫmm gleði at verða. En svá skǫmm sem hon verðr, þá ann ek þér hennar eigi þó heldr. Stattu heldr upp, ef þú þorir, ok verr þik; því (at) ek vil þitt líf hafa.“

---

1. eða ætlar] *sakn. Chlm.* þína] þér til *hl*; þér *m.* Segðu] Seg *Chlm.* 3. sagði][mælti *C*; svarar *fhlm.* sá] *sakn. Ch.* skal] ek *till. C.* 4. Eskupart] *så C*; „Øskupartt“ *a*; „Eskopart“ *f*; „Escopart“ *h*; „Auskupart“ *l*; „Øskupart“ *m.* 5. Agaménon] *så Cl*; „Aggamenun“ *a*; Agamemnon *fhm.* 6. Tartária] *så hm*; „Tartariam“ *a*; „tararia“ *C*; Tartária landi *f*; „Tartara“ *l.* svá—at] hann er mektugr ok *lm.* kórónaðir] *sakn. lm.* 7. Lítils] Ok lítils *Cf*; Ok lítit *lm.* honum] *sakn. C.* 7—8. yðarn ríkdóm] yðar(t) ríkidæmi *m.* 8. at] eptir *C.* 9. mun] man *C.* 10. hjarta] lífi ok hjarta *C.* 11. nú skǫmm] þat nú sk. *C*; lítil *lm.* at] *sakn. C.* verða] vera *l.* 12. skǫmm] stutt *C.* verðr] er *Chlm.* 12—13. ann—þó] sagi(!) ek þér þat eigi *C.* 13. heldr(2)] *sakn. Chlm.* 13—14. ef—þik] ok verr þik *(hér till. h)*, ef þú þorir *Ch*; ef þú þorir at verja þik *lm.*

---

ar [eigi] skal leyna þik nafne [minu] . . . . . eit[er] Eskopart en fadir min Agamenon . . . . . fir Tataria suo rikur at honum þiona XII [k] . . . . onadir ok litels þiker honum (uert) um yduarn . . . . . er þu spurder at minne un[n]ostu . . . . . eigi giora þa glede þinv h[iarta at] . . . . . ockut af eu þo munde þer stutt

---

3. litels] leitels *G.* 5. minne] nninne *G.*

Digitized by Google

Þá segir Rémundr: „Þat er újafn leikr með okkr, þar sem þú ert brynjaðr bæði til handa ok fóta, en ek hefi hér øngvar hlífar nema skjǫld ok sverð; ok muntu eigi vilja berjaz við hlífarlausan ok gøra þér þá minkun, svá mikill garpr sem þú þykkiz vera; heldr muntu vilja bíða, meðan ek læt sækja hertygi mín heim til borgar, ok mun ek þá eigi móti mæla at berjaz við þik."

Þá svarar hinn illi Eskupart: „Engi ván er, at ek bíða þín; en ef þú þorir eigi verja þik, þá drep ek þik þegar í stað."

---

1. segir] „s." *aC;* svarar *flm;* „m." *h.* újafn leikr] mjǫk újafnt *C;* nú *(sakn. m)* mjǫk újafn leikr *hlm.* 1—2. þeð okkr] *sakn. fh.* 2. bæði] *sakn. Chlm.* 3. øngvar hlífar] engi vápn *lm.* nema] útan *hlm.* skjǫld] minn *till. lm.* 4. muntu] mantu því *C.* vilja] *så Chlm; sakn. a.* hlífarlausan] *så a;* mik hlífarl. *C;* hlífal. *(*hlífarl. *h)* mann *hlm.* 5. ok—minkun] *sakn. Cfhlm.* 5—6. svá—vera] slíkr garpr s. þ. þ. v. *f (jfr* „Slikr garpr sem þu þikkiz vera" *Ver. Index).* 6. muntu vilja] *så hlm;* „mttu" þó vilja *C;* þú — munt vilja *f;* viltu *a.* meðan] *så C;* á meðan *alm.* 6—7. bíða—læt] bíða mín, at ek láti *f;* at ek láti *h.* 7. hertygi] herklæði *Cfhlm.* 8. mæla] *så Cfhlm;* mælaz *a.* 9. svarar] svaraði *m.* ván] kostr *Chlm.* er] þess *till. Cl;* þar á *till. h;* á því *till. m.* 10. ek—þín] vera vánbiðill þinn *C;* at ek bíði þín *ahlm.* 10—11. drep ek] vil ek drepa *m.* 11. þegar] *sakn. Clm.*

[glede at uerda] Helldr statt upp j stad ef þu þorer [veria] þik þuiat ek uil hafa líf þitt[.] Remund suarar þat [mun ujafn leikur] med ockur þar sem þu ert bryniadr en eg vopnlaus[s] ok hlifa. vtan einn skiolld muntu eigi uillia beriastz vit mik hlifar lausan. suo mikell garpvr sem þu ert helldr muntu uilia bida medan eg sæker min hertyge. Eskupart . s . . . . . en ef ‖ þu þorer eigi at ueria þig þa drep eg þik j stad. 1va

---

2. líf] lid *G.* 4. vopnlaus[s] ok hlifa] *så G.* 5. suo] sem *G.*

Digitized by Google

Þá hlaupa upp allir fylgðarmenn Rémundar ok bjóða at verja hann, meðan þeim endiz líf ok karlmenska, „því (at) oss þykkir betra at deyja með þér, en at lifa eptir þik dauðan.“

„Já,“ segir keisarason,“ guð launi yðr góð boð ok hæverskliga fylgð, sem þér hafið mér tét! En eigi skal svá vera, sem þér bjóðið, heldr skulu þér allir niðr setjaz ok sjá á leik okkarn, því at guð minn mun láta mér ganga eptir málaefnum. Vænti ek, at mér muni fara þá vel at.“

Eptir svá talat stendr Rémundr upp ok stígr upp á sinn hest, gyrðr sverði Nǫðrubít, armar sinn skjǫld, heldr sinni hægri hendi til lags sínu spjóti,

---

1. hlaupa] spretta *lm.* fylgðarmenn] félagar *Cflm.* 2. líf] til *till. Cfhlm.* 4. þér] yðr *C.* þik dauðan] yðarn dauða *C.* 5. Já] Þá *hlm.* launi] þakki *Chlm.* 6. hæverskliga] hæverska *C;* holla *hlm.* hafið—tét] veitið *(vetið(!) C)* mér nú ok *(sem h)* jafnan *Chlm.* 7. bjóðið] boðið *l.* 8. allir] *sakn. Ch.* sjá] horfa *C.* 9. minn] *sakn. Chlm.* eptir] at *hlm.* málaefnum] málefnum *hlm.* 9—10. Vænti ek] Væntir mik *Ch.* 10. at(1)—at(2)] at mér fari þá vel at *C;* þá muni vel at fara *h;* at þá fari vel *lm.* 11. Eptir—stígr] At svá mæltu þá *(sakn. m)* stígr junkeri Rémundr *lm.* 12. upp] *sakn. Cfhlm.* gyrðr] ok gyrðir sik *lm.* sverði] *sakn. Cfhlm.* armar] *sá a.* 12—13. armar—spjóti] ok þar með sinn skjǫld ok heldr til lags sínu spjóti *C;* ok tekr annarri hendi sinn skjǫld, en heldr hinni hægri hendi til lags sínu hinu sterka skapti *f;* heldr vinstri hǫnd sínum skildi, en hægri sínu stinna skapti *h;* heldr vinstri hendi sinni um sinn skjǫld, en hefir sitt hitt stinna skapt í *(sinni till. m)* hægri hendi *lm.* 13. hendi] hǫnd *a.*

---

epter suo talad stendur Remund upp ok stigur a sin hest gyrdur Naudrubit setur fyrer sig sin skiolld halldande sinu spiote til lags. eingi vopn hefer hann fleire j mot þessum bauluada hund en nu var talt.

Digitized by Google

eigi betr búinn til stríðs við þann bǫlvaða hund, en nú hafi þér heyrt. Gæti hans nú guð í himinriki!

Kap. 9.

Nú keyra þeir saman sína hesta með sporum, ok ríðr hvárr ǫðrum í mót með svá skjótri rás, at varla mátti auga á festa. Eptir þat kómu þeir saman með harðri samkomu, svá (at) hvártveggja burtstǫng brotnaði í sundr, en hvárgi kom ǫðrum af baki eða í sundr þeira gerðum eða af hestunum. Nú bregðr Eskupart sínu sverði ok hǫggr til keisarasonar með miklu afli ok sniðr hans skjǫld niðr

1. eigi] ekki er hann *lm.* þann—hund] þennan bǫlvaðan fjánda *lm.* 2. nú(1)—þér] ek *(sakn. l)* hefi hér *lm.* heyrt] heyrt *(sakn. lm)* frá sagt *Clm.* Gæti] Geymi *Cl.* hans] hann *l.* guð] faðir *l.* 2—3. Gæti—himinríki!] *sakn. m.* himinríki] himiríki *aC;* himnaríki *l.* 5. saman] *sakn. Clm.* 7. kómu] koma *lm.* 8. harðri samkomu] svá harðri rás, at varla mátti auga á festa, ok *C;* harðri rás ok samkomu *l;* harðri atsókn *m.* 8—9. hvártveggja burtstǫng] hvárutveggju *(beggja m)* burtstengr *hm.* 9. brotnaði í sundr] gekk í sundr *Cfl;* brotnuðu *hm.* 10. af baki] ór sǫðlinum *C;* ór sǫðli *fhlm.* eða(1)—hestunum] **sakn.** *Cfhlm.* 11. Nú] Eptir þat *f;* En *(sakn. h)* þessu næst *(þá till. l) hlm.* 11—12. bregðr—keisarasonar] hǫggr Eskupart til Rémundar með sínu sverði *h.* 12. sniðr] í sundr *C.* niðr] *sakn. m.*

[N]v keyra þeir sinna hesta med sporum ok ridr hvor imote odrum med skiotre ras suo at ualla matte auga a festa ok koma saman med suo hardre samkomv at huortueggie(!) burtstaungin geck j sundur en huorgi kom odrum wr saudle. Epter þat hoggur Eskupart med sinu vonda suerde til Remundar med myklu afle ok snidr hans skiolld nidr j gegnum.

1. þeir] þier *G.*

Digitized by Google

í gegnum. Nú hǫggr junkeri Rémundr með sínu góða sverði, en Eskupart bregðr fyrir sik sínum sterka skildi. Hann var þykkr ok þungr, svá (at) einn ulfaldi mundi eigi meirr orka. Hann var settr með sterkum járnslám. En svá sterkr sem hann var, þá beit Nǫðrubítr hann niðr í gegnum í mundriða, svá (at) í sǫðulboga nam staðar.

Þá mælti Eskupart: „Þat var mikit hǫgg; ok fordæmt verði þitt sverð, svá vel sem þat bítr! En þó skiptiz nú skjótt til meira ok verra.“

Gæti nú guð keisarasonar!

1—2. með—sverði] *så flm;* með sínu sverði *C;* sínu góða sverði *h; sakn. a*; *härefter tillägges*: **til Eskuparts** *hlm.* 2. Eskupart] hann *hlm.* sik] *sakn. Clm.* 3. Hann var] er honum var bæði *C;* Hann var bæði *lm.* þykkr] „þeck*ur*“ *C.* 4. einn —orka] e. u. m. e. meira o. *C;* einn maðr mundi varla lypta honum af jǫrðu *f;* varla mundi einn maðr fá lypt af jǫrðu *h;* engi *(***einn** *l)* **maðr** mátti *(***mundi varla** *l)* **fá lypt honum af** *(*frá *l)* **jǫrðu með** *(*sinni *till. l)* **annarri hendi** *lm.* 5. með] *sakn. Ch.* sterkum] **stórum** *Cfhlm.* járnslám] járnrǫndum *m.* 6. beit] sneið *C;* sniðr *fhlm.* niðr] *sakn. m.* 6—7. í mundriða] *så ah;* mundriða *C; sakn. flm.* 7. sǫðulboga] *så afh;* sǫðlinum *C;* sǫðli *lm.* 8. var] er *hlm.* 9. fordæmt] bannsett *fh;* bǫlvat *lm.* svá—bítr] *sakn. C.* 10. skiptiz—verra] skal þér *(*nú *till. C)* skamt til meira ok verra *Ch;* skal þér skamt til dauða vera *f;* skal skamt eptir af þinni hreysti ok slíkum hǫggum *lm.* 11. keisarasonar] til keisarasonar *(*konungssonar *l) Cl.*

Nu hoggur Remund til Eskoparts med sinu goda suerde. en hann bregdr fyrer sinum hinum harda skillde hann uar bæde þyckur ok þungur suo at einn madur munde ualla lypta honum af jordu. hann var settur med storum jarnslam en suo sterkur sem hann uar þa snidr Nodru bitur hann nidr j. gegnum j mundrida suo at j sodle nam stadar þa mællte Eskopart boluat uerde þitt suerd suo uel sem þat bitur. Nu

Digitized by Google

Nú hǫggr Eskupart ok reiðir hátt sverðit. En junkeri Rémundr bregðr við Nǫðrubít. Koma nú saman sverðin yfrit hart. Tekr nú Nǫðrubítr oddinn framan af sverði Eskuparts, ok berr svá af keisarasyni hǫggit, ok varð hann eigi sárr. En oddrinn af sverði Eskuparts fló í lopt upp ok kom niðr í hǫfði Rémundi.

Þá mælti Eskupart: „Nú fór eigi þann veg, sem ek ætlaða, en þó mun þér fyrir allt eitt koma, þó (at) lengr sé til. Mæli ek nú þat um, sem halldaz mun, at því járni, sem stendr í þínu hǫfði, komi engi í burt nema sú jungfrú, sem þú þreyr mest eptir, en þat mun aldri verða; heldr muntu deyja af þessarri litlu skeinu.“

1. Eskupart] til *till. C;* til j. R. *till. l;* til Rémundz *till. m.* 2. Koma] ok *(sakn. m)* kómu *Cm.* 3. yfrit] *sakn. lm.* 4. berr] bar *C.* 5. varð] verðr *C.* 6. fló] braut *lm.* 7. hǫfði] *sá a;* hǫfuð *Cfhlm.* Rémundi] „R.“ *ahl;* junk. „R.“ *C;* Rémundar *f;* Rémundz *m.* 8. fór] ferr *Chl.* 9. ætlaða] *sá C;* ætlaði *aflm.* mun] man *C.* allt] *sakn. lm.* 10. þó—til] *sakn. C.* lengr] lengra *hlm.* 11. mun] skal *m.* því járni] *sá af,h(?);* þat járn *Clm.* 12. nema] útan *fhlm.* þreyr] syrgir *f.* 13. heldr muntu] því at fyrri muntu *f;* heldr m. áðr *lm.* 14. af] á(!) *C;* þessu járni ok *till. lm.* litlu] *sakn. f.*

hoggur Eskopart til Remundar en hann bregdr fyrer Nodru bit ok koma nu suerdin saman. ok tekur Nodrubjtur oddinn framan af suerde Eskopartz ok ber suo hoggit burtt af kongssyne. Enn suerdzoddurinn flo j lopt upp ok kom nidr j hofde Remundar þa mællte Eskopart. nu for eigi suo sem eg ætlada en þo mun þer fyrer allt eitt koma mæle ek nu þat vm sem halldazt. mun at þui iarne er j þinu hofde stendur kome einginn burtt nema su jvnfrv er þu syrger mest epter en fyrr muntu deyia af þesse skeinu. Nu

10. fyrr] þy" *G.*

Digitized by Google

Nú hǫggr Rémundr í annan tíma með sínu sverði ok kemr í hjálminn, beit hjálminn ok hausinn, hálsinn ok herðarnar, búk ok brynju niðr til beltis, ok fell hann niðr af hestinum dauðr til jarðar.

Ok sem þetta sjá hans félagar, verða þeir fegnari, en frá megi segja, ok lofa guð fyrir svá háleitan sigr, sem guð hafði veitt honum. En hinir XI, sem Eskupart hǫfðu fylgt, þeim bregðr nú annan veg við, því at þeir drepa niðr hǫfði ok verða slegnir miklum ótta ok hræzlu, undrandi at einn

---

1. í] *sakn. Chlm.* annan tíma] annat sinn *fhlm; härefter tillägges:* **til Eskuparts** *lm.* 1—2. með—sverði] m. s. góða sverði *C; sakn. hlm.* 2. kemr] kom *C.* beit] ok klauf *C;* klýfr *f;* ok *(svá h)* bitr *hlm.* 3. hálsinn] *sakn. Clm.* niðr] allt niðr *f;* allt *h.* 4. til beltis] til beltisins *C;* til beltisstaðar *fhl;* í beltisstað *m.* niðr] dauðr *hlm.* dauðr] *sakn. h;* niðr *lm.* 5. jarðar] **Guð** *(Hamingjan h)* **gleði þann keisarason, er svá brytjar** *(brytjaði h)*! *till. hlm.* 6. sjá] sá *C.* 8. sigr] *sá afh;* krapt *Clm.* guð—honum] hann veitti þeira herra *Chlm.* hinir] *sá alm;* hinum *C.* 9. XI] *sakn. lm.* Eskupart—fylgt] fóru með Eskupart *C.* þeim] *sá lm; sakn. aC.* 9—10. nú—veg] á annan hátt *Clm.* 10. drepa] allir *till. lm.* 11. miklum] *sakn. lm.* undrandi] ok undruðu *C.*

---

hoggur Remund til Eskoparzt ok kemur suer(d)it j hofutit ok snidur hialminn ok hausinn hallsenz herdar. buk ok bryniu nidr til belltes fell þa nidr til jardar. en sem þetta sia hans felagar verda þeir fegnare en fra megi seija lofande aller gud. fyrer þenna sigur. en þeir sem Eskopart hofdu fyllgt vrdu slegner myklum otta ok hræzslu undra(n)de at einn madur hlifar-

---

5. aller] all*ar*(?) *G.* 6. Eskopart] *förkortningstecknet för* ar *placeradt efter* t *G.*

Digitized by Google

maðr hlifarlauss skyldi yfirkoma slíkan kappa, sem áðr hefir unnit marga konunga ok berserki ok undir sik hefir lagt mikinn hluta af austrhálfu heimsins, ok ætluðu þar með, at hann mundi engi standaz at hreysti ok riddaraskap í allri heimskringlunni.

Kap. 10.

Hinn virðuligi junkeri Rémundr, sem hann hefir nú yfirkomit ok drepit hinn illa Eskupart, talar nú við þessa hina heiðnu, sem honum hǫfðu fylgt:

---

1. maðr hlífarlauss] m. hlífðarlauss *l;* hlifarlauss maðr *f (jfr* „Hlifarlaus madur" *Ver. Index).* yfirkoma] vinna *Clm.* slíkan] þvílíkan *Clm.* 1--2. sem—berserki] *sakn. C.* 2. hefir unnit] hafði—sigrat *f;* sigrat hafði *h;* hafði sigrat *lm.* konunga] kappa ok konunga *h.* 2—3. ok(2)—lagt] þar sem hann hafði undir sik lagt *C;* — undir sik hafði lagit *f;* ok lagt undir sik *hlm.* 3. austrhálfu] austrálfu *aCfh;* austrálfunni *lm.* 4. þar með] þat með *C; sakn. lm.* hann—engi] *så am;* engi mundi **honum** *C;* honum mundi engi *l.* 5. riddaraskap] ǫllum riddaraskap *m.* í] undir *C.* heimskringlunni] heimskringlu *C;* heimsbygð *h;* heimsins bygð *lm.* 7. Hinn virðuligi] Hinn virðugligi *a;* [V]irðuligr *C.* 7—8. Hinn—nú(2)] Rémundr talar nú *f;* [O]ptnefndr junkeri Rémundr talar *h;* Hér eptir talaði junk. Rém. *l;* Eptir þetta talar junk. Rém. *m.* 8. ok drepit] *sakn. C.* talar] mælir *C.* 9. þessa—heiðnu] þessa heiðna menn *C;* hina heiðnu *(menn till. h) fh;* þessa *(þá m)* heiðnu *lm.* honum—fylgt] fyrr var getit, ok mælti *h;* áðr var frá sagt, ok mælti svá *lm.*

---

laus skyllde vinna slikan kappa. þann sem unnid hafde marga konga ok berserke ok lagit under sig mikin hluta af austur halfunne. Remund tallar uit hinv heidnu

---

2. marga] kap*ar (öfverstruket) till. G.*

Digitized by Google

„Tveir eru kostir til, en eigi fleiri. Takið upp þann, sem yðr er vildari! Þér skuluð gøra, sem ek skipa yðru ráði, eða bregða yðrum sverðum ok verja yðr svá lengi, sem yðr endiz líf með dirfð ok karlmensku.“

En þeir tala allir í senn svá sem einni tungu ok einum munni, allir með miklum fagnaði: „Gjarna viljum vér gøra yðarn vilja í hverju, sem þér kunnið beiða ok vér kunnum fram koma.“

Kap. 11.

Þá mælti junkeri Rémundr: „Þér skuluð flytja yðarn herra Eskupart heim með yðr til síns fǫður,

1. til] til *(sakn. h;* boðnir *m)* af minni hendi *hlm.* Takið upp] ok takið *C.* 1—2. upp—vildari] hvárn upp er þér vilið *f;* upp *(sakn. h)* hvárn *(*hverja *m)* þér vilið *hlm.* 2. er] lízt *C.* vildari] vildri *C.* gøra] eptir því *till. lm.* skipa] vil skipa *C.* 3. yðru ráði] yðr *lm.* eða] elligar *C;* ella *hl.* bregða] bregðið *C.* 4. svá lengi] *sakn. C.* líf] til **ok hreysti** *till. Cl;* til *till. hm.* 4—5. með—karlmensku] með hreysti ok karlmensku *h;* ok karlmenska með dirfð hafið *m.* 6. tala] svara *Chl.* í] náliga í *Cl.* svá sem] *sakn. l.* 6—7. En—munni] Þeir verða allir náliga senn sem ein tunga segjandi *m.* 7. ok einum] eðr *l.* allir—fagnaði] a. m. m. fǫgnuði *a;* **sakn.** *Chlm.* 8. kunnið] vilið *Ch.* 9. kunnum] megum *C.* fram koma] taka *C.* 11. mælti] svarar *C.* 12. herra] félaga *lm.* með yðr] *sakn. C.* fǫður] *sá C;* fǫðurs *ahlm;* feðr *f.*

1vb tu||eir eru koster af minne hende sa er an(n)ar at þer skulut flytia Eskopart heim til fedr sins ella late þer lif ydart. en þeir sogduzt aller giarna giora vilia þat er hann uillde. Remund [mællte] þer skulut flytia Eskopart heim til sins fedr jhans hall. ok seigia

5. hall] lall *G.*

Digitized by Google

ok ríðið síðan inn í hans hǫll svá búnir, sem nú eruð þér, ok segið honum síðan hit sanna frá yðrum ferðum ok þat með, at hann seti sik sjálfan í veð aptr at hefna síns bannsetta sonar Eskuparts, því (at) aldri fær hann verri reisu en þá, ef hann ætlar því fram at fara, ok allir þeir, er honum fylgja."

Eptir þetta búa þeir um Eskupart, sem þeim þótti líkast, binda hann á bak, svá (at) hann mátti eigi ofan falla. Síðan hafa þeir sik í burt ok venda af stað ok heim ok biðja vel fyrir Rémundi ok ǫllum hans fylgðarmǫnnum; verða þess fegnari, sem þeir komaz fyrri í burt. Er eigi getit um þeira

---

1. síðan] síðan með hann *C; sakn fl;* nú allir *m.* svá búnir] svá b. allir *Cl*; allir svá b. *h.* 1—2. svá—þér] sem nú eru þér allir búnir *m.* 2. síðan] *sakn. Cfh;* nú *m.* hit sanna] sem sannast *Cflm.* frá] af *Ch.* 3. ok] segið honum ok *flm;* ok segið honum *h.* með] *sakn. flm.* seti] hepti *h.* sjálfan] sjálfr *Cf.* 3—4. í—aptr] *så a(!);* aptr *Clm;* til *f; sakn. h.* 4. síns—Eskuparts] síns b. sonar *Cfh;* hans *lm.* 5. fær hann] hefir hann fengit *lm.* reisu] *så ah;* fǫr *C*; ferð *flm.* 5—6. ef—fara] *sakn. Ch;* ef hann heldr því fram *lm.* 6. fylgja] vilja fylgja *l;* fylgja vilja *m.* 7—8. þeim—líkast] þeir vilja *C;* þeim sýniz bezt *lm.* 8. binda—bak] *sakn. C;* ok láta hann á bak ok binda hann niðr *lm.* 8—9. svá—falla] *sakn. Clm.* 9. ofan] *så fh;* í sundr *a.* 9—10. Síðan—heim] S. h. þ. s. í veg ok venda heim í(!) *C;* Snúa nú síðan í veg *f;* hafa sik á veg *h*; ok búa sik síðan til ferðar *lm.* 11. ok—fylgðarmǫnnum] ok ǫ. h. félǫgum *Clm; sakn. fh.* 11—12. þess—sem] því fegnastir, at *Cf*; þeir fegnastir *(fegnir h)*, at *hlm.* 12. fyrri] sem fyrst *C(?)h;* sem *(sakn. l)* fyrstir *lm.*

---

honum sem sannazt fra ydrum ferdum. Epter þat bua þeir um Eskopart ok binda hann a bak suo at hann matti ecki ofan falla sidan hafazt þeir æ braut ok bidia wel fyrer Remundi ok hans felogum er ecki

---

1. sannazt] sananzt *G*.

Digitized by Google

ferð, fyrr en þeir koma í hǫll Agaménons konungs í Tartária ok ríða innarr fyrir hans hásæti. Ok lætr Eskupart heldr rembiliga, því at hann kveðr sinn fǫður ekki, hvárki hátt né lágt.

Þá mælti konungr: „Þat er bæði, Eskupart frændi, at þú ert vǫldugr, enda muntu mikla frægð unnit hafa, er þú kveðr mik eigi. En þó munum vér eigi meta þann mun við þik, þá sértu Maument vel kominn ok ǫllum goðunum ok sjálfum oss ok allri várri makt!“

Enn þegir Eskupart ok rengir hǫfuðit ok eigi lægir hálsinn ok vill øngu anza.

---

2. Tartária] „Tartara“ *l.* ok—innarr] ok allt *f;* allt in *h.* hans] *sakn. hlm.* 3. lætr—rembiliga] Esk. lætr hjá(!) rembiliga *f (jfr* „Lætr rembilega“ *Ver. Index).* kveðr] kvaddi *C.* 5. bæði] hvárttveggja *lm.* 6. ert vǫldugr] *så ah;* lætr nú *(sakn. f)* mjǫk *(sakn. Cf)* vǫlduliga *Cflm.* frægð] sæmd *m.* 7. er—eigi] er þú kveðr eigi fǫður þinn *C; sakn. fhlm.* En—munum] Skulu *Cl;* Skulum *fhm.* 8. þann—við] þar muninn fyrir *l.* þá] þá því *C;* því *fhlm.* 8—9. Maument—kominn] „Maumentz“ vel *C.* 9. goðunum] várum goðum *Cfhlm.* 10. makt] *så ah;* mekt *Clm.* 11. rengir] reiðir *Cf;* „reigir“ *h;* lætr rengja *lm.* 11—12. ok—lægir] en *(ok f)* lengir *Cfhlm.* 12. ok—anza] *sakn. fh.* anza] ansa *a;* svara *Clm.*

---

sagt fra þeirra ferdum fyrr en þeir koma j holl Agamenons kongs rida þeir innar fyrer ha sæted lætur Eskopart helldur mikeliga þuiat hann kuedur ecki fedr sinn þa mællti kongr þat er bæde at þu lætr wo(l)duliga fræ(n)de enda muntu mikin sigur unit hafa skulu uær nu ok eigi meta þann mun þui sertu Maumet vel komen. Eskopart þeiger ok reider hofudit þa m(æl)lte

---

2. innar] in*a*rn(!) *G.* 7. ok] e *till. G.* reider] *så eller* reiger *(*d *och* g *sammanskrifna) G.* m(æl)lte] ml”te *G.*

Digitized by Google

Þá mælti einn af hans þénurum eða forunautum: „Þat er eigi, sem yðr sýniz, herra; hann lifir eigi, ok því má hann øngu anza yðr.“

Þá verðr konungr bæði heitr ok reiðr ok mælti svá: „Hverir hafa þat gørt at | drepa son minn, 5v
því at eigi mun einn maðr gørt hafa, því (at), þó(tt) leitat væri um allan heiminn, mundi eigi hans jafningi finnaz.“

Þá svaraði sá, er fyrir þeim var, ok sagði allt, hvernin farit hefði.

Kap. 12.

Konungrinn, þegar hann heyrir þetta, svarar hann þegar: „Aldri um æfi trúm vér því, at einn brynjulauss maðr mundi várn son yfirkoma.“

---

1. þénurum eða] **sakn.** *Cfhlm.* 2—3. Þat—eigi] „Minn herra,“ segir hann, „hann er dauðr, en eigi lífs, sem yðr sýniz *C;* Dauðr er hann, herra, en ekki lifandi, sem yðr sýniz *f;* Herra, hann er dauðr, en ei lífs *h;* „Herra,“ segir hann, „dauðr er hann, en *(sakn. l)* ekki lífs, sem yðr sýniz *lm.* 3. því] *sakn. hlm.* øngu anza] *ø.* ansa *a;* eigi *(*ekki *lm)* svara *Clm;* ei mæla né svara *h.* 4. Þá—bæði] Konungr varð þá *(*bæði *h) fh.* heitr] **hryggr** *Cfhlm.* 6. mun] þat *till. Chlm.* 7. eigi] engi *C.* 9. svaraði] svarar *Clm;* sagði *a.* sagði] segir *Clm.* allt] *sakn. lm.* 10. hvernin] svá sem *C;* hversu *lm.* hefði] *sá am;* hafði *Cfhl.* 12—13. Konungrinn—því] [S]em konungrinn heyrir þetta, svarar hann allgrimliga: „Eigi trúum vér því *C;* Konungrinn s.: „Aldri trúi ek því *h;* „Aldri trúi ek því,“ sagði konungr *lm.* 14. brynjulauss maðr] úvapnaðr *C;* maðr herklæðalauss *lm.* mundi—yfirkoma] muni hafa drepit son minn *C;* hafi hann sigrat *h;* mundi hann sigra *lm.*

---

ein af foru notum ok seiger hann daudann vera þa mællte kongr huerer hafa þat giort at drepa son minn þeir segia honum allan atburd um hans liflat

Digitized by Google

Þá sverja þeir allir í senn við Maument ok Térogant ok Apollo ok hinn fagra Vinno, at þeir megi eigi sannara segja. „Ok er þat enkis manns færi við hann at berjaz,“ segja þeir, „ok gǫrið fyrir goðanna skyld ok vára bæn ok leitið þessa ekki at hefna, því (at) þat er enkis manns færi í verǫldu hann at yfirkoma vápnsóttan.“

Konungrinn syrgir nú ok ǫll hans hirð með miklum harmi. Líðum þar nú um at sinni ok látum þá syrgja sem þá lystir, en vendum sǫgunni aptr til junkera Rémundar ok hans manna!

Er þat nú þessu næst segjanda, at eptir þetta mikla þrekvirki, sem nú var frá sagt, þá riðr hann nú

---

1. sverja] svara *C;* sóru *fh.* í senn] ok sverja *till. C; sakn. fhlm.* 1—2. Maument—Vinno] ǫll sín goð *C.* 2. Apollo—Vinno] **Júpíter** *(*tyrkja Þór *m)* ok Apollo *(*Apollum *hm;* Apollinum *l) fhlm.* 3. megi] kynni *C;* mega *m.* segja] at segja *C.* 4. færi] segja þeir *till. lm.* berjaz] b. eða stríða *C;* stríða *lm.* segja þeir] *sakn. Clm.* 5. goðanna] guðanna *lm.* skyld] skuld *aCfhlm.* ekki] hans(!) *till. C.* 6. enkis—færi] **ekki yðart færi ok** enkis mannz *Clm.* 7. hann—vápnsóttan] at yfirkoma hann *C; sakn. lm; härefter tillägges:* **Ok skiljum vér þar við!** *lm.* 8. syrgir] hrygðiz *hl;* hryggiz *m.* hans hirð] hirðin *hlm.* 9. Líðum—ok] *sakn. C.* um] upp(!) *a.* 9—10. Líðum—lystir] Slíta hár, en fella tár. Nú lyktar þar at segja frá honum at sinni *f;* sitt hár reytandi ok tárin fellandi. Ok lýkr hér Eskuparts þætti ok hans manna at sinni. *h;* **Reyta sitt hár ok fella tár. Ok lyktaz hér frá Agaménon konungi ok hans mǫnnum fyrst at sinni.** *lm.* 10. þá lystir] þat líkar *C.* en vendum] Nú víkr *lm.* 12. segjanda] *så C;* segjandi *alm.* eptir] gørt *till. C;* unnit *till. lm.* 13. nú(1)] fyrr *C.* hann nú] Rémundr *Ch;* keisarason *lm.*

---

uard kongr ryggur vid þesse tidende ok hans menn.

[Þ]at er nu þessu næst seijanda at epter. vnnit þetta þrekuirke sem nu uar sakt ridr junkæri Remund heim med sinum kompanum þikest hann reynt

Digitized by Google

heim við sínum mǫnnum. Þykkiz hann nú hafa prófat þeira hreysti ok trúleika við sik, at þeir spara eigi sitt líf né líkama út fyrir hann at leggja; því mektar hann þá enn framarr en áðr, sem verdugt var.

Koma þeir nú síð um kveld heim, ok var keisarinn genginn undir borð ok ǫll hans hirð. Nú spyrr keisarinn, hvat þá hafi dvalit, er þeir koma svá síð heim.

En junkeri Rémundr kveðr sér hljóðs ok mælti: „Eigi vil ek leyna svá háleitum krapti né jarteiknum, sem guð hefir mér veitt í dag, heldr vil ek, at allir góðir menn, sem hér eru saman komnir, viti nú slíka hluti ok þér, minn faðir, einkanliga.“ Segir nú alla sǫgu, hversu farit

---

1. við] með *Chlm.* mǫnnum] vápnum(!) *C;* kǫppum ***hl;*** kompánum *m.* Þykkiz] Þykkjaz hans menn nú ór helju „heit“ hafa ok *C.* 1—2. hafa prófat] vita *m.* 2. hreysti ok] ***sakn. hm.*** at] ***sakn. lm.*** 3. né líkama] ok líkam *C; **sakn. hlm.*** fyrir—leggja] at leggja fyrir hans líf *Clm.* 4. því] hér *C;* þar fyrir ***lm.*** mektar] mektaðiz ***lm.*** þá enn] þá nú *C;* því enn ***lm.*** 6. síð] seint *C.* 7. genginn] kominn *Cfhlm.* borð] drykkjuborð *Cfhlm.* 8. þá] hann *m.* hafi] ***sá ahm;*** hefir *Cfl.* 8—9. koma —heim] hafa svá síð heim komit *C;* kómu svá síð (seint *m*) heim ***lm.*** 10. kveðr] svarar ok kveðr *Clm.* hljóðs] ***sá Clm;*** hljóð *a.* 11. mælti] síðan ***till. lm.*** 11—12. né jarteiknum] né „jartеiknum“ *a;* né jarteignum *C; **sakn. lm.*** 13. góðir] ***sakn. lm.*** menn] heyri ***till. C.*** sem] þeir sem *C;* þeir ***lm.*** 14. viti—hluti] ***sakn. C.*** 14—15. ok—einkanliga] einkanliga *(einkum **h)*** þér *(**sakn. C;** yðr **h)***, minn kæri faðir *Chlm*

---

hafa þeirra hreysti ok trvleika uit sig at þeir spara eigi sitt lif ok likam wt at leggia fyrer hans ljf. koma þeir nu heim sid. uar keisarin komen under drykiu bord. spyr k(on)grin huad þa hefer dualit. Remund kuedr ser hliods seiger hann nu allan atburd huersu

Digitized by Google

hafði með Eskupart út til enda; „ok þykkjumz ek nú enn vita, at þat eru eigi draumar né gørningar, sem fyrir mik hefir borit.“

At lokinni þessarri sǫgu verðr harla mikit háreysti i hǫllinni. Lofa allir saman guð fyrir sína miskunn ok junkera Rémund fyrir sína hreysti ok riddaraskap.

Kap. 13.

Skjótt eptir þetta lætr keisarinn leita eptir læknurum, þeim sem beztir eru i staðnum, ef þeir megu þessu illa járni i burt koma. En þat getr engi leikit. Þykkiz junkeri Rémundr þat nú vita,

---

1. hafði] hefði *m.* Eskupart] **þeim Eskupart** *Cfhlm.* 2. enn vita] vita enn *(sakn. m)* sem fyrr *(fyrri m) Chlm.* eru] er *m.* draumar] draumórar *hl;* draumr *m.* né] eða *Clm.* né gørningar] *sakn. fh.* 3. hefir] hafa *l.* 4. At—þessarri] Eptir sagða *(sakn. h)* þessa *fhlm.* sǫgu] ræðu *m.* harla] *sakn. Cfhlm.* 4—5. háreysti] hark *m.* 5. allir saman] allir *Clm;* allir menn *f;* menn *h.* 6—7. sína—riddaraskap] sinn rǫskvan *(rǫskligan h)* riddaraskap *(ok heiðarliga hreysti till. h) fh.* 9. lætr] lét *C.* eptir(2)] at *fl.* 10. læknurum] læknum *C.* eru] váru *Cflm.* staðnum] **landinu** *Cfhlm.* 11. megu] mega *a;* mætti *Cfhlm.* koma] sem at stóð i hǫfði Rémundz *till. f;* er stóð i hans hǫfði *till. h.* getr] gat *Cf.* 12. þat] *sakn. Cf.*

---

farid hafde med þeim Eskopart ok þikestz eg nu uita seger Remund þat eru eige dravmorar er fyrer mik bar. en epter sagda þessa sogv verdr hareyste mikit j hallenne lofa aller gud fyrer sina myskun. skiott epter þetta lætur Remund læita epter læknum þeim er bæster mat(t)u finnazst at uita ef þeir mætte þui iarne jburt koma en þat feck eingin leikit. þikizst Re-

Digitized by Google

at þat muni á honum hrína, sem hinn illi Eskupart hefir á hann lagit, hvárt sem honum verðr auðit eða eigi þá fríðu jungfrú at finna, sem hans sorgum megi linna ok því illa járni í burt koma, sem í hans hǫfði stendr.

Líðr nú svá fram. Þykkir fǫður hans ok móður ok ǫllum frændum ok vinum mjǫk hǫrmuligt um hans ráð, ef hann skal láta sitt líf fyrir þessu litla járni ok hinum bannsettum orðum Eskuparts. En þó allt at eins getr engi at gørt. Lét keisarinn frétta til, ef nǫkkurr kann vita til þessarrar konungsdóttur at segja, en þat kunni engi at vita.

Líða nú svá fram nǫkkurir tímar. Breytir keisarason sínum hag sem fyrr, at hann ríðr á

---

1. muni] mun *Clm.* á—hrína] á hrína *C;* haldaz *lm.* 2. hann lagit] lagt *Clm.* 3. fríðu] *sakn. fh.* jungfrú] frú *C.* 3—4. sem—megi] þá mundi honum *(*hans *m)* angr *(*angri *m)* ok trega *lm.* 4. megi] mætti *C.* linna] *så aCflm.* ok—koma] sem kynni burt at koma því illa járni *l; sakn. fm.* 4—5. sem—stendr] sem *(*er *l)* stóð í hans hǫfði *Cl; sakn. fhm.* 6—7. móður] mikit *till. C.* 7. ǫllum—vinum] ǫllum hans frændum ok vinum *C;* vinum hans ok frændum *f;* frændum ok vinum *hl.* hǫrmuligt] hruggiligt(!) *C.* 8. fyrir] af *C.* litla] hinu illa *lm.* 9. ok] af *l.* 10. at eins] eins *C;* um þat *lm.* Lét] Lætr *fhlm.* 10—12. Lét—vita] *sakn. C.* 11. frétta til] fréttum fyrir *(*til *f)* halda *fhlm.* vita] *sakn. fhlm.* 11—12. til(2)—segja] *så af;* at vísa honum til þeirar jungfrúr *h;* at segja til þess meistara, er þar kynni *(*kann *m)* bot á at vinna *lm.* 12. at vita] *sakn. lm.* 14. sínum hag] sínum hǫgum *(*háttum *f) Cf;* sér ok sínum félǫgum *(*fylgjurum *m) lm.* fyrr] segir *till. C.*

---

mund nu uita at þat mun a hrinna(!) er en ille Eskop(ar)t hafde a lagt. Nær sem hann kann þa fru finna er hans sorgum megi linna. lida nu suo fram nockurer timar. breyter keisara son sinnum hattum sem

Digitized by Google

skóg hvern dag ok hans félagar, skemtir sér við sína unnustu: þat er sú líkneskja, sem fyrr var getit.

Kap. 14.

Nú berr þat til tíðenda einn dag, sem Rémundr
6r var sitjandi í því rjóðri, ‖ sem hann er vanr, en kon- 5
ungasynir skemtu sér skamt í burt í skóginn: hann sér, hvar einn maðr gengr ór mǫrkinni fram í þat rjóðr, þar til sem hann sitr. Hann var mikill vexti ok mjǫk digr. Hann var í døkkum kufli fótsíðum, eigi af vaðmáli, heldr af skrúði. Hann gengr at 10
Rémundi ok kveðr hann vel ok kurteisliga, sem

---

1. ok—félagar] *sakn. lm.* 1—2. við—líkneskja] meðr þá líkneskju *f;* við sína unnustu *(*líkneskju *h) hlm.* 2. getit] frá(!) getit *l.* 4. Nú—þat] Þat berr *fl;* Þat bar *hm.* til—dag] ein tíð til tíðenda *l.* 5. var] er *lm.* er] var *Cfhlm.* 6. skemtu] skemta *Clm.* skamt—skóginn] sk. í b. í mǫrkina *C;* á mǫrkinni skamt þaðan *(frá l;* þar frá *m) flm.* hann] Rémundr *C.* 7. hvar] at *C.* einn] *så afh; sakn. Clm.* ór mǫrkinni] ór *(af f)* skóginum *fl; sakn. m.* 7—8. þat rjóðr] rjóðrit *Cfhlm.* 8. þar—sitr] *sakn. hlm.* 9. mjǫk] *sakn. flm.* døkkum] *så a;* grám *Cf;* grænum *hlm.* kufli] kyfli(!) *C.* 10. vaðmáli] vaðmálum *C.* 10—11. at Rémundi] fyrir Rémund *(*keisarason *fl) Cfl;* til konungssonar *m.* 11. kveðr] *så Cfhl;* kvelr(!) *a;* kvaddi *m.* ok kurteisliga] *sakn. m.*

---

adr uar sagtt at hann ridr a skog huern dag ok hans kompanar skemtande ser med fyrr sagda likneskiu hafande þat til lettis sinum v aflatligum harme. ‖
2ra (E)inn dag bar þat til tidenda sem Remund var sitiande j þui riodre er hann uar uanur. en hans komp- 5
anar skemtu ser. a mor[kinne] epter uana skamt fra honum. geingr einn madur fram ur skogenum þar til sem Remund situr hann uar bæde har og digur. hann uar j gram kufle fotsidum. hann geingur fyrer Remund kuediande hann uel. ok kurteisliga. Remund tok uel 10

Digitized by Google

honum sómdi. En Rémundr tók vel kveðju hans ok spyrr hann at nafni.

„Viðfǫrull heiti ek," segir hann.

„Já," segir Rémundr, „þá muntu ok svá vera."

„Satt er þat," segir hann. „Víða hefi ek farit ok svá víða, at ek hefi fregnat þá eymd, sem yðr hefir til handa borit, ok svá þat, at þér sigruðuð þann illa Eskupart, er frægastr var í ǫllum heimi. Ok þat veit ek, at hans sverðsoddr stendr í yðru hǫfði af hans illum ummælum. Ok er þat syrgiligt at vita, at svá ágætr maðr skal svá skjótt deyja, því (at) yðart snildarverk mun uppi, meðan heimrinn stendr ok byggiz. Ok betr hafi hverr, sá er yðrum ráðum mætti snúa áleiðis!"

---

1. tók] tekr *Cfhlm.* vel] *så Cfhlm; sakn. a.* 2. hann—nafni] *så Cfhlm;* at hans nafni *a.* 3. Viðfǫrull—hann] En *(sakn. h)* hann nefndiz Viðfǫrull *fhlm.* 4. Já—vera.] Þá svarar Rém.: „Svá muntu ok vera," segir hann. *C;* Þá muntu svá vera," segir Rém. *f;* „Þú munt svá vera," segir Rém. *h;* Þá segir Rém.: „Þá muntu svá vera." *lm.* 5. hann] Viðfǫrull *C.* Víða—ek] at ek hefi víða *Cflm.* 6. fregnat] frétt *hlm.* yðr] þér *flm.* 7. þat] *sakn. lm.* þér sigruðuð] þú sigraðir *fhlm.* 8. þann—Eskupart] hinn *(þann h)* mikla Esk. *Cfh;* Esk. hinn mikla *lm.* frægastr] fræknastr *Chm.* 9. yðru] þinu *fhlm.* 10. af—ummælum] *sakn. C;* með hans ummælum *f;* ok svá hans illmæli *h;* ok hans ill ummæli *l, m(?).* 10—11. syrgiligt] *så C;* dárligt *a;* illt *fm;* daufligt *h;* hryggiligt *l.* 11. at(2)] ef *Cl;* ef at *f.* 12. yðart] yður *C.* mun] eru *C.* meðan] *så C;* á meðan *a;* meðan at *f.* 12—13. því (at)—byggiz] *sakn. hlm.* 13. stendr ok] *sakn. Cf.* hafi] hefði *Cf.* hverr] *sakn. Cf.* 13—14. Ok

---

kuediu hans ok spyrr hann at nafne hann nefndizt. Uidforull þa muntu ok suo uera. seger Remund. satt er þat at eg. hefer uida farit. ok frett hefe ek þa eymd er ydr hefer til handa borit[.] ok er þat þunkt at uita um suo a gætan mann. huer hefer þer þat sagtt. seg-

Digitized by Google

Þá mælti Rémundr: „Hverr kunni þér slíkt at segja?“

„Fleira veit ek,“ segir Víðfǫrull, „en mér er sagt.“

„Þú munt fróðr maðr,“ segir Rémundr, „ok kunna frá mǫrgu at segja.“

„Lítit ætla ek um þat,“ segir Víðfǫrull, „eða hvers viltu frétta?“

„Þat vilda ek, (at) þú segðir mér,“ segir Rémundr, hver sú jungfrú er, sem þessi líkneskja er eptir gør, sem hér liggr hjá mér.“

Þá svarar Víðfǫrull: „Fleira munum vit við talaz, áðr en ek segi þér allt þat, er ek veit, eða þér fréttið at. Eða vili þér nǫkkut við mér taka til vetrvistar?“

—áleiðis] Mætti honum með nǫkkurum *(nǫkkuru m)* hætti *(nóti m)* við hjálpat verða *lm.* 14. yðrum ráðum] yðru (þínu *f*) ráði *Cf.*

1. mælti] svarar *C.* Hverr] **Hvat** *lm.* slíkt] **fleira** *lm.* 3. er] **sé allt** *lm.* 5. fróðr maðr] vera fróðr maðr *C;* fr. m. vera *lm.* Rémundr] hann *C.* 6. kunna—mǫrgu] munt *(sakn. Ch)* margt kunna *Chlm;* kunna margt *f.* 7. þat] vera *till. lm.* 8. viltu] vili þér *Clm.* 9. vilda] *sá Chm;* vildi *al.* ek] segir Rémundr *(keisarason l) till. fhlm.* segðir] segir *flm.* 9—10. segir Rémundr] *sakn. fhlm.* 10. hver] *sá am;* **hvar** *Cfhl.* er(1)] væri *C.* 12. svarar] mælti *lm.* 13—14. er—at] yðr forvitnar *C;* er *(sem fh)* þér fréttið *fhl;* þú fréttir eptir *m.*

er Remund. Uidfurull. suarar. fleira ueit ek en mer er sagtt þu munt uera frodr seger Remund. litid etla eg um þat seger. Vidforull. Remund mællte þat uillda eg at þu segder mer huar su fru uære er þesse likneskia er epter gior er her er hia mer. Uidfurull suarar fleira uerdum uit. med at talazt adur en ek seigi þer allt

5. er(1)] u^{a} e^{a} *(u understruket) G.*

Digitized by Google

Þá mælti Rémundr: „Þann ætla ek betr hafa, er við þér tekr, ok vil ek bjóða þér með mér at vera svá lengi, sem þú vilt. Skal ek øngvan meira meta en þik af ǫllum mínum mǫnnum.“

Þá mælti Víðfǫrull: „Mæli þér eigi meira um þetta, en þér vilið halda, því (at) vant er við mér at taka. Em ek ráðgjarn, ok ef þér vilið mik með yðr hafa ok nǫkkurra ráða við mik hafa at leita, þá mun yðr þat vant verða, því (at) ek vil einn ráða. Eru ok mín ráð eigi hǫfð, þá legg ek eigi neitt til þaðan af.“

Keisarason svarar: „Ek vil gjarna þínum ráðum fylgja, því at annathvárt mun ek gott hljóta af þér eða øngum manni ella.“

---

1. mælti] svarar *Cl;* svaraði *m.* betr hafa] heppnara *lm.* 2. vil—bjóða] býð ek *C.* 3. ek] ok *till. Cfl.* 4. meta] virða *Cfh.* 5. mælti] svarar *C.* meira] fleira *lm.* 5—6. um þetta] *sakn. C;* um *flm.* 6. er] verðr *C.* 7. ráðgjarn] maðr ráðgjarn *fh;* mjǫk *(mikit m)* ráðgjarn *lm.* 7—8. þér—hafa] þú vilt við mér taka *lm.* 8. við—leita] undir mik „seita“ *C;* til mín leita *lm.* 9. þat] *sakn. C.* verða] þykkja *lm.* 10. Eru] Sé *fm.* 11. neitt] *sakn. Cflm.* þaðan af] *sakn. C;* þaðan í frá *lm.* 12. þínum] yðrum *C.* 13. fylgja] fram fara *flm.* 13—14. ek—eða] mik(!) af þér gott leiða eða af *C.* 14. ella] elligar *l; sakn. m.*

þat er þu spyrr. ok eg ueit. edr uilltu taka uid mer til uistar. Remund seger. þann ætla eg atbetur hafe er uid þer tekur. ok uil ek bioda þer med mer at uera suo leinge sem þu uillt. Vidforull kuezst þat giarna [þiggia] uilia. en þat uil ek seigia þer seger Vidforull. at uant er uid mer at [taka]. þuiat eg er radgiarn ef nockurra rada er til min leitat en ef eigi eru min rad hofd þa legg ek ecki til þadan fra. eg. [ui]ll

---

1. er] gg *(möjl. ändradt till* eg*)* seige þer allt *till. G.*

Digitized by Google

Þá svarar Viðfǫrull: „Þess vandara væri mér, sem þér trúið mér betr; enda skal ek við leita at gøra yðr hvat gott, (er) ek má. Ok mætti þat verða, ef hamingjan fylgði ok vildi til snúaz, at yðr yrði gagn at!“

Eptir þetta talat ríða þangat félagar Rémundar ok spyrja mann þenna at nafni. En hann segir þeim þat. Þykkir þeim þessi maðr mikill vexti ok þykkr undir hǫndina ok at ǫllu geysi sterkligr.

Þá mælti junkeri Rémundr: „Þat skulu þér vita, góðir drengir, at þenna mann hefi ek tekit til samlags við mik, ok bið ek alla yðr, at þér séð vel við hann ok ǫfundið hann eigi, þó (at) ek gøra betr við hann en hvern yðarn.“

---

1. svarar] svaraði *m.* Þess] *så af;* Því *Clm.* væri] er *flm.* mér] um *till. Cf.* 2. þér trúið] þú trúir *l.* 3. yðr] *sakn. lm.* hvat—(er)] gott hvat *C;* þat gott sem *lm.* þat] þá *lm.* verða] vera *Cl.* 4. fylgði ok] *sakn. Cflm.* til] við *l; sakn. m.* yðr] þér *lm.* yrði] verði *Cflm.* 5. at] mér *till. C.* 6. Eptir—talat] *sakn. C.* ríða þangat] þá ríða at *Clm.* 7. mann þenna] Viðfǫrul *lm.* 8. þat] þegar *C;* hit sama *lm.* maðr] *sakn. C.* 8—9. Þykkir—sterkligr] Þeim þykkir hann *(þessi maðr h)* þykkr undir hǫndina *(hendr h),* mikill vexti ok *(mjǫk till. h)* sterkligr at ǫllu **því, er** *(sakn. h)* **þeir máttu sjá** *hlm.* 9. ǫllu] þá sem þeir máttu um sjá *till. C.* geysi] mjǫk *f.* 11. drengir] segir hann *till. lm.* tekit] fengit *m.* 12. við mik] við *(með C)* **oss** *Cfhlm.* yðr] um *till. C.* 13. við hann] til hans *Cfh.* hann(2)] *sakn. Cl.* gøra] gøri *a.* 13—14. gøra—hvern] virða hann eigi minna en nǫkkurn *C;* virði *(meti h)* hann meirr *(meira m)* en einhvern *fhlm.*

---

giarna þinum radum fram fara seger Remund. epter suo talat rida at felagar Remundar ok spyria at huad manna þesse uære Remund seger at hann hefer tekit hann til samlax uit þa. ok þui bidr eg ydur goder kompanar at þer ofundet hann eigi. þeir iata þui

Digitized by Google

Þeir játuðu því at gøra, sem honum mætti bezt líka.

Eptir þetta ríða þeir heim til borgarinnar ok ganga undir drykkjuborð, ok skipar Rémundr Viðforli hit næsta sér. Menn undraz þetta mjǫk. Keisarinn spyrr, hvat manna hann sé.

„Hann er einn úkunnigr maðr," segir junkeri Remundr, „ok skal hann mér vel kominn."

Keisarinn svarar: „Þat er vant at taka við úkunnigum mǫnnum, þeim sem menn vita eigi, hvat mǫnnum eru. Ok hefir þat mǫrgum at illu orðit, at hverju sem þér verðr." ‖

1—2. játuðu—líka] játa því gjærnan at gøra, sem honum má bezt gegna *C;* játa þessu gjarnan at gøra nú þetta eptir hans vilja *f;* játa því at gøra, sem honum líkar bezt *h;* segjaz gjarnan vilja gøra hans vilja, sem honum bezt líkar *lm.* 3. ríða] venda *C.* 4. ok skipar] skipaði *C.* 4—5. Viðforli] Viðforul *m.* 5. undraz] *så fhlm;* undrar *a;* undra *C.* 6. hvat manna] *så Chlm;* hvaða mann *a.* 7. einn—maðr] einn úkunnugr *(„okinnugir"? l)* maðr *afl;* úkunnigr mér *C;* yðr úkunnugr maðr *m.* 8. hann] *sakn. Chlm.* mér vel kominn] hjá *(með f)* mér vel kominn *(vera till. lm) Cflm;* vera mér vel kominn *h.* 9. Keisarinn—vant] „Þat er vant," segir keisarinn *(konungr l) lm.* svarar] mælti *C.* 10. úkunnigum] *så C;* úkunnugum *afm;* úkunnum *l.* 10—11. hvat—eru] *så C;* hvat manna eru *fl;* hvaða mann hann er *a;* hvaða menn at eru *m.* 11. mǫrgum—orðit] mǫrgum *(manni till. h)* eigi at góðu orðit *fh;* ekki at góðu orðit mǫrgum manni *l;* ekki mǫrgum manni at góðu orðit *m.*

---

giarna at giora hans uilia epter þat rida þeir heim til hallar. ok skipar Remund Vidforle et næsta ser. keisarinn spurde huadmanna hann se Remund seger sligt sem hann hefer frett keisarin seger þat uant at taka uit okendum [monnum]. Remund sagde at nu munde

Digitized by Google

6v „Þat hygg ek," sagði Rémundr, „at af þessum manni muni mik gott leiða; ok annathvárt er, at mér verðr eigi auðit léttis míns máls eða á mínum hag at því, sem ek hygg, ella vinnr hann bætr á með sínum ráðum ok vitrleika, því (at) fá get ek honum standaz um vit ok vísdóm ok margar listir ok kurteisi."

At liðnum fám dǫgum heðan talar Viðfǫrull við Rémund, sem þeir eru tveir saman staddir: „Illt þykkir mér at vita, at yðarr hagr skal þannig

---

1. Þat—Rémundr] Rémundr svarar: „Þat hygg ek, faðir *f*; Þá svarar junkeri *(sakn. m)* Rémundr: „Þat hygg ek, faðir *lm*. 1—2. þessum manni] honum *C*. 2. muni—leiða] *så a;* leiði mér *(mik fm)* gott *Cflm*. 2—4. annathvárt—hag] annat, at mér verðr ei auðit léttirs míns máls eðr mínum hag *a*; annathvárt er, at mér verðr eigi *(ekki lengra l)* auðit léttis *(bótar f;* létta *l)* á mínu ráði *(máli f;* máli eðr mínum hag *l) Cfl*; ei úvíst, ek fái bót á mínu ráði *h;* annathvárt verðr mér ekki auðit at létta mínum hag *m*. 4. at—hygg] *sakn. Cm*. bætr á] *så C;* bætr *a;* bót á *lm*. 5. ok vitrleika] ok vitrleik *Cf; sakn. m*. því (at)] þá *l; sakn. m*. fá—ek] fáir geta *m*. 6. standaz] jafnfætis staðit *lm*. um—listir] at vitru ok vísdóm ok um margar listir aðrar *C*; um vit *h;* at raðum ok *(sakn. m)* vísdómi, íþróttum *lm*. 8—9. At—Rémund] Skjótt eptir þetta, sem nú var *(frá till. h)* sagt, er *(var h)* þat einn dag, at Viðfǫrull talar *(segir lm)* við keisarason *(Rémund h) hlm; härefter tillägges:* ok mælti *m*. 9. sem—staddir] þá þeir váru tveir saman staddir *C;* þá er þeir váru tveir saman, segjandi *h*; þá er þeir váru í nǫkkurum afviknum stað, tveir einir staddir *l; sakn. m*. 10. þykkir] *så am;* þykki *Cfl*. at vita] *sakn. lm*. yðarr] þinn *flm*. skal] skuli *m*. þannig] þanninn *ahm;* þn *C;* þann veg *fl*.

---

suo buit standa uerda. e[p]ter þat er þat einn dag. at Widforull talar wit Remund. jllt þi[cke] mer at þinn hagur skal þannveg vera. ok æigi ma suo bwit hlyda

Digitized by Google

vera, ok dugir yðr eigi, at svá skuli standa, því (at) eigi munu þér lengi lifa með því illa járni, sem i yðru hǫfði stendr, ok því held ek ráð um at leita nǫkkurra bragða um yðart mál.“

Rémundr segir: „Yðrum ráðum vil ek gjarna fylgja, hverju sem þér vilið fram fara.“

Þá mælti Viðfǫrull: „Þat er mitt hit fyrsta ráð, at ek vil, at þér látið fá mér einum saman hús ok þar með smíðartól. Hér með skulu þér fá mér bæði gull ok silfr ok slíkt, sem ek kann beiða. Vil ek øngvan mann láta til mín koma.“

Rémundr svarar: „Svá skal vera, sem þú skikkar.“ Skilja þeir nu sitt tal.

---

1. yðr] þér *fhlm.* svá] *så Cfhlm; sakn. a.* skuli standa] fari lengi fram *Cfh;* lengi fari fram *l;* lengi framfari *m.* 2. munu þér] megi þér *C;* máttu *f;* muntu *hlm.* illa] *sakn. Cf.* 3. yðru] þínu *fhlm.* held] kalla *lm.* ráð um] *så a;* ráð *l; sakn. m.* 3—4. ok—mál] *sakn. C.* 4. nǫkkurra] *sakn. m.* bragða] ráða *fhlm.* yðart] þitt *f;* þat(!) *lm.* 5. Rémundr segir] R. mælti (svarar *h) Ch;* Þá svarar junkeri *(sakn. f)* Rémundr *flm.* gjarna] gjærna *C; sakn. fl.* 6. fylgja—vilið] *sakn. h.* hverju] hverninn *l.* 7—8. er—vil] vil ek *f.* 8. at(2)] *så Cfl; sakn. am.* þér—fá] þú látir fá *fl;* þú fáir *h.* 9. smíðartól] *så f;* „smidunartol“ *a;* „smidir tl“ *C;* smíðatól *hlm.* skulu—fá] vil ek at *(sakn. m)* þú fáir *(látir fá f) fhlm.* 10. bæði] *sakn. Cfhm.* 11. mann] *sakn. C.* 12. svarar] „s.“ *B(?)C;* mælti *hlm.* 12—13. Svá—skikkar] at svá skuli allt vera, sem hann vill *C.* skikkar] *så a;* vilt *Bflm.* 13. tal] viðrtal *Clm.*

---

at suo fare leingi fram. þuiat æigi muntu leingi lifa med þessu jarne sem j þinu hofde stendr. Remund suarar þinum radum vileg fram fara. Widforull mællti. egh uil at þu fæer mer æinum samt hws ok þar med smidar tol. Her med vileg ath þw faer mer bædi gull ok silfur. æingan man[n] vileg at þw later til min koma. Remund jatar þessu. þetta war þegar giort.

Digitized by Google

Eptir þetta gørt, sem Viðfǫrull beiddi, hverfr hann burt frá lýðnum fullan mánuð. Ok eptir þat liðit kemr hann aptr ok mælti við keisarason: „Nú skulu þér sjá mínar smíðir.“ Hann gørir svá ok gengr þangat með honum.

Kap. 15.

Keisarason, sem hann kemr í þetta herbergi, getr hann at líta eina kerru, gørva með undarligum hagleik bæði með gulli ok silfri. Hon var á þann hátt gør, at hon lék á hvélum með mikilli list.

Þá mælti Viðfǫrull: „Nú skulu þér búa yðr

---

1. Viðfǫrull beiddi] nú var mælt *C.* 2. hann] Viðfǫrull *C.* lýðnum] *så aB;* hirðinni *Cf;* ǫðrum mǫnnum *lm; härefter tillägges:* **ok er á brottu** *f;* ok er í burtu *lm.* fullan] heilan *C; sakn. fhlm.* 2—3. eptir—liðit] at honum liðnum *lm.* 4. skulu þér] skaltu *lm.* mínar smíðir] *så al;* mína smíð *Bfh;* mína „smidi“ *C;* mínar smíðar *m.* 4—5. Hann —honum] Þeir gøra nú svá ok ganga þangat til *BC;* Þeir ganga nú þangat til *f;* Þeir gøra nú svá *h;* Þeir gøra nú *(sakn. m)* svá ok ganga þangat, sem smíðirnar *(*smíðarnar *m)* váru *lm.* 7—8. Keisarason—líta] Remundr lítr *f;* Sér keisarason *(*Rémundr *h)* þar *hlm.* 8—9. undarligum] miklum *flm.* 9. með] af *m.* 10. hvélum] *så B(?)f;* hvælum *a;* hjólum *(*fjórum *till. l) Chlm.* 12. skulu þér] skaltu *fhlm.* yðr] þik *fhlm.*

2r b huerfur Widforull || burtt manud fra hirdinne en at þeim tima lidnum kemur hann apptur. ok mællte til Remundar. nv skalltu sia mina smid ganga þeir nu j fyrr nefnt herbergi ser kongs son þar eina kerru med faheyrdum hagleik giorda hun lek a hiolum med mikelli list Vidforull mællte nu skalltu bua þig ok alla

---

4. nefnt] nētf *G.* þar] þ" *G.*

Digitized by Google

sem tiðast i burt ok yðrir xii félagar, þvi (at) annarstaðar er yður gipta meiri at sinni en hér.“

Keisarason gørir, sem honum var boðit, ok segir sinum kumpánum, at þeir búi sik sem bezt, ef þeir vilja honum fylgja. Ok svá gøra þeir: vápna sik með ágætum vápnum, stígandi upp á góða vápnhesta. Er junkeri Rémundr nú búinn sinum bezta herskrúða. Gengr fyrir fǫður sinn ok alla sína frændr ok minniz við þá; biðr síðan vel fyrir þeim. Ok er keisarinn veit þetta, verðr hann hryggr við þessa sǫgu, en dróttningin grætr sárliga ok allt fólkit i borginni ok hryggiz af þessarri burtfǫr.

---

1. sem tiðast] *sakn. fh;* sem skjótast *lm.* yðrir] yðar(!) *a;* yðra *BC;* þína *fhlm.* félagar] *så a, C(!);* félaga *Bfhlm.* 2. er] mun *Cfhlm.* yður] þín *fhlm.* gipta] gæfa *Clm;* vera *till. l;* verða *till. m.* at—hér] en hér *(fyrst till. lm)* at sinni *BCfhlm.* 3. var] er *m.* 4. kumpánum] félǫgum *fh.* bezt] skjótast *flm.* 6. vápna sik] búa sik *(nú sem bezt till. m) hm;* búaz sem bezt *l.* stígandi upp] ok stíga síðan *flm.* 7. vápnhesta] hesta *flm.* 8. sínum] með sinum *Cfhlm.* herskrúða] skrúða *lm.* Gengr] þá *till. B;* síðan *till. Clm;* hann þá *till. f.* fyrir—sinn] **ok móður** *till. Bfhlm;* til fǫður síns ok móður *C.* 8—9. ok—frændr] alla frændr *B;* ok allra frænda *C; sakn. f;* vini ok frændr *h.* 9. við] með *C.* þá] *sakn. B.* 9—10. biðr—þeim] *sakn. hlm.* 10. þeim] ok ǫllum sínum vinum ok frændum *till. f.* 10—12. Ok—burtfǫr] En *(sakn. C)* keisarinn verðr hljóðr við þessa sǫgu, *(en till. C)* dróttningin *(dróttning C)* grætr sárliga *(geysiliga C)* ok allt fólk i borginni *(ok hrygg-*

þinna felaga þui an(n)ars stadar mun þjn gippta meire en her. Junkære Remund giorer nv suo. byr sig ok sijna kompana sem skyndeligazst ok er þeir eru buner geingvr Remund fyrer fedur sinn ok modur ok bidr wel fyrer þeim harma þau miok burt ferd sins sonar.

---

4. modur] mod" *G.*

Digitized by Google

Stigr Rémundr nú upp á sinn hest með mikilli list ok kurteisi ok riðr út af borginni. Var þar fyrir Viðfǫrull á góðum hesti. Hann leiddi þá kerru, er fyrr var frá sagt. Hon var gør á járnvǫrðum hvélum með mikilli list. Þá mælti Viðfǫrull: „Nú skal ek leið segja.“ Ríða þeir nú svá marga daga, ok er eigi getit um ferð þeira, fyrr en þeir koma út til hafsins.

Þá mælti Viðfǫrull við Rémund: „Nú skulu þér senda aptr alla yðra félaga útan frakkakonungs son ok heim til Saxlands; ok segið þeim, at þeir komi hér aptr á III vetra fresti ok fari þá út

---

iz af þessa . . . . . *till. B) BC;* Keisarinn verðr nú mjǫk fár við þetta, en dróttningin grét mjǫk sárliga, ok allt fólk í borginni harmaði hans brottferð *f;* Allt fólkit *(*í borginni *till. lm)* hrygðiz *(*verðr hryggt *h)* af þessu *(*harla mjǫk *till. lm) hlm.*

1. sinn] góða *till. BCfhm;* hinn góða *till. l.* 2. ok(1)] eðr *l;* ok kostuligri *m.* 3—4. Hann—kerru] ok leiðir með *(*eptir *m)* sér kerruna *lm.* 4. var—sagt] var *(*er *m)* getit *lm.* Hon—gør] Hon **gekk** *BClm;* gangandi *h.* 4—5. járnvǫrðum] járnuðum *lm.* 5. hvélum] hvælum *a;* hjólum *Chlm.* með] **gør með** *lm.* list] **sem áðr er mælt** *till. lm.* 5—6. Viðfǫrull] við Rémund *till. m.* 6. skal] vil(?) *B.* svá] *sakn. Bflm.* 7. ok—eigi] at ekki er *C.* ferð þeira] þeira ferðir *Bh.* 9—10. skulu þér] skaltu *C.* 10. yðra] þína *C.* félaga] menn *Bh.* 10—11. útan frakkakonungs son] nema Berald konungsson *C.* 11. til Saxlands] í Saxland *C.* segið] seg *flm.* þeim, at] *sakn. C.* 12. aptr] *sakn. BCfhlm.* á] *sakn. C;* at *fhlm.*

(E)pter þetta stigur Remund a sinn hest ok aller hans kompanar ok rida brutt af borginne er ecki sagt af þeirra ferd fyrr en þeir koma til hafsens þa mællti Vidforull (vit) Remund. nu skulu þer senda aptur alla ydra kompana vtan fracka kongs son ok heim til Saxlands en seg þeim at þeir kome her a þrig(g)ia uetra

Digitized by Google

yfir hafit ok biði yðar þar eða þeirar vissu, sem frá yðr kemr!“

Þá kallar Rémundr til sín alla sína fóstbræðr ok mælti svá: „Nú skulu þér allir, góðir kumpánar, aptr snúa heim til Saxlands.“ Segir hann þeim nú ǫllum sinn vilja.

En þeir verða við þetta mjǫk hljóðir ok segja, at þeir vildi aldri við hann skilja, meðan þeir megu honum fylgja. „En þó skal svá vera, sem þér vilið, þótt oss þykki betr með yðr at fara.“

Skilja þeir nú fyrst at sinni, þótt hvárumtveggjum þætti mikit fyrir. Venda nú heim þeir

---

1. eða] elligar *lm.* 2. kemr] kann at *(sakn. f)* koma *fhlm.* 3. til—fóstbræðr] t. s. a. s. fóstrbræðr(!) *a;* til sín sína fóstbræðr *BC;* á sína menn *lm.* 3—4. Þá—svá] Þá mælti Rémundr við sína félaga *f;* Rém. mælti við þá *h.* 4. allir] *sakn. C.* góðir] mínir *C.* kumpánar] félagar *lm.* 5. snúa] hverfa *C.* heim] ok heim *BCf.* til Saxlands] í Saxland *C.* Segir hann] Ok segir *Clm.* 5—6. þeim—ǫllum] úgjarnan*(?) B;* þeim svá *h;* þeim *lm.* 8. vildi] vildu *C;* vili *lm;* gjarna *till. B.* 8—9. meðan—fylgja] *sakn. C.* 9. megu] mega *aBlm.* 9—10. sem—vilið] *sakn. lm.* 10. þykki] þætta(!) *B;* þætti *Cflm.* betr] betra *BCflm.* með—fara] *så aB;* þér (yðr *C)* at fylgja *Cflm.* 11. Skilja] Skiljaz *BCfhlm.* 12. Venda] *så aB;* Riða *Cfhlm.*

---

fresti ok fare þa ut yfer hafit at bida ydwar þar edr þeirrar vissu er fra ydr kann at koma. Remund giorer nu suo at hann seger þeim sinn vilia þeir uerda miok wglader uit þetta en bidia hann þo rada skilia þeir nv. vid sinn herra med myklum hryggleik huerfa nv þeir XI aptur til Saxlands en hiner þrir fara wt yfer

---

2. vissu] visa *G.* 6. aptur] apt*ar G.*

Digitized by Google

xi. En hinir iii fá sér far út yfir hafit. Eru þeir þá komnir í þann þriðjung heimsins, er Affríka heitir.
7r Tekr nú mikit ‖ at þyngja ráði junkera Rémundar. Liggr hann nú í kerrunni á nætrnar. Segir Viðfǫrull honum, at hann skuli nefnaz hinn Kranki Kerrumaðr; „ok svá skulum vér allir segja, hvar sem vér kunnum koma.“ En þegar þeir fara hjá borgum eða kǫstulum, þá setr Viðfǫrull upp á kerruna gullig hǫfuð með silfrligum hálsum, ok ljómar víða af í burt. Undruðuz allir þessa menn ok þeira búnað. Fóru þeir nú svá allt sumarit, allt til þess er skamt var til vetrar.

1. hinir] *sakn. lm.* 2. þann] þenna hlut ok *l; sakn. m.* þriðjung] hluta *h.* Affríka] *så BC;* „Afrika“ *a;* „Affrica“ *fhlm.* 3. nú—Rémundar] nú *(sakn. C)* mjǫk at þyngja *(at till. C)* ráði junk. *(sakn. f)* Rémundar *BCfl;* þá Rém. mjǫk at þyngja *h;* nú mjǫk at þyngja at junk. Rémund *m.* 4. hann] *sakn. C.* í—nætrnar] *så a;* á *(um flm)* **nætr** í kerrunni *BCfhlm.* 5. honum—hann] *så aB;* at *(junkeri till. l)* Rémundr *Cfhlm.* skuli] skal *B.* hinn] *sakn. Ch.* 7. kunnum koma] komum fram *lm.* koma] fram at koma *fh.* 8. eða] ok *Ch.* kǫstulum] *så ah;* kastulum *B(?)C;* kaupstǫðum *l;* kauptúnum *m.* 9. gullig—hálsum] var þar myndat á fugls hǫfuð með silfruðum hálsi *m.* ljómar] ljómaði *C;* ljóma *Bl;* ljóm[an]di *K.* 10. af í burt] í burt af *C;* af *h;* burt í frá *K;* í burt *(burtu m)* frá *lm; härefter tillägges:* **þar sem kerran stóð** *ChKlm.* Undruðuz] Undruðu *B(?)C.* allir] allir mjǫk *B;* margir menn *(mjǫk till. C) Cf;* margir mjǫk *h;* menn *K;* margir *lm.* þessa—ok] *sakn. fh.* 11. búnað] búning *K.* Fóru] Fara *hKlm.* allt(1)] *så a;* **um** *BChKlm.* 11—12. til—er] *så C;* til þess *aB;* þar til at *(er fK) fKlm.* 12. skamt—vetrar] komit er at vetri *lm.*

---

hafit erv þeir þa komner j þann þridiung heimsens er Affrika heiter. tekur Remundi nu einatt at þyngia. hann lig[gur um] nætur j kerrunne. Seger Vidforull nu at Remund skal nefnnazt en Kranke Kerru mann. Vidforull

1. þa] þa *G.*

Digitized by Google

Nú er þat eitt kveld, at þeir taka sér náttstað undir einni eik í einu rjóðri mjǫk stóru. Leggz junkeri Rémundr í sína kerru niðr, en þeir sitja báðir hans kumpánar við sínum herklæðum, þvi (at) þeir váru jafnan þvi vanir. Skyldi ok annarr þeira jafnan vaka ok halda vǫrð. Hestar þeira váru jafnan vanir at vera næri, þvi (at) svá skipaði Viðfǫrull fyrir optast, hvat sem at kynni at bera.

Nú sem þeir hafa þar litla stund dvaliz, heyra þeir údæmiligan gný, þvílikast sem margir menn riði. Þá mælti Viðfǫrull við Berald konungsson: „Vit

---

1. þat] enn *till. BCKl.* 2. undir—eik] *sakn. fhKlm.* stóru] miklu *fhKlm.* 3. niðr] *sakn. lm.* 4. hans] *sakn. BCfKlm.* kumpánar] félagar *fKlm.* við] *så aB;* með *CfK;* í *hlm.* 6. annarr] annarrhvárr *hK.* þeira] *sakn. K.* jafnan] ok *(sakn. lm)* optast *Klm.* 7. vanir—næri] v. at v. nærri *a;* næri *B;* nærri *C;* nærri þeim *f;* vanir næri at vera *K;* hjá þeim *lm.* 7—9. því (at)—bera] ok var svá enn *K.* 8. fyrir] *sakn. BC.* optast] *sakn. Clm.* 8—9. hvat—bera] hv. s. at *(til lm)* k. beraz *(at bera lm) Blm; sakn. C.* 10. Nú sem] Ok er *fhKlm.* hafa] hǫfðu *hKlm.* stund] *så aB;* hríð *CfhKlm.* dvaliz] dvalit *m.* heyra] þá heyrðu *lm.* 11. údæmiligan gný] **dunur ok** údæmiligan *(mikinn till. C)* gný *BC;* dunur *(miklar till. h)* ok gný mikinn *fh;* gný mikinn ok dunur *K;* brak mikit ok dunur *lm.* þvílikast] þvílikt *B(?)C.* 12. Berald konungsson] konungsson *BCKm;* Berald *f;* keisarason *l.*

---

lætur nu gullig hofut a kerruna. Undrazst menn þetta vida j borgum ok kastolum þessa menn ok þeirra bunad. Nv er þat eitt kuelld er þeir taka ser nattstad j e(i)nu riodre miog myklu. lexzst Remund nid[ur] j sina kerru en þeir bader felagar sitia med sinwm uopnum þuiat þeir woru þui uaner. skyllde ok iafnan vaka an(n)arhuor þeirra. sem þeir hafa þar litla stunnd duallizt þa

Digitized by Google

skulum taka hesta okkra ok vera við búnir.“ Ok svá gøra þeir.

Ok eptir þat sjá þeir, hvar vii menn ríða fram i rjóðrit, allir brynjaðir til handa ok fóta. Þeir váru ok allir geysi stórir; þó bar einn yfir alla, því (at) hann var risi geysiliga mikill.

Þá gengr Viðfǫrull til kerrunnar ok segir Rémundi, hvat títt er. En hann stendr upp skjótt ok klæddi sik ok stígr upp á sinn góða hest. Ok svá gøra allir þeir.

Þá mælti hinn mikli risi með ógurligri rǫddu,

---

1. ok(1)—búnir] ok verum v. b. *B; sakn. h.* 3. eptir þat] gørt *till. BCf;* hér eptir *lm.* vii] *så aB;* iv *ChKlm;* v *f.* 4. allir brynjaðir] albrynjaðir *BChKlm;* allir vápnaðir *f.* fóta] sem iss væri *till. B(?).* 4—5. Þeir—allir] ok allir *BC;* allir *K; sakn. hlm.* 5. geysi stórir] *så aB;* stórir *C;* mjǫk stórir (ok sterkligir *till. h) hKlm.* bar] berr *lm.* yfir alla] af ǫllum *fhKl;* langt af ǫllum *m.* 5—6. því (at)—mikill] mjǫk stórr risi *lm.* 6. geysiliga mikill] *så aB;* fárliga (furðuliga *K)* mikill *CK;* ferliga stórr *h.* 8. hvat—er] *sakn. Klm.* skjótt] *sakn. hm.* 9. klæddi sik] klæðir sik *BhK;* herklæðiz *Cf;* herklæðir sik *lm.* upp] *sakn. K.* góða] *sakn. BCfKlm.* 9—10. Ok(3)—þeir] ok allir þeir *BCfKlm;* Stiga síðan á hesta sína *h.* 11. hinn] sá hinn *Cf;* sjá hinn *K;* sá *lm.* mikli] illi *Klm.* risi] m̄ *B.*

---

heyra þeir dunur myklar ok gny miken Vidforull bidr þa taka hesta sina ok suo giora þeir. Epter þat giort sea þeir huar rida iiii menn fram j riodret at þeim albryniader til handa ok fota. þeir woru aller storer menn ok sterker. En þo bar einn af aullum þeim. þa uekur Vidforull Remund ok seger honum huat titt uar. en hann stendur upp ok herklædizt
2va skiott stigu sidan a hesta sina þa ‖ mællte sa mikle

---

1. miken] mlkē *G.* 5. þo] þo *G.*

Digitized by Google

svá sem heyraz má: „Hvaðan eru þessir vándir þrælar, er hér eru fyrir, svá djarfir ok kyndugir, at þér hafið tekit yðr náttstað i rjóðri mins herra útan hans orlofs ok vilja? Ok þat skal yðr aldri vel duga, vándum þorpurum! Skulu þér skjótt láta yðart lif með skǫmm ok svivirðing."

Þá svarar Rémundr, þvi (at) hann skilr vel hans tungu: „Þú ert hvárki vitr né hæverskr, heldr ertu svá sem annarr dári eða fól, er þú kveðr svá úkunniga menn með illyrðum. Ok vil ek með øngu móti taka þau af svá vándum dreng, sem þú ert. Því ver þik, hinn vándi hundr, ef þú þorir!"

1. svá—má] *sakn. ChK.* heyraz] *så a;* heyra *lm.* Hvaðan] **Hverir** *CfhKlm.* 2. þrælar] þorparar *C.* svá] er svá eru *fK.* kyndugir] *så fKlm.* 2—3. svá—yðr] ok tekit sér *C.* 3. þér—yðr] þeir hafa tekit sér *K.* útan] áu *lm.* 4. orlofs] *så l;* orðlofs *am;* orlof *C;* orðlof *fhK.* ok vilja] *sakn. C.* 5. vándum þorpurum] *sakn. C.* láta] missa *Clm.* 7. skilr] undirstendr *B(?)C;* kunni *fhKlm.* vel] gørla *Cfhlm; sakn. K.* 9. ertu—annarr] ertu *(sakn. CKm)* sem einn *(annarr lm) BCfKlm;* einn *h.* þú] *sakn. lm.* 10. úkunniga] úkunnuga *am;* úkunna *BCfhKl.* með illyrðum] *sakn. C.* 11. móti] fyrir ekki *till. a.* taka þau] *så lm;* taka(!) *aBK;* taka sneyðilig orð *C;* slikt(!) *f.* vándum] leiðum *BCfKlm.* dreng] *så aB;* skálk *CfKlm;* skálkum *h.* 12. Því] Nú *C.* þik] þik, þú *l;* þú þik *m.*

---

rise med oskurligre roddu. huerer eru þesser hiner vondu þorparar er her eru fyrer at suo eru diarfer ok kynduger at hafa tekit ydr natt stad j r(i)odre minns herra ok þat skal ydr alldri uel duga uondum þorpurum. ok skulu. þer skiott missa ydart lif med mikelle skom ok suiuirding. þa suarar Remund þuiat hann kunne hans tungu giorla þu ert huorke uitur ne hæuiskur helldur ertu einn drembinn dare edur fol. er þu

3. minns] s *till. G.* 6. skom] skom *G.* 8. helldur] delld*ur G.* þu] hu *(trol. öfverstruket) till. G.*

Digitized by Google

Risinn æpir þá upp, svá at hristaz limarnar á viðunum, ok mælti síðan: „Hvar heyrðu menn meiri undr ok údæmi tǫluð við slíkan afreksmann, sem ek em, því (at) engi maðr í verǫldu er mér jafn útan Eskupart, ok er hann nú dauðr. En mér þykki lítils vert at hrinda þér hneisuliga af baki sem einum vándum þorpara."

Kap. 16.

Nú ríðaz þeir at ákafliga hart með harðri samkómu, svá at bæði skǫptin brotnuðu í sundr, en

1. æpir] æpti *BCfhKlm.* svá] hátt *till. fh.* hristaz] hristiz *C(!)h;* hristuz *BKl.* limarnar] *så aK;* limirnir *C;* limin *f;* limit *h;* limar *l.* 1—2. svá—viðunum] *sakn. m.* 2. viðunum] *så aK;* viðinum *BC;* viðnum *fh;* eikunum *l.* 2—3. meiri—tǫluð] tǫluð *(sakn. B)* meiri u. ok ú. *BC;* mælt slík údæmi *f;* mælt slík (meiri *K)* undr ok údæmi *Klm.* 3. slíkan afreksmann] þvílíkan („s°dan" *C)* mann *BCfKlm.* 4. em] *så Klm;* er *aCfh.* 6. þykki] *så ah;* þykkir *B(?)CfKlm.* lítils] svá lítils *BK.* hrinda] koma *Klm.* hneisuliga] hneisiliga *C; sakn. fh;* svá hneisuliga *lm.* 7. vándum] *sakn. flm.* 9. ríðaz] riðuz *m.* at] *sakn.! C;* á *l.* hart] *sakn. C;* hratt *lm.* með] ok mætaz með *f;* ok koma saman með *Klm.* 10. brotnuðu] bresta *C;* ganga *fK;* gengu *hlm.*

---

kuedr suo vkunna menn medur illyrdum uer þu en vonde hundr þinar henndur ef þu þorer. Risenn æpte upp suo at limarnar hristazt a uidenum ok mællte huar heyrdu menn mællt slikt undur þuiat einnge madur j uerolldv er mer iamf(n) utan Eskopart ok er hann nu daudr.

(Þ)eir ridazst at akafliga ok koma saman svo hart atskoptin geingu sundr en huorge kom odrum or sodl-

2. þorer] þor*ar G.*

Digitized by Google

hvárgi kemr qðrum af baki. Þá bregðr Rémundr sínu sverði ok høggr til risans á þann hátt, at hann høggr á qxlina vinstri, en sverðit sneið qxlina ok brjóstit ok hægri síðuna ok út í gegnum fyrir ofan njqðmina, ok fellu þá báðir hlutirnir til jarðar. Varð þá ofrmikill dynkr, svá at þaut í vellinum. En er félagar hans sjá þetta, slær yfir þá ótta miklum, því at slíkt høgg sá þeir aldri fyrr. ‖

Eptir þetta gørt ríðr Rémundr at þeim mikla manni, er bezt var búinn af hinum, ok fréttir hann at nafni. 7v

---

1. kemr—baki] *så aBCm;* kom qðrum ór sínum sqðli *f;* fell ór sqðli *h;* fell af sinum hesti *K;* kom qðrum af baki *l.* 2. sverði] góða sverði *C.* risans] þess mikla risa *lm.* á—hátt] *sakn. C.* 2—3. á—høggr] *sakn. m.* 3. sneið] sniðr *K.* 4. gegnum] *så BCfKlm;* gegn(!) *a.* 5. njqðmina] mjaðmirnar *h.* fellu—hlutirnir] fell þá hvárrtveggi *(hvárr h)* hlutr *(hlutrinn BKm) BCfhKlm.* til jarðar] niðr til jarð(!) *f;* á jqrð niðr *h.* 6. ofrmikill dynkr] *så a;* ógurligr dynkr *BKlm;* dynkr ógurligr *C;* dynkr *(svá till. f)* mikill *fh.* 7. sjá] *så a och trol. BK;* sá *Cfhlm.* slær] *så a B;* þá brá *C;* þá *(sakn. fh)* sló *fhKlm.* 8. því] af því *C.* slíkt] slík *lm.* fyrr] *så aB;* fyrr **høggvit af nqkkurum manni** *C;* gefit af neinum manni *h;* høggin *(høggit K;* høggvin *m)* af nqkkurum manni *(fyrr till. K) Klm.* 9. gørt] *sakn. fh.* ríðr] reið *C.* mikla] *sakn. Cf.* 10. manni] *sakn. K.* af hinum] *saknas BCfhKlm.* fréttir] *så ah;* frétti *B(?)CfKlm.*

---

enum bregdr Remund sinu suerde ok hoggur til risans en suerdit kom a oxlina vinstre ok sneid hana ok briostid ok wt j gegnum fyrer ofan miadmernar. fell þa huortueggi hluturinn til iardar. vard þa ogurligur dykur suo þaut j uellenum. ok sem felagar hans sia þetta. þa slo yfer þa otta ok hræslu þuiat slikt hogg sa þeir eigi fyrr af neinum manne hogguit epter þetta giort ridr Remund at þeim mykla manne er [bezt] uar buen[n] ok frette hann at nafne. en hann suarar

Digitized by Google

Hann svarar: „Ek heiti Akillás, en faðir minn Enéás; ok ræðr hann fyrir Affríka, svá ríkr ok mektugr, at honum þjóna xx konungar ok margir hertugar með qðru stórmenni. Ok því hafi þér mikil údæmi gørt, er þú hefir drepit hans hinn mesta kappa ok minn fylgðarmann. Ok nú hvat sem eptir kemr, þá þoli ek nú með øngu móti annat en hefna hans. hversu sem til vill takaz, ok í stað ríða á burt við þik."

Þá svarar Rémundr: „Ek em búinn, þó (at) þú vildir fyrri."

---

1. svarar] mælti *C;* segir *K.* Akillás] *så aBCKl;* „Achillas" *f;* „Acillas" *h;* „Accillas" *m.* 2. Enéás] *så CfKl;* „Enias" *a;* „Eñeas" *B;* „Æneas" *hm.* ræðr - fyrir] hann ræðr hér fyrir *h;* ræðr hér fyrir *K;* ræðr fyrir hér í *lm.* 2—3. ríkr—mektugr] *så aB;* mikill ok mektugr (máttugr *C*; mektigr *h),* ríkr ok vǫlðugr *ChKl;* ríkr ok vǫlðugr *f;* mikill ok mektugr *m.* 3. konungar] kórónaðir *till. hKlm.* 4. hafi þér] *så a;* hefir þú *BCfKlm.* 5. er] at *Klm.* 6—7. hvat—kemr] *så aBCfh;* hversu sem til vill takaz *Klm.* 7. þoli] þori *lm.* 7—8. þá—hans] skulum vit reyna okkr; vil ek hefna hans *h.* 8. hefna] *så aBC;* at leita til at hefna *f;* leita *(sakn. lm)* at hefna *Klm.* hversu—takaz] *så aB; sakn. Cf;* hvernin sem til tekz *h;* hvat sem eptir kemr *Klm.* 8—9. ok—þik] *så a;* ok *(nú till. Cf)* í stað ríð *(þú till. h)* á *(í Cl; sakn. h)* burt við *(með C)* mik! *BCfhKl; sakn. m.* 10. Þá svarar] Þá segir *BK;* „Já," segir *C.* em] er *aBCfhKl.* 10—11. Þá—fyrri] *sakn. m.* 11. fyrri] fyrr *CfhKl.*

---

eg heit[er Aki]llas en fader minn Eneas. hann rædr fyrer Affricka suo mikell ok mektugur rikur ok mektugur(!) athonum þiona xx kongar koronader ok hæuesker hertogar med morgu odru stormenne ok hefer þu mikil odæme til [t . . . . at] þu hefer drepit hans mesta kappa ok minn fylgdar. mann. ok huad sem epter kemur þa skulu uid reyna med ockur ok uil eg hefna mjns kompans huersu sem til ui[ll takazst] ok

Digitized by Google

Ríðr nú hvárr ǫðrum í mót. Setr Akillás sitt spjót í skjǫld junkera Rémundar svá fast, at festi í skildinum, en keisarason sat svá fast, at hann bifaðiz hvergi fyrir þessu lagi. En hann tók sinni hægri hendi til Akillás ok brá honum burt ór sǫðlinum ok hleypti svá með hann um rjóðrit, ok síðan eptir litinn tíma setti Rémundr hann aptr í sǫðulinn með ǫllum sínum búnaði.

Þa mælti Akillás: „Þat er þó satt at segja, at þú ert ágætr maðr með þínu afli ok riddaraskap, svá at engi mun þinn jafningi finnaz, þó at leitat sé um alla verǫldina.“

---

1. ǫðrum—mót] at ǫðrum *Klm.* Setr] Setti *C.* 2. Rémundar] *så f;* „R.“ *aBChl;* „Re.“ *K;* Rémundz *m* fast] hart *C.* 3. sat] sitr *fK.* 4. fyrir] af *m.* lagi] *så BCfhKl;* lægi(!) *am.* hann] *sakn. C.* 5. brá honum] *så am;* bar hann *BCfKl;* lypti honum *h.* burt] *sakn. h.* 6. svá] *sakn. Cfh.* um rjóðrit] *så a; sakn. BhKlm;* um vǫllinn *Cf.* síðan] *sakn. Cfh.* 7. setti] *så af;* setr *BChK;* þá setr *lm.* Rémundr] *sakn. f och trol. B;* hann *ChKlm.* hann] konungsson *K.* 8. sínum búnaði] umbúnaði *lm.* 10. með þínu] *så a;* at *BfhKlm; sakn.! C.* 11. þinn jafningi] þér jafn *C.* leitat sé] *så af;* leiti *BCK.* 11—12. þó—verǫldina] hvar sem leitat er *lm.*

---

j stad rida burtt uid þik. Remund suarar ek er buen þott þu villder fyr.

(R)idr nu huor at odrum setur Akillas sitt spiot j skiolld Remundar suo fast at feste j skilldenum en keisarason sat suo fast athann bifazst horge(!) uid. fyrer þessu lage [en] hann tok sinne hegre hende til Akillan ok lypte honum. wr sodlenum ok hleypte suo med hann um uollen. epter liten ‖ tima setur hann 2vb kongs son apptur j sodulinn med ollum sinum bunade þa mællti Akillas. þat er þo satt at mikill agætr mad-

---

4. Remundar] Rar *G.*

Digitized by Google

Þá mælti Rémundr: „Eigi skaltu svá segja, heldr at sá kunni lítit at riddaraskap, er þér kendi.“

Þá spurði Akillás: „Hvert er yðart nafn, hinn ágæti riddari? Hvar eru þér fæddir? því at eigi munu þér til þorpara eiga at telja, því at friðara mann sá ek aldri ok at ǫllu stórmannligra.“

Þá mælti Rémundr: „Mitt nafn er mjǫk úvant: ek heiti hinn Kranki Kerrumaðr, ok em ek kynjaðr útan yfir hafit af Spánialandi. Fór ek því burt af minni óðalsjǫrð, at ek hefi krankleik undarligan;

1. mælti] svarar *BCfl;* segir *Km.* svá] þat *C.* 2. heldr] hitt *till. C;* er þat *till. K.* at(1)—riddaraskap] kunni sá lítit *lm.* at(2)] *så BCfK;* af *a.* 4. yðart nafn] nafn þitt *fhlm;* þitt nafn *K.* hinn] þú hinn *flm.* 5. riddari] maðr *lm.* Hvar] **eða** *(ella m)* **hvar** *BCfhKlm.* eru—fæddir] ertu fæddr *fhKlm.* 6. munu þér] muntu *fhKlm.* friðara] *så CfKlm;* friðari *ah.* 7. sá—stórmannligra] *så K;* sá ek a. ok at ǫ. stórmannligri *a och trol. B;* ok at ǫllu stórmannligra sá ek aldri ok at ǫllu stórkurteisligra *C;* sá ek ekki eða stórmannligri *lm.* 8. mælti] svarar *CfKl;* svaraði *m.* mjǫk] *sakn. fhKlm.* úvant] vánt *h.* 9. em] er *aBCfhKlm.* 10. útan] *så a;* **norðan** *BCfhKlm.* yfir] um *hK.* af] ór *Chlm.* Fór] Ferr *m.* 10—11. burt af] ór *l;* af *m.* 11. óðalsjǫrð] *så a;* óðaljǫrð *BK;* óðalsjǫrðu *Cf;* fóstrjǫrðu *h;* fóstrjǫrð *lm.* hefi—undarligan] *så a;* hefi krankleik *B;* var *(þá till. f)* krankr *CfhKlm.*

ur ertu. ok suo at æinginn mun þinn jafnninge. þo at [leitad] se vm alla verolld

(Þ)a suarar Remund. þat mattu helldur segia. at sa [kunni] litid at (riddaraskap) er þer ken[n]de. þa spurdi Akillas. huert er nafn þitt hinn agæti riddari edr huar ertu fæddur þuiat eigi matu af þorporum komen uera þuiat fridara mann sa eg alldregi ok at ollu sterkara. þa suarar Remund mitt nafnn er want

6. huar] hu" *G.*

Digitized by Google

ok vilda ek eigi vera fyrir augum frænda ok vina, heldr leita i úkunna staði ok fyrir þat ferð mína hingat leggja, þar sem engi maðr þekti mik, meðan ek lifi. En ek mun eigi lengi lifa, ef svá ferr fram minn hagr, sem nú á horfiz. En vel mun enn verða.“

Kap. 17.

Akillás, sem hann heyrir þetta, svarar þegar sem einn hæverskr, vel borinn maðr ok mælti svá: „Komið hingat til mín, allir saman, ok vil ek taka

---

1. vilda] *så BfK;* vildi (því *till. lm) ahlm;* villa *C.* ek] því *till. C; sakn. hlm.* frænda—vina] *så a;* vina ok frænda *BC;* frænda minna (né vina *till. f) fh;* frændum mínum *K;* minna frænda *lm.* 2. i—staði] *så a, B(?), CKl;* í úkunniga (úkunnuga *m)* staði *hm; härefter tillägges:* mjǫk (mér *l)* fjarlæga (fjærlæga *Cm) BCKlm.* 2—3. ok—leggja] *saknas BCfhKlm.* 3. maðr] *sakn. hlm och trol. K.* þekti] *så a;* kendi *BChKlm.* 3—4. meðan] *så BCKlm;* á meðan *ah.* 4. ek—lifa] þat mun ekki (eigi *ChK)* lengi (vera *till. h) BCh Klm.* svá] *så BCfKlm; sakn a.* ferr] lengi *till. C.* 5. minn hagr] hagr minn lengi *l.* nú—horfiz] á horfir *C.* mun] man *C.* 5—6. En—verða] *sakn. fhlm.* 6. enn] *sakn. K.* 8—9. Akillás—svá] *så aC;* Þá mælti (svarar *K)* Akillás *fhKlm.* 10. ok—taka] ok vil ek(!) *C;* ek vil taka *h;* því (at *till. Km)* ek vil tala (taka *m) Klm.*

---

ek heiter hinn Kranke Kerru madur ok kyniadr nordan um haf af Spania lande. for ek þui burt af minne odal jordu at ek uar kra(n)ckur ok uilla(!) ek [ei] uerda fyrer augum minna frænda ok leita helldur j okunna stade miog fiarlega þar sem mik ken[n]er eingi madr medan ek life en þat mun eigi leingi ef suo geingur fram sem nu horfizt a. en þo mun en uel [uerda].

(Þ)a mællti Akillas. komit hingat til min goder

---

8. hingat] hingat *G.*

Digitized by Google

við yðr með góðum vilja fyrir útan prett ok undirhyggju.“ Ok at þeim komnum talar Akillás: „Nú er svá komit, sem yðr er kunnigt, at komit er at vetri. Því bið ek yðr ok býð, hinn Kranki Kerrumaðr, ok yðrum félǫgum, at þér séð með mér ok mínum fǫður, svá lengi sem yðr gott þykkir. En mér þykkir því betr, sem þér eruð lengr. Ok hinn helgi Maumet ok hinn mektugi Térogant gefi þat, at þér fengið yðra heilsu með þeiri gleði, sem þér hafið mesta! Ok mundir þú þá þetta land heiðra með þinni hérvist!“

---

1. við—vilja] með góðvilja við yðr ǫllum saman *C.* yðr] þik *K.* fyrir—ok] án . . . . ok *C;* en eigi *(með till. K)* *hK;* en øngri *lm.* 2. komnum] þar komnum *ChKlm.* talar] þá *(sakn. h)* mælti *ChKlm.* 3. komit(1)] *så aC;* háttat *fKlm.* komit(1)—kunnigt] sem þér vitið *h.* er(2)] *sakn. C.* kunnigt] *så CKl;* kunnugt *afm.* 4. bið—býð] bið ek ok býð yðr *C;* býðr ek yðr *f;* býð ek *h;* biðr ek ok býðr ek þér *K;* býð ek yðr, þér *lm.* hinn] þú *h; sakn. K.* 5. yðrum] þínum *fhKlm.* félǫgum] fóstbræðrum *C.* með] *så a;* hjá *CfhKlm.* 6. gott þykkir] þykkir gott *(at till. m)* vera *lm.* 7. því—sem] betr *l.* 8. helgi] máttugi *fh;* mikli *m.* ok—Térogant] *sakn. C.* mektugi] *så am;* helgi *f;* mikli *hl;* mildi *K.* gefi] gæfi *K.* 8—9. þat, at] *så CfhKl;* þat *am.* 9. þér fengið] hér *till. C;* þú fengir *(fáir f)* hér *(sakn. lm)* *fhKlm.* yðra heilsu] þína heilsu *fKlm;* bót þíns meins í landi *h.* 9—10. þér—mesta] þér hǫfðuð(?) mesta *C;* þú hafir *(hafðir f)* mesta *fK;* þú hefir mesta haft *lm.* 10—11. mundir

---

dreinger ek uil tala uid ydr med dygd en eigi med under hyggiu. ok at þeim þar komnum [þa m]ællte Akillas nu er suo hattat sem (þer) uitit at komit er at uetri ok þui byd eg ydr til mijn en Kranke Kerru madur ok þinum [kum]panum at þier sed her med mer ok minum fedur so leingi sem ydr gott þiker. Enn mer þiker þui betur sem þer erut leingur ok hinn matke Maumet ok hinn trausti Terogant gefe þat at þw faer j þessu landi bot þins meins. ok munder þw

Digitized by Google

Þá mælti Viðfǫrull: „Þetta viljum vér þiggja.“ „Svá skal vera,“ sagði Rémundr.

Eptir þetta riða þeir heim til einnar ‖ ágætrar 8r
borgar, er ekki var langt frá. Hon var bæði mikil ok sterk með háfum turnum ok mǫrgum kǫstulum. Þeir riða nú in í borgina ok til hallarinnar ok stíga af sínum hestum. Fær konungsson menn til at taka við hestum þeira ok geyma þeira varnað.

Síðan ganga þeir in í hǫllina ok fyrir konung-

—hérvist] virði þér þá þetta land þaðan af *C;* m. þú þá þ. l. heiðra *(vegsama f)* ok vegsama *(heiðra f)* með þ. h. *fK;* mundir hér staðfestaz *h;* m. þú þá heiðra þetta land *(ok vegsama fyrir þína hérvist till. l) lm.*

2. sagði] segir *ChK.* Rémundr] *så ah och trol. K;* **Akillás** *Clm.* 3. þetta] sem nú var sagt *till. K;* sem nú hefir sagt verit *till. lm.* einnar ágætrar] þeirar hinar *(enu l)* ágætu *lm.* 4. frá] þaðan *Cf;* til *K(?)lm.* bæði] báði *K.* 5. turnum] *så a;* **múrum** *C;* steinmúr *hK;* steinmúrum *lm.* 6. ok(2)] þeir *C.* 7. stíga] síðan *till. Klm.* sínum hestum] baki *h.* konungsson] *så Cfh;* konungr *aKlm.* til] *sakn. hKm.* 8. við] af *Clm.* þeira(1)] sínum(!) *l;* **ok vápnum** *till. h.* varnað] *så aK;* varnaðar *C;* farangr *lm.* 9. in] *sakn. C.* ok] *sakn. lm.*

þa þetta land heidra ok stadfestazt her med mikelle glede. þa mælti Vidforull þetta uil(i)um uær giarna þiggia suo skal þetta uera. Epter þat rida þeir til agætrar borgar. hun uar bædi mikel ok sterk med hafum turnum ok sterkum kastolum. þeir rida jnn j borgina ok til hallarinar ok. stiga af baki. fær kongs son menn til at taka med hestum þeirra ok uopnum ok geyma at þeirra varnade. sidan ganga [þeir] jnn jhallina fyrer kong ok kuedia hann uel ok semiliga.

3. þeir] h̄ *G.* 4. agætrar] agæt*ara* *G.*

Digitized by Google

inn ok kveðja hann, sem honum sómdi: „Maumet, sá er ǫllum heimi ræðr, geymi yðr ok yðart ríki!“

„Sá sami signi yðr!“ segir konungr; „eða hvat manna eru þér?“

Þá svarar Viðfǫrull ok segir slíkt, er honum sýniz.

Síðan skipar konungsson þeim næst sér á aðra hǫnd, fyrst Rémundi ok síðan hans sveinum. Allir menn undraz fegrð Rémundar, list ok kurteisi, vǫxt ok hæversku.

Þá mælti konungr við son sinn: „Hvar er minn hinn mikli risi, er ek sé hann eigi hjá þér?“

---

1. sem—sómdi] með þessum orðum *f;* s. h. s. með slíkum orðum *h.* 2. sá] *sakn. ChKl.* yðr] *sä afhKm;* yðar *Cl.* 3. Sá—konungr] Konungr mælti *(svarar h)*: „Sá sami signi yðr“ *fh.* segir] sagði *l.* 3—4. hvat manna] *så CfK;* hvaða menn *a;* hverra *(hvaða h)* manna *hlm.* 5. Þá—segir] Viðf. segir *(svarar h) fh.* svarar] „s.“ *K.* segir] sagði honum *lm.* 6. sýniz] sýndiz *Klm.* 7. þeim] honum *m.* 7—8. næst—hǫnd] upp á aðra hǫnd sér *C;* hit næsta sér *hKlm.* 8. síðan] þá *C;* þar næst *K.* hans sveinum] þeim *(hans hm)* félǫgum *hKlm.* 9. undraz] undra *C;* undruðuz *fK.* 9—10. list—hæversku] list hans ok kurteisi *f;* hans vǫxt ok kurteisi *h.* 11. við—sinn] *sakn. h.* 12. risi] maðr *lm.* er] *sakn. lm.* þér] yðr *C.*

Mau[ment] er ollum heime rædr. ok(!) geyme ydr ok yduart. rike. sa en same signe ydur seger kongur. edr huad man[n]a eru þer Uidforull seger slikt er honum likar. sidan skipar kongs son Remundi et. næsta ser ok sidan þeim felogum. Aller undrazst Remund. [ok] list hans ok uoxst ok kurteise. þa mællti kongr huar er minn en mykli rise er eg se hann [e]i. kongs son

---

1. heime] heiñe *G.* 2. seger] þ *till. G.* 3. eru þer] e["]dr þr *G.*

Digitized by Google

Þá svarar konungsson ok segir fǫður sínum upp alla sǫgu þeira Rémundar frá því, sem þeir funduz, ok til þess, (er) þá var komit. „Ok bið ek yðr, minn kæri faðir, at þér fyrirkunnið hann þessa eigi, því (at) hann gaf mér líf ok mínum mǫnnum, því (at) hann átti kost at drepa oss alla, ef hann hefði viljat. Er hann svá ágætr riddari, at eigi mun finnaz annarr slíkr, þó (at) leitat sé um allar hálfur veraldar, ok eigi mun hann af manni vápnsóttr verða, enda megu þér nu sjá hans list ok

1. svarar] mælti *C.* 1—3. fǫður—komit] fǫður sínum allt frá viðskiptum þeira Rémundar, svá sem at farit hafði *f;* sínum fǫður sem farit hafði *h;* sǫgu sína alla fǫður *(feðr K)* sínum, *(frá því till. lm)* sem þeir Rémundr funduz ok þar *(til lm)* til *(þess lm)* nú var komit *Klm.* 2. upp] *sakn. C.* 3. Ok(2)] hér með *till. CfKlm.* 4. yðr] *sakn. C.* fyrirkunnið] kunnið *fKlm.* 4—5. hann—eigi] hann eigi þessa *CfKlm;* menn þ. e. *a.* 5. því (at)] af því *lm.* mǫnnum] fylgðarmǫnnum *C;* félǫgum *Klm.* 6. kost] kosti *C.* alla] *sakn. K.* 6—7. ef—hefði] hefði hann *lm.* 7. hann] ok *till. Klm.* riddari] *så ah;* maðr *C; sakn. Klm.* 7—8. eigi—slíkr] engi mun hans líki finnaz *C;* engi mun slíkr riddari finnaz *Klm.* 8—9. þó (at)—veraldar] þótt *(þó at fKl)* leiti *(leitat sé f)* um alla verǫld *(verǫldina f) CfKl; sakn. m.* 9. hálfur] álfur *a.* 9—10. eigi—verða] hann mun trautt eða eigi verða vápnsóttr eða(!) eigi(!) af mǫnnum *C;* hann *(sakn. h)* mun trautt *(eða eigi till.K;* eða ekki *till. lm)* af mǫnnum sigraðr verða *(vera l) hKlm.* 10. megu] megi *aCKlm.* hans list] hans **fegrð**, list *Clm*; fegrð hans, list *K.*

suarar ok seiger fedr sinum huersu farit hefer med 3ra
þeim Remundi fra þui er þeir funduzt ok til þess er
þa uar komit. ok her med bidur eg ydr minn kære
fader at þer fyrer kyn(n)it hann eigi þessa þuiat hann
gaf mer lijf ok minum monnum þuiat allz atte hann þa
kosti uit mig ok suo at drepa oss alla ef hann uillde
þuiat hann er suo agætur at riddara skap at hans iafn-
ingi man eigi finnazt þo at leitat se um alla uerolld

Digitized by Google

kurteisi. Því gerið fyrir vára bæn vel, sem yðarri tign byrjar, við hann!“

Þá sagði konungr: „Bæði er, at þessi maðr er mikill ok friðr, enda segir þú mikit af honum. Enda skal svá vera, sem þú vilt,“ segir konungr.

Drekka menn nú glaðir ok kátir, ok síðan ganga menn til náða.

Þá mælti Víðfǫrull við Akillás: „Þat vil ek, at þér fáið oss herbergi einum saman at geyma vár þing ok þá hluti, er oss varðar.“

„Þat skal gørt,“ segir konungsson, „þegar þér vilið.“

---

1. kurteisi] hæversku *lm.* vára] mína *hKlm.* vel] gerið sem bezt *h;* ok gerið vel *Klm.* 1—2. sem—byrjar] *så a; saknas ChKlm.* 3. sagði] svarar *CfKlm.* Bæði er] Þat er bæði *lm.* 5. Enda skal] Ok skal *Cfh;* Skal ok *Klm.* vilt] son minn *till. C.* segir konungr] *sakn. CfhK.* 5—6. segir—nú] Sagði konungr, at þeir skyldi vera *lm.* 8. Þá] Síðan *C.* við] til *m.* ek] segir hann *till. K.* 9. þér fáið] þú fáir *CKlm.* herbergi—saman] *så CK;* herbergi ein saman *a;* einum saman *(sakn. h)* hús *hlm.* at] til at *lm.* 10. þing] fǫt *lm.* ok—varðar] *sakn. C.* hluti] aðra *till. K.* 11. gørt] gjarnan vera *lm.* segir] sagði *l.* 11—12. þegar—vilið] *sakn. Chm.*

---

ok mun hann trautt edr eigi sigradr uera af einum manne. megi þer ok sia list hans ok kurteisi og giorit fyrer mina bæn ok giorit uel uit hann. þa suarar kongur bæde er þat at þw seger mikit af (honum) enda er þessi madur bædi mikill ok sterkur ok fridr skal ok suo uera seger kongr. drecka þeir nu glader ok kater ok aller menn jhalline. sidan ganga þeir til nada. þa mællti Vidforull uid Akillas þat uill kongr(!) at þu faer oss herbergi einum saman at geyma uor þinng ok þa hluti er oss þiker uarda. kongsson seger

---

4. seger] e"l" *(= erter?) G.*

Digitized by Google

Líða nú svá fram nǫkkurir tímar. Gørir konungsson alla hluti sem bezt við þá ok segir, at hann vill gøra alla hluti, sem kerrumanni má bezt líka. Rémundr þakkar honum fyrir sín orð ok góð boð.

Nú berr þat til eitt sinn, at Víðfǫrull leiðir Rémund á einmæli ok talar við hann: „Veiztu nǫkkut, at konungr á sér dóttur unga ok væna, fríða ok mjǫk hæverska? En hon heitir Rósamunda.“

2. alla hluti] *sakn. lm.* sem bezt] vel *CfKlm.* 2—4. segir—líka] segiz vilja gjarnan gøra eptir því þeim bezt kann at líka *m.* 3. vill] vili *Cl.* gøra—hluti] svá alla hluti gøra *C;* alla hluti svá *(vel l)* gøra *Kl.* kerrumanni] þeim *l.* má] megi *Kl.* 4. líka] þykkja *CK.* honum] konungssyni *K.* fyrir] *sakn. C.* 4—5. ok—bóð] *så a;* ok góðar gørðir *ChK; sakn. lm.* 6. Nú—sinn] Nú er þat einn dag *CKl;* Þat er *(var h;* bar til *m)* einn dag *fhm.* at] er *K.* 6—7. leiðir—hann] mælti við Rémund *hlm.* 7. ein. mæli] eintal *C.* talar] mælti *CK.* 8. nǫkkut] til þess *till CfKlm; sakn. h.* sér] *sakn. K.* dóttur] *så f;* dóttur eina *Cm;* eina dóttur *K;* dóttir(!) *(eina till. l) ahl.* 8—9. dóttur—hæverska] unga dóttir(!) ok fríða *h.* unga—hæverska] unga *(junga K;* ok væna *till. Klm),* fríða ok fagra ok mjǫk kurteisa *CKlm.* 9. En hon] Hon *C;* er *h;* Ok [hon] *K;* ok *lm.* 9—10. Rósamunda] *så aChK;* „Rosemanda“ *l;* „Rosimunda“ *m.*

---

at suo skal uera. lida nu fram nockurer timar. giorer kongs son alla hluti sem þeim skuli bestz lika einkanliga kerrumanni Remund þackar kongs syni fyrir sin ord ok allt uel giort fyrr ok sidar

(Þ)at uar einn dag at Vidforull leidde Remund a eintal ok mællti. suo weistzu at kongr a ser dottur junga ok frida er **Matthilldur** heiter allra meyia fegrst.

6. dottur] dott" *G.* 7. fegrst] fegrstr *G.*

Digitized by Google

„Já," segir Rémundr, „veit ek þat."

„Þykkir yðr eigi forvitligt," segir Viðfǫrull, „at koma í skemmu hennar ok sjá hennar list ok hæversku?"

„Nei," segir Rémundr, „en þínum ráðum vil ek fram fara um þetta sem allt annat, ok mun mér þat vel duga."

Viðfǫrull segir: „Þat þykkir mér ráð, at þú talir við konungsson í dag, er þit sitið undir drykkjuborðum. Ok bið hann orlofs at ganga til skemmunar ok líta hans systur, ok bið hann at ganga með yðr!"

---

1. Já] Já, já *K;* Þá *lm.* Já—þat] „Veit ek þat," segir Rém. *f.* 2. Þykkir yðr] Þykki þér *fhK.* Þykkir—forvitligt] Er þér ekki forvitni *lm.* 2—3. segir—hennar(1)] at koma í hennar skemmu, segir Viðf. *hlm.* 4. hæversku] kurteisi *Cflm.* 5. Nei—en] *sá endast a;* Rém. mælti *C;* Jú*r*, segir Rém. *K;* Nú segir junk. Rém. *lm.* 6. um] bæði um *C.* þetta—allt] slíkt ok *K;* þetta ok allt *lm.* 6—7. ok—duga] því at þat *(þú l)* mun *(munt l)* mér vel *(sakn. l)* duga *CKl; sakn. hm.* 8. Viðf. segir] V. svarar *(mælti f) Cf;* Þá svarar *(mælti K)* Viðf. *Klm.* þykkir] þykki *CKlm.* 9. í dag] *sakn. lm.* þit] þér *C.* sitið] eruð *CKlm.* 10. drykkjuborðum] borðum *CKlm.* Ok bið] Ok biðið *C;* at *(ok l)* biðja *lm.* orlofs] orðlofs *a;* leyfa yðr *C;* leyfis *Klm.* 11—12. ok(1)—yðr] *sá a;* ok at hann gangi með yðr, ok segið, at þér vilið líta hans systur *C;* at líta hans systur, bið ok *(svá till. lm),* at *(sakn. m)* hann gangi með þér *Klm.*

---

ueit (ek) þat seger Remund þat mun foruitligt seger Vidforull at koma j hennar skemu lopt ok sea henar list ok kurteise ja seger Remund þinum radum uil eg fram fara um slikt ok mun þa duga. þa mællti Uidforull bid þu kongsson ordlofs athann lofi þer at koma i skemuna bid at hann gangi med þer. Epter þetta

---

2. skemu] skeū *G.*

Digitized by Google

Eptir þetta skilja þeir sitt tal ok ganga til drykkjuborðs. Talar junkeri Rémundr við konungsson slikt, sem fyrr var frá sagt. En konungsson segir, at hann vili þat gjarna gøra ok veita honum þat í hvert sinn, er hann vill ok honum þykkir skemtan at, ok honum sjálfr fylgja, ef honum þykkir þat betr.

Kap. 18.

Nú sem drykkjuborð váru upp tekin, þá ganga þeir út til skemmu konungsdóttur IV félagar, fyrst gengr konungsson, þá Rémundr ok síðan þeir fóst-

1. tal] viðrtal *K*. 2. drykkjuborðs] *så a*; drykkjuborða *CKlm*. 3. fyrr] áðr *CKlm*. frá] *sakn. ChK*. 4—5. at—þat] at hann vill þat gjarna veita *CK;* svá skuli vera *h;* þat skuli gjarnan vera *lm*. 5. i—sinn] *så ah;* í *(sakn. f)* hvern tíma *CfKlm*. honum] *så CKlm;* þeim *a*. 6. honum(1)—fylgja] svá sjálfr honum fylgja *K;* sjálfr með honum fara *hlm*. 7. þykkir] "þtti" *C*. betr] betra *CKlm*. 9. Nú—upp] Nú s. dr. eru upp *C;* Eru nú dr. ofan *h;* Eptir þat er dr. váru ofan *(upp K) Klm*. 10. út] *sakn. CfhKlm*. IV] ok þeir IV *l;* ok þeira *m*. 10—11. fyrst—konungsson] gengr konungsson fyrstr *K*. 11. ok síðan] en síðast *C*. 11—81, 1. þeir fóstbræðr] þeir fóstrbræðr(!) *a;* hans sveinar *C;* þeir félagar *hKlm*.

---

skilia þeir sitt tal gangatil dryckiu borda talar Remund uit kongsson slikt er adr uar fra sagt. seger kongsson at þetta uill hann giarna ueita honum ok huern tima er honum þiker skemtan at ok sialfur honum fylgia ef honum þiker suo betur. eru sidan ofan tekin dryckiu bord ok epter þat ganga þeir til skemmu kongs dottur fiorer felagar geingr kongsson fyrst þa Remund sidan þeir felagar. kongs dotter fagnar uel hinum wt lendum monnum ok suo brod(u)r

Digitized by Google

bræðr. Konungsdóttir fagnar vel bróður sínum ok hinum útlendum mǫnnum. Akillás setz niðr á aðra
8v hǫnd systur sinni. En svá sem ‖ hon getr at líta þenna mikla mann ok kurteisa, þá klappar hon hendinni niðr á dýnuna hjá sér. Rémundr sér, at honum er til sess boðit. Setz hann niðr á aðra hǫnd konungsdóttur.

Nú sem konungsdóttir hefir eigi lengi horft á þenna mann, tekr hon litaskipti ok tapar sinni fegrð á þann hátt, at ór hennar andliti dró allt hennar blóð með svá miklum hita, at þat angrar

---

1. ok] svá *till. fhKlm.* 2–3. á—hǫnd] hjá *lm.* 3. systur] *sá CfhKlm;* systir(!) *a.* getr] *gørir m.* 3–7. En—konungsdóttur] en Rémundr á aðra *fh.* 4. þenna—kurteisa] þessa úkunnu *(úkunnugu m)* menn *lm.* klappar] bendi *C.* 5. hendinni] hendi sinni *Klm.* 6. sess] sætis *Klm.* boðit] búit ok boðit *lm.* Setz hann] ok setz *C.* 7. konungsdóttur] henni *Clm.* 8. hefir] hafði *K.* 8–9. horft—mann] á hann *(þann mann C)* horft *ChKlm.* 9. tapar] hon *till. C.* 10–11. ór—blóð] ór h. andl. dregr *(dró C)* allt blóð *C, K(?)lm;* allt bl. dregr ór h. andl. *f;* dregr allt bl. ór h. andl. *h; härefter tillägges:* **ok** *(inn till. h)* **til hjartans ok þv** *(þý K)* **hræriz** *(så h och trol. K;* hitnar *C;* hrærðiz *lm)* **hennar** *(allt hennar l)* **hjartablóð** *(hjarta m) ChKlm.* 11. angrar] angraði *lm.*

---

sinum. Akillas sezt nidur a adra. hond systur sinne ok sem hun getur at lita þann en mykla mann ok hinn uæna. þa klappar hun nidr hendinne. a dynuna. hia ser. en sem Remund ser at honum er til sætis bodit þa sezt hann nidr hia henni. ok sem kongs dotter hefer eigi leingi a hann horft þa tekur hun lita skiptte ok tapar sinne fegurd ok a þann hatt. at allt. blod dregr ur hennar kinnum. ok til hiartans ok
3rb þui hrærist. ‖ henar hiarta blod med so myklum hita at þat angrar allan henar likam med suo myklum

Digitized by Google

allan hennar líkama með svá miklum trega ok harmi, at hon sjálf undraz, hví svá mætti verða, því (at) hennar hjarta logar með svá miklu fári, at hon vildi fyrir allt veraldar gull lífs gjarna þenna mann eiga, at hon skyldi sem skjótast hjá honum sofa. En sakir þess at henni þótti sér með øngu móti byrja slíku fram at fara svá skjótt, þá vildi hon bindaz fyrst at sinni, en tala þetta við hann þann tíma, (er) þau hefði fleira við talaz ok hon gæti hann einmana hjá sér haft. Ok því talar

1. allan] *sakn. fh.* líkama] líkam *C, K(?).* 1—2. trega —harmi] harmi ok þungum *(sakn. lm)* trega *CfKlm;* harmi *h.* 2. hon—undraz] *så ah;* h. sj. undrar *C;* h. undrar sj. *f;* h. undraðiz *K;* hana sjálfa undraði *lm.* hví] *så fK;* því *aCh.* hví—verða] *sakn. lm.* mætti] mátti *Cfh, K(?).* 3. því (at)—logar] *så aC;* hér með logar hennar hjartahǫll ǫll innan *h.* hjarta] hjartahǫll *K;* hjartans hǫll *l.* logar] l. innan ǫll . . . *K;* l. ǫll innan *l;* logaði innan *m.* miklu] miklum harmi ok *C;* þungu *K.* 4. lífs] *så a; sakn. ChKlm.* 5. eiga] **ok at heldr eiga** *till. CK.* at—skjótast] ok *(vildi till. h)* sem fyrst *hlm.* skyldi] vildi *CK.* 6. sofa] *så a;* liggja *CKlm;* hvíla *h; härefter tillägges:* **ef hon kynni þat af honum þiggja** *(at* þiggja *C;* þiggja, ná eðr véla *h;* fá *m) Chlm.* sér] *sakn. lm.* 7. byrja] standa *(eðr hlýða till. h) ChK; sakn. lm.* 8. bindaz] þessa bindaz *h.* en] at *C.* tala] mæla *CKlm.* þetta] *sakn. lm.* 9. þann tíma] þá *lm.* talaz] talat *lm.* 9—10. ok—haft] *så a; saknas CfhKlm.*

harme at hun siolf undrade at suo matti uerda. þuiat hennar hiarta holl logadi innan oll. med suo myklu fari at hun uillde fyrer allt ueralldar gull sofa hia þessum kongssyni. at helldr giarna hann eiga ef hun kynne fa. þuiat hun uillde hans naueru giarna na. En saker þess at henne þotti ser þat ecki heyra þessu suo skiott fram at hleypa þui uillde (hun). bindazt þessa fyrst at sinne. En tala uid hann þann tima er hann hefdi þar leingur uerit ok þui talar hun annat

Digitized by Google

hon allt annat, en henni var at skapi, sem nú skulu þér skjótt heyra.

Þá mælti konungsson við systur sína: „Mín ástkæra systir!“ segir hann, „mér þykkir mjǫk undarligt, hví yður fegrð er horfin, eða hafi þér fengit krankleika nǫkkurn?“

Þá svarar jungfrúin Rósamunda: „Minn kæri bróðir!“ segir hon, „þat sannaz tíðum, sem forntalat er, at eigi er hægt vitran mann at dylja, þar sem þér eruð. En hvat sem til berr, at ek hefi tapat minni fegrð, kann ek vel at segja yðr, hvernig til kemr. Þann tíma, sem þessir menn kómu

---

1. var] er *h*. at] í *hlm*. 1—2. sem—heyra] sem skjótt mun heyra mega *K; sakn. hlm*. 3. við—sína] *sakn. fh*. 4. ástkæra] *så a;* kæra *Cfhlm*. segir hann] *sakn. Cfhlm*. mér þykkir] þat þykki mér *C*. mjǫk] *sakn. Cfh*. 5. hví] því *C;* at *fh;* hvernin at *lm*. 6. nǫkkurn] einhvern *C*. 7. svarar] mælti *C*. 8. segir hon] *sakn. Cfhlm*. 8—9. þat—at(1)] *så a;* þat sannaz tíðliga, at *C; sakn. fhlm*. 9. hægt] gott né hægt *C*. 9—10. vitran —at] at dylja þess fyrir nǫkkurum manni, fyrir hvat *lm*. 10. hvat—at] hvar fyrir *f*. sem til] til þess *h*. 11. kann —yðr] *sakn. lm*. 11—12. hvernig—kemr] hvernin t. k. *a; saknas Cfhlm*. 12. Þann—sem] Síðan *h*. þessir—kómu] þér kómuð *lm*.

---

en henne er at skape sem skiott mun heyrazt mega. Nu talar kongsson til sinnar systur. mijn kæra syster mer. þiker miog undarligt at ydr fegurd er horfin edr hafi þer fengit nockurn krankleika. Matilldur suarar. minn kære broder eigi er hægt at dylia uitran mann þar sem þu at hlut at. en huad sem til þess ber er. ek hefer tapat minni fegurd mun eg segia yd(ur) at

---

1. en] þui *(öfverstruket) till. G*. 4. fengit] fengur *G*. 5. broder] þrod" *G*.

Digitized by Google

hér inn, fekk ek þenna krankleika. Ok þeim fylgir þessi úhamingja, at eigi er orð eptir sendanda, ok einkanliga þeim manni, er næst oss sitr, ok hann mun fleirum brǫgðum bundinn en góðum einum. Ok þat undra ek, bróðir minn, at þér leidduð úkenda menn í mína skemmu."

„Mín elskuliga systir," segir hann, „talið eigi svá! Þessir menn eru allir góðir, en sá, er næst

---

1. þeim] þessum mǫnnum *lm.* 2. úhamingja] únáttúra *lm.* er] eru *C.* eptir sendanda] *så lm;* e. sendandi *aC.* 2—3. ok einkanliga] af(!) *lm.* 3. oss] *så aC;* mér *fhlm.* 3—4. ok—einum] *så a; sakn. C;* ok hyggr ek, at þeir sé við fleira um brugnir en gott *f;* mun hann fleirum hlutum miðla vándum en góðum *h;* ok hann mun fleira brugðinn en góðu einu *lm.* 5. undra ek] *så Cf;* undrar mik *ahlm.* bróðir minn] minn kæri bróðir *Ch.* at] *så Cfhlm;* at hví *a.* leidduð] leiðið *Chlm.* 6. úkenda menn] úkunna menn *C;* **útlenda** menn *(ok yðr úkunna till. f) fhlm.* mína] vára *C.* skemmu] ok yðr eru úkunnugir *till. lm.* 7. Mín—hann] Akillás mælti: *(Mín allra kærasta systir till. h) fh.* elskuliga] kæra *lm.* hann] konungsson *Clm.* 8. svá] slíkt *lm.* Þessir menn] því at þeir *f;* því þessir menn *hlm.* allir góðir] *sakn.! l.* sá] þessi maðr *lm.* 8—85, 1. er—sitr] *så C;* er n. þér sitr *lm;* næst yðr *a.*

---

sidan er þesser menn komu her jnn feck eg þenna krankleika. ok þeim fylger sw ohamingia at eigi eru ord epter sendande ok ein kanliga þeim unga manni er næst mer. situr. man hann ok fleira brug(g)in(?) en godu. Undra eg. at þu broder minn leider vkuna menn jnn jmina skemmv ok utlenda. Mjn kæra syster tala eigi suo seger kongsson þuiat þesser menn er(u) aller goder dreinger. en sa madur er næstur þer

---

4. brug(g)in] b*urgin G.*

Digitized by Google

yðr sitr, er svá fríðr ok fagr, sem nú sjái þér. Ok því eru honum allir hlutir betr gefnir, því at list berr hann fram yfir alla menn, sem ek hefi sét, en um íþrótt ok riddaraskap mun engi hann yfirkoma, þótt leiti um alla veröld. Ok því skulu þér, mín kæra systir, við honum taka með allri list, mikilli hæversku ok blíðu, sem yðr vel sómir at gøra ok honum án skammar at þiggja, því at hvat sem ek formá honum til heiðrs, vilda ek gøra, ok svá bið ek yðr at gøra. En þó yfir allt fram þá em ek yðr biðjandi, at þér yðarn heiðr ok sæmd séð vel geymandi."

---

1. ok fagr] *sakn. m.* nú—þér] þér megið *(nú till. C)* sjá *Chlm.* 1—2. Ok(2)—gefnir] En *(sakn. l)* þó er honum enn *(allt annat Clm)* betr gefit *Chlm.* 2. list] **ok kurteisi** *till. Chlm.* 3. berr—fram] hefir hann *Clm;* berr hann *h.* alla menn] hvern mann *h.* 4. íþrótt—riddaraskap] íþróttir ok ridd. *C;* ridd. ok allar íþróttir *lm.* engi—yfirkoma] honum *(hann m)* engi *(maðr við till. h)* standaz *hlm.* 5. þótt leiti] þó *(at till. f)* leitat sé *fh.* þótt—veröld] *sakn. m.* 5—6. mín—systir] *sakn. Cfh.* 6—7. allri—blíðu] mikilli *(sakn. f)* blíðu ok hæversku *Cflm.* 7. gøra] veita *h*; gøra með sæmd *(ok heiðri till. m) lm.* 7—8. sem—þiggja] *sakn. C.* ok(2)—þiggja] *sakn. m.* 8. án skammar] *sakn. hl.* 8—12. því—geymandi] því at hv. s. ek formá, vil ek honum til heiðrs*(!)*, ok svá bið ek yðr gøra ok at sønnu yðarn heiðr geymandi *C*; Ok þat ek formá, vil ek honum til ..... ok heiðrs vera. Skulu þér ok eins gøra, haldandi yðrum heiðri ok sæmd, en gøra þó minn vilja. **Skulu vit at sinni svá okkart tal skilja** *h;* haldandi þó yðrum *(heiðri ok till. l)* sæmd, en gøra þó minn vilja, því hvat ek má, vil ek honum til heiðrs gøra *lm.* 10. gøra] vera *a.*

---

situr er suo fridr ok fagur sem þer megit sia en þo er honum annat [al]lt betur gefit. þuiat list ok kurteise ber hann af huerium manne þeim er eg hefer sed. en um jþrotter ok riddaraskap mun honum einn(g)e madur standazt. þo at leiti um alla uerulld. ok skulu þer mjn

Digitized by Google

Nú líkar jungfrúnni fullkomit vel, at hon má tala við þenna mann allt, hvat hana lystir. Eptir þetta talaz þau við, Rémundr ok jungfrúin, slikt, er þeim líkar; skemta sér nú þann dag til kvelds. Var þat auðsét, at konungsdóttur var þetta eigi í móti skapi. Ok biðr hon sérliga þenna mann, at hann jafnan gangi til samtals við hana heimuliga í hennar herbergi. Líða svá nú fram nǫkkurir timar, at þeir ganga hvern dag í herbergi jungfrúnnar ok skemta sér þar með mikilli gleði.

1. líkar—at] líkar jungfrú Rósamundu einkar vel, er *C*; þykkir konungsdóttur gott, at *lm*. 2. þenna] þann fríða *C*; þenna **fríða ok úkunna** (úkunnuga *m*) *lm*. allt—lystir] *sakn. C*; þat (slíkt *lm*), **er hon vill** (ok hana lystir *till. lm*) *flm*. 3. við] með *C*. jungfrúin] konungsdóttir *hlm*. 3—4. slíkt—þeim] þat er þeim vel *C*; sl. er henni *m*. 4. líkar—nu] þykkir skemtan at (í vera *h*) allan *hlm*. 5. Var(1)] ok varð (var *m*) *lm*. auðsét] *så ah*; auðsýnt *Clm*. 5—6. í—skapi] *så C*; á m. sk. *a*; á mót *f*; á (í *m*) móti *hlm*. 6. Ok] Ok því *Cflm*. 6—8. sérliga—herbergi] sérliga Rém.(!) gangi jafnan til samtals með hana í hennar herbergi *C*; at hann komi þar jafnan *flm*; hann at koma þar jafnan *h*. 8—10. Líða—gleði] *sakn. h*. 9. hvern dag] dagliga *C*; jafnan *lm*. í—jungfrúnnar] í h. konungsdóttur *C*; til skemmu konungsdóttur *lm*. 9—10. ganga—þar] skemta sér jafnan hjá konungsdóttur *f*. 10. með—gleði] *sakn. fm*; jafnan *l*.

---

kæra syster med honum taka med mikilli megt ok hæuer(s)ku suo at ydr uel some at ueita en honum heidr j at þiggia ok huat er ek ma ueita honum þa uil eg honum til heidrzs giora. ok suo bid eg ydr giora. halldande þo ydrum heidre ok sæmd en giorit þo mjnn uilia. skulu uit nu skilia okart tal[.] Nu þicker kongs dottur uel er hun ma tala uid þenna mann slikt er hun uill ok hana lyster. Epter þetta talazt þau Remund uit ok kongs dottir. slikt er þeim þicker skemtan. || at allann þann dag til kuelldz ok uar þat 3v a audsed at kongs dottur uar þat ecki jmoti þui bidr hun at hann komi þar iafnan

Digitized by Google

Nú er þat einn dag, at Rémundr talar við jungfrúna. Svá millum annarra orða segir konungsdóttir honum sinn vilja ok þat, sem henni hefir lengi í hug verit, því (at) henni þótti hans tilmæli frestaz hennar at biðja eða hjá henni at hvíla.

Ok sem Rémundr undirstendr orð meyjarinnar, þá segir hann svá: „Þú, hin hæverska jungfrú!“ segir hann, „þér talið mjǫk undarliga ok með øngu móti, sem yðr sómdi, því (at) þat er mjǫk úmǫguligt, at þér biðið mik slíkra hluta, þar sem þér

---

1—2. at—orða] sem Rém. talar við jungfrú Rós., ok á milli ann. o. *C;* þá er þau Rém. ok konungsdóttir talaz með, at á millum annarra hlúta *f;* at Rém. ok konungsd. talaz við. Annarra orða í milli þá *h;* þau talaz við, junk. Rém. ok konungsdóttir. Kemr því máli á marga hluti. Þá *lm.* 3. henni] *sakn. C.* 4. í—verit] innan *(í h)* brjósts *(brjósti h)* búit **ok fyrr** *(áðr h)* **var frá sagt** *hlm.* 4—5. því—frestaz] *sakn. C.* hans—frestaz] ofmjǫk seinkaz *(frestaz f)* hans tilmæli *(tilmæla(!) l) flm;* seinka tilmæli hans við sik *h.* 5. hennar—hvíla] *så a; saknas Cfhlm.* 6. undirstendr—meyjarinnar] **heyrir** orð hennar ok undirstendr *C;* heyrði hennar orð *fh;* heyrir þessi orð *lm.* 7. jungfrú] frú *h.* 8. undarliga] úhæverskliga *C.* 8—9. með—móti] eigi *Cfhm;* ekki svá *l.* 9. sómdi] berr *C;* stæði *hl;* bæri *m.* mjǫk] mér *m.* 9—10. úmǫguligt] *så aC; „ú-fallt“ f;* ǫfugliga*(!)* fallit *h: úfalligt(!) lm.* 10. biðið] beiðið *C.*

(N)u er þat einn dag er þau talazt uit Remund ok kongs dotter. at jmilli annara orda þa seger kongs dotter sinn uilia ok þat er henni hafde leinge j briosti bvit ok adr uar fra sagt þuiat henni þotti seinkastz hans til mæli uit sig. En sem Remund heyrde ord kongs dottur þa sua(r)ar hann þui hæuisliga. frv sagde hann þer tallit miog undarliga. ok eigi suo sem ydr heyrde þuiat þat er ofallit at þer bidit mig þui likra hluta. þar sem þu ert kongs barn [þess er

Digitized by Google

eruð || sú mektugasta konungsdóttir, sem til er í 9r
allri veröldu, en ek em lítils háttar maðr ok yðr alþingis úkendr. Ok því gerið fyrir þess guðs náð, sem þér trúið á, ok talið slíkt ekki tíðara, því (at) ek em fátækr stafkarl at penningum ok þó enn fátækari at ríki ok virðingu."

Þá segir jungfrúin: „Eigi þarftu féleysi at kvíða, því (at) ek má göra þik svá ríkan ok auðgan, at engi skal þér meiri nema faðir minn. Ok því gør minn vilja sem tíðast, fyrst leyniliga, báðum okkr til gleði ok gamans ok mér einkanliga til

1. sú] *sakn. a.* 1—2. sú—veröldu] sú m. k., sem finnz í allri austrálfu heimsins *C;* sú konungsdóttir, sem *(at till. f)* mektugust er í öllum *(allri f)* heimi *(vestrhálfu heimsins f) flm;* dóttir hins göfugasta konungs í vestrálfu heimsins *h.* 2—3. ok—úkendr] ok y. alþ. *(sakn. f)* úkunnigr *Cf;* ok úkendr *h;* en þér þó úkunnugr *lm.* 3. því] *sakn. C.* gerið] þat *till. l.* náð] skuld(!) *hlm.* 4. tíðara] optarr *hlm.* 5—6. at—virðingu] *sakn. m.* 6. ríki ok] *sakn. l.* virðingu] *så C;* virðingum(!) *al.* 7. Þá—jungfrúin] Þá svar. *(svaraði l)* jungfrú Rós. *Cl;* Þá svarar konungsdóttur(!) *f;* Rós svarar *h.* 8. kvíða] kenna *lm.* má] skal *Clm.* 8—9. auðgan] vǫldugan *Clm.* 9. nema] útan *lm.* 10. sem—leyniliga] sem skjótast *h;* fyrst *(sakn. m)* leyniliga sem skjótast *lm.* 10—11. báðum] *sakn. lm.* 10—89, 1. báðum—sorgar] mér til yndis ok okkr báðum *h.* 11. einkanliga] *sakn. lm.*

---

m]iog er mektugur ok einn rikaztur j uerolldo. en ek [er ein] litels hattar madur ok þer vkun(n)igur. ok þui giorit fyrer guds skylld þess er þer truit a þuiat eg er fatækur at. penin[n]gum en þo fatæk[a]ri at riki ok uirdingu ok fyrer þui tala eigi sligt. kongs dotter suarar. eigi þarftu fatæki at kuida er þer rikara ok uolldug[ra] med minne atgongu ok þer skal eingi ædre j landinu utan fader minn ok fyrer þui gior minn uilia. fyrst leyneliga sem skiotazt mer tilskemtonar ok badum

2. er ein] e"in *G.*

Digitized by Google

léttis minnar sorgar! Vili þér eigi svá gøra, þá vitið þat fyrir víst, at þat skal yðart líf gilda ok yðarra kumpána!“

Nú sem Rémundr undirstendr orð meyjarinnar ok sér nú, hvar komit er, at ráða muni við þurfa, ef duga skal, ok þar fyrir svarar hann: „Þetta veit allt annan veg við, en þér hyggið, því at eigi mynda ek svá úhæverskr, at ek mynda yðr forsmá ok yðra fegrð, ef ek mætta njóta. Heldr er hitt á mik lagt, at ek má øngva konu elska útan þá eina, sem í burt kemr því illa járni, sem í mínu hǫfði

1. minnar sorgar] minna sorga *C.* 2—3. vitið—kumpána] *så a;* vitið þér þat f. v., at þ. sk. yð. l. kosta *C;* skaltu at vísu lífit láta, ok þat gørir mik káta. En þó segir hon lágt: „Þat mun ek sárliga gráta“ *f;* vitið, at **þér skuluð þunga** *(þungu(?) l)* **mæta ok lífit láta** *(því gørr þat gørir mik svá káta till. l),* **en þó mun ek lágt vesul gráta** *lm.* 4—5. Nú—er] Nú sem hann und. orð hennar ok sér *C;* Rém. sér *f;* Nú sér Rém., í hvert efni komit er *h;* þá þér reynið, í hvert efni komit er *lm.* 5. at] ok *lm.* muni] *så af;* mun *Clm.* 6. ok—fyrir] þá *C;* því *lm.* hann] *Härefter tilläggas:* **sem nú** *(trol. så)* **má heyra: „Mín kærasta“, segir hann** *C;* „Jungfrú“, segir hann *f;* Mín kæra frú *h;* svá sem heyra má: Mín kæra *(kær m)*“, segir hann *lm.* 7. allt] *sakn. m.* við] *sakn. lm.* hyggið] munuð hyggja *(ætla f) Cf;* ætlið *lm.* 8. mynda(1)] munda *afhlm;* „mðda“ *C.* svá úhæverskr] *så aC;* mér svá illviljaðr vera *f;* svá illviljaðr *(heimskr eða illráðr lm)* sjálfum mér *hlm.* mynda(2)] munda *ahlm;* „mðdi“ *C.* yðr forsmá] *så aC;* neita yðr *f;* sliku neita *hlm.* 9. ok—fegrð] *saknas Cfhlm.* 9—10. á—lagt] *sakn. aC;* Heldr—eina] því at þat er á mik lagt, at ek skal øngva konu eiga nema þá *f;* Heldr er þat á mik lagt, at ek má øngva konu eiga né gleðja nema þá eina *h;* Heldr (er hitt *till. l),* at ek má øngva konu eiga eða gleðja *(meðan svá búit er till. l),* því *(at till. l)* þat er á mik lagt, at ek skal þá eina konu eiga mega *lm.* 10—11. útan—kemr] nema í burtu komi *C.*

ockor til lettis. Nu ser Remund j huortt vefne komit er ok rada mun uit þurfa ef duga skal. þui talar hann

Digitized by Google

stendr ok lengi hefir staðit. Ok mér mun skjótt at bana verða, ef eigi verðr at gørt. Ok því fer ek leitandi, ef ek mætta þá finna, ok Maumet vildi, (at) ydr mætti þá lukku henda. Skylda ek þá gjarna yðarn vilja gøra ok jafnan með yðr vera. Ok nú sjái þér mitt hǫfuð!“

Nú sér konungsdóttir, at þetta er satt. Leitar nú við með ǫllum listum, sem hon kunni, at koma því illa járni í burt ok fekk ekki at gørt; heldr var honum verr eptir en áðr.

---

1. ok—staðit] *sakn. fh.* 2. verðr] er *hlm.* 3. þá] þessa jungfrú *h.* 4. mætti—henda] bæri þá lukku til handa *lm.* 5. jafnan] *sakn. lm.* 6. sjái þér] sjái hér*(!) C;* megi þér sjá *lm.* 7. Nú—konungsdóttir] Sem *(nú till. h)* konungsd. sér *fh.* satt] **sem hann segir** *till. lm.* Leitar] Ok *(sakn. fh)* leitar hon *fhlm.* 8. með] með | með *a.* listum] þeim listum *C;* **sínum mætti** *(ok* þeim listum *till. lm) flm.* sem—kunni] *så am;* sem hon kann *Cl; sakn. fh.* 9. fekk—gørt] fær þó e. at g. *C;* getr hon þó *(þat m)* eigi *lm.* 9—10 heldr—áðr] *så a; saknas Cfhlm.*

---

suo sem heyra ma. þetta ueitt an(n)ann ueg uit en þer ætlit þuiat eigi mund[e] eg þessu neita ef eg mætti niota helldur (er) hitt at eg ma eigi konu fa edr eiga edr glede giora. medan . . . . . stendr þuiat þat er a mig lagt at eg skal þa einna konu eiga er j burt [kemur] þvi jlla jarni er jminu hofde stendr ok mun skiot mer at bana uerda ef eigi er at giort. þui at þat hefer þar leingi stadit ok þui for eg leitande ef eg mætti þa fru finna ok Maument uillde at þer bære þa lucku til handa ok uillda eg þa giarna giora yduarn uilia ok jafnan med ydur uera. ser kongs dotter at þetta er satt sem hann seger. ok leitar nu uit epter fremsta megnne ok ollum sinum taufrum ok listum er hun kunne at koma j burt þessu jlla jarnne. en þat getur hun eigi giort. Audsed er þat. seger

Digitized by Google

„Satt er þat," segir konungsdóttir, „at þetta er með illum atkvæðum, ok illt hafi sú vánda tunga, er því olli, at ek mátta eigi því illa járni burt koma. En þó (at) svá sé, þá máttu vel gøra minn vilja, því (at) þér skal ekki úfært í þessu máli, ef þú vilt vilja minn gøra. Dragir þú þat ok undan, þá skaltu vita fyrir víst, at þat kostar yðart líf ok yðarra félaga."

Sem Rémundr heyrir þetta, svarar han þegar: „Mín kæra jungfrú!" segir hann, „ek skal gjarna gøra

1. Satt] Sét *f.* 2. illum atkvæðum] miklum atkvæðum *(harmkvæðum m)* ok illum ummælum *lm.* vánda] *sakn. Cfhlm.* 3. því olli] þat vildi *C;* svá mælti um *f;* svá mikit illt gat mælt *h;* slíkt um mælti *lm.* mátta] mætti *C;* skylda *lm.* illa] *sakn. Cm.* burt] mega í burtu *m.* 4. vel] *sakn. lm.* 5. þér skal] þat skal *lm.* úfært] úfæri *m.* 5—6. ef—gøra] *sakn.C;* **eptir mínum ráðum** *till. lm.* 6. Dragir—ok] Drægir þ. þ. o. *a;* Dragi þér nú *C;* Dragir þú þat *h;* Ef *(sakn. l)* dregr þú nú *lm.* 6—7. skaltu vita] vit *(þat till.lm) Clm.* 7—8. kostar—félaga] skal yðarr bani allra(!) kumpána *C;* er þinn bani ok þinna félaga *(stallbræðra h) hlm.* 9. Sem—þegar] Rém., sem hann heyrir þ., sv. þegar *C; sakn. hlm.* 10. kæra] kærasta *C.* hann] Rém. *hlm.*

kongs dotter at þetta er med nockurvm illum atkuædum ok mikit illt hafi su tunga er suo mikit illt gat
3vb talat at eg skylda þessu jarnne eigi geta j burt || komit. Enn þo at suo se þa mat(t)u þo giora minn uilia þuiat þer skal ecki ofært j þessu mali ef þu uillt minn uil(i)a giora epter minne beidne dregr þu nu undan þa uit þat fyrer uist at þat skal þinn bane ok þinna felaga. Min kæra fru seger Remund ek skal giarna giora yduarn uilia þat fyrsta er time er til þegar eg

7. bane] bne *G.*

Digitized by Google

yðarn vilja, þegar ek veit yðarn vilja svá hjartaliga til mín falla, ok þat fyrsta, sem ek má, skal ek þat gøra."

Nú skilja þau sitt viðrtal at sinni. Ok hér næst segir Rémundr Viðfǫrli allt þeira viðrmæli, þar sem nú var komit.

„Já," segir Viðfǫrull, „nú skal skjótt til ráða taka. Vér skulum í stað búaz í burt, því (at) nú er liðinn miðrvetr, ok því skulu þér segja í stað konungssyni yðra fyrirætlan."

---

1. yðarn vilja(2)] yðarn vilja **ok alvǫru** *Cl*; þína *(yðvara(!) f)* alvǫru *fm.* hjartaliga] *så C;* hjartanliga *alm.* 1—3. þegar—gøra] þá tími er til *h.* 2. falla] *sakn. flm.* ok] *sakn. flm.* 2—3. ek(1)—gøra] **tími** *(hon f)* **verðr** *(er lm)* **til** *Cflm.* 4. þau] *så Cfhlm;* þeir *a.* viðrtal] tal *fh.* at sinni] fyrst at sinni *Clm; sakn. fh.* 5. Viðfǫrli] við Viðfǫrul *m.* þeira viðrmæli] þ. viðrtal *Cl;* viðrtal þeira konungsdóttur *f;* þeira undirtal *m.* 6. þar] ok *lm.* 7. Já—Viðf.] Þá svarar Viðf. *C;* Viðf. mælti *fm.* 8. Vér] *så Cfhlm;* Vit *a.* í stað] strax *lm.* 9. miðrvetr] *Härefter tillägges:* en ekki liggr annat fyrir en halda á, meðan má *f;* enda liggr ekki annat fyrir, meðan má *h;* **enda liggr nú ekki annat fyrir en halda í burt ok á** *(af(!) m)* **fram, meðan má** *lm.* ok því] *sakn. flm.* segja] í stað hafa þik til ok segja *lm.* 10. yðra fyrirætlan] vára ætlun *C.*

---

ueit yduarn vilia ok aluoro suo hiartaliga til mjn falla. Nw skilia þau at sinne sitt uidr tal kongs dotter ok junghera Remund.

(Þ)essu næst seger Remund Uidforli uidr tal þeirra kongs dottur þa suarar Vidforull nu skal skiott til rada taka wær skulum istad buatz j burt þuiat nw er midr vetur liden liggur ok ecki an(n)at fyrer en hallda fram ferdinne medan at ma. skalltu j stad segia kongs synj þina fyrerætlan. Remund giorer nu so

---

1. aluoru] aluo *G.*

Digitized by Google

Rémundr segir konungssyni sína fyrirætlan ok biðr orlofs til burtferðar.

Þá svarar Akillás: „Heyra mætta ek þá sǫgu, at mér þætti betr, ok gjarna vilda ek aldri við yðr skilja, en svá er þinn hagr fallinn, at ek kann ekki at letja þik. Ok því skal þér at þínum vilja ganga bæði um þetta mál ok annat þat, sem ek má við gøra."

Rémundr þakkar konungssyni sín orð, sem vert var.

Annan dag árla eru þeir búnir. Ganga fyrst til skemmu konungsdóttur ok kveðja hana einka blíðliga. — En ek trúi, segir sá, er sǫguna hefir sam-

1. Rémundr] gørir nú, sem honum var boðit, ok *till. l.* Rémundr—fyrirætlan] *sakn.! m.* sína] allt um sína *C.* 1—2. Rémundr—burtferðar] Eu Rém. gørir svá *f.* ok—burtferðar] til burtferðar ok biðr hann orlofs *C;* at þeir muni hljóta at *(sakn. m)* skilja *lm.* 3—5. Heyra—skilja] *sakn. hlm.* 4. betr] betri *Cf.* 5. en—er] Svá er nú *lm.* ek kann] mér tjáir *lm.* 5—6. en—þik] *sakn. C.* 6. því—vilja] þó *(því lm)* skal yðarr *(þinn lm)* vili fram *Clm.* þér] þat *till. a.* 7. bæði—ok] um þetta ok allt *(sakn. m) Chlm.* 8. við gøra] at gøra *C;* þér *(sakn. h)* veita *hlm.* 9. orð] góð orð *Clm.* 11. Ganga] Gengr Rém. *h.* fyrst] *sakn. C.* 12. kveðja] heilsa *Cflm;* kveðr *h.* hana] henni *flm.* einka] einkar *C; sakn. m.* 13—94, 1. hefir samsett] *sá aClm;* **diktaði** *f;* **hefir snarat** *h.*

sem hann baud ok seger kong(s)syne sinn uilia at þeir munu uerda at skilia Akillas suarar segia mætter þu mer þa sogu er mer þætte betra. þuiat giarna uillda (ek) alldre uid þig skilia En suo er þin hagur fallinn at eg ma eigi letia þig. ok þui skal eg þinn uilia giora her um jollu þui er eg ma þer ueita. Remund þackar kongssyne sinn uelgiorning sem uert uar. An(n)an dag ganga þeir alla til skemmv kongs d(o)t(t)er(!) ok heilsa hana blidliga. En eg seger suo seger sa er soguna snarade at eigi mund(i) henne þa

Digitized by Google

sett, at henni myndi þá innarliga sviða, sem vera skyldi. — Síðan gengr Rémundr fyrir konung ok kveðr hann kurteisliga ok þakkar honum fyrir vel gørt.

Síðan ríða þeir út af borginni. Ríðr konungsson í veg með þeim ok biðr hann at vera vel kominn til sín þann tima, (er) þeir koma aptr. Eptir þetta skilja þeir með hinni mestu blíðu ok miklum kærleika.

Kap. 19.

Nú er þar til at taka, sem konungsdóttir sat í

---

1. henni—sviða] h. mundi (‚mdi" *C*) þat (þá *C*) i. sv. *aC*; yrði eigi gott við *f*; mundi þá ekki (ei *h*) gott við verða *hlm*. 1—2. sem—skyldi] „enda skylldu" *f*; Skildu þau svá *lm*. 2. Síðan] Eptir þat (þetta *h*) *hlm*. 3. kurteisliga] *så ah*; hæverskliga *C*; blíðliga *flm*. honum] blíðliga *till. h*. 5. út] **burt** *Cm*; brott *f*; í burt *l*. 6. í veg] á veg *flm*; á veginn *h*. hann] honum *a*. 6—7. hann—aptr] þá vel komna til sín þann tíma, sem þeir venda aptr *C*; þá vel komna, ef þá kunni þar síðarr at at bera *h*; þeim, ef þeir kunna þar at koma í annat sinn, at þeir sé þar vel komnir *lm*. 7—9. Eptir—kærleika] *sakn. m*. 8. skilja] skiljaz *Ch*. hinni mestu] mikilli *C*. blíðu] vináttu *Cfhl*. 8—9. miklum kærleika] kærleik *C*.

---

gott uid uerda er hun sa þann mann til ferdar buin er hun hafde adr bedit til samlags uid sig enda skyllde ok suo. epter þat geingr Remund fyrer kong ok kued[ur] hann kurteisliga ok þackar honum fyrer uel giort. þa rida þeir wt af stadnum ridr kongs son j ueg med þeim ok bydr þeim ef þeir kunna þar aptur at fara j an(n)at sinn at þeir se þar uel komner. ok epter þat skiliazt þeir. med hinne mestu uinattu ok kærleikum.

(N)v er þar (til) at taka sem kongs dotter situr j

Digitized by Google

sinni skemmu ok eigi gott í skapi. Hon stendr upp ok gengr fyrir fǫður sinn ok segir svá, sem nú skal heyraz mega: „Minn kæri faðir!“ segir hon, „ek hefi þungt efni yðr at segja, en þó þori ek yðr at opinbera, hvat þessi Kranki Kerru- maðr, sem hér hefir verit í vetr, hefir spillt mínum kosti, en svikit yðr ok minn bróður, en svívirt sjálfa mik með undirhyggju, því (at) hann gat þetta aldri gørt í vetr fyrri en nú, ok því brá hann við
9v svá skjótt at hafa sik í burt. || Hygg ek, at hann sé fullr með galdra ok gørninga; því byrjar yðr nú, minn kæri faðir, þetta grimliga at refsa.“

1. eigi] var ei *m*. 2. segir] honum *till. m*. 3. sem —mega] *sakn. Cfh;* sem nú sk. heyra m. *lm*. 5. yðr—hvat] nú *(sakn. fhlm)* eigi *(*ekki *hlm)* annat *Cfhlm*. 6. hefir(2)] „prielad“ mik ok *till. l;* brjálat mér ok *till. m*. 7—8. en(1)—mik] ok svikit yðr *(*ok minn bróðr*(!) till. D)* en svívirt sjálfa *(*mik *C)* mik *(*sjálf*(!) C) CD;* ok *(sakn. h)* skemt svá *(sakn. h)* mik, en svívirt *(*svíkit *h)* yðr *(*ok bróður minn *till. h) fh;* ok setit svá á svikum við yðr ok bróðir(!) minn, skemt mik, en svívirt sjálfan *(*sjálfa*(!) l)* yðr *lm*. 8. undirhyggju] langri flærð *h;* langri *(„*lignre“ *m)* undirhyggju *lm*. 9. gørt] *så CDflm; sakn. ah.* í vetr] *sakn. fh*. 9—10. brá—burt] hafði hann sik þegar brott *f*. 11. með—gørninga] með konstrum ok gǫldrum *C;* með gǫldrum ok gørningum *D;* af gǫldrum *fh*. 11—12. því—nú] nú *(*ok því *C;* því *D)* berr *(*byrjar *Dh)* yðr *CDhlm*. 12. minn—faðir] faðir minn *lm*. þetta—refsa] at hefna þessa *(sakn. h;* þess *m)* grimliga *hlm*.

sinne skemmu ok er eigi gott jskape at hun stendr upp ok geingr fyrer sinn fedr ok seger so. sem nu ma heyrazt. Minn kære fader seger hun eg hefer þunckt efni ydr at segia. en eg þorer eigi an(n)at. Þessi en Krancki Kerru madur er her hefer j uetur uerit. hefer minum kosti spill(t) ok suikit ydr ok minn brod(u)r en skemt sialfa mig ok suiuirtt suo ydr med langri vnder hyggiu hefer hann þetta eigi getit giort

Digitized by Google

Enéás konungr, sem hann heyrði þetta, verðr hann ákafliga reiðr, til sín kallandi einn mikinn hǫfðingja ok sér mjǫk kæran, sem Roddan hét. Hann var bæði mikill ok sterkr ok hinn karskasti. Síðan mælti hann svá: „Þú skalt búa þúsund vel tygjaðra riddara, ok ríð eptir þessum þorpurum, ok drep þá alla eða fanga ok fær oss! Ríð ok annan veg, en þeir fóru heiman, ok kom svá á móti þeim, ok geymið, at Akillás verði ekki varr við!“

1. Enéás—þetta] E. k., s. *(er D)* h. þetta heyrir *CD;* Sem konungrinn heyrir þetta *f;* Sem konungrinn hefir þetta *(þat h)* heyrt *hlm.* 2. hann] *sá afhlm; sakn. CD.* reiðr] **með miklum óðleika** *till. lm.* 2—3. til—kæran] þegar *(sakn. C)* til sín k. e. m. h. *(ok sér mjǫk heimolligan till. D) CD;* ok *(sakn. lm)* kallar *(nú till. f)* til sín *(með miklum óðleik till. h)* þann mann *fhlm.* 3. Roddan] *sá CDfhl;* „Rodan“ *a;* „Rodjan“ *m.* 4. mikill] stórr *C.* ok(2)—karskasti] *sá a;* ok hinn bezti riddari *CD; sakn. hlm.* 5. Síðan—svá] S. m. konungr *C; sakn. hlm.* Þú—búa] Bú þú *C;* Bú út *D;* Þú skalt *(segir konungr till. m)* hafa með þér *fhlm.* 6. vel—riddara] manna *f;* manna *(riddara h)* vel vápnaða *hlm.* ríð] ríða *fhlm.* 6—7. þorpurum] vándum mǫnnum *(þorpurum C;* [þor]parum *D) CDhlm.* 7. drep] drepið *f;* drepa *hlm.* fanga—oss] *sá D;* fanga *(„fæng“ a)* ok fær svá *(sakn. a)* oss *aC;* færið mér *f;* mér færa *h;* færa mér *lm.* 8. fóru] riðu *C.* heiman] héðan *CDlm.* kom] komið *D.* 8—9. ok(2)—þeim] *sakn. C.* 9. ok geymið] gæt ok þess *l;* ok gæt þess *m.* við] yðr *till. flm;* þik *till. h.*

---

fyrr en nu ok þui hafde hann sig nu j burt suo skiott. Hygg eg at hann se fullur af golldrum ok giorningum. nu byrþiar ydr minn kære fader at hefna þessa grim- 4ra
liga. ok sem kongrin hefer þetta heyrtt uerdr hann akafliga reidr med my(k)lum odleika ok kallar til sinn þann mann er Roddan heiter hann uar bæde mikill ok sterkur þa mællti kongr þu skallt med þer hafa þusund riddara uel uopnadra ok drep þessa menn edr fanga. ok rid an(n)an ueg. en þeir foru hedan. ok kom suo at þeim worum. en geymit þess at Akillas uerd[e]

Digitized by Google

Nú ríða þeir sinn veg, þar til sem þeir koma at því rjóðri, sem konungsson hafði skilit við Rémund. Létu þeir fóstbræðr nú blása sína hesta.

Þá mælti Viðfǫrull: „Ek þykkjumz heyra svá sem mikit hark ok margra manna reið oss í mót. Grunar mik, at konungsdóttir muni oss eigi þǫrf hafa verit. Ok stígum í stað upp á vára hesta, svá at vér sém búnir, hvat sem at kann at beraz!“

Nú gøra þeir svá ok brynja sik til handa ok fóta ok sína hesta, stíga nú á bak ok eru vel búnir. — Geymi þá nú guð í himinríki!

---

1. sinn veg] sína leið *fh;* í burt sína leið *lm.* þar—sem] ok til þess er *C;* allt þar til *(sem till. D;* at *till. m) Dlm.* 2. at—rjóðri] í þat rjóðr *C.* 2—3. konungsson—Rémund] þeir félagar hǫfðu *(hefði l)* skilit *hlm.* 3. Létu—hesta] *sá a;* L. þeir þá *(þar h)* bíta hesta sína *CDhlm;* — hǫfðu hesta sína á grasi *f.* 4—5. svá sem] *sakn. hlm.* svá—mót] gný nokkura(!) á móti oss, sem at vápnat lið ríði *f;* gný mikinn *h.* 5. mikit—ok] mikinn gný af *CD;* gný mikinn eða *lm.* 6. Grunar mik] Ok er mér grunr á *flm.* 7. hafa verit] *sakn. fhlm.* Ok—hesta] Því *(sakn. f)* skulum vér í stað stíga á v. h. *flm;* Ok því skulu vér í stað hestum várum á bak stíga *h.* 8. svá—sém(1)] ok vera *flm.* búnir] við búnir *CDflm.* beraz] bera *lm.* 9—10. til—fóta] *sakn. C;* sem kunna þeir *till. D;* svá sem þeir kunna bezt *till. lm.* 10. sína—búnir] stíga á sína hesta *lm.* 11. þá] *sá a;* þeim *C;* þeira *Dlm.* nú] *sakn. C;* ok jafnan *till. lm.* guð—himinríki] lifandi guð *CDlm.*

ægi uar uit ydr. Nu rida þeir sinna leid ok allt til. þess at þeir koma j þat riodr er þeir felagar woru fyrer. ok þeir kongs son hofdu skilit ok letu bita hesta sina. þa mællti Vidforull eg þikimz heyra nockurn gny miken ok uopna brak. af margra man(n)a reid j moti oss. ok er mer grunr a at kongs dotter mune oss eigi þorf ok skulu uæ(r) jstad stiga a vora

---

7. eigi] e" *G.*

Digitized by Google

Var nú allt í senn, at Roddan við sínum skara brunar fram í rjóðrit.

Roddan æpir þegar hárri rǫddu ok sagði svá: „Biðið, vándir svikarar," segir hann, „ok skulu þér taka maklig laun fyrir þat, (er) þér svikuð minn herra, konunginn, ok hans dóttur."

Rémundr svarar: „Þú talar mikla herjanslygi til vár ok lýgr þat sem einn skálkr, því (at) konungsdóttir er af mér alþingis úspillt."

---

1. við sínum] með sinn *C.* 1—2. Var—rjóðrit] þá brunaði þessi skari, sem at fyrr var getit, fram í rjóðrit at þeim *f;* Nú er *(var ok lm)* ekki *(ei h)* langt at bíða, at *(áðr en lm)* þessi skari brunaði fram í rjóðrit *(sem áðr var frá sagt till. lm) hlm.* 3. Roddan] Hann *C.* Roddan—þegar] Roddan kallar þegar *f;* Kallar Roddan *hlm.* 3—4. sagði—ok] biðr vánda svikara *(at till. m)* bíða, **ef þeir eru ekki** *(eigi f)* **ragir** *(rægir(!) fm) flm.* 4. segir hann] *sakn. CD;* 5—6. taka—konunginn] nú *(D?)* taka verðkaup *(maklig verðlaun D)* fyrir þ., er þ. sv. m. h. konunginn *CD;* nú *(sakn. lm)* hafa *(fá h)* makliga hefnd fyrir þau svik, er *(sem f)* þér hafið gǫrt várum konungi *(herra konunginum f) fhlm.* 7. Þú] félagi *till. fl;* félægi(!) *till. m.* 7—8. mikla—ok] mjǫk herjansliga *(fǫlskliga til vár C)* ok *CD;* hart *(hátt lm)* við oss en *fhlm.* 8. þat] þú *C;* þó *Dfhlm.* skálkr] þjófr *C.* 8—9. konungsdóttir—úspillt] k. er úspillt fyrir *(af lm)* mér *(svá sem mín systir till. lm) Clm;* k. er af m. „altingis" ú. *D;* konungsdóttur hefi ek eigi spillt heldr en systur minni *fh.*

---

hesta ok uera buner uit huad sem at kann at bera. þeir giora nu suo brynia sig til handa. ok fota sem þeir hofdu fong a. ok stiga a bak hestum sinum. geyme þeirra gud j himerike.

(N)u er æigi langt at bida adr þessi skare brunar fram j skoginn at þeim j riodrit sem adr war fra sagth. Kallar Roddan harri roddu ok bidur vonda

---

2. brynia] bryria *G.*

Digitized by Google

Þú, vándr gørningamaðr," segir Roddan, „ver þik í stað! Ok sækjum at, mínir menn, og drepum þá alla!"

Kap. 20.

Nú hefz hér hit harðasta stríð með stórum brestum ok údæmiligum gný. Dregr Rémundr nú út sitt góða sverð, Nǫðrubít, ok høggr til beggja handa bæði menn ok hesta. Ok engi hjálmr né skjǫldr stendz hans høggum heldr en eitt laufsblað.

---

1. Þú—Roddan] Roddan svarar: „**Aldri** *(Aldrigi f)* **hirði ek, hvat þú segir**, vándr *(hinn vándi f)* maðr *(gørningamaðr f) fh;* Þá svarar *(svaraði m)* Roddan: „Ek hirði ekki, hvat þú segir, hinn vándi maðr *lm.* 1—3. ver—alla] v. þ. í st.! Ok sækið at, m. m., ok drepið þ. a. *CD;* ok í stað sækið at *(honum till. h)*, allir mínir menn *fhlm.* 5. hit—stríð] hit sterkasta stríð *CD;* hin snarpasta *(harðasta || snarpasta l)* orrosta *fhlm.* 5—6. stórum—gný] miklum gný ok vápnabraki *(ok stórum høggum till. lm) hlm.* 6—7. Dregr—sverð] Rém. bregðr *(nú till. f) fh;* Bregðr nú R. *lm.* 8—9. Ok(2)—laufsblað] Ok *(svá at C)* engi skjǫldr, hjálmr **eða brynja** stóð(!) *(stóðz C)* hans høggum meira *(meirr C)* en eitt l. *CD; sakn. fhlm.* 9. laufsblað] *så CD;* laufblað *a.*

---

suikara bida ef þeir eru æigi rager. skulu þer hafa makliga skript fyrer þau suik er þer hafit giort worum konge ok (hans) dottur. Þa suarar junkæri Remund. þu felagi talar hart wit oss en lygr þo sem þiofr. edr æinn skalkr. þuiat kongs dottur hefi eg æigi spillt helldr en minne systur. Þa seger Roddan. Alldri hirde eg huat þu seger hinn vonde giorninga madur Ok j stad sækit at þeim aller miner menn. Nu hefztt her hin snarpazta orrosta med myklum gny ok vopna braki ok storum hoggum. bregdur Remund nw Nodrubit ok hoggur til beggia handa bædi menn ok hesta ok snidr marga heila borg hals ok herdar ok gylldar

Digitized by Google

Ok þvi klauf hann hjálma ok hausa, hálsa ok herðar, búka ok brynjur, sǫðla ok hesta ok hvern, þann er hans sverð nær til, svá at á jǫrðu nam staðar. Viðfǫrull ok Berald hǫggva bæði menn ok hesta, steypa mǫrgum heiðingja til jarðar. Ok á lítilli stundu hafa þeir drepit c manna.

Líðum nú hér um at sinni, en vendum sǫgunni til konungssonar, hvat hann hefz at, þá (er) hann fregnar þessi tíðendi!

1—3. Ok—staðar] Ok því nam hans sverð æ í jǫrðu stað *C;* Ok því kl. h. hj. o. h., háls ok h., b. o. br., s. o. hesta hverjum, sem hans sverð náði til, svá at æ nam í jǫrðu stað *D;* steypandi nú mǫrgum heiðingja af baki með skjótum atburð *f;* sníðandi marga heilaborg, háls ok herðar, limi ok líkama, steypandi af baki mǫrgum heiðingjum með skjótum atburð *h;* Sniðr hann marga heilaborg *(*heila brynju *m),* háls. herðar ok harðan búk ok brynju ok gylldar gerðar *(*limu ok líkama *till. l),* **steypandi** *(*mjǫk *till. m)* **mǫrgum heiðingja af baki** *(sakn.! m)* **með skjótum atburðum** *lm.* 4. hǫggva] niðr *till. m.* bæði] *sakn. m.* menn—hesta] **hart** *(*hratt *l)* **ok tíðum** *CDhlm.* 5. steypa—jarðar] steypandi mǫrgum *(? C)* heiðingja dauðum til j. *CD;* ok mǫrgum heiðingja skjótan dauða veitandi *f;* ok veita *(*veittu *m)* mǫrgum heiðingja skjótan dauða *hlm.* 6. hafa—drepit] fella *(*feldu *h)* þeir *Chlm.* c] cc *m.* manna] riddara *Ch;* heiðingja *lm; härefter tillägges:* **En junk. Rém. felldi með sínum krankleik bæði fleiri ok meiri, stærri ok hærri** af heiðingjum, **svá undrum gegndi** *h;* En junk. Rém. með sínum krankleika felldi fleiri ok meiri, stærri ok sterkari *l;* En junk. Rém. með sínum krankleika felldi meirr en þeir báðir *m.* 7—101, 2. Líðum—tíðendi] Nú

---

gerdar limu ok likam steypandi morgum heidingia af bake med faheyrdum atbvrdum. Widforull ok Beralld hoggua bædi hart ok tidum ok veita morgum manne skada ok skiotan dauda. ok alitille stundu felldu þeir c rid(d)ara En Remund feller med sinu kra(n)cdæmi fleire ok stærre ok hærre suo at undrum gegnnde.

---

6. fleire] fli|ere *G.*

Digitized by Google

Kap. 21.

Nú sem Akillás fregnar þessi tíðendi, gengr hann fyrir fǫður sinn, hann mjǫk ávitandi um þessa sǫk, er hann hafði gørt við hans góða vin, Rémund, segir hann fullkomit saklausan, en segir þá fúlu skinntik, hans dóttur, hafa verit þat með údygð á hann ljúgandi, sem hon sjálf með sinni saurlífisgirnd vildi hafa verit gørandi, ok kvað hana fyrir slíka hluti údæmiliga pínandi.

---

verðr hér at *(sakn. f)* standa en þar til at *(sakn. f)* taka, sem konungsson kemr heim, ok *(sakn. h)* verðr *(*hann þess *till. h)* skjótt *(*þegar *f)* viss, hvat um er *(*at vera *till. fm) fhlm.* 8—9. þá—tíðendi] *sakn. C.*

2. fregnar—tíðendi] veit, hvat títt er *CD.* 2—3. gengr hann] *så C;* gengr *a;* g. h. þegar *D;* Ok þegar í stað gengr Akillás *lm.* 3. fǫður] konunginn, fǫður *CD.* 3—5. hann(2) —Rémund] og ávitar hann um *(*fyrir *f)* þat, sem *(*er *f)* hann hafði til tekit *fhlm.* 5. fullkomit] með ǫllu *C;* vera fullkomit *D.* 5—9. segir(1)—pínandi] ok segir hinn *(sakn. h)* Kranka Kerrumann úsannan at þeim *(*ǫllum *h)* svíkum *(*sǫkum *h),* sem Rósamunda *(*systir hans *hl)* hafði *(*hafi upp *h)* á hann logit *(*sagt *f;* borit *h) fhl;* ok segir hinn Kranka Kerrumann úsannan ok kvað sín systir hefði þessu upp á hann logit *så m; härefter tillägges:* heldr hefir hon þetta viljat, sem hon hefir logit á hann *f;* heldr — — fǫlsku *h; härefter tillägges:* ok ætti hon fyrir slíkt at taka harða refsing *(*hefnd *f;* með þungri pínu *till. hl) fhlm.* 6. þat] *så CD;* þess *a.* 8. saurlífisgirnd] údygð *CD.* kvað] *sakn. CD.* 9. fyrir —hluti] *så D;* fyrir þá lygð *C;* slíka hluti því *a.*

(N)u uerdr her fra at huerua en þar til at taka sem kongs son kemur. heim ok uerdur skiott uar uit huad titt uar. ok þegar jstad geingr hann fyrer fedr sinn ok auitar hann um þat er hann hafde til tekit. ok seger hinn Kranka Kerru mann usannann at ollum suik-
4rb um þeim er syster ‖ hans ha(f)de a hann sagt hefer hun

Digitized by Google

Síðan talar konungsson til allra þeira, sem þar stóðu: „Allir þeir, sem mér vilja fylgja, þá (er) mér þykkir sem mest á liggja, þá verðið nú í stað á yðrum hestum með góðum herklæðum, ok skulum vér allir veita lið þeim góðum mǫnnum, sem mér gáfu líf, ok øngum hlífa, sem honum vilja grand gøra, hvárki vinum né frændum."

Nú er konungsson búinn með M valdra riddara. Ríða þeir með blám brynjum, bjǫrtum hjálmum, steindum skjǫldum ok skygðum sverðum, sitjandi upp á vænum vápnhestum. Síðan hleypti hverr, sem mest

---

1. allra] *sakn. CD.* 1—2. Síðan—stóðu] Ok *(sakn. hlm)* enn mælti konungsson *(hann f) fhlm.* þar stóðu] hjá váru *(stóðu D) CD.* 2. þeir] menn *till. h.* 2—3. þá—liggja] *sakn. fm.* 3. sem] *sakn. CDhl.* á] við *CDh.* verðið] *så D;* verið *fhl;* vendið *a.* 3—4. þá—hestum] stígi á sína hesta *m.* 4—5. skulum—allir] *så flm;* skulum allir *(vér h) CDh; sakn. a.* 5. veita lið] veita *CDfl;* at gagni verða *h.* góðum mǫnnum] **góða manni** *CDfhlm.* 6. gáfu] **gaf** *CDfhlm.* øngum] manni skuluin vér *till. fhlm.* honum] *så hlm;* oss *aCD.* vilja] *så ah;* vill *CDflm.* 6—7. grand gøra] móti vera *C;* mein gøra *lm.* 7. hvárki] eigi *D.* 8. valdra] *sakn. h.* 9. Ríða—með] með *hl; sakn. m.* blám] *så CDlm;* „b" *a.* bjǫrtum hjálmum] skǫrpum sverðum(!) *l;* skygðum hjálmum *m.* 9—10. steindum skjǫldum] smeltum *(smeittum D)* skjǫldum *CDl; sakn. m.* 10. skygðum] bitreggjuðum *m.* 11. vænum vápnhestum] góðum hestum *lm.* Síðan hleypti] hleypandi *Cf;* ok *(sakn. D)* síðan hleypandi *Dl.* mest] *sakn. lm.*

þetta uiliat er hun hefer logit a hann. ok ætti hun fyrer slikt at hafa harda refsing med [þun]gre pinu. ok en mællte kongs son aller [þeir] menn er mer uilia fylgia þa er mer þiggir(!) mestu uarda. [þa uerit] jstad. upp a ydra hesta med godum herklædum. [ok] at gagni koma þeim goda manne (er) mer gaf lijf. (ok) engum manne hlifa þeim er honum uill grand

Digitized by Google

mátti. Konungsson var fyrstr ok fremstr allra sinna manna með svá ágætum herklæðum, at varla
10r finnaz ǫnnur slík, ok || á svá flugskjótum hesti, at hann bar skjótt langt fram frá sínum mǫnnum, ok eigi fyrr léttandi, en hann er þar komandi, sem bardaginn var, þegar sínu sverði bregðandi ok hvern um annan hǫggvandi ok suma með spjóti leggjandi. Koma nú at hans menn í þessu, ok verðr nú skjótr bardagi ok eigi langr, því (at) þeir fóstbræðr hǫfðu fellt v. c manna.

1—4. var—mǫnnum] hafði svá góðan hest, at hann bar langt fram fram frá sínum mǫnnum með svá góðum [her]klæðum, at varla fenguz ǫnnur slík *C.* 2. svá ágætum] góðum *lm.* 2—3. at—slík] *sakn. hlm.* 3. finnaz] fenguz *D.* ok] sitjandi *lm.* flugskjótum] góðum *lm.* 4. skjótt] *sakn. lm.* mǫnnum] ǫllum *till. D.* 4—5. ok—er] *saknas CDfhlm.* 5. þar] at *till. CDfh.* þar komandi] kom hann þar *m.* 6. þegar] ok *(sakn. C)* síðan *Clm.* 6—7. ok—hǫggvandi] heiðingjana hǫggvandi *fl; sakn. m.* 7. um annan at ǫðrum *C.* með] *sakn. D.* 7—8. ok—leggjandi] sínu *(sakn. fh)* spjóti *(spjótinu h)* í gegnum þá leggjandi *fhl;* ok lagði sínu spjóti í gegnum margan mann, svá seint var at telja *m.* 8. leggjandi] ok dauðum af baki steypandi, en fjándinn við sálunni takandi *till. C.* í þessu] *sakn. flm.* 9. skjótr] óðr *CD;* harðr *hlm.* bardagi] „bardægie“ *a.* 9—10. fóstbræðr] Rémundr *CD;* félagar *fhlm.* 10. fellt—manna] þá fellt v. c m. *CDfl;* þá fellda, er fyrr kómu *m.*

giora huorki uinum ne frændum. Nu er kongs son buinn med þusund manna med blam brynium ok snorpum suerdum smeittum skiolldum ok skygdum hialmum sitiande a godum hestum sidan hleypande huer sem matti. uar kongs son fyrstur ok fremstur allra sinna manna med agætum herklædum. ok a so godum hesti at hann bar langt fram fra sinum

3. smeittum] sēitū *G.*

Digitized by Google

Nú sér Rémundr, at þeim eru komnir liðveizlumenn. Ok nú vendir hann fram sínum hesti, þangat sem Roddan sat á sínum hesti, því (at) hann forðaz Rémund svá sem fjándann sjálfan. Rémundr høggr nú til hans með sínu sverði, kemr í hjálminn, sníðr hjálminn ok hausinn, búkinn ok brynjuna, sǫðulinn ok hestinn sundr í miðju. Ok sem heiðingjar sjá þetta hit mikla høgg, flýja allir þeir, sem eptir eru.

En í þenna punkt, sem þetta er tíðenda, heyra

---

1. þeim] *så af;* honum *CDhlm.* eru komnir] kómu *m.* 1—2. liðveizlumenn] *härefter tillägges:* **ok** *(sakn. lm)* **kennir** *(þar till. h;* hann *till. lm)* **konungsson** (skjótliga *till. l) CDfhlm.* 2—3. Ok—þangat] Junk. *(sakn. CDf)* Rém. ríðr nú fram (ok *till. C)* þar (at *till. C) CDflm.* 3. því (at)] *sakn. Ch.* 4. fjándann sjálfan] **sauðr varg** *CDfhlm.* 5. með] *sakn. m.* 5—6. kemr í hjálminn] *sakn. C;* ok kemr sverðit ofan í hjálminn *lm.* 6. hjálminn] hans hjálm *C;* hann *Dlm.* ok hausinn] *sakn. m.* 8. allir] *sakn. CDfhlm.* 9. eru] lifa *flm;* lifðu *h.* 10. sem—tíðenda] *sakn. Cfh.*

---

monnum þar komande er bardaginn uar ok sinu suerde leggiande jgegnum einn heidingia. koma nu ok at hans menn ok uerdr nu odr bardagin ok ei langur þuiat þeir felagar hofdu fellt v c manna Nu ser Remund at honum er lid ueitt ok kenner skiott kongs son. suo ser hann ok Roddan huar hann situr a sinum hesti. hann fordaz[t]t Remund suo sem saudr uarg. Remund hoggr nu til hans ok kemur suerdit j hialminn ok snidr bryniuna ok bukinn sodulinn ok hestin sundur imidiu. ok sem heidingiar sia þetta hogg þa flyia þeir aller er epter lifdu huer er hardazt gat af mykille hrælzlu.

(O)k i þenna punkt sem þetta uar tidinda heyra

7—8. saudr uarg] uargr saudr *(með omkastningstecken) G.*

Digitized by Google

þeir údæmiligan gný ok lúðragang ok vápnabrak ógurligt. Því næst sjá þeir, hvar fram brunaði merki Enéás konungs, fǫður Akillás, með mikinn fjǫlda herklæddra riddara. Hér er nú kominn sjálfr hǫfuðkonungrinn með alla sína sterkustu kappa ok xxx. M riddara.

Nú mælti Akillás við Rémund ok segir svá: „Nú er hér kominn faðir minn með allan sinn her ok vill drepa þik, en ek vil lífs gjarna verja þik, meðan mér endiz líf til, ok mínir menn ok

---

1—2. údæmiligan—ógurligt] úd. lúðragang ok vápnabrak *(ógurligt till. D) CD;* bæði gný mikinn ok vápnabrak *f;* lúðragang ok vápnabrak *(vápnagang ok heróp l;* með miklu herópi *till. m) hlm.* 2—3. Því—Akillás] *sakn. m.* 3. Enéás] *sakn. fhl.* fǫður Akillás] *sakn. h.* 3—4. með—riddara] *sakn. C;* til handa ok fóta *till. D;* ok þar eptir fór flokkr mikill hermanna *(heira(!)manna l),* herklæddr *(herklæddir l)* til handa ok fóta *lm.* 4. Hér—kominn] Var þar *h;* Ok þar var *lm.* 5. með] við *C.* sína] *sakn. C.* sterkustu] *sakn. lm.* 6. riddara] herklæddra *(sakn. C;* -ara(!) *h)* hermanna *Chlm.* 7. Akillás] hinn *(sakn. l)* góði Akillás *hlm.* Rémund] hinn Kranka Kerrumann *lm.* ok—svá] *sakn. Cfhl.* 8. með] við *C.* allan sinn] mikinn *CDflm.* 9. vill] ætlar at *fhl.* lífs] feginn *till. a.* 9—10. vil—menn] skal *(vil gjærna C;* vil gjarna *D),* meðan ek vinnz til ok mínir menn, gjarna *(sakn. CD)* verja þik *(þik ok þitt líf C;* þitt líf *D) CDl.* 9—106, 3. ok—yfirkoma] *sakn. m.*

þeir ludra gang ok uopna brak ok þui næst sea þeir bruna fram kongs merke ok þar med uflyianda her aluopnadan til handa ok fota ok aller hiner mest(er) kappar. Nu (mælti) Akillas uid hinn Kranka Kerru mann ok seger suo nu er her kominn fader minn med mikinn her. ok ætlar at drepa þik **ok suo mik**. [E]n ek skal giarna ueria þik medan ek uinnumzt til ok eingum hlifa nema fedr minum . ok þess bid eg. þik minn godur(!) uinn ef þit fader min finnizt. at þu

Digitized by Google

øngum hlifa nema fǫður mínum. Ok þess beiði ek, minn góði vin, at þér gerið svá, ef þér meguð hann yfirkoma, ok drepið hann eigi, en gerið honum sem hrakligast, sem yðr lystir."

„Gjarna skal ek gøra yðarn vilja, ef svá kann til at bera, þótt hann væri ills makligr."

Þá mælti Viðfǫrull: „Víkjum nú at skóginum, at hann geymi vár á bakit, svá at eigi geri þeir hring um oss! Skjótum síðan á fylkingum!"

Ok nú gøra þeir svá, sem Viðfǫrull segir fyrir.

---

1. nema] útan *CDhl.* þess] svá *C.* beiði] bið *CDfhl.* ek] þik *till. Dl.* 2. minn] *sakn. CDl.* vin] félagi *l.* 2—3. þér(2)—yfirkoma] þér getið minn fǫður yfirkomit *C;* þit finniz *(faðir minn till. l) hl.* 3. ok] at þér *C;* þá *lm.* honum] *så ah;* hann *Cfl;* við hann *m.* 4. hrakligast—lystir] hrakligastan *(lystir yðr till. C!) Cf;* hrakligast *(hraklig astan l),* **því þess** *(hann m)* **er hann** *(þess m)* **verðr** *hlm.* 5. Gjarna] *så ah;* **Rém. svarar:** „Gjarna *C;* Þá mælti Rém.: „Gjarna *lm.* gøra—vilja] *så ah; gøra,* hvat sem þér biðið *C;* svá gøra, sem þér vilið *lm.* 7. Víkjum nú] Vér skulum víkja *fh;* Nú skulum vér víkja *lm.* at skóginum] í skóginn *m.* 8. at(1)—vár] ok látum hann hlífa oss *C;* ok láta hann gæta *(geyma h)* vár *hlm.* 8—9. eigi—oss] þeir kringi eigi *(ekki l;* ǫllum megin *till. f)* um oss *Cflm.* 9. Skjótum—fylkingum] *sakn. fhlm.* síðan á] *så C;* á síðan *a.* fylkingum] fylking *C.* 10. segir fyrir] gaf ráð til *C.*

---

dreper hann eigi. en giorit hann sem hrakligastan. Remund suarar giarna skal eg giora y(d)uarn uilia ef suo kann til at bera. þo at hann se þess uuerdugur af mer. þa mællte Vidforull. nu skulu uær lata skogin hlifa oss a bakit suo at æigi megi alla uega at sækia ok skiota || sin[n]i fylkinngu a lid uart. þeir 4va giora suo sem Uidforull seger fyrer [E]nn epter þetta tekst hinn hardazti bardagi med storum hoggum ok

Digitized by Google

Ok eptir þetta gørt hefz hér hin snarpasta orrosta með stórum høggum ok sterkum spjótaløgum, með miklum gný ok ógurligu vápnabraki. Fellr nú margr heiðingi dauðr til jarðar með stóran búk ok bannsetta sál. Hér má líta yfrit margan skjǫld klofinn ok margan hjálm slitinn ok brynjur rifnar ok brotin skǫpt, hestana lausa með sǫðlunum hneggjandi hlaupa. Margan heiðingja mátti hér nú sjá lágt liggja, ok mǫrg þing dýr mátti hér nú með litlu verði kaupa. Var hér nú skamt stórtíðenda á milli: sumir váru af høggnir høndum eða

1. hefz] tekz nú upp *f.* 2. stórum—ok] stórum ok *l; sakn. m.* 3. með] ok *lm.* með—vápnabraki] *sakn. Ch.* ógurligu] *sakn. flm.* 4. heiðingi] hǫfðingi *m.* dauðr—jarðar] *sakn. hlm.* 4—5. stóran] langan *fhlm.* 5. sál] **Maumet gørir þeim tál** *till. hl;* því Maumet kraptar ekki þeim at hjálpa *till. m.* yfrit] *sakn. C.* 5—108, 4. Hér—ǫllu] *saknas fhlm.* 6. skjǫld] hjálm *a.* margan—slitinn] skjǫld sniðinn *C.* 7. rifnar] slitnar *C.* skǫpt] spjótskǫpt *C.* 8. hneggjandi hlaupa] hlaupandi hneggjandi *C.* 9. þing dýr] „þingdir" *a;* dýr þing *C.* 9—10. mátti—með] *sakn. C.* 10. Var] Varð *C.* 11. váru] *sakn. C.*

sterkum spiota logvm ok myklum gny ok uopnabraki fellr m[ar]gr heidinngi daudr til jardar med langan buk ok ban(n)setta sæl. þuiat hinn illi Maument giorer þeim ta[l]. Nu ridr Remund fram a sinum goda hesti ok ueiter morgum manne bana ok skiotan dauda med storum hoggum ok snarpligum logum. ok uerdr nu margr roskur riddari at missa sin med skiotum atburdum suo at. (j) lopt upp standa fæturnir en nidr hofutit ok lætur hann nu suo odliga at hann hlifer huorke

3. ban(n)setta] bansett*an* *G.* þuiat] þtta *G.*

Digitized by Google

fótum, sumir sundraðir í miðju, einn var skotinn í gegnum, annarr lagðr. Hér særðiz annarr, þá (er) annarr svæfðiz; annarr sparkar, þá (er) annarr var dauðr með ǫllu.

Nú ríðr Rémundr fram á sínum hesti ok hrindr mǫrgum heiðingja dauðum til jarðar, svá (at) upp veitti fótum, en niðr hǫfði. Þeir Akillás ok hans kumpánar veita þeim vel ok steypa mǫrgum heiðingja dauðum til jarðar. Ok á lítilli stundu fella þeir IV menn c hinna kǫrskustu konungsins riddara.

---

1. sumir sundraðir] aðrir lagðir sumir sundr*(!) C.* 1—2. einn—lagðr] einir váru skotnir í gegnum, aðrir lagðir *C.* 3. svæfðiz] **sæfðiz** *C.* sparkar] sprakaði *(!) C.* 5. á—hesti] *sakn. C;* á s. góða hesti *hlm.* hrindr] veitir mǫrgum heiðingja skjótan dauða ok sníðr *(? l)* niðr marga heilaborg *(*heila *m)* með sínu sverði ok gefr úlfum veiði *(*verði *m)* ok *(sakn. m)* steypir *lm.* 6. dauðum—jarðar] af baki *Cl.* 6—7. svá—hǫfði] svá at niðr vissi *(*horfir *l)* hǫfuðit, en upp fætrnir *(*fætr *l) Cl;* ok lætr niðr horfa hǫfuðit, en upp fætr *m; härefter tillägges:* Þann *(*Þenna *m)* veg lætr hinn Kranki Kerrumaðr þá spraka *(!).* Høggr hann nú til beggja handa bæði menn ok hesta ok ríðr svá í gegnum lið heiðingja *(*-anna *m),* en suma lætr hann á sínu spjóti springa *(*sprikla *m) lm.* 7—8. Þeir—kumpánar] Þ. A. o. h. félagar *C;* Akill. ok þeir félagar *(*fóstbræðr *h) hlm.* 8—9. þeim—Ok] honum hæverskliga fylgð, svá at *C;* Rém. góða fylgð, svá *(*ok veita mǫrgum heiðingja skjótan dauða. Ok *l) hl;* mǫrgum skjótan dauða. Ok *m.* 10. þeir—c] þessir IV riddarar c *C;* þeir cccc *flm.* hinna—riddara] hinna sterkustu konungsins kappa *C;* manna *flm;* riddara *h.*

---

monnum ne hestum Akillas ok [þeir fostbrædr] ueita Remundi goda fylgd ok ueita morgum manne bana. ok alitille stundu felldu þeir c riddara. ser kongr nu huar Remund kuistar nidr menn hans sem hrauidi med sinnu goda suerde ok nw eggiar hann sina mestu

Digitized by Google

Nú sem hǫfuðkonungrinn sér, hvernig Rémundr brytjar niðr hans menn sem hráviði með sínu harða sverði, eggjar hann sína kappa á móti honum at ríða, segir, at þat sé mikil skǫmm, at þeir fái eigi vápnsóttan einn mann við jafnmikinn her.

Nú ríðr fram hinn mesti kappi konungsins, sem hét Jónater. Hann var bæði mikill ok sterkr með góðum vápnum ok svá góðum hesti, at hann vildi eigi missa fyrir xxx punda gulls. Hann var hinn bezti riddari. Hann ríðr nú á móti Rémundi ok

---

1. sem—sér] sér hǫfuðkonungr *(konungr h) fhlm.* hvernig] hversu *C;* hvar *fhlm.* 1—2. Rém.—hráviði] Rém. *(Kerrumaðr hlm)* kvistar *(brytjar hlm)* hans menn s. hr. *(sauði f) Cfhlm (jfr* „Remundur kuistar menn hans sem saudi“ *Ver. Index).* 2—3. með—sverði] *sakn. Cf;* m. s. hvassa sverði *hlm.* 3. sína] alla sína *C.* 3—4. á—ríða] at þeir ríði í móti honum *lm.* 4. at—mikil] þat *(þetta h)* mikla *Ch;* at þeim sé mikil *lm.* 4—5. at(2)—jafnmikinn] at þeir skulu ekki geta vápnsótt einn mann við svá mikinn *C;* ef einn maðr setr undan jafnmiklum *lm.* 6. Nú] Eptir þetta *(þat f) fhlm.* hinn—konungsins] einn hinn sterkasti konungsins kappi *C;* hinn mikli kappi ok sá, sem mestr var í liði konungsins *l;* einn mikill kappi; sá var mestr í liði konungs *m.* sem] Hann *lm.* 7. Jónater] *så a;* „sonat!“ *C;* „Jonas“ *f;* „Sonater“ *h;* „Jonate“ *lm.* 8. svá—hesti] á góðum hesti, svá *lm.* 9. missa] láta *fh;* láta hann *lm.* punda] merkr *fh;* c merkr *(sakn. m) lm.* gulls] *sakn. h; härefter tillägges:* þótt (þó *h)* honum (við *h)* væri boðin (boðit *h) hlm.* var] ok *till. Cfl.* 9—10. hinn bezti] góðr *flm.* 10. nú—Rém.] ok *(sakn. hm)* til (i(!) *h)* móts við (hinn Kranka *till. lm)* Kerrumann *hlm.*

---

kappa at þeir ride jmot Remundi. seger at þetta er mikil skomm at þeim(!) skal setia undan einn madr iafnmyklum her. Epter þetta ridr fram einn hinn agætazsti hans kappe hann het Sonatre bædi war hann sterkur ok mikill uexti hann hafde godan hest suo at hann uilldi eigi lata hann fyrer xxx marka gullz þo at hon-

Digitized by Google

leggr sínu spjóti í hans skjǫld með svá miklu afli, at festi í skildinum, en eigi gekk þó í gegnum. Rémundr fell eigi at hestinum, heldr setti hann sitt sverð á háls hinum heiðna, svá (at) af fauk hǫfuðit, en hann fell af hestinum, en fjándinn tók sálina hans. Við þetta urðu heiðingjarnir óttaslegnir ok felmsfullir, bliknandi af réttri hræzlu ok dáðleysi.

Nú ríða þeir allir fram at fylkingu konungsins

1. sínu—svá] til hans með sínu spjóti ok í skjǫld hans með *lm.* spjóti] sterka spjóti *C.* 2. at festi] en (at *C)* spjótit festi *(festir C) Clm.* gegnum] keisarason *till. m.* 3. Rém.—heldr] En Rém. f. e. a. sínum hesti, heldr *C;* Konungsson (!) gekk ok ekki ór sǫðlinum, heldr *l; sakn. m.* 4. fauk] tók *fhlm.* 5. en(1)—hestinum] ok fell hann svá **dauðr** af hestinum *C; (ok till. h)* fell hann þá *(sakn. h)* dauðr til jarðar *fhlm.* 5—6. fjándinn—hans] sálin fór til helvítis *C;* fjándr *(fjándar m)* tóku sálina *(sál hans lm) flm.* 6—7. óttasl.—felmsfullir] mjǫk *(sakn. C)* felmsfullir ok óttaslegnir *Clm:* hræddir *h.* 7. bliknandi] ok bliknuðu *C;* en *(ok h)* blikna *hlm;* „bligdandi" *a.* réttri—ok] regi *C; sakn. hlm.* 8. dáðleysi] dugleysi *lm.* 9. Nú—allir] Nú ríðr **Rém.** *(ok hans lil kumpánar till. C) Chlm;* Rém. ríðr nú *f.* at—konungsins] at konungsins merki *(?)* ok fylking *C;* í fylkingina konungsins *m; härefter tillägges:* ok *(sakn. f)* þeir III *(fóstbræðr h)* félagar *(III h)* fylgja *(fylgðu f)* honum *(vel ok till. f)* drengiliga *(alldrengiliga l;* fulldrengiliga *m) fhlm.*

---

um væri bodit. han war ok godr riddari. þerssi ridr til motz vit hinn Kranka Kerru mann. ok leggur til hans med suo myklu afle ok sterku spiote j hans skiolld at festi spiotid j skilldenum. en Remund gekk æigi or sodlinum. helldur setti hann sitt suerd a hals hinum heidna. suo ath af tok hofudit. fiell hann daudr af hestinum a jord. en fiandur toku sal hans. wit þetta verda heidingiar miog hræddir ok otta slegner. ok blikna

4. at] af ok *G.* 5. helldur] l *till. G.*

Digitized by Google

ok hǫggva nú niðr fylkingina allt fram at merkinu. Hann hét Sálater, er merkit bar. Hann var stórr sem risi, en sterkr sem troll. Hann helt merkinu í hendi sér. Rémundr reiddi sverðit ok hjó til Sálaters ofan í hjálminn, svá at af flugu ǫll lauf ok steinar, hjálmrinn falsaz, en brynjuhattrinn bilar, skjǫldrinn sveik, en panzarinn rifnar. Hér með
10v klofnar ‖ hǫfuðit ok hálsinn, búkrinn ok brynjan, sǫðull ok hestr sundr í miðju, svá at sverðit nam staðar í jǫrðu.

Eptir þetta hǫgg flýðu heiðingjarnir, allir sem

---

1. ok—fylkingina] ok hana náliga alla [niðr hǫggvandi] *C*; hǫggva þeir nú niðr alla fylkingina *hlm.* allt—merkinu] þar ([til] *till. C*) sem (er *h*) merkit stóð *Chlm.* 2. Hann—Sálater] H. h. „Salaterus“ *a*; En sá hét „salate“ *C*; „Salate“ („Salatres“ *f*; „Salater“ *h*) het sá (sá maðr *f*; sá heiðingi *l*; sá hǫfðingi *m*) *fhlm.* 2—3. stórr—troll] mikill (maðr *till. f*) vexti, en (ok *h*) illr kosti *fhlm*; *härefter tillägges:* líkari ásýndar fjándanum en manni *C.* 3—4. Hann—sér] *saknas Cfhlm.* 5. Sálaters] „Salater“ *ah*; „salate“ *C*; „Salatres“ *f*; „Salate“ *l*; hans *m.* ofan] ok kom ofan *lm.* 5—9. svá—hestr] ok sneið (sneiðir *f*) hans hǫfuð (h. ok háls *h*; háls *l*; hjálm *m*) búk ok brynju, sǫðulinn (*sakn. h*; sǫðul *fm*) ok hestinn (hest *m*) *fhlm.* 6. brynjuhattrinn] -hǫttrinn *C.* 7. sveik] hann *till. C.* rifnar] hjalp honum ekki *C.* Hér með] Ok því *C.* 8. hǫfuðit ok] haussinn ok hǫfuðit *C.* 9—10. svá—jǫrðu] *sakn. fhlm.* 11. Eptir] Við *hlm.* hǫgg] veitt *till. l.* flýðu heiðingjarnir] verða heiðingjar enn hræddir ok flýðu *h.* allir] *sakn. fhlm.*

---

af dadleysi ok ragskap. Nw ridr Remund fram at fylkingu ok þeir þrir felagar. fylgia honum fulldreingiliga. hoggua þeir nidr alla fylkingina þar sem merkit stod. Salatre het sa er merkit bar. han war bædi mikill ok sterkr. Remund reidde wpp suerdit ok hio

---

2—3. fulldreingiliga] fulldreingliga *G.*

Digitized by Google

næst stóðu konunginum. Gefz nú Rémundi vegr fram at, þar sem konungrinn sat á sínum hesti. Tók hann nú til konungsins með sinni hægri hendi ok lypti honum burt ór sǫðlinum, reið síðan aptr til sinna manna ok kastaði honum háðuliga niðr á vǫllinn, svá (at) hann stóð lengi á hǫfðinu. Ok eptir þenna atburð flýðu allir heiðingjar, sem eptir váru, ok hugðu konung dauðan.

Ok nú gengr konungsson at fǫður sínum ok mælti svá: „Nú ferr þér makliga fyrir þá heimsku,

1. næst—konunginum] næstir stóðu *(váru C)* **merkinu** *(sakn. h) Cfhlm.* 1—2. Gefz—þar] Gafz Rém. rúm þar til *h;* Nú riðr Rém. þangat *(þar fram l) lm.* 3. Tók—konungsins] Kerrumaðr *(Rém. C;* Hann *m)* tók *(tekr h)* til hans *(konungs m) Chlm.* með] *sakn. Cfhlm.* 4. lypti honum] hóf hann *h.* burt] *sakn. l.* : reið síðan] ok reið *(með hann till. lm) flm.* 4—5. reið—manna] *sakn. h.* 5. háðuliga] *sakn. flm.* niðr] *sakn. Clm.* 6. stóð] *så Cfh lm;* var *a.* hǫfðinu] *så C;* hǫfði *fhlm;* fætr *a.* 7. allir] *sakn. C.* 7—8. eptir váru] næstir váru *C;* konungi hǫfðu fylgt þangat *h;* honum hǫfðu *(þangat till. l)* fylgt *lm.* 8. ok hugðu] því at allir ætluðu *flm.* konung] konunginn *C.* 9. Ok nú] Síðan *C.* Ok(1)—sínum] Nú riðr *(gengr h)* Akillás þar *(þangat hm),* sem *(er h)* faðir hans var *(stóð h; er m) hlm.* 10. makliga] at *till. Cf;* ok réttiliga at *till. l.* heimsku] ok úvizku *(fávizku m) till. hlm.*

til Salatres ofan j hialminn. suo at hans bwk ok bryniu hals ok herdar tok sundur j midiu. þar med sodulinn ok hestinn. Uid þetta hit mikla ok ogurliga 4vb hogg wrdu hæidingiar hrædder ok flydu þeir er næster woru merkinu gefzt Remundi rum þar til sem kongrinn sat a sinum hesti. Kerru madur tok til hans sinne hægri hendi. ok hefur hann j burt or sodlinum ok kastade honum haduliga nidr **j æina fwla veiso** suo hann stod leingi a hofde. Ridr Remund nu til sina manna. En epter þenna atburd þa flydu heid-

7. burt] bt *G.*

Digitized by Google

2 4
382

er þú gørðir þessum góða manni. Ok gørir hann þó betr, en þú ert verðr, ok nýtr þú mín meirr at því en dóttur þinnar. Enda veiztu nú við hvern þú átt, en þat er enskis manns at standaz honum ok hans hamingju. Nú þakka honum, er hann hefir þér líf gefit, ok bjóð honum at fara heim með þér, ok gør við hann, sem bezt þú kannt!“

Konungr gørir nú, sem hans sonr bauð honum, býðr Rémundi gull ok silfr ok mikit ríki ok jungfrúna, sína dóttur.

Rémundr segir þá: „Yðra dóttur, herra, vil

---

1. gørðir] sýndir *fh.* þessum—manni] við þessa góða menn *lm.* gørir hann] gørðu þeir *m.* 2. betr] við þik *till. fhlm.* verðr] makligr *flm.* 2—3. mín—þinnar] m. m. at en d. þ. *a;* mín at því *C;* at því meirr annarra manna en þín *f;* þó *(sakn. h)* meirr **annarra** *(at því till. l)* **en** *(sjálfs* þíns eða *till. h;* **þín eða** *till. l)* dóttur þinnar *hlm.* 4. en —enskis] ok *(sakn. Cl)* er þat ekki *(eigi f)* **þín** *(þíns f)* **né** *(ok C)* nǫkkurs *(enkis annar[s] lifanda C;* neins annars *f) Cfl.* honum] á sporði *till. l.* 4—5. en—hamingju] því ek sagða þér, at hann mundi eigi nǫkkurr maðr standaz *m.* 5. er] fyrir er *l.* 5—6. er—gefit] lífgjǫf *fh.* 6. at fara] *sakn. flm.* 6—7. ok- þér] *sakn. Ch.* 8. hans sonr] hann *lm.* 9—10. jungfrúna—dóttur] dóttur sína *flm.* 11. Rém.—þá] Kerrumaðr segir *h;* Þá svarar *(svaraði m)* hinn Kranki Kerrumaðr *lm.* herra] *sakn. fh;* konungr *lm.*

---

ingiar ok hwgdu konginn daudan Nw geingur Akillas þar til er fader hans stod ok mællti. Nw fer þer vel ok maklega at. fyrer þa hæimsku ok vvitru er þw synder þessum goda manne ok giordi hann betur til þin en þw wart makligur. ok nytur þw meir annara en þin at þui edr dottur þinar enda veitztu nw vit huern þw att. er þat æigi þitt. ok æinskis annars lifanda manz at standazt honum og hans hamingiu. Nw þakka honum fyrer er hann gaf þer lif ok biod honum hæim med þer ok gior wit hann sem þu kant

Digitized by Google

ek með øngu móti eiga ok eigi gull né silfr af yðr þiggja, heldr skylda ek yðart hǫfuð af slá, ef þér nytið eigi yðars sonar við."

Nú skilja þeir í þessu rjóðri, ok ríða þeir feðgar heim til sinnar hallar. Ok unir konungr illa við sinn hlut, en konungsdóttir verr. Ok svá skyldi vera. Gengr hennar æfi svá út, at hon lifir með sorg ok sút, svá (at) aldri fekk hon síns angrs bót, en ekki græt ek þetta hót.

---

1. með—móti] eigi *fh;* ekki *lm.* eiga] **ok ekki með þér fara** *till. lm.* eigi] hvárki *lm.* 1—2. gull—þiggja] þiggja þitt gull né silfr *lm.* 2. heldr—slá] Skyldir þú *(ok till. f)* dauða fengit hafa *flm;* Þú skyldir ok dauðr *h.* 3. þér—við] hefðir *(ef* þú hefðir *lm)* þú *(sakn. lm)* eigi *(ekki lm)* notit sonar þíns *hlm.* 4. skilja] skiljaz *Chlm.* 4—5. feðgar] *så Cfhlm;* þegar *a.* 6. sinn hlut] *sakn. hlm.* konungsdóttir] dóttir hans *hlm.* 6—7. Ok—vera] *sakn. hlm.* svá—út] skyldi svá lengi ganga hennar æfi *C.* 7. lifir með] lifi við *C.* 7—8. Gengr—sút] Lifir hon *(nú till. h)* við *(i h)* sorg ok sút, *(ok till. m)* svá gengr hennar *(hennar till.! l)* æfi *(æfin m)* út *hlm.* 8—9. svá—hót] ok biðr aldri síns angrs bót *C; sakn. hlm.*

---

bezt kongr giorer nu suo ok bydr Remundi gull ok silfur ok mikit rike ok dottur sina. Þa seger Remund. dottur þina vileg æigi æiga. ok æigi med þer fara. ok huorki vil eg gull þitt ne silfur þiggia. ok daudan skylldir þw feingit hafa ef son þinn hefdi æigi þar med sinne dygd vm bedit. skildu þeir nu j þerssu riodre ok rida heim til sinnar hallar. ok vner kongr jlla wit sig. en dotter hans verr. Lifer hann nw wit swt ok sorg. ok suo geingr langa æfi wt. ok munu þat fæer harma. en Remund sizzt.

---

1. Remundi] R R *G.* 7. riodre] r | riodre *G.*

Digitized by Google

Kap. 22.

Nú víkr enn sǫgunni til junkera Rémundar ok hans félaga. Þeir ríða nú sinn veg, þann sem Víðforull segir fyrir. Tekr Rémundi nú mikit at þyngja. Fara þeir nú lengi um sumarit, svá at ekki verðr til tíðenda í þeira ferðum. Undraz menn nú mikit þeira ferð, hvar sem þeir ríða hjá borgum eða bæjum.

Þat berr enn til einn dag at kveldi, sem þeir hafa tekit sér náttstað undir eik nǫkkurri við einn skóg yfrit stóran ok Rémundr lá í sinni kerru, — þá

---

2. junkera] *sakn. C.* 2—3. Nú—þann] Eptir þat, sem nú var *(er m)* frá *(sakn. lm)* sagt, *(þá till. lm)* ríðr Rém. *(hinn Kranki Kerrumaðr lm)* ok hans félagar þann veg *hlm.* 3. félaga] kumpána *C.* Þeir] at þeir *C.* 4. mikit] mjǫk *Cflm.* 5. lengi] *sakn. lm.* 5—6. svá—verðr] ok *(sakn. f)* verðr nú *(mjǫk till. l)* fátt *flm;* ok berr fátt *h.* 6. í—ferðum] *sakn. fhlm.* 7. mikit] mjǫk *Cfh; sakn. lm.* ferð] búnað *f.* ríða] fara *f.* 8. bæjum] *så Cfhlm;* „þæium" *a.* 9. einn—kveldi] eitt kveld *C.* 9—10. berr—tekit] er *(berr m)* einn dag til tíðenda, at þeir tóku *lm.* 10. undir—nǫkkurri] *sakn. fhlm.* 10—11. við—stóran] um kveld við stóran skóg *h;* í einu rjóðri *lm.* 11. Rémundr] hinn *(sakn. h)* Kranki Kerrumaðr *lm.*

(N)u epter þetta ridr Remund ok hans felagar þann veg sem Widforull seger fyrer. ok tekr nu Remundi miog at þyngia. Fara þeir nu suo vm sumarit ok verdur nu fatt til tidinda. wndra menn miog þessa menn. ok þeirra bwnad. þar sem þeir fara hia borgum edr kastolum. þar bar til ein dag er þeir hofdu tekit ser nat stad sid vm kuelldit wit æinn storan skog. Er Remund j kerru sinne epter wana. Nu heyra þeir Vidforull ok Beralld brak ok bresti

Digitized by Google

heyra þeir Viðfǫrull ok Berald brak ok brauk í mǫrkinni með údæmiligum gný ok brestum, þvílíkt sem limarnar svigni undan ógurligum þunga, en mætiz síðan með ógurligri samkómu, sem af gekk þunginn. Því næst sá þeir fram koma af mǫrkinni tvau léón, annat svá stórt ok grimt, at slíkt sá þeir aldri fyrr, en þó annat geysi stórt.

Nú vekr Viðfǫrull Rémund og segir honum, hvat títt er. En hann stendr nú upp ok herklæðiz skjótt ok gengr í mót dýrinu hinu stærra, en þeir félagar ii móti hinu minna, víkr þar nú at mǫrk-

1—2. brak—brestum] *så a;* brak mikit í mǫrkina með stórum brestum *C;* gný ok brak mikit í skóginum, þar með bresti stóra *lm.* 3. limarnar] eikr *h;* eikrnar *lm.* svigni] sveigðuz *C;* svignuðu *(svigni m)* at jǫrðu *lm.* ógurligum] miklum *hlm.* 4—5. mætiz—þunginn] mættiz með harðri samkómu, sem af þeim gekk þunginn *C;* síðan skullu þær saman, er þær mistu þungans *hlm.* 5. fram] hvar fram *lm.* af mǫrkinni] *sakn. fhlm.* 6. léón] dýr. Þat *(Annat m)* váru *(var m)* léón *(léó f) flm.* annat] þat *m.* 6—7. svá—stórt] var svá mikit, at ekki þóttuz þeir slíkt sét hafa at vexti ok grimleik, en *(ok m)* annat var minna, en þó mjǫk grimligt *(grimt m)* ok úfrýniligt *lm.* 7. stórt] mikit *C.* 9. títt er] til tíðenda bar *flm.* hann] Rémundr *flm.* herklæðiz] herklæðir sik *Ch;* klæðiz *lm.* 10. skjótt] ok fimliga *till. l.* dýrinu—stærra] hinu *(því h)* meira dýrinu *Cfh;* því mikla dýri *lm.* 11. ii] *sakn. Ch.* hinu minna] dýrinu *till. C;* því minna *(dýri till. l) hlm.* víkr] Rémundr *till. Chlm.* þar nú] *sakn. Cfh;* nú *lm.* at mǫrkinni] til skógarins *(skógar h) fhlm.*

---

stora j skoginn þui likazt sem eikurnar suignadi wndan myklum þunga. en sidan skylli þær saman er þær miste þungans. þerssu næst sia þeir fram koma ii dyr annat leona war suo grimligt. sem slik hofdu þeir æigi sed fyrr annat war þo dyrit synu minna. ok þo grimligt ok wfryn ‖ ligt þa uekur Vidforull Remund 5ra ok seger honum huad titt war. En Remund stendr

Digitized by Google

inni, en dýrit eptir. Er svá sagt, at Rémundr høggr til dýrsins með sínu sverði, Nǫðrubít, ofan á milli eyrnanna svá mikit hǫgg, at niðr sníðr millum kjálkanna, svá at sverðit nam staðar í jǫrðu. Eptir þetta gørt gengr Rémundr til sinna kumpána. Hafa þeir ok þá sigrat hit minna dýrit. Váru þetta hin mestu þrekvirki.

Nú liggja þeir þar um náttina. En um morguninn hafa þeir sik í veg. Tekr Rémundi nú at þyngja mjǫk, svá at hann má eigi ríða. Liggr hann nú í kerrunni bæði nátt ok dag. Víðfǫrull ríðr

---

1. en—at] *sakn. m.* Er--at] *sakn. fh;* Er svá at segja *l.* 2. með—Nǫðrubít] *sakn. Cfh;* sínu góða sverði *lm.* 3. eyrnanna] hlustanna *hm;* hlusta á dýrinu *l.* svá—sníðr] sníðr sverðit ofan *h;* svá m. h., at hann sníðr niðr *l;* svá sverðit rendi niðr *m.* 4. sverðit] *sakn. hm.* 5. þetta gørt] þat *fh.* Rémundr] hann *flm.* til—kumpána] til sinna *(þeira f)* félaga *Cfh;* þar til sem þeir félagar váru *(eru m) lm.* 6. ok] *sakn. Cfhm.* sigrat] unnit *h.* 7. hin mestu] mikil *fhlm.* 10. svá at] *så C;* at *a;* ok *lm.* ríða] lengr *till. lm.* 11. nátt—dag] nætr og daga *fhlm.*

---

upp ok uopnar sig ok geingr jmot hinu stærra dyrenu en þeir felagar imot hinu minna uikur Remund til skogarins ok dyrit þar epter. er suo sagt at Remund hoggr til dyrsinns med sinu goda suerde ofan j millum hlustanna sneid suerdit nidr j gegnum kiaptana. nam j uellinum stadar. [E]n epter þetta geingr Remund til þeirra felaga ok hafa þeir þa wn(n)it et minna dyrit woru þetta allmikil þrekuirki liggia þeir þar um nottina. En um morguninn hafa þeir sig a ueg. tekur Remundi nu suo at þyngia at hann. ma nu eigi rida ok liggur j kerrunni bæde nætur ok daga. en. Vidfor-

---

7. hafa] ħafa *G.*

Digitized by Google

fyrir með kerruna, en Berald hefir í taumi hans hinn góða hest með hans herklæðum.

Fara þeir svá lengi, allt þar til (er) þeir koma eitt kveld í eina stóra borg ok sterka, svá (at) Berald hefir øngva slíka fyrri sét.

Viðfǫrull mælti þá við Rémund: „Nú skaltu upp setjaz ok sjáz um ok vita, hvárt þú kennir þessa borg. Kennir þú hana eigi, þá áttu skamt eptir úlifat.“

Rémundr setz nú upp ok litaz um ok kennir þessa borg skjótt ok einkanliga þat ágæta musteri, er hann í drauminum sá, ok þá fríðu hǫll,

---

1. fyrir] undan *lm.* kerruna] bæði nætr ok daga *till. C.* 2. hans] *sá Chlm; sakn. a.* 3. þeir(1)] *sakn. lm.* svá lengi] skjótt ok lengi *h*; nú skjótt *(ok svá lengi till. l) lm.* 4. eitt kveld] *sakn. C;* at *(á m)* einu kveldi *lm.* stóra borg] borg, svá mikla *lm.* 4—5. svá—sét] svá at aldri sá þeir aðra slíka *C;* at øngva slíka hafði *(hǫfðu þeir l)* Berald sét *lm.* 7. um] ok sjá *till. l.* ok(2)—hvárt] ef *C.* 8. Kennir þú] En ef þú kennir *fhlm.* 8—9. þá—úlifat] *sá äfven f (jfr „Þa attu skamt ulifat“ Ver. Index).* 9. eptir] *sakn. Ch.* 10. litaz] *sá Cflm;* „lijst“ *a.* 11. ágæta] fríða *lm.* 12. í—sá] hafði í dr. sét *lm.* ok] svá ok *f;* ok svá *(sá m) lm.*

---

ull ridr undan med kerruna en Berald hefer jtaume hans hest med herklædunum fara þeir nu suo leingi ok allt þar til. er þeir koma eitt kuelld j einn borg sterka ok stora suo at Beralld þottizt einga slika sed hafa þa mællti Vidforull uid. Remund nu skalltu setiazt upp ok litazt um ok uita ef þu kenner þersa borg. en ef þu kenner eigi hana þa attu skamt vlifat. Remund sezt. upp ok litazt um ok kenner skiott þessa borg ok einkanliga þat agæta mustare er hann sa j drauminum. ok suo þa fridu holl. er han sa einga

Digitized by Google

er hann sá øngva fyrr slíka. Kendi hann ok fullvel þann ágæta kastala, er stóð í miðri borginni með háfum turni, en upp af þessum turni var sú skemma, sem við meira hagleik var gør en sá kynni at greina, sem af ǫðrum lǫndum var kominn.

Ok sem Rémundr sér þetta, talar hann til Víðfǫruls af miklum fagnaði: „Herra guð í himinríki aufúsi yðr, Víðfǫrull, fyrir alla yðra goða hluti ok
11r allt vel við mik gørt || ok einkanliga, er þér leidduð mik í þessa borg, því (at) hér sá ek þá fríðu jung-

---

1. er—slíka] sem *(er h)* hann leit *(sá h)* øngva slíka *(fyrr né síðarr till. h)Ch;* er hann hafði øngva slíka sét *(hvárki áðr né síðan till. l) fl; sakn. m.* 1—2. Kendi—kastala] Hit *(sakn. h)* þriðja herbergi kendi hann fullgørla. Þat *(Ok var h)* var *(þat h)* kastalinn *(sá kastali lm) hlm.* 2. ágæta] mektuga *C.* 3. turni] *sá hlm;* turnum *a;* múr *C.* skemma] hin *(sakn. C)* ágæta skemma *Clm.* við] með *Chlm.* 4—5. sá—sem] sá mætti nǫkkurr gruna, sem *C;* frá kunni at segja, sá er *lm.* 5. af] ór *Clm.* var kominn] var til kominn *C;* kemr *lm.* 6—7. Ok—fagnaði] Þá *(Nú h)* mælti Rém. *(við Víðf. till. hlm) fhlm.* 7. Herra] *sakn. fhlm.* í himinríki] *sakn. Cfh.* 8. aufúsi] *sá C;* áfúsi *a;* umbuni *hlm.* Víðf.] *sakn. hm.* 8—9. fyrir—gørt] f. a. y. g. hl. vel við mik gørt *a;* fyrir alla hluti vel gørt til mín *C;* fyrir allt vel gørt *(við mik till. fl) flm;* alla dygð ok þat allt, er þú hefir mér vel gørt *h.* 9. er] at *C;* þat, at *f;* fyrir þat *(at till. hl) hlm.* 9—10. þér—mik] þú fylgðir mér *hlm.* 10. í] hingat í *lm.*

---

slika huorki adr ne sidan. hid þridia herbergi sa hann þar ok kende fullgiorla þat uar sa kastali er stod j midri borginni med hafum turni. en upp af turni(n)um uar sw skemma er med meira hagleik uar giorr ok meistara dom en nockur madur kunne at greina sa er wr odrum londum er kominn. Nu mællti Remund

---

3. midri] mid" *eller möjl.* und" *G.* turni] turnū *G.*

Digitized by Google

frú, er ek hefi lengi eptir þrát. En nú hafi Jésús Kristr lof fyrir, er hann hefir til góðra lykta leitt mitt mál! Nú em ek þar kominn, sem ek munda kjósa, ef ek sæa þá jungfrú, sem mik eptir langar marga tíma. Eða hvat er nú til ráða?“

Víðfǫrull svarar: „Ek skal fyrst taka oss herbergi hjá einum ríkum bónda skamt frá hǫllinni. Ok hǫldum fréttum fyrir, hvar konungsdóttir gengr til kirkju!“

Gørir hann nú svá. Er honum sagt, at hon

---

1. eptir] *sakn. lm.* þrát] *så Clm;* þreyt *afh.* 1—2. Jésús Kristr] guð *fhlm.* 2. fyrir, er] at *lm.* 2—3. hefir —mál] lét mik komaz til góðra lykta *l;* lét mik komaz í land þetta *m.* 3. Nú] því *(at till. m.)* nú *lm.* munda] vilda *flm.* 3—5. Nú—tíma] *sakn. C.* 4—5. mik—tíma] **fríðust er allra drósa** *(kvenna h) hlm.* 6—10. herbergi—honum] náttstað *(ok síðan fréttaz fyrir. Ok svá gørir till. l)* hann tekr þeim herbergi hjá *(einum till. m)* ríkum bónda skamt frá hǫllinni; fréttiz síðan fyrir, hvárt konungsdóttir gengr *(gengi m)* til kirkju. En honum er *lm; (liknande i fh).* 7. frá] í burt frá *C.* 8. hǫldum—hvar] síðan . . . nær *C.*

---

uid Vidforull ok sagde honum goda ofusu fyrer sina goda dygd ok allt uel giort uit mik. ok þat einnkanliga at þu fylgder mer j þessa borg þuiat her sa eg þa fridu fru er fegurst er jollum heim(i) ok eg hefer leinngi epter þreyd. hafi gud lof fyrer er hann hefer mitt rædd til godra lykta latid komazst. Er ek nu þar kominn sem eg mundi kiosa. ef (ek) sæi þa jungfru er fegurst er allra drosa. En huad er nu til radæ þa suarar Vidforull. nu skal eg fyrst fa oss herbergi ok sidan frettazt fyrer. nv giorer hann suo at hann tekur þeim herbergi hia einum bonda skamt fra borginne. fretta sidan huenær kongs dotter gingi til kirkiu tilmessu En þeim uar sagt at hun geingr allar hinar

Digitized by Google

gengr til allra tíða til hǫfuðkirkjunnar. Bar nú svá til, at þenna dag næsta gengr hon til kirkju.

Nú segir Viðfǫrull Rémundi, hvat títt er.

Kap. 23.

Síðan gørir Rémundr eitt bréf, þótt hann væri máttlitill.

En um morguninn var Viðfǫrull snemma uppi ok Berald ok hafa sik í veg fram til hǫfuðkirkjunnar. Leiðir Viðfǫrull eptir sér kerruna með gylltum hǫfðum, en konungsson gengr eptir. Leiða nú á þat stræti, sem liggr frá kastalanum til kirkjunnar, ok nema þar staðar.

---

1. gengr] gangi *flm.* til—tíða] allar *(sakn. f)* hátíðir *fhlm.* 2. svá] ok svá *fhlm.* þenna—kirkju] hon átti ok þenna næsta dag at ganga til hǫfuðkirkju *l*; hon átti at ganga næsta dag til hǫfuðkirkju *m.* 3. títt er] hann hefir (hafði *h)* frétt (fregnat *C) Cfhlm.* 5. Síðan] En *(sakn. fh)* eptir þat *fhlm.* 8. Berald] þeir Berald *Clm.* í—fram] á veg *hl;* til vegar *m.* 9. eptir sér] *sakn. Cfhlm.* 9—10. með—hǫfðum] *sakn. m.* 11. nú] kerruna *till. hlm.* 12. staðar] stað *hl.*

---

stærstu hatider til hofut kirkiunar. nu bar suo til at hun atte þenna hinn næsta til kirkiu at ganga. Nu seger Vidforull Remundi huad hann hefer fret(t). ok
5rb epter þat giorer Remund bref þo at uæri mattlitill.

(U)m morguninn efter þa er Vidforull snemma uppi ok þeir Beralld ok hafa sik a ueg fram til kirkiunnar leider Uidforull kerruna med gylldum hofdum ok hennar enum bezta bunade en kongsson geingr a(!) epter. þeir leida ker(run)a a þat stræti er la til kirkiunnar fra kastalanum ok namu þar stad. ok sem þeir

Digitized by Google

Ok er þeir hafa þar eigi lengi verit, sjá þeir, út af hǫllinni at gengr einn mektugr skari við miklu vápnuðu fólki. En í miðjum þessum skara var leiddr einn vǫldugr konungr af tveim kórónuðum konungum. Gengr þessi skari fram til hǫfuðkirkjunnar ok gefa eigi gaum at kerrunni ok eigi at þeim, (er) henni fylgðu.

Litlu síðarr sá þeir, at upp lukuz port kastalans. Ok þar gekk út margt fólk með allra handa sǫngfærum, hǫrpum ok gígjum, simfón ok saltérium ok bumbum. Sumir léku organ, aðrir timpanistría,

1. Ok—verit] *sakn. m.* verit] dvaliz *Ch;* staðit *l.* 2. út—gengr] at upp lúkaz dyrr hallarinnar ok þar gengr út *lm.* einn—skari] einn *(*mikill *lm)* skari, mjǫk *(*mikill ok *f)* mektugr *Cflm.* 2—3. við—fólki] með vápnuðu (mǫrgu *h)* fólki *Ch;* með miklum mannfjǫlda *lm.* 3—9. En—fólk] *sakn. lm.* 7. at] *sakn. C.* 8. Litlu] Stundu *h.* 9. Ok—fólk] Þar *(*Ganga *h)* gengu *(*þar *h)* út margir menn *fh.* þar] *sakn. C.* 9—10. sǫngfærum] hljóðfærum *(*ok sǫngfærum *till. m) hm.* 10. hǫrpum] með hǫrpum *m.* gígjum] ok allra handa sǫngfærum *till.(!) C.* simfón] simphonum *a;* simphon *Chm;* symphunum *f;* simphanum *l.* saltérium] *så lm;* salteria *a;* psalterium *Cfh.* 10—11. ok bumbum] *sakn. Ch.* 11. léku] tráðu *flm.* organ] *så am;* organum *Cfl.* aðrir] sumir léku *lm.* timpanistría] timpanista *a;* timphanistria *C;* „timpanistrid“ *h;* „timphanistris“ *lm.*

hafa þar ei leingi stadar gefit þa sa þeir at wt (af) hallinni geingr einn skari miok mektugr med morgu stormenni. en jmidium þessum flocki (var leiddr einn voldugr) kongr af tueimur kongum. geingr þessi herra(!) fram til hofut kirkiunar hia þeim ei þeirra kerru siande. ok eigi þa er hana leiddu. Stundu sidar sa þeir at upp lukazt port kastalans. ok ganga

2. skari] s*lari G.* mektugr] meltugr *G.* 3—4. (var—voldugr)] en*n* j midiu*m* þ*essum* fli *G.*

Digitized by Google

sumir pípuðu. Ok svá listuliga var þar leikit, at aldri fyrr sá þeir né heyrðu slíka frygð.

Hér eptir sá þeir margt fólk, tygjat til handa ok fóta sem á einn íss liti, burt skúfandi ok rýmandi strætin af ǫllu því, sem fyrir stóð.

Þessu næst litu þeir einn skara mjǫk friðan. Í þessum skara váru mest kvendi með ágætum búnaði, svá at eigi sá þeir jafnmargt fólk fyrr svá vel búit. En í miðjum þessum skara var leidd ein jungfrú með svá ágætum búnaði, at víða ljómaði burt í frá. En þat þótti þeim verst,

---

1. sumir pípuðu] en sumir bǫrðu bunbur(!) *C;* sumir léku *(*blésu í *fl)* pípur *fhl; sakn. m.* þar] þá *hl.* 2. aldri —frygð] eigi *(*aldri *C)* fyrri *(*fyrr *C)* heyrðu þeir svá *(*né sá slíka frygð *C) Cflm.* frygð] frægð *a.* 3. Hér—fólk] H. e. gekk *(*gengr *f)* margt fólk *Cf;* Eptir þetta sét, sá þeir einn skara, mjǫk prýddan *l.* 3—4. tygjat—liti] tygjat *(*brynjat *C)* til h. o. f. sem *(*á *till. C)* einn íss *(*liti *till. C) aC;* flestir *(*þat var karlmannafólk *f)* með herklæðum *fl;* með vápnum *h.* 4—5. burt—því] burt skýfandi af veginum ok ryðjandi strætit af ǫllu því *C;* ok hrundu frá því fólki *hl.* 5. fyrir stóð] á strætunum var *l.* 6. Þessu—litu] Eptir þetta sá *l.* einn—friðan] einn friðan skara *C;* annan, mjǫk prýddan *l.* 7. váru] var *Cl.* 7—8. með—búnaði] í svá vænum búningi *C.* 8. eigi] aldri *C.* 8—9. jafnmargt —búit] svá vel búinn *l.* 9. vel] *sakn. C.* 10. ágætum] tignum *C.* 11. verst] mest *Chm.*

þadan marger menn med alzs kyns saungfærum horpum ok gigium timpanistrum ok organum sinphonum ok sallterium sumer leku pipur en sumer blesu bumbum og suo listu liga uar þar leikit at eigi fyrr. hofdu þeir slika leika heyrt. her efter sea þeir fram ganga margt folk fyrst karlafolk en þa kuenna. þessi hopur uar med uopnum ok hratt fra þui folki er a strætinu uar. Eptir þetta sed sia þeir einn skara sæmiligan pryddann med gulli ok silfre ok godum

Digitized by Google

at þeir máttu eigi sjá hennar fegrð fyrir þeim mannfjǫlda, sem umhverfis gekk. Tveir hertugar leiddu hana, mjǫk mektugir. Tveir jarlar heldu upp hennar klæðum. IV greifar báru þann glerhiminn yfir jungfrúnni, sem fyrri var frá sagt í drauminum.

Nú sem þessi skari gengr þar fram, sem kerran stóð, þá setz Rémundr upp í kerrunni ok kastar einum knýtilskauta, þar til sem jungfrúin gengr. Bar honum ok svá lukkuliga til, at hon getr þetta

---

1. sjá] líta *hlm.* 2. umhverfis gekk] umbergis gekk *C;* alla vega um hana kringði *f;* alla vega var umkringis hana *J;* fyrir henni gekk *(er alla vega umkringja, þar sem hon gengr till. l) lm.* 3. leiddu — mektugir] mektugir leiddu hana *C.* mjǫk mektugir] *sakn. fh.* 4—5. glerhiminn] hinn *(sakn. Clm)* ágæta glerh. *CJlm.* 5. yfir jungfrúnni] *sakn. J;* upp yfir jungfr. *lm.* fyrri] fyrr *C;* áðr *fJlm.* frá sagt] getit *C.* 6. drauminum] *Härefter tillägges:* **ok svá prófaðiz allt, sem Rém. hafði frá sagt ok honum** sýndiz *(hafði í drauminum sýnz J;* í drauminum *till. l) Jlm; (liknande i fh).* 7. fram] hjá *till. hm.* 9. knýtilskauta] knýtiskauta *K.* jungfrúin] konungsdóttir *JKlm.* 10. honum ok] henni(!) *J.*

---

klædum. J þesare fylgd uar mest kuenna folkit med suo agætum bunade at eigi fyrr sau þeir suo listuliga buit iafnmargt folk. En j midium þeim flocki uar leidd ein itarlig iungfru med suo heidarligum. bunade at uida liomade j burt j fra. [E]nn skynlaus kuikinnde hliupu uida af fiollum ok hædum at undrazt sagdan bunad frurinar ok þann sæta ilm er af henne kende. En þat þotti þeim mest at þeir matu eigi sea henar fysegligu fegurd saker man fiolda þess er henne fylgde ok alla uega wm kringdu þar sem hun geck. hana leiddu tueir hertugar. en II agæter iarlar helldv upp

Digitized by Google

skjótt at líta, því (at) hon sá litlu áðr, hvar kerran stóð. Því tekr hon þenna knýtilskauta skjótt ok geymir svá, at engi verðr varr við.

Gengr þessi skari til þess ágæta musteris, er fyrr var frá sagt. En Víðfǫrull leiðir kerruna til kirkjudura, ok láta hana þar standa um messuna. Margir undraz mjǫk þessa menn ok þeira búnað. Ok sem messan er sungin, gengr konungr frá kirkjunni ok allt þat fólk, er fyrr var frá sagt. Konungsdóttir gengr til sins kastala, en þeir félagar

1. skjótt] *sakn. fKlm;* þegar *J.* at líta] sét *Cf;* litit *hJKlm.* 1—2. sá—stóð] hafði litit áðr kerruna, hvar hon stóð *C;* hafði áðr sét *(litit Kl)* kerruna *(ok (sakn. lm)* þar sem hon stóð *till. Klm) JKlm.* 2. Því—hon] Hon tekr *J.* knýtilskauta] skauta *CJK.* skjótt] skjótt(!) *till. a; sakn. JK.* 3. geymir] varðveitir *JKlm.* svá, at] *sakn. C;* en *m.* engi] maðr *till. fJ.* verðr—við] sér *h.* 4. þessi skari] ok *(nú allr C)* þessi skari *(flokkr K) CKm;* þ. sk. ok *l.* 5. fyrr] áðr *JKlm.* Víðf. leiðir] þeir félagar leiða *f;* Víðf. ok Berald *(þeir félagar JKl)* leiða *(leiddu J) JKlm.* til] þess ágæta musteris allt til *till. C.* 7. mjǫk] *sakn. fhJK.* 8. sem—sungin] eptir messuna *(messu h)* sungna *(sakn. K) hKlm;* eptir sagða messu *J.* 9. þat—sagt] *sá Ch;* þat *(hans JK)* fólk *(sem áðr var frá sagt till. Klm) aJKlm.* 9—10. Konungsdóttir gengr] svá *(ok J)* ok *(svá J)*konungsd. gengr *CJ;* ok *(svá K; sakn. l)* svá *(ok K)* gengr konungsd. *(frá kirkjunni ok till. lm) Klm.*

henar klædum. en fiorer greifar baru þann glerhiminn er fyrr uar fra sagt upp yfer iungfruinne ok suo
5va prouadizt alt sem Remund sagde fra ok honum hafdi j draumenum synnz ok sem (þessi) skare geingr fram hia þeim er kerruna leiddi þa stendr Remund upp j kerrunne ok kastar einum knytils skauta þar til sem kongsdotter geingr. bar honum ok suo luckliga til at

3. prouadizt] frouadizt *G.*

Digitized by Google

leiða þangat kerruna, sem þeira herbergi var, ok dveljaz þar um daginn.

Ok skal þar nú við skiljaz, en taka þar nú til, sem konungsdóttir er komin í sína skemmu, leysandi þann knýtilskauta, er henni var sendr, ok þar í finnandi eitt bréf. Ok sem hon hefir þat yfir lesit, þá vendi skjótt um hennar yfirbragði, því (at) nú kom í hennar ásjónu svá mikill roði, meirr en

---

1. þangat—var] kerruna *(sína kerru K)* í þann garð, sem þeir tóku sér herbergi *(náttstað l) CJKl;* kerruna í þann garð, sem þeir váru áðr *m.* 3. Ok—skiljaz] Skal nú *(hér f)* þar *(nú f)* við skilja *Cf;* Nú skal hér frá *(við Kl)* hverfa *(skilja Kl) JKlm.* Ok—til] Nú er þar til at taka *h.* taka—til] þar *(næst till. C)* til *(at till. C)* taka *CfJKlm.* 4. er komin] kemr *C.* sína skemmu] sinn kastala *K.* 4—5. leysandi] ok *(sakn. fKlm)* hon *(sakn. K)* leysir þá *(upp flm) fJKlm.* 5. knýtilskauta] knýtiskauta *K.* 5—6. þar—finnandi] þar finnandi *C;* finnr þar *(í till. fJm) fJKlm.* 6. þat—lesit] þat *(af till. C)* lesit *Ch;* lesit þat *fJKlm.* 7. vendi-yfirbragði] skiptiz *(skiptaz K)* nǫkkut hennar yfirbragð *(yfirlit K) JKlm.* 8. í—roði] roðinn *(mikill roði JK;* mikill roðmi *l)* í hennar kinnr *(ok ásjónu till. K) JKlm.* meirr] ok meiri *J;* meiri *K.* 8—127, 1. svá—vanda] meiri roði, en vani var til *C.* 8—127, 5. meirr—sólarbirtu] *sakn. m.*

---

hun gat þetta skiott litid þuiat hun gat adr litit kerruna þar er hun stod þui tecur hun skiott þenna kny(t)ils skauta ok uardueiter suo at. eingi madur ser geingr fruin fram til musteresins ok hlyder Messu. En Uidforull ok þeir felagar leida ker(ru)na allt til kirkiu dyra ok lata hana þar standa um messuna. Marger menn undrazt þa ok þeirra bunad en epter messu sungna geingr kongrinn fra kirkiu ok til hallar en dottir hans j sinn kastala med. sinu folki. En þeir felagar leida ker(run)a j þann gard er þeir toku ser herbergi adr ok dueliazt þar um daginn aller samt

---

11. samt] sat̄ *G.*

Digitized by Google

eptir vanda, þvílikt til at jafna, sem þá (er) rýðr fyrir sól í þjǫrtu heiði. En þá sem af leið mestr roðinn hennar ásjónu ok saman tempraðiz hvítt ok rautt, þá mátti hennar ásjónu jafna við sólarbirtu.

Eptir þat kallar hon til sín eina af sínum
11v fylgismeyjum ok mælti ‖ við hana blíðliga: „Nú skaltu vera mér holl ok trú sem jafnan, því (at) mér þykki nú mikit við liggja, jungfrú mín!“ sagði hon.

1. eptir vanda] jafnan var vant *(vanr K) JK;* hann var vanr *l.* þvílíkt—jafna] því til at jafna *C;* ok *(var þá JK)* þvílíkast *JKl.* rýðr] roðnar *JK.* 2. leið] dró *C.* 2—3. mestr roðinn] hinn mesta roða *C.* 2—5. En—sólarbirtu] *sakn. l.* 4. við] til *hJ.* 4—5. sólarbirtu] -birti *ChJK.* 6. Eptir þat] Nú *CJKlm.* 6—7. af—fylgismeyjum] af s. **heimuligum** fylgismeyjum *C;* skemmumey *(sína till. JK),* þá sem henni var heimuligust *JKlm.* 7. blíðliga] hljótt *f; sakn. hlm;* **hljóðliga** *JK.* 8. jafnan] þú hefir *(mér till. h)* jafnan verit *fhJKlm.* 9. mér—liggja] nú liggr við *J.* þykki] þykkir *hlm.* mikit] allmikit *K.* 9—10. jungfrú—hon] *saknas CfhJKlm.*

(N)u er þar til at taka sem kongs dotter. er komin j sina skemu ok leyser upp. þann hnytil skauta er henne uar · sendr ok fann þar j eitt bref ok sem hun hefer yfer lesit þetta bref þa skiptizt nockut hennar yferlit. þuiat nw kom meire rode j hennar asionu en uant uar. þui likazt til at iafna sem þa er rydr fyrer skinandi solu j biortu heid uedre. ok sem aftok hinn mesta roda hennar asionu ok saman tempradizt huitt ok rautt þa matti uel iafna asionu hennar uid solar birtte. Nu kallar hun til sijn trunadar mey sina ok mællti uid. hana. þu skallt fara(!) mer holl ok

7. skinandi] skin*an*da *G.*

Digitized by Google

Mærin svaraði: „Gjarna skal ek gøra yðarn vilja, hvat ek formá, ok ljúfara væri mér í eldi at brenna en yðr at svíkja.“

Þá mælti jungfrúin: „Þú skalt ganga minna erenda á erkibiskups garð ok segja mínum frænda erkibiskupinum, at hann taki til sín þá útlendu menn, sem komnir eru í borgina,“ ok nefndi þann bónda, sem þeir eru hjá. „Seg honum, at hann láti

---

1. Mærin—Gjarna] „Já, mín frú!“ segir mærin. „Gjærna *C*; „Já!“ (Þá *l*) segir mærin: „Gjarna mín frú (jungfrú *l*) *JKl*; Hon sagði: „Gjarna *m*. skal] vil *Cm*. 2. hvat—formá] *sakn. JKlm*. væri mér] vilda ek *C*. at] *sakn. C*. 2—3. ljúfara—brenna] fyrr (fyrri *J*) vilda (vil *h*) ek þola mikinn eldsbruna (á mínum líkama *till. JKlm*) *hJKlm*. 3. yðr—svíkja] y. svíkja *C*; ek svíki yðr hvárki í smá né stóru *h*; yðr svíkja (bregðaz í stóru né smá *J*; **hvárki í smá né stóru** *till. Kl*) *JKlm*; *härefter tillägges*: **Eða hvert vili þér mik** (*sakn. lm*) **senda?** *hJKlm*. 4. jungfrúin] konungsdóttir *ChJKlm*. 4—5. minna erenda] míns erendis *C*. 4—6. Þú—erkibiskupinum] Í erkibiskups garð, míns frænda; ok seg *h*; Þú skalt fara til míns frænda (erkibiskupsins *till. Klm*), ok seg (segja *l*) honum *JKlm*. 5. frænda] herra *C*. 7. nefndi] nefndu *lm*. 8. Seg honum] segir hon *så l*; ok *m*.

---

tru ok giora min erendi um þat er mer þiker allmyklu male skipta. ia sagdi mærinn giarna min fru skal eg giora yduarn uilia ok fyrre þola mikkenn ellz bruna aminum likam helldr en eg skuli (ydr) j sma edr storu suikia. En h(u)ert uile þer mik senda þa suarar kongs dotter a erkibyskups gard til minns frænda ok seg honum at hann taki til sin þa hinu wtlendu menn sem jborgina eru komner ok nefnde þann bonda er þeir uæri hia ok at hann lati þa fa eina saman herbergi. giori hann þetta suo sem mer

Digitized by Google

þetta fá menn vita ok láti þá vera eina saman í einu herbergi! Gøri hann ok þetta, sem mér þykkir mest um varða!“

Nú gengr mærin sinn veg, til þess sem hon kemr á erkibiskupsins garð. Gengr mærin fyrir hann, segjandi honum einvirðuliga erendi konungsdóttur. Síðan gengr hon heim ok segir sinni frú, at hennar frændi er gjarna gørandi, hvat hon er biðjandi.

---

1. eina saman] *så Jlm;* einsaman *aK.* 1—2. láti—einu] fái þeim sérligt (einum saman *f) Cf.* 2. einu] *sakn. JKlm.* herbergi] húsi *K.* ok] *sakn. CJKlm.* sem] svá *(sakn. C)* sem þat, er *(sem K) CJK.* þykkir] þætti *m.* 3. mest um] miklu *(um till. m) CfJKlm.* 4. gengr] skilja þær *(silt viðtal till. h)* ok *(sakn. h)* ferr *hKlm.* 4—5. sinn—garð] í hǫll erkibiskupsins *J.* 5. á—garð] í erkib. hǫll *(garð hK) CfhKlm.* mærin] ok *C;* hon *Klm.* Gengr—hann] *sakn. fJ.* hann] erkibiskup *(-inn CK) CKl.* 6. segjandi] ok segir *CfhJKlm.* einvirðuliga] *sakn. ChK;* leyniliga *hJlm.* erendi] orð *hlm.* 8. er(1)—biðjandi] vili svá gjarna gøra, sem henni megi bezt líka *h;* vill gjarna gøra hennar vilja *JKlm.*

þiker myklu mali uarda. Nw skilia þær ok fer mærin sinn ueg þar til er hun kemur a erkibyskups gard
5vb ok geingr a hans fund ok seger honum leyneliga sinar fru erinde ok geingr sidan aptur til dottur kongs ok seger henne at erkibyskup uill giarna giora hennar uilia ok sem henne liki bezt Fruin uerdr nu hardlla glod ok þackar henne fyrer sina dygd. kallar hun nu til sin allar sinar skemmu meyiar ok gefur þeim gott ujn ok ollu sinu folki ok giorer alla suo drukna at huer liggur þar sofinn sem hann war kominn.

---

4. aptur] aptr *G.*

Digitized by Google

Jungfrúin verðr nu harðla glǫð ok þakkar meyjunni sitt erendi ok kallar til sín allar sínar meyjar ok sveina, veitandi ǫllum með hinu mesta kappi, þar til sem konur ok karlar váru fordrukknir.

Kap. 24.

Nú skal þar til taka, sem erkibiskupinn sitr ok veitir sínu fólki, skipar, at þeir skyldi vera glaðir ok kátir, segjandi sínum mǫnnum, at þeir drekki sem glaðast, „meðan ek geng í burt um lítinn tíma.“ Nú gøra þeir, sem hann býðr.

1. harðla] *sakn. J;* hjarta- *m.* 1—2. ok—erendi] *sakn. Cf;* ok þakkar henni *(fyrir ferðina till. hJl;* ferðina *till. K) hJKlm.* 2. ok kallar] kallandi *C;* kallar hon *(nú till. Kl) JKl;* hon kallar *m.* 3. meyjar] skemmumeyjar *fhKlm.* ok sveina] *sakn. C;* ok þjónustumenn *fhJlm;* ok þjónustumeyjar *K.* veitandi] ok veitir *fhJKlm.* ǫllum] þeim *(ok ǫllum sínum þjónustumǫnnum till. C) Cfh;* ǫllu sínu fólki *JKlm.* 3—4. með—kappi] með *(af hK)* miklu kappi *hJK;* af mikilli alvǫru *lm.* 4. þar] allt þar *JKlm.* konur] bæði *(váru(!) till. C)* konur *(. . . J) CJKl.* váru fordrukknir] *så CJlm;* er *(var allt K)* fordrukkit *aK.* 6. Nú] svá sem fólk er sofnat *till.C.* skal—taka] er þar *(sakn. K)* til at taka *hKlm; sakn. J.* 6—7. sitr ok] *så af; sakn. hJKlm.* sitr—fólki] sefr(!) *C.* 7. sínu] ok sínu *l.* 7—8. skipar—kátir] *saknas CfhJKlm.* 8. segjandi] ok *(at l)* eptir lítinn *(sakn. C)* tíma *(liðinn till. C)* segir *(þá segir K)* hann *(erkibiskupinn K;* biskup *l) CfJKl;* ok mælti *m.* sínum mǫnnum] sínu fólki *fKl; sakn. Jm.* 9.drekki—glaðast] skuli *(skyldi J)* drekka glaðir ok kátir *CJKl;* skuli *(skyldi m)* glaðir vera *(gøraz m) fm.* ek geng] hann gengr *fJ.* burt] **at skemta mér** *till. h.* 9—10. meðan—tíma] *sakn. m.* um—tíma] *sakn. hK;* lítinn tíma *l.* 10. þeir] menn *Kl.* býðr] mælti *(fyrir till. lm) Jlm.*

(N)u er þar til at taka sem erkibyskup ueiter sinu folki allkapsamliga. ok epter litin tima seger hann sinum monnum at þeir skulu drecka allkapsamliga ok

Digitized by Google

En erkibiskupinn kallar til sín sína heimuliga menn ok gengr í þann garð, sem honum var til vísat, finnr skjótt þessa útlendu menn ok býðr þeim með sér at fara. Ok þeir gøra svá. Ok sem þeir koma í þat herbergi, sem þeir skyldi í vera, gengr erkibiskupinn at kerrunni, eptir spyrjandi, hverr þessi væri, er hér liggr, eða hvaðan hann sé kynjaðr, eða hvat honum sé at krankleika.

Nú svarar junkeri Rémundr honum á tungu indiorum, segjandi sitt nafn ok ætt ok tilgǫngu síns

---

1. erkib.] hann *CfJKlm.* til sín] með sér *CfhJm;* til sín *(kustod!)* || með sér *l.* 1—2. sína—menn] sinn trúnaðarmann *h;* sína heimuligustu menn *K.* 2. gengr] síðan *till. h.* 3. skjótt] skjótliga *l;* fljótliga *m.* útlendu] *sakn. K.* ok] hann *JKlm.* 4. þeim] *sakn. C.* Ok(1) —svá] Ok þat þiggja þeir *CJ;* hvat er þeir þiggja gjarna *f;* Þeir þiggja þat *(gjarna till. h) hKlm.* 5. í(2)] *sakn. fh Klm.* 6. kerrunni] þeim manni, sem í kerrunni lá *h.* eptir spyrjandi] ok fréttir *(eptir till. f) fhJKm;* ok frétti *l.* 7. þessi] sá maðr *Cf;* þessi maðr *JKlm.* er—liggr] er *(sem l)* í kerrunni liggr *(lægi K;* var *l) JKl; sakn. m.* hvaðan] *så CfhJKlm;* hvar *a.* 8. kynjaðr] kominn *C.* krankleika] krankdæmi *m.* 9. honum] *sakn. C.* á] með *CJKlm.* 10. indiorum] *så a;* jndea *C;* indos *J;* jndijs *K;* jndios *lm.* segjandi] ok segir honum *JKlm.* tilgǫngu síns] *så a;* alla tilgǫngu síns *C;* svá *(sakn. l)* frá sínum *JKlm.*

---

giora (sik) glada medan hann geingr jburt skemtande sialfum ser. giora þeir nu suo sem her(r)an bydr. en hann. kallar med ser sina trunadar menn. ok geingr hann sidan i þann gard er honum war til uisad. ok finnur skiott þa hina wt lenda menn. hann bydr þeim med ser at fara. en þeir þiggia þat giar(n)a ok sem þeir koma j þat hus er þeir skylldu vera þa geingr byskupin at hinum Kranka Kerumanne ok fretter huad manna hann uæri. edr huadan hann uæri kyniadr. edr

Digitized by Google

krankleika ok þar með allan sinn draum, ok hversu hinn illi Eskupart hefði fyrir sagt því bannsetta járni, sem hann hefði langa tíma þvingat, at því skyldi engi burt ná fyrir útan þá fríðustu jungfrú, sem til var í heiminum. „Ok til marks, herra," sagði hann, „at þér sjáið þetta sama gull, sem ek trúi vel at þér kennið ok ek tók af jungfrúnni í drauminum; ok þér vitið, at ek lýg eigi."

1. ok(1)—með] þar með *(ok einninn till. f)* segir hann honum *fJKlm.* allan] *sakn. K.* hversu] svá hvat *fJKlm.* 2. illi] mikli *C.* hefði—sagt] hafði f. s. *C*; lagði á hann *fJKlm.* 2—3. því—járni] því bǫlvaða járni *C;* um *(at l;* ok *m)* þat járn *JKlm.* 3—5. hann—heiminum] h. hafði langan tíma þvingat, at því sk. e. í burt koma fyrir útan sú fríðasta jungfrú, sem fyndiz í all[ri] verold *C;* í *(stendr J)* hans *(i J)* hǫfði *(hans J)* stóð *(hǫfði J),* ok þat *(þar lm)* með, at hann *(ek K)* skyldi *(skylda K)* aldri græddr verða *(vera J)* af þessu sári *(járni Jm)* útan af þeiri jungfrú *(mey m),* sem *(er Jm)* fríðust væri *(var m)* í ǫllum heimi *JKlm.* 5. Ok] Ok þat *C*; Ok nú *J;* En nú *Klm.* marks] merkis *hJlm.* 5—6. herra—hann] *sakn. fhJKlm.* 6—8. þér—eigi] *så C;* þér sjáið þat gull, sem þér trúið ok vitið, at ek lýg eigi *a; (ek lýg eigi till. f)* þá sjáið *(er h)* hér gullit *(þat gull h),* er *(yður frændkona hefir átt ok till. h)* þér munuð *(vel till. h)* kenna *fh;* ek lýg ekki *(eigi J;* þetta *K)* þat *(eigi K),* sem *(er K)* ek hefi yðr sagt, þá sjáið *(lítið J)* þetta *(hér nú á J*; hér *lm)* gullit, er þér munið kenna *JKlm.*

---

huat honum uæri at kran(k)leika. En Remund suarar honum twngu indoss ok seger nafn sitt ok ætt ok allt greineliga þat er hann spurde. þar med seger hann honum allan sinn draum wt til enda. ok suo huat hinn illi Eskopart hafde a hann lagt ok um þat illa iarn er j hans hofde stendr. ok þat med at þat skyllde (eingi) mega græda nema sw iunfru er fegurst er i allre uerolld. en nu til marks at eg lyg eigi þa sea herna gullit er þin frænkona a ok þer munut

Digitized by Google

„Já," segir erkibiskupinn," þér segið fullkomit satt, ok þvílíka hluti hefir hér borit fyrir mína frændkonu, hina vænustu jungfrú, dóttur míns herra konungsins, er fegrst er allra meyja ok jafnan langaði til þessa dags, sem nú er kominn, at hon mætti yðr sjá. Enda hafi þér nú þǫrf hennar tilkómu, ef hon mætti yðr bót vinna, því at skamt mun nú eptir vera yðarra lifdaga ella. Ok er þat illt at vita um svá ágætan mann, sem þér eruð, ef þér skuluð svá deyja."

1. Já] Jur *C;* Þá *J.* 1–2. þér–ok] þ. s. satt fullkomliga, ok *C;* eigi *(ekki lm)* er þat lygi *(lygð h)*, er (sem *hlm)* þú segir, því at *hJKlm.* 2. hér] *sakn. CfhJKlm.* 3. frændkonu] frændgu *J.* hina–jungfrú] *sakn. CfJ;* ok hina vænu jungfrú *(frú l) Kl.* 3–4. hina–ok] hverja *m.* 4. fegrst] fríðust *Kl.* meyja] þótt leiti um alla verold *till. C;* í veroldinni *till. hl;* í veroldu *till. JK.* 6. Enda –þǫrf] Enda væri þér nú þǫrf á *C;* En *(sakn. Jlm)* þótti *(þætti flm)* mér þú nú *(ok J)* mjǫk *(sakn. J)* þurfandi *(þ. vera f; þurfa lm) fJlm* 6–7. Enda–yðr] ok *K.* 7–10. því–deyja] *sakn. C.* 8. mun–vera] mun elligar *(ella K)* eptir *JK;* er eptir elligar *lm.* ella] *sakn. JKlm.* 9–10. um–svá] at þvílíkr *(slíkr h)* maðr skal svá skjótt *(snarliga h; fljótt m) hJKlm.*

kenna. þa suarar erkibyskupinn æigi er þat lygi er þu fer med. þuiat þui lika hlute hefer borit fyrer mina frænkonu ok hinna(!) uænu jungfru dotter(!) minnzs herra kong(sins) er fegurst er allra j uerulldu ok langat hefer hana til þeirrar stundar at hun mætte þig sea. þætti mer þu nu þuruande uera hennar til kuomu ef hun mætti þer bot uinna þuiat skamt muntu epter eiga wlifat ef þer kemur eingi hialp ok er þat

4. uerulldu] uerulla *G.* 7. þuiat] þtt *G.* muntu] munti *G.*

Digitized by Google

Þá mælti Rémundr: „Ek bið yðr, minn góði herra, at þér hjálpið við mínu lifi, biðjandi yðra frændkonu, at hon komi til mín, freistandi, at hon megi því illa járni burt koma, sem í mínu hǫfði stendr.“

Erkibiskupinn svarar: „Ek skal gjarna freista, hvat ek fæ sýslat.“

Hann gengr nú í kastala konungsdóttur ok þar til, sem hon sat. Jungfrúin, sem hon sér sinn frænda, stendr þegar upp í móti honum, fagnandi honum með hinni mestu blíðu, biðjandi hann sitja

---

1. minn] *sakn.Clm.* góði] kæri *J.* 2. við] til *C och trol. K;* nǫkkut til *Jlm.* lifi] máli *CfJKlm.* biðjandi] ok biðið (biðja *K) fhJKlm.* 3. frændkonu] frændgu *J.* freistandi, at] ok vita, ef *JKlm.* 6. Erkib. svarar] „Já“, segir erkib. *JKl.* 6—7. svarar—sýslat] játar honum sínum flutningi, hvat er hann kann fá *f;* játar því gjarna *h.* freista—sýslat] fr. hv. e. f. sýst *C;* gøra *(sakn.! l)* þat, er þú biðr, ok vita, hvat ek kunni *(kann at lm)* fá *JKlm.* 8. gengr nú] gørir nú *(ok till. m)* svá ok gengr *lm.* í kastala] til skemmu *fJKlm.* 8—9. ok—sat] *sakn. fhJ;* þar sem hon var *Klm.* 9. Jungfrúin] Ok *fJKlm.* 9—10. sinn frænda] at hennar frændi erkibiskupinn er kominn *J;* erkibiskupinn *till. Klm.* 9—11. Jungfrúin—honum] en jungfrúin þegar honum fagnandi *C.* 10. stendr] hon *till. fJKlm.* þegar] *sakn. fhJKlm.* í—honum] *sakn. h.* 11. honum] *sakn. lm.* með—bliðu] bliðliga *J;* hinni mestu gleði *K;* mikilli blíðu *lm.* biðjandi hann] ok býðr honum *fh;* ok biðr hann *JKlm.*

---

illt at vita um slikan man ef þu skallt suo snart deyia. Þa mællti Remund eg bidr þik godi herra at þer hialpit mer til ok bidit ydra frænkonu at hun komi ok uita ef hun m[æ]tti mer bot uinna. Erkibyskup iatar þessu blidliga ok geingr til skemmu kongs dottur ok sem hun ser sinn frænda þar kominn þa stendr

Digitized by Google

hjá sér, „því (at) þér munuð hafa nǫkkura nýja hluti at skemta oss með, sem mér eru úkunnigir.“

„Já,“ segir erkibiskupinn, „segja kann ek yðr þá hluti, er oss eru mjǫk úkunnigir, bæði mér ok svá trúi ek yðr vera munu, ok hentara yðr eigi at leyna, þess sem ek em viss orðinn. Þætti mér nú mikit við liggja, at þér gørðið minn vilja, svá sem ek bið ok yðr vel stendr.“

---

1. hjá sér] *sakn. fh.* 1—2. hafa--úkunnigir] kunna *(hafa C)* at skemta mér *(sakn. C;* með *till. l;* af *till. m)* nǫkkurum *(sakn. JKlm)* nýjum hlutum *(tíðendum C)* ok mér *(oss C)* úkunnum *(úkunnigum m) CJKlm;* geta skemt mér með nýjum æfintýrum *h.* 3. Já—erkib.] „Já *(Júr C)*“, segir biskupinn *(biskup K) CJKl;* Hann mælti *m.* segja —ek] s. hefi ek *C;* vera *(verða m)* má *(þat till. K),* at *(sakn. m)* ek segja *(mega segja Jl) JKlm.* yðr] *sakn. C.* 4. þá] nǫkkura *till. JKlm.* hluti] *sakn. lm.* er] sem þér vitið eigi *(ekki l)* ok *(sakn. m) JKlm.* oss—úkunnigir] oss *(mér C)* eru nýir *(bæði nýir ok úkunnir C;* mjǫk nýir *JK) CJKl; sakn. m.* bæði mér] *sakn. C.* 4—5. bæði—munu] *saknas JKm;* enda má vera, þér vitið til þá hluti suma, sem oss eru mjǫk nýir *l.* 5. ok] Ætla ek *(ok till. K)* þat *JKlm.* hentara] betra *C;* hentugra *m.* 6. þess] *sá aCK;* því sǫmu *J;* sumra *lm.* 7. mikit] mart *J; sakn. lm.* við] á *fh.* minn vilja] mína bæn *fh.* svá] um þat *C.* 7—8. svá--stendr] í *(sakn. l)* því *(sakn. l)* sem *(sakn. h)* ek kann beiða, en *(ef K)* yðr sómir *(sómi J)* vel *(sakn. m)* at veita *(gøra Jm) hJKlm.*

6ra hun upp ok fagnade honum med mikilli bli‖du ok bidr hann sit(i)a hia ser ok munu þer hafa at segia. ny tidinnde ok vkunig æuentyr. Erkibyskup suarar uera ma þat uijst at ek hafi at segia ydr nockura þa hluti. er þer uitit æigi adr ok oss eru nyer. ma ok uera iungfru at þer hafit at segia þa suma hluti er

---

1. blidu] blida *G.* 2. segia.] segia. | a *G.*

Digitized by Google

Jungfrúin segir: „Gjarna, minn frændi, vil ek yðarn vilja gøra.“

Nú segir hann konungsdóttur, hvat hann fregnaði. „Nú gørið svá vel, at þér hjálpið þessum ágæta manni, því (at) hans líf er nú forgengit, nema honum komi skjót hjálp. Ok gørið þat fyrir útan allra manna vitund nema yðarra trúnaðarmanna! Gangið til hans seint í kveld, ok skal ek þar þá fyrir vera.“

---

1. Jungfrúin segir] *sakn. JKl.* minn] góði *till. fhJKl.* vil] skal *fJKl.* 1—2. Jungfrúin—gøra] *sakn. m.* 3. Nú—hann(1)] Erkib. *(Biskup K)* segir nú *(sakn. J) JKlm.* 3—4. hvat—fregnaði] slíkt *(allt þat CfJK)*, er *(sem Cf)* hann hafði *(hefir Cf)* frétt *(víss orðit f; fregit(?) J;* fregnat *lm) CfJKlm.* 4. svá vel] **fyrir guðs skyld** *(ok mína bæn till. CJKlm) ChJ Klm.* at þér] ok *hJKlm.* hjálpið] til *till. C;* þar til *till. J.* 5. forgengit] *så a; forggit C.* 5–6. hans—hjálp] skǫmm saga gengr *(verðr nú lm)* frá honum ella *Jlm;* skǫmm saga verðr ella af honum *K.* 6. skjót hjálp] skjótr b[a]ti *C.* fyrir útan] án *C.* 6—7. fyrir—trúnaðarmanna] svá *(leyniliga, at till. f)* þat viti øngvir *(engi f)* útan *(nema f)* þínir *(yðrir f)* trúnaðarmenn *fh;* svá leyniliga, at øngvir verði vísir *(varir við J)* útan yðrir trúnaðarmenn *JKlm.* 7. vitund] vitorði *C.* 8. Gangið—kveld] Skulu þér koma í kveld *(sið till. h;* mjǫk síð *till. JKlm) fhJKlm.* 9. fyrir] *sakn. JKlm.*

---

oss er(u) miog wkunniger ætla eg ok fegra at leyna þui eigi er eg er uijs ordinn. þætti mer nu ok allmikit a liggia at þer giordut mina beidne j þui sem skynsamligt er at ueita. kongs dotter suarar giarna minn godi frænde skal eg giora. alla þa hluti er ydr megi bezt lika. Erkibyskup seger kongsdotter(!) allt þat er hann uar uijs uordinn um þetta. Nu giorit fyrer guds skylld ok hialpit þeim agæta manne þuiat eigi geingr laung saga fra honum ella. ok þo suo at engi uite nema þeir trunadar menn er þer truit bezt.

Digitized by Google

Jungfrúin játar þessu. Líkar jungfrúnni alþingis vel, at erkibiskupinn er hana þess biðjandi, sem hon allt at eins fyrir hvers manns þǫkk vildi vera gørandi, þó at allir hennar frændr ok vinir vildi vera í móti standandi.

Hér eptir gengr erkibiskupinn heim til sins herbergis. Grunar þetta engi maðr, því (at) hann var vanr at tala við jungfrúna, þá er hann vildi.

---

1. Jungfrúin—þessu] Hon segir, at *(sakn. K)* svá skyldi *(skuli fm;* skal *l)* vera *fJKlm;* Hon játar því **blíðliga** *h.* 1—2. Líkar—vel] Líkar henni nú alltíguliga *C;* Ok eigi *(ekki lm)* þótti konungsdóttur *(þat till. Jm)* illa *JKlm.* 2—4. at—gørandi] at biskupinn var henni þetta berandi, sem hon vildi allt eins vera gørandi *C;* er *(at fl;* þó *m)* erkibiskup *(hann fJ)* bað *(bæði m)* þess *(hana þess f;* hana fara *K;* hana þessa *lm),* sem *(er J)* hon vildi gjarna *(sakn. K)* gøra *(veita J) fJKlm.* 4—5. allir—standandi] engi beiddi *(bæði f;* hefði beðit *Klm)* hana *fJKlm.* vildi vera] væri *C.* 5. í móti] *så C;* mót *a.* 6. Hér eptir] Eptir þetta *fKlm;* Síðan *J.* erkibisk.] biskupinn *CK;* hann *J.* heim] *sakn. K.* 6—7. til—herbergis] í sína hǫll *CfJKlm.* 7. engi maðr] øngvan mann *lm.* 7—8. því—tala] þótt hann væri jafnan á tali *C.* því—vildi] *sakn. m.* 8. var—er] skyldi þangat fara *(ganga l)* hvern tíma, er *Jl;* mátti þangat ganga, þegar *K.*

---

skulu koma j kuelld j þat herbergi. er þeir eru skal eg ok þar fyrer uera. hun iater þessu blidliga þiker kongsdottur nu ægi illa er hann beider þess er hun mynde giarna ueita þoat einngi beiddi hana. Og epter þetta geingr erkibiskupinn heim j sinn gard og grunar þat engi madr þuiat hann skyllde huern tima er hann uillde heimuliga gang[a] at finna kongs dottur

Digitized by Google

Kap. 25.

Nú sem kveld er komit, talar jungfrúin við þá frú, sem fyrr var getit: „Þú skalt fylgja mér í nátt af kastalanum ok gøra, sem ek býð þér. Tak hér einn stein ok hyl í þinni hendi, meðan vit erum í burt, ok þar til sem vit komum aptr, því (at) engi lifandi maðr má þik sjá, ef þú gørir svá.“

Nú tekr konungsdóttir annan stein með samri náttúru. Ganga þær síðan af kastalanum á erki-

---

2. Nú—komit] N. s. kv. kemr *C;* Líðr þessi dagr allt til kvelds. Þá *h;* Um kveldit *J;* **Líðr** *(*Leið nú *m)* **þessi dagr** ok kemr kveld. Þá *Klm.* jungfrúin] konungsdóttir *CfhJ Klm.* 3. frú] jungfrú *C;* mey *fh;* skemmumey *JKlm.* sem] er henni gekk næst ok *h.* fyrr] áðr *fm.* getit] frá sagt *hJKlm.* Þú—fylgja] Nú skaltu fara *(*í burt *till. J)* með *fJKlm;* Þú skalt fara með *h.* 4. af] í burt af *C:* brott af *f;* ór *J;* burt ór *Klm.* kastalanum] kastala mínum *J.* gøra] gør *hJ;* skaltu svá gøra *Klm.* býð þér] segi fyrir *CKlm;* segi *hJ.* 5. hér—stein] hér *(sakn. J)* með *(*við *fh)* einum *(sakn. h)* steini *fhJK;* hér með einn stein *lm.* hyl] hann *till. fhKlm.* í] með *fJKlm.* 6. ok] *sá ChJKlm; sakn. a.* þar] allt þar *hJKlm.* vit komum] ek kem *J.* 7. lifandi maðr] maðr *fh; sakn. JKlm.* ef] meðan *JKlm.* 8. Nú—konungsdóttir] Með sama hætti býz *(*bjóz *m)* konungsdóttir. Tekr *(*Tók *J)* hon *(*ok *till. Jlm) JKlm.* stein] **sér í hǫnd** *till. JKlm.* 9. þær] *sakn. Ch.* af] út af *CK;* burt af *fhJ.*

(L)ida nu nockurir dagar þa. mællti kongs dotter uit þa skemu mey er hun trudi bezt ok fyrr var getit. Nw skalltu fara med mer j nott burt af kastalanum ok suo giora sem ek seger fyrer. Tak her einn steinn ok hyl hann med þinne hende medan uid erum j burt ok allt þar til er uid komum aptur. ma þig engi madur sea ef þw giorer suo. med slikum hætti byzt

Digitized by Google

biskups garð, svá at engi verðr víss, ok þegar í þat herbergi, sem hinir útlendu menn váru inni. Var nú ok erkibiskupinn þar fyrir.

Konungsdóttir gekk þá at kerrunni, þar sem Rémundr var í, ok var hann þá í úviti. Hon lypti upp þeim dúki, sem lá yfir hans ásjónu, ok mintiz til hans, leggjandi sínar hendr um hans háls með hjartaligri ást ok hunangligum ilm, er angaði af hennar munni ok anda meirr en af hinum dýrustum jurtum.

---

1. svá—víss] *sakn. C.* engi] maðr *till. h.* víss] varr við *Jlm;* við varr *K.* ok þegar] *sakn. J;* ok *Klm.* 2. menn] *sakn. K.* inni] í *hJK.* 3. erkibisk.] biskupinn *K.* fyrir] kominn *CfJKlm.* 5. var í] lá *CJKlm;* lá í *f;* í lá *h.* 5—6. Hon—upp] Fletti hon af honum *J.* 6. dúki] líndúk *lm.* 7. til hans] við hann *hJlm.* leggjandi —háls] *sakn. C.* háls] hvíta háls *JKlm.* 8. hjartal.—ilm] *så G;* hjartaligri ást *f;* heitri ást ok hjartaligum ilm *aC;* heitri ást ok hjartaligri mæði *JKlm.* 8—10. er—jurtum] *så G;* sem til kom af hennar anda, er mætari lykt gaf af sér en *(sakn. C)* hinum sætustum *(dýrstum C)* jurtum *(„jurttrum"a) aC; sakn. J;* Af hennar anda ilmaði meirr en(!) hinum dýrstum jurtum *K;* Stóð af hennar anda meirr ok mætara en af hinum dýrustum jurtum *lm.*

---

kongs dotter at hun tekr annann stein med samri naturu ganga þær nu leidar sinnar ok a erkibyskups gard suo at engi madr uard uar uit ok inn j þat herbergi er hiner wtlendu menn woru inne. Uar ok þar fyrer erkibyskup ok fagnar þeim uel kongs dottur(!) geingr at kerrunne þar sem Remund la j ok uar hann þa j wite hun suipte af dukenum er læ yfer hans asionu ok. minntezt til hans. ok leggiande sinar hendr um hans hals. med hiartanligri æst ok hunangligum

Digitized by Google

Nú sem þau eru svá komin, þessi listuliga jungfrú ok þessi ágæti junkeri, þá verðr hér undarligr atburðr, ok er at hyggjanda millum þeira, sem ástina fá, sem nú megu þér heyra. Hér hallaz þau nú bæði upp í sængina með svá sætu faðmlagi, at sá mætti heita sæll lifandi manna, sem slíkt væri fándi ok væri aldri frá hverfandi. Nú fekk hon þar komin mikit úmegin, ok svá liggja

1. sem—komin] sem komin var *J;* svá komit, sem frá var sagt *så K.* listuliga] hin ágæta *JK.* 1—2. Nú—junkeri] *sakn. fh;* Nú var svá komit með þessum ágætum mønnum *lm.* þessi—junkeri] *sakn. C.* 2. jungfrú] frú *J.* 2—3. undarligr atburðr] ok mjǫk hryggiligr *till. CJKl;* hryggiligr atburðr ok undarligr *f.* 3—4. ok—fá] *sakn. Cf;* at hyggjanda hversu verða má í heiminum þeim, er ástin *(ástina l)* kann *(at till. Kl)* fá *JKl.* 4. sem—heyra] *sakn. fhJKlm.* Hér] því at þar *JKlm.* 4—5. hallaz—sængina] *så C;* hon hallaz nú upp í sængina *f;* hallaz *(-aðiz m)* hon *(þau J)* nú *(sakn. h)* upp í sængina *hJKlm;* haldaz þau nú bæði upp í sænginni *a.* 5. með] *sakn. J.* svá sætu] *så CJKl;* svá mjúku *m;* sætu *a.* 6. manna] *sakn. C.* 6—7. sá—hverfandi] sæll væri sá lifandis *(veraldar maðr lm),* er (at *l)* slíkt kynni *(skyldi Kl;* k. at *m)* fá *(ok* aldri hverfa frá *till. JKl) JKlm.* 7. væri(2)] *sakn. C.* hverfandi] *Härefter tillägges:* „Oho! upphefði hamingjan mik, sem slíkt fengi at reyna!" mætti sá segja *a;* Hó! hó! . . . mik eigi *C;* Hai! hei! hoi mik! *J.* 7—8. Nú—komin] Liggja þau þar, því hon fekk [nú] *C;* Nú fekk hon *JK;* Leið yfir hana *(nú till. l) lm.* 8. mikit] *sakn. fhJK;* svá sem *lm.* svá] síðan *C.*

ilm er angade af hennar munni ok anda meir en af hinum dyruztum iurtum ok nu suo sem hun uar kominn ok (sem adr uar) fra sagt þessi hin agæta. || fru ok 6rb
hinn uæni iunk(e)re Remund. Nw uerdr hryggiligr at burdr ok miog undarligur ok at hyggianda þeim er astina kunnu at fa huersu marga uega uerda ma iheimenum. þuiat þar hallazt hun upp j sængina med

Digitized by Google

þau þar bæði. Virði guð þeira mæði! Hann gleði þau ok græði!

Nú gengr erkibiskupinn at sænginni ok þeir félagar með honum ok sjá nú þenna atburð, sem orðinn var, ok þótti þeim þetta mjǫk hryggiligt. Ok svá mundi hverjum þykkja, sem slíka hluti sæi ok kynni þar nǫkkut um at hugsa, því at engi veit nema sá, er ástina reynir, hversu hon kann at falla.

Nú gengr sú hin fríða jungfrú at kerrunni, sú

1—2. Virði—græði!] *sakn. JKlm.* 2. ok græði] bæði *C.* 3. sænginni] kerrunni *h.* 4. þenna atburð] *sá afh; þessa atburði CJKlm.* 4—5. sem—var] sem orðnir váru *(eru C) CJKlm; sakn. h.* 5. þeim] *sakn. Klm.* þetta] *sakn. CJK.* mjǫk] *sakn. JK.* hryggiligt] at vita ok at sjá *till. J;* á at sjá *till. K;* at sjá þetta *till. lm.* 6. þykkja] því at svá mætti hverjum ok ǫllum þykkja *till. J.* 6—7. sem—hugsa] ef *(sem C)* nǫkkut kann *(gott kynni C)* at hugsa *CJ;* ef sét hefði *(því svá mætti ǫllum þykkja, er nǫkkut kann at hugsa till. l) Kl.* 6—9. Ok—falla] *sakn. m.* 7—8. engi—veit] eigi veit þat *JK;* ekki veit *l.* 8. nema—er] fyrr en *CJKl.* 8—9. hversu—falla] *sakn. J.* 9. falla] liggja *Kl.* 10. jungfrú] mær *CJKlm.* kerrunni] sænginni *m.*

---

sætu fadmlagi ok liggia nu bædi miog sem halfdaud. nw. geingr erkibyskup at kerrunni ok þeir felagar med honum ok sea þessa at burdi. ok þotti þeim miog hormuligt at sia þetta ok suo mundi huerium (þykkja) er sed hefdi ok nockut hefde at skynja. getur þessu engi nær en sa er astina prouar ok iunnfru dygder fær. Nu geingr mærin ok tecur kallt uattn ok lætur koma a hennar asionu med sinne hende. en hun raknar skiott uit Þa mællti erkibyskup. gud geymi

---

1. fadmlagi] fädlagi *G.*

Digitized by Google

er gengit hafði við konungsdóttur, ok rennir kǫldu vatni á hennar fríðu ásjónu. En guð sendi henni í stað lífit!

Þá mælti erkibiskupinn: „Guð geymi yðr, mín frú, nú ok jafnan! Gerið fyrir guðs skyld, mín virðuliga jungfrú, ok dvelið eigi því illa járni burt at koma, sem í þessa manns hǫfði stendr, því (at) nú líðr at þessa unga manns lífi."

Nú hefir konungsdóttir hendr at þessa ágæta manns hǫfði, þegar á burt komandi því illa járni,

1. gengit—konungsd.] með konungsd. hafði *(þangat till. J)* farit *Jlm;* með konungsd. gekk þangat *K.* 1—2. rennir—vatni] lætr kallt vatn *CfJKlm.* 2. á] í *CJ.* fríðu] *sakn. fJ;* hvítu *Klm.* ásjónu] andlit *J;* með sinni hendi *till. fhJ Klm.* 2—3. sendi—lífit] sendi þeim í stað vit sitt *C;* henni kendi! En því var líkt, sem konungsdóttir vaknaði af svefni *f;* henni sitt líf sendi *J;* henni í stað lífit sendi *Klm.* 4. erkibisk.] biskup *J.* yðr] yðarr*(!)* *K;* yðar *l.* 5. nú—jafnan] *sakn. fh.* 5—6. mín—jungfrú] *sakn. hJKlm.* 6—7. því—koma] at taka í burt þat *(hit till. Kl)* illa járn *JKlm.* 7. sem—stendr] *sakn. fJKlm.* 8. líðr] skjótt *till. JK;* brátt *till. lm.* unga] *sakn. fK;* ágæta *Jlm.* 9. at] á *lm.* 9—10. þessa—manns] hans *fJKlm.* 10. þegar—járni] ok hefir skjótt *(sakn. lm)* í burt þat *(illa till. Jm;* hit illa *till. Kl)* járn *fJKlm.*

---

ydar fru nu ok a uallt giorit fyrer guds skylld ok hialpit þessum goda manne ok duelit ei fyrer at taka j burt þat illa iarn er j hans. hofdi stendr. þuiat nu lidr skiott af þessa manz æfi ef ecki er at giort. Nw hefer kongs dotter henndr ath hofdi honum of hefer skiott j burt þat illa. iarn er þar hafdi leingi stadit. e[þ]ter

3. er j] or *G.* 5. henndr] h | hen*n*dr *G.*

Digitized by Google

sem þar hafði oflengi staðit. Hér eptir setz hon niðr hjá kerrunni, víni dreypandi á hans varir, þar til sem hann vitkaðiz ok sér upp sínum augum. Ok þegar sem hann sér þessa jungfrú, þá var lokit hans sorg ok sút, ok eigi þóttiz hann kenna sik sjúkan eða sáran, heldr tekr hann sínum hǫndum um hennar listuliga líkama ok kyssir hana með miklu blíðlæti. En hon leggr sína ljósu fingr um hans háls, ok svá skemtu þau sér nǫkkura stund.

Nú gengr erkibiskupinn at sænginni ok mælti:

---

1. sem—staðit] *sakn. m.* staðit] verit *J.* Hér eptir] Hér *(sakn. J)* eptir þetta *JK.* 1—2. setz—kerrunni] tekr hon vín *f;* sitr *(sér K)* hon við *JK;* setr hon sik niðr *lm.* 2. víni—varir] ok *(sakn. lm)* dreypir á varir honum *(með víni till. l;* víni *till. m) fJKlm.* 3. vitkaðiz ok] *sakn. fJKlm.* 4. jungfrú] hina *(sakn. m)* fríðu jungfrú *(frú J) JKlm.* 5. sorg—sút] angr *(angri lm)* ok trega *(sút ok sorg till. J) Jlm;* sorg ok trega *K.* 6. sjúkan—sáran] *(krankan eða till. J)* sjúkan verit hafa *fJ;* krankan né krankan *K;* krankan *(né sjúkan till. l) lm.* heldr—hann] hann tók *fJ.* sínum hǫndum] sínum *(sakn. m)* báðum hǫndum *fhJm;* báðum *till. Kl.* 7. hennar—líkama] lystiligar hennar kinnr *K.* 8. miklu blíðlæti] mikilli blíðu *f.* sína—fingr] sínar ljósu hendr mjúkliga *K.* 8—9. En—háls] *sakn. lm.* 9. háls] breiða háls *h;* hinn breiða *till. K.* nǫkkura stund] mjǫk lengi *JKlm.* 10. sænginni] kerrunni *Jlm; sakn. K.*

þetta giort situr hun ok dreyper a uarer honum þar til er hann ser upp sinum augum ok sem hann ser þessa iungfru þa uar lokit hans angri ok trega ok æigi þottizt hann ser neins meins kenna edr siukleika. helldr tok hann sinum badum hondum um hennar liosa likam ok kysser hana med mikille blidu En hun leggur sina miuku fingur um hans breida hals ok suo

Digitized by Google

„Gefið upp þetta at sinni, því (at) þessa hluti byrjar ekki fram at fara í várri návist, heldr gangið nú heim at sinni í yðra skemmu!“

Jungfrúin gørir nú, sem erkibiskupinn býðr, þótt henni þætti mikit fyrir. Gengr hon nú heim í kastalann ok lætr, sem ekki hafi í orðit. Varð nú ok engi maðr varr við þetta, sá sem í kastalanum var.

Ferr nú konungsdóttir hinar næstu VII nætr til móts við Rémund ok bindr um hans sár, græðandi hans hjartafár. Hefir hon ok svá ágæt smyrsl, at

1. Gefið—þetta] Hættið nú *(sakn. h)* þessum leik *fhJ Klm.* 1—2. þessa—návist] þetta *(þat K)* er eigi *(ekki lm)* gøranda at *(sakn. J)* mér sjánda *(ásjánda J) JKlm.* 2—3 gangið—skemmu] gangið *(gangi þit JK)* heim *(sakn. J)* í yðra *(ykkra JK)* skemmu *(fyrst at sinni till. Jlm) JKlm.* 4. Jungfrúin—býðr] Hon svarar: „Svá skal vera“ *h;* Hon gørir nú *(ok svá till. J;* svá *till. K),* sem hann beiddi *JK lm.* 5. fyrir] *sakn. J; härefter tillägges:* **en honum** *(henni! l)* **þó meira** *JKl.* hon] konungsdóttir *fJKlm.* heim] *sakn. hK.* 6. kastalann] sinn kastala *flm;* kastala sinn *K.* orðit] gørz *lm.* 7. maðr] *sakn. hKlm.* þetta] hennar *(þeira K)* burtferð *fJKlm.* 9. hinar—nætr] *så fJK;* næstu VII nætr *a;* um næstu III nætr *l;* um nætr III næstu *m.* 9—10. til—Rém.] *sakn. lm.* 10. ok—um] græðandi *h;* ok græðir *lm.* 10—11. græðandi—hjartafár] *sakn. fhKm;* ok grær hans sár *J;* ok hjartafár *l.*

skemta þau ser leinngi. nu geingr erkibyskup at þeim ok mællti. hættid nu þeim leik at sinne þuiat þetta er eigi gioranda helldr gangit j ydra skemmu Hun sagdi at suo skylldi uera þo at henne þætti mikit. en þo honum meira myklu. gengr hun nu i sina skemmu ok lætur litt a ser finna. uard ok eingi madur uit þetta uar sa er i kastalanum uar. fer kongs dotter

4. sagdi] sagdzi *G.*

Digitized by Google

hvert þat sár, sem þeim var á riðit, var gróit innan VII nátta, ef manni eða kvikindi var lífs auðit. Var ok Rémundr alþingis gróinn, þá er þessi tími var úti, svá at hann mátti fullvel bera sik, hvert er hann vildi.

Þá mælti keisarason Rémundr við jungfrúna: Nú skal ek þess spyrja yðr, mín hjartans elskuliga, sem mik hefir lengi forvitnat: „Hvert er yðart nafn? Ok mundi margr at spurt hafa, þó (at) minni hluti ætti saman at sælda.“

1. hvert—sár] hvar *Jlm;* hvat sári *K.* 2. var] væri *lm.* lífs auðit] eigi *(ekki lm)* dauði ætlaðr *Jlm;* líf ætlat *K.* 3. alþingis] *sakn. fJKlm.* þá er] áðr *K;* áðr en *lm.* 4. úti] liðinn *J.* fullvel] *sakn. fK;* vel *Jlm.* 5. er—vildi] sem vildi fara *K.* 6. keisarason] *sakn. fhJKlm.* við] til *K.* jungfrúna] konungsdóttur *fJKlm.* 7. yðr] *sakn. lm.* hjartans elskuliga] hj. elskulig *a;* hjartalig *(-a m)* frú *hlm;* frú *JK.* 8. sem—forvitnat] sem *(at J)* mér er *(hefir h)* mikil forvitni á *(verit till. h) hJKlm.* 9. at—hafa] fyrr frétt hafa *J;* fyrr *(fyrri K)* hafa *(at till. K)* frétt *Klm.* 9—10. þó—sælda] **ef minn hlut hefði átt** *JKl; sakn. m.*

þangat enar. næstu VII nætur til motz uit Remund ok grædande hans sar. hefer hun ok suo a gæt smyrsll
6va at sa uar gr[oe]nn innan VII natta ef væri audit suo at hann matte hræra sig huert er hann uillde. Nu skal eg þess fretta ydr er mer hefer leingi foruitne a uerit sagdi Remund min hiartanliga fru ok mundi margr þo þessa spurt hafa edr huert er nafnn ydart. kongs dotter suarar. Uist ertu madur ecki foruitin. en nafnn mitt er v vænt eg heiter Elena. þa tekur Remund fru

1. motz] mozt *G.* 6. hiartanliga] hiartādliga *G.*

Digitized by Google

Konungsdóttir svarar: „Mitt nafn er mjǫk úvant. Ek heiti Elina.“

Þá tekr junkeri Rémundr jungfrú Elinu ok setr í kné sér, hana kyssandi. Ok hon er sínar hendr um hans háls hjartaliga leggjandi, honum með miklu blíðlæti yfrit marga sæta kossa með frábærum frygðarmálum gefandi, með meiri list, dygð ok hæversku, en nǫkkur ǫnnur mætti slíkt vera veitandi.

Ok millum annarra orða mælti jungfrúin við Rémund: „Nú mun ek upp gefa at koma til yðar

---

1. Konungsd. svarar] Þá *(„Já,“ l)* segir konungsd. *JKl; härefter tillägges:* **Ekki ertu mjǫk fréttinn,** *(en till. Klm) JKlm.* Mitt—úvant] *sakn. J.* mjǫk] *sakn. hK.* 2. Ek] því at ek *K.* Elina] *så ahJlm.; Elena fK.* 3. jungfrú] *så K;* jungfrúna *a;* frú *Jlm.* Elinu] Elína *al;* Elena *m;* Elinam *J;* Elenu *K.* 4. setr] hana *till. l.* hana kyssandi] ok kyssir hana *JKlm.* 4—5. Ok—leggjandi] en hon í *(á lm)* móti *(mót m)* leggjandi sínar hvítu hendr um hans *(háls m)* háls *(honum m) JKlm.* 5—7. honum—gefandi] blíðliga gefandi honum sæta kossa *(með frábærum frygðarmálum till. JK) JKlm.* 8. dygð] *sakn. JKlm.* hæversku] kunnáttu *lm.* ǫnnur] jungfrú *JKlm.* 8—9. mætti—veitandi] kynni slíka dygð at veita *JKlm.* 10. orða] hluta *fJKlm.* jungfrúin] frú Elína *(Elín K;* Elena *m) JKlm.*

Elenv ok setti hana a hne ser ok. minnizt uid hana. En hun tekur [þessu] med mikille blidu ok hiartanligre elsku en nockur megi þat suo med ordum inna. ok millum annara orda þa mællti. kongs dotter uit Remund. nu ma ek upp gefa at koma til yduar fyrst at sinne En nv skulu þer sækia mik heim. suo at þat megi eingi madr vita. Þa mællti Remund giarna

Digitized by Google

fyrst at sinni, en nú megu þér sækja oss heim, ef yðr svá líkar, svá (at) engi verði víss."

Þá svarar Rémundr: „Gjarna vilda ek fyrir
12v mitt líf ‖ aldri við yðr skilja, ef ek mætta ráða. Ok gef nú góð ráð, at ek mega yðr heim sækja án hvers manns vitundar!"

Þá svarar konungsdóttir: „Ek gef þar til gott ráð. Ek skal fá yðr þá náttúrusteina, at engi skal sjá yðr né yðra kumpána, ef þér hylið þá með yðarri hendi."

Þá svarar Rémundr: „Herra guð launi yðr

---

1. megu] skulu *JKlm.* 2. svá líkar] sýniz svá *JK;* lítz svá *lm.* engi—víss] engi maðr viti *f;* þat megi engi *(maðr till. h)* vita *(sjá h) hJKlm..* 3—4. fyrir—líf] *saknas hJKlm.* 5. Ok—ráð] En hver *(hvert h)* ráð gefi þér mér *(sakn. h)* til þess *(sakn h) hlm;* En hvert ráð *(därefter lucka i K;* megi þér gefa til þess *till. J) JK.* mega] svá *till. lm.* heim sækja] finna *fJlm.* 5—6. án—vitundar] at *(ok J)* yðrir menn verði eigi varir við *Jlm.* 7. Þá—konungsd.] Hon svarar *fJ.* 7—8. gef—ráð] kann *(gott till. h)* ráð til þess *fhJ;* kann þar gott *(góð m)* ráð til at gefa *lm.* 8. þá] *så fhJlm; sakn. a.* 8—9. engi—yðr] yðr sér engi maðr *f;* þik skal engi *(maðr till. hlm)* sjá *(mega sjá lm) hJlm.* 9. né—kumpána] *sakn. fh;* né yðra *(þína J)* félaga *Jlm.* með] í *fhJlm.* 10. yðarri hendi] yðrum höndum *flm.* 11. Herra—launi] Guð þakki *hJlm.*

---

uillda eg alldre uit ydr skilia ef eg mætta rada. En hver rad gefi þer til þess er þetta ma. uerda nog rad kann eg til þess seger kongs dotter. eg skal fa þer þa naturusteina at þig skal eingi madr. sia ef þu hylur þa med þinne hende. þa suarar Remund gud þacki ydr fyrer ydra dygd ok æru ok alla hæuisku er þer ueitit mer. Mun þat ok skemteligt at koma j

---

7. mer] mik *G.*

Digitized by Google

góð ráð ok alla þá hæversku ok dygð, sem þér hafið mér tját. Mun ok mjǫk skemtiligt at koma í yðart herbergi."

Nú gengr konungsdóttir heim í kastalann, en sendir náttúrusteinana með fyrr sagðri meyju, hver henni jafnan fylgði.

Nú sat Rémundr í sínu herbergi með sínum félǫgum, drekkandi ferskan drykk við mikilli gleði, ok hefir nú tekit fullkomliga aptr sitt afl ok vænleik með frábærri list ok hæversku. Vitjar erkibiskupinn hans jafnan, fagnandi hans heilsu. Þykk-

---

1. góð—dygð] alla *(fyrir yðra J)* dygð *(ok hæversku till. Jl) Jlm.* 1—2. sem—tját] *sakn. hm;* er þ. h. m. birt *(ok elskulig ráð till. l) Jl.* 2. Mun—mjǫk] Ok þat mun *h;* Mun þat ok mér *l;* Mun þat mér ok *m.* at koma] *så a*[1]*; nästan oläsl. a.* 2—3. Mun—herbergi] *sakn. J.* 4. kastalann] sitt *(sin J)* herbergi *Jlm.* 5. sendir] **Rémundi** *till. fhm;* honum *till. J;* junk. Rém. *till. l.* náttúrusteinana] þá náttúrusteina *(steina h),* sem *(er J)* fyrr var frá sagt *hJlm.* 5—6. með—fylgði] með þeiri þjónustumey *(jungfrú h),* **er** *(sem l)* **henni dyggiliga** *(bezt h)* **þjónaði** *(ok henni hafði jafnan þangat fylgt till. Jl) hJl;* með þeiri þjónustumey, er fyrr var getit *m.* 6. jafnan fylgði] *så a*[1]*; delvis oläsl. a.* 7—8. með—félǫgum] ok hans félagar *(þénarar m) hJlm.* 8. drekkandi—gleði] glaðir ok kátir, skemtandi sér með *(við J)* góðan *(vænum l;* ágætum *m)* drykk *hJlm.* 9. ok—tekit] Tekr *(Tók J)* Rém. nú *(sakn. h) fhJ;* Nú tekr junk. Rém. *lm.* fullkomliga] skjótt *f; sakn. hJlm.* sitt] *sakn. lm.* 9—10. vænleik] v. sinn *h;* sinn v. *J.* 10. frábærri] *sakn. hJlm.* hæversku] kurteisi *hJ.* 10—11. Vitjar—jafnan] Kemr erkib. þangat *(jafnan til hans f;* þar jafnan *J) fJlm;* Erkib. kom þar jafnan *h.* 11. fagnandi—heilsu] ok þykkir honum nú gott at sjá Rém. *J;* ok þykkir vel um fara *lm.*

---

yd[u]art herbergi. nu geingr kongs dotter heim j sin lopt. En sender Remundi steinana med sinne þionustu mey þeirri er henne dyggliga þionade ok henne hafde þangat fylgt iafnan. nw situr Remund j sinu

Digitized by Google

iz hann ok øngvan mann jafnreisuligan sét hafa sakir vaxtar ok vænleiks, listar ok kurteisi ok margra annarra ástgjafa, sem guð hafði honum veitt fram yfir alla honum samtíða. Samson var hann líkr at aflinu, Absalón at fegrð, Ektor at riddaraskap. Málsnild hafði hann Aristótélis; blíðu ok lítillæti hafði hann fyrir hvern mann fram með heiðarligu framferði til guðs.

1. jafnreisuligan] jafnreisugan *a*; slíkan *fh*; þvílíkan *Jlm*. 2. listar—kurteisi] *sakn. m*. 3. annarra ástgjafa] a. atgerða *J*; lista *m*. 4. veitt] gefit *hJl*. fram yfir] um fram *hJlm*. honum] þá *(sakn. hJ)*, er honum váru *hJlm*. Samson] *så afhlm*; Samsun *J*. 5. aflinu] *så af*; afli *hJlm*; *härefter tillägges:* **Salámón** (Salómón *fhm)* **at vitrleik** (-num *f*; vízku *J) fhJlm*. Absalón] *så lm*; „Afsalon“ *a*; „Apsalon“ *fJ*; „Absolon“ *h* fegrð] vænleik (-num *f) fhJlm*. 6. riddaraskap] ok málsnild *till. lm*. Málsnild—Aristótélis] „Aristotilis“ (-eles *h)* at málsnild (málsnilli *h*; blíðu *l) hJl*. 6—7. blíðu ok] *sakn. l*. 7. fyrir—fram] yfir (fyrir *J)* hvern mann *hJlm*. 8. heiðarligu] góðu *Jlm*. til guðs] *så a*; *sakn. fJ*; til enda (með mǫrgum góðum gerðum *till. l) lm*.

herbergi ok hans felagar glader ok kater skemtandi ser med godan dryck. tekur Remund nu skiot aptur sitt afll ok uænleik med list ok kurteise. kemur erkibyskup. þar iafnan ok þicer honum gott at sea Remund ok þikizt eingan slikan sed hafa saker uaxtar ok vænleigs listar ok kurteise ok margra annara ast giafa er gud hafde gefit honum um fram adra menn honum samtida. þuiat. Samson uar hann at afli likur. En Salamon at uiturleika. Afsalon at vænleikanum. Ecktur at. riddara skap en malsnilld hafdi hann af
6ᵛb Aristotu|luss(!). blidu ok litelæte hafde hann um fram huern man[n ok] huers dagligar godar fram ferdir. Nu

Digitized by Google

Kap. 26.

Þat er nú einn dag, at Rémundr kallar til sín Víðfǫrul ok Berald ok segir svá: „Forvitnar ykkr ekki at koma í skemmu konungsdóttur?“

„Hvat mun þat varða?“ segir Víðfǫrull. „Ekki er víst, at þat gangi at okkrum vilja.“

Þá svarar Rémundr: „Ek skal nú þetta veita ykkr.“ Segir þeim nú, hvar komit er. Fær nú sinn stein hvárum þeira.

Ganga þeir svá út af herberginu. Léttu eigi, fyrr en þeir koma í skemmu konungsdóttur. Gengu þegar inn í þetta hús.

---

3. Víðf.] þá Víðf. *J.* segir svá] mælti við þá *Jlm.* 3—4. Forvitnar—ekki] Er ykkr engi *(ekki h)* forvitni *(á till. Jm) fhJlm.* 5. Hvat—varða] *så af;* **Hversu** *(Hvernin hlm)* **má þat verða** *Jhlm.* 6. gangi] verði *J.* vilja] *Härefter tillägges:* þó vit viljum gjarna jungfrúr gilja *h;* **en gjarna vildum vit** *(nú till. J)* **jungfrúr** *(jungfrú J)* **gilja** *Jl;* en gjarna vildu þeir jungfrúrnar sjá *m.* 8. Segir] hann *till. Jl.* Segir—er] *sakn. fhm.* Fær] ok fær hann þeim *Jl;* fær hann *m.* 9. sinn] *sakn. l.* hvárum] *så hJ;* hverjum *aflm.* 10. Ganga—svá] Ganga síðan *fhlm;* ok ganga *J.* herberginu] sínu herbergi *hJm;* sínum herbergjum *l.* 11. skemmu konungsd.] kastala konungsd. *(ok í skemmuna till. f) fh.* 11—12. Gengu—hús] *så a; saknas fhJlm.*

---

er þat einn dag at Remund kallar a þa Vidforul ok Berall(d) ok mællti er ykkur [eingi] foruitne a at koma j skemmu kongs dottur. huad mun þat uarda. seger Vidforull ecki man þat at [o]ckrum uilia ganga seger Uidforull ok giarna uilldum vit jungfrvr gilia ef fazt mætti. þa mællti Remund eg skal [þetta nu] veita ydr(!) ok seger þeim nv huar komit er. ok fær sinn stein huorum þeirra ok ganga nu sidan vt af sinu herbergi

Digitized by Google

Þat var allt laugat innan með rauðu gulli ok með meira hagleik gørt, en fáfróðir menn megi skynja eða frá segja. Svá góða lykt hinna dýrustu jurta gaf þat af sér, at þeir hugðuz í paradís komnir vera. Svá mikil birti var þar, at hneppiliga mátti í gegn sjá fyrir þeim steinum, sem þar lýsti bæði nátt og dag, svá at aldri var myrkt.

Hér sá þeir margar mektugar jungfrúr við ríkum búnaði. Hin væna ok ríkborna ok æruverðuga jungfrú Elína sat á einum stóli, gørum með brendu

---

1. Þat—innan] Hon var ǫll *(sakn. lm)* lǫgð *(*innan lauguð *Jlm) fJlm.* rauðu] *så fJ*; rauða *alm.* 2. gørt] gør *fJlm.* 2—3. megi—eða] kunni *fhJl;* kunna *m.* 3—4. Svá—sér] Þar með kendu þeir svá sætan ilm *f (jfr* „thr mz kyndu their sva sætan ilm" *Bur. Lex.);* Þá fylgði ok með sætr ilmr, svá *J*; með svá miklum *(ágætum h)* ilm *hl; sakn. m.* hinna—jurta] *så* a[1]; „ena" dyrustu „jurttar" *a.* 4. hugðuz] þóttuz *hJl.* 4—5. at—vera] at þ. þóttuz í p. k. v. *f (jfr* „at their þottuz i Paradijs komner vera" *Bur. Lex.); sakn. m.* 5. vera] *sakn. hJ.* 5—6. hneppiliga—sjá] þeir þóttuz varla *(*ekki *hlm)* mega *(*geta *lm)* i móti líta *(*litit *lm) hJlm.* 6. gegn] gegnum *a.* fyrir—steinum] sakir *(*þeira *till. J)* náttúrusteina *Jlm.* 7. lýsti] *så aJ;* lýstu *hlm.* nátt—dag] nætr ok daga *Jlm.* svá—myrkt] *sakn. J.* 8. margar—jungfrúr] margar jungfrúr, mjǫk frǿðar *f;* mjǫk *(*ok líka *l;* ok *m)* margar jungfrúr *Jlm.* 8—9. við ríkum] með ágætum *(*ágætligum *m) fJlm.* 9—10. Hin—sat] Hér með sá þeir, hvar jungfrú *(*hin ágæta *f;* hin væna frú *l)* Elína sat *(*sitr *f) flm;* Hér með sá þeir Elínu *(*hina vænu Elínu *J;* vænu *till. h)* sitjandi *(*Sat hon *J) hJ.* 10. einum] vænum *m.* gørum] Hann var gørr *fJlm;* gørr *h.* 10—152, 1. með—gulli] af hvítu silfri ok *(*en *h)* laugaðr í *(*af*(!) m)* rauðu *(*-a *lm;* gulli *J)* gulli *(*rauðu *J) fhJlm.*

---

ok lettu eigi fyrr sina ferd en þeir komma j skemmu kongs dottur.

(Þ)esse skemma uar allt lagt jnnán med rauda gull[e] ok gior med meira hagleik en fa froder menn

Digitized by Google

gulli ok grafinn með virðuligum hagleik. Með svá rikum búnaði var hon, at heimskum mǫnnum má úmǫguligt þykkja frá at segja, útan eitt, at hinn rikasti konungr mátti hneppiliga kaupa hann með ǫllu sinu gulli. Þat þótti þeim ok frábært, hvat frið ok fǫgr hon var skǫpuð af guði með ógurligri list ok hæversku, sem guð hafði henni gefit, því (at) þat mátti með sǫnnu segja, at engi lifandi manna mundi svá sjúkr eða sárr í hug eða líkama, at eigi

---

1. ok—hagleik] með miklum *(ágætum f)* hagleik gørr *fhJ*; *sakn. l;* með meira hagleik, en fáfróðir menn mætti um tala *m.* 1—2. Með—hon] Hon hafði svá *(sakn. h)* ágætan *(dýran f)* búnað *fh.Jl.* 1—7. Með—gefit] *sakn. m.* 2—3. heimskum—þykkja] eigi er heimskum manni máttuligt *(mǫguligt h) hJ;* ekki er fáfróðum mǫnnum mǫguligt *l.* 3. útan—at(2)] þó at *f;* ok þótt *hJl.* 4. mátti—hann] m. hn. k. hana *a;* vildi kaupa hann *(hennar búnað hJl) fhJl.* 4—5. með—gulli] fyrir allt sitt gull ok silfr *f;* m. ǫ. s. silfri *l; härefter tillägges:* þá fengi hann þat *(sakn. f)* eigi *(ekki h)* gørt *(því heldr f;* at heldr gørt *J;* því heldr gørt *l) fhJl.* 5. hvat] hversu *fJl.* 6. af guði] *sakn. fJl.* ógurligri] *så a; sakn. Jl.* 7. hæversku] náttúrugjǫfum *Jl.* gefit] gørt *J.* 7—153, 2. því—sæi] því at þ. m. m. s. s., at aldri var svá sorgfullr maðr, ef hana næði at sjá ok hennar fǫgru ásjónu, at eigi mundi tapat hafa sínum trega ok angri, en fengit í móti gleði ok skemtan á marga vega *J; (delvis liknande i fh); sakn. lm.* 9. eigi] *så fhJ; sakn. a.*

---

kunnv fra at segia. Þa fylldi ok med feskum jlm suo at þeir þottuzt j paradijs komner birte uar þar ok suo mikil at þeir þottuzt ualla geta litit jmoti. af þeim naturu steinum er lystu bædi nætur ok daga suo at alldre uar þar myr[gt.] Þar sæ þeir margar meyiar helldr fridar. med æ gætum [bu]nade. Her næst sia þeir huar en uæna Elena situr [æ] sinum stole hann u[ar] gior af huitu fils beine og logade allur med raudu gulle ok med myklum hagleik gior. hun bar

Digitized by Google

mundi þegar tapa angist ok trega, en taka í staðinn gleði ok gaman, ef hana sæi.

Nú víkr junkeri Rémundr at jungfrúnni, henni kunnigt gørandi, at þeir eru þar komnir. En jungfrúin þegar upp stǫkkvandi, sínar tvær meyjar við sér kallandi ok svá út af skemmunni gangandi ok í eitt herbergi, við miklum meistaradom pentat ok víða gulli lagit. Setz jungfrúin niðr í eitt ágætt sæti ok junkeri Rémundr hjá henni.

---

3. víkr] gengr *fhJlm.* jungfrúnni] konungsdóttur *Jlm.* 3—4. henni—gørandi] ok segir *fh;* ok gørir henni kunnigt *Jlm.* 4—5. En—stǫkkvandi] Sem *(*En er *h;* **Ok sem** *Jlm)* **hon** *(*jungfrú *h;* jungfrú Elína *lm)* **vissi** *(*veit *f)* **þat**, þá *(sakn. fh)* stendr hon upp *fhJlm.* 5—6. sínar—kallandi] ok kallar með sér þær *(*hinar *f;* ii hinar *J)* **fegrstu** meyjar *fJlm.* 6. svá—gangandi] gengr *(*ganga *J)* út *(*nú *lm)* af skemmunni *(*sinni skemmu *f) fJlm.* 7. herbergi] lítit herbergi *hm;* **lítit herbergi ok** *(sakn. l)* **mjǫk ágætligt** *Jl.* við —meistaradom] *(*því at *till. Jl)* þat var ágætliga *(*fagrliga *lm) Jlm.* 8. víða] *sakn. lm.* gulli lagit] gulllagt *J.* Setz jungfrúin] Hon setz *(*settiz *J) fhJlm.* ágætt] dýrligt *Jl; sakn. m.*

---

suo a gætan bunat at ualla ma. þat vitur madr skilia. ok þo at hinn rikazti kongr hedan ur nordurhalfunne uillde kaupa hann. þa feingi hann þat (eigi) giort med ollum sinum audæfum. þotte honum þat frabært huersu fogur hun uar skoput ok naturligt hennar atferle uar allt. ok huersu heidarliga hegdan hun bar a sinum likama ok gud hafdi henne led um fram adrar junfrur þuiat þat matte med sonnu segia at aldre uar suo sorgar fullr madur [at] eigi munde burt hans angur ok tregi allur ef hann næde þessa fru at lita. En

---

6. bar] *så eller möjl.* var *G.*

Digitized by Google

Þá mælti konungsdóttir við meyjarnar: „Nú skulu þit vera mér dyggvar ok sjálfum ykkr.“

Þær segja, at svá vera skuli.

Þessu næst láta þeir félagar sjá sik.

Þá mælti konungsdóttir: „Nú skulu þit fá ykkr fríða unnusta, því (at) eigi munu vildari fáz.“

Þær segjaz hennar ráðum gjarna vilja fram fara.

Setjaz þeir félagar niðr hjá þessum meyjum ok skemta sér við þær, en junkeri Rémundr skemtir sér við konungsdóttur.

---

1. mælti - meyjarnar] talaði hon *(frúin l)* svá til sinna meyja *Jlm.* 2. ok] svá *till. fJlm.* sjálfum] *sakn. lm.* 3. segja—skuli] játa því ljúfliga *(nú gjarna f) fh;* segja, at svá skal vera *J.* at] *så J; sakn. alm.* 4. Þessu næst] Þá *fJlm.* félagar] *sakn. Jlm.* 5. Þá] Síðan *Jlm.* 6. fríða] hæverska *J;* ferska *lm.* fáz] finnaz *Jlm.* 7—8. segjaz—fara] segjaz *(segja at så J)* gjarna vilja hlýða *(hlíta J)* hennar forsjá *(um þetta,* **því at þat mun okkr vel duga** *till. Jl) Jlm.* 9. þessum] sínum *lm.* 10. við þær] þar *J; sakn. lm.* en] er *J.* 11. við konungsd.] við vænu Elínu *J;* hjá *(við m)* Elínu konungsd. *lm.*

---

fengi jmot gledi ok frygd j sinu hiarta medur æru ok elsku. Nu geingr Remund at kongs dottur ok giorer henni kunnigt at þeir felagar væri þar komner þuiat einngi madur sæ þa. En sem iunfrv Elena visse þat þa stendr. hun upp ok moti þeim ok þær tuær iunfrvr er fridaztar woru ok gengv sidan burt af skemmunne ok j eitt litid herbergi mi ||

---

5. þær] þ"æ *G.* 7. mi] *Här lucka i G (ett blad fattas).*

Digitized by Google

Líðr nú svá fram langa tíma, at þeir skemta sér náliga hvern dag í skemmunni, en eru heima um nætrnar. Þykkir þeim nú mjǫk gleðiligt um sinn hag.

Látum þá nú leika, sem þá lystir at sinni, en víkjum sǫgunni til konungsins!

Kap. 27.

Svá bar til einn dag, sem konungrinn sat í sinni hǫll við sínum mǫnnum, drekkandi með mikilli list ok gleði, at þat var til tíðenda, at upp lukuz dyrr hallarinnar. Því næst gengu inn XII menn, ungir ok vænir, við sendimanna búningi, berandi í hægrum hǫndum laufgaða kvistu af olíutrjám, konunginum heiðarliga heilsandi ok svá segjandi: „Jésús Kristr, sá er ǫllum hlutum stýrir ok ræðr, geymi yðr ok allt yðart ríki ok yfir allt

---

2. náliga—skemmunni] þar náliga *(iðuliga lm)* hvern dag *hJlm.* eru heima] *sá fhJm;* eru nú heima *l;* heim *a.* 3. nætrnar] *sá a;* nætr *fhJlm.* 3—4. mjǫk—hag] gleðiligt sitt líf *J;* vel at fara *lm.* 5—6. Látum—konungsins!] Nú *(Verðr J)* verðr *(hér J)* hér *(nú J)* frá at hverfa, en þar til at *(sakn. m)* taka, sem konungr sitr undir drykkjuborðum *(einn dag till. l) Jlm.* 8—11. Svá—dyrr] Þá *(Þat h;* Nú *lm)* verðr þat *(nú h)* til tíðenda *(einn dag till. lm)*, at upp spretta *(lúkaz h)* hurðir *(dyrr h) hJlm.* 11. Því—gengu] Ok ganga þar *fJlm;* Gengu þar *h.* 12. ungir—vænir] *saknas fhJlm.* við] með *fhJlm.* búningi] búnaði *fhlm.* 13—14. berandi—olíutrjám] Þeir hǫfðu allir olífukvistu *(-kvisti lm)* sér *(í lm)* í *(sínum lm)* hǫndum *Jlm.* 14—15. konunginum—segjandi] gangandi *(Þeir ganga fJlm)* fyrir konung *(-inn lm)* ok kvǫddu *(kveðja fJlm)* hann *(vel ok till. fJlm)* kurteisliga *(segjandi till. h;* hæverskliga *Jlm) fhJlm.* 15—16. Jésús—ok(1)] Sá guð, er *(sem h)* ǫllum heimi *hJlm.* 16. geymi] hann geymi *m.* allt(1)] *sakn. hJ.* yfir] um *Jlm.*

Digitized by Google

fram yðra vænu dóttur! Einn ágætr junkeri, Geiraldús, sonr konungsins af Sikiley, sendir yðr guðs kveðju ok sína ok þat með, ‖ at hann vill með 13r
sæmd púsa yðra dóttur. Vili þér eigi þat, þá ætlar hann at yfirvinna yðr ok með oddi ok eggju brenna allt ok bæla, en drepa sjálfa yðr, því (at) honum er lítit fyrir yðart ríki at vápnsækja, sakir þess at hann er svá ágætr riddari, at hann óttaz øngvan í verǫldu. Ok segið skjótt, hver svǫr þér gefið hér til!“

Konungrinn segir: „Vel ok skǫruliga flytr þú erendi yðars herra ok hǫfðingja, svá at þér meguð af ǫllum hæverskum mǫnnum hafa þǫkk fyrir. Ok verið guði vel komnir með oss svá lengi, sem yðr gott þykkir! En vér viljum tala við vára dóttur ok vita hennar vilja hér um.“

---

1. vænu] *sakn. J;* ágætu *lm.* 1—2. Einn—Sikiley] Hinn ágæti konungsson, Giraldús, af Sikiley *J;* Sá hinn ágæti konungsson, sonr konungsins af Sikiley, er Geiraldús *(„Geirallus“ m)* heitir *lm.* Geiraldús] *sá af;* Giraldús *h.* 2. sendir] hann sendi *(-ir m) lm.* 2—3. guðs—sína] *sá ak;* kveðju *fJlm.* 3—4. með(2)—dóttur] fá yðra dóttur með sæmd ok sóma *(virðing f) fJlm.* 4. Vili—þat] En ef þér neitið því *m.* 5. yfirvinna—ok(1)] **herja á yðart ríki *(ok eyða allt till. f) fJlm;*** eyða allt yðart ríki *h.* með—eggju] *sakn. lm.* 6. bæla] bræla *l.* 7. fyrir] *sakn. m;* því *till. J.* yðart—vápnsækja] at vinna yðart ríki *Jlm.* 7—8. sakir—er] Er hann ok *Jl;* En hann er *m.* 9. øngvan] mann *till. Jlm.* verǫldu] allri *till. J.* 9—10. hver—til] hverju *(hversu J)* þér vilið svara *fJlm.* 11. ok skǫruliga] *saknas fhJlm.* 12. erendi] orð *lm.* herra ok] *sakn. fJlm.* 12—14. svá—fyrir] ok þǫkk skal ek *(sakn. m)* yðr fyrir kunna *(svara l; sakn. m) fJlm.* 14. guði—oss] hér vel komnir *fh;* vel komnir hér með oss *Jlm.* 15. yðr—þykkir] þér vilið *fhJlm.* vér viljum] ek mun *f;* ek skal *hJlm.* við] með *Jlm.* 15—16. vára dóttur] dóttur mína *fh;* mína dóttur *Jlm.*

Digitized by Google

Nú gørir konungr svá, at hann gengr til jungfrúnnar ok erkibiskupinn með honum ok II kórónaðir konungar ok IV hertugar. Þessir váru allir hinir æztu yfirráðgjafar konungs. Ok þegar sem konungr kemr í skemmuna, stendr jungfrúin upp á móti honum ok fagnar honum með hinni mestu blíðu ok ǫllum þeim, sem við honum gengu. Síðan leiðir hon fǫður sinn til sjálfs síns hásætis, en hon setz niðr annars vegar frá konunginum.

Sem konungr hefir nú niðr setz, byrjandi sitt mál, segjandi sinni dóttur af sendiboðum Geiraldi konungssonar, biðr hana nú til svara slíku, sem hon vill.

Konungsdóttir segir: „Þat er fyrst yðr at segja, at þenna konungsson vil ek með øngu móti eiga, ef ek ræð, sem ek skal ráða, elligar munu vandræði af standa. Undrumz vér ok, minn kæri faðir,

---

1. Nú—gengr] Konungr gengr nú *f;* Nú gengr konungr *J.* 1—2. jungfrúnnar] dóttur sinnar *f;* sinnar dóttur *Jlm.* 4. hinir—konungs] hans hinir *(sakn. m)* hæstu *(helztu lm)* ráðgjafar *Jlm.* þegar] *sakn. fhJlm.* 5. jungfrúin] hin væna *(frú till. lm)* Elína *Jlm.* 6. honum(1)] fǫður sínum *J.* hinni mestu] mikilli *fJlm.* 7. við] með *fJlm.* 8. sjálfs] *sakn. Jlm.* hásætis] sætis *hm.* 9. annars—konunginum] hjá *(á aðra hǫnd flm)* honum **ok** *(þar till. lm)* **erkibiskup** *(-inn lm)* **hjá** *(á aðra hǫnd f)* **henni, en konungar ok hertugar út** *(á á(!) f)* **frá** *(aðra hǫnd f)* **konungi** *(-num Jlm) fJlm.* 10—12. Sem—konungssonar] *så a;* Byrjar konungr *(-inn l)* sitt *(mál* **ok** *till. l)* erendi ok segir dóttur sinni *(alla sǫgu till. lm) Jlm.* 12. biðr] *så a;* ok biðr *fhJlm.* til] *sakn. fJlm.* slíku] *sakn. J;* þvílíku *l.* 14. Konungsd. segir] *sakn. Jlm.* 15. með—móti] eigi *fhJ;* ekki *lm.* 16. ræð—ráða] *så a;* skal ráða, sem ek skal *(má m)* því *(sakn. fJ)* ráða *fJlm.* 16—17. munu—standa] mun standa til mikils váða *(vanda lm) Jlm.* 17—158, 1. Undrumz—ef] þykki mér **ok** *(nú m)* undarligt, at *Jlm.*

Digitized by Google

ef þér hræðiz at berjaz við einn ágætan konungsson, þótt hann sé mjǫk mektugr, svá marga dýra hǫfðingja sem þér hafið vápnsótta. En þótt hann sé maðr hraustr, þá hefir hann eigi at gøra í móti yðrum ríkdómi. Nú hafið mitt ráð! Ok mun yðr þat vel duga. Ok lyptið af ǫllum yðrum stórborgum her til móts við þenna konungsson, ok væntir mik, at þér munuð heilbrigðir heim koma. Verði yðr ok nǫkkur vandræði, þá heitið mik þessum konungssyni, því at heldr vil ek þat, en hann gøri yðr nǫkkut grand. En þess mun eigi við þurfa, því (at) guð mun meina okkart samband."

Nú samþykkir konungr þetta og hans ráðgjafar. Þótti þeim nú víss sigrinn, sem áðr óttuðuz úsigrinn.

Síðan vendir konungr aptr til sinnar hallar, segjandi sendiboðum sín erendislok: „Ok segið

---

1. þér hræðiz] þér æðriz *J;* hafa æðru *lm.* 1—5. einn—ríkdómi] *så a;* einn lítils háttar konungsson hjá yðr *f;* þenna mikla mann *h;* **einn konungsson ok** *(*þó *till. lm)* **lítils háttar hjá yðr** *Jlm.* 4. hraustr] hraust *a.* 5. mitt] mín *Jlm.* 5—6. Ok—duga] *sakn. fJ;* því þau munu vel duga *lm.* 6—7. lyptið—her] í stað búið þér her *f;* búiz í stað *J;* búið í stað her *lm; härefter tillägges:* út af yðru ríki *fJlm.* 8. at] *så fJlm; sakn. a.* munuð—koma] m. heilir heim koma *f;* komið *(*munuð koma *lm)* heilir heim *Jlm.* 8—9. Verði—vandræði] En ef yðr er við nǫkkurum váða hætt *Jlm.* 9. þá] þá | þá *a.* 9—10. mik—konungssyni] heldr þessum konungssyni ást *J.* 10. því at] *sakn. J.* 10—11. hann—yðr] þér *(*hljótið eða *till. f)* fáið *fh.* 11. nǫkkut] *sakn. hJlm.* 12. því (at)] *sakn. lm.* meina] banna *fJlm.* samband] *så af;* ástarband *Jlm.* 13. þetta] þessu *J.* 16. Síðan—hallar] Eptir þat (þetta *flm)* gengr konungr *(*heim *till. fhlm)* í sína hǫll *fhJlm.* 17. segjandi sendiboðum] ok segir *(*sagði *h)* sendimǫnnum *fhJlm.* sín erendislok] hvert verða mun erendi þeira *J;* sín erendi, hver verða *(*vera *m)* mundu *lm.*

Digitized by Google

yðrum herra, at hann bíði vár, ok heri eigi á várt ríki, fyrr en vér komum til móts við hann.“

Sendimenninir verða nú ákafliga reiðir, hafandi sik í veg ok léttandi eigi, fyrr en þeir finna sinn herra, segjandi honum sín erendi ok þar með, at konungr ætlar þar at koma innan hálfs mánaðar með allan sinn her. „Ok bað hann yðr at bíða sín ok herja eigi á hans ríki, þar til (er) hann kemr.“

Þá segir Geiraldús konungsson: „Annars væri þeir indíamenn makligir frá oss, en vér gæfim þeim grið fyrir svá údæmiliga svívirðu, sem þeir hafa oss gørva, at þeir synjuðu oss jungfrúnnar, þvílíkum manni sem vér erum. En at hváru þykkir oss smáligt at drepa þá hǫfðingjalausa, ok því skulum vér taka upp annat ráð snjallara ok bjóða mǫnnum hans turniment þeim hneisuliga af baki at

---

1. herra] konungi *Jlm.* bíði—ok] *sakn. fh.* 3. Sendimenninir] þeir(?) *till. a.* ákafliga] harðla *Jlm.* 3—4. hafandi—léttandi] ok *(sakn. lm)* hafa sik *(nú skjótt till. lm)* i burt ok létta *Jlm.* 4. finna] koma fyrir *Jlm.* 5. segjandi] ok segja *fh;* ok tjá *Jlm.* sín] sitt *J.* þar] þat *fJ;* segja honum ok þar *lm.* 7. allan] *sakn. Jlm.* 7—8. hann—sín] at þér *(þeir J)* munduð *(mundi J)* bíða hans *Jlm.* 8—9. á—kemr] fyrr *Jlm.* 10. konungsson] *sakn. fhJlm.* 11. þeir] *sakn. hJlm.* makligir—oss] verðir *hJlm.* vér gæfim] gefa *lm.* 12. svá—svívirðu] slík *(þau f)* údæmi *(dæmi m) fJlm.* 13. oss gørva] gørt *Jlm.* þeir—jungfrúnnar] gefa eigi konuna *J(?)lm.* 13—14. þvílíkum] slíkum *J.* 14. hváru] hverju *a.* 14—15. En—smáligt] Nú *(sakn. f)* þykki mér lítilræði *fJlm.* 15—16. því—ok] Heldr skal ek *f;* Vil ek *(sakn. l)* heldr *Jl;* Ek vil heldr *m.* 16—17. mǫnnum—turniment] hans *(þeira mestum f;* konungs *lm)* kǫppum hurtreið *fJlm.* 17—160, 1. þeim—hrinda] ok hrinda þeim svívirðliga af baki *Jlm.*

Digitized by Google

hrinda, ok ef vér sjám lítilmensku þeira í útreiðinni, þá munum vér skjótt vápnsækja þá í stríðinu.

Kap. 28.

Hverfum nú hér frá, en víkjum þar til, sem Jóhannes, hinn ríki indíakonungr, leiðir allan sinn her út af borginni Heliopólin, sem var höfuðborg alls hans ríkis, með blám brynjum ok gylltum hjálmum, smeltum skjǫldum ok skygðum sverðum, arbystum ok ǫrum ok allra handa vígvélum. Allir sátu þeir á vænum vápnhestum, vel tamir undir skjǫld ok skapt. Ríða þeir nú svá dag ok nátt, eigi fyrr af léttandi, en þeir koma við þá borg, sem Geiraldús konungsson hafði sett sínar herbúðir á einum sléttum vǫllum skamt í burt frá

1—2. ok—útreiðinni] sé *(ef f)* engi frækleiki *(frækleikr er f)* með *(fyrir m)* þeim *flm;* því at eigi er frækleikr í þeim neinn *J.* 2. munum—stríðinu] verðr oss lítilræði *(lítit fyrir fJ)* at sigra þá í barðaga *fJlm.* 4. Hverfum – til] Nú skal *(er f;* sk. hér frá hverfa, en *Jlm)* þar til *(at till. fJ)* taka *fhJlm.* 5. Jóhannes—ríki] *sakn. fhJlm.* 5—7. leiðir—ríkis] **býr** *(lætr búa f;* sitr ok býr *lm)* **sinn her** *fhJ lm.* 8. skygðum] snǫrpum *Jlm.* 9. arbystum] „arbissum“ *a.* 9—10. arbystum—á] *saknas fhJlm.* 10. vænum vápnhestum] ok *(mjǫk till. lm)* góðum hestum **með ágætum búnaði** ok *Jlm.* 10—11. tamir—skapt] vandir *(vanir J)* undir *(vápnum till. J)* skapt ok skjǫld *Jlm.* 11. Ríða—nátt] Eptir *(sakn. h)* þeysir konungr *(-inn f)* allan *(með þenna h)* sinn *(sakn. h)* hér út af borginni *fh;* Ok eptir þat *(þetta lm)* þeysir *(þá reisir m)* konungr *(með till. l;* hann með *m)* allan sinn her af sinni borg *Jlm.* 12. eigi—koma] ok *(sakn. h)* léttir eigi *(sinni ferð till. f),* fyrr en hann kemr *(kom J) fhJlm.* við—borg] til þeirar *(þessarrar J)* borgar *fJlm.* 13. Geiraldús] *sakn. fhJlm.* 13—14. herbúðir] umhverfis *till. J.* 14. á] Þat var á *fJlm.* vǫllum] **velli** *fJlm.* 14—161, 1. skamt—borginni] *sakn. J;* eigi mjǫk langt frá borginni *lm.*

Digitized by Google

borginni. Næri þeim vǫllum váru stórir skógar, ok þar nær skipar konungr sínum herbúðum.

Ok þegar sem Geiraldús konungsson verðr þess víss, ríðr hann til þeira landtjalda ok býðr þeim ríða í turniment VII daga. Þessu játar Jóhannes indíakonungr.

Tókz nú atreið annars dags eptir með mǫrgum mǫnnum, ok fá indíamenn úsigr. Líkar konungssyni nú fullkomit vel, en indíamǫnnum illa. Ferr nú allt eins þrjá daga hina næstu.

Ok á fjórða degi býr Jóhannes konungr alla sína kappa hina mestu með fjǫlða annarra manna. En þegar konungsson fregnar þat, þá býr hann alla sína sterkustu menn ok sjálfan sik með við sínum bezta búnaði. Ok síðan stígr hann upp á sinn góða hest, ríðandi fram á vǫllinn með sinn

---

1. vǫllum] *så af;* velli *Jlm.* váru] lágu *Jlm.* 2. skipar—herbúðum] setti *(setr lm)* konungr *(-inn f)* sínar herbúðir *fJlm.* 3. þegar—Geiraldús] sem *fJlm.* 4. víss] varr *Jlm.* 5. ríða—turniment] *så a;* burtreið *fhJlm.* VII daga] VII d. hina næstu *f;* **hina næstu** VII daga *Jlm.* 5—6. Jóhannes] **Jón** *här och i det följande fJlm.* 7. atreið] burtreið *fJlm.* annars dags] hinn *(sakn. f)* næsta dag *fJ;* næsta morgun *lm.* 8. mǫnnum] riddurum *fJlm.* fá] fara *J.* indíamenn] allir indíamenn *fJlm.* 9. fullkomit] *sakn. fhJlm.* illa] allilla *Jlm.* 10. nú—eins] svá *fJlm.* 11. á—degi] hinn fjórða dag *fJlm.* býr—konungr] b. herra Jón út *Jlm.* 11—12. alla—manna] alla *(sakn. Jlm)* sína hina *(sakn. lm)* fræknustu *(fremstu J)* kappa *(með miklu fjǫlmenni till. fJ) fJlm.* 13. En þegar] Ok sem *(er f) fJlm.* fregnar] fréttir *fJlm.* 14. alla] *sakn. lm.* sterkustu menn] hina fremstu kappa *J;* ágætustu riddara *lm.* sjálfan—með] svá sjálfan sik *fJlm.* 14—15. við—búnaði] með ǫllum sínum *(hinum f)* bezta búnaði *flm;* með ǫllum búnaði beztum *J.* 15. hann] síðan(!) *a.* 15—16. síðan—hest] s. st. hann á sinn hest *J;* stíga á sína góða hesta *lm.* 16. ríðandi—vǫllinn] ríða *(ok ríðr J)* nú út á víðan *(víða J)* vǫll *(vǫllu J) Jlm.*

Digitized by Google

skara, sem heldr var vel búinn at vápnum ok klæðum. Nú eru indíar komnir fram á vǫllinn með ágætum vápnum ok dýrum steinum, svá at víða ljómaði af á vǫlluna.

Verðr hér nú hin grimmasta atreið með miklum gný ok vápnabraki. Má hér nú sjá margan mann hneisuliga af baki riðinn ok marga hesta með sǫðlum hneggjandi hlaupa. Nú ríðr Geiraldús fram í millum kappa indíakonungs, hvern ofan ríðandi, sem hann mætti. Gengr svá ‖ þenna dag allt 13v
til kvelds. Ok var engi svá hraustr riddari, at honum stæðiz ok hann mundi eigi háðuliga af baki hrinda. Ok marga dýra hǫfðingja af indíamǫnnum flutti hann með sér heim til landtjaldanna. Ok þykkir honum nú víss sigrinn sér í hǫndum ok ǫllum hans mǫnnum.

---

1. heldr—vel] vel var *Jlm.* at] bæði at *lm.* 1—2. klæðum] **hestum** *hJlm.* 2. eru] *så fJlm;* er(!) *a.* vǫllinn] vǫlluna *fJ.* 2—3. með—vápnum] **með góðum herklæðum ok gulli búnum** *J;* í góðum herklæðum, svá at þau váru með *(af! m)* rauða gulli *lm.* 3. steinum] **sett** *till. Jlm.* 3—4. svá—af] *så Jlm;* sem svá víða ljómaði *a.* 4. á] um *lm.* 5. grimmasta] harðasta *fhJlm.* 6. hér—sjá] þar líta *Jlm.* 7. mann] riddara *fJlm.* hneisuliga] *sakn. Jlm.* riðinn] fallinn *lm.* ok] Má þar ok líta *(sjá m) lm.* 7—8. marga—hlaupa] margan hest með sǫðli *(sǫðlū l;* ganga *till. f;* hlaupa *till. lm) fJlm.* 9. indíakonungs] þeira indíamanna *(indimanna J;* indíosmanna *l) fJlm.* 9—10. hvern—mætti] ok riðr *(nú till. f)* hvern *(mann till. f;* af *J)* af *(baki J)* baki *(hvern J),* er *(sem f)* honum mætir *fJlm.* 10. þenna—allt] allan þenna dag *f;* allan dag þenna *J;* þenna dag allan *lm.* 11. hraustr] rǫskr *Jl;* vaskr *m.* 11—12. honum] hann *lm.* 12. eigi] *sakn. Jl.* hrinda] reka *J;* ríða *lm.* 13. af indíamǫnnum] *sakn. J.* 13—14. flutti—landtjaldanna] hafði hann heim *(með sér till. J;* til sinna herbúða *till. lm) Jlm.* 15. víss—hǫndum] þeim *(nú till. f)* sigrinn sér *(sakn. m)* í *(í hans m)* hendi *fm;* honum nú sigrinn jafngóðr ok í hendi *Jl.* 15—16. ǫllum—mǫnnum] ǫllu hans fólki *lm.*

Digitized by Google

En indíamenn ríða heim ok segja eigi sléttar fréttir, segjaz allir yfirkomnir, en marga ágæta yfirkomna ok hertekna. Nú verðr konungr harðla úglaðr ok þykkiz nú vita vísan úsigr, nema hann gipti dóttur sína. Þykkir nú þat hneisuligt at bjóða hana fram, með því (at) hann neitti, þá (er) hann var með sæmd beðinn.

Kap. 29.

Nú skal hér frá hverfa at sinni, en taka þar til, sem Elína hin væna sitr í sinni skemmu ok junkeri Rémundr ok hans kumpánar.

Þá mælti jungfrúin: „Vita munu þér, minn kæri, at ek á mér biðil, son konungsins af Sikiley. Ok er mér sagt, at hann sé ágætr maðr, ok þó neitta ek honum. Ok því fór faðir minn at stríða við hann, ok veit ek, at hann hefir fengit úsigr

---

1—2. segja—fréttir] *så a;* segja sínar ferðir eigi sléttar *J; sakn. lm.* 2. segjaz—yfirkomnir] *så a;* segja sik alla yfirkomna *J;* segjaz allir vera yfirkomnir *lm.* marga ágæta] *så a;* menn *till. fl;* marga *J;* margir ágætir menn *m.* 2—3. yfirkomna ok] *saknas fJlm.* 3. hertekna] herteknir *m.* harðla] mjǫk *flm; sakn. J.* 4. úglaðr] **ok þykkir illa at fara** *till. Jl.* úsigr] sinn úsigr ok allra sinna manna *Jlm.* nema] útan *lm.* 4—5. nema—gipti] ok þykkiz gipta munu verða *J.* 5. Þykkir—þat] Ok þykkir nú *(þó J) fJlm.* hneisuligt] hnísuligt *J;* heimskuliga *(úsvinniliga m)* fara *lm.* 6. með—(at)] þar sem *fJlm.* neitti] áðr *(sakn. fJ)* neitaði *fJlm.* 6—7. hann(2)—beðinn] með sæmð var beðit *(leitat J) Jlm.* 11. hans kumpánar] hans *(þeir J)* félagar *fhJlm.* 12. jungfrúin] konungsdóttir *fhJlm.* 13. ek—konungsins] minn biðill er konungsson *J.* 14. maðr] riddari *hJlm.* 15. at stríða] til móts *fJ;* á móts(!) *hlm.* 16. veit—hann(2)] *sakn. J.* at] *så fm; sakn. ahl.* fengit] farit *fJ.*

Digitized by Google

ok hans menn fyrir þessum konungssyni. Ok frelsið yðr þenna ráðahag, ef þú ert svá góðr riddari, sem sagt er!“

Rémundr segir: „Ek vil gjarna gøra yðarn vilja ok yðr frelsa mér til náða, ok engi lifandi maðr skal yðr fá útan ek. Ok fullkomit kenni ek mik skyldugan yðarn vilja at gøra, hvat sem ek formá. — Ok í stað sǫðlið vára hesta,“ segir Rémundr við sína sveina, „ok búm oss várum bezta búnaði!“

Nú er þetta þegar sýslat.

Síðan stendr Rémundr upp ok mintiz við sína unnustu ok svá þeir félagar við sínar. Biðja nú hvárir vel fyrir ǫðrum ok einkanliga þær fyrir unnustum sínum bæði nætr ok daga. Nú ganga þeir

---

1. ok(1)—menn] *saknas fhJlm.* þessum konungssyni] honum *hJlm*; *härefter tillägges:* **Nú ef þú** *(þér f)* **þykkiz** *(eiga* **mér** *till. fl;* mér *till. lm)* **nǫkkut gott** *(eiga till. m)* **at launa** *(umbuna f;* mér *till. J),* **þá vilda ek** *(junkeri* Rémundr *till. lm),* **at þér** *(virðið fǫður minn ok till. f)* **yrðið honum** *(mínum fǫður lm)* **at liðveizlu** *(liði J),* svá *(sakn. fJ)* **ok** *(ef* **yðr** *(þér J)* **þykkir nǫkkurr slægr til mín, þá** *till. Jlm)* **rǫðið móti** *(í mót f;* í móti *lm)* **þessum konungssyni** *fJlm; (liknande i h).* 2. yðr] svá *till. J.* góðr] ágætr *Jlm.* 4. Rém. segir] „Já,“ segir Rém. *Jlm.* 6. fá—ek] fanga útan ek *a;* eiga *(fá h),* útan ek *(ef ek má ráða till. hlm) fhlm;* fá, ef ek má ráða, útan ek *J.* 6—7. Ok—formá] Væra *(Verð J)* ek mjǫk skyldugr *(þat till. lm)* at gøra, hvat þú *(þér J)* vildir *(beiðið mik J),* sem ek skal gøra *Jlm.* 8. sǫðlið] búið *Jlm.* 8—9. segir—sveina] *sakn. J;* segir junk. Rém. *lm.* 9. ok—oss] ok í stað stígum á þá með *J;* með *lm.* 11. Nú—sýslat] Ok *(sakn. lm)* litlu síðarr var þetta gørt *(sem* Rém. hafði fyrir sagt *till. lm) Jlm.* 12—13. sína unnustu] frú *(jungfrú f)* Elínu *flm;* konungsdóttur *hJ.* 13. sínar] unnustur *till. hJlm.* 14. hvárir] *sá ahJlm.* þær] biðja þær vel *lm.* 14—15. ok—daga] *sakn. hJ.* 15—165, 1. Nú—erkib.] Ok *(sakn. lm)* ganga nú til erkibiskupsins *Jlm.*

Digitized by Google

fyrir erkibiskupinn ok segja honum sína fyrirætlan, en hann gefir þeim þar þǫkk fyrir.

Síðan stíga þeir upp á sína hesta ok ríða út af borginni. Fær biskupinn þeim leiðsǫgumann. Ríða nú nætr ok daga, svá sem mest máttu þeir af taka. Ok er eigi getit um þeira ferð, fyrr en þeir kómu í þann skóg, sem stóð við herbúðir indíamanna — var þetta VI. kveld útreiðar indíamanna — takandi þar náttstað, tjaldandi einu tjaldi í mǫrkinni, ǫllu gullsaumuðu ok við mikinn hagleik gørt. Drekka nú glaðir ok kátir ok gøra sér síðan náðir.

KAP. 30.

Þar er nú til at taka, sem fyrr var frá horfit, at konungsson stendr nú upp sjaunda dag mjǫk snemma. Var nú úti griðatími. Herklæðiz hann

---

2. en—fyrir] ok hann þeim þǫkk *(þakkir l)* fyrir gefandi *(greiðandi l) Jl;* ok þakkar hann þeim fyrir greiðan *m*. 3. Síðan—upp] Stíga nú *Jlm*. 3—4. ríða—borginni] út af borginni ríðandi *Jl*. 4. biskupinn] erkibiskup *(-inn lm) fJlm*. leiðsǫgumann] -menn *J;* leiðsagnarmann *lm*. 5. Ríða] þeir *till. hJlm*. máttu þeir] má *J*. 5—6. svá—taka] *sakn. lm*. 8—9. útreiðar indíamanna] þarkómu „indamanna“ *(„indimanna“ J) IJ;* síðan indíosmenn *(indíamenn m)* þar kómu *lm*. 9. takandi] Taka þeir sér *IJlm*. 9—10. tjaldandi—mǫrkinni] ok reisa *(sér till. fJ)* eitt *(sakn. f)* tjald *fJlm;* reisa nú tjald *h;* . . . isa sér eitt tjald *I*. 10. ǫllu gullsaumuðu] Var þat allt gulllagt *(gullsaumat J;* gulli laugat *lm) IJlm*. við] með *hIJlm*. 11. gørt] *så äfven a*. 12. síðan] *sakn. J*. 14. fyrr] áðr *Ilm*. 15. nú] *sakn. fIJlm*. sjaunda] hinn *(þann lm)* sjaunda *IJlm;* „siotta“ *a*. 15—16. mjǫk snemma] *saknas fIJlm*. 16. griðatími] sá tími, er þeir hǫfðu grið sett *fIJ;* sá tími, er grið váru sett *lm*. hann] konungsson *fIJlm*.

Digitized by Google

nú ǫllum sínum vildustum tygjum, stígandi upp á sinn hest ok með honum xx riddarar, þeir sem fræknastir váru af hans her.

Ríðr hann nú til landtjalda indíamanna með miklu drambi ok metnaði, eigi fyrr léttandi, en hann kemr at landtjaldi konungs, þar kallandi hárri rǫddu ok svá segjandi: „Nú er síðasti griðatími várr, sem þér vitið. Em ek því kominn hér herklæddr, at ek býð hverjum einum, sem vill, at dusta við mik, ok þar skulu við liggja ǫll málefni

---

1. ǫllum—tygjum] með *(sakn. Il)* sínum *(*hinum *till. I)* beztum herklæðum *Ilm;* ǫllum sínum beztum búnaði *J.* stígandi] ok *(sakn. IJ)* síðan stígr hann *IJlm.* upp] *sakn. IJlm.* 2. hest] góða hest *IJl.* 3. af] í *Jlm.* hans] ǫllum hans *fIJ.* 4. indíamanna] indíakonungs *I.* 5. eigi —léttandi] ok létti eigi fyrr sinni ferð *lm.* 5–6. ok—konungs] *sakn. IJ.* 6. þar kallandi] ok kallaði *IJlm.* hárri] með hárri *lm.* 7. ok—segjandi] *sakn. IJlm.* 7–8. síðasti—várr] hinn síðasti dagr vars *(*várra *lm)* griðatíma *(*griða *lm) fIlm.* 8–9. Em—býð] Því (Ok nú *IJ)* býð ek *fIJ;* Nú em ek hér kominn, at ek býð *lm.* 9. hverjum—vill] *så I;* hverjum, sem vill, einum *a;* hverjum sem einum *f;* hverjum einum, er vill *J;* einhverjum *lm.* 9–10. at dusta] *så a;* at ríða á *(*í *l)* burt *fIlm;* út ríða *J.* 10. skulu —liggja] vil ek, at við liggi *I;* vil ek við leggja *J;* liggi undir *lm.* ǫll] *fIJlm.*

[llum] hans her. Ridr hann nu til landtiallda inndia manna med myklu drambe ok ofmetnade. ok er hann kom fyrer þat tialld er kongrin drack j ok hans hird. þa kallar hann harre roddo ok mællte. Nu er hinn sidazti dagr wors grida [tim]a sem þier uited er ek nu þui hier komminn at eg (byd) huerium sem einum at rida a burrt wit mig. ok þar til uil eg at wit liggi mala efne war inndia manna. Enn ef einngi hefer þoran til yduara manna sem mig varir at se. þa ætlar G7ra

Digitized by Google

vár indíamanna. En ef engi þorir, sem mik grunar, þá mun ek á morgun vinna mér til handa jungfrú Elínu konungsdóttur, hér með yðr ok þar með allt yðart ríki.

Nú hætti hann sínum framburð, en engi vágaðiz til at svara honum. Síðan ríðr konungsson heim til sinna landtjalda ok biðr sína menn at halda vǫrð, ef nǫkkurir ríði út frá konunginum. Ok var nú svá gǫrt, sem hann bauð.

En þann tíma sem konungsson var í burt vikinn, mælti Jóhannes konungr við sína menn: „Nú

---

1. vár] *sakn. I.* þorir] hefir þoran til *(yðarra manna till. IJlm) fIJlm.* 1—2. grunar] varir *fIJ;* uggir *lm.* 2. mun—vinna] ætla ek á *(i f)* m. at v. *fhIJlm.* 2—3. mér—konungsdóttur] m t. h. j. Elína(!) konungsdóttur mér til handa *a;* hina vænu *(frú till. lm)* Elínu *(konungsdóttur mér til handa till. IJ) IJlm; härefter tillägges:* hvárt þat líkar vel eða illa *h;* **hverjum sem illa líkar** *IJlm.* 3. hér—yðr] *saknas fhIJlm.* 5. Nú—framburð] *sakn. IJ.* 5—6. en—til] *så a;* Nú *(ok lm)* þorði engi *IJlm.* 6. honum] konungsson *I; sakn. lm.* 7. heim] *sakn. fhIJ.* landtjalda] manna *hIJlm.* 7—8. sína menn] *sakn. IJlm.* 8. vǫrð] vǫrn *lm.* 8—9. nǫkkurir—konunginum] *så a;* indíar *(„indijs“ I; „indis“ J; „indios“ l)* ríði *(ríðr Il; riða m)* út *fIJlm;* indíar kunni út at ríða *h.* 9. Ok—bauð] *sakn. fh.* sem—bauð] *sakn. IJ.* 10—11. var—vikinn] var í brottu *fIJ;* reið burt *lm.* 11. Jóhannes] Jón *I.*

---

eg a morgun at uinna þessa mey mer til handa hueriu sem betur þicer edr uerr. ok þar med allt yduart rike. Nu þorer honum einngi at suara. ok þui letter hann sinum fram burdi. ok epter suo giort ridr kongs son heim til sinna bwda. ok bidr sina menn word hallda ef inndus menn kynne wt at rida. ok kuezt þo ætla at eingan munde þess fysa.

---

7. fysa] fya *G.*

Digitized by Google

máttu þér heyra ofmetnað Geiraldi. Ok sæll væri sá, sem þess væri biðandi, at guð sendi oss þann mann, er á móti honum þyrði at ríða! Ok bið ek yðr enn, góðir menn, at þér ríðið út í dag ok æfintýrið, at þér mættið rétta várn hluta, því at skuli þat verða at úráði, sem mín dóttir lagði til, þá mun þat furða þykkja. En eigi mun svá vera, þó (at) oss þykki úvænt á horfa."

Við þessa konungs ræðu riðu út ccc riddara þeira, sem eigi hafa áðr í leikinum verit. Ríða á

---

1. Geiraldi] Giraldús *I;* konungssonar *till. fIJlm.* sá] sá maðr *lm.* 1—2. sæll—at] *sakn. fh.* 2. sem—biðandi] *sakn. IJlm.* mann] dugnaðarmann *h.* 2—3. at—er] er guð sendi *(oss, er till. m) så lm.* 4. góðir menn] *sakn. f.* 4—5. æfintýrið—mættið] *så a;* vita *(vitið I),* ef vér *(þér)* mættim *(mættið J) fIJlm.* 5—6. skuli—úráði] aldri hefir mér þat at *(sakn.! I)* úráði orðit *fIJlm; (liknande i h).* 6. lagði til] hefir til lagt *Ilm;* hefir kennt mér *J.* 6—7. þá—þykkja] *saknas fhIJlm.* 7. En—vera] Ok enn mun svá *(verða till. I) fIJlm.* 8. á] *sakn. flJlm.* 9. þessa—ræðu] þessi orð konungs *(-ins fm) flm;* þessi *(konungs till. h)* orð *hIJ.* út] at *I.* 9—10. ccc—þeira] iii riddarar þeir *IJ.* 10. í—verit] út riðit *IJlm.* Riða] ok *IJ;* Ríða þeir nú *lm.*

(N)u sem kongs son uar j burt riden. þa talar jnndia kongr uit sina menn. Nw. megi þier heyra ofmetnad þessa kongs sonar. ok uillde gud sennda oss dugnadar mann þann er jmot þyrde at rida Giralldo. ok en bid eg ydr at þier ridit wt j dag ok vitid ef gud uillde at uær. rettum uorn. hluta. þuiat alldre hefer mer þat ath orade ordit. er min dotter hefer mer radit. ok en mun suo uerda þo at oss þiki

Digitized by Google

þann vǫll, sem þeir váru vanir at turna. Ok í samri stundu koma þeim í móti Sikileyjar riddarar jafnmargir. Varð nú þegar hin grimmasta atreið með ógurligum spjótalǫgum.

Þessu næst sjá indíar III menn úkunna koma í leikinn, þeim lið veitandi, en Sikileyjar riddara hvern at qðrum háðuliga af baki rekandi með svá 14r skjótum atburðum, at ‖ hverr fellr um þveran annan. Ok þó var sá einn, er meira vann en allir aðrir, svá (at) aldri hǫfðu þeir hans líka sét eða heyrt sǫgur af fara, at svá væri frækinn, því (at)

1. turna] reyna *(rey . . I)* sinn riddaraskap *IJlm.* 1—2. Ok—riddarar] Koma þar skjótt þeira úvinir *fIJlm.* 3. þegar] skjótt *IJlm.* grimmasta] snarpasta *fIJlm.* atreið] *så afh;* orrusta *IJlm.* 4. ógurligum spjótalǫgum] stinnum lǫgum *IJlm.* 5. III—koma] at úkunnir menn eru komnir *f;* hvar III *(þeir l)* úkunnigu *(sakn. I)* riddarar riða ok eru nú komnir *Ilm;* at III riddarar eru komnir, úkunnigir, ok riða *J.* 6. í leikinn] til indíamanna *lm.* þeim—veitandi] ok veita þeim lið *fIJlm.* 6—7. en—rekandi] ok fella af baki hvern at *(af! h)* qðrum *fh;* ok fella af baki *(alla till. I)* þeira mótstqðumenn *IJlm.* 8. skjótum atburðum] skjótan *(skjótum f;* skjót . . *I)* atburð *fIlm.* 9—10. meira—aðrir] af þeim bar *J.* 10. svá—sét] ok øngvan þóttuz þeir slíkan *(þvílíkan Im)* sét hafa *(. . . I) fIlm;* ok øngvan þóttuz þeir hafa sét slíkan *J.* 11. heyrt—fara] sǫgur frá heyrt *I;* „s." frá eða heyrt sǫgur frá „s." *J;* frá sagt *lm.* svá—frækinn] eigi væri sá meiri *(hraustari f)* ok *(eða f)* ágætari *fIJ;* honum væri meiri ok ágætari *lm.*

---

wæntt horfa. wit þesse ord kongs ridu vt III hundrot riddara þeirra er eigi hofdu fyrr wt ridit ok a þa uollu er þeir woru uaner at reyna sinn riddaraskap Koma ok skiott þeirra winer med iafnmarga menn ok uerdr þar skiott hinn snarpazta atreid med stinnum

1. ridu] R¹ *G.*

Digitized by Google

náliga var hverr til ofanfalls búinn, fyrr en hans stǫng náir til. Þvi mátti hér nú sjá þá nýjung sem aldri fyrr, at allir Sikileyjar riddarar váru af baki riðnir, en sumir fangaðir ok fluttir til landtjalda indíamanna. En sumir riðu til sinna landtjalda ok sǫgðu sinn úsigr ok frá þeim mǫnnum, sem þá hǫfðu skemða ok svívirða meirr en nǫkkurir aðrir fyrr.

1—2. náliga—til] þeim þótti hverr *(maðr till. f)* ráðinn til *(. . . I)* ofanfalls *(úfalls l; falls m)*, ef *(er f)* hans skapt mætti *(kom við f; við þá kæmi lm) fIJlm.* 2. Þvi—hér] Hér má *IJ.* 2—3. hér—fyrr] þat nú sjá hér *m.* 3. sem —fyrr] sem *(at J)* eigi *(ekki lm)* mátti *(má l)* fyrr *(áðr sjá J) lJlm.* 3—4. af—riðnir] *(af till. I)* riðnir af sínum hestum *Ilm.* 4. en sumir] ok margir *IJlm.* fangaðir] herteknir *f;* teknir *IJlm.* fluttir] heim fluttir *fIJ;* færðir *(reiddir m)* heim *lm.* 4—5. landtjalda] *sakn. lm.* 5. indíamanna] sinna *I;* **ok** þar *(með þeim Jlm)* **haldnir** *till. IJlm.* 5—6. riðu—sǫgðu] fóru heim, segjandi **konungssyni** *IJlm.* 6. sinn] þenna *IJ.* frá] svá frá *hIJlm.* þeim mǫnnum] hreysti hinna úkunnu manna ok nýkomnu riddara *f;* **hinum úkunnigum mǫnnum** *h;* **þeim** *(þessum I; sakn. lm)* **hinum nýkomnum riddurum** *IJlm.* 7—8. skemda—fyrr] mest skemda *(hrakit h) fh.* nǫkkurir aðrir] nǫkkurir *Ilm;* nǫkkurr *J.*

---

spiotalogum ok snarpre orrustu. Og hernæst sea inndiamenn at III vkunner menn eru komner j leikinn med þeim. ok ueita þeim lid suo agæter riddarar at slika sæ þeir huorke adr ne sidan. ok fella af baki huern um þueran a(n)nann þeirra mot stodv manna. med suo skiotum atburdum at þat gegner undrum. Uar þo sa einn er meira uann en hiner adrer. ok einngan þottuzt þeir sed hafa þann ne sog(u)r fra heyrt at eigi væri sea frægre ok agætare. þotti þeim huer fyrre kiorinn til ofan fallsz en. ‖ hann stynngi sinu 7rb

Digitized by Google

Kap. 31.

Þá mælti konungsson, yfrit glaðr: „Þat væri fullkomit góðr dagr, ef nǫkkurr þyrði oss i móti at riða, með því (at) vér fundum þann øngvan fyrr, sem fyrir oss í sǫðli sæti. Ok øngvan veit ek þann, er ek óttumz, síðan Rémundr keisarason er dauðr.“

Nú ríða indíar heim til sinna landtjalda, segjandi konunginum frá sínum ferðum ok þeim sigri, sem þeir hǫfðu fengit af þeim nýkomnum mǫnnum. Nú verðr konungr glaðr ok kátr, þakkandi

---

2. yfrit glaðr] *sakn. IJlm.* 2—3. Þat—dagr] Þat er gott *f;* Gott væri at vita *h;* Gott er þat *IJlm.* 3—4. þyrði —ríða] fyndiz at ríða út við mik *h;* er sá, at *(sem l;* er *m)* þorir *(þ. út l;* út þorir *m)* at riða við mik *Jlm; härefter tillägges:* eða nǫkkut tæki mér i móti *J;* eða í móti mér *lm.* 4. með] *sakn. fhJlm.* vér—fyrr] øngvan hefi ek þann fundit *(getat till. lm)* enn *(sakn. l) Jlm.* 5. sem —sæti] at setit hafi í sǫðli fyrir mér *J;* at í sǫðli hafi fyrir *(setit m)* mér *(fyrir m)* setit *(mér m) lm.* 6. er(1)] *så J; sakn. alm.* 7. landtjalda] herbúða *hlm; búða J.* 7—8. segjandi konunginum] ok segja sínum konungi *Jlm.* 9—10. af—mǫnnum] ok *(svá till. h)* af hinum nýkomnum *(ókendum h)* mǫnnum *(er* þeim veitti lið *till. f) fh; svá (ok till. lm)* **segja þeir *(ok till. J)* frá þeim riddurum, er þeim hǫfðu sigr veitt** *Jlm.* 10. ok kátr] *sakn. fIJlm.* þakkandi] ok þakkar *hIJlm.*

---

spiote wit. þotte þeim mest undur ok [o]dæme huersu mikit hann gat unnit. ma nu sea margan Sikeleyjar riddara haduliga af baki ridinn En marger hertekner ok flutter heim til herbwda inndia manna en sumer rida heim ok segia Giralldo sinn u sigur. ok suo fra þeim u kunnum riddurum er þa hofdu skemda ok suiuirda meir en

---

1. undur] und" *G.*

Digitized by Google

guði þann fagra sigr ok sinni dóttur sín vísindi ok ráð, eptir spyrjandi, hvar þessir nýkomnu menn væri. En þeir segja, at þeir riði þegar í skóginn, viljandi með øngvan mann tala. Nú eru indíar mjǫk glaðir, frammi hafandi alla gleði, sem þeira siðr er til, ef þeir fá sigr í orrustum eða burtreiðum.

1. þann fagra] fyrir sinn *hJlm.* ok(1)] svá *till. J.* sín—ok(2)] fyrir sín *hJlm.* 2. eptir spyrjandi] Konungr spyrr *h;* Þá spurði konungr *IJlm.* . nýkomnu] *sakn. hIJlm.* 3. at] *sá J; sakn. ahlm.* þegar í skóginn] á *(i lm)* burt á skóg *Jlm.* 4. viljandi] ok vildu *Jlm.* með] við *hIJlm.* tala] mæla *hIJlm.* 5. glaðir] kátir *hIJlm.* frammi—gleði] ok hafa *(i till. m)* frammi **margskonar** *(*allskonar *J;* allra handa *l;* margra handa *m)* **skemtan sér til gleði** *IJlm.* þeira] *sakn. lm.*

nockur annar fyrr. Þa mællti kongs son þat wæri gott at uita ef sa fyndizt nockur at þyrde at rida j moti mer þuiat engan hefer eg þann sed at j sodle hafe getit setit fyrer mer ok enga[n] ue(i)t ek þann at ek ottumzt sidan. Remund keisara son j Saxlandi deydi.

(N)w rida inndiar· heim til sinna manna ok segia kongi fra sinum ferdum ok þeim sigre er þeir hofdu feingit ok einkanliga fra. þeim vkunnum riddurum er þeim hofdu lid ueitt. verdr kongr nu gladr ok þackar gude fyrer þann sigur er hann. hafde honum ueitt. ok suo sinne dotter(!) fyrer sina framsyne ok sin god rad. Kongurinn spurdi huerer þesser menn uæri en honum uar sagt at þeir ridu wt a skogin ok uilldu wit engann man mæla. Nu eru inndus miog kater ok hafa frame margra handa skemtan ser til glede sem þeir woru uaner ok þeirra menn er sigur fa. j orost-

16. menn] m̄a *G.*

Digitized by Google

Kap. 32.

Því næst um morguninn, sem sólin var sem fyrst verǫldina með sínum geislum birtandi, þá var Geiraldús konungsson uppi, biðjandi at fá sér sín herklæði ok sinn hest með hinum bezta búnaði. Var þetta þegar sýslat. IV jarlar herklæddu hann. Síðan stígr hann upp á sinn hest ok studdiz hvárki við ístig né sǫðulboga. Síðan biðr hann, at út ríði við honum þúsund riddara, hinir fræknustu af hans her. Ok at þeim búnum ríða þeir

---

2—3. Því—birtandi] Svá snemma sem sólin birti *(skín um alla J;* birtir *l;* lýsti um *m)* verǫldina með sínum *(fǫgrum till. h)* geislum *hIJlm.* 4. biðjandi at] ok biðr *hIJlm.* 5. herklæði] beztu herklæði *IJlm.* hest] góða hest *hIJlm.* hinum] sínum *(hinum till. lm) hIJlm.* 6—7. Var—hann(1)] Ok þegar þat var gørt, herklæða hann IV jarlar *IJlm.* 7. upp] *sakn. hIJlm.* ok] svá at hann *IJlm.* 8. hvárki] ekki *I.* ístig] ístǫð *f;* ístað *I;* stigreip *l.* ístig né] sinn(!) *m.* Síðan—hann] Hann býðr *IJ.* 9. at] *så hI Jlm; sakn. a.* við] með *IJlm.* honum] sér *hlm.* þúsund riddara] *så hIJlm;* III riddarar *a.* 9—10. hinir fræknustu] þeir sem *(sakn. I;* er *h)* fræknastir váru *(væri J) hIJlm.* 10. af—her] *sakn. fh;* af ǫllum hans her *IJlm.* Ok—búnum] *så h;* Ok at þeim komnum *a;* Síðan *IJlm.*

---

um edr burtreidum ok lata nu allmikinn yfer ser sem uon er.

(U)m morguninn þegar solin birter uerolldina. med sinum skemtilegum geislum þa uar Giralldus uppi. ok bidur fa ser hest ok herklædi ok allann en beszta bunad. ok sem þat uar giort þa herklædizt hann ok stigur upp a sinn hest allfimliga sem einum riddara burde. ok bydr at wt ride þusund riddarar med honum þeir sem ser(!) treysti beszt. ok at þeim bunum rida þeir wt af sinum herbudum med sinum herra ok

Digitized by Google

út af sínum herbúðum með sínum herra fram á fyrr sagða vǫllu hjá mǫrkinni. Váru indiar eigi komnir ok øngvir aðrir.

Konungsson mælti þá: „Herra guð gæfi, at þeir riddarar kæmi hér nú, sem riðu af baki mína riddara í gær, ok skyldim vér þeim háðuliga af baki hrinda ok við sín spjótskǫpt binda.“

Nú í samri stund sem konungsson hefir þetta talat, sá þeir ríða III riddara af mǫrkinni fram með ágætum búnaði ok yfrit góðum vápnum ok hestum. En þó bar einn af ǫllum þeim, sem kon-

---

1. út] *sakn. J.* fram] ok fram *IJ.* 1—2. fyrr—mǫrkinni] þá vǫllu, er *(sem J)* váru hjá skóginum *IJ;* vǫllu *(þann vǫll m)*, er hjá váru *(var m)* skóginum *lm.* 2. komnir] komnir *(búnir J)* **á leikvǫllinn** *IJlm.* 4. Herra—gæfi] Vildi guð *fhIJlm.* 5. hér nú] *sakn. fhIJlm.* 6. riddara] menn *fhIJlm.* þeim] skjóta(!) honum *I;* þeim skjótt *l;* skjótt þeim *m.* 7. ok] svá þá háðuliga *I.* binda] líma *I;* hneisuliga binda *J.* 8. Nú—sem] Ok *(sakn. I;* En *lm)* litlu síðarr en *(er l) fIJlm.* 9. talat] mælt *fhI Jlm.* af—fram] fram *(sakn. fIJ)* af *(ór h)* skóginum *fh IJlm.* 10. yfrit—ok(2)] á *(sakn. l)* mjǫk góðum *(ágætum J) IJlm.* 11. bar—ǫllum] var einn sá, er *(sem lm)* bar *(af Jlm)* af *(ǫllum J;* bar *lm)* ǫllum *(bar J) IJlm.*

---

fram a þa uollu er u[it] skoginn lagu. ok woru inndos eigi komner amot uollinn ok engi þeirra manna Nu m(æl)lti kongs son uillde gud at her kemi þeir riddarar er jgær ridu af baki mina menn skyllda eg þeim
5 ‖ skiott haduliga af backe kasta ok wit sin spiotskopt 7va binnda. Enn litlu sidar en kongs son ha(f)de mæll(t) þetta þa sa þeir rida III riddara fram af skoginum langt baru þesser menn af huorum tueggia her(i)num fyrer

---

4. jgær ridu] jgæridu *G.*

Digitized by Google

ungsson hafði sét. Þeir ríða nú þar at, sem konungsson sat á sínum hesti. Hann frétti þenna mikla mann at nafni, eða hvárt hann hefði af baki riðit sína riddara fyrra dag.

Þá svarar hinn mikli maðr: „Nafn mitt segi ek yðr ekki, en þat var satt, at ek reið af baki nǫkkura menn í gær, en þat veit ek ekki, hvárt þat váru yðrir menn eða eigi. Enda þykki mér øngu skipta."

„Þat skaltu nú vita," sagði konungsson, „hvers menn þú hefir af baki riðit, því (at) ek skal þeira hefna."

---

1. hafði sét] þóttiz sét hafa *hIJlm.* 2. hesti] góða hesti *m.* 2—3. þenna—nafni] **þá at nafni** *(ok þann (sakn. lm)* hinn mikla mann *till. Ilm) hIJlm.* 3. hann] sá hinn mikli maðr *J.* 4. sína] *så ah;* hans *flJlm.* 5. mikli] úkendi *h;* úkunni *l;* úkunnigi *m.* 7. í gær] *sakn. IJ.* 8. váru] *så fhlJlm;* var *a.* 8—9. Enda—skipta] *sakn. fIJ;* Þykki mér þat ok *(at! lm)* litlu varða *hlm.* 10. Þat] Þá *IJlm.* sagði konungsson] *sakn. fIJlm.* 11. riðit] segir konungsson *till. lm.* skal] í dag *till. IJ;* nú *till. lm.* þeira] allra þeira *f;* þeira allra *h;* allra *IJlm.*

---

uaxtar saker ok uænleigs ok bar þo einn snokt af hinum tueimur þeir rida at þar sem kongs son sat a sinum heste han frette at nafne þann hinn mikla er fyrer þeim war ok suo huort hann hefde af bake ridit hinn fyrra dag hans felaga. Þa suarar hinn wkunne madur nafn mitt segizt(!) þer eigi at sinne. En satt uar þat at eg reid af baki nockura menn j gær. veit eg eigi at þat uæri þiner menn þike mer þat ok litlu uarda þo at suo hafe uerit. Þa skalltu uita seger kongs son at þat hafa uerit miner menn. skal eg nu einn hefna þeirra. þa suarar hin vkunne madur. Nu

Digitized by Google

Rémundr svarar: „Nú megu þér freista, því (at) ek mun eigi renna at ǫllu úreyndu. En með því (at) þér eruð svá mektugir, sem þér látið, þá munu þér við leggja eitthvat við burtreiðina, því (at) þat þykkir eigi mikils háttar mǫnnum gøranda at leggja eigi við."

„Hvat viltu við leggja?" segir konungsson.

Rémundr svarar: „Hvat mun ek við leggja útan mitt hǫfuð, því (at) eigi sómir litit fram at leggja við þvílikan hǫfðingja, sem þér eruð, en þér leggið þar á móti, sem ek bið."

1. freista] þat gøra *IJlm.* 2. ǫllu] *sakn. J.* 3. þér(1) – látið] þú ert *(svá till. lm)* mikill *(mektugr J)* ok mektugr *(mikill J)*, sem þú þykkiz *(vera till. I) IJlm.* 4. við(1)—burtreiðina] *så a;* vilja við leggja nǫkkut *(sakn. I)* þessa *(við þessa lm)* burtreið *IJlm.* 5. háttar] máttar *l.* gøranda] sér gøranda *IJ;* sér til heyra *lm.* 6. við] *så IJlm;* með *a.* 7. við] *så hIJlm;* með *a.* 8. ek—leggja] við liggja *J.* útan] nema *IJ.* 9. sómir] byrjar *Ilm;* h[æ]fir *J.* fram at] við *J.* 10. hǫfðingja] mann *J.* 10—11. þér(2)–móti] þú skalt i móti leggja þat *Ilm;* þú skalt þat með leggja *J.* bið] beiðiz *I;* beiði *Jlm.*

---

mattu þat giora þuiat eigi mun eg. langt undan renna at ollu w reyndu. en med þui at þu e[rt] suo mikill garpr sem þu lætur yfer þa muntu uit(!) uilia [leggja] nockut uit burt reidina. ok er þat eigi. mikils hattar monnum gioranda at rida sem þorparar edr stafkarlar. til hvers meler (þu) seger Giralldus. Þat samer eigi at bioda litils hattar peninnga slikum hofdingia sem þu ert ok þui byd eg hofut mitt en eg uil mæla a mot þat er eg beider. Giralldus mællti fyrst uil eg uita hu[er]s þu beider. Remund suarar. ef suo kann

Digitized by Google

Þá segir konungsson: „Fyrst vil ek heyra, hvers þú beiðir, en ek játa því.“

„Já,“ segir Rémundr, „svá skal vera. Ok ef svá kann til at bera, sem eigi mun, at ek vinna þik í þessarri reið, þá skulu þér í burt við ǫllum yðrum her, ok þar með skulu þér játa at herja aldri á ríki indíakonungs, meðan þér lifið.“

Konungsson svarar: „Þetta þykki mér litils vert út at leggja á móti þínu hǫfði, því (at) aldri munu þau undr ok údæmi verða, at þér vinnið oss yfir, því (at) vér óttumz øngvan mann í burtreið,

---

1. Fyrst] Fyrri *IJm;* Fyrr *l.* heyra] vita *IJlm.* 2. beiðir] beiðiz *llm.* en—því] *sakn. I.* því] *sakn. J.* 3. Já] Jú *I.* svá—vera] *sakn. IJ.* 3—5. Ok—þik] Ef *(*En ef svá skal vera, sem eigi mun verða, at *J)* ek sigrumz *IJ.* 4. mun] verða *till. lm.* vinna] sigra *lm.* 5. reið] burtreið *IJlm.* í burt] **verða** *till. fhIJ;* riða *till. lm.* 5—6. við—yðrum] með allan þinn *(*yðarn *lm) fIJlm.* 6—7. þar—aldri] aldri síðan *(sakn. h)* herja *hIJlm.* 7. ríki—lifið] **indíamenn** *(*land indíakonungs *f;* indíakonung *h).* **meðan þú** *(*hann *f)* **lifir** *(***né indíakonung, meðan hann lifir** *till. lm) fhIJlm.* 9. út—leggja] at láta *hIJlm.* 9—10. aldri—verða] þat veit ek víst *(. . . I;* fyrir víst *lm),* at eigi verða þau undr né *(*ok *lm)* údæmi *IJlm.* 10—11. þér—yfir] þú riðir mik ór mínum sǫðli *IJlm.* 11. því (at)] ok *IJ.* í burtreið] *sakn. fh;* í verǫldinni *Ilm;* í verǫldu *J.*

---

til at bera j ockrum uidskiptum at ek sigrumzt a þer sem eigi mun uerda. þa skalltu uerda burtt med allann þinn her ok þat med at þu ska[llt] alldre heria a. rike inndia kongs medan þu lifer þa suarar kongs (son) þetta þætte mer litils uert at lata jmot þinu hofde. þui at eigi [munu þau undr] ok udæme uerda at þu rider [mik af] bake. ok engan ottumzt eg sidan Remund keisara son deyde hann [einn] uar [suo] at eg ottudumzt af ollum monnum ok Eskopart adr en Remund

Digitized by Google

síðan Rémundr keisarason er dauðr, því (at) hann einn er sá allra manna, at ek óttumz, síðan hann drap Eskupart hinn mikla.“

Þá svarar Rémundr: „Þar segi þér frá þeim, sem ek vil eigi lofa, því (at) ek sá hann svá veikan ok veslan, at einn þorparaknittr mátti honum ofan hrinda. Ok fyrir því getið hans eigi hjá slíkum mǫnnum, sem þér eruð!“

Eptir þetta talat taka þeir hǫndum saman ok binda þetta fastmælum, at þeir skyldi finnaz á þessum sama velli tímaliga um morguninn eptir. Síðan

---

2. allra manna] manna *Jl;* maðr *m.* 2—3. hann—mikla] Eskupart var drepinn *Jlm.* 4. þeim] manni *till. hJlm.* 5—6. veikan—veslan] veslugan *J.* 6. þorparaknittr] „þorpare knittur“ *a.* 6—7. at—hrinda] at einn þorpari *(*þorpkarl *f)* mátti hann auðveldliga *(*hægliga *f)* deyða *(*í hel slá með sínum staf *f) fh;* **sem einn þorpara *(*ok einn knittr mátti yfir hann vinna ok honum skjótan dauða veita** *till. J) Jlm.* 7. fyrir] *sakn. hJlm.* getið] getum *J.* 7—8. hjá eruð] við slíkan afreksmann, sem þú ert *Jlm.* 9. talat] tal *lm.* taka] takaz *J.* 10. fastmælum] með fastmælum *J.* 11. tímaliga—eptir] á morgun *(*tímaliga *till. m) hm;* at morni *(*dags *till. l)* tímaliga *Jl.* Síðan] Ok eptir þetta *Jlm.*

---

uann [hann yfer]. þar ga[ztu] þess manz at ek sa suo ueykan ok uesalan at einn þorpara knicktur matte ueita honum skiot[an] dauda ok þui get hans ecki þilikur agæ‖tur madur sem þu ert. Epter þetta talat þa 7vb taka þeir hondum saman ok binda þetta fastmælum at þeir skulu finnazt amorgun a þessum uelle er nu woru þeir a epter þetta skilia þeir ok ridur kongs son heim til sinna landtiallda med sinum monnum. en

---

6. a] þa **a** *G.*

Digitized by Google

skilja þeir sitt viðtal. Ríðr konungsson heim með sínum mǫnnum til landtjalda sinna, en Rémundr víkr aptr í mǫrkina við sína menn, ok drekka nú glaðir ok kátir.

Kap. 33.

Um morguninn í ár stendr Viðfǫrull upp, vekjandi Rémund, biðjandi hann klæðaz. „Ok vaktið, at vér komim eigi seinna til vígvallarins, því (at) sá mun sigr hafa, sem fyrr kemr," segir hann.

14v Nú herklæðiz Rémundr ok hans ‖ kumpánar,

1. sitt viðtal] *sakn. f;* sitt tal *m.* 1—2. Ríðr—sinna] Kemr *(*Ríðr *lm)* konungsson til sinna manna *(*landtjalda með alla sína menn *lm) Jlm.* 3. víkr aptr] ríðr aptr *l;* ríðr *m.* mǫrkina] skóginn *hJlm.* við menn] *sakn. Jlm.* 3—4. nú—kátir] þar gott vín *J.* 6. Um—upp] Mjǫk *(*En *lm)* árla um morguninn eptir er Viðfǫrull uppi *Jlm.* 6—7. vekjandi] ok vekr *J;* ok vakti *lm.* 7. biðjandi] ok beiddi *m.* 7—8. hann—vígvallarins] at hann klæðiz *(*klæddiz *lm)* ok verði *(*verða *lm)* eigi seinni *(*seinn *m)* á leikvǫllinn *Jlm.* 8. því (at)] **þat er** *(sé h)* **forn** *(*gamall *h)* **orðskviðr, at** *till. hJlm.* 9. kemr] á mót *till. hl;* á mótit *till. Jm.* segir hann] *sakn. hJlm.* 10. Nú—kumpánar] Hér eptir herklæðaz þeir ok fyrst junkeri Rémundr *Jlm.*

junkære Remund uikur aptur a skogin med sinum lags monnum ok drecka glatt um kuelldit

(A)rla um morguninn. er Uidforull snemma uppe ok uekur sina lags menn. ok bidr at þeir se buner ok herklædder ok uerdum eigi seinne a. leik uollinn. er þat forn malshattur at sa. fær usigur er seinna kemur. Her næst herklædazt þeir ok stiga a sina hesta

5. a.] a. | a *G.*

Digitized by Google

stíga síðan upp á sína hesta ok ríða fram á leikvǫllinn. Ok var konungsson eigi kominn, en þó sá þeir mart fólk úti hjá hans landtjǫldum, — komnir á sína hesta, svá bíðandi síns herra, allir til handa ok fóta tygjaðir, sem á einn ís sæi.

Er þat nú ok því næst segjanda, at konungsson stendr upp ok er herklæddr ǫllum þeim tygjum, sem vildust váru í ǫllum hans herbúðum. Þetta gørðu IV margreifar ok II hertugar. Síðan var fram leitt eitt ágætt ess með ríkum búningi, ok sté konungsson á bak, en II jarlar heldu í hans ístað,

---

1. upp] *sakn. hJlm.* fram] síðan *m.* 1—2. leikvǫllinn] samkómuvǫllinn *m.* 3. fólk] riddarafólk *Jlm.* landtjǫldum] langtjǫldum *J.* 3—4. komnir--hesta] brynj-a(n)di sina hesta *J; sakn. lm.* 4. svá] sem þeir væri *m.* herra] hǫfðingja *J;* herra ok hǫfðingja *(húsbónda m) lm.* 4—5. allir—sæi] *saknas fhJlm.* 6. Er—at] Nú er þar til at taka, sem *hJlm.* 7—8. ǫllum—vildust] með þeim herklæðum, sem *(er l)* bezt *Jl;* af þeim beztum herklæðum, sem *m.* 8. hans] *sakn. lm.* hans herbúðum] herinum *J.* 9. margreifar] greifar *Jm.* 9—10. Síðan—ess] Var þar fram leiddr ágætr hestr *J.* 10. ríkum búningi] ágætum (dýrligum *lm)* sǫðli *Jlm.* ok] Síðan *Jlm.* 11. ístað] stigreip *hlm.*

---

ok rida þangat er burtreidin war logd. ok var kongs son eigi kominn. en þo uar margt riddarafolk wti fyrer hans herbudum ok komit a sina hesta ok bidande suo sinns herra. Nu er þar til at taka er kongs son stendr upp ok klæder sig ok geingr til daguerdar ok epter þat herklæder hann sig med hinum beszta bunade er j hans her uar. en her til þionodu honum tueir iallar Þa uar leitt fram eitt ess þat hofdu sodlat II hertogar med dyrligum bunade. sidan ste hann a

Digitized by Google

en sonr hertugans af Kartária, hinni fremstu borg Sikileyjar, bar hans burtstǫng til vígvallarins.

Váru þar nú fyrir á leikvellinum margir riddarar indíakonungs. Konungsson af Sikiley litaz um ok hyggr at sínum veðbróður ok kennir hann skjótt ok hans kumpána. Riðr þangat til með fá menn, ok heilsa hvárir ǫðrum hæverskliga.

Þá mælti konungsson við Rémund, þótt hann vissi eigi, at Rémundr væri: „Þú munt vilja, at vér látim til II menn af várum riddurum móti þínum kumpánum, at þeir reyni með sér.“

---

1. Kartária] „karttaria“ *a.* hinni—borg] hinnar fremstu borgar *a.* 1—2. sonr—Sikileyjar] **einn ágætr** *(sakn. h)* **burgeis** *(riddari m) hJlm.* 2. vigvallarins] *Härefter tilläggs:* **Ríða nú allir samt fram** *(sakn. m)* **á** mótit *(vígvǫllinn lm) Jlm.* 3. á leikvellinum] *sakn. Jlm.* 4. af] ór *l.* 5. veðbróður] *så a;* leikbróður *f.* 5—6. ok(1)—kumpána] ok kennir þá félaga *(skjótt till. l) Jl;* fljótliga . . . andi þá félaga *m.* 6. Riðr] ok vikr *fJlm.* með] við *J.* 7. hæverskliga] kurteisliga *Jlm.* 8—9. þótt—væri] *sakn. lm.* 9. eigi—væri] eigi Rém. væri *a;* þat eigi, at þat væri Rém. *J.* 10. til—riddurum] t. II riddara *fhlm; sakn.(!) J.* móti] at ríða á *(i l)* móti *hlm;* til móts við *J.* 10—11. þínum kumpánum] þína kumpána *J;* þínum kǫppum *lm.* 11. at—sér] ok reyni þeir *(fyrst till. f)* sinn frækleik *(-a flm) fJlm.*

þat en j hans istad helldu III greifar. einn agætur burgeis bar hans staung til uigwallar. Rida sidan fram a wollvna. ok woru marger riddarar af inndia monnum. en Sikeley(i)ar menn litazt um ok hyggia at hinum wtlendum monnum ok kenna skiott huar þeir eru ok uikia þangat at ok heilsa huorer odrum hæuesliga. þa mællti kongs son wit Remund þu. munt uilia lata þina kompana j mot þeim tueim riddorum er (ek) fæ til. Remund sagde þat uel fallit at þeir reyne med

Digitized by Google

„Já," segir Rémundr, „þat líkar mér vel."

Nú lætr konungsson til II riddara þá, sem frægnastir váru af hans her. Ríðr annarr mót Viðfǫrli, en annarr mót Berald. Verða þar nú hrǫð viðskiptin ok eigi lǫng, því at Sikileyjar riddarar steyptuz þegar í fyrstu atreið háðuliga af sínum hestum, svá (at) hǫfuðit vissi niðr, en fætrnir upp.

Nú getr Geiraldús konungsson þetta at líta ok verðr eigi gott við. Kom nú næsta ótti í brjóst hans, ok varð hann við hljóðr. En indíar verða

---

1. líkar—vel] er ok *(sakn. hm)* vel fallit *(***at þeir reyni með sér** *till. Jlm)*, **en vit sjáim á leik þeira** *hJlm*; *(liknande i f)*. 3. af] í *hJlm*. mót] at *J*. 4. Berald] konungssyni *till. lm*. 4—5. Verða—lǫng] Verðr þar nú *(sakn. f)* hark *(*hart *f)* mikit *(*viðrskipti *f)* ok *(*en *lm)* eigi *(*ekki *lm)* langt *(*lengi *lm) fJlm*. 5. ok] *sakn. a*. 6—7. steyptuz—upp] falla þegar *(*af baki *till. J)* í *(*við *J)* fyrstu atreið mjǫk *(*svá *m)* háðuliga, svá *(*því at *J;* at *m)* niðr horfði *(*horfðu *m)* hǫfuð *(*-it *l;* -in *m)*, en upp fætr *(*-nar *lm) Jlm*. 7. fætrnir] fætrnar *a*. 8. getr—líta] sér þetta Geir. konungsson *J;* heyrir Geir. konungsson þetta ok gørir at líta *lm*. 9. við] **er** *(*at *lm)* **svá skyldi til** *(*við *lm)* **takaz** *(*bera *lm) till. Jlm*. næsta ótti] næsta kjǫllr *J;* at fornum orðskvið, at *(sakn. l)* næsta kemr kjǫllr *lm*. 10. hans] honum *Jlm*. við] í einhverju *m*.

---

ser en uit siam a þeirra leik. Nw lætur kongs son til II riddara þa er fræknaster woru af hans her annar a mot Vidforul en an(n)ar amot Beralld. verda þar hord uid skipte ok eigi long. þuiat bader Sikeleyiar riddarar uoru a litille stundu haduliga af baki ridner. suo at fæturner horfdu upp en hofutit nidr. Nu getur Giralldr þetta at lita ok uerdr (eigi) gott wit

---

6. upp] nidr *G*. 7. Giralldr] *så eller* Giralldr*us*(?) *G*.

Digitized by Google

mjǫk glaðir, ok verðr nú þyss mikill, því (at) þar var kominn mestr hluti hvárstveggja liðs at sjá þá atreið. sem nú var eptir.

Kap. 34.

Nú gengr Viðfǫrull fram, kallandi hárri rǫddu, ok biðr at rýma vǫllinn. Ok sem þetta var gørt, riða allir Sikileyjar menn annars vegar ok gøra þar fylking, en indiamenn annars vegar sína fylking. Ætlar Viðfǫrull atreiðina millum fylkinganna. Standa nú hvárirtveggju með ótta, hvárum betr muni til takaz.

1. mjǫk glaðir] glaðir við *Jlm.* þyss mikill] hark mikit *Jlm.* 1—2. þar—liðs] náliga var þar allr herrinn kominn hvárrtveggi *(hvárutveggja lm) Jlm.* 2—3. þá atreið] þeira atreiðir *lm.* 3. sem nú] er enn *Jlm.* 5. Nu gengr] Nú riðr *fh;* Eptir þat *(þetta lm)* gørt, er nú var frá sagt, riðr *Jlm.* Viðf.] fyrir *till. l;* fyrst *till. m.* kallandi —rǫddu] *sakn. h;* ok kallar hárri rǫddu *Jlm.* 6. biðr] menn *till. fhJlm.* Ok(2)—var] Var nú ok svá *Jlm.* 7. allir] *sakn. fhJlm.* menn] riddarar *fJlm.* annars vegar] í annan stað *fhJ; sakn. lm.* 7—8. ok—fylking] *sakn. hJ.* 8. annars vegar] í annan *(stað till. Jlm) fhJlm.* sína fylking] með alla sína riddara *Jlm.* 9. atreiðina] at riða *m.* 10. nú] svá *till. Jlm.* hvárirtveggju] hvárutveggju fylkingar *Jlm.* 10—11. hvárum—takaz] *så hm;* hvárum þeira betr tekz *f;* hvárum betr *(sakn. l)* mun *(muni l)* til takaz *Jl;* ok halda sínum spjótum til lags *a.*

at suo skyllde til bera. ok uerdr hann nu hliodr uit.
8ra en inndus miog kater || uerdr nu hark mikit þuiat naliga uar kominn allr herrin at sea þessa hina myklu at reid þa sem epter war þuiat þar þotti ollum messt undur hue tækezt

5. undur] und" *G.*

Digitized by Google

Nú hér eptir tekr hvárr við sinni burtstǫng ok halda báðir til lags. Junkeri Rémundr ok Geiraldús konungsson keyra nú sína hesta við sporum, hvárr ǫðrum í mót, ok finnaz með svá harðri samkómu, at vesǫlum mǫnnum er úmǫguligt at trúa. Er svá sagt, at Rémundr leggr sinni stǫng í skjǫld konungssonar með svá miklu afli, at skaptit brast í sundr, en brotin flugu langt á vǫllinn. En konungsson fell eigi af sínum hesti, heldr setti hann sína stǫng í skjǫld Rémundar, svá (at) festi í skild-

1. tekr—burtstǫng] taka þeir sínar burtstengr *J.* 2. báðir] *sakn. Jlm.* 2—3. Junkeri—nú] ok keyra *Jl;* keyrandi *m.* Geiraldús] „Geialldus“ *a.* 3. við] með *hJl; sakn. m.* 4. hvárr—mót] ok hvárr ǫðrum í mót *(móti l)* ríðandi *Jl;* ok ríðr nú hvárr ǫðrum í móti *m.* 5. vesǫlum—trúa] næsta *(varla J)* er úmǫguligt (úmáttuligt! *J)* þat *(frá J)* at segja eða tjá *(trúa m) Jlm.* 6. stǫng] burtstǫng *J.* í skjǫld] til *lm.* 7. brast] gekk *Jlm.* 8. sundr] í 11 hluti *till. fJlm.* langt] burt *till. f;* aptr *till. J;* í burt *till. lm.* 9. fell] gekk *J.* af—hesti] ór sínum sǫðli *Jlm.* 9—10. setti—stǫng] leggr *(lagði h)* hann sínu spjóti *fh;* lagði hann *(sakn. lm)* sinni burtstǫng *Jlm.* 10. svá (at)] svá fast at *flm;* ok *J.*

(E)ppter þetta giortt er nu. var fra sagt þa ridr Vidforull fram ok bidr folkit ryma uollinn. war nu ok suo giort. rida Sikeleyiar riddarar jeinn stad ok fylkia sinum monnum. En inndia her j adra fylkinng. ætlade Uidforull atreidina a millum fylkingana. woru nu huorertueggi j þungum hug vm sinn herra. Nw her epter tekur huar sina burtstaung. ok hallda til lags. ok keyra sina hesta med sporum ok ridr huor odrum jmot. ok finnazt med suo hardre (samkomv) at uesalld-

6. huorertueggi] huo"rtuegg[1] *G.*

Digitized by Google

inum. En junkeri Rémundr sat svá fast, at hann bifaðiz hvergi ok eigi skjǫldrinn, sem hann helt á, en skaptit var svá traust, at þat brast ekki.

Eptir þetta skiljaz þeir ok ríðaz at annan tíma, eigi jafnbúnir, því (at) Rémundr hafði øngva burtstǫng. Konungssyni þykkir sér nú vænt horfa, hugsandi, at hann skyldi nú eigi af spara, leggr nú í skjǫld Rémundar með svá miklu afli, treystandi fullkomit vel sínum reiðskap ok hamingju. Var þetta lag ok veitt mjǫk sterkliga, svá (at) skaptit

1. sat] helt *hJl.* fast] fyrir skildinum *till. l;* í sínum sǫðli *till. m.* 1—2. hann—á] skjǫldrinn bif[aðiz] eigi ok eigi hann sjálfr *J;* hann bifaðiz eigi *lm.* 3. traust] seigt *m.* brast] brotnaði *Jlm.* 4. skiljaz] skilja *lm.* skiljaz—ríðaz] ríðaz þeir *J.* at] á *hm.* annan tíma] í annat sinn *hJlm.* 5. eigi] ok eru nú eigi *(ekki l) Jlm.* jafnbúnir] jafnt til búnir *fhJlm.* 6. sér] *sakn. Jlm.* vænt horfa] vel *(á till. m)* horfaz *lm.* 7. hugsandi] ok *(sakn. hJ)* hugsar nú *(sakn. fl) fhJlm.* at] *sá fJl; sakn. am.* 8. með—afli] *sakn. J;* í annat sinn af ǫllu sínu afli *lm.* 9. fullkomit vel] vel *flm; sakn. hJ.* sínum—hamingju] *sá a;* sínum **riddaraskap** *(*ok sinni hamingju *till. J) fJ;* á sinn riddaraskap ok hamingju *lm.* 10. þetta—ok] ok *(sakn. lm)* þetta lag *fJlm;* þetta ok *a.* veitt—(at)] veitt *(sakn. J)* með *(svá till. J)* miklum sterkleika, svá at *fJ;* svá mikit, at *lm.*

ar monnum er w mattuligt fra at segia edr trua. Nv leggr Jvngherra Remund sinne burtstaung jskiolld kongs sonar med suo myklu afle at skaptit stock jsunndr. en brotin flugu aptur yfer hofut þeim [E]n kong(s)son fell eigi af sinum heste. helldr lagde hann. sinne burtstaung jskiolld keisarasonar suo at feste j skilldenum.

2. burtstaung] b^{t}st"g *G.* 6. jskiolld] til jskiolld *G.*

Digitized by Google

þoldi eigi ok brast í sundr í tvá hluti. En Rémundr sat svá fast, at engi sá hann vikna við þetta lag, heldr tekr hann sinni hægri hendi um hjálm konungssonar, sem hestarnir renna á víxl með frábærum sterkleika, lyptandi honum burt ór sǫðlinum, ok eptir litinn tíma kastaði hann honum háðuliga niðr á vǫllinn.

En við þenna atburð verðr hvárumtveggja herinum mjǫk dátt. Nú æpa indíar svá mikit heróp allir í senn, at ef einn hefði þagat, mundi sá at gjalti orðit hafa.

---

1. þoldi—ok] *sakn. fh.* eigi] hans hit mikla afl *till. lm.* í sundr] *sakn. fJ.* tvá] *sá hJlm;* ymsa *a.* 2. vikna] né bifaz *till. Jlm.* þetta] hit mikla *till. Jlm.* 3. um] í *fJlm.* 4. renna] hjá rennaz *h;* rennaz hjá *Jlm.* á víxl] *sakn. h;* á vellinum *lm.* 4—5. með—sterkleika] *sakn. fJ.* 5. lyptandi honum] ok hefr hann *fJlm.* 5—6. sǫðlinum] með svá miklu afli *till. lm.* 6—7. háðuliga—vǫllinn] mjǫk *(sakn. J)* langt á vǫllinn háðuliga ok mjǫk *(sakn. J)* svi virðliga *(-iliga lm)Jlm.* 8. En við] Ok eptir *Jlm.* þenna atburð] þetta *lm.* 8—9. hvárumtveggja herinum] *sá lm;* hvárumtveggjum *J;* hvárutveggjum „hinum“ *a.* 9. Nú] En síðan *fJlm.* indíar] allir indíar *(indios l;* indíamenn upp *m) flm.* svá] í senn *till. a.* svá—heróp] sigróp *hJlm.* 10. allir—senn] *(í senn till. l)* svá mikit *lm.* 10—11. mundi—hafa] hefði skjótt orðit at gjalti *Jlm.*

En Remund sat suo fast ok hellt at ser skilldenum suo fast at hann bifadizt huerge suo at uert uæri eins half penings. en skaptit þolde eigi þetta hid. þunga lag ok geck j ıı hlute. junker(i) Remund sat suo fast at hann bifadizt huerge helldur tekur hann sinne hægre hende j hialm kongs sonar ok hefur hann burt or sodlenum þa er hestarner rennazt hia med fra bærum sterkleika

---

1. fast] at *till. G.* 5. bifadizt] bifazit *G.*

Digitized by Google

Nú víkr Rémundr aptr til sinna manna, ok svá í samri stund ríða þeir í burt í mǫrkina, svá (at) engi veit, hvat af þeim verðr.

En Sikileyjar riddarar víkja þangat at, sem þeira herra lá, setjandi hann upp á sinn hest, þótt hann væri mjǫk stirðr. Er hann ok svá hljóðr sem þjófr, sá er til gálga er leiddr, því (at) svá þykkiz hann smáðr ok svívirðr, at hann vildi fyrir allt sitt ríki þvílika smán eigi fengit hafa, ok gjarna vildi hann, at indíamenn mætti hann eigi sjá, sem hann

1. manna] félaga *Jl.* 1—2. Nú—burt] Rém. ok hans félagar ríða þegar á burt *f;* Nú víkr *(ríðr h)* Rém. *(ok hans félagar till. h)* burt aptr *(sakn. h) hm.* svá—stund] þegar í stað *Jl.* 2. ríða þeir] ríðr Rém. ok hans félagar *l.* í mǫrkina] á *(í f)* skóginn *fhJlm.* 4. riddarar] menn ok riddarar *l.* víkja—at] ríða *(nú till. f)* þangat *(þar til fJ; þar at lm) fhJlm.* 5. setjandi- upp] ok *(sakn. lm)* láta hann *hJlm.* 6. hljóðr] orðinn *till. J.* 6—7. sem—leiddr] **at hann vill** *(vildi h)* **við engvan mann mæla** *(tala orð J;* mæla eitt orð *lm) hJlm.* 8—9. fyrir—hafa] gefa *(hafa gefit fJ)* til *(sakn. f;* þar til *lm)* allt sitt *(land ok f)* ríki *(þar til till. f)* at hafa *(hann hefði f)* eigi fengit *(sakn. lm)* slíka háðung *(skǫmm f; svívirðing lm) fJlm.* 10. indíamenn—sjá] engi af indos *(indíos lm)* mætti líta *(hann lm)* hann *(líta lm) Jlm.*

ok kastar honum nidr a uollinn j einn pytt miog saurgan. En uit þenna atburd uerdr miog datt um huorn tueggia herinn. en sidan æpa jnndiar herop aller senn. en ef einn huer hefde þagat þa mund(e) hann at giallte ordit hafa. e[þ]ter þetta vikur Remund ok hans felagar askoginn suo at einnge weit huad af þeim uerdr. en Sikele(y)iar menn rida þar til sem þeirra hofdinnge liggr ok lata. hann a sinn hest þoat hann uæri miog stirdr. ok suo er hann hliodr orrdinn at

3. huorn] hu't *G.* 9. at] at at *G.*

Digitized by Google

mun skjótt raun til gøra. En nú verðr hann at hvílaz í sínu landtjaldi við sínum mǫnnum.

En nú er at segja frá indíamǫnnum, at þeir ríða heim til sinna landtjalda með mikinn prís ok margra handa gleði, ok þykkir nú vel gengit || hafa. 15r
Síðan ganga fram xx riddarar af indíamǫnnum fyrir konunginn, segjandi honum þau tíðendi, sem orðit hǫfðu um daginn, ok hversu konungsson af Sikiley var sigraðr ok svívirðr — „fyrir þat, sem hann

---

1. raun—gøra] reyna *J;* ráð fyrir gøra *lm.* at] fyrst at *lm.* 2. í—mǫnnum] í sínum landtjǫldum ok hans menn *fhJ;* ok hans menn í hans *(þeira m)* langtjǫldum *(landtjǫldum m) lm.* 3. nú—segja] „s." heldr *J;* nú verðr fyrst at segja *lm.* frá] af *l.* 4. ríða] fara *lm.* heim] *sakn. J.* 4—5. mikinn—gleði] mikilli *(sakn. Jlm)* gleði ok prís *hJlm.* 5. þykkir] þykkjaz *Jl.* gengit] farit *hJlm.* 6. Síðan—fram] Nú *(ok f)* **veljaz** *fhJlm.* riddarar] menn *lm.* 6—7. fyrir—honum] ok *(til at f)* ganga fyrir konung ok *(til at f)* segja honum *fh;* ok segja konunginum *Jlm.* 7. tíðendi] tilfelli *Jlm.* orðit] gørz *fh.* 8. um daginn] *sakn. hlm.* 9. svívirðr] háðuliga svívirðr *hJlm.* sem] at *h;* er *J; sakn. lm.*

---

hann uill uit engan man m[æ]la ok e[igi] uillde hann at inndos (mætti hann sia) saker sinar suivirdu. ok giarna uillde hann hafa gefit til allt sitt rike at hafa eigi feinget. || þuilika skomm ok hann man skiott raun 8rb
til giora nu. skal þar fyrst fra huerfa en þar til taka er jnndus koma heim til sinna landtiallda med mikinn pris ok glede ok þikiazt uel hafa farit

(N)v ueliazt xx riddarar af inndoss ok ganga fyrer kong ok segia honum þesse tidinnde er giorst hofdu

---

5. taka] kaka *G.*

Digitized by Google

vildi yðr gøra. Ok guð í himinríki gleði þann mann, sem honum gørði skǫmm, frelsandi yðra dóttur, þat fegrsta blóm, sem guð skóp á jǫrðina."

Konungr verðr nú glaðr ok kátr við þessi tíðendi ok allir hans hǫfðingjar; lofuðu þann ágæta mann, er þenna sigr vann.

Nú spyrr konungr, hvar þessi maðr er. En þeir segja, aumkandi sik við, at hann reið í mǫrkina ok vildi við øngvan mann tala.

Nú eru indíar mjǫk glaðir, segjandi hér með

---

1. yðr gøra] gøra yðr úrétt *h;* yðr úrétt bjóða *(gøra m) Jlm.* 2. gørði] vann *J;* fekk *lm.* frelsandi] „*fr*esandi" *a;* **ok hefndi svá vár** en fríðat(!) *J;* en hefndi vár ok fríaði *lm.* 3. sem—jǫrðina] er skapat verðr *(*í allri verǫldu *till. J;* í allri verǫldinni *till. lm) hJlm.* 4. glaðr] mjǫk *till. J.* ok kátr] *sakn. fhJ.* 5. hǫfðingjar] menn ok hǫfðingjar *J.* lofuðu] ok lofa *fJ;* ok allir lofuðu *l;* ok lofuðu allir *m.* ágæta] *sakn. h.* 7. Nú—konungr] Konungr frétti *J;* ok konungrinn frétti *lm.* er] væri *hJm.* 8. aumkandi—við] *sakn. fhlm;* ok aumka sik við *J.* reið] þegar *till. fl;* riði *hJ.* 8--9. í mǫrkina] á brott á skóginn *f; (*í burt *till. lm)* á skóg *hlm;* í skóg *J.* 9—**190**, 2. vildi—ágætir] **tveir** *(sakn. f)* **sveinar hans** *(***með honum** *till. fJlm),* **svá** (**fræknir ok** *till. fJlm)* **ágætir, at þeir** *(*þeir II *J;* þessir II *lm) fhJlm.*

---

um daginn ok huersv Giralldus uar sigradr af hinnum wtlendum monnum ok suiuirdr. ok gud gefe þeim manne mykla lucku er ydr frialsade ok ydra dottur. þa er fegurst er allra j verolldu. uard kongr nu gladr uit þesse tidende ok aller hans menn. ok lofa aller þenna man. er suo mikit gat giort. kongr spyr huer þesse madur wæri. en (þeir) segia at hann reid burt a skoginn ok tue(i)r riddarar med honum. suo frækner at þeir ridu af bake II hina roskuztu riddara af

Digitized by Google

konunginum, at ıı hans sveinar eru mjǫk fræknir ok ágætir, riðu af baki ıı hina rǫskustu konungssonar riddara. „Ok er mikill harmr at missa slikan mann, er svá er ágætr ok sterkari ǫllum ǫðrum mǫnnum at riddaraskap.“

Nú fagnar konungr sigri sínum ok veitir ǫllum sínum hǫfðingjum með mikilli list ok gleði.

„Væntir oss,“ segir konungr, „at vér þurfum eigi tíðara þenna útlenzka her at óttaz eða þeira formann, svá háðuliga sem honum hefir farit fyrir þessum úkunniga riddara.“

---

2. riðu] þegar *till. Jlm.* 2—3. ıı—riddara] ıı riddara þá, sem fræknastir váru í ǫllum her Geiraldús *f;* þá ıı konungasonu, er fræknastir váru í ǫllum *(sakn. h)* hans her *hJlm.* 3. at] **at *(vita, at till. Jl)* þér skuluð** *fJlm.* 3—4. slikan mann] *så a;* slíkra manna *Jlm.* 4—5. er(2)—at] eru ágætir ok frábærir *(fræknastir af lm)* ǫllum *(mǫnnum till. lm)* um *Jlm.* 7. hǫfðingjum] mǫnnum *fhJ.* list—gleði] gleði ok fagnaði *Jlm.* 8. oss] mik *hJlm.* 8—10. þurfum —formann] munum eigi þurfa at *(sakn. m)* óttaz þenna útlenda her heðan af *(i frá J) Jlm.* 10. honum] þeira herra *J.* 10—11. svá—riddara] er þeira fǫr var svá hæðilig *(háðulig m),* sem þeir váru *(fóru m)* fyrir hinum útlendum *(útlenda m)* riddurum *(riddara m) lm.* 11. úkunniga] úkunna *J.*

Sikeleyiar monnum trvum vær þa vera hans feiaga ok sueina ok er mikill harmur at þer skulut missa þuilika menn er frabærer eru at riddara skap ok hreyste Fagnar kongr sinum sigre ok veitte med mikille blidu sinum hofdingium. vænter mik sagde kongr at uer munum eigi þurfa at otazt þenna her hedan af edr þeirra formann suo haduliga sem hann for fyrer þeim

---

2. mikill] mckill *G.*

Digitized by Google

Kap. 35.

Skulum vér hér nú um líða at sinni, en tǫkum þar til, sem Geiraldús konungsson vaknar um morguninn í ár, biðr þegar blása saman ǫllum herinum. Ok sem þat var gǫrt, biðr hann upp taka herbúðirnar með miklum skunda.

„Vil ek hér eigi lengi vera," sagði hann, „því at ek hefi hér fengit bæði skǫmm ok skaða: í því skǫmm, at ek var háðuliga af baki felldr, en skaða í því, at ek mista þeirar ágætustu jungfrú, er fegrst

2—3. Skulum—til] Nú verðr hér frá at hverfa, en þar til at *(sakn. J)* taka *hJlm.* 4. í ár] mjǫk snemma *hJlm.* 4—5. biðr—herinum] ok lætr *(saman till. lm)* blása ǫllu *(ǫllum lm)* liðinu *(sinum her lm)* í einn stað *Jlm.* 5. Ok—gǫrt] *sakn. J.* biðr—taka] „s." hann, at taka skuli upp *J;* segir hann, at *(sakn. m)* í stað skuli upp *(taka m)* taka *(upp m) lm.* 6. með—skunda] *sakn. J.* 7. lengi] lengr *hJ; sakn. l;* meirr *m.* sagði hann] *sakn. Jlm.* 7—8. því—hér] sem *(sakn. m)* ek hefi *lm.* 8. í því] ok þá *J;* þá *l.* 8—9. í—skǫmm] *sakn. m.* 9. baki] hesti *hJlm.* 9—10. en—því] *sakn. J;* þann skaða *l;* ok *m.* 10. þeirar—jungfrú] þeirar jungfrú *(meyjar m) hlm;* þá frú *J.*

wkunna manne. Nu verdur her fra at huerfa en þar til at taka er Giralldus kongs son uaknar snemma um morguninn ok lætur saman kalla allann herinn ok seger at jstad skal upp taka uorar herbuder. m[ed] miklum skunda þuiat her uil eg eigi leinngr uera hef eg her feingit bæde skomm ok skada at eg uar haduliga af bake ridinn en þui skada at (ek) mista þa fru en(!) einnge er slik j uerolldu. En þat þike mer þo mest at eg ueit eigi huer mer giorde þessa

8. uerolldu] u"oddu *G.*

Digitized by Google

er til í allri verold ok list ok kurteisi berr yfir allar jungfrúr, vit ok vísdóm með frábærum hannyrðum kvennligra lista. En þó þykki mér hitt verra, at ek veit eigi, hverr mér hefir þá hneisu gørt. Hefði þetta gørt einn keisarason eða konungsson ágætr, þá mætta ek þat um bera, þótt mér líkaði illa, en nú veit ek þat eigi. Mun ek verða fyrir hvers manns brigzli ok ámæli ok athlægi, meðan ek em í þessu landi, ok því bið ek yðr, góðir vinir, at vér verðim í burt, sem skjótast megum vér. En þó í oðru lagi er mér þat mikill

1. er—verold] var í veroldu *J;* er *(skopuð till. l)* allra meyja *(í veroldinni till. l) lm.* kurteisi] hæversku *lm.* 2. jungfrúr] aðrar jungfrúr *m.* vit] sein ok einnin vit *m.* 2—3. með—lista] m. fr. „handirdum" kv. l. *a;* ok frábærar handyrðir *(listir kvennligra lista J) så Jl;* ok handyrðir *så m.* 3—4. hitt verra] þat mest *h.* 4. veit eigi] skal eigi *(ekki l)* vita *Jlm.* þá] slíka *hlm.* 4—5. mér—gørt] mik hefir af baki feldan *J.* 5—6. eða—ágætr] *sakn. J.* 6. mætta —umbera] *så a;* mynda ek bera *J;* mætti þat vera *lm.* 7. líkaði] þætti *J.* 8. brigzli—athlægi] háði *fhJ;* athlægi *l;* athlátri *m.* 9. landi] ríki *J.* ok—yðr] bið ek *J.* 10. vinir] félagar *fJ;* bræðir *lm.* verðim] *så fJlm;* „vendum" *a.* 11. megum vér] *sakn. Jlm.* lagi] góðir félagar *till. lm.* 12—193, 1. er—hygg] hyggjum at *J;* hygg ek at *l;* hyggið at *m.*

hneisu. en ef þetta. hefde giort einn keisara son þa munde mer uel lika en nu man eg uerda fyrer huers manz hæde medan eg life. þuiat eg kan þar einngu til at suara þa eg er spurdr huer þat giorde. ok þui goder uiner lyptum uare ferd sem fyrst megum uær af þessu lande. þuiat þann uissa eg eingan man at mik munde sigra utan Remund keisara son ok ef eg uissa at hann hefde þetta uerit þa þætte mer ecki ‖ 8va

8. hefde] hefda *G.*

Digitized by Google

léttir míns harms, ef ek hygg með skynsemi hér at þessu efni, því (at) eigi vissa ek þann í allri veroldu, er mik mundi vinna í þessarri íþrótt, útan Rémund keisarason. Ok ef hann hefði þetta gørt ok vissa ek þat, þá þætti mér eigi þetta svá mikils vert, en í góðru lagi með því (at) oss var sagðr hann dauðr, þá verð ek stórliga angraðr af slíkum atburðum. Ok því verði hverr í stað á sinn hest!"

Ok lýkr svá konungssonar ræðu. Þessu næst ríðr hann í burt við ollum sínum mønnum ok biðr

---

1. léttir] léttirs *a*. skynsemi] skynsemd *m*. 1—2. hér—efni] *sakn. Jlm*. 2. eigi] øngvan mann *Jlm*. 3. þessarri íþrótt] þessum leik *Jlm*. 4. gørt] verit *hlm*. 5. ok—þat] *sakn. Jlm*. 5—6. þætti—mikils] væri minna um *Jlm*. 6. í—lagi] *sakn. fhJlm*. 6—7. oss—dauðr] mér hefir hann dauðr sagðr verit *Jlm*. 7. stórliga] mjǫk *lm*. 8. því] *sakn. J*. verði] *så hJ; veri lm; vendi a*. hverr] ok *(sem J)* einn *till. hJlm*. á] upp á *lm*. sinn hest] *så hJlm; sina hesta a*. 9. konungssonar ræðu] konungsson sínu *(sinni lm)* máli *(ræðu lm) Jlm*. 9—10. Þessu—hann] Hér *(Því m)* næst er þat at *(til at l; frá at m)* segja, at konungsson ríðr *Jlm*. 10. við—mønnum] með allan sinn her *fhJlm*. 10 - 194, 1. ok—sæla] *så äfven f (jfr* „Han bidr India menn huarki heilane sæla" *Ver. Index)*.

---

mikels um uert. En i annare greinn at (hann) hefer daudr sagdur uerit. þa er eg storliga angradr i minu hiarta af. slikum atburdum. ok þui uerdi huer sem einn ok ride a bvrt sem skiotazt med allann uorn her. er nu ok suo giort. er nu ecki sagt af hans ferdum fyr en hann kemur heim j sitt rike. ok þotte ferd hans uordin en hædiligazta ok lykur þar fra honum at segia.

---

4. skiotazt] skiotatz *G*.

Digitized by Google

indiamenn hvárki heila né sæla vera. Eigi er getit um hans ferð, fyrr en hann kemr heim í Sikiley. Ok þótti ǫllum hans ferð allhæðilig orðin. Ok lýkr þar þessum þætti frá honum at segja.

Kap. 36.

Nú sem Jóhannes indiakonungr fregnar þessi tíðendi, þeysir hann sinn her heim í sitt ríki með miklum prís ok margra handa gleði, léttir eigi, fyrr en hann kemr heim í hǫfuðborg síns ríkis með fǫgrum sigri.

En nú er at segja frá junkera Rémundi ok

---

1. vera] *sakn. fhJlm.* 1—2. Eigi—ferð] Segir ekki af hans ferðum *h.* 2. ferð] ferðir *Jlm.* Sikiley] sitt ríki *hlm;* sín ríki *J.* 3. ǫllum] *sakn. Jl.* ferð] ǫll *till. l.* allhæðilig] svívirðilig *l(?)m.* orðin] *sakn. m.* 4. þessum þætti] *saknas J;* þessum hætti *l.* 6. Jóhannes] *sakn. hJlm.* fregnar] frá *J;* fær *hlm.* 7. sinn] allan sinn *J;* ǫllum sínum *lm.* 7—8. með—gleði] ok *(sakn. J)* þykkir hans ferð *(*ǫll *till. l)* orðin allheiðarlig *(*heiðarlig *l)* með miklum prís ok gleði *Jl;* ok þykkir hans ferð með miklum prís orðit hafa *m.* 8—9. léttir—ríkis] heim í sjálfa borgina *(*hǫfuðborgina *lm) Jlm.* 10. fǫgrum] þeim *(sakn. m)* ágætum *Jm;* þessum ágætum ok fǫgrum *l.* 11. En—frá] Skal þar nú til taka, sem áðr var frá horfit, at segja nǫkkut af keisarasyni *J;* Skal hér nú frá hverfa *(*en þar til taka, sem áðr var frá horfit *till. l)* ok segja nǫkkut frá hinum ágæta keisarasyni ok *lm.* junkera—ok] *sakn. m.*

(O)g sem inndia kongr ser þetta þa þeyser hann sinn her heim j sitt rike med myklum pris ok margra handa. gledi. ok lettande eigi fyr en hann kemur heim j sina hofut borg Paris med myklum sigre. nu skal þar fra huerfa en þar til at(!) taka sem fyrr uar fra horfit at segia. nockut fra jungherra Remundi ok hans

Digitized by Google

hans kumpánum, at þeir sitja í sínu landtjaldi meðan raufz þessi leiðangr. En sem þeir vissu, at hvárirtveggju fóru heimleiðis, stiga þeir upp á sína hesta ok riða, sem mest máttu þeir af taka, bæði nætr ok daga ok koma heim nǫkkurum náttum fyrr en konungr sjálfr ok hans herlið. Ríða þeir þegar á erkibiskups garð til sinna herbergja.

En þegar erkibiskupinn veit þat, gengr hann til þeira, vel fagnandi junkera Rémundi ok hans félǫgum, spyrjandi þá tíðenda. En Víðfǫrull sagði

1. kumpánum] kempum *l.* at—landtjaldi] er *(at f)* þeir váru í skóginum *fJ;* Váru þeir í skóginum *h; sakn. lm.* 2. meðan—leiðangr] meðan þessi leiðangr var *J; sakn. lm.* raufz] „rofst" *a.* 2—3. En—þeir] Er þat frá *(af m)* þeim at segja, at þeir stiga *lm.* 3. fóru heimleiðis] váru í brutt *J.* upp] *sakn. hJlm.* 4. mest] at *till. a.* máttu—taka] þoldu þeira hestar *f;* máttu þeira hestar þola *J;* mátti *lm.* 4—5. bæði—daga] *sakn. J.* 5. koma] *sakn. l.* 5—6. heim—fyrr] heim mǫrgum náttum *(dǫgum J)* fyrr *hJl;* fyrr heim *m.* 6. konungr sjálfr] konungrinn *Jlm.* herlið] hirð *J.* 7. á] í *hlm.* á—garð] til biskups garðs *J.* til] ok til *Jlm.* sinna herbergja] sinnar hallar *lm.* 8. veit þat] verðr þessa *(þess hm)* varr *hJlm.* 9. þeira] þ. herbergja *hlm;* móts við þá *J.* vel fagnandi] fagnar hann þeim með mikilli blíðu *f;* ok *(sakn. h)* fagnar þeim vel *hJl;* ok fagnar *m.* 9—10. junk.—félǫgum] *sakn. fhJ.* 10. spyrjandi] ok fréttir *Jlm.*

felogum at þeir woru j skoginum medan herinn losadizt. ok sem þeir uerda uiser at huorertueggiu eru j burt ridner þa stiga þeir a sina hesta ok rida sem mest matte af taka bæde nætur ok daga ok komma morgum nottum fyr en kongrinn. ok hans herlid ok rida þeir þegar a erkebyskups gard og er hann uerdr þessa uar þa geingr hann a mot þeim ok jungherra Remundi takande (þa) med mikelle blidu ok fretter þa

Digitized by Google

slik, sem orðit hǫfðu. Erkibiskupinn lofar mjǫk hreysti ok riddaraskap Rémundar ok segir, sem var, at engi mundi finnaz hans jafningi, þó (at) leitat sé um alla verǫld.

Síðan skilja þeir sitt tal. Gengr junkeri Rémundr ok hans kumpánar til skemmu konungsdóttur með þeim listum, sem þeir váru vanir. Ok sem þeir koma í hennar skemmulopt, þá stendr hon upp á móti þeim, fagnandi þeim með mikilli gleði, en þó Rémundi bezt. Leggr hon sínar hendr

---

1. slik] slikt *Jlm.* hǫfðu] var *J;* hafði *lm.* 1—2. mjǫk—Rém.] nú *(sakn. m)* þeira riddaraskap *lm.* 2. Rém.] keisarasonar *J.* 2—4. ok(2)—verǫld] *sakn. m.* 3. engi —jafningi] eigi veri hans líki *J.* 5. Síðan] Ok *(sakn. l)* eptir þetta *Jl.* tal] viðrtal *l.* Gengr] Ok ferr *J.* 6. kumpánar] *Jl.* til] í *hl.* skemmu] kastala *Jl.* 7. þeim—vanir] honum *J.* 7—8. Ok sem] En þegar *l.* 8. þeir—skemmulopt] konungsdóttir fréttir þat, at þeir sé þar komnir *J.* 9. á—þeim(1)] *sakn. J.* fagnandi] og fagnar *Jl.* þeim(2)] ǫllum *till. l.* 9—10. með—gleði] með allri blíðu *h;* vel *Jl.* 10. Leggr—hendr] ok *(sakn. l)* leggr sína ljósu *(hvítu l)* fingr *(hǫnd l) Jl.*

---

tidenda. en Vidforull seger slik sem ordit hofdu. Erkibyskup lofar miog riddaraskap junkera Remundar ok seger sem war at eigi munde finnazt hans iafnningi honum sam tida j uerolldu. ok epter þat skilia þeir geingr Remund ok hans kompanar til skemmv. frv Elenv og þegar hun uerdr þes uor. stendr hun upp imote þeim ok fagnar med mikelle blidu ollum þeim. enn þo Remundi bezt er uon war. megum uer þat

---

1. slik] skik *G.* 5. Remund] til *till. G.* 8. Remundi] þeim *G.*

Digitized by Google

um hans háls, veitandi honum með þessum faðmlǫgum margan sætan koss, sem nǫkkurum manni
15v mætti || veitaz trautt eða ekki af nǫkkurri jarðneskri jungfrú. — En hér af vil ek eigi lengra tala, segir sá, er sǫguna hefir samsett, því (at) slík orð megu áheyrandanum útrúanlig þykkja, ok vil ek því mínum orðum á annan veg snúa.

Gengr hann nú til sætis, skemtir þeim frá ferðum sínum, segjandi henni ǫll þau æfintýr, sem í hans ferðum orðit hǫfðu. Varð henni hér af mikil gleði ok gaman.

---

1. háls] hvíta háls *J.* 1—2. þessum faðmlǫgum] þessu faðmlagi *l.* 1—4. veitandi—jungfrú] með blíðu faðmlagi *J.* 2. margan—koss] *så a;* hvíta(!) kossa ok sæta *l.* 3. mætti] má *l.* af—jarðneskri] af einni *l;* nǫkkur þvílík jarðnesk *a.* 4. lengra] lengr *l.* 4—7. En —snúa] *sakn. fhJ.* 5—6. slík—þykkja] slíkir hlutir kunna menn at svíkja *l.* 7. á—snúa] víkja *l.* 8. Gengr—þeim] Nú ganga þau Rémundr ok konungsdóttir til síns sætis ok skemtir(!) *l.* 8—11. Gengr—gaman] skemtandi sér svá allan dag til nætr *J.* 9. segjandi] ok segir *l.* þau æfintýr] efni eptir því *l.* 10—11. hér—gaman] mikil skemtan ok gleði at *l.*

þeinkia at eigi mune þat betra epter hafa legit af huers dagligre gledinne. vit þann sem j hlut atte af huorutueggia hennde. En epter þat ganga þau til sætis. ok skemter Remund kongs dottur af sinum ferdum ok þeim æuentyrum er giorst hofdu. j hans ferd ok u[ar] af þessu [micel] skemtan Her epter ganga þeir heim j sitt herbergi etande ok dreckande ok epter þat ganga þeir at sofa.

1—3. eigi—hennde] *så G.*

Digitized by Google

En at deginum liðnum ok náttinni komandi gengr junkeri Rémundr heim í sitt herbergi, etr og drekkr, ok síðan gengr hann at sofa ok sik eptir langa mæðu vel náðandi.

Líða nú nǫkkurir dagar, til þess (er) konungr kemr heim, sem áðr var sagt. Ok þegar sem konungr kemr heim í borgina, gørir erkibiskupinn processionem í móti honum með ǫllum sínum klerkum ok allra handa hljóðfæri, svá (at) ǫll borgin þótti þjóta með dýrligum sǫnghljóðum. Er kon-

1. En—komandi] Síðan *J*. 2. Rémundr] ok hans félagar *till. l.* í—herbergi] *sakn. J;* í sín herbergi *l.* 2—3. etr—drekkr] „[o]kiær[*an*]di" ok drekkandi *J; sakn. l.* 3. hann] *sakn. a.* 3—4. ok(1)—náðandi] ok síðan sofandi ok síðan eptir langa armæðu sik nærandi *J;* sik hvílandi eptir langa armæðu *l.* 5. dagar] frá *till. l.* 6. heim] í hǫfuðborgina *till. l.* 6—7. sem(1)—borgina] *sakn. l.* konungr—heim] hann kemr *J.* 7—8. processionem] fagra *(fagrliga h)* processionem *hJ;* fagnaðarprocessíu *l;* „Prefacione" *a.* 8. honum] konunginum *J.* sínum] *sakn. J.* 8—9. klerkum] lærðum mǫnnum *Jl.* 9. allra handa] *sakn. l.* hljóðfæri] *så a;* hljóðfærum *(*og listum sǫngsins *till. l) hl;* sǫngfærum *J.* svá (at)] ok *J.* 10. dýrligum sǫnghljóðum] sǫnghljóðum *(*strengleika *J)* ok ágætum hljóðfærum *fJ;* fagrligum strengleikum ok ágætum sǫngleikum *l.* Er] Með þessu er *l.* 10—199, 2. Er—ágætum] En erkibiskupinn leiddi konunginn til kirkju með ǫðrum *J.*

(N)ockurum dogum sidar kemur (kongur)inn heim sem adr uar fra sagt. ok þegar hann kemur j borgina giorer || erke byskupinn processio jmot honum med 8vb ollum sinum lærdum monnum ok aull saungfære woru þar frame hofd suo at oll borgin glumde af fagurlig-

1. kemur (kongur)inn] kem*urinn G.* 2. adr] sa|dr *G.* 5. borgin] b*org*r *G.*

Digitized by Google

ungrinn þegar til kirkju leiddr af erkibiskupinum ok ágætum konungum ok síðan til hallar sinnar, drekkandi ágætan drykk með allri sinni hirð, veitandi við svá ágætan kost, at fáfróðum mǫnnum er úmǫguligt frá at segja. En því munum vér at sinni frá hverfa, en frá ǫðru segja.

Kap. 37.

Sem konungrinn heldr þetta ríka hóf með allra handa gleði ok gamni, gørir hann til sinnar dóttur virðuliga sendiboða, III kórónaða konunga ok III hertuga við mǫrgum ǫðrum ágætum mǫnnum. Ok

---

1. þegar] *sakn. l.* 2. sinnar] leiddr *till. l.* 3. hirð] drekkandi ágætan drykk með miklu kappi *till. a.* 3—4. drekkandi—kost] ok drekka ágætan drykk með svá góðum kosti *J;* ok allri sinni hirð vel veitandi með svá dýrum kost ok ágætum *l.* 4. mǫnnum] manni *l.* 5. úmǫguligt] úmáttuligt *J.* 5—6. En—segja] *sakn. J;* Því mun ek hér frá hverfa fyrst at sinni, en þar frá segja *l.* 8—10. Sem—sendiboða] Konungr gørir boð eptir sinni dóttur *J;* sem konungr gørir eptir dóttur sinni *l.* 11. hertuga] vǫlduga hertuga *l.* við] með *fhJl.* mǫrgum] *sakn. l.* mǫrgum—mǫnnum] mǫrgu stórmenni *f.* ǫðrum] *sakn. J.*

---

um hliod(fæ)rum ok klerka saunghliodum. er kongrin suo til kirkiu leiddr af. erkebyskupenum ok enu uilldazta folke. ok epter þat geck hann til hallar. ok ueitte sinne hird med myklum fagnade ok heimsenns virdinngu. ok at nockurre stundu lidinne giorer. kongrinn til sinnar dottur III konga koronada. med morgu odru stormenne. ok er þeir koma j hennar skemmu lopt

---

4. heimsenns] hei*m*sen*n*sin*n G.*

Digitized by Google

sem þeir eru fram komnir í konungsdóttur skemmu, þá segja þeir boð sjálfs konungsins, fǫður hennar, jungfrúnnar. En hon segiz gjarna skulu gøra hans vilja.

Eptir þat býr konungsdóttir sik sínum bezta búnaði, sem vel má ágætan kalla ok hon vildi eigi selja hinum ríkasta konungi fyrir allt sitt gull, þó (at) henni væri við boðit. Hér með býz allt hennar fólk með sínum bezta búnaði. Leiddu fyrr nefndir konungar konungsdóttur inn í hǫllina. Ok er svá mikit af sagt hennar fegrð, at ǫll hǫllin þótti birt-

---

1. sem—skemmu] at þeim fram í skemmuna komandi *J;* at þeim þar komnum í konungsdóttur skemmulopt *l.* 2. þeir] **henni** *till. fhJl.* sjálfs] *sakn. fhJ.* sjálfs konungsins] síns fǫður *l.* 2—3. fǫður—jungfrúnnar] *så a;* fǫður hennar *fh; sakn. Jl.* 3. segiz] kveðz *J.* gjarna] *sakn. l.* skulu] vilja *Jl.* 3—4. hans vilja] vilja fǫður síns *J.* 5. Eptir þat] *sakn. J.* sínum] með sínum *fJl.* 6. vel—ok] *sakn. fJ.* eigi] hann ekki *l.* 7. ríkasta] ágætasta *J.* allt—gull] ǫll sín gull *J;* allt gull hans *l.* 8. við] *sakn. J.* með] eptir *l.* 8—9. býz—fólk] býz *(allr till. h)* hennar kvennaskari *hl;* fór hennar mey *J.* 9. með] *sakn. l.* búnaði] er vel má ágætan kalla *till. J.* 9—10. Leiddu—hǫllina] *sakn. J.* 10. konungsdóttur] í millum sín *till. l.* 11. mikit] *sakn. J.* fegrð] vænleik *l.*

þa segia þeir henne sins fedr bod ok beidne. huern(!) hun uill giarna ueita. epter þat byszt kongs dotter med heidarligum bunade. ok eigi munde hun hann selia fyrer et besta kongs rike h[er] j nordr halfunne. her med byr (hun) sitt kuenna folk med hinne mestu pryde. ok med þessare(!) skarra lypter hun sinne ferd.

---

1. bod] lopt *G.*

Digitized by Google

az af hennar birti ok þeim ágæta búnaði, sem hon var í.

Stóð konungr sjálfr upp í móti henni ok dróttningin, móðir hennar, við ǫllum þeim, er inni váru. Þar var erkibiskupinn ok allt þat stórmenni, sem var innan borgar. Setr konungr nú dóttur sína í hásæti hjá sér. Er nú mikil gleði í hǫllinni. Gleðjaz allir mest af fegrð konungsdóttur ok hennar list ok kurteisi. Segir konungr nú frá ferðum sínum ok þeim sigri, sem hann hafði fengit, ok hversu undarliga hann kom til. Lofa nú allir þann

---

1—2. birti—i] **vænleik** ok klæðum *(ágætum búnaði, er hon stóð í l) Jl.* 3—4. Stóð—hennar] Konungr sjálfr stóð *(ok hennar móðir stóðu l)* upp í móti henni *(ok móðir hennar till. J) Jl.* 4—6. við—borgar] ok *(svá till. h)* allt stórmenni *fh;* ok erkibiskupinn ok allir hennar frændr ok stórmenni þat, sem innan borgar var *J;* ok allir þeir, er þar váru inni. Var erkibiskupinn ok allt stórmenni innan hallar *l.* 6—7. Setr—hǫllinni] *sakn. l.* 7. Er] Ok gøriz *J.* 8. fegrð] vænleik *l.* 8—9. mest—kurteisi] af hennar vænleika *f;* í hennar tilkómu *J.* 9. Segir—frá] Segir **henni** konungr af *f;* Konungr segir dóttur sinni allt af *J.* 10. hann hafði] þeir hǫfðu *J.* 11. hversu—til] *sakn. J.* hann kom] þat bar *l.*

---

ok leida hana þeir kongar er fyrr uar getit. ok inn j hallena ok uar suo mikit sagt (af) hennar fegurd ok dyrligum bunade. at oll hallin þotte birtazt af hennar uænle(i)k. kong(r)inn sialfur stod upp j mot henne. ok drottningin. erkebyskup ok allt annat stormenne. þat er inne uar. setur kongr hana þar sem likligt uar j hasæte hia ser. wogs nv gledin j hallinne af frurinar innkuomu. ok dyrligum orgata ok alls kyns oluærd.

---

4. henne] hennne *G.*

Digitized by Google

sigrsæla riddara, er þann sigr vann, ok hans félaga.

Liðr nú svá þessi dagr til kvelds. Ok at kveldi gengr konungsdóttir heim í sitt herbergi með allan sinn skara.

En annan dag eptir kemr Rémundr í skemmu konungsdóttur. Segir konungsdóttir, hvat talat var fyrra daginn í konungshǫllinni. Skemta þau sér nú allan þann dag allt út til nóns. En þat mun skjótt nálgaz, at þessi konungsdóttir grætr, ok má næsta undraz, hversu heimrinn lætr.

---

1. sigrsæla] hæverska *Jl.* riddara] mann *l.* þann—félaga] frelsaði allt ríki konungs *J.* 2—3. Liðr—kveldi] Ok er á kveldit leið *J;* Liðr nú þessi dagr at kveldi *l.* 3. sitt herbergi] sína skemmu *Jl.* 4. með—skara] *sakn. J.* 5. annan—eptir] um morguninn *(daginn l)* arla *fhl;* innan lítils tíma *J.* Rémundr] **ok hans félagar** *till. fl.* 5—6. í—konungsdóttur] þar *J.* 6. Segir] *så* a^1*; oläsl. a.* Segir konungsdóttir] Ok segir hon honum *(*Rémundi *h) fhl.* 6—8. Segir—nóns] Ok fagnar konungsdóttir honum vel *J.* 7. fyrra daginn] *sakn. fhl.* konungshǫllinni] hǫllinni *hl.* 7—8. nú—nóns] um *(sakn. h)* allan þann *(sakn. h)* dag til nætr *(*kvelds *h) hl.* 8—9. En—grætr] *sakn. fhJl.* 9. næsta] varla *l.* 9—10. ok—lætr] *sakn. fhJ.* 10. heimrinn] verǫldin *l.*

Nu seger kongr henne fra ferdum sinum ok þeim sigre er hann hafde feingit. ok þeim undarliga at þvrd ok huersu hann kom til. ok lofa aller þann agæta sigr ok þann hrausta riddara er hann uann. ok hans felaga. Lidr nu af þesse dagr ok geinngur kongs dotter heim j sìna skemmu med allann sinn skara.

(A)nnann dag epter kemur Remund at finna kongs dotter(!) ok þeir felagar. seger kongs dotter honum huad talat uar j hallinne hinn fyrra dag. skemta þau

---

2. þeim] þ*eim* | þ *G.* huersu] su"su *G.*

Digitized by Google

Kap. 38.

Nú líða svá langir tímar, at junkeri Rémundr skemtir sér jafnan í hjá konungsdóttur, ok þykkir honum þat eitt vanta, at hann má hennar eigi með náðum fá ok allra manna vitund, sem byrjaði hinum fremsta keisarasyni at fá hinnar mektugustu konungsdóttur, er til er í allri veröld.

Nú sem Rémundr er meiri og mektugri en nǫkkurr konungsson í veröldinni, svá er hann ok frábærr flestum ungum mǫnnum í sinu framferði,

---

2. langir] margir *l.* 2—3. Nú—konungsdóttur] Sitr hann þar hjá henni *J.* 3. jafnan] *sakn. l.* í hjá] við *l.* 4. honum] *sakn. hJ.* eitt—at] á vanta, er *J;* at, at *l.* með] í *l.* 5. fá] njóta *hJl.* ok—vitund] svá at allir viti *Jl.* 5—6. sem—fremsta] ok *(sem l)* til h[æ]fir *(stendr l)* einum *Jl.* 6. hinnar mektugustu] einnar mektugrar *Jl.* 7. til—í] í er *J.* 8. mektugri] **frægri ok ágætari** *till. hJl.* 9. veröldinni] allri *(sakn. h)* veröld *(-inni hl)* **honum samtíða** *hJl.* 10. ungum] *sakn. l.* í—framferði] um hversdagligt framferði *f;* hversdagliga *till. l.*

---

ser þann dag allann til kuellzs en þat mun skiott nalgazt at kongs dotter grætur Firrazt mun nv hennar fund þesse r[idd]are mætur undarligt er longum þat huersu verolldin lætur

(N)w lida suo langer timar at Remund skemter ser uit kongs dotter(!) iafnan ok þiker honum þat nu a vanta at hann ma eigi hennar fa med nadum suo
9ra at aller uisse þat opinberliga. || ok einum keisarasyne burde(!) at fa einnar kongs dottur þeirrar er frægst er j uerolldu. en suo sem Remund uar meire ok mektugre en nockur annar kongs son j uerolldu. suo

Digitized by Google

því (at) eigi var með honum ergi eða vanstilt lostasemi, heldr temprar hann sínar náttúrugjafir, bæði ýtra mannsins og innra, sem meistari Aristótéles kendi sínum lærisveini, þeim ríka Alexandró, er lengi gekk eptir hans ráðum fram, sem einum ágætum konungssyni byrjar. En þann tíma, sem hann því af brá, gekk honum í móti um stund.

Nú er svá um þessa konungsdóttur, sem nú hefir verit frá sagt um stund, at eigi fylgði hennar fegrð, list ok kurteisi vanstilt blíða eða dálig losta-

---

1. var—vanstilt] fylgði rǫskleikr reigi(!) eða ústilli *så J.* ergi] ergilæti *l.* 2. náttúrugjafir] -gáfur *hl.* 2—3. bæði—innra] *sakn. fhJm;* bæði innra ok ýtra(!) *l.* 3. sem] eptir því sem *J.* meistari] *sakn. Jl.* Aristótéles] *så hl;* „Aristotelis" *a;* „Aristotilis" *J.* 4. þeim ríka] *sakn. J.* Alexandró] *så fJm;* „Alexandrus" *a;* „Alexander" *h;* „Alexandri" *l.* 4—7. er—stund] *sakn. f.* 5. eptir—ráðum] hans [æ]fi *J;* hans ráð *l.* 6. byrjar] *sakn.(!) J;* hæfði *l; härefter tillägges:* **ok honum var kent** *Jl.* þann] um þann *l.* 7. því—brá] brá því *J.* gekk—stund] *sakn.(!) J.* 8. Nú—svá] Þá *(Nú l)* er ok svá fallit *Jl.* konungsdóttur] jungfrú *J.* 8—9. nú—stund] frá hefir verit sagt *J;* sagt var um junk. Rém. *l.* 9. at] *så l;* því at *J;* ok *a.* 10. fegrð] *sakn. J;* vænleik eða *l.* vanstilt blíða] vanstilli *J.* blíða] *så* a^1*; . . . ða a.* dálig] *otydl. a;* daglig *Jl.*

---

uar hann ok um fram adra ok frabær huerium vngvm manne honum samtida. um allar huersdagligar fram ferdir. þuiat eigi war med honum ergi ne regi edr uanstillt lostaseme. helldr temprade hann saman sinar naturv giafer epter kenning Arestotiles er hann fyrer sagde sinum læresueine Alexandre hinum mykla. er nu ok sem sagt se fra þeim badum þuiat þesse kongs dotter uar eigi bleckt fyrer fe ne fridleik. ok eigi fylgde hennar uænleik hugarreikan ne neinn breysk-

Digitized by Google

semi, heldr temprar hon sinn jungfrúdóm útan alls grands saurlífisins, ok eigi sýndi hon nǫkkurum manni neitt blíðubragð útan Rémundi. Var þat at hennar forsjá at því, sem flestum mǫnnum sýndiz með þeim æfintýrum, sem orðit hǫfðu, því (at) þat má undirstanda, at guðligr máttr dregr saman slíkra manna ráð. Þat kunnu þau bæði fullkomit vel at sjá, geymandi sín vel af ǫllu saurlífi ok ǫllum illum hversdagligum framferðum með góðri

---

1—2. útan—saurlífisins] ú. a. „*garn*s" saurlífisins *a;* án grandi ok útan allt saurlífi *J;* án girndar fyrir útan alla saurgan *l.* 2—3. nǫkkurum—blíðubragð] blíðubragð neinum manni *J.* 3. neitt] *sakn. l.* útan] nema *J.* Rém.] keisarasyni *till. Jl.* 4. at(1)—því] **eptir** *(líkindum* **ok** *till. Jl)* **guðs skipan** *(því till. J;* eptir því *till. l) hJlm.* mǫnnum] *sakn. Jl.* 5. sýndiz] má *(mun l)* sýnaz, ef *(er l)* með skynsemi vilja at hyggja *Jl.* orðit hǫfðu] *så J;* orðit hafa *l;* þat varð *a.* 6. undirstanda] skilja *J.* máttr] vili *J;* kraptr *l.* 7. ráð] *Härefter tillägges*: Gengr svá þeira hagr með gleði hvern dag allt til nætr, en þat mun skjótt nálgaz, at konungsdóttir grætr, ok má varla undra, hversu verǫldin lætr *f.* fullkomit] *sakn. Jl.* 8. at sjá] sjá ok undirstanda *J;* undir at standa *så l.* geymandi sín] ok geymðu sik *(sín l) Jl.* af] *så a;* með *J.* 9. hversdagligum] *sakn. J.* 9—206, 1. með—ráð] *sakn. J;* m. g. aktan um sitt framferði *l.*

---

leikr likamans. med neinne sviuirdingu sinns iunfrudoms. ok einngum lifanda manne synde hun blidu bragd nema Remundi keisara syne ok uar þat epter guds skipan. sem flestum mun synazt þeim sem æuentyrit heyra. en bidium þess aller at gud gefi þeim gott samband. ok bide eigi leinnge.

(N)w ber suo til einn tima at erkibyskup geingur

Digitized by Google

vaktan um sitt ráð. Ok því mun guð gefa þeim lǫgligt samband eptir liðinn tíma.

Kap. 39.

Kemr nú svá til einn tíma, at erkibiskupinn gengr at finna sína frændkonu, hina ljósu Elínu konungsdóttur, upp allt í hennar skemmulopt. Var þar fyrir Rémundr keisarason. Jungfrúin stendr þegar upp í móti || sínum frænda ok svá junkeri 16r
Rémundr. Setjaz nú niðr ok talaz nú við, gørandi sér skemtan ok gleði.

Erkibiskupinn mælti þá: „Mikill harmr er þat,

---

1. mun] má *hl.* guð] várr herra (Jésús Kristús *till. Jl) hJl.* 2. lǫgligt] sæmiligt *Jl.* 4. Kemr—einn] Nú berr svá til einn (eptir lítinn *fJ) fJl.* at] er *J.* 5. gengr] *så fhJ;* fór *l; sakn. a.* ljósu] vænu *fl.* 5—6. hina—konungsdóttur] *sakn. J.* 6. upp—i] ok *l;* í *m.* hennar] *sakn. J.* 7. þar fyrir] ok þar *Jl.* Jungfrúin stendr] Stendr hon *J.* 8. þegar] *sakn. Jl.* 9. Setjaz nú] Hann settiz *h;* Setz hann *J;* Setja sik *l.* ok—við] *sakn. J;* o. t. síðan með *l.* gørandi] ok gøra *Jl.* 10. sér] „sie“ *a.* 11. harmr] skaði *Jl.*

---

at finna sina frænkonu hina uænu Elenu kongs dottur var þar ok junkæri Remund stendr fruin upp jmot sinum frænda ok setiazt nidr ok giora ser skemtan ok glede. Sidan talar erk(i)b(ysku)pinn mikill skade er þat er þit skulut eigi niotazt mega med logligu sambande. þuiat ii personur sꝛ eg alldre fridare skapadar. ok bleszadr uerde sa er suo fagrliga smidar. skal nu þat upp kueda er mer hefer leingi jhug

Digitized by Google

ef þit skuluð eigi njótaz mega með lofligu sambandi, því (at) tvær persónur sá ek aldri jafnfríðar skapaðar. Ok blessaðr sé sá herra, sem svá fagrliga kann at smíða, sem sýnaz mun! Ok þat skal upp koma. Nú þótt mér þykki mikit fyrir, sem ykkr báðum mun þungt þykkja, — en þó gengr þar ljóss guðs vili til, sem ek skal greina ykkr með fám orðum, því (at) tíminn er þrǫngr, en ek vilda gjarna gleðja ykkr, en eigi angra. En þat er guðs vili í himinríki, at þit skilið at sinni. Því skulu þit vel taka minni áminningu, því (at) ek vil þat tala ok gøra, sem ykkr bezt gegna mætti."

---

1. ef] at *J.* lofligu] *så a;* **lǫgligu** *hJl.* 2. aldri] ekki *l.* 4. fagrliga] vel *J.* sýnaz mun] þat sýniz víða *J;* sjáz mun víða *l.* 5—6. upp—báðum] **nú upp kveða, sem mér hefir lengi í hug verit, ok** *(en h)* **ykkr** *hJl.* 7. ljóss] *sakn. l.* greina] nú segja *Jl.* 8. er] er til *J.* þrǫngr] þungr *l.* 9. gjarna—eigi] heldr blíðka ykkr en *Jl.* 10. guðs—himinríki] vili himnakonungsins *Jl.* at(2)] fyrst at *Jl.* sinni] **því at ykkart ráð stendr til** *(i l)* **mikils** *(miklum l)* **váða** *(vanda l),* **sem þit sjálf undirstandið** *till. Jl.* 12. ok] *så hJl;* at *a.* bezt—mætti] bezt líkar *h;* líkar ok mætti bezt gegna *J.*

---

uerit. en yckur mun þungt þikia. ok mer eigi sidr upp at kueda. en þo geingr her lios guds uile til sem eg mun greina med fæm ordum. þuiat timinn er þraungur. en ek uillda helldr gledia yckur en angra. en þat. er uile guds j himerike at þit skilit fyrst at (sinni). þuiat yckart rad stendr til mikils uoda. sem þit sialf uel under standit. þuiat eg uillda at þit tækit uel mina aminning. samer mer eigi annat at tala en þat. at yckur er ecki angur j. Þa suarar Remund ok suo

Digitized by Google

Þá svarar junkeri Rémundr ok konungsdóttir ok segja, at þau vilja gjarna at hans orðum gøra ok því fram fara, sem hann vildi skipa með guðs vilja ok sínum.

Erkibiskupinn þakkar þeim fyrir sitt lítillæti, segir þat sitt ráð eptir guðs vilja, — „at þér, junkeri Rémundr, leitið heim til yðars fóstrlands ok fǫðurleifðar, ok ef guð lætr yðr heila heim koma, sem vér skulum jafnan um biðja, meðan þér eruð burtu, þá búiz þér heiman af Saxlandi við því

1. svarar] *så l; segir a;* „s.“ *J.* ok] svá *till. l.* 2. segja—þau] segjaz *J.* at(2)—gøra] gøra eptir hans vilja *J;* hans vilja gøra *l.* 3. með] at *J.* 4. sínum] þínum *J.* 6. þat] því *J.* eptir] með *Jl.* 6—7. þér—fóstrlands] þér, j. R., skuluð heim fara til yðarra landa *J;* junk. Rém. skuli leita heim til sinna fóstrlanda *l.* 8. ok(2)—koma] láti guð þik heilan heim koma *J;* guð láti yðr heila heim koma *l;* ok ef guð gefr yðr heila *a.* 9. um biðja] *så a;* biðjandi vera *Jl.* 10. burtu] á Saxlandi *l.* 10—209, 1. þá—fólki] Síðan skulu þér búaz [af] Saxlandi með því bezta liði *J;* Skulu þér velja yðr þat vildasta lið *l.*

kongs dotter ok seigia at þau uilia at hans ordum giora. ok þui fram fara sem hann seger ok skipar med guds uilia. ok sinum. erkibyskup þakkar þeim 9rb fyrer sitt litelæte. ok seger þat sitt rad at þu Remund buizt epter guds uilia he(i)m j þitt rike ok. fosturland med guds nad en uær skulum iafnan fyrer ydr bidiande uerda medan þer erut burt. sidan skulu (þer) buaz burt af Saxlande med hinu uilldazta folke. ok. herlide er þw kannt fa. ydr til sæmdar. ok foru-

6. iafnan] iafnand *G.*

Digitized by Google

S 39.6
Sa 4
v. 38 3

vildasta fólki, sem þér fá kunnið, yðr til sæmdar ok fǫruneytis, ok yðarri tign til heyrir. Ok þann tíma, sem þér hafið yðarn her búit, sem yðr líkar, vendið aptr til vár, ef þat er guðs vili, sem mik varir at sé. Skulu þér fara ríkuliga, sem yðarri tign byrjar. Ok þann tíma, sem þér aptr komið, skulu þér biðja jungfrúnnar Elínu yðr til handa. Skulum vér þá svá til leggja, at þér fáið þann kost at yðrum vilja, því at yðarr jafningi finnz engi, þó (at) leiti um alla verǫld.“

Þá mælti erkibiskupinn til jungfrúnnar: „Þat

---

1. vildasta] valdasta *a.* 1—2. yðr—tign] ok vil ek, at þér búiz í burt af Saxlandi með fríðu fǫruneyti yðarra herramanna ok hǫfðingja, sem þér *l.* sæmdar ok] *sakn. J.* 2. tign] sæmd *J.* til] *sakn. J.* 3. yðarn—búit] heima verit *l.* sem—líkar] *sakn. J.* 4. vendið] þá skulu þér venda *Jl.* til] hingat til *l.* 4—5. sem—sé] [sem mik] varir *J;* at þessi ráðahagr takiz *l.* 5. ríkuliga] mjǫk ríkuliga *(hǫfðingliga l) Jl.* 6. þann—sem] þá er *J.* 7. jungfrúnnar] frú *hJl.* 8—9. þér—vilja] þessi ráðahagr takiz, yðr til heiðrs *h*; þér mættið *(skuluð l)* þann *(þenna l)* kost fá *Jl.* 9. finnz engi] mun eigi finnaz *hJ;* fæz eigi *l.* 10. leiti—verǫld] leitat sé um allan heiminn *l.* 11. Þá—jungfrúnnar] Ok enn mælti hann til frú Elínam *J;* En framarr mælti erkib. ok talar til frú Elínar *l.*

---

neytis ok yduare tign byriar. ok þann tima er þer hafit buit yduarn her sem ydr likar. þa skuli þer uenda aptur hinngat til uor ef þat er guds uili sem mik uarir at se skulu þer þa bidia jvnfru Elenar ydr til handa. skulu uær þa uar ord til leggia at þer mættit fa þenna rada hag ydr til æru ok mektar. þuiat þinn iafningi finstz eigi þoat leitat se um allann heimen Þa mællte. erkibyskupinn til ivnfru Elenam. ok seger suo þat er minn uile at þer iatizt junkæra Remundi a þann mata ef hann kann til at koma innan.

Digitized by Google

er minn vili ok bænastaðr, at þér játiz junkera Rémundi á þann hátt: ef hann kann til at koma innan III ára, þá skulu þér øngum manni giptaz á þessum III vetrum. En þann tíð, sem úti er þessi tími, þá skulu þér skipa yðru ráði, sem yðr líkar."

Þá segir jungfrúin: „Gjarna vil ek gøra yðarn vilja, því (at) þat undirstǫndum vér, at ágætari maðr muni eigi finnaz, þó (at) leitat sé um alla verǫld. Munu þat flestir menn tala, sem um hugsa okkarn draum, at þetta samband muni at guðs góðum vilja

---

1. vili—bænastaðr] vili *J;* bænastaðr *l.* játiz] játið *l.* 2. kann—koma] til kemr *J.* 3. ára] vetra *h.* øngum manni] øngvan mann eiga eða *l.* 3—4. á—vetrum] á þeim *(*þessum *h)* tíma *hJ;* um þann tíma *l.* 4. þann tíð] eptir *(sakn. J)* þann tíma *Jl.* 4—5. þessi tími] hinn síðasti dagr *l.* 5. skipa] skipta *J;* skikka *l.* 6. jungfrúin] frú Elína *Jl.* 6—7. Gjarna—vilja] Þat vil ek gjarna halda, sem yðr er skipan til *J;* Þat vil ek gjarna gøra eptir yðru ráði ok skipan *l.* 7. þat—at] *sakn. hm;* þat veit ek, at *Jl.* 8. muni—finnaz] finnz eigi *hJ;* fæ ek ekki *l.* leitat sé] leiti *J;* ek leita *l.* 9. Munu] *så Jl;* Mun *a.* flestir menn] vitrir menn *h;* flestir skýrir menn *J;* ok flestir menn skýrir *l.* tala] segja *J.* 9—10. um—draum] okkra drauma hafa reiknat *h;* um hugsa okkra *(*slíka *l)* drauma *(*hluti *l) Jl.* 10. góðum] *sakn. hJ.* 10—211, 1. at—verða] ok guðs vili *l.*

þriggia uetra. þa skuli þer skipa ydru rade sem ydr likar. þa seger iunfrv Elena. giarna uilium vær þess[w] jata epter ydrum bænastad. þuiat uilldare madur fædizt ecki j einum þridiungi heimsens. munu þat ok flester uitrer menn mæla ef reikna ockra drauma at ockart þetta samband mune at guds uilia uerda. ok þui uil ek þessu iata ok samþyckia ok guds uilia giora ok fylla epter fremsta megne er eg get. binnd eg þetta

---

4. þridiungi] þridiungu *G.* 6—7. uil ek] uilia *G.*

Digitized by Google

verða. Því vil ek því með øngu móti í gegn gøra, heldr gjarna guðs vilja fylgja eptir mesta megni, er ek get mína veiku náttúru til nauðgat. Bind ek þetta mál upp á guðs náð ok hans signuðu móður, jungfrú sancte Maríu, ok hins helga Bartólómei, postola ok patroni þessa lands."

Lyktaz nú þeira viðrtal at sinni. Ganga þeir erkibiskupinn ok junkeri Rémundr til sinna herbergja, en jungfrúin Elína sat mjǫk úglǫð eptir.

---

1. verða] *sakn. J.* Því (1)] Þá *J;* Ok *l.* því (2)—gøra] með øngu móti þat *(þetta l)* tálma *Jl.* 2. gjarna] *sakn. l.* fylgja] gøra *Jl.* mesta] fremsta *Jl.* 4. upp] *sakn. Jl.* náð] náðir *Jl.* signuðu] sæta *J;* sæt[u] *l.* 4—5. hans—Máríu] vára frú, sanctam Máríam *h.* 5. jungfrú—Máríu] j. S... „maria" *a;* „*Maram*" *J;* jungfrúr Máríu *l.* 5—6. ok—lands] ok h. h. „Barttolomium" post. ok „patronis" þ. l. *a;* hinn helga „Bartholomeum" *h;* hinn sæla „*Bar*tholomei" postola *J; sakn. l.* 7. Lyktaz—viðrtal] Lyktaz þetta mál *J;* Nú lyktar þetta samtal *(mál m)* fyrst *lm.* Ganga] ok fara *l.* 8. til] heim til *l.* 9. jungfrúin] jungfrú *fJl.* mjǫk] *sakn. Jl.*

---

uort rad upp a guds nad. ok uorrar fru sancte Marie ok hinns helga. Bartolomee postola lycktar þar þeirra uidrtal at sinne. gannga þeir Remund ok er(ki)byskup heim til sinna herbergia. en fru Elena situr epter miog vglod.

(U)m morguninn. snemma er Vidforull uppe ok bidr Remund klædazt ok hofum oss a ueg. Remund seger at suo skal uera þoat mikit þike fyrer. ok efter þat klædizt Remund ok geingr til kirkiu ok bidr ser myskunnar af gude ok uelferdar Her epter ganga þeir til

---

4. sinna] si|inna *G.*

Digitized by Google

Kap. 40.

Um morguninn eptir er Víðfǫrull mjǫk snemma uppi ok biðr Rémund vakna. „Ok hǫfum oss í veg, því at vér megum ekki hér vera. Gørum því ekki at dvelja, ok eigi heldr skulum vér oss í því kvelja.“

„Já,“ segir Rémundr, „svá skal vera, sem þú segir, þó (at) mér þykki mikit fyrir.“

Nú klæðiz Rémundr skjótt ok gengr síðan til kirkju, lágliga fyrir sér biðjandi ok allt sitt mál guði í vald gefandi ok jungfrú sancte Máríu treystandi, ok hon sé honum teljandi ok fyrir biðjandi.

---

2. eptir—snemma] eptir *(sakn. f)* er Víðf. snemma *fJ;* snemma eptir *(sakn. h)* er Víðf. *hl.* 3. vakna] v. ok klæða sik *h*; at vaka *J;* sik at búa *l.* 4. því at] *så Jl;* ór því *a.* vér—því] nú gørir *J*; vér skulum hér ekki vera, því nú dugir *l.* 5. ok—kvelja] ok e. h. sk. oss í því kv. *a;* held(r) verðum vér at kvelja *J; sakn. l.* 6. Já—Rém.] Rém. „s.“ *J.* svá—vera] svá mun gøra verða *fl;* þat mun svá vera verða (!) *J.* 6—7. sem—segir] *sakn. J.* 7. mér—mikit] mikit þykki *Jl.* 8—9. Nú—kirkju] Skjótt *(*Ok skjótt *l)* eptir þetta er Rémundr *(*junk. Rém. *l)* klæddr ok *(*síðan *till. l)* til kirkju gangandi *Jl.* 9. lágliga] ok *(sakn. h)* fagrliga *fh;* ok vel *J.* lágliga—biðjandi] á sín kné fram fallandi *l.* allt] *sakn. l.* mál] ráð *fJ.* 10. guði—gefandi] á guðs vald *(*náð *h)* leggjandi *(*bífalandi *l) fhJl.* 10—11. ok—biðjandi] *så a; sakn. fl;* ok á jungfrú „*maram*“ treystandi, at hon muni vera honum tjándi *J.*

---

bordz ok eta litit en dreck[a] minna. Sidan herklædizt junkæri Remund ok hans ba‖der felagar ok sem þeir eru 9va
buner ok þeira hestar þa tecur Remund naturu steina þa er honum woru feinngner j fyst[unni] er hann þar kom. ok fær sinn huorum þeirra felaga. sinna ok ganga sidan j lopt. fru Elenu. ok uar hun miog. vglaud ok tapat hafde hun sinne fegurd hinne mestu. ok sem hun uisse at þeir woru þar komner. Sidan stendr

Digitized by Google

Eptir gørva bæn ok eigi langa gengr hann í sitt herbergi ok til borðs, drekkr lítit, en etr minna. Síðan herklæðir hann sik sínum beztum tygjum ok báðir hans kumpánar.

Ok sem þeir váru búnir ok þeira hestar, þá gengr hann við sǫmum steinum, sem fyrr var frá sagt, í skemmulopt konungsdóttur. Var hon þar fyrir sitjandi, mjǫk úglǫð, og tapat hafði hon sinni list ok fegrð. En þegar hon vissi þá komna, stendr hon upp þegar í móti Rémundi, honum fastliga

---

1. bæn] fagra *(góða J)* bæn *fhJl.* ok—langa] *sakn. hJm.* hann] junk. Rém. *l.* í] heim í *Jl.* 1—2. í—ok] *sakn. fh.* 2. sitt] sín *l.* til] setz til *l.* drekkr] **etr** *fJl.* etr] **drekkr** *fJl.* 3—4. herklæðir—kumpánar] herklæðiz Rémundr *(junk. Rém. sínum beztum herklæðum l)* ok *(báðir till. l)* þeir félagar *Jl.* 5. þeira] hans *J.* 6—7. gengr—skemmulopt] **tekr Rémundr** *(junk. Rém. l)* **þá náttúrusteina, sem** *(hin væna frú till. l)* **Elína hafði fengit** *(honum l)* **honum** *(fengit l)* **fyrsta** *(í fyrsta l)* **sinn, er hann gekk** *(kom heim J)* **í hennar skemmu** *(-lopt l)*, **fær nú** *(hann l)* **sinn stein hvárum þeira félaga. Ganga síðan í skemmu** *Jl.* 7—8. Var—sitjandi] Hon sat *J;* ok þangat at, sem jungfrúin sat *l.* 9. list ok] *sakn. J;* mestu *l.* vissi] sá *l.* þá komna] þeira kómu *J.* 10. þegar] *sakn. Jl.* Rémundi] þeim *J.* honum fastliga] blíðliga *(honum till. l) Jl.*

---

hvn vpp ok fagnar Remundi med mikille blidu ok setiazt nidr ok tolodv margt sin amillum. þar woru ok jungfrur þeirra Uidforul(s) ok Beralld(s) ok taka ser skraf. en epter litinn tima lidinn stendr Vidforull vpp ok ser at seinn mun verda skilnadurin ef Remund rædr fyrer. Þui talar hann suo. herra seger hann. lidit er hadegi ok suo talar hann III tima adr Remund geymer at huat hann seger. ok nu ser hann huar komit er ok stendr up ok minn(i)zt uit hina vænu Elenv med

Digitized by Google

heilsandi ok þó þungan harm berandi, síðan niðr sitjandi ok mjǫk hljótt við hann talandi. Þar váru ok þær jungfrúr, sem Viðfǫrull ok Berald váru elskandi. Váru ok sín á millum talandi.

Ok eptir langt viðrtal stendr Viðfǫrull upp ok segir, at skilnaðr þeira muni verða seinn, ef Rémundr ok konungsdóttir skuli fyrir ráða, ok því segir hann ráð munu vera heðan at ganga. Ok þetta talar hann þrim sinnum, áðr junkeri Rémundr geymir at, hvat hann segir.

Síðan stendr Rémundr upp, þó (at) honum þykki mikit fyrir, ok minniz við hina vænu kon-

---

1. ok þó] *sakn. J;* en *l.* 1—2. síðan—talandi] *så a; sakn. J;* sik niðr setjandi ok mjǫk hryggiliga talandi *l.* 3—4. váru elskandi] elskuðu *l.* 4. Váru] þau *till. Jl.* talandi] **mart** talandi *Jl.* 5. Ok—viðrtal] Eptir þetta *J.* 6. segir] **sér** *fJl.* skilnaðr þeira] skilnaðrinn *Jl.* 6—7. Rém.—konungsd.] þau Rémundr ok Elína *J.* 7. ok(1)—ráða] ræðr *h.* fyrir] *sakn. l.* ráða] sjá *J.* 8. segir hann] mælti *(mælir l)* hann svá *Jl.* ráð—ganga] „**Herra**“, *(segir hann, till. hm)* **liðit er hádegi** *fhJlm.* 8—9. Ok—sinnum] Hann talar þrysvar *(þetta vel þrjá tíma f;* vel III (!) *J) fJl.* 9. áðr] *så fJl;* „ad“ *a.* 10. geymir—segir] gáði *J;* heyrir eða vissi, hvat hann sagði *l.* 11. Síðan—Rém.] **Nú sér keisarason, hvar komit er**, stendr *(nú till. J) Jl.* 11—12. þó—fyrir] *saknas fhJl.* 12—215, 1. við—konungsdóttur] til *(við l)* frú *Jl.*

---

myklum harme ok trega sem uon uar. var þat miog langa stund at þau stodu. suo halldande huort wm annass(!) hals. ok eigi skilia þav fyrr en Vidforull tekur til þeirra ok uerdr þeirra skilnadr med myklum hryggleik. ok her epter geingr keisarason fyrer erkibyskup ok þackar honum þa hialp er hann hefer honum giort ok skiliazt med hinne mestu vinatu. Rida sidan wt af borginne ok eigi langt. þuiat þa uar komit kuelld. taka ser natt stad j einv riodre. var Remund

Digitized by Google

ungsdóttur Elínu. En er hon sér hann upp standanda, leggr hon sínar hendr um hans háls, hvar af vér tǫlum eigi meira at sinni. En hverr lifandi manna má hugsa með sér þann fagnað, sem þá var, ok þann harm, sem þá eptir kom þetta fagrliga faðmlag, sem fyrr var frá sagt. Verðr nú þeira skilnaðr með meiri sorg ok sút, en ek fá þat út tét.

Því næst gengr Rémundr til erkibiskups, þakkandi honum merkiliga fyrir vel gørt. Skiljaz þeir nú með hinni mestu vináttu. ||

16v

Kap. 41.

Nú ríða þeir burt af borginni ok ekki langt, því (at) þá var komit at kveldi. Tóku þeir sér

---

1. Elínu] **ok hon við hann** *till. fl.* 1—2. En—hon] Ok *(En h)* hon *(sakn. l)* leggr *hJl.* 2. hendr] hvítu hendr *fJ.* hans háls] háls honum *hl.* 3. meira] fleira *fJl.* En] því at *Jl.* 4. manna] maðr *Jl.* með sér] *sakn. Jl.* 5. var] varð *Jl.* þá—kom] varð eptir *Jl.* 5—6. fagrliga] *sakn. Jl.* 6. sem—sagt] *sakn. l.* 7—8. fá—tét] vili greina hann allan út *Jl.* 9. Því næst] Síðan *Jl.* 9—10. þakkandi] ok þakkar *fJl.* 10. merkiliga] *saknas fhJl.* vel] allt vel *fh.* 10—11. Skiljaz—nú] Skilja *(síðan till. l) Jl.* 11. vináttu] *så äfven m;* bliðu ok vináttu *l.* 13. Nú] Ok eptir þat *Jl.* burt] út *fhJl.* 14. því—var] ok var þá *l.* at kveldi] kveld *Jl.*

---

vkatur. ok uar þat at likindum ok þeir felagar gledia hann sem þeir mattu.

(R)jda þeir þar til at þeir koma uester(!) j Affrikam. ok nær þeirri borg sem Akillas uar ok fader hans. þa fretti Vidforull Remund huort hann uillde nockut þar koma. Remund neitte því ok bidr þa rida. sem

Digitized by Google

náttstað í einu rjóðri útan borgar. Var Rémundr þá mjǫk hryggr. Var þat ok ekki undarligt, þar sem hann reið frá þeiri jungfrú, sem fríðust var allra meyja. En þó gladdi Viðfǫrull hann af slíku, sem hann orkaði.

Um morguninn stiga þeir upp á sína hesta ok hafa sik í veg burt af Indialandi. Er nú eigi getit um þeira ferðir, hvar þeir ríða um borgir eða skóga, fyrr en þeir koma í Affríkaríki til þeirar borgar, sem Enéás konungr ok hans sonr Akillás sitja í.

Þá spurði Viðfǫrull Rémund, hvárt þeir skyldi

---

1. útan borgar] *sakn. hJ;* eigi langt frá borginni *l.* 1—2. Var—hryggr] V. Rém. allúkátr *(mjǫk úkátr h) hJl; sakn. a (jfr nedan!).* 2—4. Var—meyja] ok var þat at líkindum *h*; sem ván var, er hann skildiz við þá frú, er fegrst er í ǫllum heimi *J.* Var þetta allt líkligt, þar sem hann reið frá þeiri jungfrú, er fegrst var allra meyja, er fundin varð í heiminum *l*; *härefter tillägges:* Var Rémundr þá mjǫk hryggr *a.* 4. hann—slíku] af honum slíkt *a.* 4—5. En—orkaði] *sakn. J;* En þó gleðr Viðf. hann jafnan *l.* 6—9. Um—en] Nú ríða þeir þar til *h;* Ríða þeir nú sína vegu allt þar til, er *(sakn. l) Jl.* 9. í—borgar] til *(í h;* vestr í *l)* Affríkam *(ok till. l)* nær *(næri h)* þeiri borg *hJl.* 10. Enéás—í] Akillás konungsson sat í *(þá till. J)* ok faðir hans *Jl.* 11. spurði—Rém.] frétti Viðf. *(til Rém. till. J) Jl.* þeir skyldi] hann vill *(vildi l) Jl.*

---

mest ma af taka. ok suo giora þeir ok er ecki. getit um ferder þeirra fyrr en þeir koma til hafsinns ok taka ser natt stad hia bonnda einum. woru þeir ok miog moder ok hestar þeirra. giora ser nader þviat ecki gott skortti ok þat hafa þurfti med allra handa kosti nogvm ok godum. woru nu kater ok glader. ok sofa þeir af um notina ok allt a dag fram ok um. | 9v
daginn suo sem þeir hafa bordat. þa mællte Uidforull (!)

Digitized by Google

nǫkkut þangat víkja. En Rémundr neitar því þverliga ok biðr þá ríða, sem mest megu þeir af taka. Ok svá gøra þeir.

Er nú eigi getit um þeira ferðir, fyrr en þeir koma norðr til hafsins. Bar þegar ok ekki mikit til tíðenda í þeira ferðum allt þangat til þat, er frásagnar er vert.

Ok er þeir váru nú komnir at nǫkkurri borg, váru þeir þá yfrit móðir ok þeira hestar. Gørðu

---

1. þangat víkja] þar koma *h*. 1—2. þverliga] skjótliga *J*; skjótt *l*. 2. mest—taka] skjótast, hvat er *(sakn. l)* þeir megu *(megna l)* nátt *(nætr l)* ok dag *(daga l) Jl*. 4. Er—en] Ríða þar til, er *J*. 5. norðr] *sakn. hJ;* hingat *l*. Bar—ekki] Ok *(sakn. J)* varð *(verðr I)* ekki *IJl*. 6. ferðum] ferð *J*. allt—er] a. þ. t. þ. *a;* þess er *J*; þat er *l*. 7. er] veri *IJ;* þykkir *l*; „ertt" *a*. 8—218, 17. Ok— hafsins] . . . Váru þeir þá móðir ok [svá] þeira hestar. Skorti þá eigi vín . . . Váru þeir þá glaðir ok kátir með góðum bónda ok sofa þar af . . . sem þeir hafa etit, þá talar Rémundr við sína félaga: „Nú skulu . . . í stað ver . . ." Stí[g]a þeir nú á bak, ok ríða þeir þann veg, sem til hafsins l . . . *I;* Taka sér þar herbergi. Eru þeir þá móðir ok svá hestar þeira. Skorti þá eigi vín ok þat, er hafa þurfti. Váru þeir þar glaðir ok kátir með einum góðum bónda. Ok sofa þeir af náttina. Ok um daginn eptir, sem þeir hafa etit, þá talar Rémundr við sína menn: „Nú skulum vér ríða í stað, því at þat hefði betr verit, at ek hefða heima verit fyrir XII mánuðum." Skjótt eptir þetta eru þeir á hestum sínum ok ríða nú þann veg, sem til hafsins lá *J;* Taka þeir sér þá gott herbergi. Váru þeir þá mjǫk móðir ok svá hestar þeira. Gøra þeir nú vel við þá ok sik, því at ekki gott skorti, hvat hafa þurfti, með allra handa kosti nógum ok góðum. Váru þeir nú allir glaðir ok kátir með góðum bónda. Sofa nú þá nátt alla með góðum fagnaði ok langt á dag fram. Ok um daginn, sem þeir hafa etit, þá mælti Rémundr við sína kumpána: „Nú skulum vér í stað á vára hesta ok ríða til skipa, því þat mundi betr, at ek hefða heima verit fyrir XII mánuðum." Ok skjótt hér eptir váru þeir á hestum sínum með ǫllum sínum herklæðum ok ríða síðan út til hafsins *l*. 9. Gørðu] Gørðuz *a*.

Digitized by Google

þeir þá umhugsanir fyrir sinum ferðum, þvi (at) Rémundi þótti ekki gott þar at. Skipar hann sínum kumpánum at kaupa þat, er þeir þyrfti, við allra handa dýran kost.

Ok gørðu þeir sik til borgarinnar til eins bónda. En hann segir þá alla vel komna. Eru þeir þar þessa nátt í góðum fagnaði. Ok er langt er á dag komit, klæðaz þeir. Ok eptir þat ganga þeir til borðs, eta ok drekka, sem þá lystir.

Ok síðan lætr hann búa sína hesta. Ok nú í stað venða þeir i burt á sinum hestum ok ríða nú til fyrr greinds sjófar, sem þeir høfðu skilit við sína fóstbræðr. Eru nú síðan liðnir þrennir xii mánaðir ok x nætr. Ok skjótt berr þá fram at sjófarsiðunni á sinum hestum, — herklæddir, ríðandi út af staðinum ok þann veg, sem liggr til hafsins.

Kap. 42.

Einn sléttr vøllr var á millum borgarinnar ok sjófarins. Ok sem þeir þar koma, geta þeir at líta,

---

1. umhugsanir] umhugsunar *a.* 3. er] *sakn. a.* 15. sjófarsiðunni] sjófarsiðū *a.* 19. Einn] En *Jl.* var] lá *J.* 20. sjófarins] **eigi alskamt** *till. IJl.* 20—219, 1. Ok—at] Þá sjá *(sá I)* þeir *IJ;* Ok sem þeir eiga skamt til sjófarins, þá sjá þeir *l.*

---

vit sina kompana. Nv jstad uervm a wor(a) hesta ok ridum til skips. ok betur munde uerit hafa ef eg hefda heima verit fyrer xii manudum. ok skiott her efter woru þeir a sinum hestum ok albuner ok ridu a þann veg er la til hafsins. var ok miog slettur uollr mille borgarinar ok siofarins. Þa sea þeir huar rida

Digitized by Google

at ríða móti sér XI menn, — mjǫk stóra ok sterkliga ok geysi hermannliga, til handa ok fóta brynjaða, sem á einn ís sæi, ríðandi vænum vápnhestum með gullsteindum skjǫldum ok bitrligum spjótum, þar í mót ríðandi, sem Rémundr ok hans kumpánar fram ríða, eigi þeim heilsandi eða góðs biðjandi. Heldr riðu fram III, sem mestir váru ok sterkligastir af þeim XI.

Ríðr sá, sem fyrir þeim var, móti Rémundi, leggjandi sínu spjóti í hans skjǫld með svá miklu afli, at spjótskaptsbrotin flugu langt aptr yfir hǫfuð

---

1. mjǫk] *sakn. J.* stóra] *så aIJl.* 1—2. ok sterkliga] *så a; sakn. IJl.* 2. geysi] *sakn. IJl.* hermannliga] *så aIJl.* 2—3. til—brynjaða] *så a;* ok *(sakn. IJ)* herklæddir *(*herklædda *J)* allir *(sakn. IJ)* til handa ok fóta *IJl.* 3. á—sæi] ei . . . *I;* einn ís *Jl.* vænum vápnhestum] fríðum hestum *IJl.* 4. gullsteindum] góðum *(sakn. Il)* gullsmeltum *IJl.* skjǫldum] sǫðlum *l.* 5. þar—ríðandi] Þeir ríða . . . *I;* Þeir víkja þar í mót *(*móti *l) Jl.* 5—6. ok—heilsandi] ríðr fram *(sakn. l)* ok hans félagar, eigi hann kveðjandi *IJl.* 6. eða] né *l.* 7. riðu—III] re . . . fram *I;* rendu þeir fram *Jl.* sem] **er fyrstir riðu ok** *IJl.* 8. sterkligastir—XI] sterkastir *IJl.* 9. fyrir þeim] fyrstr *I;* fyrir *J.* móti] at *fIJ.* 10. leggjandi] ok leggr *IJl.* hans skjǫld] skjǫld keisarasonar *l.* með] við *IJ.* 11. at] *härefter tillägges:* skaptit gekk í sundr ok *f;* spjótin brotnuðu, en *h;* **skaptit** *(*spjótit *I)* **brotnaði** *(*í sundr *till. l).* **Rémundr loggr** *(sakn.! J)* **ok** *(. . . I)* **sínu** *(. . .* u *I)* **spjóti í hans skjǫld** *(svá sterkliga, at till. IJ) IJl.* 11—220, 1. spjótskaptsbrotin—honum] aptr flugu *(*fljúga *J)* brotin yfir hǫfuð *(sakn. J)* þeim langt á vǫllinn *(*vǫlluna *I)* **svá snart, sem kólfi væri skotit** *IJ;* brotnaði *härmed börjar bl. 21r i K;* Fljúga brotin aptr yfir hǫfuð honum svá langt ok snart, sem kólfi skyti *l.*

XII(!) menn alla(!) uel buna(!) ok miog. sterkliga(!) ok hermanliga(!) ok herklædda(!) til handa ok fota ok. ridannde a miog godum hestum med gvllsmeittum. sodlum. ok skinannde ski(o)lldum ok biturligum spiot-

Digitized by Google

honum, en Rémundr sat svá fast, at hann bifaðiz hvergi fyrir þessu lagi. En Rémundr skaut sínu stinna skapti í hans skjǫld svá hart, at hann kom fjarri niðr hestinum ok hǫfðinu vissi niðr en fótunum upp.

Ok sem þetta sjá hans kumpánar, ætla þeir hans at hefna, fram riðandi mót Viðfǫrli ok Berald konungssyni. Ok finnaz þessir IV kappar með harðri samkómu ok sterkum spjótalǫgum.

---

1. en] *så aK;* því at *IJl.* fast] fyrir *till. l.* 1—2. hann—hvergi] eigi bifaðiz hann *IKl.* 2. lagi] **ok eigi meirr, en honum væri** (veri *I)* **ekki** (nǫkkut *I)* **tilræði veitt** (...*K) till. IKl.* 2—3. En—skapti] Ok nú leggr Rémundr sínu spjóti *IJKl.* 3. hart] fast *IJK;* hart ok fast *l.* 4. hestinum] af *(frá l)* hestinum *Il.* ok] svá at *IJl.* hǫfðinu vissi] *så a;* **hǫfuðit horfði** *IJKl.* 4—5. fótunum upp] *så a;* **fætr** *(-nar l)* **upp** *(i* lopt *till. J) IJl;* upp [fætr] *K.* 6. kumpánar] félagar *IKl.* 7. fram riðandi] ok riða fram *IJKl.* ok Berald] *sakn. I;* ok *JKl.* 8—221, 1. harðri—En] svá harðri samkómu, at *J.* 9. samkómu] atkómu *l.* sterkum] sterkligum *I.*

---

um. þeir vikia þanngat at sem Remund ridr framm ok hans kompanar. æigi hann kuediannde edr annat talannde. helldr ridu þeir fyrst er mester woru ok sterkazter af þessum XI riddurum ok ridr sa at Remundi er fyrer þeim var ok leggur sinu spiote j hans skiolld med suo miklu afle at skaptit þolde ecki. ok gekk j sundr ok flugu brotin aptur yfer þeim. en junkæri Remund sat a sinum heste suo fast at hann bifadizt huergi fyrer þessu þunga lagi eigi meir en hann uæri ecki til reidu. en Remund leggr sinu spiote j hans skiolld suo hart at hann kom hvar fiarre nidr hestenum ok horfdu fæturner vpp e(n) hofudit nidr.

---

9. bifadizt] bifadzit *G.* 10. en] e" *G.*

Digitized by Google

En sá verðr endir á þeira viðskiptum, at þeir, sem atreiðina buðu, þeir fellu niðr af sínum hestum, mjǫk reiðir. En hinir VIII, sem á hestum sátu, hleyptu fram í miklum ákafa ok ætla at hefna sinna manna, því (at) svá hraustir váru þeir, at fyrr vildu þeir deyja en úhefnt láta sína kumpána, ok sækja nú at Rémundi ok hans félǫgum. En svá lýkr þeira viðskiptum, at Rémundr felldi ofan IV með skjótum atburðum, en þeir Víðfǫrull ok Berald aðra IV. Ok lágu nú allir á einum velli, hugsandi um sína hagi, hversu háðuliga þeim hefði nú til tekiz.

1. En] at *K.* 2. sem—niðr] *så a;* fellu (af baki *till. l*), sem burtreiðina buðu, (ofan *till. K*) *IJKl.* 3. mjǫk] ok váru mjǫk *IJKl.* VIII] fim *I.* hestum] sínum hestum *JKl.* 4. hleyptu] hlaupa *l.* í] með *hIJKl.* miklum ákafa] „mikum" ákafa *a;* mikilli akefð *J.* 5. manna] félaga *IJKl.* hraustir] kappar *till. l.* 5—7. því—ok(1)] *sakn. I.* 6. fyrr] heldr *JK.* deyja] falla með hreysti *l.* kumpána] félaga *JKl.* 7. sækja] þeir *till. Jl.* 8. lýkr] lyktar *l.* ofan IV] þá af baki IV *IJ;* þá IV af baki *K.* 8—10. Rém.—velli] þeir XI (XII(!) *l*) falla af (á *l*) sínum hestum *lm.* 9. Berald] konungsson *IJK.* 10. aðra—einum] lǫgðu hina at *I.* 10—11. hugsandi um] hugsa þeir nú *I.* 11. um] *sakn. JK.* háðuliga] *sakn. K;* aumliga *l.* 11—12. hefði—tekiz] hér til tókz *K.*

ok sem þetta sea hans felagar þa ætla þeir at hefna hans ok rida at Uidforle ok Beralld ma her sea snarpa at reid med snorpum spiota logum. en suo lauk þeirra vit skiptum at þeir fellu bader af sinum hesttum er burt reidina budu. ok þottuz miog skemder. en hiner atta er efter woru hleyptu fram med. myklum a kafa. ok ætla at hefna sinna felaga. þuiat suo woru þeir

3. suo lauk] *sem* l|aik *G.*

Digitized by Google

Kap. 43.

Ganga nú allir at þeim mikla manni, sem þá hafði mest hrakit, til hans svá talandi: „Svá mikill ok máttugr, sem þú ert, þá muntu vera svá hæverskr, at þú munt segja oss þitt nafn, eða hvar þú ert fæddr.“

Þá sagði Rémundr: „Með því at þér váruð yfirkomnir í várum viðskiptum, þá verði þér fyrr at segja yður nǫfn, ok svá hvar þér eruð fæddir.“

Þeir segja, at svá vera skyldi, — „ef þér játið því, at oss verði þat ekki til hrælzu reiknat.“

Rémundr segir, at svá vera skyldi.

---

2. Ganga—allir] Nú *(Eptir þetta fhIJK)* **standa þeir upp** ok ganga *(svá ganga þeir f) fhIJKl.* 3. til—talandi] ok mæltu *IJK;* ok mæla svá *l.* 3–4. mikill—máttugr] hermannligr *IJKl.* 4. ert] þykkiz *l.* vera] vilja vera *J.* 5. þú munt] *sakn. J.* segja] vilja segja *IKl.* eða] ok *IJKl.* 8. yfirkomnir] fyrri sigraðir *I;* sigraðir *JKl.* 8–9. verði—at] skulu þér fyrri *(fyrr J; . . . K) IJKl.* 10. at] *så JKl; sakn. a.* 10–11. játið því] vilið því játa *(heita K) JK;* vilið heita oss því *l.* 11. oss—reiknat] virða oss þat eigi *(ekki l)* til hrælzu *JKl.* 12. at svá] *så JKl; sakn. a.*

---

hrauster at fyrr uilldu þeir dauder vera en hefna þessa æigi. ok sækia nu at Remundi ok hans felogum. en suo lykur þeirra uitskiptum at Remund feller þa af bake IV med skiotum atbvrdum. en Uidforull ok Beralld. adra IV. ok lagu aller a einum uelle hugsande vm sina hagi huersu sneypuliga þeir woru hrackter.

(E)pter þetta standa þeir upp ok. ganga at þeim hinum mikla manne er þa hafde af bake ridet ok mælltu wit hann. suo mikill ok hermanligur sem þu || ert. þa 10ra

---

6. sina] sinana *G.*

Digitized by Google

Ok nú segja þeir, á hverju landi þeir eru fæddir, ok svá hvat manna þeir váru. „En nú viljum vér af yðr heyraz láta, hvat manna þér eruð.“

Rémundr segir nú sitt nafn ok síns fǫður ok fóstrlands.

Ok þegar þeir félagar hafa þetta heyrt, standa þeir upp allir saman ok ganga at Rémundi, með miklum fagnaði hann kyssandi, ok verða fegnari en frá megi segja sínum herra ok fóstbróður. Ok svá gørir hvárr þeira ǫðrum. Gengr nú svá langa
17r stund, at hvárr ‖ minniz við annan við hjartaligri ást.

---

1. Ok nú] Ok eptir þat *(þetta J) JK;* Síðan *l.* 2. hvat manna] *så JK;* hvaða manna *(menn l) al.* 3. af—eruð] a. y. h. l. hvaða mann þ. e. *a;* at þér segið yðart nafn *(ok* hvar þér eruð fæddir *till. JKl) hJKl.* 4. síns fǫður] fǫður síns **ok móður** *Kl.* 5. fóstrlands] sitt fóstrland *hJKl.* 7. þeir] *sakn. K.* saman] senn *Jl;* í senn *K.* ok—Rémundi] *så aKl; sakn. hJm.* 7—8. með—kyssandi] ok minnaz við hann *(*Rémund *J)* með *(sakn. K)* miklum fagnaði *(***ok kærleikum** *till. K;* ok kærleika *till. l) JKlm.* 9. fóstbróður] fóstbræðrum *J.* 9—11. Ok(2)—ást] *sakn. J.* 10. svá gørir] svá hann þeim ok *(svá till. K) Kl.* þeira] *sakn. l.* 11. hvárr] þeira *till. I.* við (2)—ást] með bróðurligri elsk[u] *K;* með miklum kærleik *l.*

---

muntu uera suo hæu(er)skur at segia þitt nafn ok huar þu ert fæddr. þa suarar Remund medr þui at þer worut sigrader j vorum vid skiptum. þa segi þer fyrre yduart nafn. ok odal. þeir segia at suo skal vera. ef (þer) uirdit eigi at vær giorum þat fyrer hræszlu saker jun- kæri Remund seger at suo skal uera. Nu segia þeir nafn sitt suo ok j hueriu lande þeir woru fædder ok suo huat manna þeir være. En nu uilium uær at þer

---

3. vid] v° *G.* 8. þer] þ" þ" *G.*

Digitized by Google

Ok síðan setjaz þeir niðr á vǫllinn. Spyrr Rémundr tíðenda af Saxlandi ok af fǫður sínum ok móður, frændum ok vinum. En við þetta verða hinir mjǫk daprir ok hljóðir, hǫfði niðr drepandi.

En Rémundr biðr þá segja, hvat til tíðenda hefir orðit, síðan hann fór heiman af Saxlandi. „Skulu þér nú allir hlýða, en einn af yðr tíðendi segja, þau sem borit hafa til. Láti guð dróttinn þau upp koma, sem oss bezt gegnir bæði nú ok jafnan!“

---

2. af (2)] at *IJKl.* 3. frændum] sínum *till. fJ.* vinum] sínum *till. K.* 4. hinir] þeir *fl;* þeir félagar *IJK.* mjǫk] *sakn. I;* úkátir mjǫk ok *l.* ok hljóðir] *sakn. IJ.* hǫfði—drepandi] ok drepa niðr hǫfði *(sínum hǫfðum l) fIJKl.* 5. til] *sakn. J.* 5—6. hvat—orðit] slíkt, er orðit hafði *l.* 6. orðit] borit *K.* heiman—Saxlandi] burt *(í burt l)* ór sínu ríki *Jl och trol. K.* 7—8. Skulu—til] *sakn. I;* Skal nú einn segja *J;* Skulum vér nú þegja, en einn skal tíðendin segja *K;* Skulu nú allir þegja, nema einn skal segja tíðendin *l; härefter tillägges: . . .* [nóg] muni til vera *I;* **því at mik grunar, at nóg** *(*í nóg *J)* **muni** *(*til *till. l)* **vera** *JKl.* 8. dróttinn] *sakn. hIJKl.* 9. sem—bæði] *sakn. l.* bezt gegnir] *så a;* **mætti vel gegna** *J.* bæði] *sakn. hK.*

---

segit ydr nofn ok huar þer erut fædder. Remund seger þa nafn sitt ok fodr sinns ok modr ok fosterland (!). ok sem þeir felagar (hafa þetta) heyrt þa standa þeir upp ok ganga at Remundi ok minnazt uit hann med myklum fagnade ok kærleika ok uerda fegnare en fra megi segia. sinum herra ok fostbrodr. ok suo hann þeim ok huer þeirra odrum. ok geck suo langa stund at huer þeirra minnizt wit annan med brodr ligre elsku. ok sidan setiazt þeir nidr ok spyr Remund þa

---

1. ydr nofn] yrdr nofnm *G.* huar] hu" *G.* 7. odrum] ordrum *G.*

Digitized by Google

Kap. 44.

Þessu næst byrjar hinn mesti konungsson af þeim xi sína ræðu, sem nú má heyra: „Næsta tíma, minn virðuligi herra, sem vér skildum við yðr, vendum vér heim aptr í Saxland til yðars fǫður, honum segjandi, hvar vér skildum við yðr, ok hvé nær vér skyldim hér koma, sem nú sitjum vér, sem guð hafi lof fyrir, at vér hǫfum yðr heila fundit. En sem vér hǫfðum eigi lengi heima verit, þá máttum vér aldri í náðum vera fyrir yðarri fráveru.

2. Þessu næst] Nú *hIJKl.* byrjar] *så af;* hefr *hIKl;* „hefir“ *J.* 3. xi] *sakn. I.* 3—4. Næsta—sem] Þá er *f;* Næst er *h;* Næsta tíma, *(þá till. l)* er *IJKl.* 4. skildum] skildumz *J.* 5. vendum] fórum *fhIJKl.* aptr] *sakn. hIJKl.* 6. honum segjandi] ok sǫgðum honum *fIJK; sakn.(!) l.* hvar] hv[é] nær *l.* skildum] skildumz *J.* ok] ok svá *IJ;* svá *K.* 6—7. hvé nær] hvénær *a;* nær *hIJKl.* 6—8. honum—sem] en *m.* 7. sitjum] erum *fK.* 7—8. sem—hafi] ok hafi guð *h.* 8. fyrir] *sakn. l.* at—fundit] *sakn. K.* 10. í—vera] náðir hafa *hKl;* frið hafa *IJ.* yðarri fráveru] *så JK;* yðarri hjáveru(!) *I;* yðarri burtferð *l;* „ogunst“ yðars fǫður *a.*

at tidendum af Saxlande. ok fedr sinum ok modr frændum ok uinum. En vit þetta uerda þeir miog daprer ok hlioder ok drepa nidr hofde en Remund bidr þa segia slik tidinnde sem ordit hofdu sidan hann for burt. skulu ver nu hlyda en einn ydar skal segia tidinndin þuiat mig uarer at nog mune vera.

(N)v hefur kongs son sina rædu sem her ma. heyra. Þa er vær skildum næst uit. ydr þa ridum uær heim j Saxland til fedr þinns ok sogdum honum huar

6. mig] mig *G.*

Digitized by Google

Ok því báðum vér keisarann orlofs heim til várra fǫðurleifða. Hann þegar í stað þat veitti með góðum vilja, en vér vildum þó gjarna aldri við hann skilja. Várum vér með heiðarligum gjǫfum út leystir. Ok síðan várum vér heima hina næstu XII mánaði ok fundum aldri yðarn fǫður, er verr var. Því næst fréttum vér hryggilig tíðendi með þungu áfelli, at Meniláús, konungr af Tartáraríki, var kominn í Saxland við sínum her, svá miklum, at engi vissi

---

1. keisarann] konunginn *a;* konunginn *(sakn. fh)*, **fǫður yðarn** *fhJKl; ... I.* 1—2. orlofs—fǫðurleifða] heimleyfis *f;* gefa *(at hann gefi IJ)* oss *(...I)* orlof heim til feðra várra *IJKl.* 2. Hann—veitti] Ok hann *(veitti K)* veitti *(hann K)* oss *(...I)* þat þegar *(sakn. K)* í stað *IJKl.* 3. vér—hann] **vildi** *(...I)* **þó** *(gjarna till. IJ)* **eigi** *(aldri K)* **við oss** *hIJKl.* 4. skilja] *härefter tillägges:* **útan eptir várum vilja** *IJl.* 4—5. Várum—næstu] Riðum vér svá í burt með góðum gjǫfum ok várum heima *h;* Ok eptir þat riðum *(... I)* vér heim *(til feðra várra till. l)* með góðum *(góð...I)* gjǫfum *(pant leysti I;* burt leysti *till. l)* ok várum heima *IKl;* Eptir þat riðum vér heiman(!) ok várum í burt *J.* 6. fǫður] **á ǫllum** *([ǫ]llum I)* **þessum** *(þeim J)* **tíma** *till. IJl.* er—var] *sakn. IJl;* á ǫllum þessum tíma *till. K.* 7. hryggilig] mjǫk *(mikil l)* hryggilig *JKl.* áfelli] áfalli *I.* 8. Meniláús] *så a; sakn. fhIJKlm.* Tartáraríki] Tartária *fhm;* Tatária *IJ;* Tattária *K;* „Tartara" *l.* 9. við—miklum] með svá miklum *(mikinn hl)* her *hIJKl.*

---

uær skildum uit ydr. ok nær vær skyll(d)um her aptur koma. ok hafi gud nu lof fyrer at uær hofum þik hei(lan) fundit. Og sem ver hofdum eigi leinngi heima uerit. þa hofdu ver eingann(!) ro fyrer misse þinar hiaver[v]. ok þui badum uær konginn(!) heim leyfis til vara fedra. en hann sagdizt þat giora uilia. ok epter

---

2. hafi] hafa *G.* 5. badum] ba | badu*m G.*

Digitized by Google

dæmi til, at þar hefði slíkr komit. Þar með hafði hann xx konunga ok marga dýra hǫfðingja ok sterka kappa, risum líka at vexti. Nú sem vér kumpánar fregnuðu þessi tíðendi, kómum vér saman i einn stað með m riddara, ríðandi sem skjótast í Saxland bæði nætr ok daga, ætlandi at veita lið keisaranum, yðrum feðr. Ok sem vér áttum skamt til borgarinnar, fréttum vér hǫrmulig tíðendi: fráfall yðars fǫður ok margra ágætra manna. Hafði

---

1. slíkr komit] þvílíkr herr fyrri komit *h*; komit jafnmikill herr *(sakn. K)* fyrr *(-i l) IJKl.* 1—2. Þar—hann] með *IJ.* 2. xx] xii *m.* konunga] kórónaða *till. hl.* ok(1)—hǫfðingja] ok *(með h)* marga aðra stórhǫfðingja *(stóra hǫfðingja IJK) hIJK;* ok þar með mart annat stórmenni *l.* 3. risum líka] risa *l.* 3—4. Nú—vér] Þá er þeir(!) vér fóstbræðr heyrðum þessi tíðendi, kómum vér *f*; Þessu næst er þat segjanda *(at greina h)*, at vér fóstbræðr kómum *hIJKl.* 4. saman] þegar *(sakn. fl)* allir samt *(saman Kl) fIKl.* 5. einn] *sakn. I.* riddara] manna *I.* ríðandi] ok riðum *(síðan till. J) fhJKl;* ok rið ... *I.* 6—7. ætlandi—feðr] æ. at v. l. konunginum, y. f. *a;* at veita fǫður *(lið h)* yðrum lið *(fǫður h) fh;* ok vildum þínum fǫður veita lið *I*; ok vildum vér veita fǫður þínum lið *J;* [ok vildum] ... *K;* ok vildum veita þínum fǫður vára liðsemd *l.* 8. borgarinnar] hallarinnar *l.* hǫrmulig] hryggilig *hIJKl.* 9. yðars—ok] *sakn. J; oldsl. K.* manna] hǫfðingja *f.*

þat ridum uær burt med. godum giofum ok burt leyster ok worum uær þa heima xii manudi ok fundum eigi fedr ydarn a þessum tima at uer uar. Her næst (frettum) ver miog hrygglig tidinnde med þungu afelle at kongr af Tattaria uar kominn j Saxland med suo mikinn her at einnge man visse at þar hefdi fyrr þuilikur her komit. þar med hafde hann med ser xii
10rb konga koronada ok marga adra stor hofdinngia ok ‖ sterka kappa risum lika at vexti ok afle.

Digitized by Google

hann átt bardaga við Meniláum tartárakonung ok átt at skipta við svá mikit ofrefli, sem eigi er hægt at telja. Var þá allt landit í valdi heiðinna manna. Ok þá kom í móti oss XII konungar með úflýjanda her. Áttum vér bardaga við þá, ok fellu allir várir menn, svá (at) engi komz undan, nema vér XI fóstbræðr við illan leik, náliga allir til úlífis særðir. Ok við svá búit riðum vér í Franz. Hafði frakkakonungr ok várir feðr mikinn her saman dregit ok ætluðu at verja landit. Ok svá gørðum vér. Gekk svá

---

1. bardaga] *så fIl;* strið *h;* „*bard.*“ *J; oläsl. K;* bardagan *a.* Meniláum] *så aJ:* Meneláum *h; oläsl. I;* „[mene]las“ *K;* Meneláús *lm.* tartárakonung] konung *(af* Tattária *till. K;* „tartara“ *till. lm) IJKlm.* 2. sem] at *IJl.* eigi—hægt] seint er *l.* 3. heiðinna manna] heiðingja *hIK.* 4. Ok—kom] *så a;* Kómu þá *IJKl.* 5. bardaga] *så IJl;* bardagan *a;* orrostu *K.* 6. undan] í burt *hJl;* í brutt *I.* nema] útan *IJKl.* XI] X *I.* 7. við] ok þó *(...K)* við *(með l) IJKl.* allir] *sakn. hJ.* 8. Ok—vér] Riðum vér *(sakn. K)* við svá búit *JKl;* Ok með þat riðum vér *a.* í Franz] heim *(aptr till. l)* í Frakkland *(*Frakklandi *l) JKl.* 9. dregit] í Frakklandi *till. J;* hér í Frakkalandi *till. l.* 10. svá(2)] *så Jl;* þat *af;* því *K.*

(Þ)essu næst er þat greinanda at ver fost brædr komum aller saman j einn stad med þusund riddara ok ridum sem skiotazt j Saxland bæde nætur ok daga ok uilldum ueita ydrum fedr uara lidsemd ok sem uer attum skamt til borgarinar þa frettum uer miog hryggil(i)g tidinnde fra fall fedr þinns ok margra anara hofdinngia. hafde hann att strid vit Menelaus tattara kong ok ate at skipta uit micinn lidsmun. ok Uar þa allt landit juallde heidingia. komv jmot oss XII kongar

---

1. (Þ)essu] essa *G.* 5. borgarinar] b^{e}garinar *G.* miog] mi|iog *G.* 8. micinn] micin*n* *G.*

Digitized by Google

17v út || xii mánaði, at vér bǫrðumz jafnan ok hǫfðu ymsir úsigr, því (at) sjálfr tartárakonungr kom aldri til móts við oss, heldr sendi hann sína xii konunga við oss at stríða. Eru þeir margir mjǫk mektugir af sinni hreysti ok riddaraskap; þó berr einn af ǫllum. Sá heitir Klibánús. Hann er svá mikill hreystimaðr, at honum stendz engi í ǫllum her tartárakonungs at riddaraskap ok allri atgørvi. Hann á ii bræðr, hina fræknustu menn báða. Heitir annarr Libárús, en annarr Kalabárin. Þeir eru

1. út] alla *fJ;* um alla *K;* um heila *l.* 1—2. vér—ymsir] ymsir hǫfðu *l.* 2. úsigr] sigr *fhJKl.* tartárakonungr] tartáríakonungr *fh;* tattáríakonungr *K.* 3. sína xii] xii hina *(sína l)* fræknustu *(„frœnkoztv“ K) JKl.* 4—6. Eru—ǫllum] *sakn. K.* 5. mektugir] ágætir *Jl.* af—ok] at *hm;* af sínum *l.* 6. ǫllum] þeim *till. Jl.* 7. engi] manna *till. l.* í] af *l.* 7—8. í—atgørvi] Hann var fyrir þeim *K.* 9. á] á sér *hJKl.* hina—báða] *sakn. hK;* hinir(!) ernustu *(mestu hermenn l) Jl.* 10. Libárús] *så aJKlm;* „Libanus“ *f;* „Lisibarus“ *h.* Kalabárin] „Kalabarm“ *a;* „[K]alabanus“ *f;* „Calabrin“ *h;* „colabar[ni]“ *J;* „kolabar[ni]“ *K;* „kolobari[ū]“ *l;* „Colobarius“ *m.*

med uflyianda her ok attu vit oss bardaga ok fellu þar aller uorir menn suo at engi komzt burt nema ver xi fostbrædr ok þo særder til vlifis. ok ridum suo heim j Frackland. hafdi fracka kongr mikinn her saman dregit j sinu rike ok ætludu(!) at ueria landit. ok suo giordum uær suo(!). ok geck suo xii manudi at uer bordumzt iafnan. ok hofdum um sider(!) sigr. þuiat sialfr tatara kongr kom alldre til bardagans sende hann hina roskostu riddara til moz vit oss. eru hans kongar mikler kappar ok þo ber einn af ollum en sa heiter Klibanus hann er suo mikill hreyste madur at

7. sigr] *så ändradt från* sidr *G.*

Digitized by Google

báðir junkerar ok ætla at vinna Franz til handa sér, en Klibánús, bróðir þeira, skal hafa Saxland. Ok sem þeir hafa þessi riki unnit, ætlar tartárakonungr heim í sitt ríki, en Klibánús konungr ok hans bræðr ætla at skattgilda honum alla norðrhálfu heimsins með sínum frækleik, því (at) honum þykkir, sem engi muni við hann mega jafnaz um riddaraskap ok allar íþróttir. Ok til þess langar hann mest, at hann mætti sínar íþróttir ok riddaraskap reyna við yðr, því (at) þér einir eruð sá í ǫllum heimi, at honum er nǫkkurr ótti á fyrir þat

1. báðir] *sakn. K.* junkerar] jungir riddarar *J.* 2. Klibánús] konungr *till. JKl.* 4. heim] *sakn. J.* Klibánús] *så JKl; „Klibanum" a.* 5. honum] *sakn. hl.* 5—6. norðrhálfu heimsins] norðrhálfuna *hJ.* 6. með—frækleik] *sakn. fK.* honum] þeim *K.* 7. muni—mega] megi við sik *(þá K; sakn. l) JKl.* 7—8. um—íþróttir] fyrir allar riddaraligar íþróttir *Jl; sakn. K.* 9. sínar—ok] sinn *h.* 9—10. hann(2)—reyna] reyna sínar íþróttir *J.* 10. yðr] Rémund keisarason *hJKl.* þér—sá] hann einn er sá *(svá J)* maðr *JKl.* 11. at—er] *oläsl. K*; sem honum er svá sem *l.* nǫkkurr] *sakn. J; oläsl. K.* á] at *JKl.*

einnginn stenzst honum j ollum her tattara kongs at hreysti ok. riddara skap ok allre at giorfi. hann a ser brædr ii heiter annar Libarus en anar Kolabarin fræger menn ok kongar at tign ok ætla at uinna Frackland ser til handa. en Klibanus broder þeirra ætlar ser Saxland. Ok sem þeir hafa þetta giort þa ætlar Men(e)laus kongr heim j Tataria. en Klibanus. ok hans brædr ætla at skattgillda under hann alla nordr halfuna med sinum frækleik. þuiat honum þiker sem engi megi uidr hann iafnazt fyrer allra hluta saker. ok til þess langar hann mest at hann mætte reyna sinn riddara

11. hann (1)] m *till. G.*

Digitized by Google

mikla þrekvirki, er þér drápuð Eskupart hinn mikla. Nú eru yðr sǫgð þessi tíðendi, sem vér hǫfum vísir orðit, ok enn þat með, at þá (er) vér fórum burt, var ekki unnit af Frakklandi. En vér vildum því aldri bregða, sem vér hǫfðum yðr heitit, ok því kómum vér í nefndan stað, ef guð vildi oss þá lukku veita, sem nú er fram komit, sem guð allsvaldandi hafi lof fyrir, at vér hǫfum yðr heila fundit."

Ok svá endir konungsson sína ræðu.

---

1. þrekvirki] stórvirki *l.* þér drápuð] hann drap *JKl.* 2. eru] er(!) *J.* yðr] *sakn. K.* 2—3. hǫfum—orðit] erum vísir *(um till. h)* orðnir *hl;* vitum *J.* 3—4. ok—En] Var þá ekki unnit af Frakklandi, er vér fórum á brott *f; sakn. h;* ok enn *(sakn. J)* þat með, at *JKl.* 5. aldri] øngu *JKl.* 6. stað] tíma *JKl.* 7. er—komit] erum vér vísir orðnir *JKl.* sem(2)] ok *JKl.* 7—8. guð allsvaldandi] guð *(sakn. hJK)* faðir í himinríki *(himnaríki h) hJKl.* 8. lof] ok dyrð *till. Jl.* fyrir] *sakn. J.* 9. fundit] **Ok þér munuð niðra** *(birta l)* **illu kyni heiðingja** *(heiðinna þjóða Kl)* **með** *(sakn. l)* **guðs vilja ok yðrum** *(yðarn l)* **fræknleik** *(-leika K) till. JKl.* 10. Ok—ræðu] **„Nú** *(Ok h)* **er hér** *(þat f; nú till. h; sakn. l)* **endir á minni** *(mínu l)* **tǫlu** *(sǫgu f;* tali *l;* **at sinni** *till. JK)"*, **segir konungsson** *fhJKl.* endir] *sakn. a.*

---

skap vit Remund keisara son ef hann uæri a life. þuiat hann einn er suo at hann ottazt af þui þrekuirki er hann drap Esko part. herklæda laus. Nu eru ydr sogd þau tidinde er uer erum uiser ordner. ok þat med at þa uer for(u)m burt var ecki unnit af Frack-
lande. en uer uilldum eigi bregda þui er uer hofdum adr
10va statt giort uit ydr. ok þui komum uer jnefndan ti||ma. ok uillde gud oss þa lvcku ueita at uær fundum þig her heilan. ok þer munut nidra illu kyne gydinga ok

---

9. nidra] nid *till. G.*

Digitized by Google

Kap. 45.

Sem junkeri Rémundr hefir þessi tíðendi heyrt, verðr hann mjǫk hljóðr ok báðir hans kumpánar. Ok leggz hann nú til bænar langa stund dags, biðjandiz fyrir með góðum athuga. Ok eptir bænina endaða stendr hann upp, biðjandi alla sína félaga upp stiga á sína hesta. „Ok ríðum nú, sem mest megum vér!“

2—3. Sem—kumpánar] Junkeri *(-inn J)* Rémundr verðr *(nú* mjǫk *till. f;* geysi *till. h)* hljóðr *(við* þessa sǫgu *till. hJ;* við þessa ræðu *till. K)* ok báðir hans félagar *(kumpánar fh) fhJK;* Junk. Rém. ok hans félagar verða mjǫk hljóðir við þessa sǫgu *l.* 4. Ok—nú] Leggz Rémundr *h.* 4—5. biðjandiz] ok biðz *fhJKl.* 5. góðum] *sakn. l.* 5—6. Ok—endaða] Eptir þat *fJ;* Ok eptir bænina *K.* 6. biðjandi] ok biðr *fhJKl.* 7. upp—hesta] ríða ok stiga á sína hesta *J;* á hest stiga *K.* 7—8. mest—vér] vér megum *(mest till. K)* til skipa *hKl;* harðast til skipa *J.*

---

heidinna þioda med guds styrk ok uorar fru sancte Maria ok ydrum frækleika ok er þar ender a minne sogu.

(J)wngherra Remund verdr fær uit þessa sogu ok bader hans felagar legzst Remund til bænar langa stund dags skynsamliga ok bidzt fyrer med godum at huga. ok epter fagra bæn endada stendr Remund upp ok bidr þa stiga a sina hesta ok ridum til skips sem mest megum vær. ok at þeim þar komnum stiga þeir a skip. þuiat. þar lagu fyrer þeirra menn j godre hofn a godu skipi ok uel bunu. ok lata þar wt a hesta sina ok uarning. sidan uinnda þeir segl a. ok letu j haf rennur skiott byrr a hægur ok hagstædr. ok fellr

---

4. sogu] soga *G.*

Digitized by Google

Þeir gøra nú svá. Ríða svá mikit, at á lítilli stundu sjá þeir ekki til borgarinnar Anges. Kómu nú til sjófarins. Stigu þegar á skip, því (at) þar lágu þeira menn í góðri høfn við ágætu skipi ok vel búnu. Þar með leiddu þeir sína hesta út á ok allan sinn varnað.

Síðan vinda þeir segl við húna, leggjandi í haf. Þegar kemr blásandi byrr, svá góðr ok hagstæðr, sem þeir mundu kjósa. Ok fella eigi, fyrr en þeir taka høfn góða fyrir norðan hafit við þá borg, sem Bersidón heitir.

1—3. Ríða—sjófarins] Ríða nú svá mikinn, at á litlum tíma koma þeir til hafsins *f;* Ok ríða, sem mest máttu. Kómu svá til strandarinnar *h;* Riðu *(*Ok ríða *K)* nú mikinn ok *(*svá á lítilli stundu sá þeir eigi borg[ina al]tingis *K)* kómu *(*síðan *till. K)* til skip[s] *(*skipa *K) JK;* Ok á lítilli stundu riðu þeir svá, at þeim hurfu turnar borgarinnar *l.* 3. Stigu þegar] Ok þegar í stað stigu *(*stíga *K)* þeir *JK;* Stíga þeir *l.* 4. við ágætu] á góðu *J;* ok *(sakn. l)* á ágætligu *Kl.* ok] *sakn. Kl.* 5. leiddu—á] létu *(*lát[a] *J)* þeir út *(sakn. J)* á sína hesta *fJKl.* 6. varnað] farargreiða *(*ok varnað *till. K) Kl.* 7. Síðan—húna] Vinda á *(*síðan upp *J)* segl *hJ;* Síðan vinda þeir upp *(*á *l)* segl *Kl.* leggjandi] ok láta *fhKl;* ok sigla *J.* 8. Þegar] því at þegar *(*strax *l) fJKl.* kemr] kemr á fyrir þeim *l.* svá góðr] hægr *JKl.* 9. fella] *så afhl;* fell *J;* fellr *K.* 10. góða] *sakn. h.* norðan] heðan *fhKl.* 10—11. fyrir—heitir] í borginni **Lizibón** *J.* 11. Bersidón] *så a;* Elibón *f;* Feneði *h;* Lisbón *K;* „Lysebon“ *l;* „Lysbotnar“ *m.*

ægi fyrr en þeir taka hofn fyrer hedan hafit. þar sem heiter Lisabon þar stigu þeir af skipe. XIII(!) saman ok ridu hinn beinazta veg til Liberum Donum en þat er borg hinns heilaga Jacobi postola ok þar geymizt hans bleszadr likame. Þadan rida þeir til

---

1. þeir] *en* þ *till. G.*

Digitized by Google

Stíga þeir nú af skipi ok ríða til borgarinnar Liberum Donum hinn beinasta veg. Þat er borg hins helga Jákobs postola, ok þar geymiz hans blessaðr líkami. Létta eigi sinni ferð, fyrr en þeir koma til Turnuborgar. Ok þeir dveljaz þar eina nátt. Þar var þeim fagnat við mikilli gleði, því (at) Rémundr segir þar til nafns síns ok faðernis. Ok því urðu menn honum fegnir.

Fyrir borginni réð jarl mektugr. || Hann hét 18r

---

1. skipi] xiv félagar *till. fhJKl.* ríða] síðan *till. fl;* þaðan *till. hJK.* borgarinnar] *sakn. fhJKl.* 2. Liberum Donum] *så aJK;* Liberum („Liberiumm“ *f;* „Leberum“ *m)* Bonum *flm;* „Bordonum“ *h.* beinasta] bezta *J.* 2—4. borg—líkami] Jáchobsland ok Pétursland *J;* borg hins sæla Jákobs (Jácóbús *K)* post., ok þar er geymdr hans blessaði (? *K)* líkami *Kl; härefter tillägges:* Þaðan ríða (reið *K)* þeir (hann *K)* um (yfir *K;* til *l)* Jákobsland (Jácóbúsland *K;* Jácóbúslands *l)* ok (svá *till. Kl)* Peituland *(så trol. äfven K;* Feniðilands *l)* ok *fKl;* Ok þaðan ríða þeir um Jácobsland *h.* 4. blessaðr] *så a.* sinni ferð] *sakn. hJ.* 5. Turnuborgar] *så a;* „Turyns Borgar“ *f;* „Turmus borgar“ *h;* Túronsborgar *JKlm.* þeir—þar] þar eru þeir *l.* 6. Þar—gleði] Ok *(sakn. JK)* var (þar *till. JK)* tekit við þeim *(sakn. K)* með miklum kærleika *JKl.* 7. þar] þá *fJKl.* til—síns] nafn sitt *hK.* ok faðernis] ok feðernis *a;* ok ætt *h; sakn. fJKl.* 8. því] *sakn. hJKl.* menn] allir *J;* allir menn *Kl.* 9. réð] átti at ráða *fhJKl.* jarl mektugr] einn jarl ágætr *f;* jarl einn *J;* einn (ágætr *till. K)* jarl *Kl.* 9—235, 1. Hann—Berinn] *saknas fhJKl.*

Jachobs landz. ok suo um Peitu land ok letta eigi fyrr en þeir koma til Thuruns borgar. þar dueliazt þeir eina nott var þar tekit vit þeim forkvnnar vel. þuiat Remund sagdi þar til nafns sinns ok urdu honum aller fegner.

(F)yrer borginn(i) atte at rada einn jall agætur. hann bydr sig ok allt sitt rike til fyllgdar ok styrks vit Remund. en hann þiggur þat giarna. ok seger at

Digitized by Google

Berinn. Hann býðr sik með ǫllum sínum mǫnnum til fylgðar við Rémund. En hann þiggr þat ok segir, at hann skuli fara seinna með allan sinn afla, er hann kann fá. „En þér skuluð fá oss XII hesta, þá er þér eigið bezta.“

Jarlinn segir, at svá skal vera. „Ok skuluð þér,“ segir jarlinn, „flýta yðr, sem þér kunnið mest, því (at) frakkakonungr er mjǫk svá yfirkominn ok margir konungar með honum, en sumir fallnir, þeir sem honum fylgðu, ok náliga allr sá herr, sem hann hafði heiman.“

---

1. með—mǫnnum] ok allt *(sakn. K)* sitt lið *fJKl.* 2. til—Rémund] *sakn. l.* hann] Rémundr *Kl.* þat] ok hans lið *till. K.* segir] biðr *hJKl.* 3. at] *så fJKl; sakn. al.* seinna] síðarr *fJKl.* með—afla] með slíku fǫruneyti *h;* ok þat lið *J;* ok hans fǫruneyti, slíkt *Kl.* 4. fá] mest at fá *l.* XII] XV *J(?)K(?)l.* 5. þér—bezta] beztir eru *l.* 6. Jarlinn—vera] *så JKl; (liknande i fh); sakn. a.* 6—7. Ok—þér (1)] Skulu þér sjálfir *J;* Sjálfir skulu þér *l.* 7. segir jarlinn] *sakn. l.* yðr] yðarri ferð *fJKl.* þér(2)—mest] mest megi þér *fJKl.* 8. mjǫk svá] næsta *JK;* náliga *l.* yfirkominn] *så äfven m;* fyrirkominn *l.* 9. með—sumir] eru *f;* eru þar *Jl och trol. K.* 10—11. hann—heiman] i fyrstu *till. JK;* honum heiman fylgði í fyrstu *l.*

(hann) skal f(a)ra med allan sinn styrk er hann kann fa sidar meir. sidan bidr hann fa þeim fimtan hesta goda. jallinn seger at suo skal vera. Remund seger at þeir skulu flyta ferdinne sem mest þuiat Frackландz kongr er naliga yferkominn ok marger kongar eru fallner þeir sem honum fylgdu ok naliga fallinn allur sa her er honum hafdi heiman fylgt j fystu. Nw rida þeir af Turuns borg ok fram til arinnar Liberes ok flytiazt yfer hana a skipum rida þeir

Digitized by Google

Kap. 46.

Nú ríðr Rémundr þaðan með sína menn allt til árinnar, ok fluttuz yfir ána á skipum. Síðan ríða þeir norðanvert yfir Gallíam bæði nætr ok daga ok hafa ekki meira svefn, en minzt megu þeir. Ríða þeir vestr í Franz, liði safnandi, hvar sem hann kann fá, hǫfðingja þar fyrir skipandi. En þeir ríða til Terfelsborgar ok þaðan til Rínar ok svá til Stǫðuborgar. Hon stendr við Rín. En Rín skilr Saxland ok Franz.

---

2. ríðr—allt] ríða þeir af *(út af h; burt af J)* borginni *(*Jónsborg *f;* Túronsborg *JKl)* ok fram *(sakn. l) fhJKl.* 3. árinnar] á. Tiberis *fm*; á. „Tiberim“ *h;* á. **Liberis** *JKl.* skipum] skipi *fl.* 4. norðanvert yfir] *så h;* um norðanvert *(*-verða *f) fKl;* um *J;* neðan vert yfir *a.* Gallíam] *så f;* „galia“ *J;* „galliū“ *l;* „Gallin“ *m;* „[G]anciam“ *h;* „galizia“ *K;* „Galileam“ *a.* 5. minzt] **minztan** *JKl.* 6. Ríða þeir] Ríða *(nú till. f;* Þeir riðu nú *J;* R[ið]a *K)* svá *fJKl.* vestr] **vestan** *fK.* í] um *J.* liði safnandi] ok safna liði *fhJKl.* 7. hann—fá] þeir kunnu *(at till. f)* fá *fJK;* þeir megu *l.* hǫfðingja—skipandi] ok *(sakn. l)* skipa þar fyrir *(til f)* hǫfðingja *fKl;* ok settu hǫfðing...*J.* 8. Terfelsborgar] *så a;* „Tre[m]s Borgar“ *f;* „Treverins borgar“ *h;* **Treverisborgar** *JK;* Túronsborgar (!) *l.* 8—9. til(2)—Stǫðuborgar] til Rínar ok þaðan til „Stadzborgar“ *f;* til *(*ríða þeir runt til *l)* þeirar borgar, er „Sitadz“ *(*„Sitha[c]is“ *h)* heitir *(*hét *h) hl;* til *(*ríða þeir til *K)* Rínar ok til þeirar borgar, er **Sitaðs** *(*„[sichdia]“ *J)* heitir *JK.* 9—10. við—Rín] ok *(!) J.*

---

um nordanuert Gallia bædi nætur ok daga hafa eigi meira suefn en þeir mega sem minstzann. Rida suo uestan j Frans ok safna lidi huar. sem þeir geta ok skipa þar fyrer hofdinngia. en þeir ridu til Treferis borgar ok þatan(!) til Rinar. ok til þeirrar borgar

---

1. Gallia] giallia *G.*

Digitized by Google

Þar var frakkakonungr með þat lið, sem eptir var, ok varði borgina. En Klibánús konungr sat í Gandrheimi, en hans bræðr í Hildisheimi, en Meniláús tartárakonungr í Mágaðaborg, sem var hǫfuðborg alls Saxlands.

Nú ríðr junkeri Rémundr inn í konungsins hǫll með ǫllum sínum kumpánum fyrir hans sæti, sem hann sat yfir borðum. Hann kveðr konunginn kurteisliga ok allir hans félagar.

En konungr varð við þessa sýn fár ok allir þeir, sem inni váru. Ok leit hvárr til annars.

---

2. borgina] **þeim** (þar *f*) **ána** *fhJKl.* 3. Gandrheimi] *så a*; „Gauntz Heimi“ *f*; „ga[n]durheim“ *h*; „gondurheime“ *K och trol. J*; „Gaumdur heim“ *l*; „Gondarheim“ *m*. í] sátu ...*K*; sátu í *l*. Hildisheimi] *så fJ*; ...ldisheimi *K*; Hildisheim *hlm*; „hilldirzheym“ *a*. 3—4. Meniláús tartárakonungr] konungr (-inn *f*) af Tartária (Tattária *J*; „Tartara“ *l*) *fJKl*; tartáríakonungr *h*. 4. í] sat í *JKl*. Mágaðaborg] *så afK*; borginni „Magadia“ *h*; Mág[a]ða *J*; „Magdadia borg“ *lm*. sem var] Hon var þá *fJKl*. 7. með—kumpánum] *sakn. Jl*. fyrir] ok allt fyrir *l*. sæti] hásæti *fhJl*. 8. yfir] *så l*; undir *J*; fyrir *a*. borðum] drykkjuborðum *Jl*. 10. við—fár] hljóðr við *h*; mjǫk hljóðr við þessa sýn *J*; v. þ. s. heldr fár *l*. allir] hans menn *till. Jl*. 11. hvárr—annars] hverr til annarra *J*.

10vb er Sithades. || he(i)ter hun stendr wit Rin. ain Rin skilur Frackland ok Saxland. þar war fracka kongr med þat lidit er epter uar ok uardi þeim ana. En Klibanus kongr sat j Gondr heime en brædr hans satu j Hilldis heime. En tattara kongr sat j Magado borg þuiat hun uar þa hofutstadr allzs Saxlandz. Nu ridr Remund inn j hallina. ok allt innar fyrer hasæte kongsins ok aller hans felagar. kongrinn sat yfer

---

1. er] ē *G*.

Digitized by Google

Þótti þeim eigi bati, at slíkir kæmi fleiri, því (at) allir urðu óttaslegnir, ætlandi, at Klibánús konungr mundi þar kominn með sínum kǫppum, því (at) þeir váru allir albrynjaðir til handa ok fóta, sem á einn ís sæi.

Þá mælti Rémundr við konung: „Vili þér þiggja liðveizlu af mér ok mínum félǫgum?“

Konungr segir: „Vita viljum vér fyrst, hverr oss lið býðr.“

„Svá skal vera,“ segir Rémundr. „Eigi skal leyna yðr nafni mínu ok minna manna. Ok stígum nú af baki, ok segjum síðan nǫfn vár!“

Ok svá gøra þeir.

---

1. þeim] *sakn. J.* bati] veitt í *J;* í veitt *l.* 2. óttaslegnir] þeir sem fyrir váru *till. Jl.* ætlandi] því allir hugðu *h;* ok ætluðu *Jl.* 3. með—kǫppum] ok hans kumpánar *J;* ok félagar hans *l.* 3—5. því—sæi] *sakn. J.* 4. allir albrynjaðir] vápnaðir *(allir till. f) fl.* 5. á—ís] á ísmǫl *h;* ís *l.* 6. mælti] *så fhJl;* „s.“ *a.* 7. liðveizlu] lið *fhJl.* af] at *fJ.* félǫgum] mǫnnum *fhJl.* 8. fyrst] *sakn. hJl.* 9. lið] *sakn. fhJl.* býðr] fyrst *till. l.* 10. Svá—Rém.] Rém. segir, at *(sakn. l)* svá skal vera *Jl.* 10—11. Eigi—manna] *sakn. J.* 11. yðr] *sakn. fhl.* manna] félaga *fl.*

---

dryckiv bordum. Remund kuedr hann uel ok kurteisliga ok aller hans fylgdar menn. kongr uerdr far uit ok oll hirdin. ok leit huer til annars ok þotte ecki veitt j at sliker kæme fleire ok uerda aller otta slegner. þuiat aller hugdu at Klibanus kongr uæri þar kominn ok kappar hans þuiat þeir (uoru) aluopnader. til handa ok fota sem a eina js mol sæi. þa mællti Remund uilltv þiggia lid at mer kongr ok minum monnum. hann seger. uita uil eg fyrst huer mer bydr. Re-

Digitized by Google

Kap. 47.

En at sǫgðu nafni Rémundar ok sénum hans yfirlitum var hvárki kyrt né hljótt í hǫllinni, því (at) allir vildu Rémund finna ok honum fagna. Konungr stóð upp ór hásætinu ok allir þeir, sem hjá honum sátu, ok urðu fegnari, en frá megi segja, ok allir aðrir, sem hans kómu fréttu. Konungrinn tekr í hǫnd honum ok minniz við hann ok setr hann niðr í hásætit hjá sér ok alla hans félaga. Nú er skjótt nógu þrǫngt í hǫllinni, því (at) hverir, er máttu, þrøngðuz at ok vildu allir sjá Rémund ok vildu honum fagna.

---

2. sénum] svá *l.* 3. var] þá varð *J;* þá vérðr *l.* hvárki] eigi *l.* 5. ór] í *J.* 6. sátu] váru *l.* urðu] varð *J.* fegnari] fundi Rémundar *(ok hans félaga till. l) till. Jl.* 7. aðrir] þeir *l.* sem—fréttu] *sakn. J.* 7—12. Konungrinn—fagna] Nú var skjótt nógu þrǫngt í hǫllinni, því allir þrøngðuz inn ok vildu sjá Rémund, honum fagnandi. Konungr tekr í hǫnd Rém. ok mintiz við hann ok setr hann niðr í hásæti hjá sér ok alla hans félaga *l.* 8. honum] „R." *J.* 8—9. setr hann] setti *J.* 10—11. hverir—máttu] hverr, e[r] mátti *J.* 11. at] *sakn. J.* allir] *sakn. J.* 12. vildu] *sakn. J.*

---

mund seger þa suo vera skulu ecki skal leyna ydr nafne minu ok minna felaga Stigum af bache seger Remund ok segium sidan nofn war. þeir giordu nu ok suo. Enn at sogdu nafne Remundar ok senum hans yferlitum þa uar huorki kyrt ne hliott j hallinne. þuiat aller uilldu Remundi fagna. kongin tok hann ok minntizt uit hann ok stod upp ur hasætenu ok aller þeir er hia honum satu ok urrdu fegnare en fra megi segia þeim felogum. kongurin setti Remund j hasæte. hia ser ok hans felaga. nu uar skiott nogu þraungt j hallinne þuiat huer þraungdizt inn sem mati ok villdi

Digitized by Google

Látum hann nú hvílaz at sinni, eta ok drekka ok sofa eptir langt erfiði, sem hann hafði þolat, síðan hann reið af Indialandi!

Kap. 48.

Eptir annars dags gengr konungrinn á málstefnu, Rémundr ok allir konungar, þeir sem eptir váru, Víðfǫrull ok allir fóstbræðr. Segir frakkakonungr frá þeim tíðendum, er þar || hǫfðu gørz, 18v meðan Rémundr var í burt ok allt þar til, sem nú var komit, segir, at lið þeira er náliga allt fallit ok nú þurfi ráða við at leita.

Rémundr segir: „Vér hǫfum skjótt yfrit fólk, því (at) hér kemr Berinn jarl af Turnuborg með mǫrgum þúsundum riddara. Ok skulum vér øngu

---

1. Látum—sinni] Nú verðr Rémundr fyrst at hvílaz *fJl.* 2. ok] síðan *till. Jl.* eptir] Hann þurfti þess eptir *Jl.* langt erfiði] svá *(sakn. h)* mikit vás *(válk h)* ok vandræði *hl.* 3. reið] fór burt *Jl.* 5. Eptir--dags] *så a;* Eptir um daginn *J;* Síðan um morguninn eptir *l.* gengr konungrinn] gengu þeir konungr *J;* ganga þeir *l.* 6. Rém.] ok Rém. *J;* Rém. ok konungr *l.* 7. váru] lifðu *Jl.* 7—8. frakkakonungr] konungr *hl.* 9. allt] *sakn. hJ.* 10. lið—allt] allt lið sé náliga *J.* 11. við—leita] við *f;* í at leita *l.* 12. Vér—fólk] Oss hindrar skjótt eigi lið *fJ;* Oss hindrar eigi *(sakn. l)* mart *lm.* 13. kemr] skjótt *till. l.* Berinn] „Ginus" *f;* Gerinn *hJ;* „Geirinn" *l;* „Geyrall" *m.* Turnuborg] *så f;* Turnosborg *a;* Túronsborg *h(?)Jlm.* 13—14. með—riddara] ok mart *(lið till. f)* annat *(manna l) fJl.*

Remundi fagna. Nu skal hann fyst huilazt eta ok drecka ok sidan sofa þuiat hann þurfti þess efter mikit erfide uolk ok uanndræde er hann hafdi þolat sidan hann for af Inndia lande. En epter um daginn ganga þeir kongr ok Remund a malstefnu ok þeir. kongar

Digitized by Google

kvíða heðan af, þvi at miskunn guðs mun oss i té látaz, svá at vér yfirkomum alla vára úvini.“ Lúka þeir nú svá þessarri stefnu.

Bjogguz menn nú til orrostu næstu III daga. Kemr þá Berinn jarl með XX þúsundir hermanna ok margir aðrir mektugir hǫfðingjar við miklu fólki. Lætr junkeri Rémundr nú allan sinn her búaz við góðum herskrúða.

Ok um morguninn árla at sólunni birtandi alla veroldina leiðir junkeri Rémundr allan sinn her

1. heðan af] *sakn. fhJl.* 1—2. oss—látaz] tjá oss *J;* styðja oss *l.* 2. yfirkomum] munum sigra heiðingja *(-ana l)* ok *Jl.* 2—3. Lúka þeir] Lauk *f;* Ok lauk *hJl.* 3. þessarri] þeira *hl.* 4. næstu—daga] *sakn. J.* 5. Berinn] Geyrinn *f;* Gerinn *hJ;* „Ge.“ *l;* Geyrall *m.* hermanna] manna *l.* 6. mektugir] stórir *f.* 6—7. margir—fólki] marga aðra hǫfðingja *(Kómu ok margir aðrir hǫfðingjar till. l)* með miklu herliði *Jl.* 7—8. nú—búaz] búa sitt herlið *Jl.* 8. við] með *hJl.* 10. leiðir] þeysir *fhJl.*

er epter woru Uidforull ok aller þeir fostbrædr. seger fracka kongr nu fra þeim tidinndum er giorst hofdu medan hann for j burtu ok þar til er þa uar komit. seger at lid þeirra uar naliga fallit allt. ok nu þyrfti rada uit. Remund seger oss hindrar ecki. lid þuiat her kemur iall af Turons borg Gerin med ualit lid ok margt ok skulu uær einngu kuida hedan af. þuiat gud mun lata os ganga at malefnum vit heidinngia. Nw lauk suo þess(a)re stefnu ok buazt menn til orrostu hina næstu III daga kemur þar Gerin jall med XX þus- 11ra under her‖manna ok marger adrer storhofdinngiar. lætur Remund bua þat lid med uænum herskruda.

(A)rlla vm morgunin at solu birtande verolldina

1. er] ẽ *G.* 11. marger] m"g" *G.*

Digitized by Google

út af borginni við blám brynjum, skygðum hjálmum, smeltum skjǫldum ok stinnum spjótum, arbogum, snǫrpum sverðum, vænum vápnhestum, fagrliga til búnum. Ríða svá til árinnar Rínar ok yfir ána, þar sem vǫð váru, en sumir á skipum. Ok á lítilli stundu hefir Rémundr yfirkomit ǫllum sínum her, skiptandi síðan liðinu á sléttum vǫllum skamt frá Gandrheimi. Þar má nú líta fagrligan skara með ágætum búnaði.

Kap. 49.

Nú er þar til at taka: Klibánús konungr, sem hann getr at líta þenna her, sem kominn er yfir

---

1. við] með *fhJl.* 1—3. skygðum—arbogum] *sakn. J.* arbogum] *så a; sakn. fhl.* 3—4. vænum—búnum] ok ágætum *(á góðum f)* hestum *fh; sakn. J;* sitjandi á vel góðum hestum *l.* 4. Ríða svá] Ríða fram *J;* springandi ok ríðandi *l.* 5. þar—váru] þar *(sem till. f)* vað var á *fhl;* sem vaðit var *J.* á(1)] fara á *Jl.* 6. Rémundr] hann *J.* yfirkomit] komit*(!) l.* 7. skiptandi] ok fylkir *Jl.* síðan] *sakn. J.* liðinu] ǫllu liðinu *J;* ǫllu *till. l.* sléttum vǫllum] einum sléttum *(sakn. J)* velli *fJl.* 8. Gandrheimi] "gnod*ur*heyme" *a;* "G[o]*ndur*hei*m*" *J;* borginni, er hét "Gondurheim" *l.* fagrligan] margan fagrligan *J.* 11. at] *så fhJl; sakn. a.* 11—12. Klib.—hann] sem Klib. konungr er *(var f)*, at *(sakn. f)* hann *fJ;* sem Klib. *h.* 11—243, 2. Klib.—síðan] sem *l.* 12. getr] gørir *J.* her] mikla her *h.*

---

med sinum fogrum geislum þeyser junkæri Remund wt af borg(in)ne allann þenna her med blam brynium ok smeittum hialmum. snorpum suerdum ok stinnum spiotum. ok agætum (hestum) fagurliga springundum. Ridannde suo til arinar Rinar ok yfer ana at uodum en sumer fara a skipum ok a litlum tima þa hafdi Remund yfer komit ollu lidinu. ok fylker sidan a einum slettum uelli skamt fra Hilldes heimi(!)ma þar lita

Digitized by Google

ána og skipat hafði þegar fylkingum, undraz hann þetta geysimjǫk ok hans menn, því at síðan Klibánús konungr kom í borgina Gandrheim, þá hǫfðu frakkar aldri komit yfir Rín.

„Ok mun þetta," segir konungr, „tíðendum gegna. Ok annathvárt er," segir hann, „at þeim er kominn nǫkkurr nýr styrkr, sá er ekki óttaz várn hinn mikla mátt, eða elligar at þeir eru feigir, at þeir ganga undir vápn vár sjálfviljandi, svá hræddir ok hemóttarligir(?), sem þeir hafa áðr

1. skipat—þegar] skipat „h^{a}" þegar *a;* svá at þeir skipa *hJ.* undraz] undrar *J.* 2. hans] allir hans *fJ.* 3. borgina] *sakn. hJl.* Gandrheim] „gnod*ur*hey*m*" *a;* „gan[t]-heim" *h;* Gondurheim *Jl;* „Gondarheim" *m.* 4. Rín] ána Rín *J.* 5. þetta] *sakn. fhJl.* 6. er] vera *J.* segir hann] *saknas fhJl.* 7. er(1)] mun *J; sakn. l.* nǫkkurr] *sakn. h.* sá—óttaz] ok óttaz eigi *J.* 8. hinn—mátt] afla *J;* hinn mikla her *l.* eða—eru] ella eru þeir *Jl.* feigir] bráðfeigir *fl;* hraðfeigir *hJ.* 9. at] er *hJl.* ganga] horfa *J.* undir—vár] í *(á h)* hendr oss *fhJl.* sjálf-viljandi] *sakn. hJ;* sjálfviljugir *l.* 10. ok hemóttarligir] ok „hemott*ar*lig"^{a} *a;* ok „hemot*ar*leig"^{a} a^{1}; *(jfr* humóttu-legr *Vigfusson, Icel.-engl. dict.); saknas fhJl.*

fagurligan skara hæuisliga buinn. Nu er þar til at taka. sem Klibanus kongur er ok hann gat at lita þann hinn mykla her er kominn var yfer ana ok suo at þesser skipa fylkingum. wndrazt hann þetta geyse miog ok aller hans menn. þuiat sida[n] Klibanus kom j Gondr heim þa hofdu frackar alldre komit til Rinar. ok mun þetta seger kongr gegna stortidin[n]dum ok annat huort er (at) þeim er kominn nyr styrkur sa er ecki ottazt uorn en myklla matt. edr eru þeir hradfeiger at þeir ganga afætur oss sial(f)viliande suo

9. ottazt] otta|azt *G.*

Digitized by Google

verit við oss. Vil ek ok þess geta, at feigðarfelmtr mun á þá komit. Skulum vér ok ekki dvelja á móti þeim at ríða, því at nú er viss sigr. Megum vér nú vinna til mikils ríkis á lítilli stundu. Ok búi nú hverr sik sínum bezta búnaði!"

Var nú svá gørt. Var nú blásit um alla borgina bæði með hornum ok lúðrum, bumbum ok tabúrum. Er nú Klibánús konungr kominn á sinn hest við sínum bezta búnaði ok með honum xii konungar, allir mjǫk fræknir. En þó eru ii frækn-

1. verit við] orðit fyrir *J.* þess] þess heldr *fJ;* heldr þess *l.* geta] til geta *fh.J.* feigðarfelmtr] *så hJlm;* feigðar „felltur" *f;* „frigd*ar*" | felt*tur a.* 2. mun—komit] *så a;* sé á þeim *fl;* sé *J.* 3. Megum] Ok eigum *l.* 5. sínum] með hinum (sínum *till. l*) *Jl.* búnaði] sem skjótast *till. Jl.* 6. Var(1)—gørt] *sakn. h.* alla] *sakn. J.* 7. með] *sakn. Jl.* bumbum] *sakn. J;* trumbum *l.* 7—8. tabúrum] „tabunum" *a (jfr* basúnum *a*[1]*);* tabu...*J;* „Trametum" *l.* 8. sinn] *sakn. J.* 9. hest] góða hest *h.* við] með ǫllum *Jl.* ok] Þar með ríða út *Jl.* 10. ii] ii konungar *l.*

hrædder sem þeir haua adr verit uit oss. vil eg þess til geta at komit se at þeim feigdar felmtur. skulu uær at uisu rida jmot þeim. þuiat nu er uis[s] sigurinn. Ma nu uinna til mikils rices a litilli stundu ok jstad hue huer sig med hinum bezta bunade sem skiotazt. War nu blasit um alla borgina med hornum ok ludrum ok allz kyns hliod færum. var Klibanus k(on)gr nv kominn a. þann hest er beztur uar j hans her med heidarligum herskruda. þar med rida wt med honum xii kongar aller miog frækner. þo uar einn agætaztur hann uar af borg þeirri er Aranisia heiter hun stendr

2. felmtur] fleim*tur G.*

Digitized by Google

astir, konungr Jáson af Nínive ok konungr Josiás af borginni Atacúsía. Hon stendr i Mesopotámíaheraði.

Kap. 50.

Nú ríðr Klibánús konungr út af borginni við allan sinn her ok fram á þá vǫllu, sem fyrir var Rémundr með her frankismanna.

Klibánús var konungr yfir ǫllu Capadócíalandi. Þat liggr millum Ermlands hins mikla ok Svíþjóðar

---

1. Jáson] *så a; sakn. fhJlm.* Nínive] *så ahl;* „[A]ureren“ *f;* „nineven“ *J;* „Niniven“ *m.* Josiás] *så a; sakn. fhJlm.* 2. borginni Atacúsía] b. „Ataqusia“ *a;* „Aurvis Borg“ *f;* „Ara[c]usia borg“ *h;* ...„sia“ *J;* „arkusia borg“ *l;* „Arkosia Borg“ *m.* 2—3. Hon—heraði] *sakn. J.* Mesopotámíaheraði] „Mesopotamiam hieradi“ *a;* **Mesopotámíalandi í heraði Arasund** *(„Arcorja“ f) flm;* Mesopotámía *h.* 5. borginni] staðnum *hJl.* við] með *fhJl.* 6. þá vǫllu] þann vǫll *hJl.* 6—7. fyrir—Rém.] Rémundr var *l.* 7. með her] ok herr *J;* með fylkingar *l.* frankismanna] „frænkiz“-*här och i det följ. a;* „franceisa“ *J;* „fransiscra“ *l;* „franziskra“ *m.* 8. var—ǫllu] konungr átti at ráða fyrir *fhJl.* 9. Ermlands] *så ah;* Serklands *f;* Armenía *J;* „Ermenlands“ *l;* „Ermens landz“ *m.* hins mikla] *sakn. hJ.* Svíþjóðar] *så flm;* „Suidþiod*ar*“ *a;* „svijþiodar“ *h;* „suid[þi]odar“ *J.*

---

j Mesopotam(i)a lande j heradi Ara[tini]a. Nw ridur Klibanus wt af stadnum med allan sinn her. ok fram a þann woll er Remund stod fyrer med allan her francseisa. Klibanus atte at rada fyrer Chapadochia lande þat liggur mille Ermlandz ens mykla ok Suiþiodar hinnar koldu. en hofut stadr rikisins war borg Iucea(!) hun stendr j Betania herade. þetta land geingr allt uestur at Suarta hafi. en fiallgardrinn girder fyrer nordan milli ok Ermlandz hinn(s) mykla. ||

Digitized by Google

hinnar miklu. En hǫfuðstaðr hans ríkis er í Nísíaborg í Bitiníaheraði. Þetta land, Capadócía, gengr allt vestr at Svarta-hafi, en fjallgarðr gengr í milli fyrir norðan Vindland ok Svíþjóðar, en áin Nefr skilr fyrir austan ok Ermland hit mikla.

Nú stǫðvar Klibánús konungr herinn ok skipar fylkingar. Ok varð hann þetta lengi at gøra, því (at) hann hafði úflýjanda her, svá at eigi var minni munr en fim um einn. || Ok sem hann hefir þetta 19r gørt, þá biðr hann herinn standa kyrran, — „en

---

1. hinnar miklu] *sakn. J.* 1—2. En—Nísíaborg] Hinn mesti staðr var hǫfuðborg hans, borgin „nizia“ *J.* í Nísíaborg] borgin „Nidia“ (*„Mera“ f; „Nisoa“ h) fhlm.* 2. í] Hon stendr í *fJl.* Bitiníaheraði] „Bornis hieradi“ *f;* því heraði, er „h. [kirisymia]“ *J;* „biterua hieradi“ *l.* 3. í] í | i *a.* 3—4. en—Svíþjóðar] at fjallgarði *J.* í—Svíþjóðar] *sá a;* fyrir norðan ok í millum hinnar miklu Svíþjóðar *f;* millum þessa lands ok Svíþjóðar *h;* fyrir norðan í millum Svíþjóðar ok Ermenslands hins mikla *l.* 4. Nefr] „Nefur“ *a;* „Tybris“ *f;* „neipur“ *h.* 4—5. en—mikla] *sakn. Jlm.* 6. stǫðvar] stǫðvaz *J.* herinn] ok hans herr *J;* sinn her *fl.* 7. fylkingar] *sá af;* fylkingum *hl;* sínum fylkingum *J.* lengi] mjǫk lengi *fJl.* 9. en] en at *l.* fim] x *Jl.* um] váru um *l.* 10. biðr] lætr *fJl.*

(N)u stoduar Klibanus kongr sinn her ok skipar 11rb sinum fylkinngum ok uard hann þat leingi at giora þuiat hann hafdi vflyanda her suo at æigi uar minni munur enn v uære um einn. ok sem hann hafde þetta giort þa bidr hann stoduazt lidit. en eg uil rida til fracka kongs ok spyria hann tidenda ok xi kongar med mer. giora þeir nu ok suo ok rida fram at hinne fyrstu

---

4. uære] uæ" *G.*

Digitized by Google

ek vil ríða til fylkinga frankismanna ok xii konungar með mér ok vita tíðenda.“ Ok svá gøra þeir. Ríða þeir fram at fylkingu hinni fyrstu, þar sem fyrir var Rémundr ok hans kumpánar.

Þá kallar Klibánús hárri rǫddu, eptir spyrjandi, hverr svá dælskr, galinn ok kyndugr væri, at fylkti her í sínu ríki útan hans orlofs.

Þá ríðr Rémundr við sínum mǫnnum fram á vǫllinn ok mælti: „Hér máttu þann sjá, at svá er djarfr, at þorir at lypta her á móti þér, ok þykki

---

1. ek vil] hann vill *l.* frankismanna] *sakn. J*; „fransickra“ *l.* xii] *så ahm.* 1—2. xii—tíðenda] verða *(þar till. f)* viss tíðenda *(hvat tíðenda, segir hann, J)* ok xi konungar með mér *(honum l) fJl.* 2—3. svá—þeir(2)] nú gøra þeir svá, at þeir ríða *l.* 3. þeir(2)] *sakn. J.* hinni fyrstu] *sakn. J.* 3—4. þar—var] er *(sakn. l)* var þar fyrir *Jl.* 4. kumpánar] fóstbræðr *fl;* menn *J.* 5. eptir spyrjandi] ok frétti *J.* 6. dælskr--kyndugr] *så a;* djarfr *fhJl.* at] er *J.* fylkti] „flycktti“ *a;* þyrði *(þørði f)* at flytja *fhJl.* 7. sínu] hans *fhJl.* ríki] land ok ríki *l;* land *m.* orlofs] *så a;* orlofs *(orlof J)* **ok vilja** *fhJl; härefter tillägges:* **ok vér** *(så ok ek l)* **munum illa skilja** *Jl; (liknande i fh).* 8—9. við—vǫllinn] fram ok hans félagar *fhJl.* 9. ok mælti] *sakn. l.* sjá] segir Rémundr *till. l.* 10. lypta] flytja *hJl.*

---

fylchinngu þar sem Remund uar fyrer ok hans fostbrædr Þa kallar Klibanus harre roddu ok fretti huer suo diarfur væri at flytti her j hans rike olofat. Nv ridur Remund fram ok hans felagar ok mællti her matu þann sea at suo diarfur er at þorer. at flytia her j mot þer. ok þike mer litil þoran raun j. ok þui helldur j þui at mer þiker ecki fyrer at bioda þer burtdreid(!) ok einuigi þo at þw sert bædi har ok digur. Ok ef þw þorer þa far til jstad. ok her med lat til þa xi er

Digitized by Google

mér, sem lítil þoranarraun muni í vera. En ek býð þér burtreið, þó (at) þú sér bæði hár ok digr. ok þar með einvigi, ef þú þorir. Ok hér með lát til þá XII konunga, er þér fylgja, við XII mína kumpána! Skulu þeir gefaz qðrum í vald, sem yfir eru unnir af qðrum, ok þar með sín ríki."

Klibánús konungr segir þá mikilli reiði: „Hvar heyrðu menn þvílikan kyndugskap mæltan við slíkan mann, sem ek em? En eigi muntu minna

---

1. lítil] engi *J.* þoranarraun] þorunarraun *a;* þoran ok *(eða f)* raun *fl;* þoran *J.* muni—vera] sé í *J.* 1—2. En—býð] **ok því síðr** *(í því till. f),* **at mér þykkir ekki meira** *(sakn. f)* **fyrir at bjóða** *fJl.* 2. burtreið] einvígi *f;* ok einvigi *till. hJl.* 3. þar—einvigi] *sakn. fJl.* **Ok(2)**] þá far til í stað ok *fJl.* 4—5. þá—kumpána] XI við þá XI, er með mér eru *J;* þá XII*(!)*, er þér fylgja, við þá XII. sem þú sér með mér fram ríða *lm.* 5—6. þeir—ríki] mínir menn gefaz þér í vald, ef vér verðum sigraðir, ok þar með qll ríki vár *f;* mínir menn gefaz í þitt vald, ef þú sigrar þá *(oss h)* ok þínir félagar, *(ok* þar með ríki vár qll *till. l) hl;* mínir menn gefaz í þitt vald, ef þér sigrið oss eða vér yðr, ok þar við skulu liggja vár qll ríki *J.* 7. segir] svarar þá ok mælti *f.* mikilli] með mikilli *fJl.* 7—9. Hvar—mann] Hvar heyrðu menn slíka glópsku mælta við þvílíkan kappa *f (jfr* „Huar heyrdu menn slika glopisku*(!)* mælta vid tuilikan kappa" *Ver. Index).* 8. menn] þér *hJl.* 9. slíkan] þvílíkan *l.* mann] kappa *hl;* mann ok ofrhuga *J.* sem—em] *sakn. J.* muntu] máttu *l.*

þer fylgia vit XI mina kompana. skulu miner menn gefazt þer j ualld ef þu ok þiner menn sigrazt a oss ok þar [med] oll rike uar. Klibanus suarar af mik(i)lle reide ok mællte huar heyrdu. m[enn] slikann kyndugskap mællltan wit þuilikan kappa ok ofurhuga sem eg er. ok æigi muntu minna uilia ueita mer en segia nafn

Digitized by Google

vilja veita mér en segja nafn þitt eða á hverju landi þú ert fæddr.“

Rémundr segir: „Ekki skal leyna nafni mínu. Ek heiti Rémundr, sonr Ríkarðs keisara, er réð fyrir Saxlandi. Ok er mér svá sagt, at þú hafir hann drepit. Því krefjumz ek nú hans blóðs af þinni hendi. Ok nú í stað skal ek hans hefna ella dauðr hér eptir liggja.“

Nú þagnar konungrinn ok verðr þvílíkt við, sem bilbug megi á honum finna. En þó fyrir mikinn hraustleika ok frábæran riddaraskap, sem hann hafði yfir alla heiðna menn, þá treystir hann sér

---

1. segja] mér *till. Jl.* þitt] **ok ætt** *till. fhJl.* 3. Rém. segir] *sakn. l.* leyna] þik *till. Jl.* 6—7. Því—hendi] *saknas fhJl.* 7. skal] vil *fhJl.* 7—8. ella—liggja] eða láta bæði líf *(lǫnd h)* ok ríki *fhJl.* 9. konungrinn] Klibánús *(konungr till. fl) fhJl.* þvílíkt] nǫkkut þvílíkt *(hljóðr l) Jl.* 10. sem] ok sem þá *l.* bilbug] nǫkkurn bilbug *hJl.* megi—finna] mætti á sjá *J;* mætti sjá á honum *l.* þó] *sakn. hl.* fyrir] við *Jl.* 11. hraustleika] rǫskleik *Jl.* 11—12. sem—menn] sem hann bar yfir alla menn *f;* ok *(sakn. l;* er hann bar af *hm)* ǫllum *(sakn. m)* heiðnum mǫnnum *hJlm.*

þitt ok ætt. edr a hueriu landi þu ert fæddr. Remund suarar ecke skal leyna þik nafne minu eg er Remund son Rikards kongs af Saxlande er þat sagt at þu muner hafa myrt hann ok nu uil eg jstad hefna hans edr lata lif ok rike. Nw þagnar Klibanus kongr ok uerdr þuilikur vit sem sea mætte a honum nockurn bilbug ok þo wit miken hraustleika ok frabæran riddara skap af ollum heidnum monnum. þo treyster hann ser uel ok sinne hamingju ok sinum koppum. Og þui

---

1. fæddr] fæddr" *G.* 4. hefna] at [þua] *G.*

Digitized by Google

fullkomit vel ok sinum kumpánum, ok því biðr hann alla þá þessum atreiðum at játa. Ok var þat þegar gørt.

Skipar Rémundr Viðfǫrli móti konunginum Josia af Atacúsia. Hann var bæði mikill ok sterkr ok hinn bezti riddari. En frakkakonungs syni skipar hann móti konunginum Jáson af Nínive hinni miklu. Hann gekk næst Klibánús konungi at allri atgørvi ok íþróttum, svá at trauðliga hittiz hans jafningi, hefði hann kristinn verit. Síðan skipar Rémundr

---

1. fullkomit] *sakn. fhl;* enn *J.* kumpánum] félǫgum *hJl.* 2. atreiðum] burtreiðum *(ok einvígum till. l) hJlm.* 3. gørt] af ǫllum þeim *till. f;* **af ǫllum** *(þeim J)* **konungum** *till. hJl.* 5. Josia—Atacúsia] **af Níníven** *(Nínive hm; Níneven J),* **en** *(sakn. hm)* **hann** *(sakn. l)* **hét Róten** *(„Rotinn“ l) fhJlm.* 7. Jáson—miklu] **af Aracúsía** *(„Akurjra Borg“ f; „arabia“ J; „Arcusia borg“ l; „Arcosia Borg“ m).* **Hann hét** *(heitir f)* **Kúrant** *(„Curiant“ h)* **hinn kurteisi** *fhJlm; härefter tillägges:* **ok ungr at aldri ok hinn fræknasti riddari ok atgørvismaðr hinn mesti (ok hladinn íþróttum sem hanenn fjǫðrum** *till. l) Jl.* 8—9. at—íþróttum] *sakn. Jl.* 9. svá—hittiz] ok varla fekkz *Jl.* 10. hefði—verit] ef hann væri kristinn. Var *(því at hann J)* hann *(var J)* **vel at sér** *(gørr till. J)* **um** marga *(alla J)* **hluti, þótt hann væri heiðinn** *Jl.*

---

bidr hann sina felaga iata þessum burtreidum. nu uar þetta þegar giort af kongunum. Nu skipar Remund Vidforle jmot kongi af Niniuen hann het Roten hann uar agætur madur ok mikill riddari at hreysti ok uopndiarfur. En syni fracka kongs skipar hann imot kongi af Arachia borg hann het Kurant en kurteise ungur at alldre ok en frægazti ok hinn mesti at gioruis madur ok hladinn listum sem hane fiodrum ok geck Kliban[us] næst um alla hluti at heidnum sid. Sidan skipar Remund x konga || sonum amot x kongum ok 11va

Digitized by Google

x konungasonum á móti x konungum. Ok skal nú fyrst segja frá þeira viðskiptum.

Verðr hér nú hin snarpasta atreið af hvárumtveggjum. En svá lauk þeira atreiðum, at x konungar váru ofan felldir. Ok hér eptir urðu hin snǫrpustu einvigi fyrir þeim xx gǫrpum. Ok má eigi tína hvers þeira hǫgg eða atferli útan þat, at hvárirtveggju bǫrðuz mjǫk drengiliga við stórum hǫggum ok sverðum, sterkliga til reiddum. En sá verðr endir á þeira viðskiptum, at x konungar liggja dauðir eptir, en x konungasynir hlaupa á

1—2. skal—fyrst] er fyrst at *J.* 3. Verðr] Var *Jl.* snarpasta] harðasta *fhJl.* 3—4. hvárumtveggjum] hvárritveggja hendi *fJl.* 4. lauk—atreiðum] ljúka *(!)* þeir sinni atreið *J;* lyktar þeira burtreiðum *l.* 4—5. x konungar] allir hinir heiðnu *(konungar till. f) fl.* 5. ofan] af baki *fJl.* felldir] riðnir *fhl;* fellnir *(!) J.* 5—6. urðu—snǫrpustu] verðr hit snarpasta *l.* 6. fyrir] með *fJl.* 7. eða atferli] *sakn. J.* 8. hvárirtveggju] allir *J.* mjǫk drengiliga] allhraustliga *J;* alldrengiliga *l.* við] með *Jl.* 9. sverðum—reiddum] sterkum sverðatilreiðingum *l.* 10. viðskiptum] leik *fJl.* 11. dauðir eptir] dauðir *hJ;* eptir ok allir dauðir *l.*

---

skal fyst segia fra þeirra uitskiptum ok uerdr her en hardazta at reid af huorre hennde. En suo lukr(!) þeirra uit skiptum at hiner heid(n)u kongar woru af bake fellder med mikilli hneisu. mundu þeir giorna(!) uilia hafa heima setit. Og epter burt reidina tokozt up hin snorpoztu einvigi med þessum xx koppum ok ma eigi tina huers þeirra hogg edr atferle vtan þat at huorer tveggiu borduzt alldreingiliga med storum hoggum ok sterkliga suerdum til reiddum. En sa

---

1. fra] *fara G.* 2. hennde] hende *till. G.* 8. borduzt] bordzut *G.*

Digitized by Google

sína hesta, bæði móðir ok sárir ok mjǫk svá úfærir af stórum blóðrásum. En þó ríða þeir allir þar til, sem Rémundr sat á sínum hesti. Ok varð hann stórliga feginn sínum mǫnnum, en Klibánús harla úfeginn ok hans menn.

Kap. 51.

Hefz nú upp hit ellepta einvígi með hinum ágæta konungssyni Berald ok hinum kurteisa kon-

---

1—2. ok(2)—blóðrásum] ok *(váru sumir J)* varla hestfærir af stórum sárum ok *(miklum till. J)* blóðrásum *Jl.* 2. En—þeir] ok riðu *J.* 3. til] at *l.* hesti] góða hesti *Jl.* 4. stórliga—mǫnnum] þeim mjǫk *(harla f; sakn. h)* feginn *(ok allir hans menn till. J) fhJ;* mjǫk feginn sínum félǫgum ok allir hans menn *l.* 4—5. harla úfeginn] úglaðr *h;* verðr *(varð* mjǫk *l)* úglaðr *Jl.* 5. hans] allir hans *Jl.* 7—253, 1. Hefz—Nínive] Nú ríðr fram frakkakonungsson *(hinn frægnasti* konungsson *f)*, junkeri Berald, ok *(kom till. f)* honum í móti „Curiant" *(hinn f)* hinn *(sterkasti f)* kurteisi *(konungr f) fh;* Nú ríðr frakkakonungsson *(frægr* konungsson *l)* fram, *(junkeri till. l)* Berald, ok *(sakn. l)* honum í móti *(kom konungr till. l)* hinn *(? l)* kurteisi Kúrant *Jl.*

---

uerdr ender a þeirra leik at x kongar liggia dauder a vellinum en tiu. konga syner hlaupa a sina. hesta bædi sarer ok moder. Woru marger miogso ecki hestfærer af sarum storum ok myklum blodrasum. en þo rida þeir aller þar til sem Remund sat a sinum hesti ok vard hann miog feginn sinum kompanum ok aller hans menn. en Klibanus kongr verdr far uit enda skyllde ok suo.

(N)w ridr fram hinn frægazti kongs son junkæri

---

2. a] a *till. G.*

Digitized by Google

ungi Jáson af Nínive. Þessi konungr, Jáson, hafði
19v ǫll vápn búin || með rauðu gulli ok gimsteinum, ok hann reið mjǫk góðum hesti. Hann leggr sínu glaðieli í skjǫld konungssonar með miklu afli, en konungsson rennir sínum hesti í mót, ok finnaz með svá harðri samkómu, at hvártveggja stǫngin fló í sundr, en hvárgi kom ǫðrum ór sǫðlinum. Nú taka þeir ǫnnur skǫpt, miklu digrari, ok koma enn saman með harðri atreið ok rammligri list, yfrit líkt sem fyrra tíma, því (at) burtstangakurfarnir

1—2. Þessi—gimsteinum] með sínum dýrum vápnum *(herklæðum f)*, er ǫll váru gulli búin ok gimsteinum *fh;* með sínum dýrum *(dýrmætum l)* vápnum, ok *(er l)* ǫll váru búin við *(rauðu l)* gull *(gulli l)* ok gimsteina *(ágætum gimsteinum l) Jl.* 2. ok(2)] *sakn. hJl.* 3. mjǫk góðum] harðla fljótfærum *Jl.* 3—4. leggr—glaðieli] setti sitt glaðiel *J.* 5. sínum—mót] eptir sínum hesti *J.* finnaz] þeir *till. l.* 6. samkómu] **ok leggr** *(svá till. l)* **hvárr í annars skjǫld** *till. Jl.* 6—7. hvártveggja—fló] burtstengr beggja gengu *Jl.* 7. ór sǫðlinum] af baki *h;* af hestinum *l.* 8. digrari] sterkari *hJl.* enn] *sakn. Jl.* 9. rammligri] *så a;* **riddaraligri** *Jl.* yfrit] ...„og“ *J;* mjǫk *l.* 10. sem—tíma] ok hit fyrra sinn *Jl.* burtstangakurfarnir] *så Jl;* „burstang*ar*kuparn*ir*“ *a.*

Beralld en honum jmot Kurant kongr med suo agætum uopnum at oll woru gvlli buin vida hann reid hardla fliotfærum heste. þessi leggr sinne staung j skiolld kongs sonar en Beralld renner j mot honum sinum hesti ok finnazt med hardre samku(o)mu ok leggr suo huor j annars skiolld at huors tveggiu stengr hrutu j sundr en huorge kom odrum af baki. Nv taka þeir annur spiotskopt myklu sterkare. ok ridazt at j annan tima ok koma saman miog þuiligt sem fyrr suo at burtstanga brotin flugu langt aptur yfer hofut þeim en

4. renner] ren"n *G.*

Digitized by Google

fljúga aptr yfir hǫfuð þeim, en þeir sátu svá í sínum sǫðlum, at hvárgi hallaðiz, þat (er) vert væri eins pennings. — Hér má nú líta II riddara, sem heiðarliga kunna at dustera, ok þat er fullkomit gaman at heyra sagt frá frábærum mǫnnum ok kurteisum. — Nú reiða hvárirtveggju alþingis sín sterku spjót, takandi hvárr í annars skjǫld, leggjandi hvárr með sínu afli, svá at allr þeira reiðingr dugði þeim eigi meira en ein basttaug. Ok því fara þeir báðir aptr af hestunum ok koma standandi niðr, þegar í stað sverðunum fimliga

---

1. svá] svá **fast** *l.* 1—2. þeir—at] *sakn. J.* 2. hallaðiz] fyrir ǫðrum *till. J.* 2—3. þat—pennings] *sakn. J.* 4. sem—kunna] er numit hafa *Jl.* 4—5. þat—gaman] gaman er *Jl.* 5. heyra sagt] segja *J.* frábærum] svá fræknum *Jl.* 6. ok kurteisum] *sakn. J.* 6—7. reiða—sterku] *så a;* reiðaz *(***reiðiz** *J)* hvárirtveggju *(***hvárrtveggi** *J)* **harla** *(sakn. J)* **mjǫk ok taka sín sterkustu** *hJl.* 7. spjót] með ǫllu afli *till. Jl.* takandi] **ok leggr** *Jl.* 8—10. leggjandi—því] Ok sparði hvárgi sitt afl. Ok svá hart ok snart *h;* svá snart, at hart *J;* **Hvárgi sparaði af sínu afli. Ok svá snart ok hart** *l.* 10. báðir] *sakn. hJl.* hestunum] sínum hestum, **sem kólfi skýti** *(*væri skotit *h) hJl.* 10—11. ok(2)—niðr] báðir standandi niðr komandi *Jl.* 11. þegar—fimliga] ok fimliga sínum sverðum *Jl.*

þeir settu suo sina hesta at huorgi kom odrum. vr sodli ne halladizt suo þat uære uert eins halfpennings. Her ma. heyra sagt fra þeim monnum er numit hafa at dustera ok mun gaman at hlyda til. Nu reidizt huortueggi þeirra ok taka hiner sterkuztu stengr. ok leggr huor til annas af ollu sinu afle suo hartt at bader fara þeir aftur af hestunum sem kolfi skyti ok koma standandi nidur. ok þegar bregda þeir suerdum ok hogga. suo oft ok titt at uarla matti auga a festa

Digitized by Google

bregðandi ok svá ótt ok títt hǫggvandi, at trauðliga mátti grein á gøra, hversu mǫrg hvárr veitti ǫðrum. Ok at svá búnu mátti eigi yfir sjá, hvárr annan mundi vinna, því (at) engi maðr sá betr á komit með II riddurum saman en með þessum. En málefni umturnaði þeira forlǫgum, því (at) annarr vildi niðra guðs rétti, en annarr upp hefja ok sínu blóði út steypa, honum til frelsis. Nú eiga þeir svá harða hǫggorrostu, ok veitir hvárr ǫðrum stór

1. bregðandi] *så äfven m;* leggjandi ok ákafliga bregðandi *l.* ótt—hǫggvandi] hǫggva *(*bregða *l)* þeir *(*ok hǫggva *till. l)* ótt ok títt *Jl.* 1—2. trauðliga] varla *fhJl.* 2. mátti—gøra] má *(*mátti *f)* auga *(*augat *f)* á festa *fJ.* hversu] eða hversu *l.* mǫrg] *så al;* hǫgg *till. h.* 2—3. hversu—ǫðrum] *sakn. J.* 3. mátti—sjá] má engi vita *Jl.* 4. annan—vinna] sigrar annan *Jl.* betr] nærr *Jl.* á] *så äfven m*; *sakn. l.* 5. saman—þessum] *sakn. Jl.* 6. málefni—forlǫgum] málefni *(*-n *f)* skilr *(*skildu *f)* með þeim *fJl:* málefnin eru þó skiptandi *h.* því (at)] *sakn. Jl.* 7. niðra] *så Jl;* „hnidra" *a.* rétti] kristni *hJl.* upp hefja] vill hefja *Jl.* 8. steypa] hella *Jl.* honum] henni *h;* heilagri kristni *Jl.* 9. svá] *sakn. Jl.* hǫggorrostu] orrostu *Jm.*

11vb huersu morg || hogg ok stor huor veiter audrum ok at suo bunu matti ecki sea hvorum sigrinn var ætladr. þuiat engi sa nær a komit med tu(e)imur riddurum en þessum. En malefni skipta med þeim. þuiat anar. vill nidra guds krisne. en an[nar] hefia ok heidra ok sinu blode wt steypa henne til frelsis. Nv eiga (þeir) harda hogg orrostv. ok veiter huor odrum stor sar ok morg suo at huorum tueggia liggur vit vfæru. En sa verdr ender a þeirra leik at Kurant kongr lætur sitt lif. en

1. huor] hoᵘr *G.*

Digitized by Google

slǫg, ok báðum liggr við úhæfu. En þó verðr sá þeira skilnaðr, at Berald kemr á konunginn einu skylmaraslagi við sverðit fyrir ofan lendarnar, svá at sundr tók hann í miðju með panzaranum ok herklæðunum ǫllum. Síðan sté hann á hest sinn með stórum sárum ok mǫrgum ok ríðr til sinna manna með fǫgrum sigri.

Kap. 52.

Því næst kemr at hin xii. atreið með Víðfǫrli ok Josía konungi. Leggr hvárr til annars með sínu spjóti, svá (at) af gengu báðir eptri bogarnir sǫðlum þeira, en allr þeira reiðingr dugði þeim

---

1. slǫg] sár *hJl.* ok] svá at *hJl.* báðum] hvárumtveggja *Jl.* úhæfu] *så ahl;* **úfæru** *J.* 1—2. þó—skilnaðr] sá verðr endir á þeira fundi *h.* 2—5. Berald—ǫllum] **Kúrant konungr lætr sitt** *(sínu J)* **lif** *(lífi J) Jl; (liknande i fh).* 3. skylmaraslagi] „skilm"slægi" *a.* 5. Síðan—hann] En Berald stígr *hJl.* sinn] *sakn. l.* 6. stórum—mǫrgum] mǫrgum *(stórum till. l)* sárum *Jl.* 7. manna] félaga *fhJl.* fǫgrum] ágætum *f.* sigri] *Härefter tillägges:* **Ok lýkr þar** *(frá honum till. l)* **at segja frá** *(sakn. l)* **hinum kurteisa Kúrant konungi** *Jlm.* 9. kemr at] **hefz** *fhl;* hefz upp *J.* hin xii.] *så a; saknas fhJl.* atreið] útreið *fh.* með] þeim *till. hJl.* 10. Josía] „Rutaann" *f;* „Roten" *h;* „Rotin" *J;* „Rotent" *l;* „Rodent" *m.* 11—12. af—en] *saknas fhJl.*

---

junkæri Beralld stigur a sinn hest bædi sar ok modr ok ridur til sinna manna med agætum sigre ok lykur þar at segia fra Kurant kongi hinum kurteisa.

(Þ)essu næst hefst at reid med U(idforle) ok Rotin kongi leggur huor til anars med sinu spiote suo hart at þeirra reidingur dugdi ei me(i)r en rotit laugs(!) blad. edr halms stra ok hrutu bak aptur af sinum

Digitized by Google

eigi meirr en brunnit hálmstrá. Ok því hrjóta þeir báðir langt aptr af sínum hestum með sǫðlunum ok koma standandi á jǫrðina. Nú rykkja þeir út sínum sverðum. Þau váru sem silfr at lita, en skygð sem gler, stinn sem stokkr, stáli harðari. Sniðr hvárr annars skjǫld, svá (at) ekki var eptir nema mundriðarnir, ok kasta þeim nú frá sér langt í burt á vǫllinn. Høggr nú hvárr til annars með stórum hǫggum, gørandi harða hríð ok langa, svá (at) báðir verða sárir, en þó hafði hinn heiðni konungr bæði

1. meirr] meira *fJ.* brunnit] eitt brunnit *f;* fúit *h;* eitt *Jl.* hálmstrá] laufblað *h.* Ok—þeir] Hrutu *Jl.* 2. langt] *sakn. fJl.* með sǫðlunum] ok sǫðlar (-nir *l*) með þeim *Jl.* 3. rykkja—út] bregða þeir *fJl.* 4—5. sem—harðari] bjǫrt ok bitrlig *Jl.* 6—7. ekki—mundriðarnir] e. váru e. n. m. *a;* eigi (þeir *f*) hafa þeir (þá eigi *f*) meira eptir en mundriðana *fJl.* 7. ok—sér] Nú kasta þeir mundriðunum (þeim *m*) *lm.* nú—langt] *sakn. J.* 8. Høggr] Ok leggr *J.* 8—9. með—hǫggum] mjǫk *(sakn. J)* sterkliga *Jl.* 9. gørandi] ok gøra *Jl.* báðir] hvárrtveggi *J;* hvárirtveggju *l.* 10. verða sárir] váru sárir (orðnir *till. l) J(!)l.* hinn—konungr] heiðinginn *hJl.*

hestum ok sodlarner med þeim ok koma standandi nidr a iordina Bregda þeir sinum suerdum þau woru biort ok biturlig snidr huar annars skiolld suo at þeir hafa eigi meira epter en mundridan. sidan kasta þeir þui sem epter var. ok hoggr huar sterkliga til annas ok giora harda hrid ok langa ok uerd(r) suo huortueggi odrum at ueriazt. en þo feck en heidni fleire sar ok stærre. Nw reidizt Rotin kongr ok hoggr til Vidforuls ok ueiter honum mikit sar. en epter þat bra Vidforle suo uit athann uard suo odr at ecki matti Rotin kongr uit standa ok fell hann daud[r] til

10. Vidforle] Vidf. *G.* 11. matti] matti *till. G.*

Digitized by Google

fleiri ok meiri. Nú reiðiz Josías konungr ok høggr til Viðfǫruls, veitandi honum mikit sár. En við þetta sár varð hann svá óðr ok ærr, at Josías konungr mátti ekki vætta gøra eða við standa, ok fellr hann nú með mǫrgum sárum til jarðar dauðr. En Viðfǫrull ríðr aptr til sinna manna. Ok þykkir frankismǫnnum nú vel at fara, en eru þó hræddir um sinn hǫfðingja. En heiðingjarnir una illa við sinn skaða.

Kap. 53.

Nú hefz upp hin xiii. atreið með ógurligum gný ok vápnabraki. Ríðr nú fram hinn fræknasti kappi, junkeri Rémundr, á sínum góða hesti, Brúant,

---

1. meiri] stærri *J.* Josías] „Rutenn“ *f;* „Roten“ *h;* „Rotin“ *J;* „Rotant“ *l;* „Rotent“ *m.* 2. veitandi] ok veitir *fJl.* 3. sár] *sakn. J.* varð hann] brá „Wid.“ (hann *h;* „vydf°.“ *l)* svá (við *till. h),* at hann varð (var *J) hJl.* ok ærr] *sakn. hJl.* 3—4. Josías—eða] ekki vætta mátti „Rotin“ („Rotant“ *l)* konungr *Jl.* 4. fellr] fellir *J.* 5. mǫrgum] ok stórum *till. h.* dauðr] dauðan *J.* 6. manna] félaga *J.* 6—7. frankismǫnnum] franzeisum *hJ;* „franseyskum“ *l.* 8. heiðingjarnir] heiðnir *l.* una] verða *Jl.* 10. upp] *sakn. h.* xiii.] iii.*(!) l.* atreið] burtreið *J.* ógurligum] miklum *hJ.* 11. Ríðr nú] Ok nú ríðr fyrst *Jl.* fræknasti] frægasti *J.* 12. kappi] herra *fJl.* Brúant] *sakn. hJl.*

---

iardar med morgum ok storum sarum. Enn Vidforull ridur til sinna manna ok þiker franceisum nu uel at fara. en heidingiar uerda illa ok haduliga vit sinn skada

(N)v hefz[s]t hin xiii atreid. med myklum gny ok uopna brace. Ridur fyrst fram hin frægazti herra junkære Remund a miog skiotum hesti med sinum godum herklædum. En honum amot ridur fram. Klibanus kongr med sinum agætum bunadi ok fridum

Digitized by Google

20r með dýrligum vápnum || ok þar í mót Klibánús konungr með góðum vápnum ok geystum hesti, haldandi sitt skapt, bæði digrt ok langt. Nú ríðaz þeir í mót, ok skalf ǫll jǫrðin í nánd af rás hestanna. Ok sem þeir mættuz, leggr hvárr í annars skjǫld við svá miklu afli, at í sundr fljúga skǫptin bæði, en hvárgi kom ǫðrum af hestinum. Nú taka þeir ǫnnur skǫpt, miklu digrari, af hinum harðasta beinviði. Ok nú leggr Klibánús konungr fyrri til Rémundar með ǫllu afli, ok brestr eigi skaptit, en spjótit hleypr af skildinum, því (at) hann var svá harðr, at ekki beit á. Nú kastar Rémundr sínu

1. með—vápnum] *sakn. J;* berandi sína burtstǫng með sínum góðum herklæðum *l.* þar] honum *fh.* Klib.] víkr *(ríðr l)* Klibánús *hJl.* 2. góðum] ágætum *lm.* vápnum] *så äfven m;* hlífum *hJ;* klæðum ok vápnum *l.* geystum] mjǫk *(á vel l)* góðum *Jl.* 2—3. haldandi] berandi *hJl.* 3. sitt skapt] ok einninn sína burtstǫng *l.* bæði] er bæði var *Jl.* digrt—langt] lǫng og digr *l.* 3—5. Nú—mættuz] *saknas fhJl.* 6. við—afli] með miklu afli „s“*(!)* hart ok snart *J;* svá hart ok snart *l.* fljúga—bæði] gekk hvárttveggja skapt *J;* ganga burtstengrnar *l.* 7. en] svá at *l.* 8. miklu digrari] miklu *(sýnu J)* sterkari *hJ;* ok váru þau sýn(u) digrari *l.* 9. fyrri] fyrst *J.* 10. með] af *fh.* ǫllu afli] ǫllum sínum mætti *J;* ǫllu sínu afli *l.* brestr] brotnar *l.* 10—11. en spjótit] ok *J.* 11. hleypr] *så af; út till. Jl;* hljóp út *h.*

hesti. ok spennande sitt skapt er bædi uar digurt ok langt. leggr nu huar til annas med suo myklu afli at sundr geingu badar burtsteingrnar. en huargi kom odrum af hesti. nu taka þeir onnur skopt myklu sterkare af hinum hardazta beinvidi. leggr Klibanus
12ra kongr j skiolld Remundar fyrre. || af ollu afli ok brestur æigi skaptit en spiotit wt af skilldinum þuiat hann

1. spennande] sp̄ande *G.*

Digitized by Google

spjóti, en tekr i skjǫld Klibáni konungs, léttandi honum burt ór sǫðlinum, kastandi honum háðuliga á vǫllinn. En af því at konungr var frækinn maðr, þá hljóp hann upp skjótt ok fimliga, sínu sverði bregðandi ok fyrir sik setjandi sinn sterka skjǫld. Hann var gørr af fǫgrum fílabeinum ok aldri af járni spilltr. Nú stígr Rémundr af sínum hesti, ok hefz þar upp hit sterkasta einvígi með údæmiliga sterkum hǫggum, svá skjótt ok tíðum, at trauðliga

1. skjǫld] *så a;* hjálm *hJl.* Klibáni] *så l;* „cliban[i]“ *J;* „K.“ *a.* 1—2. léttandi honum] ok hefr hann *fhJl.* 2. kastandi] ok kastar *fJl;* kastar *h.* 2—3. háðuliga—vǫllinn] svá hart á jǫrðina *f;* á jǫrð niðr svá snart *h;* niðr á jǫrð svá hart ok snart *J;* burt á vǫllinn *lm; härefter tillägges:* at hann *(honum lm)* lá við *(nær i úviti f;* úviti *till. m) fhJlm.* 3. En] Ok enn *l.* af því] með því *fl; oläsl. J.* konungr—maðr] maðrinn var *(er l)* frækinn *Jl.* 4. skjótt—fimliga] *sakn. hl.* 4—5. sínu—setjandi] ok brá *(bregðr f)* sínu sverði *(bæði fljótt ok fimliga till. l)* ok *(sakn. h)* setti *(setr f)* fyrir sik *fhJl.* 6. fǫgrum] hǫrðum *h; sakn. Jl.* fílabeinum] *så ah;* fílsbeini *J;* fílsbeinum *l.* 6—7. ok—spilltr] *sakn. J;* ok hafði aldri járn á bitit *l.* 8. upp] nú *J.* 8—9. údæmiliga—hǫggum] stórum hǫggum *(ste...reiddum till. J;* sterkliga til reiddum *till. l) hJlm.* 9. trauðliga] varla *Jl.*

uar suo hardr at ecki beit a. Nv kastar Remund sinu spioti en gripr j hialminn Klibani ok hefur hann b(ur)t ur sodlinum ok kastar honum a jordina suo at hann laut vit En med þui at hann uar agætur madur þa rettizt hann skiott vit ok fimliga ok bregdr sinu suerdi ok setti fyrer sig sinn sterka skiolld hann uar giordr af hordum fils beinum ok hafdi alldre iarn a bitit. Nv stigr Remund af sinum hesti ok bregdur sinu goda suerdi Nodru bijt hefst nu upp hin snarpazta

9. snarpazta] t *och* a *hopskrifna i G.*

Digitized by Google

mátti grein á gøra útan eitt, at meðan Rémundr var úmóðr, hafði konungr ekki at gøra annat en verja sik. Ok var þá hǫggvinn allr skjǫldrinn, svá (at) ekki var eptir nema mundriðinn. Nú eptir þessa sókn hefz upp með þeim hǫggorrosta, yfrit snǫrp ok eigi lǫng. Hvárr gefr ǫðrum stór hǫgg, ok þó heldr sé mjǫk úlíkt, því at skjǫldr junkera Rémundar berr af honum stór hǫgg, því (at) hann var enn sem fyrr svá sterkr, at ekki vætta beit á. En Klibánús konungr hafði eigi við at styðjaz útan

1. grein—gøra] auga á festa *J.* útan—at] ok er þat sagt *Jl.* 2. hafði—annat] at Klibánús (konungr *till. fl)* mátti (hafði *f)* ekki annat gøra (at gøra *f) fJl.* 3. verja sik] hlífa sér *J.* 4. ekki—nema] eigi var meira eptir en *l.* 4—6. eptir(2)—ok(1)] var [þeira] orrosta *J.* 5. sókn] sǫgu *l.* 5—6. yfrit—ok(1)] ok var snǫrp en *l.* 6. lǫng] mjǫk lǫng *hl;* lǫng mjǫk *J.* stór hǫgg] mǫrg ok stór hǫgg *h;* mǫrg hǫgg (ok stór *till. J) Jl.* 6—7. ok(2)—sé] Verðr nú *Jl.* 7. mjǫk] *sakn. J.* 8. stór hǫgg] mǫrg hǫgg ok stór *Jl.* 9. enn—sterkr] svá traustr *J;* ok traustr *till. l.* ekki—á] hann bilaði eigi (ekki *l) Jl.* 10. útan] nema *J.*

orrosta uar hun bædi hord ok long. gefur nu ok huor stor hogg ok sterklig. ok suo hogga þeir ott ok tidum at ualla mati auga a festa edr grein a giora. ok suo er sagt at a medan Remund uar vmodr at Klibanus hafdi ecki annat at giora en hliua ser. ok uar þa svo hogginn hans skiolldur at ecki uar efter nema mundridinn. Epter þessa soknn þa hoggr Klibanus at Remundi ok huar til annas bæde morg hogg ok stor verdr nu miog skackur leikur þuiat skiolldr Remundar ber af honum huert hogg þuiat hann uar honum traustur ok biladi ecki en Klibanus kongr hafdi ecki

2–3. tidum] s tidu*m* *G.*

Digitized by Google

sin herklæði, ok því sneið sverð junkera Rémundar í hverju hǫggvi brynju hins heiðna ok þar með holdit, ok rennr þar ok með lifsblóðit. Ok eptir litinn tíma liðinn hefir Rémundr hǫggvit allar hlífar af konungi ok særði hann mǫrgum stórum sárum. Undirstendr hinn heiðni konungr nú, at honum mun eigi hlýða svá lengi, hirðandi aldri nú, hvat um líðr, reiðir nú sverðit af ǫllu afli tveim hǫndum ok høggr til Rémundar svá fast, at sverðit brast sundr undir hjǫltunum. Nú høggr Rémundr til Klibáni

1. sneið—Rémundar] **mun hér skjótt um gøra, því at** sverð *(junkera till. l)* Rémundar sníðr *Jl.* 2—3. brynju—holdit] hold hins heiðna *J.* 3. ok með] ok skjótt með *J;* með skjótt *l.* 4. litinn] *sakn. J.* 5. konungi] Klib. konungi *Jl.* særði] særðan *BJ.* stórum] *sakn. J.* 6. Undirstendr—nú] Nú sér Klibánús *(hinn heiðni konungr l) Jl.* 6—7. mun—lengi] mun skjótt til úfæru *J;* muni skjótt við úhæfu *l.* 7. hirðandi—nú] hirðir nú ekki *(ok eigi J) Jl.* 8. reiðir—tveim] tekr nú sverðit *(sverð sitt J)* báðum *Jl.* 9. Rémundar] með ǫllu afli *till. J;* með ǫllum sínum ǫflum *till. l.* fast] hart ok fast *f;* hart *l.* brast] gekk *Jl.* 10. Klibáni] *så B;* „K.“ *a;* „clib.“ *J;* „kly.“ *l.*

uit at stydjazt vtan sin herklædi. ok þui mun her skiott um giora. þuiat Nodru bitur sneid part af brynju hins heidna j hueriu hoggi ok þar med holdit ok þui næst lifs blodit. ok Epter litinn tima þa hefer Remund hoggit allar hlifar af Klibanus kongi ok særdan hann miog storum sarum. Nu ser hinn heidne at hann a til vfærunnar ok hirder ecki nu um lifit tekur sitt suerd badum hondum og hoggr til Remundar af ollu afli suo at sunndr geck suerdit under hiolltunum. Nw hoggr Remund til Klibano(!) ofan j hialmin suo at

6. miog] nniog *G.* 7. vfærunnar] vf*ærunarn G.* ecki nu] i *och* n *hopskrifna i G.*

Digitized by Google

konungs með sínu sverði ofan í hjálminn ok sníðr hjálminn, hausinn, búkinn ok brynjuna sundr í miðju, en sverðit nemr í jǫrðu staðar.

Verðr nú óp mikit af her franzeisa. Knýjaz nú allir fram til orrostu með miklum gný ok vápnabraki. Hleypr nú Rémundr á sinn hest, vekjandi fyrst þessa orrostu á þann hátt, at hann leggr sinu spjóti fyrir brjóst einum heiðingja, svá (at) yddi út um bakit. Fell hann dauðr á jǫrd. Varð nú snǫrp orrosta ok eigi lǫng. Heldr brast þegar flótti í liði heiðingjanna. Verðr nú mikit mannfall af heiðnum þjóðum, svá at náliga drepa þeir allan þenna her

1. með—sverði] m. s. góða sverði *B;* af ǫllu afli *J; sakn. l.* 1—2. ok—hjálminn] ok klýfr hjálminn *f;* ok klauf (hann *till. m) Jm; sakn. l.* 2—3. sundr—miðju] *sakn. Jm;* sníðr í sundr þetta góða sverð *l.* 3. en—nemr] ok nam *Jlm.* jǫrðu] velli *Jlm.* 4. her franzeisa] franzeisum *J.* 6. á] upp á *B.* sinn hest] bak sínum hesti *Jl.* vekjandi] ok vekr nú *fJ;* vekr *l.* 7. þessa orrostu] orrostuna *l.* 8. einum] á einum *l.* yddi út] út gekk *Jl.* 9. á jǫrð] af hestinum *J.* 9—11. Varð—heiðingjanna] *sakn. J.* 10. Heldr—þegar] því at þegar brast (brestr *l) fl.* 11—12. af—þjóðum] af liði heiðingja *B;* því at heiðingjar falla hverr um þveran (*sakn. l)* annan *Jl.* 12. svá—náliga] *sakn. hJl.* þeir] niðr *till. J;* nú niðr *till. l.*

---

hann snidr ok hausinn. bukinn ok bryniuna sundr j. midiu suo suerdit nam j uellinum stadar. Uerdr nu op mikit af frackum þviat þeir knyiazt fram med myklum gny ok uopnabraki. hley(per) Remund nu a bak sinum hesti ok vekur fyrst þessa orrostu a þann. hat at hann leggr sinu spioti jgegnum einn heidinngia suo at yddi vt um bakit ok fell hann daudr a jord. verdr nv s[n]orp orrosta ok eigi laung adr flotti brast

1. sundr] sinndr *G.*

Digitized by Google

útan þann, sem flýr til Hildisheims á fund brædra Klibáni konungs. Var þat þó harðla fátt.

Riðr junkeri Rémundr við allan sinn her til Gandrheims, ok verðr hér engi viðtaka, því (at) heiðingjar gáfu þeim upp staðinn. Váru sumir drepnir, en sumir háðuliga burt reknir. En junkeri Rémundr ríðr inn í staðinn með allan sinn her með mikilli skemtan ok allra handa gleði, hvilandi sik þessa nátt eptir mikit erfiði.

Kap. 54.

Þessu næst kómu margir hǫfðingjar til Hildisheims, þeir sem ór striðinu burt kómuz, segjandi

1. þann] þá *h*; þeir*(!)* *l.* flýr] flýðu *hl.* 1—2. Hildisheims—konungs] „hilldirz heyms“ á f. br. „K.“ k. *a;* þeira bræðra *(*Klibáni konungs *till. J)* til Hildisheims *Jl.* 3. við] með *fhJl.* 4. Gandrheims] *så B;* „Gnod*ur*hey*m*s“ *a:* Gondurheims *fJlm.* 5. þeim] þegar *B; sakn. fhJl.* staðinn] borgina *hJl.* 6. drepnir] vegnir *hJl.* 7. riðr] var*(!)* *J.* her] **ok** *(sakn. h)* **eru nú glaðir ok kátir** *till. hJl.* 8. mikilli—handa] allra handa skemtan ok *l.* 8—9. hvilandi sik] ok hvíla sik *(sakn. l) hJl.* 9. þessa—mikit] eptir um náttina af miklu *l.* 11. hǫfðingjar] heiðingjar *hl.* 11—12. Hildisheims] *så Jl;* heiðnir *till. J;* „hillders heims“ *a.* 12. striðinu] bardaganum *hJl.* burt kómuz] flýðu *J;* hǫfðu flúit *l.* segjandi] ok segja *h;* ok „s.“ *J;* ok sǫgðu *l.*

---

j ‖ lidi heidinngia. verdr nu mikit man fall suo at 12r b
heidingiar falla vnduorpum(!). drepa þeir nu nidr allan þenna her vtann þann sem flyde til brædra Klibanus kongs ok til Hilldisheims uar þat þo harla fatt. Ridr Remund nu til Gondr heims med allan sinn her ok uerdr þar eingi vit taka þuiat heidinngiar gefa þegar up borgina woru þeir sumer drepner en sumer haduliga burt reckner. En junkæri Remundr settizt j stadinn ok woru glader ok kater med mikilli ske[m]t[a]n ok

Digitized by Google

þeim junkerum fráfall síns bróður, Klibáni konungs, ok ǫll þau tiðendi, sem orðit hǫfðu í þeim bardaga.

Þeir Libárús ok Kalabárin verða mjǫk reiðir
20v við fall bróður síns ok láta || í samri stund við kveða lúðra ok bumbur um allan staðinn, brynjandi sinn her góðum herskrúða. Ok eptir þat þeysa þeir ǫllum sínum her út af borginni ok allt þar til, sem

---

1. junkerum] bræðrum *hJl.* fráfall] fall *hJl.* síns bróður] *sakn. Jl.* Klibáni] *så B*; „K.“ *a;* Klibánús *Jlm.* 2. orðit—bardaga] þar gørz hǫfðu *h;* þar gørðuz *J;* þar hǫfðu orðit *l.* 3. Þeir] *sakn. fhJl.* Libárús] *så aBJ;* „Libanus“ *f;* „Lisibarus“ *h;* „libariū“ *l.* Kalabárin] „Kalabrā“ *a;* „kal“...*B;* „Kasaba“ *f;* „Calabrin“ *h;* „kalab"ni“ *J;* „kalabariū“ *l.* 4—5. ok—bumbur] ok láta nú *(strax l)* kveða við lúðra *fl;* kveða nú við lúðrar *J.* 5. bumbur] trumbur *B.* um—staðinn] um alla borgina *J; sakn. l.* 5—6. brynjandi—herskrúða] ok brynja *(i stað till. h)* allan sinn her með góðum herskrúða *(herklæðum h) hJ; sakn. l.* 6. eptir] eptir | eptir *a.* 7. ǫllum sínum] allan sinn *Jl.* borginni] **með ǫllum skunda** *till. Jl.*

---

allra handa gledi ok huila sig epter mikit uos ok erfidi.

(Þ)essu næst koma marger af heidingium til Hilldiss heims þeir sem or bardaganum komuzt. ok sogdu þeim brædrum fall Klibanus brodur þeirra ok oll þau tidinnde sem þar hofdu giorzt. Kalabarin ok Libarus verda miog reider uit fall brodur sinns ok lata þegar kueda uit ludra um alla. borgina ok brynia j stad allann sinn her med godum herskruda. ok epter þetta giort þeysa þeir allann þenna her vt af borgini med myklum skunda ok allt þar til at þeir eiga eigi langt til Gondur heims ok woru þa komner a sletta uollu uida ok frida. sau þeir nu her Remundar huar hann

---

8. kueda] kuedia *G.*

Digitized by Google

þeir eiga skamt til Gandrheims. Váru þá komnir á slétta vǫllu. Ok nú sjá þeir geysimikinn her sér á móti ríðanda með ógurligum gný ok vápnabraki.

Nú kallar Libárús hárri rǫddu ok biðr herinn stǫðvaz. Ok svá var gørt. Síðan ríðr fram Kalabárin ok skipar sínum fylkingum, sem honum líkar. Þeir hafa mikinn her með góðum herbúnaði. Ok at skipuðum fylkingum kemr junkeri Rémundr með sinn her, skipandi skjótt sínum fylkingum, því (at) hvat hann sínum mǫnnum fyrir sagði, var þegar gørt.

---

1. eiga skamt] eiga ekki *(*eigi *h)* langt *hl;* koma *J.* Gandrheims] „Gnod*ur*hey*m*s“ *a;* Gondurheims *BfJl;* „Gondarhejmz“ *m.* Váru þá] Þá váru þeir *Jl.* 2. slétta] víða *l.* Ok—þeir] „si“... *B.* geysimikinn] mikinn *hJl.* sér]... *B.* 3. ríðanda] ríða *Jl.* ógurligum] miklum *hJl.* 4. ok biðr] biðjandi *B.* herinn] herliðit *l.* 4—5. ok—stǫðvaz] at liðit stǫðviz *J.* 5—6. Síðan—fylkingum] Skipar *(*Ok skipar *J)* **Libárús** *(*„Lisibar*us*“ *h)* fylkingar *(*fylkingunni *J) hJl.* Kalabárin] „kalab“ *a;* „kalab[*us*]“ *B.* 7. Þeir] Ok þeir báðir *(sakn. J)* bræðr *(sakn. h)*, þeir *hJl.* herbúnaði] vápnum *J;* herskrúða *l.* 9. sinn] allan sinn *f;* frakka *Jl.* skipandi skjótt] ok skipar *Jl.* 9—10. því—þegar] sem *(*því at hvat *l)* hann fyrir sagði sínum mǫnnum *(*ok þegar *till. J)* í samri stund *(*-u *J)* var svá *Jl.*

---

geysizt fram. Nu kallar Libarus kongr harre roddu ok bidr herinn stoduazt. var nu suo ok giort. Sidan ridr Kalabarin kongr fram ok sk(i)par fylkingum sinum sem honum likar ok þeir bader brædur þeir hofdu allmikinn her ok uel til (skipadan). epter þetta giort. Þa kemur Remund med allann her fransceisa ok skipar fylkingum þui huat er hann sagdi fyrer uar þegar giort. Nu hefzt snorp orrosta med myklum gny ok uopna braki med hafum brestum ok blasit huellum ludrum ok odrum þeim hliodfærum er þar til heyrdu þar var

Digitized by Google

Nú hefz hér hin snarpasta orrosta með ógurligum gný ok údæmiligum brestum, hvellum lúðrum ok háfum bumbum, stórum hǫggum ok sterkum spjótalǫgum. Sumir skjóta handbogum, sumir arbystum eða stálbogum. Gøriz nú skjótt mikit mannfall ok þó hálfu meirr af heiðingjum.

Nú getr Libárús þetta at líta ok eirir illa, keyrir hestinn við sporunum ok ríðr fram í her

---

1. hin snarpasta] snǫrp *J*. 1—2. ógurligum—brestum] stórum hǫggum ok ógurligum brestum *f*; miklum gný ok vápnabraki *h*; miklum gný ok vápnabraki *(ok till. l)* stórum hǫggum *(með till. l)* ógurligum brestum *Jl*. 2—3. hvellum lúðrum] blásit hvellum lúðrum *(hornum l) Jl*. 3. ok(1)—bumbum]...[trumbum] *B*; sumir bumba, *(en till. l)* sumir trumba *(„tumba“ J) Jl*. 3—4. stórum—spjótalǫgum] *sakn. Jl*. 4. Sumir(1)] aðrir *l*. skjóta] „Arbogum s“ *(allt öfverstruket) till. a*. handbogum] ...*B*; **af sterkum lásbogum** *(armbrystum l) Jl*. 4—5. arbystum—stálbogum] arbyssum *(arbrystum B)* eða st. *aB*; **leggja með stinnum spjótum, sumir skǫptin sundr brjótandi í kurfarnir, mǫrgum at bana verðandi** *J*; leggja með sterkum spjótum. Verðr þessi skothríð mǫrgum at meini *l*. 5. skjótt] ok svá *l*. 6. hálfu] miklu *l*. meirr] meira *BfJm*; meira og fleira *l*. 7. getr—líta] sér þetta Libárús *J*. þetta] *sakn. B*. eirir] líkar *(honum þat till. f*; þetta *till. l) fhlm*; liggr þat *J*. illa] mjǫk illa *fhJlm*. 8. keyrir] lýst(r) *l*. við sporunum] við *(með l)* sporum *Bl*; sporum *fh*. her] fylkingar *f*; fylking *l*.

---

skotit af sterkum las bogum sumer leggia med stinnum spiotum en sumer þau j sundur briota er nu allmik(i)t manfall ok þo halfu meira af heidingium. Nu getur Libarus þetta at lita ok likar miog illa ok keyrer sinn hest sporum ok ridr fram j fylkingar. ok ueiter morgum manne skiot umskipti ok tyner margur man. sinu liui fyrer hans suerdi þuiat hann uar godr riddari.

---

6. margur] m*argar G*.

Digitized by Google

frankismanna, fellandi margan mann háðuliga af baki við skjótan atburð. Ok týna margir franzeisar sínu lífi fyrir hans spjóti, því (at) hann var hinn bezti riddari. Nú getr Berald, frakkakonungs son, þetta at líta ok víkr sínum hesti í mót hinum heiðna, leggjandi sínu spjóti í hans skjǫld ok gegnum skjǫldinn ok þréfalda brynjuna ok svá í síðuna fyrir útan rifin, ok var þat mikit sár. Nú bregðr Libárús sínu sverði til konungssonar með miklu afli ok klauf skjǫld hans niðr í gegnum, en konungsson varð ekki sárr. Nú bregðr konungsson sínu sverði ok høggr í hjálm hins heiðna, ok bitr sverðit hjálminn ok hausinn, svá at í tǫnnum nam staðar. Ok fell hann dauðr af sínum hesti. Veitir

1. frankismanna] franzeisa *B*; „fraseyskra“ *l*. fellandi] ok fellir *fhl*. mann] með sínum frækleika *till*. *l*. 1—2. háðuliga—baki] af baki *f*; *sakn*. *hl*. 2. við—atburð] með (við *B*) skjótum atburðum (atburð *fh*) *Bfhl*. franzeisar] menn *h*. 3. fyrir—spjóti] fyrir (af *l*) honum *hlm*. 3—4. hinn bezti] góðr *f*. 4. Berald] *sakn*. *l*. 5—6. víkr—heiðna] ríðr hann á móti honum *l*; víkr sínum hesti honum í móti *m*. 6. leggjandi] ok leggr *fl*. 7. svá í] *sakn*. *l*. 9. Libárús] „liber*us*“ *B*; „Libanus“ *fm*; „Lisib.“ *h*; „libari*us*“ *l*. til] **ok høggr til** *Bhl*. 10. klauf] sniðr *l*. 10—11. konungsson] Berald *hl*. 11. varð] var *l*. ekki—konungsson]...son *B*. 13. hjálminn] hann *l*.

Nu litur fracka kongs son hann junkære Beralld ok uikur jmot hinum heidna ok leggur sinu spioti j hans skiolld ok j gegnum ok þref || allda bryniuna suo j sid- 12va
una fyrer utan rifin ok uar þat mikit sar. Nu bregdr Libarus kongr sinu suerdi ok hoggr til Berallds med myklu afli ok klyfur skiolld hans nidr j gegnum en kongs son uard ecki sær. nu bregdr Beralld sinu suerdi

3—4. siduna] rifuna *G*. 6. skiolld] skiodll *G*.

Digitized by Google

Berald nú mǫrgum mǫnnum skjótan dauða, þvi at engi hjálmr né brynja stóð við hans hǫggum.

Nú sér Viðfǫrull, hvar Kalabárin ríðr, veitandi mǫrgum góðum riddara skjótan dauða, því (at) engi hjálmr né brynja stóðz hans hǫgg, því (at) hans sverð sneið hjálma ok hausa, búka ok brynjur sem hrávíði. Eptir þetta tekr Viðfǫrull sinn hest ok keyrir hann sporum ok ríðr i mót Kalabárin. Ok sem þeir mættuz, høggr hann til hins heiðna, en hann brá fyrir sik sínum skildi. Hann var bæði

1. mǫnnum] manni *l.* dauða] með sínu *(góða till. l)* sverði *hl.* 1—2. því—hǫggum] *saknas fhl.* 3. Nú—Viðf.] Nú getr Viðf. at líta *fl;* Viðf. getr at líta *h.* Kalabárin] „Kalabrā“ *a;* „Kasaba“ *f;* „Calabrin“ *h;* „kalabarus“ *l;* „Colobarium“ *m.* ríðr] ferr *l.* veitandi] ok veitir *fl.* 4. riddara] dreng *fhl.* engi] hvárki *fhl* 5. stóðz—hǫgg] stóð *(stóðu f)* við hans hǫggum *fhl.* 6—7. hjálma—hráviði] hjálm, haus ok herðar, búk ok brynju *l.* 7—8. Eptir—hann] Viðfǫrull slær sinn hest *h;* Eptir þat høggr *(slær m)* Viðf. hestinn *lm.* 8. ríðr] hleypr *l.* Kalabárin] „Kalabrā“ *a;* „Calabr.“ *h;* „kalabario“ *l;* „Colobarium“ *m.* 9. mættuz] finnaz *f.* 10. fyrir sik] við *h.*

ok hoggur til enns heidna ofan j hialminn suo at klofnar ok hausinn suo at j tonnum nam stadar ok fell hann daudr af sinum hesti. nu ueiter Beralld morgum manne skiotan dauda med sinu suerdi. Vidforull getur at lita huar Kalabarinn ridr og steyper morgum godum dreing daudum til iardar. med sinu suerdi þuiat þat snidr hals ok herdar buka ok bryniur suo at engi hlif stendr uit. ok þui hio hann nidr menn sem hrauidi. Nu keyrer Uidforull sinn hest sporum ok ridur mot Kalabarin ok sem þeir finnazt þa hoggr hann til

1—2. klofnar] klofn^{n} *G.* 3. sinum] sinu*m* | sinu*m G.*

Digitized by Google

þykkr ok þungr ok settr með stórum járnslám. En þó allt at eins sneið hann skjǫldinn niðr í gegnum. Nú høggr Kalabárin til Viðfǫruls ok tviskiptir hans skjǫld. Þá høggr Viðfǫrull annan tíma til hins heiðna ok kemr á ǫxlina ok sniðr frá hǫndina ok alla síðuna. Ok fell þar heiðinginn Kalabárin dauðr á jǫrð niðr.

Kap. 55.

Nú sér junkeri Rémundr fall þeira bræðra ok eggjar sína menn ok biðr þá vel duga. Sækja þeir nú

---

1. með] *sakn. hl.* 1—2. En—eins] Ok eigi síðr *l.* 3. Kalabárin] „Kalabrā“ *a;* „kalabariū“ *l;* „Colobarium“ *m.* 3—4. til—skjǫld] aptr í móti Viðf. ok s(n)iðr skjǫldinn niðr í gegnum at mundriða *l.* 4. annan tíma] í annat sinn *l.* 6. alla] *sakn. l.* Kalabárin] „Kalabrā“ *a; sakn. l.* 7. niðr] *sakn. fl; härefter tillägges:* **en fjándr tóku sál hans** *l.* 10. eggjar—þá] biðr *(nú till. l)* franzeisa *(„franseyska“ l) hl.* Sækja—nú] En þeir verða við þetta glaðir ok kátir ok sækja síðan *l.*

---

ens heidna en hann. bra uit skilldinum hann uar bædi þyckur ok þungur ok settur morgum iarnslam ok eigi þui sidr snidr hann skiolldin nidr jmundrida. nu hoggur en heidni til Uidforuls ok snidr hans skiold nidr j gegnum. Nu hoggur Vidforull j annat sinn til. heidingians ok kom a oxlina uinnstre ok rann s(u)erdit a snid vt under hondina hægri suo at þar geck wt j gegnum fell hann daudr nidr en fiandr gripu salina. Ser Remund fall þeirra brædra ok bidr franceisa uel duga. en þeir uerda uit þetta suo oder at þeir hogga huern vm þuerann annan suo at ecki stendr uit. ok

---

1. heidna] heidina *G.* 2. iarnslam] iarnskam *G.*

Digitized by Google

hart fram ok hǫggva hvern um þveran annan, svá at ekki stendr við. Ok þessu næst brestr flótti í liði heiðingja. Flýr nú hverr sem má, ok jafnvel þeir, sem ekki sjá, því (at) þeir, sem váru milli margra þúsunda, mundu ekki sjá alla þá, sem eptir sóttu. Réð sér engi, einn né fleiri, miklu var þrøngðin meiri. Nú gøra franzeisar stóra bakslettu. Ok var Rémundr þar fyrstr ok fremstr, svá margan heiðingja drepandi, at þeira nǫfn væri yfrit seint at skrá. Ok af þeim her komz eigi meirr burt en þúsund ok þó allir sárir ok móðir.

---

1. þveran] *sakn. l.* 2. ekki] engi *l.* við] við þeim *hl.* 3. í—heiðingja] á heiðingjum *l.* sem] um annan ok hverr sem *l.* 4—7. þeir(2)—meiri] þar sem þeir váru á milli margra hundraða, þá réð sér eigi einn eða fleiri, því þar var miklu þrǫngvara, en því gegndi *l.* 7. stóra bakslettu] þeim bakslett(u)r *h;* þeim *(sakn. l)* bakslettur *(ok till. l)* mjǫk heimuligar *lm.* 8—10. Ok(1)—skrá] Þar var Rémundr fremstr í liði ok drap *(felldi h)* svá marga *(margan hm)* heiðingja *(mann h)*, at seint er *(var hm)* at telja *hlm.* 10. af—her] **er svá** *(sakn. h)* **sagt, at** *(sakn. hm)* **af ǫllum þeim** *(***þessum hinum mikla** *l;* þessum mikla *m)* **her, er var** *(*hafði fylgt *h)* **með** *(sakn. h)* **þeim** *(*III *till. h)* **bræðrum** *(*Kalabárús konungi ok Libárús ok Klibánús konungi, bróður þeira *l) hlm.* meirr burt] meira undan *l.*

þessu næst brestur flotti j lidi heidingia ok flyr nu huer sem ma ok iafnuel þeir (er) ecki sa. þuiat þeir sem woru jmille margra heidingia. ok þusunda þa red ser eingi einn edr fle(i)re þui myklv uar þraungin meire. nu giora frackar þeim ecki hagligar bakslettur. þar uar Remund fystur ok fremstur ok drap margan heidingia suo at þat gegner undrum. ok er suo sagt at af þessum mykla her komzt eigi meira burt en einn þusund ok. þo aller sarer ok moder. ok letta

Digitized by Google

Ok þessir allir létta eigi sinni ferð, fyrr en þeir koma í Mágaðaborg, segjandi hǫfuðkonunginum þessi tíðendi með miklum harmi ok sút ok þat með || segjandi, at øngum manni í verǫldu muni 21r
gøra at stríða við Rémund keisarason. „Ok svá fór hann með várn hermann, þann sterkasta kappa, Klibánum, sem eitt lítit barn, hvern er engi yfirkom áðr í allri austrhálfu heimsins. Því gorið fyrir skyld hins máttuga Maumets ok hins mikla Térogants ok hins ágæta Jóvis ok allra sannra

---

1. sinni ferð] *sakn. hl.* 2. Mágaðaborg] „Magadiaborg“ *h*; borg „Magdadia“ *lm.* segjandi] ok segja *hl.* 2—3. hǫfuðkonunginum] „Agamene“ *till. a.* 3. þessi] ǫll þessi *(þau h) hl.* tíðendi] er orðit hǫfðu *till. l.* 3—4. þat—segjandi] segja *hl.* 4. at] *så hl; sakn. a.* 5. gøra] tjá *l.* 5—6. Ok--hann] því hann fór *hl.* 6—7. hermann—Klibánum] frægðarkappa, Klibánús konung *l.* 7. lítit] *sakn. hl.* 7—8. engi—áðr] áðr gat engi af baki riðit *h;* eigi áðr gat neinn af baki riðit *l.* 9. máttuga] heilaga *l.* Maumets] Mauments *al.* 10. Térogants] *så l;* „Tyrogant“ *a.* ágæta] virðuliga *l.* Jóvis] *så a;* Júpiters *l.* sannra] várra *hl.*

---

eigi fyrr en þeir koma j Magado borg ok segia hofut konginum fra sinvm ferdum ok þeim tidindum er ordit hofdu med myklum gny ok uga. ok þat med at engum manne j verolldu mun giora at strida uit Remund
keisara son þuiat hann for med uorn jnn mesta kappa Klibanus kong sem eitt litit barn huern er engi gat adr af baki ridit || vm alla austur alfu heimsens Þvi 12vb
gio(r)it fyrer skylld hinns matuga Maumetz ok hins mykla Terogans ok ens uirduliga Iupiter(!) ok allra

---

8. Maumetz] maumzt *G.*

Digitized by Google

guða, at þér sem tíðast burt farið heðan með ǫllu yðru herliði, því (at) slíkan dauða fái þér eða verra, sem Klibánús konungr, ef þér vilið eigi várum ráðum hlýða," segja þeir.

Kap. 56.

Meniláús, hinn mikli tartárakonungr, sem hann heyrir þessi tíðendi, verðr hann bæði hryggr ok reiðr, ok kemr honum nú þat í hug, er honum fyrir sǫgðu fylgðarmenn Eskuparts, þá (er) þeir kómu heim í Arméníam eptir hans dráp, er fyrr segir frá í sǫgunni. Hugsar nú um, hvat til ráðs

---

1. sem—farið] burt farið í stað *l.* heðan] *sakn. hl.* 2. herliði] liði því, sem eptir er *l.* 2—3. því—konungr] ella fái þér skjótan dauða, slíkan *(sakn. h)* sem Klibánús konungr *(sakn. h)* eða verra *hl.* 4. segja þeir] *sakn. hl; härefter tillägges:* Ok munum vér enda vára ræðu *h;* **Mun hér ok nú várri ræðu sifta** *l.* 6—8. Meniláús—reiðr] Nú er sagt, at tartárakonungr verðr bæði hryggr ok reiðr við þessa sǫgu *l.* 8. honum(1)—þat] *sakn. l.* 8—9. er—sǫgðu] hvat þeir sǫgðu fyrir honum *l.* 9. fylgðarmenn] hans sonar *till. a.* 9—10. þá—dráp] *sakn. l.* 10. Arméníam] „Arimeniam" *a.* 11. frá] *sakn. l.* Hugsar—um] Ok því hugsar hann nú *l.*

---

uora guda at þer jburt farit jstad med ydru herlidi þui sem epter er ella fai þer skiotan dauda slikann sem Klibanus kongr edr uerra ef þer uilit eigi uorum radum hlita skildu þeir nu sitt uidr tal. Nv er sagt at tattara kongr uerdr bædi hryggur ok reidr uit þessa sogu ok kemur j hug huad þeir sogdu honum fyr fylgdar menn Eskoparsz ok fyr seger j sogunni þa er þeir komo heim j Armenia epter dræp Eskoparsz. ok þui huxar hann nu huad til rads skal taka. ok her til kallar hann med ser niw konga ok IV hofdingia ok radgiafa. ganga nu aller amalstefnu ok

Digitized by Google

er takanda, hér til með sér kallandi VIII konunga ok IV sína vildustu ráðgjafa á málstefnu. Lítz flestum þat ráð at halda undan ok heim í sitt ríki ok bíða eigi keisarasonar.

Við þessa ræðu stendr upp einn konungsins ráðgjafi, sem Ménon hét. Hann var sterkr sem troll, en stórr sem risi ok illr viðreignar. Hann mælti hárri rǫddu, svá segjandi:

„Hér heyrða ek allra blauðasta bikkjuhunda saman komna, eða hvar heyrðu menn slík undr tǫluð af jafnmǫrgum kǫppum, sem hér eru saman komnir, at þér skuluð allir hræðaz einn mann. Ok

---

1. er—kallandi] skal taka, ok hér til kallar hann með sér *l.* VIII] IX *hl.* 2. sína—ráðgjafa] ráðgjafa *h;* hǫfðingja *l.* á] Ganga nú allir *(sakn. h)* á *hl.* 3. þat] svá, at þat sé *l.* ok(1)] *sakn. l.* 6. ráðgjafi] ráðgjafari *l.* Ménon] *så fl;* „Meronis" *a;* „Monon" *h.* hét] ok talar *till. l.* 6—7. Hann—risi] **mikill vexti, en** *(sakn. h)* **illr kosti,** stórr sem risi, en *(sakn. h)* sterkr sem troll *hl.* 8. mælti] kallar *l.* svá segjandi] ok segir svá *(sakn. h) hl.* 9. allra] alla *l.* 9—10. bikkjuhunda—komna] þ[á], sem hér eru saman komnir *l.* 10. undr] ok (ok | ok *l*) údæmi *till. hl.* 11. tǫluð] mælt *hl.* 12. skuluð] skyldið *l.*

---

lizt flestum suo at þat se rad at hallda undan ok heim j sitt riki ok bida eigi keisara sonar [V]idr þessa rædu stendr upp einn rad giafi kongins(!) er Menon het ok talar mikill uexti en illr kosti stor sem rise en sterkur sem traull ok illr uidr eignar. Han mællte harre roddo ok seger suo. her heyrda eg alla blaudazsta þa sem her eru saman komner edr huar heyrdv menn slik vndr ok odæme mællt af iaf(n)morgum koppum sem hier skylldu heita saman komner at þer aller

---

1. undan] umdan *G.* 8. iaf(n)morgum] iafm^{r}gū *G.*

Digitized by Google

þess sver ek við minn guð, hinn fagra Apollo, at ek skal eigi renna undan Rémundi svá langt, at þat sé þvers fótar, þó at allir sé þér svá dáðlausir, at engi þori at fylgja sínum hǫfðingja. Ok verði þeim vei ok svei! Ok vei ok svei sé þeim, sem tala vilja við slíka níðinga, grey ok ganta, sem þér eruð!"

Ok eptir þetta talat, gengr hann í burt, reiðr mjǫk.

Því næst stendr upp sá konungr, er Máris hét. Hann var mjǫk virðuligr ok at ǫllu stórmannligr. Hann var allra manna vitrastr ok málsnjallastr ok íþróttamaðr mikill ok hinn dýrsti klerkr á heiðnar bækr ok hinn mesti vísindamaðr. Hann tekr þá til orða ok mælti:

---

1. minn—Apollo] hinn fagra Apollinum, guð minn *l.* 3. þvers fótar] þverfótar *ahl;* þversfótarbreidd *f.* dáðlausir] duglausir *l.* 5. Ok(2)—þeim] *sakn. l.* 6. tala vilja] lengr vill tala *l.* 6—7. grey—eruð] *saknas fhl.* 8. talat] *sakn. l.* gengr] stendr hann upp ok gengr *l.* 10. Því næst] Nú eptir þetta *l.* Máris] **Márús** *fh;* Marcús *l.* 11. mjǫk] vænn ok *hl.* 13. ok—dýrsti] mikill *l.* 14. þá] svá *l.*

---

skulut hrædazt einn mann Ok þess suer eg uit fagra Apollin gud minn at eg skal eigi renna vnndan Remund suo langt at þat se þuersfotar þo at aller se þer suo dadlauser at engi þore at fylgia sinum ho(f)dingia ok verdi þeim uei ok fei(!) er leingur uill tala uidr slika nidinga ok epter þat geingur hann burt miog reidr. Nu epter þetta stendr upp sa kongr er Marus het hann uar. uænn ok uirduligur ok at ollu

---

1. hrædazt] h^{æ}zats *G.* fagra] hag*ra* *G.* 7. reidr] r"dr *G.* 7—8. er Marus] ma"rus *G.*

Digitized by Google

„Mjǫk undarligt má vitrum manni þykkja at heyra svá úvirðulig orð af þess manns munni, er svá þykkiz vitr ok mektugr, sem sá var, er nú gekk út. En hann má heldr heita vándr skiptingr, drussi ok glópr heldr en vitr maðr, því (at) þat er úvitrligt bragð ok mjǫk dárligt at gefa þeim snauð orð, sem ekki vinna til. Eigi er þat mikilmannligt at vera mikill í tungunni en litill í verkunum. Verðr þat ok flestum at háði at mekta sik sjálfr. Ok hverr sá, sem sik setr upp með ofdrambi ok

---

1. undarligt—þykkja] úvitrligt er þat *l.* 2. úvirðulig] undarlig *l.* 2—5. svá—maðr] svá úvitrlig orð, er þessi snápr ok fól talaði, er út gekk, ok maktaði(!) sik í orðum sem einn gassi ok glópr *f (jfr Ver. Index, där detta citeras något olika på 3 ställen:* 1) „Sua utiturlig ord sem þessi snapr oc foltaladi er ut geck ok mekadi sik i ordum sem gassi ok glopur"; 2) „Sua uviturlig ord er þessi snapr ok foltaladi er ut gek, ok mekadi sik i ordum sem gassi ok glopur"; 3) „Sva uviturlig ord er þessi snapr ok fol taladi, ok mekadi sik i ordum sem gassi ok glopur"). 3. vitr] mikill *hl.* 4. hann] *sakn. hl.* 5. drussi] ok herjansgassi *l.* heldr] *sakn. l.* því (at)] en *l.* 6. snauð] vánd *h;* vándslig *l.* 8. tungunni] orðum *hl.* verkunum] gørðum *hl.* 9. Verðr—sjálfr] *så a;* Verða þeir ok flestir at háði, sem mekta sik sjálfa *l.* 10. upp] hátt *hl.*

---

stormanligur. hann uar allra manna uitraztur ok mal sniallaztur ok (i)þrotta madur mikill klerkur godr a heidnar bækur ok hinn mesti uisenda madur hann tekur þa til orda ok mællti Miog undarligt ma uitrum monnum þickia at heyra suo uviturlig ord af þess manz munne er suo þickizt mikill ok mektugur sem sia uar er nu geck wt. en hann ma helldr heita uondur skiptingur ok herianson gasse ok glopur en uitur madur. med þui at þat er ouiturligt bragd || ok miog 13ra daraligt at gefa (þeim) uonslig ord sem ecki uinna til.

Digitized by Google

metnaði, hann mun skjótt eptir lítinn tíma háðuliga niðr felldr. Nú með því, góðir bræðr, at þér vitið, hvar til ek svá talaði, bið ek yðr alla saman, at þér farið því fram, sem yðarr formaðr býðr, því (at) svá byrjar hverjum manni at gøra við sinn formann. En þat er manni vel gøranda at segja, hvat honum þykkir bezt standa, því at svá byrjar hverjum manni at gøra við sinn meistara: at fylgja honum þá bezt, er honum liggr á mest. Ok svá skulum vér gøra allir, ef ek ræð. En franzeisum mun ganga at málaefnum, en hverir þau hafa betri, þegi ek um at sinni. Er þat endir á minni

1. metnaði] **með úvitrligum orðum sik hefjandi** *till. l.* skjótt] *sakn. hl.* 2. felldr] velta *h;* veltandi verða *l.* 3. vitið] hvárt ek tala rétt eða *till. l.* svá talaði] tala *hl.* 4. býðr] yðr *till. l.* 5. byrjar] stendr *hl.* 6. formann] meistara *l.* 7. þykkir] lítz *l.* standa] fram at fara *till. l.* 7—8. því—meistara] *sakn. l.* 8. at(2)] ok *l.* 9. liggr—mest] mest á liggr. **Ok mun sá alla sína daga vel fara** *l.* 11. þau] málefnin *l.* 12. þegi—sinni] mun nú eigi at sinni frá at segja *l.* 12—278,1. á—ræðu] nú eptir minni tǫlu *l.*

eigi er þat ok mikilmanligt at uera mikill j ordum en litil igiordum. verdr þat ok flestum at hadi at meckta (ser) sialfum. ok huer sa er sig setur hatt med ohdrambi ok mettnade med ouiturligum ordvm sig hefiandi hann mun skiott efter litinn tima nidr uelltande bædi lifs ok lidinn medur eymd. Nu med þui miner kæru brædr at þer uitid huar til eg tala þa bidr eg alla samann at þer farit þui fram sem ydar formadur bydr ydr þui at suo stendr huerium manne at giora uit sinn meistara en þat er manne uel gioranda at seia þat er honum listz bezt standa fram at fara ok þa fylgia honum sem bezt er honum. liggur mest uit. ok man sa alla si[n]a daga uel fara. ok suo skulu ver aller giora ef ek ræd. en franceisum man ganga at

8. samann] m *och följ.* a *hopskrifna i G.*

Digitized by Google

ræðu, at hverr dugi með drengskap ok hjartaprýði. Ok skiljumz ek þar við."

Nú stendr tartárakonungr upp, þakkandi Máris konungi fagra tǫlu ok ǫllum þeim, sem inni váru, ‖ því at allir viku eptir orðum Máris konungs. „Hér 21v
með gøri ek yðr kunnigan minn vilja, at ek ætla mér hér at bíða Rémundar keisarasonar ok fá hér annathvárt bót eða bana. Fám vér sigr, þá skulum vér yðr góðu launa, hvárki við yðr spara gull né ríkar borgir eða kastala."

Nú þakka allir hǫfuðkonunginum sín orð, játandi honum sína trú með handabandi, at þeir skuli

---

1. með drengskap] nú, sem drengskap hefir til *l.* 3. þakkandi] ok þakkar *fhl.* Máris] Márús *fh;* Marcús *l.* 4. fagra tǫlu] sín orð ok fagran formála ok framburð *l.* sem] er þar *l.* 5. Máris] Márús *h;* Marcús *l.* 7. mér] *sakn. hl.* 7—8. fá—annathvárt] hér annathvárt at fá fyrir *l.* 9—10. gull—kastala] **tǫnd eða** *(né h)* **ríki, kastala né** *(ok h)* **borgir, gull né** *(ok h)* **gørsimar** *(gørsimi(!)* **ok dýrgripi** *l) hl.* 11. sín] fyrir sín *l.* 11—12. játandi] ok játa *l.* 12. honum] allir *till. l.* sína trú] sinni trú *h;* trú sinni *l.* handabandi] handataki *hl.* at—skuli] ok skulum *l.*

---

malefnum. En huorer malefni hafa betre þa man eg nu ecki at sinne þar af seigia. þat er ennder aminne tolu at huer dugi nu efter sinum drengskap ok sinne hiartapryde þar skiliumst ek uit. Nv stendr tattara kongr upp ok þackar Marus kongi sin ord ok fagran fram burd ok ollum þeim er þar woru inne. þui aller uiku epter ordum Marus kongs. Her med gioreg(!) ydr. kunnigann minn uilia at eg ætlar her at bida Remundar keisarasonar. ok her annat huort at fa bot edur bana. fam uær ok sigur skal eg ydr godu launa ok spara huorki uit ydr lond ne rike kastala edur

---

11. lond] lⁱd *G.*

Digitized by Google

aldri við hann skiljaz í þessu stríði, nema dauðinn skili þá. Lýkr svá þessarri stefnu.

Kap. 57.

Nú lætr Meniláús konungr blása almúganum út af staðnum. Var þetta svá mikit fjǫlmenni, at hneppiliga mátti tǫlu á koma. Skal hverr búa sik þeim beztum hertygjum, sem fá kunna. Gøra nú þetta í hinar næstu VII nætr, hafandi fyrir sér njósnir í allar áttir, svá (at) þeim skyldi eigi úvart koma, nær sem franzeisar vitja þeira, ok þykkjaz nú øruggir, at þeim muni ekki at grandi verða.

1. skiljaz] skilja *hm.* þessu stríði] þessum *(*þeim *h)* bardaga *hl.* nema] útan *hl.* 2. svá] hér *l.* 4. Meniláús] Meneláus *hlm.* almúganum] ǫllum hernum *(*sínum her *l) hl.* 5. staðnum] borginni *hl.* mikit fjǫlmenni] mikill fjǫldi *hl.* 6. hneppiliga—koma] varla kom tǫlu á *l.* 7. sik] **ok sitt lið** *till. l.* þeim—hertygjum] með beztum *(*ǫllum þeim bezta *l)* búnaði *hl.* sem—kunna] er til kunni at fá *l.* Gøra] þeir *till. l.* 8. í—nætr] hina *(i h)* næstu viku *hl.* 8—9. hafandi—njósnir] hafa síðan njósnunarmenn *(*njósnarmenn *m) lm.* 9. áttir] frá borginni *till. hl.* úvart] *så am*; á úvart *hl.* 10—11. franzeisar—verða] frankismenn kunna at koma, ok þykkir nú tartáraher svá at fara, sem þeim muni eigi granda *l.*

borger gull ok gessemar ok adra dyrgripi. Nv þacka aller hofut konginum fyrer sin ord. ok jata honum tru sinni medur handatake ok allre elsku ok sogduzt alldri uidur hann skolu skilia j þessum bardaga utan daudin skili þa. ok lykr þa þessi stefnu.

(N)u lætur Menelas kongr blasa ollum sinum her wt af borgini ok uar þetta suo mikill fioldi at ualla

4. skolu] sk̄o *G.*

Digitized by Google

Rémundr sitr nú í Hildisheimi, sem fyrr var sagt, ok lætr græða sár manna sinna, stefnandi at sér ǫllu því fólki, sem fá kunni, ungum ok gǫmlum, ríkum ok fátækum, bjóðandi ríkum sæmd ok heiðr, en fátækum gull ok gripi með riddaraligum nafnbótum. Ok fær hann mikit lið, þó ekki hálft við tartárakonung.

En eptir VII nætr liðnar lætr Rémundr búa sinn her með ǫllum þeim herklæðum, sem vildust kunnu at fá, því (at) mǫrg váru til af þeim, sem fallit hǫfðu, þar sem bardaginn hafði verit, — þar

---

1. Rém.—nú] Nú er þar til at taka, sem Rém. sitr *hl.* Hildisheimi] -heim *hlm; „hilldirzheym“ a.* 1—2. sem—sagt] *sakn. hl.* 2. stefnandi] en lætr stefna *l.* 3. ǫllu—kunni] því liði, er hann kann at fá *l.* ok] sem *hl.* 4. ok(1)] sem *hl.* bjóðandi] ok býðr *l.* 5. riddaraligum] riddara *l.* 9. sinn] allan sinn *l.* ǫllum þeim] þeim beztum *l.* 9—10. sem—kunnu] er hverr kunni bezt *l.* 10—11. mǫrg—hǫfðu] **nóg var til** *l.* 11. verit] **Skorti eigi bæði nóg ok góð** *till. l.*

---

kom tolv a. skal nu huer bua sig ok sitt lid med ollum þeim beszta bunade er til uar. giora þeir þetta nu næstu uiku hafa sidan niosnar menn j allar atter fra borginne at þeim skal ecki aouart koma nær sem frankis menn koma. ok þiciazt nv orogger, at þeim mun ecki || a vuart koma. Nw er þar fra at segia 13rb at Remund situr j Hilldis heime ok lætur græda sær sinna manna en let stefna at ser ollo þui lide er hann kann at fa rikum ok fatækum vngum sem gomlum biodande rikum sæmd ok heidr. en fatækum gull ok gripe med riddara nafnbotum. fær hann mikit lid ok þo eigi halft uit tattara kong. En epter VII næter(!) lidnar þa lætur Remund bua sinn herr med ollum þeim herklædum sem huer kunne bezt at fa þui nog

Digitized by Google

með hesta svá góða, sem sjálfir vildi velja sér, með ágætum sǫðlum ok dýrmætum tygjum, svá (at) fangarar ok vinnumenn fengu þá hesta, sem áðr hǫfðu átt ríkir burgeisar.

Nú eptir hálfan mánuð liðinn leiðir junkeri Rémundr allan sinn her út af Hildisheimi með blám brynjum ok bjǫrtum hjálmum, skjǫldum stinnum, sinni ferð eigi léttandi, fyrr en þeir koma til Mágaðaborgar. Þar váru víðir vellir sléttir næri borginni. Þar fylkir Rémundr sínu fólki, skjótandi

1. svá—sér] góða, svá sem hverr vildi sjálfr kjósa *l.* 2. dýrmætum tygjum] góðum farargreiða *l.* svá (at)] ok *l.* 3. fangarar] „fængarar“ *a;* fantar *l.* 5. leiðir] þeysir *hl.* 6. Hildisheimi] -heim *hlm;* „hilldirz heym“ *a.* 7—8. ok —stinnum] „lldū“ stinnum, skygðum sverðum *härmed börjar bl. 4ᵛ i B;* snǫrpum sverðum, skygðum hjálmum **ok ágætum hestum, fagrliga springundum** *l.* 8. sinni—léttandi] létti (létta þeir *h)* nú eigi sinni ferð *hl.* 9. Mágaðaborgar] „Magdadia“ („Magadia“ *h)* borgar *hlm.* váru] fyrir *till. l.* víðir] *sakn. l.* Þar—sléttir]...léttir *B.* næri] skamt frá *l.* 10. sínu fólki] liði sínu *h;* ǫllu sínu liði *l.* skjótandi] ok síðan skýtr hann *l.*

uar til. þuiat þar sem bardaginn hafdi uerit skorti eigi uopn bædi nog ok god. þar med goda hesta suo sem sialfur uilldi ser uelia med dyrum sodlum ok dy(r)mætum herforum suo at fantar ok uinnv menn fengu þa hesta er at hofdu riker burgeisar Nu epter halfan manud liden þeyser iungherra Remund allan sinn herr wt af Hilldis heim medur blam brynium snorpum suerdum skygdum hialmum agætum hestum fagurliga sprin(g)andi. letta eigi sinne ferd fyrr en þeir koma til Magada borgar. þar uoru fyrer ueller sletter skamt fra borginne ok þar fylker Remund ollu sinu

1. uar] u" *G*

Digitized by Google

á lǫngu erendi, svá hátt talandi, at allr herrinn heyrði. Biðr nú franzeisa vel duga ok reka þetta illþýði af sínu fóstrlandi. En allir játa hans vilja at gøra ok aldri við hann skilja, meðan þeir megu honum fylgja.

Nú sjá heiðingjar her franzeisa, hvar þeir hafa fylkt, ok segja konungi. En hann lætr þegar blása sínum lúðrum, sem heyra má, kveða við bumbur ok lúðra um alla borgina, ok býr hann sik ok sitt lið.

Kap. 58.

Þessu næst ríðr Meniláús konungr með allan sinn her út af staðnum, ok þurfti hann þar til mik-

---

1. erendi—allr] ...„llur“ *B.* svá—talandi] ok talar svá hátt *l.* herrinn] hans herr *l.* 2. heyrði] mátti heyra *hl.* 2—3. þetta—fóstrlandi] ...„ū“ *B.* 3. af] burt af *l.* sínu fóstrlandi] sínum fóstrjǫrðum *l.* 4—6. meðan—sjá] ...„ia“ *B.* 6. her] *sakn. l.* 7. fylkt] „flyktt“ *a;* liði sínu *till. l.* konungi] sínum *till. l.* 7—8. fylkt—lúðrum] fy...[n]*um* lúðri *B.* blása—má] *sakn. l.* 8—9. við—ok(1)] fyrir trumbur ok *B;* við *hl.* 9. hann] nú hverr *l.* 9—11. borgina—næst] *oläsl. B.* 12. Þessu næst] Ok síðan *l.* Meniláús] „mlaus“ *B;* Meneláús *hlm.* með] við *l.* 13. staðnum] borginni *hl.* ok—til] *oläsl. B*; ok er svá sagt, at hann þurfti *l.*

---

lidi. ok sidan skytur hann a longu erinndi ok talar suo hatt at allr hans herr matti heyra bidr franseisa uel duga ok reka þetta illþydi aburt af sinum fostur iordum. en aller iattu hans uilia at giora ok alldre uit hann at skilia medan þeir mega honum fylgia. Nv sia heidingiar her franceisa huar þeir hafa fylkt. segia nu kongi sinum en hann lætur kueda uit. ludra ok

---

5. þeir] þ”r *G.*

Digitized by Google

inn hluta dagsins, áðr en út komz allr. Síðan fylkja heiðingjar sínu liði ok gøra af tvær fylkingar. Var Ménon fyrir hinni fremri fylkingunni. Ok ætlar hann sér nú fyrst sjálfr at eiga bardagan við Rémund ok drepa hann ok alla hans kumpána, en eignaz bæði Saxland ok Franz, ef svá til gengr, sem hann ætlar.

Váru nú hvárirtveggju búnir til bardaga.

Nú ríðr fyrstr fram junkeri Rémundr ok vekr þessa orrostu fyrstr, leggjandi sínu spjóti fyrir brjóst hinum heiðna, svá (at) hann fell þegar dauðr

---

1. út—allr] hann kom út ǫllum sínum her *l.* 1—2. komz—sínu] ...„nu“ *B.* Síðan—af] ok gørir út *l.* 2. tvær] IV *B.* 3. fylkingunni] *sakn. l.* 3—4. Ménon—nú] „Me“... *B.* 4. ætlar—nú] ætlaði *fhl.* sjálfr] *sakn. Bfhl.* bardagan] bardaga *Bfhl.* 5. ok(1)] ok hugði sér at *l.* alla —kumpána] alla *(sakn. l)* hans *(„hū“ l)* kappa *hl.* 5—6. kumpána—ok] *oläsl. B.* 6. Franz] Frakkland *fhlm.* til gengr] gengr *Bh;* gengi *f;* gengi til *l.* 8—9. búnir—fram] *oläsl. B.* 9. fyrstr] *sakn. fhl.* junkeri Rém.] *så äfven h;* Rémundr *f;* frakkakonungsson*(!) lm.* 9—10. vekr—fyrstr] hefr fyrst upp þessa orrostu *h.* 10. leggjandi] ok leggr *l.* 10—11. sínu—hann]...[ha]nn *B.* 11. hinum heiðna] á *(sakn. h)* einum heiðingja *hl.* svá—dauðr] ok hrindir *(hratt h)* honum dauðum *fhl.*

---

giora so aller hofdingiar byr nu huer sig ok sitt lid sidan ridr Menelaus kongr wt af borginni uit allan sinn her ok giora II fyllkingar uar Menon fyrer hinni fremre ok ætlade fyrst at eiga bardaga uit Remund ok ætladi ser at drepa hann ok alla hans cappa ok eignazt bædi Frackland ok Saxland ef suo geingi sem hann ætladi. Voru nu huorertueggiu buner til bardaga. Nu ridur fyst fram iunkeri Remund ok hefur fyst þessa orrosto ok leggur sinu spiote fyrer briost

---

9. orrosto] m*e*dur (öfverstruket) *till. G.*

Digitized by Google

af hestinum. Nú hefz orrostan með údæmiligum gný ok vápnabraki, ógurligum bumbuþyt ok lúðragangi. Sumir hǫggva, sumir leggja. Þar má líta spǫr ok spjót fljúga svá þykkt, at eigi mátti sólina sjá fyrir. Tekr nú at falla þykkt hverr um annan, þó hálfu fleiri heiðingjarnir.

Nú ríðr fram ríkr hǫfðingi, er Gáðal hét. Hann var frændi Ménonis þess, er fyrr var getit. Hann var góðr riddari, sitjandi á forkunnar góðum hesti, er hann hafði fengit í Saxlandi. Hann hafði góð

---

1. Nú] Hér eptir *hl.* údæmiligum] miklum *fhl.* 1—2. orrostan—ógurligum] o...rligum *B.* 2. bumbuþyt] trumbuþyt *Bhl.* 3. hǫggva—leggja] leggja, sumir hǫggva, sumir hlífa *h.* hǫggva—líta] *oläsl. B.* 4. spǫr] „sp^{o}“ *a;* „spor“ *Bf;* skot *hl.* fljúga] *sakn. B.* 5. nú] til *till. l.* sjá—annan]...ok *B.* þykkt] *sakn. l.* annan] þveran annan *h;* annan þveran *l.* 6. hálfu—heiðingjarnir] fleiri *(*fleira *l)* af heiðingjum *(*-unum *l) hl.* 7. fram ríkr] *oläsl. B.* ríkr hǫfðingi] mikill *(*heiðingi ok *till. l)* hǫfðingi *(***heiðingja** *till. h) fhl.* Gáðal] „Gabal“ *f;* „Galad“ *m.* 7—8. er—frændi] ...nd[i] *B.* 8. Ménonis þess] „meronis“ þess *a;* „m̄onis“ þess *B;* Ménons hins mikla *h;* Meneláús konungs *lm.* getit] frá sagt *l.* 9. góðr] rǫskr *hl.* 9—10. riddari—er] *oläsl. B.* sitjandi —Saxlandi] *sakn. hl.*

---

einum heidingia ok hrindr honum daudum af sinum hesti. Her epter hefzt orrostan medur myklum gny ok uopna braki ugurligum trumbu þyt ok ludra gangi. sumer leggia en sumer || hoggua adrer hlifa þar ma 13^{v}a
lita flyuga spǫr ok spiot suo þyckt at eigi matte sia solina fyrer tekr nu at falla huer um annann ok þo halfu fleire heidingiar. Nv ridur fram mikill hofdingie heidingia er Gadal het hann uar frænde Menons hins mykla er fyrr uar getit. hann uar roskur ridare sit-

---

1. honum] h*ann G.*

Digitized by Google

22r herklæði, búin með rauðu gulli, || ok hans hjálmr var mǫrgum steinum settr. Hann ríðr fram í fylking frankismanna, leggjandi sínu spjóti fyrir brjóst einum góðum riddara, ok hratt honum dauðum af hestinum. Síðan brá hann sverði, veitandi mǫrgum dreng skjótan dauða, því at hvárki stendr við hans hǫggum hjálmr né brynja ok eigi hlífar. Gørir þessi vándi hundr brátt stóran skaða.

Nú tekr Berald þetta at líta ok keyrir sinn hest sporum ok ríðr í mót Gáðal, leggr sínu spjóti

---

1. búin] ok ǫll búin *h;* búin ǫll *l.* búin—hjálmr] ...„[a]lm*ur*" *B.* 2. mǫrgum—settr] víða *(sakn. fh)* settr með *(sakn. fh)* dýrum steinum *(gimsteinum f) fhl.* 2—3. fylking—spjóti]...„[p]ioti" *B.* 3. leggjandi] ok leggr *l.* 4. góðum] dægiligum *l.* hratt] fleygir *l.* 4—5. hratt —brá] hr[att]...*B.* af hestinum] á jǫrð *hl.* 5. sverði] sínu *(góða till. l)* sverði *hl.* veitandi] ok veitti *h;* ok veitir *l.* 6. dreng] góðum dreng *fl.* 6—7. skjótan—hǫggum] sk...*B.* stendr—hǫggum] stóð *(stoðar l)* við honum *hl.* 7. brynja] fyrir hans góða sverði *till. l.* ok —hlífar] *sakn. hl.* 7—8. hlífar—skaða] *olǽsl. eller saknas(?) B.* 8. brátt—skaða] mikinn skaða **ok sendir þó marga sál til himinríkis** *l; (liknande i f).* 9. Nú]...*B.* tekr—líta] getr Berald konungsson þetta at líta *h;* getr Berald konungsson at líta þenna heiðingja **ok veit, hvern skaða hann hefir gørt** *l.* 9—10. ok—hest] keyrir *(nú till. l)* hestinn *hl.* 10. í—leggr]...„iandi" *B.* leggr] til hans með *till. l.*

---

iande a gaskonie hesti er hann hafdi feingit med hernade j Saxlandi. hann hafdi god herklædi buin oll medur rauda gulle. hans hialmur uar uida settur dyrum steinum. hann ridur fram j fylking franceisa ok leggur sinu spioti fyrer briost einum roskum riddara. ok hratt honum daudum aiord. sidan bra hann sinu goda s(u)erde ok ueitte morgum godum dreing skiotan dauda þuiat huorke stod uit honum hialmur ne brynia ok hans goda suerde. ok giorir þessi hinn uonde

Digitized by Google

framan í skjǫldinn með svá miklu afli, at gengr í gegnum skjǫldinn ok þréfalda brynju, svá at í hjarta nam staðar, ok steyptiz heiðinginn dauðr til jarðar. Riðr Berald nú fram í miðjan her heiðingjanna, veitandi mǫrgum skjótan dauða, svá (at) þeir þurfa aldri síðan jólavistar at biðja, því at fjándinn bauð hverjum heim, fyrr en blóðit var kalt.

---

1. framan—skjǫldinn] í hans skjǫld *fh.* 1—2. með—ok] *oläsl. B.* 2. brynju] brynjuna *(ok svá brjóstit till. f;* **þar með brjóstit** *till. l) Bfhlm.* 2—3. í—staðar] *så äfven f;* spjótit nam ekki staðar fyrr en í hjartanu *l.* 3—4. ok—jarðar] ok...jarðar *B;* Fellr *(Nú fell l)* hann *(nú till. f)* dauðr á jǫrð niðr *(en Sátán sótti sálina l) fl.* 4. fram] *sakn. l.* 4—5. miðjan—heiðingjanna] fylkingar heiðingjanna miðjar *l.* 5. veitandi] ok veitir *l och trol. B.* mǫrgum] heiðingja *till. l; (ej m).* mǫrgum—dauða]... „uda" *B.* 6. aldri—biðja] eigi *(ekki l)* at kvíða sér jólavist *(um jólavistina l) hl.* 6—7. at(1)—heim] *oläsl. B.* 7. fjándinn] „paurinn" *l;* púkinn *m.* hverjum] þeim *l.* 7—8. fyrr—kalt] *sakn. l.*

---

hundr mikin skada. hann sender þo marga sal til heminrikis. Nw getur Beralld fracka kongs son þetta at lita ok ueit huern skada hann hefer giort keyrer hestin sporum ok ridur mot Gadal ok leggur sinu spiote framan i skiolldin medur suo myklu afli at gegnum geingr skiolldin ok þrefallda bryniuna þar med briostid suo at spiotit nam æigi fyrr stadar en j hiartano ok fell hann daudr ajord. en Beralld sender Satan salina. Nw ridur Beralld fram j midiar fylkingar heidingia ok ueiter morgum manne skiotan dauda. suo at þeir þurfa æigi ath kuida sier um jolauist þuiat pukinn bydr heim

---

11. ath] þ*eir (underprickadt)* þurfa *till. G.* pukinn [þ]ukin*n G.*

Digitized by Google

Allir konungasynir dugðu ágætliga vel, því (at) svá margan mann felldu þeir, at seint er at telja. Hvat sem hverr þeira vann, má ek eigi greina, ok því vík ek sǫgunni til Ménonis hins mikla, hvat hann hefiz at.

Hann ríðr fram með miklu kappi, leggjandi sínu spjóti fyrir brjóst einum ágætum riddara, svá (at) hann fell dauðr á jǫrð. Svá lék hann annan ok hinn þriðja, ok þar til sem hann braut spjótskaptit, þá brá hann sínu sverði. Þat var

---

1. Allir] Þeir allir *l.* dugðu—vel] duga nú svá vel *f;* ganga vel fram *hl; härefter tillägges:* at *(svá at l)* **þeir eru eigi** *(ekki l)* **ámælisverðir** *fl.* 1—2. dugðu—margan]...n *B.* 2. felldu þeir] firðu þeir fjǫrvi *l.* 2—3. seint—greina] eigi verðr allt greint, hvat hverr þeira vann, **því torvelt er at telja hvers þeira hǫgg eða atferli** *l.* 3. sem—ok] *oläsl. B.* 4. því—ek] því víkr nú *B;* Nú víkr *h;* þessu næst víkr *l.* Ménonis] „Merons“ *a;* „m̄onis“ *B;* Ménons *hlm.* 4—5. hvat hann] *så äfven h;* ok skal nú segja frá honum ok hvat hann vann ok *l.* 5—6. hefiz—fram] *oläsl. B.* 6. leggjandi] ok leggr *l.* 7. fyrir—riddara] til eins riddara ok ágætum*(!)* hǫfðingja *l.* 7—8. ágætum—fell] „agæ“...„ell“ hann *B.* svá—dauðr] ok felldi hann dauðan *l.* 8. lék] leikr *h;* fellir *l.* 8—10. annan—spjótskaptit]...skaptit *B.* 9—10. spjótskaptit] sitt spjót *hl.*

---

huerivm er uill. Þeir aller konga syner ganga uel fram suo at þeir eru æigi amælis uerder þuiat suo margan man felldu þeir at seint er at telia. uerdr ok æigi greint huad huer þeirra uann. þuiat æigi kemur þui uit at segia huers þeirra hogg edr atferli. Nw uikur sogunne til Menons hins mykla. ok skal nu segia fra honum huad hann hefzt ath. hann ridur nu fram medur miklu kappe ok leggr sinu spiote fyrer

---

2. uerder] u"di" *G.* 8. kappe] kapp|pe *G.*

Digitized by Google

bæði bjart ok bitrligt. Síðan høggr hann til eins riddara. En sá bregðr fyrir sik sínum skildi vel ok fimliga, en høggit var svá mikit, at sverðit sníðr skjǫldinn niðr í gegnum, en blóðrefillinn framan-
5 verðr ristir brynjuna ok kviðinn, svá at hinn kristni fell dauðr af hestinum. Ok hér eptir veitir hann með sínu sverði mǫrgum manni skjótan dauða. Ok guð í himinríki gleði þann mann, sem honum gøri skjóta skǫmm!

---

1. Síðan—hann] Hann hjó *hl.* 1—2. bæði—riddara] *oläsl. B.* 2. sá] hann *h.* bregðr—sik] brá fyrir *l.* 2—3. vel—fimliga] *sakn. l.* 3—4. fimliga—skjǫldinn]... „iolldin“ *B.* hǫggit—skjǫldinn] **honum hlífði þat litt, því** sverðit nam hann ok sneið *l.* 4—5. framanverðr—at] fram...*B.* 5. ristir] tók *l.* 6. fell—hestinum] kom *(fell h)* dauðr á jǫrð *hl.* Ok—eptir] Síðan *l.* 6—7. veitir—manni] *oläsl. B.* 7. hann—sverði] hans bannsetta sverð *hl.* 8. gleði] *så l;* „gfe“ *a;* „giefe“ *m.* 8–9. Ok—skǫmm] *oläsl. eller saknas(?) B.* 9. gøri—skǫmm] vinnr skamm skjótara en*(!)* seinna *lm.*

---

briost einum agætum hofdingia ok fellde hann daudan a jord. suo leikur hann annan ok en þridia ok þar til at sundr geingr han(s) spiotskapt. þa bra hann sinu s(u)erdi. uar þat bædi biart og bitur ligt. hann hoggr
5 til eins riddara hann bregdr fyrer sig sinum skillde uel ok fimliga || en honum uann þat litit. þuiat suerdit 13ᵛb nidr snidr skiolldin j gegnum en blodrefillinn framan uerdr tok bryniuna ok kuidin suo at hinn krisne fell daudr ajord. ok her epter ueiter hans bansetta suerd
10 morgum manne skiotan dauda. en æigi man þesse hinn uondi hundr ollum leik eiga at hælazt. Nw rid-

---

5. bregdr] gregdr *G.*

Digitized by Google

Nú heyrir guð skjótt vára bæn, þvi at junkeri Rémundr ríðr sinum hesti fram, leggjandi sínu spjóti í skjǫld Ménonis ok í gegnum skjǫldinn ok brynjuna fyrir útan rifin. Ok allr hans reiðingr dugði honum eigi meirr en eitt laukshǫfuð. Þvi kom hann fjarri niðr hestinum, en sverðit hraut langt á vǫllinn, ok henti þat á lopti einn frankismaðr, ok fekk hvárki áðr né síðan jafngott sverð. Nú varð Ménoni mjǫk úsvipt við þetta fall, ok mun

1. Nú heyrir] ...yrir *B.* 1—2. heyrir—fram] rennir fram einn ungr riddari **á svá fljótfærum hesti, at haukrinn flýgr ekki fljótara** *l; (liknande i h).* 2. riðr—hesti] ...hest[...] *härmed slutar bl. 4ᵛ i B.* 2—3. leggjandi—spjóti] Sá leggr sínu glaðieli *hl.* 3. í(1)—gegnum] svá snart ok hart í skjǫld Ménons, at i gegnum gengr *h;* framan í skjǫld Ménons svá hart ok snart, at í gegnum gengr *l.* Ménonis] „Meronis" *a.* 4. brynjuna] þréfalda brynjuna *l.* rifin] síðuna *h.* 5. laukshǫfuð] *så l;* laufshǫfuð*(!) a;* fúit laufblað *h.* 5—6. Þvi—hestinum] En hann kom langt niðr á vǫllinn *l.* 7. á vǫllinn] í burt *l.* henti] *så afhl.* 8. fekk] hann *till. fhl.* hvárki—síðan] aldri *l.* 9. Ménoni] „Meroni" *a;* Ménon *fhlm.* úsvipt] svipt *så l.* þetta fall] fallit *fh.*

ur fram junkæri Remund a suo fliotfærum hesti at sparhaukurin flygur eigi skiotara. sea leggr sinne staung j skiolld Menons. suo hart ok snart at geg(n)um geingr skiolldinn ok bryniuna fyrer utan siduna. allr hans reidingur dugdi honum eigi meir en rotit laugs hofut. þuiat hann kom fiarre nidr hestinum. en suerdit hraut langt a burt auollinn wr hende honum. en þat hende a lofte einn frankis man ok feck hann huorki adr ne sidan iafngott suerd. Nv uerdr Menon miog usuipt uit þetta fall ok man þo litit batna. þuiat hinn krist(n)i.

3. hart] h^{t}t *G.* 7. langt] *så ändradt från* hangt *G.* 10. þuiat] þ̄t̄t *G.*

Digitized by Google

þó lítit um batna, því (at) junkeri Rémundr ríðr nú á hann, ok treðr hestrinn hann undir fótum. Ok svá illa reisu fekk hann nú, at aldri fyrr var hann svá skemdr, því (at) náliga helt honum við bana, ok betri hefði verit skjótr dauði undir góðum vápnum. Nú ríðr Rémundr fram í miðjan her heiðingjanna ok fellir nú hvern um þveran annan, hǫggvandi til beggja handa menn ok hesta, aðra fylking út ríðandi en aðra inn, svá margan mann drepandi, at seint er at telja.

---

1. um] *sakn. l.* junk. Rém.] þessi *(sami till. h)* riddari *hl.* 2. nú—hann(1)] upp á hann *fh;* upp á hans skrokk *l.* fótum] sér *till. l.* 3. reisu—nú] var hann *(nú till. l)* út leikinn *hl.* 3—4. fyrr—skemdr] fekk hann áðr slíka skǫmm *f;* fyrr *(fyrri l)* fekk hann slíka skǫmm *hl.* 4. helt] lá *fhl.* 5—6. góðum] *sakn. l.* 6. Rémundr] riddarinn *hl.* miðjan her] miðja fylking *h;* miðjar *(sakn. l)* fylkingar *lm.* 8. hǫggvandi—handa] *så äfven h;* ok hǫggr á báðar hendr *l.* menn] bæði menn *hl.* 8—9. áðra—ríðandi] ok ríðr aðra fylking út *l.* 9—10. svá—drepandi] ok drap svá margan mann *l.*

---

ridur upp a hans en boluada skrock suo hans hestur tredr hann under sinum fotum. ok suo illa uar hann nu leikinn þuiat alldre fyrr feck slika skomm fyrer þui ath naliga la honum uit bana ok betre hefdi uerit skiotur daudi under uopnum godra riddara. Nu ridur Remund fram jmidian flock heidingia ok hoggr a badar hendr huern um þueran annan bædi menn ok hesta ok ridur adra fylking ut en adra inn ok drap suo margan man at seint er at telia latum hann nu hoggua sem gud giorer rad fyrer En nu skal uikia sogunni aptur til Menons þar er hann liggr ok leitar

---

7. hendr] hemdr *G.*

Digitized by Google

Látum hann nú vinna slikt, er hann má, en víkjum nú aptr til Ménonis, þar sem hann liggr, leitandi við at komaz á fætr! Ok þat getr hann nú gørt, þótt hann sé mjǫk þjákaðr. Fær nát einum vándum hesti ok komz hneppiliga á bak. En þegar hann var á bak kominn, þá snýr hann burt ok varð fegnastr, er hann komz undan, léttandi eigi sinni ferð, fyrr en hann kemr fyrir hǫfuðkonunginn, segjandi honum af sínum ferðum, hversu illa honum hefði til tekiz.

Nú verðr fyrst at segja frá heiðingjum, at þegar sem þeir verða vísir, at þeira hǫfðingi er

---

1. Látum—má] Eru þetta snildarverk junkera Rémundar, er nú var frá sagt *l.* 2. víkjum—aptr] nú skal víkja sǫgunni *hl.* Ménonis] „Meronis" *a;* Ménons *hlm.* 3. leitandi—komaz] leitar hann við at koma sér *hl.* 4. gørt] leikit *l.* þjákaðr] máttdreginn *l.* Fær] Getr (hann *till. h) hl.* einum] *sakn. l.* 5. hesti] er þar *(sakn. h)* stóð hjá honum *till. hl.* komz—bak] kemr sér á bak ok *(sakn. h)* þó seint *(sé till. h) hl.* 6. burt] hesti sínum á burt *l.* 7. varð] var *l.* fegnastr] þess fegnastr *a;* feginn *l.* undan] í burt *l.* léttandi] léttir *l.* 8. sinni ferð] *sakn. hl.* kemr] heim *till. l.* 9. segjandi] ok segir *l.* af] frá *l.* 11. at(2)] ok *l.* 12. vísir] várir við *hl.*

---

uit at koma sier a fætur ok þat getur hann giort þo hann uæri. miog stirdr. getur hann nu nad einum uondum heste ok kemstz abak med illan leik. ok þegar hann komzt abak snyr hann hesti sinum aburtt ok uerdr feginn er hann komst burt ok letter æigi fyrr en hann kom fyrer hofut kongin ok seger honum fra sinum ferdum huersu honum hafde tekizt Nw uerdr fyrst at segia fra heidingum(!) ath þegar þeir uerda uarir uit at hofdingi þeirra er fallin. þa taka þeir þat rad at flyia aptur til fylkingar tattara kongs. En Re-

Digitized by Google

fallinn, þá taka þeir þat ráð, at þeir flýja aptr til fylkingar tartárakonungs. En Rémundr ok hans félagar elta þá, drepandi náliga hvert mannsbarn, svá (at) fá ein hundruð kómuz undan ok þó allir sárir ok móðir. Nú koma þeir þar, sem Ménon sat á sínum hesti, segjandi sínar eigi sléttar. En tartárakonungr verðr mjǫk hryggr. Spotta nú allir Ménon fyrir sitt hól, sem hann hafði fyrra daginn. Vildi hann ok || gjarna þagat hafa eða þola ljúfara 22v

1. fallinn] drepinn *l.* þeir(2)] *sakn. hl.* 2 fylkingar tartárakonungs] fylkinga konungs *l.* 3. elta—náliga] spara nú ekki at elta þá, ok náliga drepa þeir *l.* 4. þó allir] allir *J;* váru allir bæði *l.* 5. þar] **er undan settu** *till. J.* Ménon] „Men." *J.* 6. segjandi—sléttar] s. s. e. sléttari *a*; ok „s." sínar eigi sléttar *J;* ok segir hit sléttasta *l.* 7. mjǫk hryggr] **illa** *(illr l)* **við þessa sǫgu ok** *(svá till. l)* **þeir vin konungar, er með honum váru** *Jl; (liknande i h).* Spotta—allir] Dára nú *(sakn. h)* allir ok hæða *hl;* Dára allir *J.* 8. hól] raup *h;* raup ok hól *Jl.* 9. Vildi—hafa] Þótti *(*Ok þótti *h)* honum nú *(sakn. h)* betra *(*betr *h)* þagat *hJl.* eða—ljúfara] ok vildi heldr gjarna þola *h;* ok gjarna vildi hann hafa þolat *J;* ok vildi gjarna heldr hafa *l.*

---

mund ok hans felagar spara nu ecki at ellta þa ok naliga drepa þeir huer(t) manz barn suo ath fa ein hundrut komuzt undan ok þo aller bædi sarer ok moder Nu koma þeir þar sem undan settu er Menon sat a sinum hesti ok segia sinar eigi slettar. En tat(a)ra k(on)gr uerdr illa uit þess||a sogu. suo ok þeir 14ra atta kongar er med honum uoru. ok hæda aller ok dara Menon fyrer sitt raup ok hol er hann hafde hin fyrra dag. þotte honum nu betra þagat ok uilldi helldr hafa þolat skiotan dauda en slik skamar ord sem honum uoru ueitt. ok er nu fyst ute fra honum at segia.

10. ord] odr *G.*

Digitized by Google

skjótan dauða fyrr en slik smánarlig orð, sem nú hlaut hann at þola ok heyra fyrir sínum eyrum.

Kap. 59.

Nú kemr Rémundr at fylkingum Menilái hǫfuðkonungs með ǫllum sínum her. Ok var þat riðull hjá hans her. En svá var skipuð fylking tartárakonungs, at í miðri fylking stóð hans hǫfuðmerki. Þar var um búit ágætliga vel með miklum hagleik, því (at) undir merkinu stóð einn ǫrn, gørr með hvítum marmara, unninn með undarligum hagleik.

---

1. fyrr] heldr *hJ; sakn. l.* smánarlig orð] skammarorð *(at heyra till. l) Jl.* 1—2. nú—eyrum] honum váru veitt *hJl; härefter tillägges:* Ok líðr nú fyrst frá honum at segja *h;* **Ok er úti fyrst frá Ménon at segja** *J;* Ok er nú úti fyrst at segja frá Ménon *l.* 4. fylkingum] fylking *(-u h) hJl.* Meniláí] Meniláús *a;* „Menel.“ *h;* Meneláús *Jl;* Menelái *m.* 4—5. hǫfuðkonungs] konungs *l.* 5. ǫllum sínum] allan sinn *Jl.* þat] *sakn. l.* riðull] lítill riðull *Jl.* 6. hans her] her tartárakonungs *Jl.* skipuð fylking] skipat fylkingum *Jl.* 7. miðri fylking] ǫndverðri *(fylkingu till. h) hJl.* hǫfuðmerki] merki *hJl.* 8. Þar—vel] ok *(sæmiliga l)* um búit *Jl.* 9. því—merkinu] Þar undir *hJl.* ǫrn] *så äfven h;* ari *Jl.* gørr] *sakn. J;* Hann var gørr *l.* með] af *h.* 10. marmara] marmaravængjum *l.* unninn] unnit *(gørr l)* mjǫk undarliga ok *(þó mjǫk till. l)* yfirvættis hagliga *Jl.*

(I) þessare suipan kemur Remund at fylking Menelaus hofut kongs medur allan sinn her. ok uar þat litil ridull hia her tattara kongs. En suo uar skiput fylking tattara(!). at j onduerdri stod merki kongi(n)s ok sæmili(g)a umbuit medur myklum hagleik. Þar under stod einn arinn hann uar gior af huitum marmara.

---

5. umbuit] umbuit *G.*

Digitized by Google

Einn ari, yfirvættis vænn, sat upp á stǫnginni, gørr af brendu gulli. Hann var með gapanda munni ok horfði jafnan á solina, skýlandi konungi við sólarhita, því at hann sat í einni kerru undir hǫfuðmerkinu. Um hann var skotit skjaldborg svá þykkt, at þeir hugðu hann af mǫnnum eigi unninn verða. Útan um skjaldborgina var sett til geymslu IV.C manna. Þeir váru allir af Ruzalandi, sterkir ok stórir ok illir viðreignar. Hér um útan var fylkt ǫllum megin svá þykkt, at úmǫguligt mætti þykkja,

---

1. yfirvættis vænn] *sakn. Jl.* sat upp] stóð uppi *J.* 1—2. gørr—gulli] af gulli gørr *f;* Hann var af gulli gørr *Jl.* 2. Hann] ok *J.* 3. jafnan] æ jafnan *l.* skýlandi] ok skýldi *fhJl.* 4. því—hann] Konungr *J.* 6. hugðu—eigi] ætluðu, at eigi mundi *fJl.* unninn verða] vinna mega *J.* 7—8. var—manna] *så a;* váru settir VIII.C *(IV(!) h)* riddarar *(til geymslu till. J) hJ;* váru sett II.C risa til geymslu *l.* 8. Ruzalandi] „Russalandi" *a;* Ruzia- *fJ;* „russia"- *h;* „Rusia"- *l;* „Risalande" *m.* 9—10. fylkt—megin] fylkt ǫllum hernum *J;* allr herrinn *l.* 10. úmǫguligt—þykkja] þat mundi útrúligt *(úlíkligt þykkja l) Jl.*

---

unninn miog undarliga ok þo yferuettis hagliga. einn ari stod uppiastaunginne af gulli giorr. hann uar med gapanda munne ok horfdi iafnan asolina ok skyldi kongi uit solar hita. þui hann sat j einne kerru under hofut merkinu wm hann uar skotit skiallborg suo þygt at þeir ætludu at æigi mund(e) unnin uerda. Utan um skialldborgina woru sett CCCC riddara til geymslu. þeir woru af Rusza lande sterker ok storer ok iller uidreignar. Her utan um uar fylgt ǫllum hernum suo þygt at þat munde ulikligt þikia at faer menn mundu unnit geta edr nockut fa at. giort. En framme fyrer fylkingunni ridu atta kongar þeir sem geyma skylldu at onguer skylldu flyia. þar uar fystur Marus kongr

Digitized by Google

at fáir menn mundi unnit fá. En fram fyrir fylkingum riðu VIII konungar, þat vaktandi, at engi næði at flýja. Þar var fyrstr ok fremstr Máris. Hans hestr var hvítr ok ǫll hans harneskja. Hann hafði geysistórt spjót í hendi. Skapt spjótsins kunni eigi at brotna, en sá viðr hét aiol.

Nú keyrir hann sinn hest sporum ok riðr fram frá hernum, ætlandi fyrstr at vekja þessa orrostu ok rjóða vǫllinn í blóði franzeisa. En sem Víðfǫrull sér þetta, snýr hann á móti konunginum, ok leggr hvárr þeira til annars með miklu afli, svá

---

1. fá] geta eða nǫkkut at gørt *J*; geta *l.* fram] frammi *hJl.* 1—2. fylkingum] fylkingunni *f*; „fylk.“ *J*; fylkingu *l.* 2—3. þat—flýja] þeir sem geyma skyldi, at engvir næði at flýja *J*; *sakn. l.* 3. Þar var] *sakn. l.* fyrstr ok] *sakn. J.* Máris] Márús („Ma[cui]“ *f*; Marcús *lm)* konungr *fhJlm.* 4. Hans—harneskja] **Hann sat á góðum** (g...u...*J)* **hesti**, han(s) (...*J)* herklæði váru ǫll hvít ok svá hestr hans *Jl.* harneskja] „hardneskia“ *a.* 5. geysistórt spjót] spjót mikit *Jl.* Skapt spjótsins] Skaptit *J*; Spjótskaptit *l.* 6. viðr] hestr *J.* aiol] *så J*; „Aiol“ *a*; „Jol“ *l.* 7. sinn hest] hestinn *hl.* 8. hernum] sínum mǫnnum *Jl.* ætlandi] ok ætlar *hJl.* fyrstr] f[yr]st *J.* vekja] hefja *Jl.* 9. vǫllinn] nǫkkut *J.* í] með *l.* franzeisa] frankismanna *Jl.* 9—10. En—hann] Þetta getr at líta Víðf. ok *(sakn. h)* snýr (riðr *l) hJl.* 11. þeira] *sakn. hJl.*

---

hann sat agodum hesti hans herklædi woru oll huit ok suo hestur hans. hann hafde spiot miket j hennde. skapt spiozssins kunne æigi at brotna en sa uidr heiter jol. Hann keyrer nu sinn hest sporum ok ridur fram fra sinum monnum ok ætlar fystur at hefia þessa orrostu ok rioda uollinn medur blodi. frankis manna

---

3. en] e" *G.*

Digitized by Google

(at) allr þeira reiðingr gekk í sundr, en þeir fara báðir aptr af hestunum ok koma standandi niðr. Nú bregða þeir sínum sverðum ok hǫggva bæði hart ok tíðum, veitandi hvárr ǫðrum mǫrg hǫgg ok stór, svá at hvárumtveggjum var búit við váða, því (at) svá stór sár veitti hvárr ǫðrum, at báðum lá við bana. En hvárrtveggja herrinn horfir á

1. allr] *sakn. Jl.* 2. hestunum] sínum hestum *J.* niðr] á jǫrd *J.* 4—5. veitandi—stór] ok veitir hvárr ǫðrum stór *(mǫrg m)* sár *(ok stór till. m) fm;* Var Márús bæði mikill ok stórhǫggr *h;* ok *(svá l)* hvárr veitir ǫðrum sár, bæði mǫrg ok stór *Jl; härefter tillägges:* Svá hefir Víðf. sagt, at við ǫngvan mann hafi hann átt sterkari orrostu *h;* **Ok svá hefir Víðf. síðan sagt, at hann** *(þann l)* **þykkiz þann** *(hann l)* **fræknastan** *(heiðingja l)* **heiðingja** *(frægastan l)* **fyrir hafa fundit** *Jl; (liknande i m).* 5. svá at] Nú er *J;* Nú*(!) l.* svá—váða] *sakn. hm.* hvárumtveggjum] *så al;* -tveggja *J.* 6—7. báðum—við] báðum er búit við *h;* nú eru báðir búnir til *J;* nú er hvárumtveggjum*(!)* búit við *l.* 7. hvárrtveggja] *sakn. l.* horfir] *så Jl;* horfði *h;* horfa *a.* á] at *J.*

Þetta getur at lita Uidforull ok ridur mot Marus. ok leggr huar til annas med myklu afli suo at þeirra reidingr geingr sundr. en þeir fara bader aptur af sinum hestum ok kuomu standandi nidr. Nw bregda þeir sinum suerdum ok hoggua bæde hart ok tidum. ok ueiter huor odrum stor sar. ok suo hafdi Uidforull sidan sagt at þann þikizt hann fræknaztan heidingia fyrer hafa fundet. nu er huorumtueggium buit uit uoda. þuiat suo stor sar ueiter huor odrum at nu eru bader buner til bana. en huor tueggi herin horfer a þeirra le(i)k. en þo lyktazt suo þeirra einuigi at Marus kongr

5. sinum] n *och* u *sammanskrifna i G.* 6. ueiter] ueit"ũ *G.* 9. nu] uei *(öfverstruket) till. G.*

Digitized by Google

þeira leik. En svá lýkr þessu einvígi, at Máris konungr lætr sitt líf við góðan orðstír. Viðfǫrull var særðr mǫrgum sárum, svá segjandi, at hann hafi við øngvan riddara fræknara átt. Nú síga saman fylkingarnar með stórum gný ok vápna- 5
braki. Þar með fljúga spjót ok ǫrvar svá þykkt, sem þá (er) rignir með mestum ákafa.

Nú ríðr Rémundr fram ok XII hans fóstbræðr i gegnum hverja fylking, veitandi mǫrgum heið-

---

1. svá—at] þó lyktaz þetta einvígi svá: *J.* lýkr þessu] lauk *(endaði l)* þeira *fl.* Máris] „Mac[ui]“ *f;* Márús *hJ;* Marcús *lm.* 2. sitt líf] sínu lífi *J.* við] með *l.* 3. var—sárum] er sárr orðinn *J.* mǫrgum] ok stórum *till. h;* stórum *till. l.* 3—4. svá—átt] Sagði Viðf. svá síðan, at hann hefði fyrri øngvan riddara rǫskvara fundit *f; saknas hJlm.* 4. hafi] „he“ *a.* 5. stórum] miklum *hJl.* 5—6. vápnabraki] ok stórbrestum *till. J;* ok stórum brestum *till. l.* 6. þykkt] skjótt *J.* 7. sem—rignir] sem rignir *J; sakn. l.* mestum] miklum *Jl.* 8. XII—fóstbræðr] VI fóstbræðr á hvára hǫnd *h;* XII *(hans till. l)* fóstbræðr, VI á hvára hǫnd *Jl.* 9. i—veitandi] Nú *(sakn. J)* ríðr Rémundr *(fram till. l)* í *(gegnum till. J)* fylkingar heiðingjanna *(„heid.“ J)* ok høggr á báðar hendr *(bæði menn ok hesta till. l)* ok veitir *Jl.*

---

lætur sitt líf uit godan orztir. en Uidforull uar særdr
14rb morgum storum. || sarum Nw siga saman fylkingar medur myklum gny ok uopnabrake ok storum brestum. þar med flyuga oruar ok spiot suo þykt sem þa er rigner med mestum akaua Nu ridur Remund fram 5
ok XII hans fostbrædr VI a hu(o)ra haund. ridur Remund suo j gegnum fylkingar heidingia at hann hio til beggia handa ok ueiter morgum heidingia skiotan dauda medur sinu goda suerde Nodru bijt snidr hann bæde hofut ok herdar limu ok likame hialma ok bryn- 10

---

10. likame] lilame *G.*

Digitized by Google

ingja skjótan dauða. Verðr hér nú skamt stórtíðenda á millum, því (at) hverr steypiz yfir þveran annan, sumir af hǫggnir hǫndum ok fótum, sumir sundr í miðju, sumir skotnir í barkann, sumir í iðrin. Þá svæfðiz annarr, er annarr var dauðr með ǫllu. Var nú svá mikit mannfall, at vellirnir lágu þaktir af líkum dauðra manna, ok blóðit fell sem stórir bekkir með stríðum straumum. Váru hræfuglar svá þykkt yfir uppi, at hneppiliga mátti sjá heiðan himin.

---

1. dauða] **með sínu** *(góða till. hl)* **sverði, Nǫðrubít** *till. hJlm.* 1—6. Verðr—ǫllu] *sá a;* **Sníðr hann** *(bæði till. J)* **hǫfuð ok** *(hendr till. J)* **herðar** *(limu till. l)* **ok líkama, hausa** *(búk l)* **ok brynjur** *(brynju l)* **ok gylltar gerðar, hendr og fætr** *(ok sterka handarmeiða(!) till. J).* **Hans féiagar fylgja** *(fylgðu l)* **honum fulldrengiliga** *(drengiliga l).* **Ok svá margan mann felldu þeir á einni eykt dags, at mǫrgum** *(seint l)* **hundruðum** *(er l)* **skipti** *(at telja l).* **Ok hverja fylking, er þeir koma** *(kómu l)* **at, þá brjóta** *(rufu l)* **þeir, ok allir** *(þeir till. J)*, **er** *(sem l)* **því koma við, hopar** *(þá hopa l)* **á hæl. En** *(sakn. l)* **frankismenn sækja því betr eptir, sem þeir finna** *(sjá l)*, **at heiðingjar flýja** *(til hliða J) Jl.* 6. Var] Ok verðr *Jl.* 6—7. vellirnir lágu] víða eru vellirnir *Jl.* 7. af] með *l.* fell] rann *hl.* 8. stórir bekkir] bekkir *J;* stórbekkir *l.* straumum] straumi *Jl.* 8—10. Váru—himin] *saknas fhJl.*

---

iur. ok gylltar giordar. hendr ok fætur. hans felagar fylgdu honum alldreingiliga. ok suo margan man felldú þeir a einni eykt dags at morgum hundrudum skipte. ok hueria þa fylking er þeir koma at þa briota þeir abak aptur. ok aller þeir er þui koma uid þa hopa ahæl. en frankis menn ganga þui betur efter sem þeir kenna at heidingiar hlida meir undan. ok uerdr nu suo mikit manfall at aller ueller woru þackter af likum

---

4. hueria] fylki *till. G.* 5. er] *sem till. G.*

Digitized by Google

Nú ríðr fram af þeim VIII konungum, sem fyrr var frá sagt, einn, sem hét Jóðan, ok fram at einum frankismanni ok veitir honum skjótan dauða. Þetta gat at líta hinn góði riddari Berald ok ríðr í mót honum ok høggr til hans sínu sverði, svá (at) af fauk hǫfuðit. Er nú orrostan svá strǫng, at undrum gegnir, því (at) varla fá þær systr ørlǫgsþráðinn slitit svá skjótt, at eigi verði seinna at.

Nú verðr enn at segja af junkera Rémundi, at hann ríðr aðra fylking út, en aðra inn, fellandi

1. af—VIII] einn heiðingi af þeim *h*; **einn hǫfðingi** *(sakn. J)* **heiðinn.** Hann var einn af þeim VIII *(VII l) Jl.* 2. frá sagt] getit *hJl.* einn, sem] Sá *h*; Hann *J*; Hann var einn af miklum kǫppum, hann *l.* Jóðan] „Parion" *h*; „pharō" *J*; **Fáron** *lm.* ok] Hann ríðr *(reið h) hJl.* 3. frankismanni] franzeisum *J*; „franseyskum" *l.* 4. riddari] *sakn. l.* 5. til—sverði] á hans háls *h*; til hans með sínu sverði **á** *(ok sníðr af l)* **hálsinn** *Jl.* 6. fauk] tók *hJ.* 6—7. svá—gegnir] hin strangasta, svá at þat gegnir undrum *J*; hin snarpasta *l.* 7. því—varla] ok eigi *l.* fá] geta *Jl.* 7—8. ørlǫgsþráðinn] „ørløgs"- *a*; „aurlaux þraduna" *J*; „ørløgs þrædina" *l.* 8. svá skjótt] *sakn. l.* seinna at] skera *till. J*; seinar *l.* 9. Nú—Rémundi] Nú *(Enn h)* er at segja frá keisarasyni *hJl.* at] *sakn. l.* 10. fellandi] ok fellir *Jl.*

---

daudra mana. en [blo]dit fell um jordina Her epter ridur fram ein mikill hofdinngi af heidingium hann ein af þeim VIII kongum er fyrr uar getit. hann het Faron hann ridur. fram at einum fransceisa ok ueiter honum skiotan dauda. Þetta getur at lita hinn gode riddari Beralld ok hoggur til hans. medur sinu suerde ok kemur ahalsin suo af tok hofudit nu er at segia fra strangasta(!) suo þat gegner undrum þui at uarla geta

7. fra] F *G.*

Digitized by Google

menn til beggja handa, báða sína armleggi blóðuga berandi upp til axla. Þvílíkt sem soltinn vargr kemr || af skógi, drepandi niðr búfé, svá er nú ok 23r
Rémundr, því (at) hann aktar nú eigi neitt annat en drepa sem flesta. Nú mætir Rémundr II konungum fyrir sér af þeim VII, sem eptir váru. Ok hǫggva þeir til hans báðir senn, ok beit eigi á herklæðin. En hann høggr til þess fyrr, er nærr honum var, ok kom hǫggit framan á brjóstit ok sniðr í sundr brjóstit ok allan kviðinn ok svá niðr í sǫð-

1. til—handa] á báðar hendr *Jl.* 1—2. báða—axla] ok berr báða arma blóðuga til axlar *J;* ok báða hefir hann sína arma blóðuga upp til axla *l.* 2—5. Þvílíkt—flesta] Svá hleypr *(leikr l)* hann sem soltinn vargr, þá *(er till. J)* hann kemr af skógi *(soltinn till. J)* ok sér fyrir *(hjǫrð l)* sér *(fyrir l)* hjǫrð *(sér l)* ok þat girnir *(girniz hann l)* sem mest at drepa flest *(flesta l) Jl.* 5—6. mætir—sér] sér Rémundr fyrir sér II konunga *J;* mætir hann II konungum *l.* 6. VII] VI *Jl.* váru] lifa *Jl.* 7. þeir] *sakn. hJ.* 7—8. herklæðin] hans hlífar *Jl.* 8. En hann] Rémundr *Jl.* 9—10. sniðr—ok(1)] reif *l.* 10. ok(1)] ok ofan *J.*

þær systur suo skiott slitit orlugs þraduna at æigi uerde sein æ. Enn er at segia fra keisara syne. hann ridur adra fylking wt en adra inn ok feller menn abadar hendur. ok bada hefer hann sina arma blodga upp til axla. suo leikur hann sem solltinn vargur af skogi kominn miog suangr ok sier hiord fyrer ser ok þat girnest at drepa sem mest Nw mæter Remund fyrer ser II kongum af þeim VII sem epter woru ok hoggua þeir til hans bader senn ok beit ecki a hans hliuar. Remund hio til þess fyrr er honum uar nær

2. keisara] k^{tt}eis*ara* *G.* 5. vargur] v*argur med g ändradt från* r *G.* 8. sem] s" *G.* 10. nær] n *ändradt från* m *G.*

Digitized by Google

ulinn. Ok fellr konungr dauðr aptr ór sǫðlinum, en innyflin fram. Nú sem annarr sér sinn lagsmann svá háðuliga fara, þá snýr hann undan, en Rémundr slæmir eptir honum sverðinu, ok kemr á hrygginn fyrir ofan lendarnar ok sniðr í gegnum kviðinn fram.

Ok sem heiðingjar sjá þessi undarligu hǫgg, slær á þá ótta miklum. Var nú ok rofin ǫll fylkingin fyrir útan skjaldborgina. Ok í þessarri svipan felldu IV konungasynir þá IV konunga, sem eptir váru. Flýði nú allr sá herr, sem fyrir útan skjaldborgina var, sá mest, sem mest mátti.

---

1. Ok—konungr] En heiðinginn *(„heid.“ J)* fell *Jl.* ór sǫðlinum] af*(!) J;* af hestinum *l.* 2. innyflin fram] innylfin *(innyflin l)* ǫll steyptuz ór *(aptr af l)* honum *Jl.* annarr] hinn *Jm.* 3. snýr hann] flýtir hann sér *Jl.* 4. sverðinu] *så äfven hm;* Nǫðrubít *Jl.* 5. sniðr]...„id*ur“ J; sakn. l.* 6. fram] *sakn. l.* 7. undarligu] hin miklu *J.* 8. ótta miklum] ótta *(ok hræzlu till. l)* **með bleyði ok ragskap** *Jl.* nú ok] *sakn. J.* 9. skjaldborgina] konungsfylkinguna *l.* 9—10. svipan] sviptan *l.* 10. felldu—konungasynir] hǫfðu IV konungasynir fellt *l.* 12. sá—mátti] sem mest má, sá minna, er eigi gat meira *h;* því at þeim þótti eigi við halda mega lengr *J;* sá mest, er mest gat, **sá minna, er minna gat, því þeim þótti nú ekki haldanda lengr** *l.*

---

ok kom hoggit framan a briostid ok sneid sundr ok ofan allan kuidin ok nidr j sodulinn suo at heidinginn fell daudr af hestinum En er hinn ser sinn lags man suo haduliga fara þa flyter hann ser undan. en Remund slæmer epter honum Nodru bit ok kemr ahryg-
14ᵛa inn fyrir ofan lundarnar ok sneider fram j kuidin. ‖ Ok sem heidingiar sia þesse hinu undarligv hogg þa slær. a þa myklum otta ok hræslu med bleyde ok ragskap. uar nu ok rofin oll fy(l)king fyrer wtan skiallborgina. jþesse suipan felldu fiorer konga syner þa

Digitized by Google

Nú kallar Rémundr hárri rǫddu á sína fóstbræðr, biðjandi alla til sín koma. Ok þeir gøra svá þegar í stað.

Hann mælti: „Nú skulum vér vera allir saman með einum huga ok duga hit bezta, at vér fáim rofit skjaldborgina.“

Ok nú gøra þeir svá.

Kap. 60.

Þat er þessu næst greinanda, at junkeri Rémundr ok hans fóstbrædr leita nú við at rjúfa skjaldborgina hǫfuðkonungsins með ǫllum sínum

---

1—2. fóstbræðr] stallbræðr *l.* 2. biðjandi] ok biðr *Jl.* koma] fara *J.* 3. þegar í stað] *sakn. Jm.* 4. Hann mælti] *sakn. Jl.* vér] „s.“ Rémundr *till. J.* 4—5. vera—fáim] allir *(sakn. l)* samt *(saman K; sakn. l)* **freista með guðs vilja**, at vér getim *JKl.* 6. skjaldborgina] *så äfven h;* fylkingina *l.* 7. Ok—svá] *sakn. K.* 9—11. Þat—hǫfuðkonungsins] Umkringja þeir hana *h;* Rémundr leitar við at rjúfa skjaldborgina ok kringir um *J;* Ok kringja nú um *K.* 11. hǫfuðkonungsins] *sakn. l.* með] **ok kringja nú um** með *l.* sínum]...*K.*

---

iv konga sem epter woru. flyr nu allur megin herinn þuiat þeim þotti nu eigi uidr halldanda leingur Nw kallar Remund harre roddo a sina fostbrædr ok bidr þa alla til sin koma ok þeir suo giora þegar j stad. nw skulu wær aller saman freista at guds uilia at wær getum rofit fylkingina ok rofit skiallborgina. ok nu giora þeir suo. Þat er nu þessu næst greinanda at Remund ok hans fostbrædr leita at ryuva skiallborgina ok kringia nu wm hana med ollum sinum her.

---

5. guds] *så ändradt från* duds *G.*

Digitized by Google

her. Hǫggva nú með sverðum eða leggja með spjótum. Sumir skjóta með arbystum eða handbogum, sumir með hvatstǫkum, aðrir fleygja gaflokum eða flettiskeptum, sumir grjótinu. Ok allt er á lopti, þat sem hendr mátti á festa ok mannsváði mátti í verða. Verðr nú snǫrp orrosta, svá at øngva hafði Rémundr slíka átt fyrri, fyrst af grimmi atsókn frankismanna ok þar með af frægri vǫrn, sem kappar Menilái konungs veittu, því at ruzar stóðu svá fast ok sú hin sterka skjaldborg, at þeir fá lengi ekki neitt at gørt.

Nú sér Rémundr, at eigi mun duga svá búit,

---

1. Hǫggva nú] „ho“... *K.* eða] en *JKl.* 2. arbystum] „Arpissum“ *a.* 2—6. Sumir—verða] ok skjóta af lásbogum *h;* ok *(sakn. K)* skjóta af sterkum lásbogum, hér *(þar K)* með bit[ru]m *(stinnum K)* gaflokum *JK;* skjóta af sterkum armbrystum *l.* 3. hvatstǫkum] „huatstøkū“ *a.* 6. snǫrp] hin snarpasta *J;* hin sn...sta *K;* strǫng *l.* 6—9. svá—veittu] **með harðri samkómu,** svá *(því at JK)* **franzeisar** *(„franseyskir“ l)* **láta nú** *(sakn. J),* **sem þeir sé spánýir** *(nú úmóðir K),* **ok sækja at** *(sakn. l)* **með ǫllum mætti** *(sem þeir geta krappast till. l)* **ok vinna** *(gøra J)* **þó** *(þá J)* **lítit at** *(á l)* **í fyrstu** *JKl.* 9. Meniláí] Meniláús *a.* ruzar] *sá JK;* „Russ*ar*“ *a;* risar *l;* risarnir *m.* 11. fá—neitt] geta lengi eigi *JK;* geta eigi lengi *l.* 12. eigi—búit] eigi dugir svá búit *fh;* svá *(búit till. JK)* dugir eigi *JKl.*

---

hoggua nu med suerdum en leggia medur spiotum ok skiota med sterkum lǽs bogum. þar med bitrvm gaflokum verdr her hin snarpazta orrosta medur hardri samkuomu þuiat francesar(!) lata nu sem þeir se spanyer ok sækia at medur ollum mætti sem snarpligazt ok winna þo litit æ j fystu. þuiat ruzar standa suo fast ok þessi hin sterka skiallborg at þeir geta

---

1. suerdum] s"udum *G.*

Digitized by Google

ok hleypir upp á skjaldborgina ok ruzana. Hér eptir riðr Viðfǫrull ok Berald ok allir fóstbræðr. Verðr nú mikit hark ok skark, því (at) ruzar taka nú vel í móti. Ok verðr nú geysisnǫrp orrosta, því at þegar skjaldborgin raufz í einum stað, þá tók til mannfall af hvárumtveggjum. Ok aldri fengu frankismenn harðari reisu en nú, meðan ruzar váru úmóðir. Þeir hǫfðu bitrlig sverð ok góðar hlífar með stinnum skjǫldum, en váru bæði sterkir ok stórir ok grimmir viðreignar. Meniláús konungr

1. ok(1)] keyrir *(lýstr nú f;* **ok keyrir** *Kl)* **hestinn** *(með till. l)* **sporum ok** *(sakn. l) fhJKl.* hleypir] hann *till. Kl.* skjaldborgina—ruzana] skj. ok „Russana“ *a;* mennina *(ok svá skjǫlduna till. K) fK;* skjaldborgina *(ok mennina till. J) hJl.* 3. mikit—skark] *så äfven f;* mikit hark *J;* hark ok háreysti mikit *l.* ruzar] *så JK;* „russar“ *a.* 3—4. því—nú(1)] Nú taka risarnir *l.* 4. vel] fulldreingiliga *JKl.* nú(2)] enn *J.* geysisnǫrp] snǫrp *Jl;* hǫrð *K.* 6. tók til] tókz *(tekr l)* þegar *Jl;* tekz *K.* 7. frankismenn] franzeisar *JK;* „franseyskir“ *l.* reisu—nú] sókn *J;* hrið *K;* fyrirstǫðu *l.* ruzar] „Russar“ *a.* 7—10. meðan—viðreignar] því *(sakn. J;* því at *K)* ruzar *(risarnir l)* váru bæði sterkir ok stórhǫggvir *JKl.* 10. Meniláús konungr] Tattárakonungr *(Tartára- l) JKl.*

leingi ecki at giort. þa ser Remund at suo buit duger ægi ok keyrer hestinn sporum ok hleyper hann upp askiollduna ok suo mennina. Her epter ridur Uidforull ok Beralld ok aller fostbrædr ward nu suo mikit hark ok skark. þuiat ruzar taca fulldreingiliga jmote ok uerdr nu snorp orrosta þuiat þegar skialldborgin raufst jeinum. stad þa tokzt manfallit af huorumtueggium fengu franzeisar alldre hardare hrid þuiat ruzar woru bade sterker ok storhogguer. Tatara kongr situr

9. bade] babe *G.*

Digitized by Google

sat í sinni kerru ok skaut af einum tyrkneskum boga, mǫrgum manni veitandi skaða. Þar hjá honum var Ménon hinn mikli, sem fyrr var getit, ok skaut af sterkri arbystu svá harðla snart, svá (at) engi skjǫldr né brynja ok øngvar hlífar stóðuz við. Hans skeyti váru ǫll eitruð, ok hafði hverr bana, er blóðit kom út.

Nú sér Rémundr, hvat sá hinn illi hundr gørir, ok hversu mǫrgum manni hans bannsett skeyti granda. Angrar hann mjǫk, ef hann skal eigi þessum bannsetta ok fordæmda níðingi ná, ok vildi nú

---

1. sinni] *sakn. J.* 2. mǫrgum—skaða] ok veitir *(svá till. J)* mǫrgum manni *(góðum dreng J)* skaða *(skjótan dauða J) JKl.* 2—3. hjá—var] var ok *J.* 3. mikli] sterki *JKl.* sem—getit] *sakn. K.* 3—4. ok skaut] Skaut hann *K.* 4. sterkri arbystu] st. „Arbissu“ *a;* handboga *J;* sterku arbysti *K;* einu armbrysti *l.* harðla snart] *sakn. J;* hart ok snart *Kl.* 4—5. svá(2)—við] at hvárki stóð við skjǫldr *(hjálmr l)* né brynja ok øngvar hlífar *JKl.* 7. blóðit—út] hann kom blóði út *Jl;* hann kom... *K.* 8. gørir] hefiz at *K.* 9. bannsett] *så a;* bannsetta *J;* hinu bannsettu *l.* 9—10. ok—granda] *sakn. K.* 10. granda] at bana verð(r) *J;* **at bana verða** *l.* mjǫk] þat mjǫk *(mikit l)* *JKl.* 10—11. ef—ná] er hann má eigi þessum *(þeim vánda J)* níðingi *(heiðingja J)* **bana veita** *JK;* at hann mátti þessum níðing eigi bana veita *l.*

---

jsinne kerru ok skaut af sterkum boga tyrkneskum ok veiter morgum manni mikinn skada. hia honum uar Menon hinn sterki er fyrr war getit ok skaut af sterku armbysti suo hart ok snart at huorke stod vit skiolldr ne bry(n)ia ok engar hliuar en hans sk(e)yti woru oll eitrut ok hafde huer bana er hann kom blode wt Nw ser Remund huat sia hin illi hundr giorir ok hu(e)ssu

---

2. morgum] m'gū *G.*

Digitized by Google

gjarna eigi missa at ná honum. Keyrir hann nú hestinn með sporum, hleypandi upp á allt þat, sem fyrir var, svá óðr ok ærr, at ekki vætta mátti fyrir standa, því (at) hann hjó til beggja handa bæði menn ok hesta, svá at allt stǫkk undan, því (at) þeir ríða eptir, er lítit eða ekki sinna heiðingjum. Þeir Berald ok Víðfǫrull veita stór hǫgg heiðingjum ok allir || fóstbræðr. Falla ruzar nú hverr á 23v fætr ǫðrum, en þeir, sem upp standa, eru sárir ok móðir.

---

1. eigi—honum] ná *(geta nát Jl)* til hans *JKl.* Keyrir —nú] Keyrir *J;* Ok keyrir nú *K;* Nú keyrir Rémundr *l.* 2. með] *sakn. JKl.* hleypandi upp] en hann hleypr *JKl.* 3. var] verðr *JKl.* svá—ærr] En Rémundr er nú svá óðr ok ákafr *(ærr K) JKl.* 3—4. ekki—standa] engi lifandi maðr gat mót *(á móti K;* í móti *l)* honum staðit *JKl.* 4. hjó] felldi *JKl.* bæði] *sakn. K.* 5. svá—undan] ok allir hrøkkva *(„stoka“ J;* støkkva nú *K)* undan, **þeir** *(er till. JK)* **því koma við** *JKl.* 6. er—eða] lítit(!) *J.* sinna] hlífa *JKl.* 7. Þeir] sem var *l.* 7—8. veita—fóstbræðr] ok þeir *(hinir l)* fóstbræðr *(XI konungasynir l)* veita þeim stór hǫgg *JKl.* 8. Falla—nú] F. „rusar“ nú *a;* Því *(Ok því J;* Ok *m)* falla ruzar *(nú till. K;* riddararnir(!) *l;* risarnir *m) JKlm.* 8—9. á—ǫðrum] um annan *(fram ok á fætr ǫðrum till. l;* fram *till. m) Klm; härefter tillägges:* **svá at fáir** *(fátt J)* **standa** *(stendr J)* **upp** *(uppi m) JKlm.* 9. sárir] bæði sárir *JKl.*

---

morgum manne hans eno bannsettu skeyti at bana uerda. angrar hann þat amar||gan hatt villde hann nu 14vb giarna nꝛ til hans ok keyrer sinn hest sporum ok hleyper hann nu vp a allt þat fyrer honum verdr ok suo er hann nv odr ordinn at eingi fær vit honum stadit þwi hann fellde menn ꝛ badar hendur ok stauckua nu

---

2. mar||gan] -gan *så ändradt från* hatt *G.* 5. fær] f" *G.*

Digitized by Google

Nú kemr Rémundr þar, sem Ménon sat á sínum hesti, ok þegar kendi hann Rémund ok sneri undan. En Rémundr hjó eptir honum ok kom á ǫxlina vinstri ok tók af hǫndina ok niðr í frá alla síðuna. Fell Ménon svá dauðr til jarðar ok hafði mǫrgum manni bana veitt. Í þessarri svipan drap Víðfǫrull þann, sem kerruna leiddi, en Berald ok þeir félagar hǫfðu þá drepit alla ruza ok þá, sem undir merkinu stóðu. Nú ríðr junkeri Rémundr þar at,

---

1. þar] þar at *fJKl.* 2. ok þegar] en er *J.* 2—3. kendi —undan] hann kom ok kendi Rémund, þá vildi hann undan flýja *f;* hann kennir Rémund, þá *(sakn. K)* ætlar hann undan at snúa *(setja l)*, sem hann gørði *(gørir K) JKl.* 4. ǫxlina] hǫndina *J.* ok(1)] svá at *K.* alla] aðra *K.* 5. Fell—dauðr] Ok fell *(datt l)* svá *(hann fl)* dauðr *(niðr J) fJKl.* hafði] hann *till. JK.* 6. svipan] sviptan *l.* 6—8. drap—drepit] hafði Víðf. þann mann drepit, er konungr lét bera merkit, en Berald ok allir þeir félagar hǫfðu drepit *J;* hafði Víðf. drepit þann, sem kerruna leiddi, en þeir félagar ok Berald hǫfðu fellt *K;* hǫfðu þeir Berald ok Víðf. fellt *l.* 8. ruza] *så JK;* „Russa" *a;* risana *l.* þá(2)] svá þá *K.* 9. merkinu] merkjunum *J;* hǫfuðmerkinu *Kl.* stóðu] bǫrðuz *J.* ríðr] víkr *JKl.*

---

aller undan þeir er þui koma vit þuiat þeir koma epter er litt hlifa heidingium þuiat Vidforull ok Bera(lld) ueita þeim stor haugg ok aller þeir fostbrædr þui falla nu ruzar suo at faer standa vpp ok voru þo bade sarer og moder

(K)emur Remund nu at þar sem Menon sat a sinum hesti en þegar Menon ser hann þa uilldi hann undan flyia en Remund hio efter honum ok kom a haundina ok tok af ok alla siduna ok fell hann daudr

---

3. haugg ok] hauggnok *G.* 6. (K)emur] *Initial finnes i G, ehuru tillskrifven senare af annan hand.* 8. ok] h *(understruket) till. G.*

Digitized by Google

sem tartárakonungr var, ok lét taka hann, því (at) þá var fallinn allr hans herr, svá (at) engi stóð upp nema hann einn. Býðr Rémundr honum nú at taka trú rétta, en hann neitar því skjótliga. Þá lætr Rémundr hálshǫggva hann. Ok lýkr svá frá honum at segja.

En junkeri Rémundr kallar á alla sína menn ok þakkar guði þann fagra sigr, sem hann hefir veitt þeim. Síðan lætr Rémundr taka hǫfuðmerkit

---

2. hans herr] herrinn *J.* engi] maðr *till. J.* 3. nema] útan *Kl.* Rém.—nú] *oläsl. J.* 4. trú rétta] við trú *fJKl;* trú *h.* neitar—skjótliga] neitar *(*neitti *K)* því skjótt *fKl;* neitaði *J.* 5. Rémundr] *sakn.(!) K.* svá] þar *fJK;* hér *hl.* 6—7. honum—En] *oläsl. J.* 7—8. kallar—fagra] kallar saman alla þá, er eptir váru, ok þakkar þeim fyrir ágætan *J;* lætr kalla sína menn, ok þakka þeir guði fyrir háleitan *K;* lætr alla sína menn þakka guði fyrir fagran ok háleitan *l.* 8—9. sem—þeim] *sakn. J.* 9. Síðan—Rém.] Síðan lét *(*lætr *K)* hann *(*Rém. *f) fhK;* Lætr Rém. nú *l.* 9—309, 1. taka—bera] bera hǫfuðmerkit *K.*

---

aiord ok hafdi hann margum(!) manne at bana vordit. I þeirre suipan hafdi Vidforull drepit þann sem kerruna leidde en Beralld ok þeir kumpanar haufdu þa drepit allan hans her ok suo þa under haufut merkinu stodu Nv uikur Remund þangat sem tattara kongr uar þuiat þa uar fallin allr hans her suo at eingi uar efter. Remund bidr hann taka retta tru en hann neitti þwi skiott þa lættur Remundr halsh(a)uggua hann ok lykur nu fra honum at segia. Remund þakkar nu gudi fagran sigur er hann hefer honum ueitt lætur hann nu bera haufut merkit fyrer ser heim til borgar ok uar

---

2. drepit] d*re*fit *G.* 9. þakkar] þa|kk*ar* *G.*

Digitized by Google

ok bera fyrir sér heim til borgarinnar. Ok var hon þegar upp gefin fyrir hans valdi. Lét hann nú ryðja borgina ok reka í burt heiðit fólk, skipandi í staðinn sínum mǫnnum. Ganga fyrst til hallar, eta ok drekka, sem þá lystir, síðan taka á sik náðir ok ganga at sofa. En Víðfǫrull gengr um alla borgina ok ǫll hennar hlið sterkliga aptr lykjandi, svá at engi mátti sá inn komaz, sem áðr var útan borgar.

---

1. heim] *sakn. J.* borgarinnar] hǫfuðborgarinnar *l.* 2. fyrir—valdi] í hans vald *hJKl.* 3. ryðja] klára *l.* heiðit fólk] heiðingja *JKl.* 3—4. skipandi—mǫnnum] *sakn. hJKl.* 4—5. Ganga—lystir] Ganga nú til hallar, eta ok drekka, glaðir ok kátir *h; sakn. JKl.* 5—6. síðan—sofa] ganga síðan til náða *h;* ok ganga *(síðan till. J)* at sofa *JKl.* 6. Viðf. gengr] **Viðf., Berald ganga** *så K.* um alla] í *J;* um *Kl.* 7. ǫll—lykjandi] ǫ. h. hl. st. a. „likandi" *a;* lykr aptr hvert hennar hlið *J;* lúka aptr sterkliga ǫll borgarhlið *K;* lýkr aptr ǫll hliðin *l.* 8. engi] maðr *till. K.* 8—9. var—borgar] var fyrir útan *K;* innan(!) *(útan m)* borgar var *lm.*

---

hun þegar upp latin ok j hans. valld gefin lætur hann nu rydia borgina ok reka bvrt heidit folk en skipar j stadinn sinum monum. Ganga nu til hallar first ok drecka nu glader ok kater sidan taka menn a sig nader ok ganga. at sofa en Remund Vidforull ok Berall ganga um borgina ok luka aptur aull hlid suo at eingi matti inn komazt sa sem adr uar utan borgar Lidr nu nottin en um morgunin arla lætur Remund

---

3. first] f'st *G.*

Digitized by Google

Kap. 61.

Nú líðr náttin af. Ok árla morguns lætr Rémundr kanna borgina ok drepa hvern heiðinn mann, sem eigi vill trú taka. Ok áðr III dagar váru liðnir, var hreinsuð QLL borgin. En eptir þetta gørt ríðr Rémundr yfir allt Saxland ok hreinsar allt sitt ríki, setjandi hǫfðingja yfir allar borgir ok kastala, gørandi þá herra ok hǫfðingja, sem áðr hǫfðu verit þjónustusveinar ok verkmenn.

Ok sem hann hafði sett ok siðat sitt ríki, sem hann vildi, þá ríðr hann heim til Mágaðaborgar

---

2. árla morguns] *sakn. JK;* um morguninn *hl.* 2—3. Rém.] þegar *till. K.* 3—4. heiðinn mann] heiðingja *K.* 4. vill] vilja(!) *J.* 5. liðnir] úti *JK.* eptir þetta] er þat var *K.* 6. gørt] *sakn. J.* yfir] um *hl.* allt] *sakn. J.* 7. sitt ríki] *sakn. J; härefter tillägges:* ok friðar ok frjálsar *J;* **friðar ok freisar** (allt *till. l) Kl.* setjandi] ok setr *J;* ok setti *Kl.* yfir allar] yfir *J;* fyrir *Kl.* 8. gørandi] gørði þá (nú *till. l) Jl;* ok gørir þá nú *K.* ok hǫfðingja] *sakn. J.* 9. þjónustusveinar] sveinar *Jl;* „sue" ... *K.* ok verkmenn] *sakn. J; oläsl. K.* 10. Ok sem] Ok (En *hK)* eptir þat (er *till. JK) hJKl.* siðat] samit *JKl.* 11. hann vildi] honum líkaði (líkar *l) Jl.* Mágaðaborgar] „mageᵈō" („Magadia" *h;* „Magdada" *l;* „Magdadija" *m)* borgar *hJlm.*

---

kanna borgina ok lætur drepa alla þa sem ecki uilia uit tru taka en adr v dagar uoru. uti war aull borgin hreinsut. efter þetta giort ridr Remund wm allt Saxland ok hreinsar allt sitt rike. ok setur haufdingia yfer borg(er) ok kastala giordi þa nu hera ok haufdingia er adr uoru sueinar ok uerkmenn. Og efter þat sem hann hefer sett ok samit sitt rike sem honum likar þa ridr hann til borgar Magado med aullu sinu

Digitized by Google

við ǫllu sínu fǫruneyti. Er nú gør í móti honum virðulig processía með ágætum lofsǫngum. Síðan var hann leiddr til kirkju ok þá til hallar sinnar. Sitr hann nú í hásæti. Er erkibiskupinn til hægri handar, en dróttningin, móðir hans, til vinstri handar ok þar næst Víðfǫrull. En Berald sitr næst erkibiskupinum út í frá, en þar út frá XII konungasynir.

Hafði dróttningin verit með erkibiskupinum, síðan keisarinn fell frá, því (at) tartárakonungr

1. við] með *hJKl.* í—honum] *sakn. J.* 2. virðulig] ágæt *Jl; sakn. K.* processía] prosesiōe *J.* ágætum] fǫgrum *J.* 3. sinnar] *sakn. JKl.* 4. Sitr—nú] Settiz *K.* 4—8. Er—konungasynir] ok móðir hans til hægri handar. Næst henni sat Víðf., en til vinstri handar erkibiskup ok hans félagi, Berald, ok síðan VI konungasynir á hvára hlið *h*; ok til **vinstri** handar erkibiskup *(-inn J)*, frændi hans, en móðir hans til **hægri** *(handar till. K)*, en *(ok K)* henni næst Víðf., en út frá honum VII konungasynir, en Berald næst *(hjá K)* erkibiskupi *(biskupinum K)* ok út frá *(honum till. K)* hans fóstbræðr *JK;* ok til hægri handar honum *(sakn. m)* erkibiskupinn, frændi hans, en móðir hans til vinstri, ok út frá honum Víðf., en Berald á aðra ok sínir VI konungasynir til hvárrar handar *lm.* 9. dróttningin] móðir hans *till. l.* 10. fell frá] „rc" *till. J;* var dauðr *l.*

fauruneyti ok er gior imote honum procescia med saungum ok sidan er hann leiddr til borgarinnar ok er hann settur j hasæte ok til uinstre handar honum erkibyskup frænde hans en moder hans til hægre handar en henne næst Vidforull Beralld ok þeir XII kumpanar hafdi drottning verit hia erkibyskupi sidan keisarin

4. til] uins *(understruket) till. G.* 6. hafdi] l *(understruket) till. G.*

Digitized by Google

þrúgaði øngum af sinni trú, heldr lét hann hvern trúa, sem vildi. Því hafði haldiz kristni um allt Saxland.

Nú skemtir Rémundr frá ferðum sínum, frá því fyrst, sem hann fór heiman, ok til þess, sem nú var komit. Ok þótti mǫnnum þá mikils vert um hans afreksverk. Lofuðu allir hans hreysti ok riddaraskap. Heldr hann ágæta veizlu hinar næstu VII nætr, veitandi ǫllum sínum mǫnnum ágætar gjafir með þeim gripum, sem tartárakonungr hafði átt.

---

1. þrúgaði—sinni] bannaði øngum sina *JKl.* 2. trúa] lifa *J.* vildi] líkaði *J;* honum líkaði *l.* 5. fyrst] i fyrstu *J;* i ... „sto" *K;* fyrsta *l.* 6. mikils] mikit umráðs *l.* 7—8. hreysti—riddaraskap] hreysti ok *(frábær till. l)* snildarverk *Jl;* afrek ok frábæra hreysti *K.* 8. hinar næstu] um *J.* 8—9. ágæta—nætr] n[ú]...II nátta ... „izlo" *K.* 9. veitandi] ok *(... K)* veitir *JKl.* sínum mǫnnum] *sakn. hJK;* mǫnnum *l.* ágætar gjafir] með ágætum gjǫfum *J;* góðar gjafir *K.* 10. þeim gripum] vænum *(sakn. J)* dýrgripum þeim *Jl;* góðum gripum þeim *K.*

---

uar felldr þuiat tattara kongr bannade aungum tru ‖ 15ra
retta ok þvi helzt kristni vm allt Saxland. Nw skemter Remund ser ok seger fra ferdum sinum fyrst fra þui er hann for heiman ok til þess er þa var komit ok þotti monnum mikils vert wm hreysti hans ok ridaraskap helldr hann nu mykla weizslu VII nætur hinar næstu ok gefur aullum myklar giafer ok agæta gripi er att hafdi tattara kongr ok lykur so þesse weizlv at aller þacka Remundi fyrer sina vel giort

---

9. sina] si | sina *G.*

Digitized by Google

Ok endaz svá þessi veizla, at allir þakka Rémundi fyrir vel gørt.

Kap. 62.

Sitr nú Rémundr um kyrt ok þó eigi lengi, því (at) honum kom í hug sín unnusta, hverri hann unni sem sínu lífi. Sendi nú boð um allt sitt ríki, til sín bjóðandi múg ok margmenni, at allir sé til Mágaðaborgar komandi innan mánaðar. Ferr nú þetta boð, sem skjótast má, bæði nætr ok daga, ok hyggja þat allir, at stórt muni við liggja. Ok því

1. endaz—þakka] lýkr svá *(sakn. K)* þeiri veizlu, ok þakka allir *JKl.* 2. vel gørt] sína velgørð *f.* 5. hverri hann] sú er hann *Jl;* ...honum *K.* 6. Sendi—boð] ok sendir ǫrvarboð *J;* Nú biðr Rémundr ǫrvarboð fara *l.* 6—7. sínu—allir] lífi ... *K.* 7. til(1)—bjóðandi] ok býðr til sín *f;* Hann býðr *J;* Býðr hann nú til sín *l.* múg—margmenni] *sakn. J.* 7—8. sé—komandi] sé *(„sku“* vera *J)* komnir til „magada“ *(„magedō“ J; „Magdadia“ l)* borgar *JKl.* 8. mánaðar] hálfs mánaðar *K.* Ferr nú]...„u“ *K.* 9. boð] innan um landit *till. f;* um allt ... *till. K.* sem—má] *sakn. fJ.* bæði—daga] *så äfven f;* bæði nátt ok dag *J;* ...sið ok snemma, nætr ok daga *K;* síð ok snemma *till. l.* 10. stórt] mikit *fhJKl.* við liggja] *så äfven fh;* undir búa *JK;* undir vera *l.*

(S)itur Remund nu um kyrt ok þo eigi leingi adr en honum kemur jhug unnasta sin er hann. unne sem sinu life ok sender skiott bod um allt sit rike ok bydr til sin mvg ok margmenni ok þeir skulu komner til Magado borgar innan manadar. fer nu þetta bod bædi sid ok snemma ok hyggia þat marger at mikid mundi uit liggia. ok þwi fer hver sem skiotaz ma ok woru

4. skulu] sku [g] *G.*

Digitized by Google

ferr hverr, sem skjótast má, ok váru komnir innan þess tíma, er þeim var settr, hverr svá búinn, sem til einvígis skyldi ganga. ||

Lætr Rémundr nú kveðja þings, segjandi al- 24r
múganum sína fyrirætlan. En allir bjóðaz honum at fylgja, hvert sem hann vill, ok aldri við hann skilja, meðan þeir megu honum fylgja ok nǫkkut lið veita.

Junkeri Rémundr þakkar ǫllum sinn góðvilja ok lætr nú Viðfǫrul ok Berald velja sér menn til fylgðar, alla þá, sem fræknastir váru, þar með hesta ok herklæði, þat af ǫllu, sem bezt kunni fá.

---

2. þeim--settr] skipat var *JK;* skrifat var *l.* svá] *så äfven f;* var *J;* fór *l.* 4. kveðja] *så fJm;* kveða *aKl.* 4—5. segjandi alnúganum] ok segir fólkinu *fJKl.* 5. bjóðaz] bjóða *a.* 5—6. bjóða—fylgja] bjóðaz *(til till. f)* honum at fylgja *fh;* segjaz *(segja Jl)* gjarna *(at þeir Jl)* vilja *(vili l)* gøra hans vilja *JKl.* 6. vill] vill *(vildi f)* fara *fJKl.* 7—8. ok—veita] *sakn. fJm;* ok lið veita *K.* 9. ǫllum] þeim fyrir *fJKl.* 10. menn] lið *fJl.* 10—11. til—alla] *sakn. K.* 11. fylgðar] Indíalands *f.* alla] *sakn. l.* alla—váru] þat, er fræknazt var *J.* 12. þat —sem] af ǫllum þeim, er hann *l.*

---

komner jnefndan stad at settum tima ok þo huer buinn sem til einuigis. Lætur Remund kuedia þings ok seger folkinu sinn uilia e[n] aller biodazt til hann at fylgia. Remund þackar nu þeim fyrer sinn goduillia. lætur nu Vidfurul ok Bæralld uelia ser lid til Jndia lands þa sem fræknazter væri. ok heruopn þau sem bezt uæri. En er svo giordizt var þa akuedit Remundi XX.M riddara ok at auk sueinar ok þionustu menn. var

---

5. Bæralld] bæ"alld *G.*

Digitized by Google

Ok er þetta var gørt, þá ákveðr Rémundr xx þúsundir riddara honum at fylgja, þó um fram sveinar ok þjónustumenn. Var þetta lið nú búit með þeim bezta búningi, sem fáz kunni.

Hér eptir þeysir Rémundr með allan sinn her út af staðnum, ríðandi svá út um Saxland ok Beigeialand ok svá út yfir Mundíufjǫll ok svá í Feniði. Ok þar fekk hann svá mǫrg skip, sem þeir þurftu

---

1. ákveðr] *så a; á kveðr f; kveðr JKlm.* 2. honum—fylgja] *sakn. f;* er honum „sk̄“ *(„sku“ K)* fylgja *JKl.* þó—fram] ok um fram *fKl;* ok at auk *J.* sveinar] *så aJl;* sveina *fK.* 4. búningi] búnaði *fJKl.* sem—kunni] er til kunni *(mátti f;* at *till. m)* fá *fKm; sakn. J;* er þeir kunnu at fá *l.* 5. Hér—her] **Ok at búnu þessu liði** þeysir hann með allan þenna her *f;* Ok at þessu ǫllu búnu þeysir Rém. allan sinn her *h;* Ok at sínum búnum her þeysir Rém. þenna her *J;* Ok at búnum sínum her, þá þeysir *(ferr K)* herra *(junkeri K)* Rém. þetta *(með þenna K)* lið *(her K) Kl.* 6. staðnum] borginni *fhl;* „magᵉdō“ borg *J;* borginni „magada“ *K.* 6—7. ríðandi—Feniði] ok ríðr svá út af borginni ok út yfir „Jndia fiǫll“, síðan í „Tenedi“ *f;* ok ríða ór Saxlandi ok yfir „Bersaland“ ok í „Fenedij“ *h;* ok svá fara þeir um „fēidi“ *J;* ok svá ríðr hann út af Saxlandi og svá yfir [„bit"a“] land ok svá til „fenedi“ *K;* ok ríðr svá út um Saxland *(ok Lifland till. l)* ok *(svá till. till. l)* Feniði *lm.* Beigeialand] *så a.* 7. Mundíufjǫll] „Mandio fiøll“ *a.* 8. fekk] hafði *fJKl.* 8—316, 1. þeir—hafa] þeir þurftu *f;* hann þurfti *JKl.*

þetta lid buit med hinum bezsta bunade er matti fa. Og ad þessu lidi bunu þeyser Remund wt allan sinn her af borginne ok suo ridur hann ur Saxlandi ok suo ifer Bolgara land ok wt yfer Mundiau fiaull ok sidan j Fenidi ok þa hafa þeir suo margt skip sem þeir

---

1. buit] bydit *G.* 4. Mundiau] m̄diau *G.* 5. Fenidi] f̄idi *G.*

Digitized by Google

at hafa. Stigr Rémundr sjálfr út á með alla sína hesta ok menn. Taka síðan góðan byr ok sigla síðan suðr eptir Grikklandshafi ok svá í Jórsalahaf ok um hafit ok lenda við þá borg, sem Askalón heitir. Hon er á Jórsalalandi.

Þar stiga þeir af skipum sínum, ríðandi beinasta veg til Jórsalaborgar. Fagnar patríarkinn vel Rémundi ok ǫllum hans mǫnnum, bjóðandi honum þar at dveljaz svá lengi, sem honum gott þætti. En Rémundr þakkar honum fyrir sitt herraligt boð,

---

1. Rém.—á] Rém. þar *(þá f)* á skip *fJ;* hann *(sakn. l)* þar út á *Kl.* 1—2. alla—menn] allt sitt lið ok hesta *J;* alla sína menn ok alla sína hesta *Kl.* 3. síðan] svá *Kl.* Grikklandshafi] *sá JKl;* -haf *a.* í] *sakn. Jl.* 4. ok(1)—hafit] ok *(út till. f)* yfir hafit *fKl; sakn. J.* lenda] kómu *fK;* koma *(svá till. l) hJlm.* Askalón] *sá Jm;* „babilon" *a;* Skalon *fKl;* „skaloni" *h.* 6. af—sínum] af sínum hestum*(!) J;* af skipum *K;* á hesta sína *l.* ríðandi] ok ríða *JKl.* 6—7. beinasta] hinn beinasta *fl;* beinsta *hJ;* ... beinsta *K.* 8. ok—mǫnnum] *sakn. fh;* ok ǫllu hans fǫruneyti *(liði K) JKl.* bjóðandi] ok býðr *fhJKl.* 9. at] *sá fhJKl; sakn. a.* dveljaz] vera *fhJ.* honum—þætti] hann vill *fhJl;* hann vildi *K.* 10. sitt herraligt] *sá a;* sitt *J;* gott *K;* sitt heiðarligt *l.*

þurftu. Stigur Remund þar a skip med alla sina menn ok feingu sidan godan byrr. ok sigldu sidan sudr efter Gricklands hafi ok suo j Iossala haf ok suo yfer hafit ok kuomu vit borg þa er Skason heiter su borg stendr alossala landi þar s(t)iga þeir af ski[p]vm sinum ok rida hin beinsta ueg til Iorssala borgar fagnadi patriarkinn honum uel ok hans f[o]runeyti ok bidr hann þar. dueliazt suo leingi sem hann uill. en Remund þackar

---

2. sigldu] slgdu *G.*

Digitized by Google

segjandi honum af sínum ferðum, biðjandi hann nú fá sér leiðsǫgumann út til Jórdánar ok um Arábíaland. Var þat þegar gørt. Ok fær hann þá menn, sem farit hǫfðu um Arábíaland ok Indíaland ok allt út at Indíalandi hinu ýtra. Nú dvelz Rémundr í Jórsalaborg v nætr ok hefir þaðan þat, sem hann þarf.

Ok eptir v nætr liðnar riðr hann frá Jórsǫlum ok til Beðléém ok fram til árinnar Jórdánar. Síðan

---

1. segjandi] ok *(en Jl)* segir *fJKl.* biðjandi] ok biðr *fJKl.* 2. leiðsǫgumann] leiðsogumenn *fJ;* leiðsagnarmann *l.* Jórdánar] árinnar Jórdán *(-ar fK) fJKlm.* um] út um *fJKl.* 2—3. Arábíaland] *otydl. i K;* Arábia *J;* ok *(svá till. lm)* Médíaland *till. flm.* 3. Var—menn] Þettat*(!)* var þegar gørt *f;* en *(*[herra] *till. K)* patríarkinn játar þessu skjótt ok fær *(fá så J)* honum þá menn, sem kunnigir *(*kunnigt *så K)* váru *(*var um allt Arábíaland ok svá um Médíaland *K) JK; sakn. lm.* 4—5. sem—ýtra] *så a; sakn. f;* Ok þessir *(*þeir *K)* fóru *(*hǫfðu ok farit *K;* hǫfðu farit *lm)* allt út á Indíaland *(*hit nærra *till. J;* hit meira *till. l;* hit minna *till. m) JKlm.* 6—7. ok—þarf] *sakn. fJ.* 8—9. Ok—Jórdánar] Síðan riðr hann til „Betlehem“ ok þaðan til árinnar Jórdán *f; sakn. J;* Ok eptir v *(oläsl. K)* nætr liðnar *(sakn. lm)* riðr hann *(*Rém. *lm)* út *(sakn. m)* af „jorsǫlu“ *(*„Jerusalem“ *lm)* ok svá *(sakn. m)* til„ bedle[m]“ *(*„Kedelym“ *l;* „Cedelljum“ *m)* ok svá *(*þaðan *lm)* til árinnar Jórdán *(oläsl. K) Klm.* 9. Beðléém] „betliem“ *a.* 9—318, 1. Síðan leggz] Ok eptir þat riðr *J.*

---

honum fyrer sin bod. Remund seiger honum af sinum ferdum ok bidr hann fa ser leidtoga ut til arinnar Iordanar ok. wt a Arabialand ok Medialand ok þeir
15rb hafa farit ut a in‖dialand hid meira. Patria(r)kinn iatar þessu skiott duelst Remund a Iorsalalandi v nætur ok þad-

---

1. honum(1)] hũ *G.* Remund] þack*ar (*ack *understruket) till. G.* 3. Arabialand] a*arbialand G.*

Digitized by Google

leggz hann út yfir ána ok allir hans fóstbræðr, en lið hans ok hestar fluttuz á skipum. Síðan ríðr hann upp um Arábia. Þar gøriz mest reykelsi. Svá ríðr hann fram um Médialand, þar til (er) hann kemr at ánni Tígris. Þeir fluttuz yfir ána á skipum, því (at) médiar gørðu þeim allan þann greiða, sem þeir máttu.

Nú var Rémundr kominn í þat land, sem Parcialand heitir. Þar eru stór heruð, xxx ok iv.

---

1. ána] Jórdán *till. l (ej m).* hans fóstbræðr] þeir fóstbræðr *(hans með honum till. Kl) fKl;* hans menn *J.* 1—2. en—skipum] *sakn. J.* 2. ok—fluttuz] fluttiz *fK;* flytz *l.* 2—3. Síðan—upp] Ríðr hann *JKl.* 3. Arábía] -land *fh;* Árábíam *Jlm; otydl. K.* gøriz—reykelsi] getr *(var K;* getr maðr *l)* reykelsi mest *(i nóg JKl) fJKl.* 4. fram] *sakn. Jl.* Médialand] *så fJKlm;* „Miedialand" *a.* 5. Tígris] „Tygris" *fm;* „tugris" *K;* „Tigres" *l.* 5—6. Þeir—skipum] Þá flytja(z) þeir yfir ána *J;* ... ána á... *K;* Þar flytjaz þeir yfir á skipum *l.* 6. médiar] „Miediar" *a.* 6—7. médiar—máttu] indíar*(!)* gørðu þeim allan greiða *J;* [médíar] ... *K;* médíar gøra þeim greiðskap þann, þeir þurftu *l.* 8—9. kominn—heitir] í þat land kominn, sem kallaz „Percja" *f;* kominn í þann stað, er *(sem m)* þeir kalla „parcia" *(„i parcia" l; „Ipracia" m) JKlm.* 9. Parcialand] „Pricialand" *a.* xxx ok iv] fjǫgur ok sjautíu *f.* 9—319, 1. Þar—kallat] *oläsl. K.*

---

an fer hann til Bedleem ok suo til arinar Jordanar ok legzt hann wt yfer ana ok aller fost bræ(d)ur med honum en ljd hans flytiazt ut yfer askipum. Sidan ridur hann upp j Arabia þar getur reykelse mest suo ridur hann fram j Media land þar til er hann kemur at anni Tigris þeir flytjazt nu yfer ana aferium þuiat mediar giordu þeim allan greida sem þeir þvrftu. Nw er Remund kominn j þat land sem Parciam heiter þar woru maurg stor herut iv ok lxx ok eru þetta

Digitized by Google

Er þetta kallat Indíaland hit ýtra. Nú fara þeir um ǫll þessi lǫnd, þar til sem þeir koma at þeiri á, sem heitir Indús. Hon er furðuliga stór. Hon gengr fyrir vestan hit ýzta Indíaland. Þar eru stór heruð, IV ok XL. Nú lætr Rémundr flytja allan sinn her yfir ána ok helt enn ǫllum sínum mǫnnum heilum, svá (at) engi hafði fariz.

En fjǫll þau, sem Kaukasús heita, gyrða fyrir norðan Indíaland, en hafit fyrir sunnan. Físón

---

1. þetta] herað *till. l.* kallat—ýtra] kǫlluð Indíalǫnd *l.* hit—Nú] *oläsl. K.* ýtra] meira *f.* Nú] Ok *J;* Ok svá *l.* 2. um] yfir *JKl.* ǫll] *sakn. Jl.* þar—sem] til *(*ok allt til *K)* þess at *(*er *K) JK;* ok allt þar til *l.* 2—3. at—Indús] at þ. á, s. h. Ganges eða „Indes" *a;* til ár þeirar, er „Andus" heitir *f;* at ánni „*j*ndos" *J;* at á þeiri, er „indos" heitir *K;* at ánni „Jndeos" *(*„Jndios" *m) lm.* 3. Hon(1)—stór] *sakn. f.* furðuliga] *så JKl;* furðanliga *am.* stór] mikil *JKl.* 3—4. Hon gengr] *oläsl. K.* 4. vestan] útan *l.* 4—7. Þar—fariz] *sakn. fJKl.* 8. Kaukasús] *så J;* „qucasa" *a;* Baber *lm.* 8—9. sem—sunnan] *oläsl. K.* 9. Indíaland] *sakn. Jl.* hafit] sjór ræðr *Jl.* sunnan] *härefter tillägges:* **ok austan.** Á *(*ýtra *till. f)* Indíalandi eru mǫrg *(*stór *f)* heruð *(*IX ok XL *till. f;* ok stór *till. J;* ok stór, IV ok XL *till. l).* Nú lætr Rém. flytja herinn *(*allan sinn her út *fl)* yfir ána *(*ok helt ǫllum sínum [mǫnnum] *till. J;* ok helt þá enn ǫllum sínum hermǫnnum, svá engi hafði af farit *till. l) fJl;* ... Nú lætr Rémundr... *K.* Físón] Parcen *a;* „Pyson" *fm;* „[F]ion" *J;* „[f]ison" *K;* „Phison" *l.*

---

kaullut India laund hin smærre. Nu fara þeir yfer þesse laund. þar til er þeir koma at æ þeirri er Ondus heiter. Hun geingur fyrer hid nedra India land en fioll girda fyrer nordan Indialand en sior fyrer sunnan ok austan J hinu ytra Indialandi eru stor herut IV ok tiger Nu lætur Remund flytia allan sinn her yfer ana hun fellr wr paradis ok fellr um leyndan ueg þar til er hun

Digitized by Google

heitir á ein, qðru nafni Ganges. Hon fellr ór paradís um leynda vegu, þar til sem hon sprettr upp undan fjalli því, sem Þeríbéris heitir. Þar kemr hon upp í þrimr stqðum ok fellr um Indíaland ok svá í úthafit. En fyrir útan ána stendr sú borg, er Énós heitir. Hana gørði Cáin, son Áðáms, ok gaf nafn sonar síns.

Mqrg tíðendi væri at segja af þessu landi, en þat þykkir heimskum mqnnum skraf, buldr ok skjal, sem vitrir menn kalla hyggendi ok vísdóm.

---

1. á ein] *så a;* **á, en** *fJK*; áin, en *lm.* Ganges] „Gangas“ *f;* „*gan*gis“ *J;* „gangess“ *K;* „garges“ *l;* „Gorges“ *m.* 2. um] ok um *JKl.* leynda–sprettr] ley... *K.* sprettr] fellr *l.* 3. undan] undir *fJK.* Þeríbéris] *så a;* „Terabe[ri]s“ *f;* „cecab”is“ *J och trol. K;* „Secaberis“ *lm.* 4. þrimr] *oläsl. K;* fjórum *l.* um] svá um *l.* 4—5. ok(1)—svá] *oläsl. K.* 5. í úthafit] út í sjó *J;* í sjó *K;* út um Ásía *(Ásiam m) lm.* 6. Énós] *så aflm;* „eneas“ *J; oläsl. K.* Cáin] *så fm;* „Caen“ *a;* „Chā“ *J;* „Chain“ *l.* 6—7. Cáin—nafn] *oläsl. K.* gaf nafn] kallaði hana eptir nafni *l.* 8. landi] **ef menn vildi** („uilld“ *J)* **heyra** *till. JKl.* 8—10. en—skjal] *oläsl. K.* 9. þykkir] lítz *J.* 9—10. skraf—skjal] skrum *J;* skrap ok skjal *l.* 10. vitrir—vísdóm] vitrum *(*mqnnum *till. l)* þykkir skynsemi *(*ok vísdómr *till. l) Jl;* vitrum mqnnum ... *K.*

---

sprettur vpp undan fiallenu Tenebris ok fellr sidan um Indialand en fyrer utan ana stendr su borg er Enos. heiter hana giorde Kain Adams son ok gaf nafn sonar sins. Maurg tidinde mætte af þessu landi ef menn uildu heyra en þat þicker heimskum monnum skraf ok skial sem skynsamer menn giora ser (til) skemtanar ok gamans ok þui er margur fafrod(ur) at

---

4. tidinde] tidininde *G.* 7. er margur] e”u m*argar G.*

Digitized by Google

Ok því er margr fáfróðr, at hann vill eigi heyra, þó (at) annarr vili frá segja. Ok því um líð ek at segja þá hluti, sem til nýjungar eru á Indialandi, ok vík ek aptr til sǫgunnar, þar sem Rémundr er kominn á Indialand hit ýzta.

Kap. 63.

Nú ríðr junkeri Rémundr um hit ýzta Indialand, þar til sem hann á skamt til þeirar borgar, sem sitr Jóhannes indíakonungr. Þá gørir Rémundr Víðfǫrul ok Berald fram til borgarinnar með þeim erendum, at Rémundr biðr hinnar vænu Elínu sér

---

1. er] verðr *Jl.* heyra] til heyra *Jl.* 1—2. Ok—vili] ...ili *K.* 2. um—ek] mun ek hætta *JKl.* 2—4. at(2)—ok] *oläsl. K.* 3. þá—Indialandi] frá þeim hlutum *Jl.* 4. vík—þar] víkja þar til *J;* ... til sǫgunnar *K;* því skal víkja þar til sǫgunnar *l.* 5. Indialand—ýzta] hit „ĩzta" Indialand *J;* hit... [Indialand] *K.* 7. um—ýzta] sinn veg um *fJl.* 8. þar] allt þar *Jl.* 9. sem—indíakonungr] er indíakonungr sat í *fJl.* 9—10. Þá—borgarinnar] Hann sendir þá Víðf. ok Berald til konungs *f;* Þá gørði *(gørir l)* Rém. þá Berald ok Víðf. **á fund konungs** *Jl.* 11. Rémundr] hann *fJl.* vænu] fǫgru *J.* Elínu] *så J;* „Elina" *a;* jungfrú „Elenu" *f;* frú Elínu *l;* frú „Elena" *m.*

---

hann uill ei heyra þott anar uili fra seigia ok þui mun eg fra(!) hætta at segia fra þeim hlutum. maurgum sem til ber a Ind(i)alandi og þui uil eg uikia aptur ok segia fra Remundi þar sem hann er nu kominn a hid ytra Jndialand. Nu ridur Remund sinn vegh ok allt þar til er hann a skamt til borgar þeirrar sem haufud kongr sat j ok nu sender Remund þa Vidforul ok Beralld afund kongs med þeim erinndum at hann bidr hinnar vænv Elenu ser til handa ok þat med at hann uill hennar fa. med sæmd ok soma meckt ok uirding

Digitized by Google

til handa, dóttur Jóhannes konungs, ok þar með, at hann vill || hennar biðja með sæmd ok sóma, mekt 24v
ok virðing, heiðr ok hæversku. „Neiti konungr þessu, þá á hann ván af oss á þardaga. Ok segið honum svá, at hér skal ek líf á leggja, at þetta gangi fram! Finnið jungfrúna ok berið henni mína kæra kveðju ok hjartaliga!“

Nú búa þeir sik sendimannabúningi ok x menn með þeim, stígandi á sína hesta, riðandi sinn veg

---

1. Jóhannes] Jóns *J; sakn. l.* 1—2. ok—biðja] *sakn. J.* 2. biðja] fá *hl.* 2—3. mekt—virðing] *sakn. hJ.* 3. heiðr] heiðri *Jl.* Neiti konungr] Ok *(En l)* ef konungrinn neitar *Jl.* 4. á(1)—á(2)] skal hann eiga ván *(við hann l; ván á m) flm;* skulum vér eiga við hann *J.* þardaga] **ok úfriði** *(úferðar f;* **úfriðarván** *Jl)* **af oss** *till. fJ(!)lm.* 5. skal] mun *Jl.* líf —leggja] líf *(lífit h)* á leggja *fh;* lífi til kosta *J;* láta líf kosta *l.* 6. jungfrúna] jungfrú „Elenu“ *f;* frú Elínu *Jl.* 6—7. mína—hjartaliga] mína hjartaliga *(kær[a] h)* kveðju *fh;* hjartaliga *(sakn. l)* mína kveðju *Jl.* 7. kæra] kiæar *a.* 8—9. búa—stígandi] búaz *(búa l)* þeir, Berald ok Viðforull, *(sik till. l)* eptir sendimanna *(því, sem* sendimanna *l)* sið *(háttr* er til *l)* ok þar með sína menn x, **er þeim skyldi fylgja. Ok sem þeir váru búnir,** stíga þeir *Jl.* 9. riðandi] ok *(sakn. h)* riða *fhJl.* sinn] hinn beinasta *f;* beinsta *h;* beinstan *J;* hinn beinsta *l.*

---

ok ef kongr neitar þessv þa skal hann vit (hann) eiga orrostu ok mikils ofridar ok segdu suo kongi at her skal eg lifit aleggia at þetta verd[e] framgeingt. Nu finnit jvngfru Elenu ok berit henne mina qvediu. sidan bua þeir Vidforull ok Beralld sig ok sina menn er þeim skulu fylgia. ok sem || þeir eru buner stiga þeir a 15va
hesta sina ok rida fram hinn beinsta veg til borg-

---

2. at] ħ *(möjligen understruket) till. G.*

Digitized by Google

fram til borgarinnar, svá búnir sem nú skulu þér heyra. Þeir hǫfðu gullofna kyrtla ok eina kápu af hvítu skarlati ok fagra olíuviðarkvisti í sínum hǫndum. Ríða nú inn í borgina ok koma þar í þann tíma, sem konungr sat yfir borðum. Síðan stíga þeir af baki úti fyrir hǫllinni ok binda sína hesta.

Þá gengr Víðfǫrull at hallardyrunum. Þar stóðu úti dyraverðir alvápnaðir, xx at tǫlu. Víðfǫrull

---

1. fram] *sakn. hJl.* 1—2. svá—heyra] Þeir váru svá búnir, at *J;* Þeir váru búnir svá, sem þér skuluð heyra þeim frá sagt *l.* 2. eina kápu] skikkjur *f;* kápur *h.* 3. af hvítu] hvíta af *l.* fagra] fá sér *J.* olíuviðarkvisti] olíukvisti *(-u f) fhl;* olífukvistu *J.* í sínum] sér í *fJl.* 4. Ríða—inn] Þeir ríða *f;* Nú koma þeir *h;* Ríða þeir inn *l.* Ríða—borgina] Síðan stíga þeir af baki út fyrir hallardyrum *J.* ok—þar] *sakn. fh;* ok koma *l.* í(2)] *sakn. J.* 5. borðum] drykkjuborðum *hl.* 5—6. Síðan—hǫllinni] ok stíga af hestum sínum fyrir hallardyrum *f.* 5—8. Síðan —hallardyrunum] *sakn. J.* 8—9. stóðu—tǫlu] váru fyrir dyrverðir *(*dyraverðir allir *l)* með alvæpni *(„*alvopnū“ *l)*, nær *(*vel *l)* xx *Jl.*

---

inar(!). þeir woru suo buner sem her ma heyra. þeir haufdv gullofna kyrtla ok skickiur af huitu skarlakan ok fagra olifu kuistu ser ihaundum. Nw rida þeir heim iborgina j þann tima sem kongr sat yfer dryckiu bordum. sidan stiga þeir af sinum hestum uti fyrer haullinni. Epter þat geingu (þeir) fyrer hallar dyr þar woru fyrer dyruerder aluopnader xx at taulu. Widforull bidr þa ingongu ok talar atungu jndia manna sem hann væri

---

1. heyra] hey*ar G.* 3. fagra] fag*ar G.* 8. ingongu] ing^{tt}ngu *G.*

Digitized by Google

biðr þá leyfis til inngǫngu, talandi tungu indíamanna, sem hann væri þar fæddr. En þegar þeir vita, at þeir eru sendimenn, gefa þeir þeim orlof til inngǫngu.

Nú ganga þeir innarr eptir hǫllinni. Hon var bæði lǫng ok breið, nǫkkut gør af hvítum marmara ok ǫll lauguð með rauðu gulli. Þar var svá bjart, at varla mátti í gegn sjá, því at allir hennar gluggar váru af kristallo. Ok ganga nú þar til, sem fyrir

---

1. leyfis—inngǫngu] innargǫngu *l.* talandi] ok talar *l.* tungu] á tungu *Jl.* 1—2. indíamanna] indíos til þeira *l.* 2. hann—fæddr] þeir væri þar fæddir *l.* 2—4. En—inngǫngu] Fengu þeir Viðfǫrull orlof til inngǫngu, því at þeir váru með sendimanna búnaði *f;* Ok fyrir þat þeir hǫfðu á sér sendimanna búning, fá þeir leyfi *h;* Ok sem þeir vita, at þeir eru sendimenn *(ok nema þeir hafi sendimanna búnað till. l)*, þá ná þeir inngǫngu *(í hǫllina till. lm) Jlm.* 5. Nú —hǫllinni] *sakn. l.* þeir] *sakn. J.* innarr—hǫllinni] í *(inn í h)* hǫllina *fhJ.* 5—6. Hon—bæði] er *(sem f)* bæði var *fh.* 6. lǫng—breið] breið ok lǫng, ok gengu svá innarr eptir *l.* nǫkkut gør] gør *f; sakn. h;* ok gør *J;* Hon var gør *l.* 7. ǫll—gulli] búin með gulli *f;* ǫll gull-lauguð *J.* 8. varla—gegn] þeir þóttuz varla *(eigi f)* mega móti *(í móti l)fJl.* allir hennar] hennar *f;* allir *h; sakn. Jl.* 9. Ok—nú] Þeir gengu *(ganga nú l) Jl.*

þar fæddr. ok þegar þeir eru sende menn þa lata þeir þa in ganga. Nu ganga þeir fyrer kong inn j haullina hun var bædi laung ok breid ok af huitum marmara gior ok aull buin med gulli so at þeir þottuzt ualla mega mote sia Þuiat aller gluggar voru af cristallo. þeir ganga nu þar til sem stodu CC riddara þeir voru bryniad[er] til handa ok fota. þeir gefa orlof aullum þeim er ganga fyrer kong. Vidforull quedr kong atungu

Digitized by Google

stóð II. c manna, albrynjaðir til handa ok fóta. Þeir gefa þegar ǫllum þeim orlof at ganga fyrir konung.

Þá kveðr Viðfǫrull konung á tungu indíamanna vel ok kurteisliga, sem honum sómdi. Síðan flytr hann sin erendi, sem Rémundr bauð honum, segjandi þar með, at engi er jafningi junkera Rémundar, þó (at) leitat sé um alla verǫld. Segir, at hann hafi drepit hinn illa Eskupart, son tartárakonungs, ok svá sjálfan konung Meniláum ok með honum

1. stóð] *så aJ;* stóðu *fhl.* II. c] c *fh;* III. c *l.* manna] riddara *(-ar h) fh;* menn *l.* albrynjaðir—fóta] alvápnaðir *fh;* allir brynjaðir *Jl.* 2—3. þegar—konung] orlof sendimǫnnum *J;* orlof ǫllum þeim, er fyrir ganga at kveðja konunginn *l.* 4. indíamanna] indíos *l.* 5. sómdi] sæmdi *l.* 6. sín] sitt *J.* 6—7. segjandi] „s." ok *J;* segir honum ok *l.* 7. er] finniz *l.* 7—8. engi—Rém.] eigi mun *(muni h)* finnaz hans jafningi *hJ.* 8. Segir] ok þat *(þar l)* með *till. Jl.* at(2)] *så Jl; sakn. a.* 9. hafi drepit] *så l;* „he" *(hefir J;* hefði *m)* drepit *aJm;* vann *h.* 9. hinn—Eskupart] h. i. „Øskupartt" *a;* „Eskopart" *(„Auskupart" l; „Øskupart" m)* hinn mikla *hlm;* „es[k]upart" *J.* tartárakonungs] „tatara"- *J.* 10. sjálfan konung] *sakn. J.* Meniláum] *så aJ;* Meneláús *l;* Meneláum *m.* ok(2)] ok svá *l.*

jndia manna vel ok kurteisliga sem honum somde. ok epter þat flytur han sitt erinde sem Remund baud honum. sagde ok þat med at eingi. mun finazt hans iafningi þott leitad se vm alla veraulld. seger ok þat med at hann hafi vnnid hinn baulvada Eskopart son tatara kongs ok suo sialuann hann. Menelaus kong ok med honum x konga ok so mikinn her annan at eigi uard

6. Menelaus] meñ *G.*

Digitized by Google

xx konunga, hvar var einn mektugr konungr, einn af þeim, Klibánús at nafni, ok svá mikinn her þar með, at varla mátti tǫlu á koma. „Vili þér neita hans bænastað ok eigi heyra hans fagrligt boð, þá munuð þér missa ríkit ok allan yðarn heiðr, en Rémundr mun þó meyna fá, hvárt sem þér vilið eða eigi, því (at) meira kunni þér indíamenn at svarla með gull ok silfr en berjaz í bardǫgum, því (at) gørla hǫfum vér frétt, þó (at) vér sém langt norðr

---

1. xx] IX *J*. hvar] „hu° ad“ *a*. 1—2. hvar—nafni] *saknas hJl*. 2—3. mikinn—með] mikil þrekvirki *så J;* mikinn her *l*. 3. neita] *så Jl; sakn. a*. 4. hans(1)] þessum hans *Jl*. bænastað] fagrligum boðum *J*. ok —boð] *så a; sakn. J;* ok hafa ekki þessi hans fagrlig boð *l*. 5. munuð—ríkit] missi þér ríki *Jl*. ok—heiðr] ok þar með yðra æru ok sæmd *J;* sæmd ok sóma *l*. 5—6. en Rém.] ok *så J;* en minn herra *l*. 6. meyna] jungfrúna *l*. 7. indíamenn] indíar *J*. 7—8. svarla—silfr] „svalla“ m. g. o. s. *a;* leika yðr at gulli ok silfri *(*ok gimsteinum *till. l) Jlm*. 8. berjaz] vera *J;* at vera *l*. 9. frétt] þat frétt *l*.

---

taulu akomit viliþer ok neita þessum hans bæna stad ok þiggit eigi hans fagur lig bod. þa missi þer rike yduart ok alla ydra sæmd. en minn herra mun þo fa meyna sem adr huort þer uilit edr eigi. þuiat meira. kunni þer india menn at leika med gulli ok silfri en jbardaugum þuiat giorla haufum vær frett þott vær seum langt nordr j heim huersu þer forut haduliga fyrer Giralldus kongi. en huer er ydr uan mestan sigur væri ydr at spyriandi. Nv uil eg vita kongr

---

5. india menn] ind. *G*. 6. jbardaugum] jb*ar*daudu*m G*.

Digitized by Google

í heim, hversu hrakliga þér fóruð fyrir Geiraldús konungssyni af Sikiley. En hverr yðr vann þann sigr, þar væri yðr at spyrjanda, en þat kann yðr at segja dóttir yður. En nú vil ek vita yður svǫr hér um."

Konungr mælti þá: „Þú ert djarfr maðr ok málsnjallr ok flytr vel erendi þíns herra ok þó heldr hart. En þat undrumz vér, at þú talar svá vára tungu, sem þú sér hér barnfæddr, ok þat annat, at þú sagðir af viðskiptum okkrum Geiraldi. Eða vartu hér, þá er hann kom hér?"

---

1. heim] heimi *Jl.* hversu] *sakn.(!) J.* hrakliga] *så Jl;* „harloka" *a.* Geiraldús] Giraldús *J;* „Geiralldi" *l;* „Geyralld" *m.* 2. konungssyni] *sakn. J.* þann] mestan *Jl.* 3. kann] mun *J.* 4. vita] konungr *till. l.* 4—5. svǫr—um] andsvǫr um þetta mál *Jl.* 6. djarfr] framr *J;* framaðr *l.* 7. málsnjallr] snjallr *Jl.* 8. þat] þó *l.* undrumz vér] undrar mik *hl;* undra ek *Jm.* 8—9. svá—sem] vára *(á vára f)* tungu *(svá vel till. l)* sem *fl;* á tungu vára jafnvel ok *J.* 9. þú—barnfæddr] *så äfven f;* þú s. h. fæddr *J;* hverr ok hér er barnfæddr *l.* 10. af] frá *l.* okkrum] várum *Jl.* Geiraldi] „gira." *J;* ok Geiraldús *lm.* 11. hér(1)] með honum *Jl.* þá] *härefter något utraderadt i a.*

---

yd(u)r ans(u)aur vm þetta mal Kongr mællti þv er(!) miog dia(r)fur ok sniallmælltr ok flytur vel erinnde þins haufdingia ok þo helldr hart. en undra. eg at þv talar vora tungu sem þv siert her fæddr. ok þat anat er þu sagder fra uidskiptum vorvm Giralldus edr vart þu med þa er hann kom her. nei sagdi hann þat var med aungu motti(!). ia seger kongr suo ma vera

---

1. ans(u)aur] ansau^{r} *G.* 7. aungu] aung^{tt} *G.*

Digitized by Google

„Nei," segir Viðfǫrull.

„Svá mun vera, sem þú segir," sagði konungr. „En þó undirstǫndum vér, at svá flytr þú erendi þíns herra, sem þú sér hér kunnigr. Ok muntu bíða fyrst þíns erendis, ok munum vér finna vára dóttur, vitandi, hverju hon hér til svarar, því (at) vér viljum hana með øngu móti nauðuga gipta nú heldr en fyrri. Skulu þér bíða enn III daga várs órskurðar um þetta mál. Ok verið hér guði vel komnir allir svá lengi, (er) yðr gott þykkir!"

---

1. Viðf.] **„með øngu móti"** *till. Jl.* 2. mun vera] má vera, at sé *J.* þú] *sá Jl; sakn. a.* sagði konungr] *sakn. Jl;* mælti konungr *m.* 3—6. undirstǫndum—svarar] muntu hafa komit hér fyrr, en erendi þínu svara ek eigi *(ekki l)* at sinni, ok mun ek finna áðr dóttur mína ok vita, hversu *(hverju l)* hon vill *(til till. l)* svara *Jl.* 6—7. því--móti] skal *(því at f)* ek *(vér viljum f)* hana **øngum manni** *fJl.* 7. nú] eigi nú *Jl.* 8. Skulu—várs] En þér skuluð bíða III nætr míns *Jl.* 9. verið] vera *Jl.* guði] *sakn. Jl.* 10. allir] *sakn. J.* svá—þykkir] ok *(eða l)* þó at þér vilið lengr *Jl.*

---

en komit muntu her hafa fyr. erindi suara eg eigi at sinni ok mun eg finna adr dotter(!) mina ok uita hueriu hun uil til suara þui at eg skal. hana aungum manne naudga gipta eigi nu helldr en fyrr || en þer 15vb skulud bida her þriar nætur mins vrskurdar ok uera her uel komner þott þer uilit leingur. [U]idfauraull(!) þackar kongi vel. bod sin. voru þa geymder hestar þeirra ok uosklæde en þeim uar skipat hid uirdulig-

---

1. hafa] haf^{tt} *G.* 2. mun] nun *G.*

Digitized by Google

Viðfǫrull þakkar konungi sin orð. Taka þá smásveinar við þeira hestum ok vásklæðum, en þeim var skipat virðuligt sæti, drekkandi, meðan þeim gott þykkir.

Þessu næst gengr konungr til skemmu sinnar dóttur við mǫrgu stórmenni. En þeir Viðfǫrull ok Berald ganga út um staðinn ok skemta sér. Undraz borgarmenn mjǫk vǫxt ok vænleik þessarra
25r manna. || Nú ganga þeir Viðfǫrull ok Berald á erkibiskups garð ok fyrir erkibiskupinn. En hann fagnar þeim við mikilli blíðu. Segja þeir honum kveðjusending Rémundar ok þau tíðendi, sem gørz hǫfðu,

---

1. sín orð] fyrir fǫgr orð *J;* fyrir orð sín fǫgr *l.* 1—2. Taka—vásklæðum] Váru þá geymdir hestar þeira ok vásklæði *(herklæði l) Jl.* 3—4. drekkandi—þykkir] eta *(nú till. l)* ok drekka, **þar til er** *(sakn. l)* **ofan váru tekin drykkjuborð** *(-in l) Jl.* 5. Þessu næst] Þessu nú næst *a;* Nú *fh;* Síðan *J;* En síðan *l.* 6. við] með *fJ.* við—stórmenni] ok mart stórmenni með honum *l.* þeir] *sakn. J.* 7. út—staðinn] um borgina *Jl.* ok—sér] *sakn. J.* 8. borgarmenn] menn *J.* mjǫk] *sakn. hl.* 8—9. þessarra manna] þeira *J;* þeira Viðfǫruls ok Beralds *l.* 9. ganga] *så äfven h;* koma *Jm.* á] í *h.* 10. fyrir erkib.] finna hann *(erkibiskup l) Jlm.* 11. við] með *Jl.* við—blíðu] ágætliga vel *h.* 11—12. kveðjusending] kveðju *J.*

---

azta sæti eta nu ok drecka þar til sem ofan voru tekin dryckiu bord.

(N)v geingr kongriu til skemmu dottur sinnar med maurgu stormenni. en þeir Vidforull ok Beralld geingu um borgina ok skemta ser finzt borgar monnum mikid vm þeirra vænleik. Nv ganga þeir j erkibyskups gard ok fyrer hann ok fagnar han þeim vel ok med mikilli blidu. þeir segia honum kuediu sending Remundar ok þau tidinde sem giorst haufdu medan. þeir voru burtu

Digitized by Google

meðan þeir váru í burtu, ok svá þau, sem gørðuz, meðan þeir váru í Saxlandi heima, ok at Rémundr væri nú þar kominn, ok svá hvar hans mál var þá komit.

Kap. 64.

Er nú frá því at segja, at konungr talar við sína dóttur, segjandi henni, hvat hann hefir fregnat, ok svá hvat Rémundr hefiz at: at hann biðr hennar sér til handa.

En henni varð mjǫk gott við þetta. Ok bregðr henni svá við, at roðmi kemr í hennar ásjónu, þvi-

---

1. svá] *sakn. J.* gørðuz] urðu *J.* 1—2. ok—heima] heim(a) | á Saxlandi *l.* 2. ok] ok svá þat *l.* 2—3. ok—kominn] *sakn. J.* 3. væri—þar] var þar þá *l.* 3—4. svá—komit] „s.“ þá, hvar komit var *J;* hvar komit var hans máli *l.* 7—9. segjandi—handa] ok segir *(„s.“ J)* henni þau tiðendi, er *(sem l)* hann hafði frétt, ok *(svá þat till. l)* at Rémundr keisarason bað *(biðr l)* hennar *Jl.* 10. mjǫk] *sakn. fJ;* harðla *l.* 10—11. bregðr—ásjónu] þvílíkt at roði kæmi í hennar ásjónu *J; sakn. l.* 11—330, 1. þvílíkast] *sakn. J;* til at jafna *till. l.*

---

ok huar þa var komit hans male. Nv er fra þwi at seigia er kongr seger uit(!) dotter(!) sina ok seger henni þau tidinde sem giorzt haufdu ok hann hafdi frett ok suo at Remund keisara son bad hennar en henne vard uit þat miog gott. ok bregdr henni suo uit at mikill rodi kemur j hennar asionu ok þui til at iafnna sem þa er rydr fyrer solu j biortu heidi þuiat nockut hafdi adr faulnat litur j kinnum hennar. en er af dro allan skugga þann er ahafdi verit þa ma likia

---

3. tidinde] t¹idinde *G.* giorzt] gio|orzt *G.* hafdi] gi *(underprickadt) till. G.*

Digitized by Google

líkast sem þá (er) rýðr fyrir sól í bjǫrtu heiði. Ok sem af henni dró allan þann skugga, sem á henni hafði legit, þá mátti hennar ásjónu jafna við sólarbirtu.

Nú fregnar konungr, hvárt hon vill ganga við Rémundi eða eigi.

Konungsdóttir svarar: „Því munu þér ráða, minn kæri faðir, því (at) þat mun mér bezt gegna, því (at) miklar afreksíþróttir segið þér af þessum manni. Ok lítz oss fyrir því slíkum manni vant at

---

1. heiði] *så äfven m;* hreinviðri *l; härefter tillägges:* því at áðr var nǫkkut fǫlnuð hennar ásjóna *f;* því at roði var nǫkkut fǫlnaðr í hennar kinnum *J;* **því nǫkkut var fǫlnaðr hennar litr í hennar kinnum** *l.* 1—4. Ok—sólarbirtu] *sakn. fl;* En er af dró skugga þann, sem á var, þá má líka hennar ásjónu við sólarbirti *J.* 5. fregnar] fréttir *fh;* spyrr *J;* frétti *l.* konungr] dóttur sína *till. l.* 5—6. hon—Rém.] hon vill Rémund eiga *f;* dóttir hans vildi ganga með „R." *J;* hon vildi eiga Rémund keisarason *l.* 7. Konungsd. svarar] *sakn. J.* 8. faðir] „s." konungsdóttir *till. J.* gegna] hvar fyrir ek vil yðrum ráðum eptir fylgja *till. h;* yðrum ráði at fylgja *till. m.* 9. því (at)] en *fhJl.* afreksíþróttir] afrekssǫgur *fJl.* segið þér] ganga *J;* þykki mér ganga *l.* af] frá *l.* 10. lítz—því] þykki *(*því þykki *h)* mér *fhJ;* þykkir mér *l.* slíkum] þessum *hl;* þeim *J.*

---

hennar asionu uit solar birte. Nu fretter kongr huort hun vill eiga Remund. kongs dotter s(u)arar. þui munu þer rada minn kære fader ok mun mer þat bezt gegna. en myklar afrecks saugur þyki mer ganga af þessum manni ok etla eg uant ad neita slikum haufdingia. Er hann fyrst son þess manz er mestur er j heiminum

---

4. þyki] þuki *G.*

Digitized by Google

neita, þat fyrst, at hann er þess manns son, sem mektugastr er í ǫllum heiminum af ǫllum lǫndum, ok eigi veit ek þann mann, sem mér þykki mér fullkosta, ef sá gengr undan. Ok ef hans ásjóna ok hæverska með sómasamligri framferð ferr eptir hans frægð ok virðingu, þá munu þér honum eigi neita."

Konungr mælti þá: „Vitrliga segi þér, dóttir mín!" sagði hann. „En frá því má ek eigi segja, hversu fríðr hann er, en þat má ek tala, at þeir

---

1. neita] *härefter tillägges*: „Vitrliga er *(svarar þú l)* enn „s." *(dóttir l),*" segir konungr. „En frá því má ek eigi *(sakn. l)* segja, hversu fríðr hann er." *Jl.* þat—at] *sakn. Jl.* 2. mektugastr] mestháttar *fJl.* er] er kallaðr *l.* í—lǫndum] af le(i)kmǫnnum *(*ǫllum leikum mǫnnum *l)*, segir konungsdóttir, í allri veröldinni *Jl.* 3. þykki mér] sé *hJ*; þykki *l.* 4. fullkosta] sambjóða *f;* í *till. J;* fullkostar *l.* 5—6. ok—virðingu] ok ǫll atgørvi eru eptir því, sem sagt er *f;* friðleikr *(*ok *till. J)* kurteisi ok hófsamlig *(*hógsamlig *J)* skynsemi er *(sakn.J)* eptir hans frægð *Jl.* 6. munu þér] mun ek *fJl.* 8—10. Vitrliga—en] Vitrliga er e[nn] mælt, dóttir mín! En frá því má ek eigi segja, hversu fríðr hann er, en *f; (liknande i h); sakn. Jl.* 10. má—tala] veit ek *f;* vil *(sakn. l)* ek tala *Jl.*

---

ueit eg eigi þess manz von er mer þyki mer sambioda ef þesse geingr unndan. ok ef hans at giorfi ok fridleikur er efter þui sem fra er sagt. þa mun eg eigi honum neita. Kongr mællti viturliga er en suar(at) dotter min. en fra þvi ma eg ei segia huersu fridr hann er. en þat veit eg uist at þeir ii hans sendibodar eru bæde uitrer ok stormanliger. ok þat mun

---

1. þyki] kuki *G.*

Digitized by Google

ıı sendiboðar, sem hann hefir oss sent, sýnaz oss bæði vænir ok stórmannligir. Ok sá, (er) af þeim berr, — mun engi finnaz slíkr, þótt leitat sé um alla verǫld, því (at) fríðari menn sá ek aldri."

Þá mælti konungsdóttir: „Þess bið ek yðr, at þér gerið þat fyrir mín orð, at þessir menn komi til vár, ok viljum vér sjá þá."

Konungr segir, at svá vera skuli. „Ok skulu þeir ganga með oss á morgun."

Konungsdóttir biðr hann svá gøra.

Konungr gengr nú til kirkju ok síðan til hall-

---

1. sendiboðar] sendimenn *l.* oss(1)] *sakn. l.* sýnaz oss] eru *fh;* at mér sýniz þeir *J;* at þeir sé *l.* 2—3. sá—berr] *så a;* ef hann berr *(langt till. Jl)* af þeim *fhJl.* 3. mun—finnaz] *så a;* þá er engi *f;* þá má eigi finnaz *h;* þá mun ek þat tala, at eigi *(engi l)* mun *(muni l)* finnaz *Jl.* slíkr] hans jafningi *fhJ;* annarr þvílíkr *l.* 4. aldri] en þessa *till. hJl.* 5—6. Þess—þat] Þá munu þér þat *(gøra l)* gøra *(þat l) Jl.* 8. at] *så Jl; sakn. a.* vera skuli] skal vera *Jl.* 8—10. Ok—gøra] *sakn. l.* 10. Konungsdóttir] Hon *J.* 11. Konungr gengr] Gengu *J.* síðan] *sakn. J.*

---

eg segia ef hann ber snauckt af þeim þa er hann afrekx madr. þuiat fridari menn sa eg alldre. Þa mællti kongsdotter þa munu þer giora. þetta fyrer min ord at þesser menn komi til min ok uil ek sia þa. K(on)gr mællti at suo skylldi vera ok skulu þeir koma her amorgun. kongs dotter bad hann suo giora. Nw geingr kongr til kirkiu ok sidan til hallar. sinnar ok situr under dryckiu bordum slika stund sem hann a uanda

---

4. K(on)gr] Kg'r *G.* 5. koma] ka *G.* 7. hallar] matar *G.*

Digitized by Google

ar sinnar ok sitr undir drykkjuborðum eptir venju. Ok síðan gengr hann at sofa. En þeim félǫgum var skipat í eitt skemmulopt til sængr við sínum mǫnnum. Þar var allt pentat ok purpurat innan ok viða gulli lagit. Þar váru ok sængr, jafnmargar sem þeir váru. En II af þeim váru bezt búnar, svá at aldri var sá konungr, at þar mætti eigi friðliga sofa.

---

1. sinnar] *sakn. hJl.* sitr—venju] setz undir drykkjuborð *hm.* undir] yfir *Jl.* eptir venju] sem vandi var *J;* þá stund, er tími var til *l.* 2. síðan—hann] gengr síðan *J.* þeim félǫgum] Ber. ok Viðf. *l.* 3—4. skipat—mǫnnum] *så a;* visat til sængr (ok mǫnnum þeira hjá. Þeim var fylgt *till. l)* í eitt skemmulopt (ok þeira mǫnnum *till. J) Jl.* 4. Þar] Þat *Jl.* allt] viða *J;* allt vel *l.* ok—innan] *saknas hJl.* purpurat] *så a (i st. f.* purtréat*?).* 5. viða] allt *J; sakn. l.* gulli lagit] gulllagit *J.* ok(2)] *sakn. Jl.* jafnmargar] ... margar *J.* 6. váru(1)] *sakn. l.* En—váru(2)] II váru þó *J;* „eñ" váru II *l.* 7—8. þar—sofa] þar mátti eigi vel í sofa *J;* eigi mætti vel sofa í *l.*

---

til. ok efter þat geingr hann at sofa. en þeim fostbrædrum ok monnum þeirra hia þeim var skipad eitt suefnlopt þat var alpentad ok vida gulllagt þar voru II sængur suo uel bunar at einn kongr matti uel þar. j huila. þar er þeim Widforle ok Beralld er til uisat nottin lidr af ||

---

2. ok—hia] þ*eir*ra hia / ok m*onnum* / *G.* 5. þar er] þ*ar ear G.* 6. af] *Här lucka i G (ett blad fattas).*

Digitized by Google

Kap. 65.

Nú líðr af náttin ok kemr dagverðardrykkja. Ok eptir dagdrykkju lætr konungr kalla til sín sendiboðana ok segir, at þeir skuli ganga með sér til skemmu konungsdóttur at sjá hennar list ok kurteisu.

Þá sagði Viðfǫrull: „Guð þakki yðr fyrir gott boð! Ok þess hæfir okkr at biðja, sem nú buðu þér okkr, ok viljum vit gjarna með yðr ganga. Ok mun þat mikil gleði ok skemtan at sjá hennar fegrð ok frábæra kurteisi.“

Nú gengr konungr í kastala jungfrúnnar ok gørir orð til erkibiskups, at hann kæmi á konungs fund. Var þat þegar sýslat.

Nú er konungr ok erkibiskup kominn í skemmulopt konungsdóttur með sínum xii ráðgjǫfum. Er
25v nú || jungfrúin þegar upp støkkvandi eða hoppandi

---

2. af] *sakn. Jm.* dagverðardrykkja] „d.“ *J;* náttverðartíminn *l.* 3. dagdrykkju] dr[y]kkjuborð *J;* dagverðardrykkju *l.* 3—4. kalla—sendiboðana] þá Viðf. ok Berald kalla til sín *J;* kalla Berald ok Viðf. til sín *l.* 4. segir] þeim *till. l.* með sér] með honum *J; sakn. l.* 5. konungsdóttur] dóttur hans *(sinnar l) Jl.* at sjá] ok líta *(á till. l) Jl.* 5—6. list—kurteisu] *så a;* l. ok kurteisi *fhl;* prýði *J.* 8. hæfir okkr] h. oss *a;* ættim vit *J;* hefðim vit átt *l.* biðja] yðr *till. l.* 9. okkr] oss *a; sakn. Jl.* vit] *så J;* vér *al.* gjarna] *sakn. Jl.* 10. mikil—ok] *sakn. J;* mikil *l.* 11. ok—kurteisi] ok „frabæar“ k. *a; sakn. Jm;* ok kurteisi *l.* 12. jungfrúnnar] dóttur sinnar *Jl.* 12—13 ok—orð] en gørir *(sendi l)* menn *Jl.* 13. til erkib.] á erkibiskups garð *l.* 13—14. kæmi—fund] þar komi *Jl.* 14. sýslat] gørt *Jl.* 15. er] *så alm.* kominn] *så am;* komnir *l.* 15—16. Nú—ráðgjǫfum] *sakn. J.* 16. xii] v *l.* 16—17. Er—hoppandi] Stendr *(Nú stendr J)* jungfrúin upp *hJl.*

Digitized by Google

móti sínum fǫður, honum með mikilli blíðu fagnandi ok ǫllum þeim, sem með honum váru. Setr hon fǫður sinn í hásæti ok erkibiskupinn hjá honum hit næsta, en hon sjálf á aðra hǫnd. En konungs ráðgjafar setjaz á hina neðri palla.

Síðan segir konungr erkibiskupinum frá þeim tíðendum, sem fyrir hann váru komin, spyrjandi hann hér ráðs um. En erkibiskupinn svarar hér um mjǫk líkt ok konungsdóttir fyrra daginn. Því næst spyrr konungr jungfrúna, hversu henni lítz á sendiboðana.

„Fullkomit vel," segir hon, „ok víst er sá friðr, er af berr þessum."

Nú talaz þau þrjú við, konungrinn, jungfrúin ok erkibiskupinn, ok kemr þat á samt með þeim at vísa Rémundi eigi frá. Ok þetta samþykkja allir ráðgjafar konungsins. Lýkr svá þessarri stefnu, at

---

1—2. fǫður—fagnandi] fǫður *(feðr J)* **ok frænda, erkibiskupinum,** ok fagnar með mikilli blíðu *Jl.* 2. ǫllum] svá *Jl.* honum váru] þeim *(honum l)* ganga *Jl.* 3. hon] *sakn. Jl.* hásæti] hjá sér *till. l.* 3—4. hjá—næsta] *sakn. J;* honum næsta *l.* 4. sjálf] setz *l.* 4—5. En(2)—palla] *sakn. J.* 5. setjaz] *sakn. l.* 7. komin] borin *l.* spyrjandi] ok spurði *J;* spyrr *l.* 8. ráðs] ráða *hl.* 8—9. svarar —ok] talar mjǫk á einn hátt ok *J;* svarar svá nær ok á einn hátt, er áðr hafði *l.* 9. fyrra daginn] *sakn. Jl.* 9—10. Því—jungfrúna] Þá spurði *(mælti l)* konungr *(við till. l)* dóttur sína *Jl.* 10. lítz] litiz *Jl.* 11—12. á sendiboðana] á sendimennina *fh;* sendiboðarnir *Jl.* 12. Fullkomit—hon] En *(sakn. J)* konungsdóttir *(hon f)* svarar *(segir l):* **„Nær því** *(faðir minn till. f),* **sem þér hafið frá sagt, ok heldr betr** *fJl.* friðr] fagr ok friðr *f;* fagr *h;* fr. ok fagr *l.* 13. af berr] langt berr af *Jl.* 14. þau—við] þau við III saman *(samt f) fJ;* með þau þrjú *l.* 14—15. konungrinn—erkib.] konungr ok erkibiskup ok konungsdóttir *Jl.* 15. þat—þeim] þeim á samt *Jl.* 16. vísa—frá] Rém. skal *(skuli hl)* eigi *(ekki l)* frá vísat *(vísa fhl) fhJl.* allir] ...„ll[er]" *härmed börjar bl. 1r i E.* 16—17. Ok—ráðgjafar] með samþykki ráðgjafa *J.*

Digitized by Google

Rémundr skal þar koma með allan sinn her. Segir nú konungr sendiboðunum sín erendislok. Þykkir þeim nú vel sýslat.

Gengr konungr í burt ok allt hans fǫruneyti. Þá biðr erkibiskup konung orlofs, at sendimenn væri hjá honum um náttina. Ok konungr veitir þat þegar. Var þetta ráð konungsdóttur. Ganga þeir fóstbræðr nú með erkibiskupinum, sitjandi allir saman í einu lopti ok ekki fleira manna. Ok sem þeir eru mettir, kemr sú sama jungfrú, sem forðum kom til þeira, berandi þeim kveðju konungsdóttur ok sinn stein hvárum þeira fándi.

Ganga þeir nú svá eptir með henni, allt þar til sem þeir koma í skemmulopt konungsdóttur. Sat hon þá ok kembði sér. En hennar hár var øngu vætta líkt nema hinu skærasta gulli. Hon sveipar nú hárinu frá augunum. Ok sem hon sér þá, stendr hon upp í móti þeim ok minniz við þá

---

1. koma] *så EfhJl*; „kom̃“ *a*. 2. sendiboðunum] sendimǫnnum *fhJl*. erendislok] erendi *fJl*. 3. þeim] *sakn. J*. sýslat] sýst *E*; fara *J*; at fara *l*. 5—6. konung—væri] k. o., at sendiboðarnir sé *E*; at konungr lofi „sendi“ || *härmed slutar J*; at konungrinn lofi sendimǫnnum at vera *l*. 6. honum] sér *l*. 6—7. konungr—þegar] þat var þegar veitt af konungi *l*. 7. þat] gjarna(?) *till. E*. Var] Váru *Efhl*. konungsdóttur] þeira *(sakn. l)* konungsdóttur **ok erkibiskups** *fl*; ok biskups *till. h*. 8—9. sitjandi —saman] ok sátu *l*. 10. sama jungfrú] mær *f*; hin fagra mær *l*. forðum] fyrstunni *E*. 11. kom] var send *l*. berandi þeim] ok bar þeim *fm*; ok þeim bar *l*. 11—12. kveðju—ok] „ku“...*E*. 12. sinn—fándi] fær *(fekk þeim l)* sinn stein hvárum þeira *fl*. 13. nú—eptir] svá brott *E*; þá í burt *l*. 13—14. allt—sem] ok létta eigi sinni ferð fyrr en *l*. 14. skemmulopt] skemmu *E*. 15. sér] sitt hár *h*; hár sitt *l*. 15—16. En—gulli] Þat var þvílíkast til at jafna sem gull bjart *l*. 16. hinu skærasta] rauðu *E*. 17. augunum] augum sér *fl*. 17—18. sem—hon] sér hon þá fóstbræðr ok stendr *l*. 18. við þá] ...þeim *E*; **ok fagnar þeim** *till. l*.

Digitized by Google

með mikilli blíðu ok til sinnar handar sér hvárn setjandi. Skemtu þeir henni nú því, sem henni þótti mest gleði í vera ok henni þótti mest forvitni á. Skemtu þau sér svá alla þá nátt. Fundu þeir ok sínar unnustur, áðr en þeir fóru í burt Síðan skilja þeir við konungsdóttur með mikilli blíðu.

Biðr hon þá vel heilsa Rémundi, „ok segið honum, at faðir minn hefir fullkomit vel tekit hans máli. Væntir mik, at þar verði sá endir á, sem hann til fýsir.“

Nú ganga þeir heim á erkibiskups garð ok hin sama jungfrú með þeim. Tekr þá við steinunum ok fær sinni frú. Sendiboðarnir ganga nú á konungs garð, takandi orlof til burtferðar. Ríða nú þar til, sem Rémundr var í sínum landtjǫldum.

Hann fagnar sínum fóstbræðrum með mikilli gleði, biðjandi þá sitja hjá sér. En þeir gøra svá.

---

1. blíðu] gleði ok blíðu fagnandi *E.* 1—2. til—setjandi] setti þá niðr hjá sér *f;* setr þá niðr hjá sér til sinnar handar hvárn þeira *l.* 2. setjandi] niðr setjandi *E.* 2—4. henni(2)—á] hon vildi ok hana fýsti at vita *l.* 3. þótti(2)] var *E.* 4. Skemtu þau] ok skemtandi þ[á] *E.* svá] ok *l.* 5. ok—unnustur] ok eigi fyrr sínar unnustur en þá *E;* þá ok sínar hinar fríðu unnustur *l.* fóru—burt] burt færi *E.* Síðan] *sakn. l.* 6. skilja] skilduz *E.* með] við *E.* 7. vel] fagrliga *l.* Rémundi] „R.“ *a;* „Re.“ *l.* 7—10. Biðr—fýsir] *sakn. E.* 8. honum] svá *till. l.* faðir—tekit] mér þykkir faðir minn vel taka *l.* 9—10. þar—fýsir] sá endir muni þar á verða, sem hans vili stendr *l.* 11—12. hin—jungfrú] h. s. mær *f;* sú hin fagra mær *l.* 12. Tekr] Tekr hon *E.* við] með *E.* við steinunum] steinana *l.* 13. fær] færandi *l.* frú] *sakn.(!) E.* 13—14. Sendiboðarnir—takandi] Þeir *(*En þeir *l)* félagar kveðja konunginn ok taka *(*síðan *till. l) fl.* 14. nú] síðan *l.* 15. var] sat *l.* landtjǫldum] með mikilli gleði *(*blíðu, gleði ok fagnaði *l) till. hl.* 16—17. með—gleði] vel *hl.* 17. biðjandi] ok biðr *l.*

Digitized by Google

Var ǫllum mǫnnum mikil forvitni á þeira erendum, en þó Rémundi mest. Segja þeir honum heilsan konungs ok einkanliga jungfrúnnar, þar með ǫll þau erendi, hversu þau hafi til gengit. Rémundi líkar nú vel, kunnigt gørandi sínum mǫnnum, hvat fram hefir farit. Síðan biðr hann menn búa sik til burtferðar. Ok var nú svá gørt, sem hann fyrir segir.

Kap. 66.

Þessu næst kveða við lúðrar um allan herinn. Taka nú upp landtjǫldin, hafandi sik í veg, eigi fyrr af léttandi, en þeir koma til borgarinnar. Sendir hǫfuðkonungrinn þá marga ágæta konunga fram í móti honum af staðnum við mǫrgu stórmenni ǫðru. Váru nú allra handa sǫngfæri borin út

---

1. ǫllum mǫnnum] fólkinu *h*; ǫllu fólki *l*. á—erendum] at spyrja erendin *l*. 2. þó] *sakn. E*. 2—4. en—erendi] *sakn. l*. 4. þau(2)] þeim *E*. hafi] „he“ *a*; „h[i]“ *E*; hǫfðu *l*. 5. kunnigt—mǫnnum] ok gørir kunnigt ǫllu sínu fólki *l*. 6. hefir] hafi *l*. menn] sína *till. l*. 6—7. búa—burtferðar] burt búaz *E*. 7—8. sem—segir] *sakn. hl*. 10. Þessu—kveða] Kveða nú *fl*. lúðrar] *så Efl*; lúðra *a*. um—herinn] um allan .... *E*; *sakn. fl*. 11. Taka nú] Tak[a] þeir nú *E*; Ok síðan taka þeir *l*. landtjǫldin] sín tjǫld *l*. hafandi] ok hafa *l*. 11—12. eigi—léttandi] e. f.... [létt]andi *E*; ok létta eigi sinni ferð fyrr *l*. 12. koma] váru fram komandi *E*. 13. Sendir—þá] „sen“...„in“ *E*; Gørir konungr (nú konungrinn *f*) *fl*. konunga] menn ok konunga *E*. 14. fram] *sakn. E*. fram—staðnum] út í móti Rémundi *f*; út af borginni í móts(*!*) við Rém. *l*. við mǫrgu] með miklu *l*. 14—15. mǫrgu—ǫðru] ágæt[u st]órmenni *E*. 15. sǫngfæri] strengfæri *E*. út] *sakn. l*.

Digitized by Google

í móti Rémundi, hǫrpur, gigjur, simfón, saltérí-
um. Sumir bǫrðu bumbur, sumir léku í trumbur,
aðrir lofuðu, aðrir fóru með skáldpípur. Sumir
léku organum, aðrir timpanistría. Ok með þvílikri
prýði var junkeri Rémundr í borgina leiddr ok svá
til kirkju. Kom þá erkibiskupinn í mót honum
með dýrligri processíu ok leiðir hann svá til kirkju
ok síðan til hinnar mestu hallar. Var þar fyrir
indiakonungr með ǫllu sínu stórmenni. Finnaz
þeir í miðri hǫllinni, ok fagnar konungr vel Ré-
mundi ok minniz við hann með mikilli blíðu.

Síðan gengr konungr til hásætis, bjóðandi Ré-
mundi at sitja hjá sér. || En út af hásætinu váru 26r
XXIV stólar ok XII til hvárrar handar. Skipar kon-
ungr fóstbræðrum Rémundar á aðra XII, en á aðra
síðu sínum ráðgjǫfum. En útarr um hǫllina sat

---

1. Rém.] honum *l.* simfón] „simphon“ *am*; „sinphon“ *E*; „symphon“ *fh*; „symfon“ *l.* 1—2. saltérium] „sallttériur“ *a*; ok psaltérium *Efh*; ok saltérium, píparar ok leikarar *l.* 2. léku] **blésu** *El.* trumbur] *så Efl*; tumbur *a.* 3. aðrir(1)—skáldpípur] *sakn. l.* lofuðu] *så a*; [b]**osúneruðu** *E.* aðrir(2)] sumir *E.* 4. léku] tráðu *l.* timpanistría] timpanista *a*; timpanistrir *E*; timpanistrium *h*; léku timpanistrir *l.* 4—5. þvílíkri prýði] þv. frygð *E*; þessum sǫng *l.* 5. svá] þaðan *l.* 6—7. Kom—kirkju] *sakn. E.* 7. dýrligri] ágætligri *l.* processíu] *så l*; „Prosescio“ *a.* svá—kirkju] sjálfr í kirkjuna *l.* 8. hinnar—hallar] hǫfuðhallarinnar *l.* 10. hǫllinni] hallinni *E.* 11. minniz] „miñ“ *a.* með—blíðu] m. m. gleði *E*; blíðliga *fl.* 12. Síðan] *sakn. l.* hásætis] síns hásætis *E.* bjóðandi] ok býðr *l.* 13. at] *så E*; *sakn. a.* at—hjá] á aðra hǫnd *l.* út af] útarr frá *l.* 14. ok—handar] *sakn. hl.* 15. fóstbræðrum—XII] f. R. XII á hvára*(!)* hǫnd *E*; á aðra hǫnd XII fóstbræðr[um] Rémundar *l.* 16. síðu] hǫnd *E*; *sakn. l.* sínum] *oläsl. E*; VIII sínum *l.* útarr] út af *E.*

Digitized by Google

jafnmart fólk indíakonungs sem keisarasonar, en síðan minna háttar fólki skipat í aðrar hallir. Var nú á konungs borð svá ríkr kostr fram borinn, sem aldri sá Rémundr dýrara, þar með drykkr svá ferskr, sem aldri fyrr kendu þeir betra, ok aldri fæz vildari, þó (at) leiti um alla verǫld. Þiggr Rémundr þessa veizlu III daga svá vel ok heiðarliga veitta, at aldri þá hann slíka fyrr ok engi hans manna.

En því gørir konungr svá, at honum finnz því meirr um Rémund, sem hann hyggr meirr at honum. Ok eigi þykkir honum meirr af sagt, en var, heldr leitz honum at ǫllu framarr, en sendiboðarnir hǫfðu af sagt, hugsandi, at svá mundi þat vera, sem hann mátti eigi sjá, því (at) konungr var mjǫk vitr maðr ok fróðr ok kunni vel at sjá mann á velli.

---

1. fólk—keisaras.] *så E*; „Jndiak:“ sem konungsson(ar) *a*; fólk Rémundar sem indíakonungs *l.* 2. skipat] var skipat *El.* 3. ríkr] dýrr *l.* fram] *sakn. l.* sem] at *l.* 3—4. borinn—Rém.] *oläsl. E.* 5. ferskr] ágætr ok góðr *l.* sem] at *l.* aldri(1)—þeir] *oläsl. E.* fyrr] *sakn. l.* 5—6. aldri fæz] eigi finnz *E*; aldri fannz *l.* 6. vildari] kostr *till. l.* leiti] leitat sé *l.* 6—7. alla—Rém.] a...„emd“ *E.* 7. daga] nætr *l.* ok heiðarliga] *sakn. l.* 7—8. heiðarliga—aldri] ...h øngva *E.* 10. En—konungr] *oläsl. E.* 10—12. því(1)—var] frá konungi er þat at segja, at því gørr sem hann sá hann, því meirr fannz honum til keisarasonar, ok segir honum eigi meira frá hafa verit sagt, en er *l.* 11—12. meirr(2)—eigi] *oläsl. E.* 13. at ǫllu] *så El*; ǫllu *a.* sendiboðarnir] þeir fóstbræðr *l.* 14. af] *sakn. l.* hugsandi—vera] ok svá hugði hann at vera mundi um þá hluti *l.* 15. sjá] af hans „atgiorf“... *till. E.* konungr] hann *l.* 15—16. mjǫk—maðr] bæði vitr *l.* 16. maðr—fróðr] *oläsl. E.* vel] gørla *El.* at—mann] *oläsl. E.*

Digitized by Google

Nú kemr hinn fjórði dagr. Ok þá talar Rémundr við konung um sín erendislok.

Konungr segir, at svá skuli vera. „Skulum vit nú ganga í skemmu dóttur minnar ok vita, hvat hon segir, því (at) vér hǫfum talat, at hon skal kjósa sér mann at láta fara upp á sik. Ok þat munum vér halda. Má ok vera," sagði hann, „af annarra manna orðum, at hvárumtveggja ykkrum sé hugr á at sjá annat, ok því skulum vér ganga við þá menn, er þér vilið láta yðr fylgja."

Ganga þeir nú til kastala konungsdóttur við ǫllu sínu fǫruneyti ok síðan til hennar skemmulopts. Ok þangat ganga þeir með sínu vildasta fólki, en múgrinn allr var niðri í kastalanum ok þar umbergis.

Kap. 67.

At þeim inn komnum stendr jungfrúin upp í móti sínum fǫður, honum heiðarliga fagnandi ok

---

1. talar] mælti *fl.* 1—2. Rém.] *oläsl. E.* 2. um—erendislok] ... ek vita ... erendislok *E;* **Nú vil ek vita mín erendi(-slok *h) fh;*** Nú vil ek vita erendi mín *l.* 3. at—skuli] svá skuli *a;* at svá skal *l.* Skulum vit] Skaltu nú *l.* 3—7. segir—ok] *oläsl. E.* 4. skemmu] herbergi *l.* 5. ver hǫfum] ek hefi þat *l.* skal] skyldi *l.* 6. at—sik] *så a; saknas fhlm.* 6—8. Ok—orðum] Mun ek halda þat af orðum annarra *l.* 7. hann af] *oläsl. E.* 8. orðum—hvárumtveggja] *oläsl. E.* 9. sé—á] megi *l.* annat ok] an... *E.* skulum vér] skaltu *l.* 9—10. ganga—láta] *oläsl. E.* 10. við] með *l.* 10—11. fylgja—við] „fylghi"... *E.* 11. Ganga—til] Nú fara þeir í *l.* við] með *l.* 12. fǫruneyti] ...eyti *E.* 12—13. skemmulopts] skemmu *l.* 12—17. hennar—jungfrúin] h... *E.* 13—15. Ok—umbergis] Ganga þeir í skemmuna með allt sitt vildasta lið, en annat bíðr úti *l.* 17. At—jungfrúin] Nú sem konungrinn er kominn ok hans fylgð ok fǫruneyti, þá stendr konungsdóttir *l.* 18. sínum—heiðarliga] *oläsl. E.* honum—fagnandi] *sakn. l.*

Digitized by Google

ǫllum þeim, (er) honum fylgja, en þó Rémundi bezt í hjartanu, því (at) hon þorði þat eigi í orðunum fyrst at sinni. Skipar konungr nú svá, at hann lætr taka einn stól ok setja undir Rémund frammi fyrir jungfrúnni. Ok horfir hvárt þeira á annat, en konungr á þau. Þá roðnar konungsdóttir við. En þat segir ekki at sinni, hversu þeim brá við, Rémundi ok konungsdóttur. Sitja nú svá langa stund, at allir þegja.

Ok eptir lítinn tíma stendr Rémundr upp, fram berandi sitt erendi fyrir konung ok jungfrúna. Ok lofuðu menn hans framburð, hversu vel hann kunni tungu indíamanna. Eptir gørt erendi setz Rémundr niðr, en svǫr konungs ok jungfrúnnar þarf eigi at greina optarr. En sá verðr endir á þeira viðrtali, at Rémundr fastnar sér Elínu konungsdóttur þegar í stað, því (at) þat var siðr á Indíalandi.

---

1. þó] *sakn. l.* 1—2. fylgja—hon] *oläsl. E.* 2—3. í(2)—sinni] at opinb... *E;* at gøra með vǫrunum *l.* 3. svá at] mǫnnum, sem honum lítz *l.* 3—4. at(2)—lætr] *oläsl. E.* 4—5. setja—frammi] *oläsl. E.* 5. jungfrúnni] konungsdóttur *fl.* Ok—hvárt] *oläsl. E.* 6. á þau] upp á þau ok brosaði*(!)* við *l.* 6—7. Þá—við] ... við *E; sakn. l.* 7. þat—sinni] ek segi eigi *l.* ekki—hversu] *oläsl. E.* 8. við] at sinni *till. E.* Sitja] þau *till. l.* 8—9. Rém.—þegja] *oläsl. E.* 9. at] ok *l.* 10. lítinn tíma] langa stund *l.* tíma—upp] *oläsl. E.* 11. fram berandi] ok flytr *l.* fyrir] við *l.* 11—12. sitt—framburð] ...burð *E.* jungfrúna] hans dóttur *l.* 12. Ok—framburð] **Dáðuz** *(*Ok dáz *f)* **menn mjǫk at hans framburð** *(-i l)* ok *(*eða *f) fl (jfr* „Daaz menn miok at hans framburd“ *Ver. Index);* svá allir dáðuz at hans framburði ok *h.* 13. erendi] sitt erendi *l.* 13—344,11. hann—hvernin] *oläsl. E.* 14. jungfrúnnar] dóttur hans *fh;* konungsdóttur *l.* 15. greina] lengja *l.* En] því *l.* 16. viðrtali] tali *fl.* sér] *sakn. l.* 16—17. Elínu konungsd.] „Eliam“ konungsd. *a;* frú Elínu *l.*

Digitized by Google

Eptir þat mælti konungr til Rémundar ok sinnar dóttur: „Nú er ykkr bezt at búaz við satt at segja, ef svá er, sem vér hyggjum, at þit hafið séz fyrri. Grunum vér þat á tveim hlutum eða þrimr, þat fyrst, at Rémundr kann várt mál, sem hann sé hér fæddr, ok tveir hans sveinar, þat annat, at Víðförull brá því við, at várr dóttir mundi oss segja kunna, hverr oss vann sigr á Geiraldús konungssyni, þat þriðja, hversu ykkr brá við, þá (er) þit sáz. Nú er þat mín ætlan, at þér hafið oss þá lið veitt, ok þykkjumz ek sjá allt eptir, hvernin gengit hefir, ok væri || fleiri í ráðum en þér einir.“ 26r

Nú sér Rémundr ok ǫll þau, at þeim tjáir eigi at leyna ok þat muni bezt, at þessi æfintýr birtiz fyrir alþýðu. Því segir Rémundr frá upphafi ok allt þar til, sem nú var komit, þat allt, er honum heyrir til. Svá ok segir konungsdóttir frá sínum draumi, ok slíkt hit sama berr erkibiskupinn. Þykkir

---

1. Eptir þat] Eptir (Ok eptir *f)* þetta gørt *fh;* En eptir gørt þetta þá *l.* 2. búaz—segja] ganga við sǫnnu *l.* 3. vér hyggjum] ek ætla *l.* þit] *sá fhl;* þér *a.* 4. Grunum vér] Ok grunar mik *hl.* á] af *hl.* 5. fyrst] fyrsta *fl.* 6. ok—sveinar] *sakn. l.* 7. því] *sakn. l.* 7—9. várr—konungssyni] mín dóttir kynni at segja mér, hverr mér veitti lið, þá „Geir.“ konungsson var sigraðr *l.* 8. Geiraldús] *sá a.* 10. sáz] nú næst *till. l.* 10—11. þér—veitt] báðir hans ii fóstbræðr veitti mér lið *l.* 11. sjá—eptir] nú vita allt *l.* hvernin gengit] hversu farit *hl.* 12. væri] munu *l.* þér einir] *oläsl. E;* þit (tvau *till. h)* ein *hl.* 13. Nú—ǫll] *oläsl. E.* þeim—eigi] þeim gørir eigi *E;* ekki gørir *f;* eigi tjáir *hl* 14. leyna] dylja (lengr *till. f) fh;* leyna lengr *l.* þat] segir, at þat sé *l.* þessi—birtiz] eigi sé dulin þessi æfintýr *l.* 14—15. bezt—alþýðu] *oläsl. E.* 15—16. ok—til] [ok þar til] *E;* ok þat *l.* 16—17. var—heyrir] *oläsl. E.* þat—til] sem honum bar við *l.* 17. Svá ok] Svá *E;* Slíkt hit sama *l.* 17—18. frá—ok] *oläsl. E.* 18. slíkt] þetta *l.* hit—Þykkir] ...kir *E.*

Digitized by Google

konungi ok ǫllum ǫðrum mjǫk undarlig þessi æfintýr, ok þykkir þat í slíkum atburðum líkast, at þann veg má allt vera, sem guð dróttinn vill, þó (at) þat sé í móti náttúrunni fyrir sumar greinir.

En eptir þat stendr Viðfǫrull upp ok gengr fyrir Rémund ok mælti svá: „Nú skal ek segja yðr mína sǫgu. Er þat upphaf, at konungr heitir Percíús. Hann ræðr fyrir Indíalandi hinu minna. Hann á son, er heitir Percíákús, ok em ek sá. En Elína konungsdóttir sendi til mín eptir drauminn ok bað mik vísan verða, hverr þat gull ætti, sem á hennar hǫnd var komit, ok vita, ef ek gæta þessum manni til hennar komit. Ok við þetta fór ek heiman ór mínu landi, þar til (er) ek kom í Saxland ok í þat rjóðr, sem Rémundr sat, skemtandi sér við sína líkneskju. Ok nefndumz ek þá Viðfǫrul, ok svá

---

1. konungi—ǫðrum] ǫllum *l.* þessi] *så äfven m;* sli[k] *E;* þvílík *(så ändradt från* þessi*) l.* 1—2. æfintýr] *så lm; oläsl. E;* æfintýri *a.* 2. ok—þat] *oläsl. E.* þykkir] sýniz *fl.* slíkum] þessum *l.* líkast] *sakn. Efl.* 3. vera] til bera *l.* dróttinn] *sakn. fl.* 3—4. guð—(at)] *oläsl. E.* 4. sumar] aðrar *l.* 5. eptir—Viðf.] *oläsl. E.* 5—6. En—svá] Viðf. mælti þá *l.* 6. ek] *sakn. l.* 6—7. segja—sǫgu] *oläsl. E.* 7. upphaf] á minni sǫgu *till. E;* á henni *till. l.* 7—8. Percíús] Partíús *f;* Parcírús *h;* „Partos“ *l;* Parcíús *m.* heitir—hinu] *oläsl. E.* 9. Perciákús] „pardia“... *E;* Pariácús *f*: Parátús *h;* „Parciacos“ *l;* Parciácús *m.* Elína] „Elena“ *fm.* 9—10. ek—sendi] *oläsl. E.* 10. drauminn] draum sinn *fl.* 11—12. vísan—hǫnd] verða „vis“...ar hand *E.* 12—13. gæta—við] fengi... *E.* 13. við þetta] með því móti *l.* 13—14. heiman—mínu] brott...mínu *E;* af Indíalandi, þó at ek vissa eigi, hvárt þessi konungr var í heiminum eða eigi. Ok eigi vissa ek, hvat hann hét. Ok síðan fór ek land af *l.* 14—15. þar—rjóðr] *oläsl. E.* 15. sat] sat í *E.* skemtandi] ok ske... *E;* leikandi *h;* ok lék *l.* 15—16. við—ek] *oläsl. E.* 16. líkneskju] unnustu *l.*

Digitized by Google

hefir hann kallat mik síðan. Ok er nú úti mín saga."

Kap. 68.

Eptir þetta gengr konungr ok Rémundr heim til hallarinnar ok drekka nú glaðir ok kátir. Fregnaz nú þessi tíðendi um alla borgina, ok hleypr nú hverr, sem má, at sjá Rémund ok hans menn.

En konungr lætr búaz við veizlu með hinum beztum fǫngum, sem til váru. Þar með gørir hann boð til konungsins Percíi ok til konungsins Persidíalands. Hann heitir Indiákús, en dóttir hans Júlíána. Hon var unnusta Percíáki konungssonar, en unnusta Beralds hét Percía, dóttir Percíi

---

1—2. Ok—saga] *oläsl. E.* 4. ok Rém.] *sakn. E.* 4—5. Rém.—drekka] R. h. t. hallar ok drekka *f;* fylgir Rém. ok Viðf. honum til hallar, ok drukku menn *l.* 5. hallarinnar] hallar ... *E.* 6. Fregnaz nú] Ok fréttaz *fl.* Fregnaz—borgina] Ok fregn...„gina" alla *E.* 7—9. má—En] m... *E.* 8. menn] fólk *l.* 9. lætr—við] býz til *l.* veizlu] ágætri veizlu *E.* hinum] ǫllum *(hinum till. l) fl.* 9—10. hinum—váru] *oläsl. E.* 10. fǫngum] tilfǫngum *hl.* 11. til(1)—Percíi] t. k. „Porus" *a;* til „kong Partjus" *f;* til Parcírús konungs *h;* Parcíus konungi *lm.* 11—12. Percíi—heitir] p...eitir *E.* til(2)—Persidíalands] t. k. „p[e]...dia" *(„Percia" a¹)* lands *aa¹;* konungi *(„kong" f)* Persíalands *flm.* 12. Indiákús] „Jndiatus" *a;* „jndia[c]*us*" *E;* „Sáboens" *f;* „Juda*us*" *h;* Indicús *lm.* 13. Júlíána] „Sáboina" *f;* „uliana" *h.* Percíáki] „patroj" *a;* p[c]ia[c]*us*" *E;* Paríácús *f;* Parátús *h;* „Parsiacus" *l;* Parcíácús *m.* konungssonar] **er áðr** *(fyrr f)* **hét** *(nefndiz f)* **Viðforuli** *till. fl.* 14. Beralds] *så Efhlm;* Beraldi *a.* Percía] *oläsl. E;* „Paina" *f;* Parcíra *h;* Persíána *l;* Porsíána *m.* dóttir] Hon var dóttir *El.* Percíi] „Patrocj" *a;* „ptij" *E;* „Pertjus" *f;* „parcía" *l;* „Parci" *m.*

Digitized by Google

konungs. Hon var allra kvenna fríðust ok kurteisust. Ok hafði Percíákús dregit saman með Berald ok systur sinni. Hér með lætr konungr bjóða ǫllu stórmenni á Indíalandi. Ok skal þessi veizla standa hálfan mánuð. Skal þar ok engi úboðinn koma, ungr né gamall, snauðr ok sæll, innlenzkir ok útlenzkir.

Var ok sá tími kominn, er menn skyldi til veizlunnar koma, fyrst Percíus með sínum mǫnnum ok þá Indíákús, konungr af Súsa, með fríðu fǫruneyti. Biðja þeir nú, Percíákús ok Berald, þessa konunga sinna dætra sér til handa. Ok var þat þegar gørt fyrir orð konungs ok Rémundar. Ok festu nú þegar í stað þessar meyjar.

Skyldi nú þessi brullaup vera ǫll í senn. Vex nú fagnaðr at nýju. Kómu nú hertugar, greifar,

---

1. konungs] **en systir „Pariaco“** *(***Parcíácús konungssonar** *lm) till. flm.* allra—fríðust] allra meyja fegrst *E;* manna fegrst *l;* meyja fríðust *m.* 2. Percíákús] *oläsl. E;* Parcíácús *lm.* saman] *så a;* **ást** *till. El.* 4. á Indíalandi] um *(*allt *till. El)* Indialand *Efl.* skal] *så Efhl; sakn. a.* 5. hálfan] *oläsl. E.* úboðinn] *så Efhl; sakn. a.* 6. né] ok *E;* sem *l.* ok(1)] sem *l.* innlenzkir] *oläsl. E.* 6—7. ungr—útlenzkir] *sakn. fh.* 8. sá] *så l; sakn. a.* skyldi] skulu sem fyrst *l.* 8—9. Var—koma] *oläsl. E.* 9. fyrst] Kom *(***Þá kemr** *E)* fyrst *El.* Percíus] konungrinn Parcíus (p... *E) Elm;* „Partjus“ konungr *f;* Parcírus *h.* sínum mǫnnum] sínu fólki *l.* 9—10. mǫnnum—Súsa] ...a *E.* 10. Indíákús] *så a;* „Sáboens“ *f;* „Judaus“ *h;* Indicús *lm.* 11—12. Biðja—dætra] **Hǫfðu** *(*Ok hafa *f)* **þeir** Parcíácús *(*Víðfǫrull *f)* ok Berald **upp** *(*-i *f)* **ørð sín** ok biðja þessarra *(*þeira *f)* konungadætra *(*dætra *f) fl.* Percíákús—sinna] p...*E.* 13. konungs—Rém.] *så l;* indíakonungs ok Rém. *f;* „k: R:“ *a.* 13—14. ok(1)—stað] *oläsl. E.* 14. þegar] *sakn. fl.* 15. þessi brullaup] brúðkaupin *Efl.* 15—16. Vex—fagnaðr] Var nú fagnaðr enn *l.* 16. at] af *E.* nú(2)] saman *till. l.* hertugar] konungar *till. E.* 16—348,2. hertugar—indíakonungi] landsherrar ok hǫfð-

Digitized by Google

jarlar ok barónar ok allra handa ríkisfólk, sem land ok lén hafði af Jóhannes indiakonungi, svá (at) allar hallir ok herbergi váru alskipuð ok þó mikill fjǫldi landtjalda, því (at) þar var svá margr maðr, at hneppiliga mátti tǫlu á koma. Er nú veizlan sett með mikilli sæmd ok virðingu. Skyldi brúðirnar eigi inni sitja fyrr en púsunardaginn. Ok veitti Elína í sínum kastala ǫllum sínum kvennaskara, en Rémundr veitti ǫllu herrafólki. En hans menn þjónuðu bæði úti ok inni. Líðr nú þessi dagr ok náttin með.

Kap. 69.

Nú kemr púsunardagr, ok skal nú allt við hafa þat, sem heiðr ok sæmd má í vera ok má vera af

---

ingjar ok allt fólk landsins, svá ok annat lítlu færa af ǫðrum lǫndum *l.* 1. jarlar] ok þar með jarlar *E.* 2. landhafði] „lnd“ ok „lieni“ hafði *a;* ...helt *E.* Jóhannes] Jóni *E.* 2—4. svá—mikill] ǫll herbergi váru þar full ok *l.* 4. því (at)] *sakn. E.* 4—5. því—koma] Ok svá mart var þar manna, at varla eða eigi mundi þat talit verða *l.* 6. sæmd] mekt ok hæversku *l.* 7. inni] i hǫllinni *till. l.* púsunardaginn] á púsunardag *l.* 7—8. Ok—Elína] ...veitti hin væna „elena“ *E;* Elína konungsdóttir veitti *l.* 8. í] *sá E;* úti *a;* út í *l.* 8—9. sínum kvennaskara] jungfrúm ok ǫðru kvennfólki *l.* 9. veitti-herrafólki] v. ǫllum herrum ok hǫfðingjum *E;* skyldi veita ǫllu karlmannafólki *l.* 9—10. En—bæði] Þjónuðu bæði ...*E;* Þjónuðu hans menn þá bæði *l.* 10. inni] sem þeir máttu af komaz *till. l.* 10—11. þessi dagr] þetta kveld *l.* 11. með] [er] hverr annan gleðr *till. E.* 14. ok sæmd] *sá E;* ok sómi *l; sakn. a.* má(1)] skal *E.* í vera] mest *till. E;* at verða *l.* 14—319,2. ok(2)—skemtanar] sér sæmd ok sóma í vera *a;* ok má vera af mǫnnum veitt ok menn vilja sér „gle“... *E;* ok menn vilja sér til gleði gøra ok skemtanar *l.*

Digitized by Google

mǫnnum veitt ok menn vilja sér til gleði gøra ok skemtanar. Eru nú allra handa listir ok leikar frammi hafðir á svá margan hátt, at engi hafði fyrr sét. Þar með hljómar ǫll borgin af hljóði fólksins.

Þessu næst skulu konungarnir til kirkju ganga. Var ok rutt strætit, þar sem hoffólkit skyldi ganga. Gekk fyrst junkeri Rémundr í þann stað, sem Jóhannes konungr skipaði. Leiddi hann konungrinn af Persidía ok konungrinn af Parcía, þar til sem erkibiskupinn kemr til móts við hann ok hǫfuðkonungrinn sjálfr. Hér næst lúkaz upp ǫll port
27r kastalans, || ok kemr þar út mart fólk, bæði karla ok kvenna, ok kemr þar niðr, sem Rémundr var fyrir ok konungr. Verðr þar nú mikit fjǫlmenni. Er hér nú inn kominn draumrinn Rémundar, ok

---

2—3. allra—hafðir] framdar allra handa listir ok *l.* 3—4. margan—sét] mar... sét fyrr leikit *E.* 4. hljómar] hljóðar *E.* 4—5. hljóði fólksins] sǫng ok hljóðfæraleik *l.* 4—6. hljóði—næst] str... *E.* 6. Þessu—ganga] Hér næst er þat at segja, at nú skulu konungar til messu ganga í hǫfuðkirkju *l.* 7. Var—strætit] Váru rudd strætin *E;* Váru nú prýdd ok skrýdd ǫll stræti *l.* sem—skyldi] *oläsl. E.* 8—9. Jóhannes—skipaði] Jón konungr... *E;* honum var til sagt af konungi *l.* 9. Leiddi hann] *oläsl. E;* Leiddu (Ok leiddu *h)* hann ii kórónaðir *(sakn. h)* konungar *hl.* 10. konungrinn—Parcía] k. af „percida" *(„þdid[a]" E)* ok k. af „perura" *(„þcia" E) aE;* konungr af Persíalandi ok konungr af minna Indíalandi *h;* Persíalands konungr ok konungr (Parcíus *m)* „Parcia" (konungr *m) lm.* 11. ok] ok þar næst *l.* 12. ǫll] *sakn. E.* 12—13. lúkaz—kastalans] lýkz upp kastalinn *hl.* 13. kemr] gengr *El.* bæði] fyrst *El.* 14. ok(1)] ok þar með *E;* þá *l.* kemr] þessi sk[arl] *till. E;* ok síðan kemr þessi hópr *l.* 14—15. Rém.—konungr] þeir konungr ok Rémundr standa *l.* 16. Er—kominn] Ok er nú ráðinn *l.*

Digitized by Google

þarf eigi optarr at skrifa. Ok gengr nú svá allt til, sem draumrinn segir áðr, svá (at) hvergi berr af, ok því þarf hann eigi, sem ek sagði áðr, tíðarr at skrifa, þar til sem þau koma í sæng, Rémundr ok konungsdóttir. En Berald ok Percíákús lágu hjá sínum brúðum í ǫðru herbergi skamt frá því, sem Rémundr lá hjá Elínu. En alla þessa nátt lét Rémundr vaka yfir kastalanum II þúsundir riddara.

Leið nú af náttin. En um morguninn í ár kemr sjálfr hǫfuðkonungr til sængr keisarasonar ok dóttur sinnar, því (at) hann sjálfr hafði þá lykla, sem at skemmuloptinu gengu. Nú verðr konungr glaðr, er hann sér þau bæði glǫð ok vel til reika. Klæðiz Rémundr nú ok svá konungsdóttir. Ganga síðan til kirkju ok svá til borðs. Gengr svá veizlan

---

1. þarf] hann *till. E.* optarr—skrifa] o. at „skrīfa“ *a;* hér at skrifa hit sama *l.* 1—2. svá—til] allt svá *l.* 2. sem] *oläsl. E.* segir áðr] sagði *l.* 2—5. svá—konungsdóttir] Liggr nú Rém. hjá konungsdóttur þessa nátt. Ok er nú draumrinn ráðinn ok úti ok um liðinn *l.* 3—4. ok—skrifa] *sakn. E.* 4. skrifa] „skrīfa“ *a.* 5. Percíákús] „þc[iac]us“ *E;* Parcíácús *lm.* 6. skamt—því] eigi þaðan langt *E.* 6—7. hjá—Elínu] í ǫðrum herbergjum eigi langt í burt ok þeira brúðir *l.* 7. hjá Elínu] hjá „Elina“ *a; sakn. E.* 7—8. alla—Rém.] Rém. lét *hl.* 8. riddara] „vopntra“ riddara *E.* 9. Leið—náttin] *oläsl. E.* En] Ok þegar *l.* í ár] árla *E;* snemma *l.* 10. kemr—hǫfuðkonungr] gengr *(kemr E)* konungr *(-inn E)* sjálfr *(sakn. hm) Ehlm.* 10—11. til—sinnar] *oläsl. E.* 11. lykla] lukla *E.* 11—12. hann—gengu] sjálfr geymdi hann lyklana, er gengu at herbergínu *l.* 12. Nú—konungr] Ok er konungr nú *l.* 13. bæði] *sakn. l.* glǫð] heil *El.* 13—14. vel—Klæðiz] *oläsl. E.* 14—15. Klæðiz—borðs] *sakn. l.* Ganga—borðs] Eru þau síðan til kirkju lei... *E.* 15—351, 1. Gengr—hon] ...veizlan nú svá með prís ok æru um VII ... hon var *E;* Gengr nú veizlan hina næstu III daga, at hon var *l.*

Digitized by Google

VII daga hina næstu. Var hon veitt með allri virðingu, mekt ok heiðr, sæmd ok sóma, svá at þat segja allir, sem þar váru, at engi þóttiz slíka sét hafa ok fengit fyrir allra handa sakir.

En á hinum VIII. degi veizlunnar skyldi vera riddaraturniment skamt í frá borginni milli persidíamanna ok franzeisa. Var nú mart fólk útan borgar, en þó fleira í borginni. Váru menn úti í hverju vígskarði ok í hverjum turni at horfa á þenna leik.

Verðr nú mikil gleði ok gaman í útreiðinni riddaranna. Veitir nú franzeisum betr, útan II riddarar af Persidía váru svá fræknir, at engi gat fyrir

---

1—2. allri—sóma] mikilli sæmd ok hæversku, mekt... „ngh" *E;* mikilli mekt ok hæversku, sæmd ok sóma ok virðingu *l.* 2—3. svá—allir] svá at þat sǫnnuðu allir þeir *E;* Var þat allra manna mál *hl;* svá þat var allra manna mál þeira *l.* 3. engi—slíka] „ei"...*E.* 4. ok fengit] né þegit *Ek; sakn. l.* handa] hluta *El.* sakir] sem þessi var *till. l;* Stóð þessi veizla...VII daga *till. k.* 5. á—veizl.] á hi... veizl. *E;* á VIII. degi *k;* eptir III daga liðna hina næstu ok á hinum IV. degi eptir *l.* 5—6. skyldi—riddaraturniment] skyldi riddarar halda turniment *E;* var *(*skyldi verða *l)* turniment *hl.* 6. skamt—borginni] s... *E;* sk. frá borginni *fk; sakn. l.* 6—7. persidíamanna] „percida" manna *a;* „þsidia" *(*„prosidia" *k;* „Persida" *l;* Persía *m)* lands manna *Ehlm;* persíamanna *f.* 7. útan] *så äfven fk;* innan *l.* 7—8. fólk—fleira] ...ra *E.* 8. í borginni] útan borgar *l.* úti í] *så E;* úti *a;* í *fhl.* 9. hverju(1)—turni] hv. vígskarði...*E;* vígskǫrðum ok *(í till. l)* turnum *(*ok í hverjum kastala *till. l) fl;* hv. vígskarði ok í hverjum kastala *k.* horfa á] sjá *Efhl.* 10. leik] bæði með gleði ok skemtan, sem þar mundi vera *till. l.* 11. í útreiðinni] af atreið *E.* 11—12. mikil—riddaranna] mǫrg atreið *l.* 12. franzeisum] sǫxum *fhl.* 12—13. ridddarar] riddurum *l.* 13. Persidía] „percida" *a;* „þthi" *E;* Persía *f;* „Þarcida" *lm.* váru] þeir váru *l.* 13—352, 1. engi—sǫðli] fyrir þeim fekk engi á hesti *E.*

Digitized by Google

þeim i sǫðli setit sá, sem þeir stungu til sínu skapti. Ok lýkr við þat þessum leik at kveldi. Ok líkar persidíamǫnnum vel ok hælaz fast um ok segja, at eigi sé víst, hvárt Rémundr sigri þá eða eigi, þó (at) annarrhvárr þeira reyndi við hann. Líkar sǫxum nú alþingis illa, segjandi skjótt þetta sínum herra ok hans fóstbræðrum. En þeir verða þegar mjǫk reiðir, biðjandi Rémund at orlofa þeim at fara i leikinn annan dag eptir. En Rémundr vill þat með øngu móti, segjandi, (at) þeir skuli reyna með sér annan dag áðr.

1. sá] svá *E*. 1—2. stungu—skapti] fengu sínum spjótum til stungit *E*; stungu á sínu spjótskapti *l*. 2. Ok(1)—þat] Slítr svá (nú *l*) *El*. 3. persidíamǫnnum] „percida“ mǫnnum *a*; „þsidia“ lands mǫnnum *E*; indíamǫnnum *hlm*. fast um] nú fast *E*; nú um *h*; nú mjǫk um *l*. 4. eigi sé] þat sé eigi *l*. hvárt—sigri] at Rém. sigri *a*; hvárt Rém. sigrar *E*; þó at Rém. kæmi, hvárt hann sigrar *l*. 5. annarrhvárr] annarr *l*. 6. alþingis] mjǫk *l*. segjandi] ok segja *l*. 7. hans] svá Berald ok ǫllum *l*. 7—8. verða—biðjandi] reiðaz mjǫk við þessi orð „Jndios“ manna ok biðja *l*. 8. reiðir—orlofa] ...hann orlofi *E*. orlofa] lofa *l*. 9. fara] koma *l*. annan—eptir] einn dag *l*. 9—10. dag—vill] dag... *E*. 10. segjandi] segir *E*; ok segir *hl*. 11. með] *oläsl. E*. áðr] *sakn. E*; við „Parcia“ *l*; við persíamenn *m*.

---

líkar nu indium uel. ok hælduzt fast ok savgdu eigi G16ra
at Remund mundi uinna þa þott annar þeirra ride vit
hann ok þetta líkar savxum nu eigi ok sagdi þetta
sinum herra ok suo aullum fostbrædrum þeir reidduzt
miog uid þessi ord ok bidia Remund lofa ser at koma
j leikinn annan dag en Remund uill þat. eingu mote.
ok uelr anan dag xx riddara þa sem þeir feingu bezta
af aullum þeirra her ok rida nu anan dag koma þeir

Digitized by Google

Velja þeir nú xx riddara, hina fræknustu af sínu liði. Ríða nú út annan dag, ok ferr allt eins ok hinn fyrra, at sǫxum veitir betr, því (at) þessir xx, sem fyrr var frá sagt, hrinda hinum ofan, er þeir mæta. Líkar sǫxum vel. Nú koma þessir II riddarar, sem fyrr var frá sagt. Hét annarr Íron, en annarr Páron. Þeir váru bræðr. Þeir ríða nú hart fram ok fella af baki hvern, sem þeir mæta. Ok at kveldi hafa þeir af baki fellt þá xx, sem fyrr var frá sagt, ok þó marga aðra. Líkar nú

1. nú] með sér *till. E.* 1—2. hina—liði] af sínu liði þá, er þeir fengu fræknasta *l.* af—út] ...„nu" *E.* 2—3. eins—fyrra] enn *(nú hl)* sem fyrr *Efhl.* 3. veitir betr] gengr verr *a.* 3—6. veitir—sagt] gengr verr, því at þessir II riddarar felldu af baki þá xx riddara „Remundr" *E;* veitir betr, þar til þeir II konungar koma til *f;* líkar betr, en indíum verr, því þeir xx riddarar ríða hvern ofan, er þeim mæta. Nú koma þeir II riddarar, er fyrr var getit *h;* veitir betr, því at þeir xx, sem áðr var frá sagt, hrinda hverjum ofan, sem þeir máttu ok þeir mæta. Ok líkar sǫxum nú vel. Nú koma þeir II riddarar, sem áðr var frá sagt *l.* 5. sǫxum] „percidamonnum" *a.* 6. Íron] „joron" *E;* Píron *h.* 7. Páron] *så äfven h;* Pháron *E;* Fáron *lm.* 7—10. Þeir(1)—aðra] *sakn. E.* 8. hvern] ok einn *till. l.* 9. kveldi] dags *till. l.* fellt] riðit *l.* xx] *sakn. l.* 10. fyrr] áðr *l.* þó] *sakn. l.*

a motit ok for suo sem hin fyrsta dag. Þuiat þesser tueir sem adur uar fra sagt. hrinda huerium af baki sem þeir mæta ok likar sauxum nu eigi uel. þeir voru bræd[r] het anar Piorus en annar Pioron þeir woru brædr(!). ok at kuelldi dags hafa þeir af baki ridit þessa xx riddara sem fyrr uar fra sagt ok þo marga adra. likar nv indium uel ok hælduzt nu allmiog ok

4. Pioron] pior^{n} *G.* 6. þo] þ^{o}a *(a understruket) G.* 7. indium] eindium *G.*

Digitized by Google

indíamǫnnum vel ok hælaz fast um ok segja, at Rémundr mundi hvárigan þeira sigra í dustéran, þó (at) þeir reyndi. Lýkr svá þessum degi. Segja saxar nú Rémundi ok þat með, at eigi dugir nú svá lengi, en hann biðr þá út ríða hinn þriðja dag. Ok þar með biðr hann at búa sinn hest ok allra sinna fóstbræðra. Ok svá gøra þeir, ok þykkir nú vel at fara.

Kemr nú III. dagr. Ok ríða út allir saxar ok franzeisar, svá ok Persidialands menn ok Parcia

---

1. vel] allvel *l.* fast um] mjǫk *E;* mjǫk um *l.* ok segja] segjandi *(ok segja l)* fyrir vist *El.* 1—3. at—reyndi] at Rém. man hvárngan þenna riddara af baki ríða, þótt þeir reyni með sér dustéran *E;* þó at Rém. reyni við þá, at úvíst sé, hvárum betr mun ganga, ok hann mun sigraz fyrir vist *l.* 2. dustéran] „Dustaran" *a.* 3. Lýkr—degi] L. svá þenna dag *a; sakn. El.* 3—5. Segja—lengi] Segja saxar þá til Rémundar, at eigi dugir svá búit *E;* Una saxar nú illa við sinn hag ok segja Rémundi, at svá búit mun eigi duga, at svá fari lengi *l.* 5. út] enn út *E;* enn at *l.* 6. hann at] Rémundr *E.* 7. sinna] þeira *l.* gøra þeir] var gørt *l.* 7—8. Ok(1)—fara] *sakn. E.* 9. Kemr] Líðr *l.* Ok(1)—út] Ríða nú *(út till. l) El.* 10. svá] *sakn. E.* Persidialands menn] Persíalands *(„þsida" lands E)* menn *aE; „Parcia" lm.* ok(2)] svá *E.* Parcía] „procia" *a; „parthi" E;* Persíalands *(„Percida" lands l)* menn *lm.*

---

saugdu nu at Remund mun. huorngan þeirra sigra þott þeir reyni med ser. ok lykur nu þessum degi. Segia saxar en Remundi ok saugdu æigi so buit uera mega. hann bidr þa enn wt rida hinn þridia dag ok rida nu wt saxar ok franceisar. Parcidiar. ok parciar ok margar þioder adrar. ok er nu mikil burtreid at upp hafi ok geingr sauxum nu betur en þegar þeir

---

3. Segia] sa | Segia *(sa understruket) G.*

Digitized by Google

ok margir aðrir. Ok verðr nú mikil atreið þegar í stað, ok gengr sǫxum betr. En þegar þeir Íron ok Páron koma, þá þorir engi á móti þeim at ríða, ok hælaz nú um fast. Nú verða menn varir við, at úkunnigir riddarar eru komnir í leikinn, ofan hrindandi hverjum, sem þeir mæta. Ok svá mikit gøra þeir at, at á lítilli stundu hafa þeir ofan fellt cc riddara. Nú verða þeir Íron ok Páron þessa vísir ok snúa nú þegar þangat sínum hestum, er þeir heyra brakit mest. Ok rýma allir, er þá kenna, en hinir falla háðuliga ofan, er eigi vilja frá víkja.
27v Gefz þeim nú við þetta gott rúm, || ok riðlaz í sundr herrinn. Nú gørir Rémundr þetta at líta, hvar þeir

---

1. ok(1)—aðrir] ok *(svá ok l)* **margar aðrar þjóðir** *hl.* verðr] er *Ehl.* atreið] burtreið *l.* 1—2. þegar—stað] þ. í upphafi *E; sakn. fhl.* 2. gengr] veitir nú *E.* betr] bezt í fyrstunni *l.* 2—3. Íron—Páron] Íron *(Píron h)* ok Pháron *(Páron h; Fáron lm) Ehlm.* 3. þorir engi] þora øngvir *E.* 4. hælaz—fast] h. þeir nú fast *E;* gambra þeir nú mikit *l.* 5. úkunnigir] nýkomnir *l.* 5—6. ofan—hverjum] ok hrinda hverjum ofan *l.* 7. at(1)] *sakn. E;* á lítilli stundu *till. l.* á—þeir] þeir hafa *l.* fellt] riðit *El.* cc] meirr en cc *l.* 8. riddara] *oläsl. E.* Páron] Pháron *E;* Fáron *lm.* þessa vísir] varir við *l.* 9. þegar] *sakn. l.* 10. rýma allir] snúa... *E;* snúa allir „frá", þeir *l.* 11. frá] fyrir þeim *l.* 12. við þetta] *sakn. l.* gott] **skjótt** *El.* 12—13. ok—þetta] sem frá veik liðit. Nú getr þetta Rém. skjótt *l.* 13. gørir] getr *E.*

Piron ok Paron kuomu þordi eingi mot þeim at rida ok gambra þeir mikinn. Nw verda þeir varir wit at skrautbuner riddarar woru komner j leikinn ok hrinda ofan huerium sem þeim mæta ok suo giordu þeir mikit at at a litille stundu haufdu þeir ofan felt c riddara Nw werda þeir Piron ok Paron þessa uarer ok snua nu þangat sinum hestum sem þeir heyra mest

Digitized by Google

bræðr ríða, ok snýr einn í móti þeim II í senn, viljandi, at indíamenn sæi eitt sinn lítit af hans riddaraskap. Skulu þér nú fá at heyra, hverr endir verðr á þeira viðskiptum.

Kap. 70.

Eptir þetta hefz hér upp hin snarpasta atreið, því at þessir bræðr ríða at honum báðir í senn, leggjandi til hans báðir í senn með ǫllum sínum ǫflum, því (at) þeir kendu hann sakir sinna vápna ok vaxtar, en þeir vildu honum gjarna fyrirkoma,

1. ríða] fram *till. l.* II] báðum *E.* í senn] *sakn. l.* 2. viljandi] ok vill hann nú *l.* eitt sinn] *sakn. E;* eitt *l.* 3. fá at] *sakn. El.* endir] skilnaðr *El.* 4. á—viðskiptum] á þ. viðskipti *E;* þeira *l.* 6. upp] *sakn. l.* 7. honum] Rémundi *l.* 8. leggjandi—senn] leggjandi *(ok leggja h)* til hans **sínum spjótum** *Eh;* ok leggja sínum spjótum í hans skjǫld *l.* með] af *E.* 8—9. með—ǫflum] af ǫllu sínu afli *hl.* 9. sakir] sǫkum *l.* sinna] *sakn. E;* hans *l.* 10. honum] *oläsl. E.*

brakit snua aller fra er þessa kenna. en hiner falla haduliga ofan sem æigi undan renna. ok gafzt þeim uit þetta skiott rum. ok ridlazt nu mannfolkit. Nw getur Remund at sia huar þeir brædr fara ok snyr j mot þeim IIr ok uill hann at jndiar siai nockut af hans riddara skap. epter þat hefzt her hin snarpazta orrosta þuiat þesser menn rida at honum bader senn ok leggia til hans med sinum spiotum med aullum sinum auflum þuiat þeir villdu giarna honum fyrer koma. en þat war æigi sem þeir hugdu þuiat hann sat suo fast at hann bifadizt huergi ok eigi uiknadi hann ne hans hestur suo uert uæri eins pennings en Re-

10. hugdu] haugdu *G.* 12. hans] h*ann G.*

Digitized by Google

ef þeir mætti orka. En hér varð allt ǫðruvís, því (at) hann sat svá fast, at hann bifaðaz hvergi við þeira lǫg, ok eigi viknar hans hestr, þat (er) vert væri eins þennings. En Rémundr setti sitt skapt í skjǫld Írons svá fast, at hann hraut langa verǫld af hestinum ok kom svá hart niðr, at hann lá langa stund í úviti. En til Párons tók hann sinni hendi ok lypti honum burt ór sǫðlinum ok reið með hann langa stund, kastandi honum síðan á vǫllinn, ok lá hann þá lengi í úviti.

En við þessa atburði urðu indíamenn ok persidíamenn mjǫk hljóðir ok óttaslegnir, því (at) þeim

---

1. mætti orka] orkaði *E;* gæti þat gørt *l.* hér—ǫðruvís] allt *(þat l)* verðr þó *(allt l)* ǫðruvís, **en þeir hugðu** *(ætluðu l) hl.* 3. viknar] *sakn. l.* 4. skapt] spjót *h;* spjótskapt framan *l.* 5. Írons] Pírons *h.* fast] ok hart *till. l.* langa verǫld] *så aE;* langar leiðir *l.* 6. af] brott af *E;* aptr af *l.* hestinum] sínum hesti *l.* ok —hann] ok *h;* svá hann *l.* 7. langa stund] lengi *Efl.* Párons] *så äfven h;* Phárons *E;* Fárons *lm.* 7—8. til—honum] „Parion" greip hann *f.* 8. hendi] hægri hendi *hl.* ok lypti] lyptandi *E.* 9. stund] leið *l.* kastandi] ok kastaði *fhl.* síðan] niðr *Eh; sakn. fl.* 10. lá—þá] var hann *l.* lengi] *sakn. Ehl.* 11. atburði] a... *E;* sýn *l.* urðu] *oläsl. E.* indíamenn] Indíalands menn *E;* „India" *f;* indíar *h;* „Jndios" *l.* 11—12. persidíamenn] persíamenn *af;* „*par*thi" *E;* „prosidian*ar*" *h;* „Parci" *l;* „Persi" *m.* 12. hljóðir] hræddir *fl.* því—þeim] *oläsl. E.*

---

mund setti sitt spiot j skiolld Pirons suo snarpt at hann hraut langt jburt af hestinum ok kom suo hart nidr at hann la leingi j wuiti. en til Pirons(!) tok hann sinni hægri hendi ok greip hann burt wr saudlinum ok reid med hann langa leid ok kastar honum sidan

---

2. hart] ĥart *G.*

Digitized by Google

þótti mikil undr ok údæmi, at einn maðr skyldi slíkt vinna eða unnit fá. Ok því kalla allir með einni rǫddu, segjandi, at engi mundi finnaz hans jafningi, þó (at) leitat sé um alla verǫld.

Gefz nú ok upp leikrinn, því (at) nú þora øngvir út at ríða við saxa né franzeisa. Berr nú Rémundi lof ok frægð fyrst af hǫfðingjum ok einkanliga af hǫfuðkonungi ok allri alþýðu, bæði kǫrlum ok konum, ungum ok gǫmlum, ríkum ok fátækum. Ok ferr hans lof ok frægð um allan heim, því (at) hans frægðarverk gørðuz í ǫllum þriðjungi

---

1. údæmi] fádæmi *l.* 2. slíkt] *sakn. a.* slíkt—fá] ... [unnit] fá *E;* slíkt vinna *f;* slíkt geta at gørt *l.* 2—3. með einni] *så äfven f;* hárri *l.* 3. segjandi] ok segja *fl; de följande 2(?) orden oläsliga i E, som härmed slutar.* 5. ok] *sakn. fl.* 6. út—franzeisa] at ríða í móti sǫxum ok franzeisum *(frǫnskum l) fl.* 7. Rémundi] „R:“ *al.* 7—8. fyrst—einkanliga] *sakn. l.* 8. allri] af allri *l.* 8—9. kǫrlum] af kǫrlum *l.* 9. ok(2)] sem *l.* ok(3)] sem *l.* 10. um] náliga um *l.* 11. gørðuz] gøraz náliga *l.* þriðjungi] *så a;* fjórðungum *l.*

---

nidr suo hann la j vvite. en uit þenna atburd. vrdu indiar og parciar miog hrædder. þuiat þeim þotti mikil undr ok fadæmi huat einn madur gat unnit. ok þwi mælltu aller med harri rauddu. ok saugdu at eingi mundi finnazt hans iafningi þott leitad wæri um alla uerulld. gafzt nu upp leikurinn. þuiat nu þordi eingi jmot honum at rida || hedan jfra. Ber nu Remundi 16rb frægd ok lof fyst af india kongi ok allre alþydu bædi konum ok kaullum ok fer hans frægd naliga um allan he(i)minn. þuiat hans frægdar uerk giorazt naliga j avllum þridiungum heimsins. fyst j Arabia ok j Africa

---

3. huat] hu^{tt} *G.* 7. Remundi] R^{e} *G.* 8. frægd] g *och* d *sammanskrifna i G.*

Digitized by Google

heimsins, fyrst í Evrópa ok þá í Affríka, nú ok enn sem fyrr í Ásía. Ok því lofa hann allir ok vegsama, sem verðugt var.

Ríðr nú Rémundr í borgina með alla sína menn. Gengr hǫfuðkonungr móti honum með ǫllu sínu stórmenni, fagnandi honum við mikilli gleði. Er Rémundr nú leiddr til hinnar mestu hallar. Ok er nú mikil gleði ok veizlan ágæt. Ok gengr svá út brullaupit.

Váru nú gefnar ágætar gjafir fyrst ǫllum konungum ok hinum stærstum hǫfðingjum, þar með allri alþýðu, svá at þess var geymt, at engi skyldi

1. Evrópa] *så fm; „copra“ a; „Europā“ l.* Affríka] *„africa“ a; „Affrica“ fm; „Africam“ l.* 1—2. enn sem] *sakn. l.* 2. í Ásía] *„jeliam“ l.* 2—3. allir—var] nú ok allir ok einninn hans frægð. Var þess ok vel vert, *því hann vann til slíks l.* 4—5. alla—menn] allt sitt lið *l.* 5. hǫfuðkonungr] sjálfr hǫfuðkonungr *(indíakonungr f) fh;* sjálfr *till. l.* 6. sínu] *sakn. l.* fagnandi—gleði] ok mikilli blíðu ok allir konungar ok hǫfðingjar *l.* 7. hinnar—hallar] hǫfuðhallarinnar *l.* 8. mikil—ágæt] veizla ágætlig *l.* 8—9. Ok(2)—brullaupit] Gengr nú þar til, at úti er veizlutíminn *l.* 10—12. Váru—geymt] Síðan váru gjafir gefnar, fyrst af Rémundi, þá af konungi, fyrst konungum, þá hǫfðingjum, síðan ǫllu fólki. Var ok at því hugat *l.* 11. stærstum] *„stædstu“ a.*

nu ok iafnan. ok nu ok fyr j Asia ok þui lofa hann nu aller ok uexsama. var þat ok uel uerduckt þuiat hann uann til þess. ok ridr nu Remund j borgina med allt sitt lid. Geingur haufut kongrin j mot honum med aullu sinu stormenne ok fagnar honum med mikilli blidu. er Remund nu leiddr til hinnar myklu hallar ok gior weizla hin vænsta ok geingr nu suo þar til sem veizlan uar wti woru nu gefnar godar giafer fyrst Remundi ok kongum ok aullum hinum mestum hofdingi-

2. uexsama] uex | sana *G.*

Digitized by Google

gjafarlauss í burt fara. Lykz nú veizlan með því, at hverr fór heim til sinna heimkynna, þakkandi konungi ok Rémundi ok konungsdóttur Elínu fyrir vel gørt. En Rémundr er litla stund síðan á Indialandi ok lætr búa sína ferð sem tíðast. En Jóhannes konungr biðr hann hafa þat ór sínu ríki, sem hann vill. Ok eptir sinn dag gefr hann Rémundi ríkit eða hans erfingja.

Kap. 71.

Þessu næst lætr Rémundr búa marga úlfalda ok tamin léón ok klyfja með gulli ok gimsteinum

---

1. gjafarlauss] gjafalaust *fl;* gjafalauss *h.* Lykz] Ok lyktaz *f;* Lyktaz *l.* 2. fór] *sá a*[1]*; nästan utplånadt i a;* ferr *l.* þakkandi] allir þakka *f;* ok *(sakn. h)* þakka allir *hl.* 3. konungi] hǫfuðkonungi *l.* konungsdóttur] frú *fl.* Elínu] „Elenu“ *f;* „Elina“ *m.* 4. er—síðan] dvelz eigi lengi *l.* 5. ok lætr] heldr lætr hann *l.* tíðast] **skjótast** *l.* 5—7. Jóhannes—sem] Jón konungr býðr þeim ór sínu ríki þat, er *f;* konungr býðr Rém. ór sínu landi at hafa, er *h;* konungrinn býðr herra Rém. hafa ór hans ríki, hvat er *l.* 7. hann vill] þau vilja *f.* 7—8. Rém.] honum *hl.* 8. ríkit] sitt ríki *l.* erfingja] erfingjum *fh.* 10—11. Þessu—klyfja] Nú lætr Rém. klyfja L fíla ok III. c úlfalda *f;* Rém. býr ferð sína ok klyfjar marga úlfalda *h;* Nú lætr konungr herra Rém. hafa marga úlfalda tamda *l.*

---

um en sidan aullu folki suo at eingi for giafa laus j bravt. lykzt nu ueizlan med þui ok for huer heim til sinna heimkynna. þauckudu aller Remundi ok ha(u)fut kongi. ok fru Elinu fyrer uel giort. en Remund duelst eigi leingi æ. Jndialandi. sidan lætur hann bua sina ferd sem skiotaz. kongr bydr honum wr sinu rike þat

---

4. fru] ꝼtt *G.*

Digitized by Google

ok dýrum vápnum ok ǫðrum gripum dýrum, sem hvergi í heiminum kunnu fáz nema á Indialandi. Nú er Rémundr búinn ok hin væna frú Elína. Skilr hon nú þar við sinn fǫður ok sína frændr ok vini. En þó hefir hon með sér mart fólk til þjónustu. Þeir mágar skilja nú með mikilli blíðu ok vináttu.

Ríðr Rémundr nú burt af borginni með ǫllum sinum mǫnnum ok þar með Perciákús, son Percii.

---

1. dýrum(1)—dýrum(2)] ágætum klæðum ok *(*ǫðrum *till. l)* **fásénum** dýrgripum *hl.* 1—2. sem—nema] þá sem hvergi kann at fá útan *l.* 2. Indialandi] **hinu ýzta** Indialandi *f.* 3. Elína] ok allr þeira skari *till. l.* Skilr] Skilz *l.* 4. sinn fǫður] fǫður ok móður *l.* ok sína] ok alla sína *f; sakn. hl.* vini] ok sitt fóstrland *till. l.* 5. En] útan *l.* til þjónustu] *sakn. fl.* 6. blíðu ok] *sakn. fhl.* 7. burt] út *fl.* 7—8. ǫllum—mǫnnum] allan sinn skara *l.* 8. ok—með] ok *(*Þar var *l)* með honum *fl.* Perciákús] „Pariaco" *f;* Parciácús *lm.* Percii] „perci" *a;* Partii konungs *f;* parciakonungs *l;* Parcii konungs *m.*

---

sem hann uill. en efter sig gefur hann dottur sini rikit æ(!) hennar erfingia. Nw lætur Remund klyfia marga ulfallda med gulli ok ginsteinum(!) ok aud(r)um fasenum gripum þeim sem huergi kan slika fæ nema a hinu yzta Jndialandi. er nu Remund buinn ok hin wæna Elina. skilr hun þar nu uit fedr sinn ok alla frændr sina ok uini. þo hefer hun med ser margt folk. þeir magarner skilduzt nu medur mikilli blidu.

(R)idr nu Remund burt af borginni medur alla sina menn þar var med honum Parcius son Parcianus kongs en fader hans reid heim j sitt rike ok uar þar buin miog agæt ueizla j mot Remundi ok hans monnum ok war hann leiddr þar wt med godum giofum ok

Digitized by Google

Fylgir hann nú Rémundi heim í sitt ríki í Indíaland hit næsta. Ok var þar gør virðulig veizla í mót Rémundi af fǫður hans, || ok dvelz hann þar 28r
vii nætr. Ok er hann þaðan út leiddr með virðuligum gjǫfum. Ok hann gefr þeim í mót ágætar gáfur. Ok skilja þeir með hinni mestu vináttu. Ok býðr Rémundr Perciákús ríki á Indíalandi, ef konungs missir við. En Percíus konungr gefr Berald með dóttur sinni gull ok gørsemar ok marga dýra gripi. Ok skilja þeir með hinum mestum kærleika.

Ríða þeir nú, þar til sem þeir koma at ánni

---

1. Fylgir—Rém.] F. h. n. „R.“ *a;* Faðir hans reið ok *f;* Ok fylgir hann honum *l.* í(2)] *sakn. fl.* 2. næsta] **minna** *fhl.* gør] búin *fl.* virðulig] ágæt *f;* ágætlig *l.* 2—3. í—Rém.] Rémundi **ok hans mǫnnum** *f; sakn. l.* 3—4. ok—nætr] *sakn. f;* ok dvaldiz herra Rém. þar um vii nætr *l.* 4. út leiddr] út leystr *fh;* leiddr *l.* 4—5. virðuligum] ágætum *l.* 5—6. Ok—gáfur] *sakn. fh;* En herra Rémundr gefr á móti margar ok stórar *l.* 6. vináttu] blíðu ok vináttu *l.* 6—8. Ok(2)—við] Býðr Rémundr „Paraco“ umráð á Indíalandi, ef Jóns konungs missi við *f; sakn. h;* ok biðr „Parciaco“ („Parciacum“ *m)* um ríki á Indíalandi, ef konungs kann við at missa *lm.* 7—8. konungs] „k:“ *a.* 8. Percíus konungr] „percia“ konungr *a;* „Pertius“ (Parcíus *m)* konungr *fm;* parcíakonungr *l.* 9. gørsemar] silfr *l.* 9—10. dýra gripi] dýrgripi *l.* 10. hinum—kærleika] kærleikum *f;* hinni mestu vináttu *l.*

---

skildu medur vinattu. Parcianus gefur Beralld medur dottur sinni gull ok marga dyrgripi skiliazt þeir nu med hinum mestum kærleikum ok fara þeir nu allt til. þess er þeir kuomu at anni Ondus ok fluttuz þeir yfer ana. rida sidan wm Mediam ok fram um Arabia ok til þess er þeir kuomu til Jordanar þar laugar

---

4. fluttuz] fluttiz *G.*

Digitized by Google

Indús. Síðan flytjaz þeir yfir ána ok ríða norðr yfir Médíam ok Arábíam ok allt þar til, sem þeir koma til Jórdánar. Þá laugar Elína sik í ánni ok allr herr Rémundar. Síðan ríða þeir, unz þeir koma til Jórsalaborgar. Ok sækir Rémundr til margra helgra staða ok offrar miklu fé ok mest til grafar dróttins. Síðan skilz hann við patríarkann með mikilli vináttu, gefandi honum miklar gjafir, ok felr sik ok sína konu undir hans bænir.

Síðan ríðr hann til skipa sinna, stígandi þar á með allan sinn her. Síðan sigla þeir í haf, eigi lægjandi sín segl, fyrr en þeir koma undir Feníði.

---

1. Indús] „Indop“ *a*; „Nilus“ *f*; „Jndos“ *l*; „Indios“ *m*. norðr] **síðan** *fl*. 2. yfir] um *f*. Médíam] *så f*; „Medían“ *a*; „Jndumeä“ *l*. ok Arábíam] ok fram um Ásíam *f*. 3. til Jórdánar] *så äfven f*; at *(ánni till. hm)* Jórdán *hlm*. Þá] Þar *l*. 4. herr Rémundar] herrinn *h*. 4—5. Síðan—Jórsalaborgar] Þar eptir ríðr hann, til þess er hann kemr í Jórsalaborg *l*. 5—6. Rém.—staða] marga helga staði í henni, nær alla þá, sem váru í „Jerusalem“ *l*. 7. skilz] skilr *l*. 8. vináttu] blíðu *fl*. gefandi] ok gefr *l*. miklar] ágætar *l*. 9. konu] *så l*; kvinnu *a*. 10—11. stígandi—með] ok stígr á skip við *l*. 11. her] varnað *l*. 11—12. Síðan—lægjandi] Ok sigla í haf ok leggja eigi *f*; Leggr síðan í haf við hinn bezta byr, lægja eigi *l*. 12. undir] við *l*.

---

fruin sig ok allur herrin. Her epter ridur Remund til grafar drotins ok finnr patriarkan ferr Remund þadan ok sæker en marga helga stadi felur sig ok sina konu ahendi gudi. sidan fer hann til skipa ok stigur askip med allan sinn her. ok sigler sida(n) jhaf gaf honum hinn bezta byrr ok leggia þeir eigi fyrr sin segl en þeir kuomu uit Fenidi ok uar Remundi þar uel fagnat. stigur hann sidan af skipi ok ridur heim j sitt rike

---

5. allan] aullan *G*.

Digitized by Google

Er Rémundi þar vel fagnat. Stígr hann þar af skipum sínum ok ríðr heim í sitt ríki.

Varð landsfólk þeim alþingis fegit, bæði Rémundi ok hans frú. Léttu nú eigi sinni ferð, fyrr en hann kemr í Mágaðaborg, hǫfuðborg síns ríkis. Ríðr allt staðarfólk í móti með processíu ok leiðir hann til hǫfuðkirkju borgarinnar ok þar næst til hallarinnar ok hans frú. Verðr nú mikill fagnaðr af hans heimkómu.

Ok nú sendir Rémundr bréf ok boð um allt

1—2. Stígr—ríðr] Stiga menn af skipunum ok riða síðan *l.* 3—4. Varð—frú] Ok varð allt landsfólk þeim fegit *f;* Verðr (allt *till. h)* landsfólkit honum (alls hugar *till. l)* fegit *hl.* 4. Léttu nú] *sá a;* Léttir hann *l.* 5. í—hǫfuðborg] heim til „Magdadia" borgar, hǫfuðstað*(!) l.* 6. í—processíu] í m. m. „Prosescio" *a;* út í **móti honum með allra** (margra *f)* **handa sǫngfærum, en erkibiskupinn ok** (allir *till. l)* **kennimenn** (ganga í móti honum *till. l)* **með „processione"** (fagrligri processíu *l) fl.* 6—7. ok—borgarinnar] ok leiða hann til hǫfuðkirkju staðarins *f;* til hǫfuðkirkju borgarinnar hann leiðandi *l.* 6—368,8. ok—út] Er hann nú til kirkju leiddr ok var þar til konungs tekinn ok af erkibiskup þar krýndr ok kórónaðr *h.* 7—8. þar—ok] síðan til hallar með *l.* 8. nú] ǫllu fólki ríkisins *till. l.* 9. af] í *l.* 10. Ok nú] Síðan *l.* bréf—boð] boð ok bréf *f;* boð *l.*

---

ok uerdr landz folkit honum fegit. letter hann nu eigi
fyrr en hann || kemur til Magodo borgar geingr stadar 16va
folkit jmot honum med allra handa saungfærum en
er(ki)byskup medur kennimonnum ok procesionem ok
leiddu hann til haufut kirkiu stadarins ok suo til
hallar ok þar medur hans fru uerdr nu mikill fagnadr
j hans heimkuomv En Remund giorer bref ok bod vm
allt rikit ok stefner til sin mug ok margmenne ok
sagdi þat med at hann ætlar at krunazt jhaufut borg

---

9. borg] g*borg* *G.*

Digitized by Google

sitt ríki, stefnandi at sér mǫrgu stórmenni, segjandi þar með, at hann vill láta kóróna sik í hǫfuðborg sins ríkis á hvítasunnudag, biðjandi til sín koma konunga ok hertuga, jarla ok baróna með svá mart fólk, sem hverr vill hafa. Þar með skal engi úboðinn koma, sá er fara vill. Er nú búiz við veizlunni með ǫllum þeim fǫngum, sem fáz kann í Saxlandi ok víðarr annarstaðar, allan þann tima. Ok í nefndan tíma kemr allt þat fólk, sem boðit var, ok annat nǫkkut fleira. Var skipat hús ok herbergi af minna háttar fólki, en hallir af herrum ok hǫfðingjum ok ǫðru vildarfólki.

1—5. stefnandi—hafa] at hann ætlar at krýnaz á hvítasunnudag í sinni hǫfuðborg. Biðr nú biskupa ok baróna, jarla ok hertuga með | með(!) ǫðrum valdsmǫnnum til sín koma *f*; ok stefnir til sín ǫllu stórmenni, konungum ok jǫrlum, barúnum ok hertugum með svá miklu liði, sem hverr vill flest hafa *l*. 7—8. ǫllum—í] *så a*; þeim beztum tilfǫngum, sem fá kunni á *l*. 9. í—tíma(2)] á nefndan dag *l*. 10. nǫkkut fleira] litlu færa *l*. 10—11. Var—herbergi] Ok váru skipuð herbergi hvarvetna *f*; Váru skipuð ǫll herbergi *l*. 11. hallir] allar hallir *fl*.

sins rikis ahuita sunnu degi. bidr þa konga ok hertuga ialla ok herra baruna til sin koma medur suo margt folk sem huer þeirra uillde hafa. Þar med skal eingi wbodinn koma sem fara uill. er nu buizt wit veizlu med aullum til faungum sem til kann at fa j Saxlandi ok uidar annarstadar. þenna tima. skal ok allt folk koma jnefndan tima ok annat eigi færra. woru skiput ok hueruetna herbergi af minna hattar folki en allar haller woru af herrum ok hofdingium ok odru uilldis folki alskipat. Nw er kominn vigslu dagur ok var maurgum mikil fyst a at sea þessa konv

Digitized by Google

Kap. 72.

Þessu næst kemr vígsludagr konungsins Rémundar ok frú Elínu. Var mǫrgum forvitni, at sá dagr kæmi, því (at) mǫrgum var mikil forvitni at sjá þá konu, sem komin var útan af Indíalandi hinu ýzta, svá mikit sem af var sagt hennar fegrð, list ok kurteisi, því (at) engi maðr hafði hana sét, síðan hon kom, útan hennar þjónustumenn. Ok þótti þat mikil undr, at menn sá hana eigi, þó (at) þeir talaði við hana, ok svá þó (at) hon væri til kirkju leidd með ǫllu fólki ǫðru.

2—3. Þessu—Elínu] Nú er kominn veizludagr (vígsludagr Rémundar *f) fl.* 3. Elínu] „Elinar" *a.* forvitni] mikil fýsn á *f;* fýsn á *l.* 3—4. at—forvitni] *sakn. f;* á *till. l.* 5. útan] allt útan *l.* 6—7. fegrð—kurteisi] *så äfven f;* list ok kurteisi ok frábærum listum, fegrð ok vænleik *l.* 8. kom] heim í ríkit *till. f;* af Indíalandi *till. l.* þjónustumenn] þjónustufólk ok þó sjaldan *l.* 9. þat] *sakn. l.* 9—10. eigi—væri] ok at hon talaði við menn ok þá, hon er *l.* 9—11. þat—leidd] *så äfven f.* 10. talaði] tǫluðu *af.* 11. ǫllu—ǫðru] ǫllum sínum bezta búnaði ok kvennaskara *l.*

---

sem komin var wtan af Jndialandi suo mikit sem sagt uar af hennar vænleik list ok kurteisi þuiat eingi madur hafdi hana sed sidan hun kom heim nema hennar þionustu menn ok þotti monnum þat vndarligt er menn skylldu æigi sea hana þott hun taladi uit menn ok suo þott hun færi til kirkiu medur audru folki. en þeir þordu æigi slikt at undrazt. Nw kemur sa timi sem drottningu skylldi leida til kirkiu med allra handa saungfærum sem til kunni fa leiddu ii kongar Remund keisara son þui at þat stod hans

Digitized by Google

Bar nú svá til, sem þá (er) Rémundr var út á Indialandi hinn fyrra tíma. Ok því skal nú víkja aptr til sǫgunnar. Var nú kominn sá tími, sem konung ok dróttning skal til kirkju leiða. Váru nú allra handa sǫngfæri fyrir þeim leikin, sem til kunni fá. Leiddu nú II konungar Rémund keisarason, sem byrjaði hans herradæmi, en aðrir II leiddu dróttningina. Ok allir menn sjá hana þá ok hennar ásjónu. Ferr nú hverr, sem má, enkis gándi nema at horfa á hana, meðan þeir eiga kost á. Yfir henni var borinn sá sami glerhiminn, sem fyrr var frá sagt, at skyggja á hennar ásjónu við sólarhita. Er hon með þessum búnaði til kirkju leidd ok konungrinn.

1—2. Bar—tíma] *sakn. l.* 1—3. Bar—sǫgunnar] *sakn. f.* 2. Ok—nú] Nú skal *l.* 3—6. Var—fá] Váru nú leikin allra handa sǫngfæri fyrir Rémundi ok Elínu, er þau váru til kirkju leidd *f.* 3—369,7. Var—hafa] Er nú fólk með hinni mestu gleði. Veitir herra Rémundr nú ǫllu sínu fólki, sem bezt hann kunni. Ok sitr frú Elína til hægri handar konunginum, en erkibiskupinn til annarrar, en út frá honum Berald ok sex konungasynir ok út frá frú Elínu aðrir sex ok svá allir herrar ok hǫfðingjar. Stóð svá mikill ljómi af fegrð konungsdóttur, frú Elínu, at ljómaði um hǫllina *l (liknande i m).* 13. búnaði] „bundadi" *a.*

---

herra dæmj. Adrer II kongar leiddu drottningu. aller menn sea þa hana ok hennar asionv for nu ok huer er matti huart sem hann uar nær edr firr ok gadu einskes nema horfa a kongs dottur medan þeir attu kosti. yfer henni uar borinn glerhiminn sa sem fyrr uar fra sagt at skyggia hennar asionu uit solar hita. Er hun nu med þessum bunadi til kirkiu leidd sidan woru stolar fram setter med ag[æ]tum bunadi þeir woru af brendu silfre ok laugader med gulli ok med

Digitized by Google

Síðan eru fram bornir II stólar, gørvir með brendu silfri með ágætum búnaði ok laugaðir með rauðu gulli, með miklum hagleik gørvir. Þessa gripi hafði Rémundr af Indíalandi. Síðan ferr vígslan fram, ok gøra þetta III erkibiskupar ok margir lýðbiskupar með þjónustu margra dýrra klerka. Rémundr konungr offrar sínu góða sverði ok leysir út X mørkum gulls. Syngz nú messan út. Ok er konungrinn ok dróttningin leidd til || hinnar mestu 28v
hallar með mikilli virðingu ok sæmd ok øllum þeim heiðri, sem veitaz mátti í því landi.

Nú sitr konungrinn í sínu sæti ok dróttningin hjá honum. Undraz allir hennar fegrð, list ok kurteisi ok fásénan búnað, er hon bar, því (at) hvárki

---

1. fram—stólar] stólar fram settir *f.* 3—4. Þessa—Síðan] *så äfven f.* 4—6. ferr—lýðbiskupar] fór vígslan fram, ok gøra þat sex erkibiskupar ok tólf ljóðbiskupar *f.* 7—8. leysir—gulls] leysti þat út fyrir sextíu merkr gulls *f.* 9. hinnar] *så äfven fh.* 12—13. Nú—honum] Sitr konungr ok dróttning í hásæti *f.* 13—14. hennar—bar] hennar fegrð *f;* yfir þeirar ungu dróttningar kurteisi, hennar list ok fásénum búnaði *h.* 14—369,1. því—norðrlǫnd] því at hv. áðr né síðan kemr ǫnnur slík á norðrlǫnd *f;* því hv. áðr né síðan er sagt, at í norðrlǫnd hafi slík komit *h.*

---

myklum hagleik giorver. þa gripe hafdi Remund af Indialandi ok sidan forv uixlur fram giordu þat III erkibyskupar med atbeina margra kenni manna miog agætra ok dyrra klerka. Remund kongr ofrar nu sinu goda suerdi ok leyser þat wt fyrer X merkur gulls. var þa kongr ok drottning. leidd til sinnar mestu hallar medur mikilli sæmd ok uirding ok allan heidr. þann er ueitazt ma j þui landi. Her næst sezt kongr

---

6. mestu] smestu *G.* 7. uirding] d *ändradt från* g *G.* 8. sezt] g *(understruket) till. G.*

Digitized by Google

kom áðr né síðan annarr slíkr á norðrlǫnd. Ok engi gáði langa stund at eta né drekka útan konungrinn. Allir lofa dróttningina ok konunginn fyrir hans fegrð, frægð ok frama, list ok snildarverk, er hann hafði gǫrt í ǫllum þriðjungi heimsins. Er nú mikil gleði at þessarri veizlu. Er nú ekki sparat þat, sem við mátti hafa.

Gengr nú veizlan hinar næstu VII nætr. Er þá upp sagt veizlunni ok ǫllum gefnar ágætar gjafir.

1—2. Ok—útan] *så äfven f.* 2—3. konungrinn] sjálfr konungr *f.* 3—5. dróttn.—heimsins] dr. o. k. f. hans snildarbrǫgð, er hann hafði **unnit víða um heiminn** *f;* konung ok dróttning, hann fyrir þau snildarverk, er hann víða um heiminn unnit hafði, en hana fyrir sína mikla list, fegrð ok kurteisi *h.* 6—7. sparat—hafa] til *(af f)* sparat *(þat till. f)*, sem við *(til skemtunar f)* mátti hafa *fh.* 8. Gengr—veizlan] G. n. út veizlan *a;* Gengr svá *(út till. f) fh;* Stóð nú þessi veizla *l.* hinar—nætr] næstan hálfan mánuð *f;* í næstu VII daga *h;* yfir VI nætr *l.* 8—9. Er—veizlunni] *så äfven f;* Er nú veizlunni upp sagt *h; sakn. l.* 9—370,2. ok—vinsæl] *sakn. f;* ok ǫ. g. góðar gáfur. Dróttning gefr á tvær hendr hina dýrustu gripi, ok verðr hon skjótt vinsæl af þessu *h;* Ok eru allir með gjǫfum burt leystir *l.*

---

ok. drottning hia honum ok undrazt aller hennar prydi
16ᵛb list ok kur || teisi ok fasenan bunad þuiat huorki adr
ne sidan (kemr onnur slik) a nordr laund þuiat eing-
inn gadi langa stund at eta ne drecka nema kongr
sialfur. Aller lofa nu konginn ok hans drottningu
(fyrer) hans snilldar braugd ok frabæra frægd er hann
hafdi uida vm heim wnnit. er nu mikil gledi at þessi
ueizlu ok uar ecki af sparat þat sem til gledi matti
verda. Geingr nu suo fram hinar næstu VII nætur er

---

1. drottning] *ok (understruket) till. G.* 3. laund] g *till. G.* 4. eta] t *ändradt från* g *G.* 5. Aller] All"ar *(ar understruket) G.*

Digitized by Google

Svá gefr dróttningin ágætar gjafir. Ok verðr hon mjǫk vinsæl. Fara nú herrar ok hǫfðingjar heim til sinna ríkja, svá ok allir fóstbræðr konungsins. Váru út leystir með ágætum gjǫfum og heiðarligum sæmdum ok konungligum nafnbótum. Skildu þeir aldri sína vináttu, meðan þeir lifðu. Stýra þeir sínum ríkjum til dauðadags. Ok eru þeir ór sǫgunni.

2—3. Fara—ríkja] *så äfven h;* Ok fara herrar ok hǫfðingjar ok allir konungs fóstbræðr til sinna ríkja *f;* Ferr hverr heim til sinna heimila ok borga *l.* 3—5. svá—nafnbótum] ok eru brott leystir með margskonar stórgjǫfum, svá at ǫllum vel líkar *f;* en þeir fóstbræðr váru þó út leiddir með hinum beztum ok mestum gjǫfum, heiðarligum nafnbótum ok krýndir konungligri tignan *h;* Skilz þar Berald við herra Rém., ok skilja með hinni mestu blíðu. Ok ferr hann heim i ríki sitt, ok er hann ágætr konungr. Ok sleit hann aldri sinn vinskap við herra Rém., meðan þeir lifðu. En herra Rém. giptir aðra sína fóstbræðr ok fær þeim þau ríki, sem feðr þeira hǫfðu stýrt, ok virðuz hinir mestu hǫfðingjar *l (liknande i m).* 5—6. Skildu—aldri] *så äfven h;* Ok skildu *(slitu l)* aldri *fl.* 6. sína vináttu] s. v. *(við Rémund till. f) fh;* sinn vinskap við herra Rémund *l.* meðan—lifðu] *så äfven fh;* um sína daga *l.* Stýra þeir] Réðu *f;* Stýrðu þeir *h;* Stýra nú allir þessir hǫfðingjar *l.* 7. sínum—dauðadags] *så äfven fh;* sínum ríkjum með sæmd ok sóma, mekt ok virðingum, ok treystuz øngvir á þeira ríki at herja *l.* eru] *så ändradt från* váru *a.* Ok—sǫgunni] O. e. þ. ó. s. *(þessarri sǫgu h) fh; sakn. l.*

þa vpp sagt veizlunni ok gefur Remund keisare aullum godar giafer suo gefur ok drottning mau(r)gum goda g[ripi] verdr hun miog uinsæl. snua nu jallar ok havfdingiar heim til sinna heimkynna suo woru ok aller fostbrædr kongs leider wt medur godum giofum ok heidarligum semdum ok kongligum nafnbotum skildu þeir allre sina uinattu medan þeir lifdu. Redu þeir

---

7. allre] *trol. så; ändradt från* allra *G.*

Digitized by Google

En Rémundr konungr ferr nú um ǫll sín ríki, friðar ok frelsar ǫll sín ríki undan úfriði. Hann var víðlendr ok stjórnsamr, hegnir mjǫk úsiðu. Hann var mjǫk vinsæll af allri alþýðu, stórgjǫfull við ríka, en mildr við fátæka, ok því unnu honum allir.

Son áttu þau, konungrinn ok dróttningin. Sá hét Ríkarðr eptir fǫður hans. Hann var líkr fǫður sínum. Hann sendu þau út á Indíaland, ok varð hann þar konungr. Þau áttu annan son þann, er Jóhannes hét. Ok varð hann konungr eptir fǫður sinn.

1—5. En—fátæka] *(ungefär liknande i fh);* Stjórnaði herra Rém. sínu ríki vel til dauðadags *l.* 5. því] *sakn. l.* allir] hugástum *till. l.* 6—7. Son—hans] Hann átti nú þann son við dróttningu sinni, er „Rikardur" hét *f;* Þau gátu at eiga einn son, er „Rigardur" hét eptir fǫður Rémundar *h;* Untuz þau mikit, konungr ok dróttning, frú Elína, ok áttu 11 sonu ok eina dóttur, sú er Óda hét. En annarr þeira sonr hét „Rigardur" *l.* 7. Ríkarðr] „Rijgard*ur*" *a.* 7—8. Hann—sínum] H. v. *(at* ǫllu *till. h)* l. f. s. *(at* vænleik ok riddaraskap *till. f) fh; sakn. l.* 8—9. Hann—konungr] H. *(Þann h)* s. þ. ú. á I., o. v. h. þ. k. *fh;* ok varð keisari í Saxlandi eptir fǫður sinn *l.* 9—10. Þau—sinn] Þ. á. a. s., er hét Jón, ok varð konungr í Saxlandi eptir fǫður sinn *f;* Þau gátu at eiga annan son, er Jón hét eptir fǫður dróttningar *h;* En annarr hét Jón ok varð konungr í Indíalandi eptir afa sinn. Ok urðu miklir hǫfðingjar. Ok er mikit stórmenni af þeim komit *l.*

sinum rikium til dauda dags ok eru þeir wr saugunni. en Remund for um Saxland ok fridar allt sitt rike undan wfridi. hann uar rikr ok vidfrægr ok miog storlyndr ok stiornsamur. Hann heg(n)di miog w sidu milldr uar hann wit fatæka menn en storgiofull uit rika þui uar hann uinsæll af aullum hann atti son wit drottningu sinni er Rikardr het. epter fedr hans hann

7. drottningu] d^{o}ttningnu *G.*

Digitized by Google

Nú stýrir Rémundr konungr ok Elína dróttning sinu ríki með miklum heiðri, sæmd ok virðingu allt til dauðadags. Ok lýkr svá þeira lífi með góðum enda.

Ok lýkr þar sǫgu Rémundar keisarasonar ok hinnar vænu Elínu dróttningar. Hafi sá þǫkk, er las, ok sá, er skrifaði, ok allir þeir, (er) til hlýða! Geymi vár nú allra guð í himinríki! Amen.

1—3. Nú—dauðadags] Stýrðu Rém. ok „Elena" sínu ríki með heiðri ok sæmd allt til dauðadags *f;* Nú stýrir konungr Rém. ok Elína dróttning Saxlands ríki með mikilli mekt, heiðri ok virðingu allt til dauða *h; sakn. l.* 3—4. Ok—enda] Ok lyktaz þeira líf með góðum enda *f;* Fengu þeir um síðir æskiligt andlát. En Jón, sonr þeira, varð konungr Saxlands eptir þau frá fallin *h; sakn. l.* 5. Rém.] „Riemunds" *a.* 5—6. Ok(1)—dróttn.] Ok lyktaz *(lýkr h)* hér saga *(sǫgu h)* Rémundar *(„Remundz" h)* keisarasonar *(ok „Elenu" dróttningar till. f) fh;* Lykjum vér nú þessa sǫgu hér af herra „R.", ok mun hann vel þykkja farit hafa *l.* 6. Elínu] „Elinar" *a.* 6—8. Hafi—Amen] *sakn. fh;* H. s. þ., er hlýddi, ok sá, sem las, en sá litla, sem skrifaði! Finis. *l.*

---

war fridr synum ok likur fedr sinum. hann sendi hann wt a Indialand ok þar vard hann kongr. þau attu annan son ok het sa Jon ok vard sa kongr efter fedr sinn. Nw styrer Remund ok Elina sinu rike medur megt ok virding sæmd ok soma allt til daudadags ok lygzt þeirra lif medur godum enda ok lykur medur þwi saugu Remundz keisara sonar ok Elinar drottningar. Bidit fyrer þeim er sauguna setti saman þuiat hun. uerdr morgum gaman gledi gud oss alla saman ok gefi oss so worum hag um uenda at uær lifum wt til enda med gudi vm allar allder werallda AMEN.

---

7. sonar] *sonari G.* 8. þuiat] þtt *G.* 10. so] *ok. tillagdt, men sedan nästan utplånadt (af skrifvaren?) G.*

Digitized by Google

Register.

Orden upptagas endast i nominativform. Hänvisningsorden äro i allmänhet icke normaliserade, sålunda i regel utan accenter. Förhållandet mellan i och j, u och v normaliseras. I stället för w och ij skrifvas resp. v och i. Af former [1]) med -ld och -lld (t. ex. Berald, Beralld), [2]) med och utan nominativ -r,[3]) med och utan svarabhaktivokal anföras särskildt blott formerna resp. [1]) med -ld, [2]) med nom. -r, [3]) utan svarabhaktivokal. Namnformer, som äro delvis oläsliga, upptagas i regel icke särskildt.

1. Personer.

Absalón, Absolon, Afsalon, Apsalon 149.

Absolon *se* Absalón.

Accillas, Achillas, Acillas *se* Akillás.

Ada(?) *se* Óða (1).

Áðám 320.

Afsalon *se* Absalón.

Agamemnon *se* Agaménon.

Agaménon, Agamemnon, Aggamenun 35, 45, 47, 272.

Aggamenun *se* Agaménon.

Akillás, Accillas, Achillas, Acillas 69—74, 77, 81, 84, 93, 96, 101, 105, 108, 112, 113, 215, 216.

Alexander *se* Alexandr.

Alexandr, Alexander, Alexandrus 204.

Alexandrus *se* Alexandr.

Apollo 47, 275.

Apsalon *se* Absalón.

Arestotiles *se* Aristótéles.

Aristótéles, Arestotiles, Aristotelis, Aristotilis, Aristotuluss 149, 204.

Aristotelis, Aristotilis, Aristotuluss *se* Aristótéles.

Auskupart *se* Eskupart.

Bartholomeus *se* Bartólómeús.

Bartólómeús, Bartholomeus, Barttolomius 211.

Barttolomius *se* Bartólómeús.

Berald, Beraldus, Berall, Bæralld 7—9, 61, 64, 100, 115, 116, 118, 121, 125, 150, 182, 213, 214, 220—222, 252, 253, 256, 268, 269, 285, 286, 299, 304, 306—309, 311, 314, 321, 322, 329, 334, 335, 346, 347, 350, 352, 362, 367, 370.

Beraldus, Berall *se* Berald.

Berinn, Geirinn, Gerin, Gerinn, Geyrall, Geyrinn, Ginus 235, 240, 241.

Bæralld *se* Berald.

Caen *se* Cáin.

Cáin, Caen, Chain, Kain 320.

Calabrin *se* Kalabárin.

Digitized by Google

Chain *se* Cáin.
Clibanus *se* Klibánús.
Colabar[ni], Colobarium, Colobarius *se* Kalabárin.
Curiant *se* Kúrant.

Ecktur *se* Ektor.
Ektor, Ecktur 149.
Elen, Elena *se* Elína.
Elia, Elin *se* Elína.
Elína, Elen, Elena, Elia, Elin, 145, 146, 151—154, 157, 163, 164, 167, 196, 206, 209—215, 321, 322, 343, 345, 348, 350, 360, 361, 363, 366, 367, 371, 372.
Enéás, Enias, Enneas, Æneas 69, 96, 105, 216.
Enias, Enneas *se* Enéás.
Escopart, Eskopart *se* Eskupart.
Eskupart, Auskupart, Escopart, Eskopart, Øskupart 35, 36, 38—45, 47, 49, 50, 52, 67, 132, 177, 178, 231, 273, 325.

Faron (1) *se* Jóðan.
Faron (2) *se* Páron.

Gabal *se* Gáðal.
Gáðal, Gabal, Galad 284—286.
Galad *se* Gáðal.
Geialldus *se* Geiraldús.
Geiraldús, Geialldus, Geirallus, Geyralld, Giraldus, Giralldr *eller* Giralldrus(?) 156, 157, 159—162, 168, 171, 173, 176, 182, 184, 189—191, 326, 327, 344.
Geirallus *se* Geiraldús.
Geirinn *se* Berinn.
Gerin, Gerinn *se* Berinn.
Geyrall *se* Berinn.
Geyralld *se* Geiraldús.
Geyrinn *se* Berinn.
Ginus *se* Berinn.
Giraldus, Giralldr *eller* Giralldrus(?) *se* Geiraldús.

India[c]us *se* Indíákús.
Indíákús, India[c]us. Indiatus, Indicus, Judaus, Saboens 346, 347.
Indiatus *se* Indíákús.
Indicus *se* Indíákús.
Íron, Joron, Piorus, Piron 353, 355, 357.

Jacobus *se* Jákob.
Jákob, Jacobus 233, 234.
Jáson *(jfr* Róten*)* 245, 250, 253.
Jésús Kristr, Jesus Kristus 120, 155, 206.
Jesus Kristus *se* Jésús Kristr.
Jóðan, Faron, Parion, Pharon 299.
Jóhannes (1), Jon, ***Elinas fader, konung i Indien*** 160, 161, 167, 194, 321, 322, 348, 349, 360, 362.
Jóhannes (2), Jon, ***Remunds och Elinas son*** 371, 372.
Jon (1) *se* Jóhannes (1).
Jon (2) *se* Jóhannes (2).
Jonas, Jonate *se* Jónater.
Jónater, Jonas, Jonate, Sonater, Sonatre, Sonatri 109.
Joron *se* Íron.
Josías *(jfr* Kúrant*)* 245, 250, 256, 258.
Judaus *se* Indíákús.
Júlíána, Saboina, Uliana 346.
Júpiter, *(jfr* Tyrkja-Þórr*)* 47, 272.

Kain *se* Cáin.
[K]alabanus *se* Kalabárin.

Digitized by Google

Kalabárin, Calabrin, Colabar[ni], Colobarium, Colobarius, [K]alabanus, Kalabarinn, Kalabarium, Kalabarm, Kalabarus, Kalaber, Kalaberni, Kalabram *eller* Kalabran(?), Kalab[us], Kasaba, Kolabarin, Kolabar[ni], Kolobari[um] 229, 230, 265, 266, 269—271.

Kalabarinn, Kalabarium, Kalabarm, Kalabarus, Kalaber, Kalaberni, Kalabram *eller* Kalabran(?), Kalab[us] *se* Kalabárin.

Kasaba *se* Kalabárin.

Kolabarin, Kolabar[ni], Kolobari[um] *se* Kalabárin.

Kerrumaðr *se* Kranki Kerrumaðr, hinn.

Klibanum *se* Klibánús.

Klibánús, Clibanus, Klibanum, Klybanus 229, 230, 237, 238, 242—250, 252, 258—262, 264, 265, 271—273, 326.

Klybanus *se* Klibánús.

hinn **Kranki Kerrumaðr**, **Kerrumaðr** 63, 71—73, 78, 95, 101, 105, 108—110, 112, 113, 115, 131.

Kúrant, Curiant *(jfr* Josías) 250, 252, 253, 255, 256.

Libanus *se* Libárús.

Libarium, Libarius *se* Libárús.

Libárús, Libanus, Libarium, Libarius, Liberus, Lisibarus 229, 230, 265—268, 271.

Liberus *se* Libárús.

Lisibarus *se* Libárús.

Mac[ui] *se* **Máris.**

Mara *se* **María.**

Marcus *se* **Máris.**

María, Mara 211, 212, 232.

Máris, Mac[ui], Marcus, Marus 275, 278, 294—297.

Marus *se* Máris.

Matilldur, Matthilldur *se* Rósamunda.

Maument *se* Maumet.

Maumet, Maument 45, 47, 73, 75, 90, 107, 272.

Menelas, Menelaus *se* Meniláús.

Meniláús, Menelas, Menelaus 226, 228, 230, 237, 273, 279, 282—284, 293, 303, 304, 325.

Ménon, Meron, Meronis, Monon 274, 283, 284, 287, 289—293, 305, 307.

Meron, Meronis *se* Ménon.

Monon *se* Ménon.

Óda (1), Ada(?), Oveda, *Remunds moder* 3.

Óda (2), *Remunds och Elinas dotter* 371.

Oveda *se* Óda (1).

Paina *se* Percía.

Paracus, Paratus *se* Perciákús.

Parciacos, Parciacus, *se* Perciákús.

Parcianus *se* Percíus.

Parcira *se* Percía.

Parcirus *se* Percíus.

Parcius (1) *se* Percíus.

Parcius (2) *se* Perciákús.

Parcus *se* Percíus.

Pardia... *se* Perciákús.

Pariaco, Pariacus *se* Perciákús.

Parion (1) *se* Jóðan.

Parion (2) *se* Páron.

Páron, Faron, Parion, Pharon, Pioron, Piron (!) 353, 355, 357.

Parsiacus *se* Perciákus.

Digitized by Google

Partius, Partos *se* Perciús.
Patrocus *se* Perciús.
Patrous *se* Perciákús.
Percia, Paina, Parcira, Persiana, Porsiana 346.
Perciákús, Paracus, Paratus, Parciacos, Parciacus, Parcius, Pardia..., Pariaco, Pariacus, Parsiacus, Patrous 345—347, 350, 361, 362.
Perciús, Parcianus, Parcirus, Parcius, Parcus, Partius, Partos, Patrocus, Percus, Pertius, Porus 345—347, 349, 361, 362.
Percus *se* Perciús.
Persiana *se* Percia.
Pertius *se* Perciús.
Pharon (1) *se* Jódan.
Pharon (2) *se* Páron.
Pioron *se* Páron.
Piorus *se* Íron.
Piron (1) *se* Íron.
Piron (2) *se* Páron.
Porsiana *se* Percia.
Porus *se* Perciús.

Rémundr, Riemundr, 3—5, 7—11, 15, 17, 18, 20—31, 33, 34, 36—44, 47—66, 68—71, 74—76, 78—81, 86, 87, 89, 91—94, 97—101, 103—119, 121, 124, 125, 131, 132, 134, 139, 140, 144—150, 153, 154, 163, 164, 171, 172, 176—179, 181, 182, 184—187, 192—198, 202—225, 230—232, 234—242, 245, 247, 249, 250, 252, 258—266, 270—272, 275, 278, 280, 281, 283, 289—293, 297, 299—310, 312—319, 321, 325, 326, 329—331, 336—350, 352—364, 366—368, 370—372.
Riemundr *se* Rémundr.
Rigardur (1) *se* Ríkarðr (1).
Rigardur (2) *se* Ríkarðr (2).
Ríkarðr (1), Rigardur, Rygardur, *Remunds fader* 3, 249.
Ríkarðr (2), Rigardur, *Remunds och Elinas son* 371.
Rodan *se* Roddan.
Roddan, Rodan, Rodian 96, 98, 99, 104.
Rodent *se* Róten.
Rodian *se* Roddan.
Rósamunda, Matilldur, Matthilldur, Rosemanda, Rosimunda 78, 83, 86—88, 101.
Rosemanda, Rosimunda *se* Rósamunda.
Rotant *se* Róten.
Róten, Rodent, Rotant, Rotent, Rotin, Rotinn, Rutaann, Rutenn *(jfr* Jáson*)* 250, 256—258.
Rotent, Rotin, Rotinn *se* Róten.
Rutaann, Rutenn *se* Róten.
Rygardur *se* Ríkarðr (1).

Saboens *se* Indiákús.
Saboina *se* Júliána.
Salámón, Salomon 149.
Salate *se* Sálater.
Sálater, Salate, Salaterus, Salatre, Salatres 111, 112.
Salaterus, Salatre, Salatres *se* Sálater.
Salomon *se* Sálámon.
Samson, Samsun 149.
Samsun *se* Samson.
Sátán 286.
Sonater, Sonatre, Sonatri *se* Jónater.

Térogant, Tyrogant 47, 73, 272.
Tyrkja-Þórr *(jfr* Júpiter) 47.
Tyrogant *se* Térogant.

Uliana *se* Júliána.

Digitized by Google

Vidfauraull, Vidfurull *se* Viðfǫrull.

Viðfǫrull, Vidfauraull, Vidfurull, Vydforull 52—59, 61. 63—65. 74, 75, 77—79, 92, 97, 100, 106. 115—121, 125, 126, 150, 179, 182—184, 195, 196, 211—216, 220—222, 240, 241, 250, 256—258, 269, 270, 295—297, 304, 306—309, 311, 314, 321—325, 328, 329, 334, 335, 344—347.

Vinno 47.

Vydforull *se* Viðfǫrull.

Þórr *se* Tyrkja-Þórr.

Æneas *se* Enéás.

Øskupart *se* Eskupart.

2. Orter, folkslag, m. m.

Affrica, Affricka *se* Affrika.

Affrika, Affrikariki, Affrica, Affricka, Africa, Afrika 63, 69, 215, 216, 358, 359.

Affrikariki *se* Affrika.

Africa, Afrika *se* Affrika.

Akuriraborg *se* Atacúsia.

Andus *se* Indús.

[A]nere *se* Ninive.

Anges 233.

Arábia, Arábialand, 250, 317, 318, 358, 362, 363.

Arábialand *se* Arábia.

Arachiaborg *se* Atacúsia.

Aracusia, -borg *se* Atacúsia.

Aranisia *se* Atacúsia.

Arasund, Ara[tini]a, Arcoria 245.

Ara[tini]a *se* Arasund.

Arcoria *se* Arasund.

Arcosiaborg, Arcusiaborg *se* Atacúsia.

Arimenia *se* Arménia.

Arkosiaborg, Arkusiaborg *se* Atacúsia.

Arménia, Arimenia *(jfr* Ermland hit mikla*)* 245, 273.

Ásia, Elia 320, 359, 363.

Askalón, Skalon, Skaloni, Skason 316.

Atacúsia, Akuriraborg, Arachiaborg, Aracusia, -borg, Aranisia, Arcosiaborg, Arcusia-, Arkosia-, Arkusiaborg, Ataqusia, Aurvisborg 244, 245, 250.

Ataqusia *se* Atacúsia.

Atlønd (!) 17.

Aurvisborg *se* Atacúsia.

Baber *se* Kaukasús.

Bábilón 316.

Beðléém, Bedle[m], Betlehem, Betliem, Cedellium, Kedelym 317, 318.

Bedle[m] *se* Beðléém.

Beigeialand, Bersaland, [Bitera]land 315.

Bersaland *se* Beigeialand.

Bersidón, Elibon *(jfr* Lizibón*)* 233.

Betaniaherad *se* Bitiníaherað.

Betlehem, Betliem *se* Beðléém.

[Bitera]land *se* Beigeialand.

Bitervaherad *se* Bitiníaherad.

Bitiníaherað, Betania-, Biterva-, Bornisherad, [Kirisymia] 245, 246.

Bolgaraland 315.

Bordonum *se* Liberum Donum.

Bornisherad *se* Bitiníaherað.

Capadócia, Capadócialand, Chapadochia-, Kapadocialand 31, 245, 246.

Digitized by Google

Capadócialand *se* Capadócia.
Cecaberis *se* Þeribéris.
Cedellium *se* Beðléém.
Chapadocialand *se* Capadócia.
Copra *se* Evrópa.

Elia *se* Ásia.
Elibon *se* Bersidón.
Eneas *se* Énós.
Énós, Eneas 320.
Ermenland hit mikla, Ermensland h. m. *se* Ermland hit mikla.
Ermland hit mikla. Ermenland h. m., Ermensland h. m. *(jfr* Arménia) 245, 246.
Evrópa, Copra 359.

Fenedi *se* Feniði.
Feniði, Feniðiland, Fenedi, Tenedi 233, 234, 315, 363.
Feniðiland *se* Feniði.
[F]ion *se* Físón.
Físón, [F]ion, Parcen, Phison, Pyson 319.
Frack- *se* Frakk-.
Frakkakonungr 8, 61, 228, 229, 235, 237, 241, 246, 250, 268, 286.
Frakkakonungsson *(jfr äfven* Frakkakonungr) 252, 283.
Frakkaland *se* Frakkland.
Frakkar *(jfr* Frankismaðr, -menn, Franzeisar) 243, 263, 266, 271.
Frakkland, Frakkaland 7, 228–231, 235, 237, 283.
Franceisar, Francesar, Francseisar *se* Franzeisar.
Frankismaðr, Frankismenn, Frænkizmenn *(jfr* Frakkar, Franzeisar) 245, 247, 258, 268, 279, 280, 285, 289, 295, 298, 299, 303, 304.
Frankismenn *se* Frankismaðr.
Frans *se* Franz.
Fransceisar, Franseisar, Franseyskar, Franseyskir *se* Franzeisar.
Fransickrar, Fransiscrar *se* Franzeisar.
Franskir *se* Franzeisar.
Franz, Frans 228, 230, 236, 283.
Franzeisar, Franceisar, Francesar, Francseisar, Fransceisar, Franseisar, Franseyskar, Franseyskir, Fransickrar, Fransiscrar, Franskir, Franziskrar, Fraseyskrar *(jfr* Frakkar, Frankismaðr, -menn) 245, 247, 258, 263, 266, 268, 270, 271, 277, 279, 282, 285, 295, 299, 303, 304, 351, 354, 358.
Franziskrar *se* Franzeisar.
Fraseyskrar *se* Franzeisar.
Frænkizmenn *se* Frankismaðr.

Galia *se* Gallía.
Galílea 236.
Galizía 236.
Gallía, Galia, Gallin, Gallium, [G]ancia 236.
Gallin, Gallium *se* Gallía.
[G]ancia *se* Gallía.
Gandrheimr, Ga[n]dur-, Gan[t]-, Gaumdur-, Gauntzheimr, Gnodurheymr, Gondarheimr, Gondr-, Gondurheimr 237, 242, 243, 264–266.
Ga[n]durheimr *se* Gandrheimr.
Gangas *se* Ganges.
Ganges, Gangas, Gangess, Gangis, Garges, Gorges 319, 320.
Gangess, Gangis *se* Ganges.
Gan[t]heimr *se* Gandrheimr.
Garges *se* Ganges.
Gaskoníehestr 285.
Gaumdurheimr, Gauntzheimr *se* Gandrheimr.

Digitized by Google

Gnodurheymr *se* Gandrheimr.
Gondarheimr, Gondr-, Gondurheimr *se* Gandrheimr.
Gorges *se* Ganges.
Grick- *se* Grikk-.
Grikkland 31.
Grikklandshaf 316.
Gyðingar 231.

Heliopólis *(jfr* Paris) 160.
Hildisheimr, Hillders-, Hilldesheimr, Hilldirzheymr, Hilldissheimr 237, 242, 264, 265, 280, 281.
Hilldersheimr, Hilldesheimr, Hilldirzheymr, Hilldissheimr *se* Hildisheimr.

Indamenn *se* Indíamenn.
Indear *se* Indíar.
Indeos, Indes *se* Indús.
Indíafjǫll 315.
Indíaherr 184.
Indíakonungr 160—162, 166, 168, 177, 181, 194, 321, 340, 341, 347, 348, 358, 359.
Indíaland, -lǫnd 216, 240, 314, 317, 319—321, 343, 345, 347, 349, 357, 360—362, 366—368, 371, 372. (Indíaland hit meira 317. I. h. minna 317, 345, 349, 362. I. h. neðra 319. I. h. nærra 317. I. h. næsta 362. I. h. ýtra 317, 319. I. h. ýzta 319, 321, 361, 366. Indialǫnd hin smærri 319).
Indíamenn, Inda-, Indi-, Indios-, Indusmenn *(jfr* Indíar) 159, 161—163, 165—167, 169—171, 177, 181, 183, 186—188, 193, 194, 323—326, 343, 352, 354, 356, 357.
Indíar, Indii, Indear, Indios, Indis, Indos, Indoss, Indus *(jfr* Indíamenn) 131, 132, 162, 167, 169, 171, 172, 174, 182, 183, 186—189, 318, 324—326, 352, 353, 356—358.
Indii *se* Indíar.
Indimenn *se* Indíamenn.
Indios (1) *se* Indíar.
Indios (2) *se* Indús.
Indiosmenn *se* Indíamenn.
Indis *se* Indíar.
Indop *se* Indús.
Indos (1) *se* Indíar.
Indos (2) *se* Indús.
Indoss *se* Indíar.
Indúmea 363.
Indús (1), Andus, Indeos, Indes, Indios, Indop, Indos, Ondus, *flod i Asien* 319, 362, 363.
Indus (2) *se* Indíar.
Indusmenn *se* Indíamenn.
Innd- *se* Ind-.
Iparcia *se* Parcía.
Ipracia *se* Parcia.

Jachobsland, Jacobs-, Jacobusland *se* Jákobsland.
Jákobsland, Jachobs-, Jacobs-, Jacobusland 234.
Jerusalem *se* Jórsalaborg.
Jonsborg *se* Turnuborg.
Jórdán 317, 318, 362, 363.
Jórsalaborg, Jórsalir, Jerusalem, Jorssalaborg 316, 317, 363.
Jórsalahaf, Jossalahaf 316.
Jórsalaland, Jossalaland 316, 317.
Jórsalir *se* Jórsalaborg.
Jorssalaborg *se* Jórsalaborg.
Jossalahaf, -land *se* Jórsalahaf, -land.
Jucea *se* Nísiaborg.

Kapadocialand *se* Capadócialand.

Digitized by Google

Kartária, Karttaria 181.
Karttaria *se* Kartária.
Kaukasús, Baber, Qucasa 319.
Kedelym *se* Beðléém.
[Kirisymia] *se* Bitiníaherað.

Leberum Bonum *se* Liberum Donum.
Liberes *se* Liberis.
Liberis, Liberes, Tiberis 235, 236.
Liberiumm Bonum, Liberum Bonum *se* Liberum Donum.
Liberum Donum, Bordonum, Leberum Bonum, Liberiumm Bonum. Liberum Bonum 233, 234.
Lifland 315.
Lisabon, Lisbon *se* Lizibón.
Lizibón, Lisabon, Lisbon, Lysbotnar, Lysebon 233.
Lysbotnar, Lysebon *se* Lizibón.

Magada *se* Mágaðaborg.
Mágaðaborg, Magada, Magadia, -borg, Magado, -borg, Magdadaborg, Magdadia, -borg, Magodoborg, Magredonborg 237, 272, 281, 310, 313, 315, 364.
Magadia, -borg, Magado, -borg *se* Mágaðaborg.
Magdadaborg, Magdadia, -borg *se* Mágaðaborg.
Magodoborg *se* Mágaðaborg.
Magredonborg *se* Mágaðaborg.
Mandiofjøll *se* Mundíufjǫll.
Médía, Médíaland, Miedialand 317, 318, 362, 363.
Médíaland *se* Média.
Médíar, Miediar 318.
Mera *se* Nísíaborg.
Mesopotamia *se* Mesopotámíaherað.
Mesopotámíaherað, Mesopotamia, -land 245.
Mesopotamialand *se* Mesopotámíaherað.
Miedialand *se* Médíaland.
Miediar *se* Médíar.
Mundiaufjaull *se* Mundíufjǫll.
Mundíufjǫll, Mandiofjøll, Mundiaufjaull 315.

Nefr, Neipur, Tybris 246.
Neipur *se* Nefr.
Nidia *se* Nísíaborg.
Nílús 363.
Nineve *se* Nínive.
Nínive, [A]nere, Nineve 245, 250, 253.
Nísíaborg, Jucea, Mera, Nidia, Nisoa, Nizia 245, 246.
Nisoa *se* Nísíaborg.
Nizia *se* Nísíaborg.

Ondus *se* Indús.

Parcen *se* Físón.
Parci *se* Parcíar.
Parcía, Parcíaland, Iparcia, Ipracia, Parciam, Percia, Perura, Pricialand, Procia 318, 349, 354.
Parcíakonungr, Perciakonungr 346—347, 361, 362.
Parcíaland *se* Parcía.
Parciam *se* Parcía.
Parcíar, Parci, Parthi, Perthi *eller* Parthi (? *E* 351) 351, 352, 354, 357, 358.
Parcida *se* Persidía.
Parcidiar *se* Persidíamenn.
Pardid[a] *eller* Perdid[a] *se* Persidía.

Digitized by Google

Paris (*jfr* Heliopólis) 194.
Parsidaland *eller* Persida-, Parsidia- *eller* Persidialand *se* Persidía.
Parthi *se* Parcíar.
Peituland 234.
Percia *se* Parcía.
Perciakonungr *se* Parcíakonungr.
Percialand *se* Persidía.
Percida, -land *se* Persidía.
Percidamenn *se* Persidíamenn.
Perdid[a] *eller* Pardid[a] *se* Persidía.
Persi *se* Persidíamenn.
Persia, -land *se* Persidia.
Persiamenn *se* Persidíamenn.
Persidaland *se* Persidía.
Persidia, Persidialand, Parcida, Percialand, Percida, -land. Perdid[a] *eller* Pardid[a] (? *E* 349), Persia, -land, Persidaland, Persida- *eller* Parsidaland (? *E* 354), Persidia- *eller* Parsidialand (? *E* 351, 352), Prosidialand 346, 349, 351, 352, 354.
Persidialand *se* Persidía.
Persidíamenn, Parcidiar, Percidamenn, Persi, Persiamenn, Prosidianar 351—354, 357.
Perthi *eller* Parthi *se* Parcíar.
Perura *se* Parcía.
Pétursland 234.
Phison *se* Físon.
Pricialand *se* Parcía.
Procia *se* Parcía.
Prosidialand *se* Persidía.
Prosidianar *se* Persidíamenn.
Pyson *se* Físon

Qucasa *se* Kaukasús.

Rín 236, 237, 242, 243.
Risaland *se* Ruzaland.
Risar *se* Ruzar.
Rusar *se* Ruzar.
Rusialand, Russaland *se* Ruzaland.
Russar *se* Ruzar.
Russialand, Ruszaland *se* Ruzaland.
Ruzaland, Risa-, Rusia-, Russa-, Russia-, Rusza-, Ruzialand 294.
Ruzar, Risar, Rusar, Russar, 303, 304, 306, 307.
Ruzialand *se* Ruzaland.

Saxar 351—355, 358.
Saxland 3, 5, 11, 25, 61, 62, 172, 208, 209, 224—228, 230, 236, 237, 249, 283—285, 310, 312, 315, 330, 345, 365, 371, 372.
Secaberis *se* Þeríbéris.
Serkland 245.
[Sichdia] *se* Stǫðuborg.
Sikiley 156, 163, 169—171, 181—184, 187, 188, 190, 194, 327.
Sitads, Sitadz, Sitha[c]is, Sithades *se* Stǫðuborg.
Skalon, Skaloni *se* Askalón.
Skason *se* Askalón.
Spánialand 71, 72.
Stadzborg *se* Stǫðuborg.
Stǫðuborg, [Sichdia], Sitads, Sitadz, Sitha[c]is, Sithades, Stadzborg 236, 237.
Svidþjod *se* Svíþjóð.
Svíþjóð, Svidþjod 245, 246.
Súsa 347.
Svarta-haf 245, 246.

Tararia *se* Tartária.
Tartara *se* Tartária.
Tartáraherr 279.
Tartárakonungr, Tarta-

Digitized by Google

ria-, Tatara-, Tattara-, Tattariakonungr 228—230. 237, 273, 278, 280, 291—293, 304, 308, 311, 312, 325.

Tartárariki *se* Tartária.

Tartária, Tartáraríki, Tararia, Tartara, Tartarialand, Tataria, Tattaria 35, 45, 226—228, 230, 237.

Tartariakonungr *se* Tartárakonungr.

Tartarialand *se* Tartária.

Tartárir, Tattarir 293.

Tatarakonungr *se* Tartárakonungr.

Tataria *se* Tartária.

Tattarakonungr *se* Tartárakonungr.

Tattaria *se* Tartária.

Tattariakonungr *se* Tartárakonungr.

Tattarir *se* Tartárir.

Tenebris *se* Þeríbéris.

Tenedi *se* Feniði.

Terabe[ri]s *se* Þeríbéris.

Terfelsborg, Treferis-, Tre[m]s-. Treverins-, Treverisborg 236.

Thurunsborg *se* Turnuborg.

Tiberis *se* Liberis.

Tigres *se* Tigris.

Tígris, Tigres, Tugris, Tygris 318.

Treferisborg, Tre[m]s-, Treverins-, Treverisborg *se* Terfelsborg.

Tugris *se* Tigris.

Turmusborg *se* Turnuborg.

Turnosborg *se* Turnuborg.

Turnuborg, Jons-, Thuruns-, Turmus-, Turnos-, Turons-, Turuns-, Turynsborg 234—236, 240, 241.

Turonsborg, Turuns-, Turynsborg *se* Turnuborg.

Tybris *se* Nefr.

Tygris *se* Tigris.

tyrkneskr 305.

Vindland 246.

Þeríbéris, Cecaberis, Secaberis, Tenebris, Terabe[ri]s 320.

8. Djur, vapen.

Aiol *(enligt J namn på en häst)* 295.

Berant *se* Brúant.

Brúant, Berant, Burant, Orphaitt 5, 258.

Burant *se* Brúant.

Naudrubitur *se* Nǫðrubitr.

Nǫðrubitr, Naudrubitur 30, 37, 39, 40, 99, 117, 260, 262, 297, 298, 301.

Orphaitt *se* Brúant.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
839.6 Sa4
[Skrifter] C001 v.38-40
3 0112 089025032

Digitized by Google